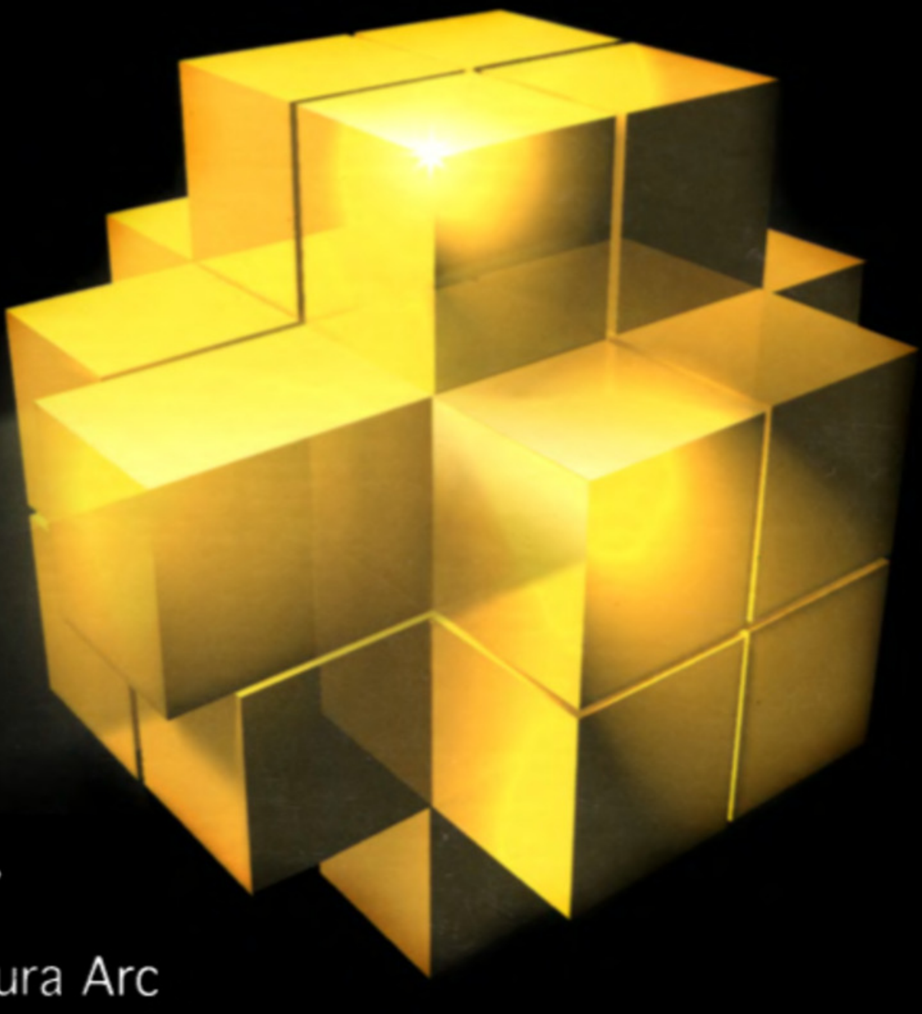
PRINCIPIILE DE BAZĂ ALE CONTABILITĂȚII

Editura ARC
2001

PRINCIPIILE DE BAZĂ ALE CONTABILITĂȚII

Belverd E. Needles, Jr.
Henry R. Anderson
James C. Caldwell

EDIȚIA A CINCEA

Editura Arc

Notă către studenți:

Pentru cei ce studiază la o facultate cu profil economic general, aceasta ar putea fi **singura** carte de contabilitate pe care o vor cumpăra pentru perioada studiilor.

Autorii și editorii doresc să vă informeze asupra faptului că un exemplar al manualului ***Principiile de bază ale contabilității*, Ediția a cincea** reprezintă o investiție valoroasă în vederea asigurării succesului dvs. la acest obiect **și** pentru alte cursuri cu profil economic. Principiile de bază ale contabilității reprezintă fundamentul unei programe de studii economice; veți descoperi că studiul altor materii va impune utilizarea unor informații din acest manual. Dvs. vă puteți asigura succesul ca economist, dacă după parcurgerea cursului veți reține acest manual ca text de referință. În continuare, prezentăm o listă incompletă a obiectelor de studiu pentru care această carte ar fi un punct de plecare:

Economie generală: Principiile de bază ale contabilității sînt utile pentru înțelegerea subiectelor de microeconomie, cum ar fi costurile activității economice, analiza marginală a costurilor, analiza profitabilității, maximizarea profitului și cursurile de schimb ale monedelor; precum și subiecte de macroeconomie, cum ar fi moneda și sistemul bancar, contabilitatea venitului național și operațiunile în monede străine.

Finanțe: Principiile de bază ale contabilității sînt utile pentru înțelegerea subiectelor legate de analiza rapoartelor financiare; analiza fluxurilor de lichidități; sistemul de bugete al întreprinderii; valoarea în timp a banilor; operațiunile bancare și de creditare; managementul fondului de rulment (inclusiv al mijloacelor bănești, plasamentelor, creanțelor și stocurilor); finanțarea pe termen lung și scurt prin intermediul efectelor comerciale, obligațiunilor, leasingurilor și al emisiunii de acțiuni și fuziunile și achizițiile de companii.

Sisteme informaționale: Principiile de bază ale contabilității sînt utile pentru înțelegerea sistemelor electronice și contabile, a documentației de sistem, a controlului intern și a sistemelor de evidență a cumpărărilor și salariilor.

Management: Principiile de bază ale contabilității sînt utile pentru înțelegerea subiectelor legate de formele de organizare a agenților economici, caracteristicile corporațiilor, cuantificarea performanțelor activității și utilizarea internă a informațiilor contabile de către manageri.

Marketing: Principiile de bază ale contabilității sînt utile pentru înțelegerea subiectelor legate de politicile de prețuri, relațiile dintre vînzări și profitabilitate și planurile de stimulare.

Noi sîntem convinși de calitatea manualului ***Principiile de bază ale contabilității*, Ediția a cincea** și vă sfătuim să-l păstrați și să faceți referință la el deseori în cursul carierei dvs. studențești și profesionale.

Belverd E. Needles, Jr.
Professor of Accounting
DePaul University
Chicago, IL

Henry R. Anderson
Professor of Accounting
University of Central Florida
Orlando, FL

James C. Caldwell
Partner, Change
Management Services
Andersen Consulting
Dallas/ Forth Worth

PRINCIPIILE DE BAZĂ ALE CONTABILITĂȚII

Ediția a cincea

Belverd E. Needles, Jr.

Ph.D., C.P.A., C.M.A.
Arthur Andersen & Co. Alumni
Distinguished Professor of Accounting
DePaul University

Henry R. Anderson

Ph.D., C.P.A., C.M.A.
Professor of Accounting
Director, School of Accounting
University of Central Florida

James C. Caldwell

Ph.D., C.P.A.
Partner, Change Management Services
Andersen Consulting
Dallas/ Forth Worth

Houghton Mifflin Company **Boston** **Toronto**
Dallas Geneva Illinois Palo Alto Princeton, New Jersey

Pentru Marian Needles și Jennifer, Jeffrey, Annabelle și Abigail

Pentru Sue Anderson și Deborah, Gregor și Thomas Shewman, Howard și Nicole Anderson, Randy Anderson și Hugh Anderson

Pentru Bonnie Caldwell și Stephanie, Susan și Sharon

Traducere: econ. Rodica LEVIȚCHI

Referenți științifici:
Prof. univ. dr. Dumitru OPREA, rector, Universitatea „Al.I. Cuza", Iași
Conf. univ. dr. Vasile IȘAN, profesor, Universitatea „Al.I. Cuza", Iași

Consultant de specialitate:
drd. Dorin DRĂGUȚANU, senior auditor,
PricewaterhouseCoopers, Chișinău

Indice: Ludmila ROGAC
Coperta: Mihai BACINSCHI
Lector: Gheorghe CHIRIȚĂ
Tehnoredactare computerizată: Marian MOTRESCU

Belverd E. Needles, Jr., Henry R. Anderson, James C. Caldwell
"Principles of Accounting"
First published by Houghton Mifflin Company, Boston Massachusetts,
United States of America

ISBN 9975-61-131-1
M-157-125

CZU 657.1/.4 (075.8)
N 37

Către studenți:
Cum să studiați cu succes contabilitatea

Succesul în acest curs de contabilitate depinde în primul rînd de dorința dvs. de a învăța și de capacitatea de a depune eforturi substanțiale. Însă acesta mai depinde și de modul în care veți înțelege completările din text, de modul în care vă predă profesorul și de modul în care veți învăța dvs. Înțelegerea modului în care este structurat manualul vă va ajuta să studiați cu mai multă eficiență, să utilizați mai bine timpul de studiu și să vă îmbunătățiți rezultatele la examene.

Ciclul de predare/ studiu ™

Atît procesul predării, cît și cel al învățării au cicluri firești, paralele și compatibile reciproc. Acest ciclu de predare/ studiu, după cum se prezintă în Figura 1, interacționează cu structura de bază a obiectivelor de studiu din acest manual.

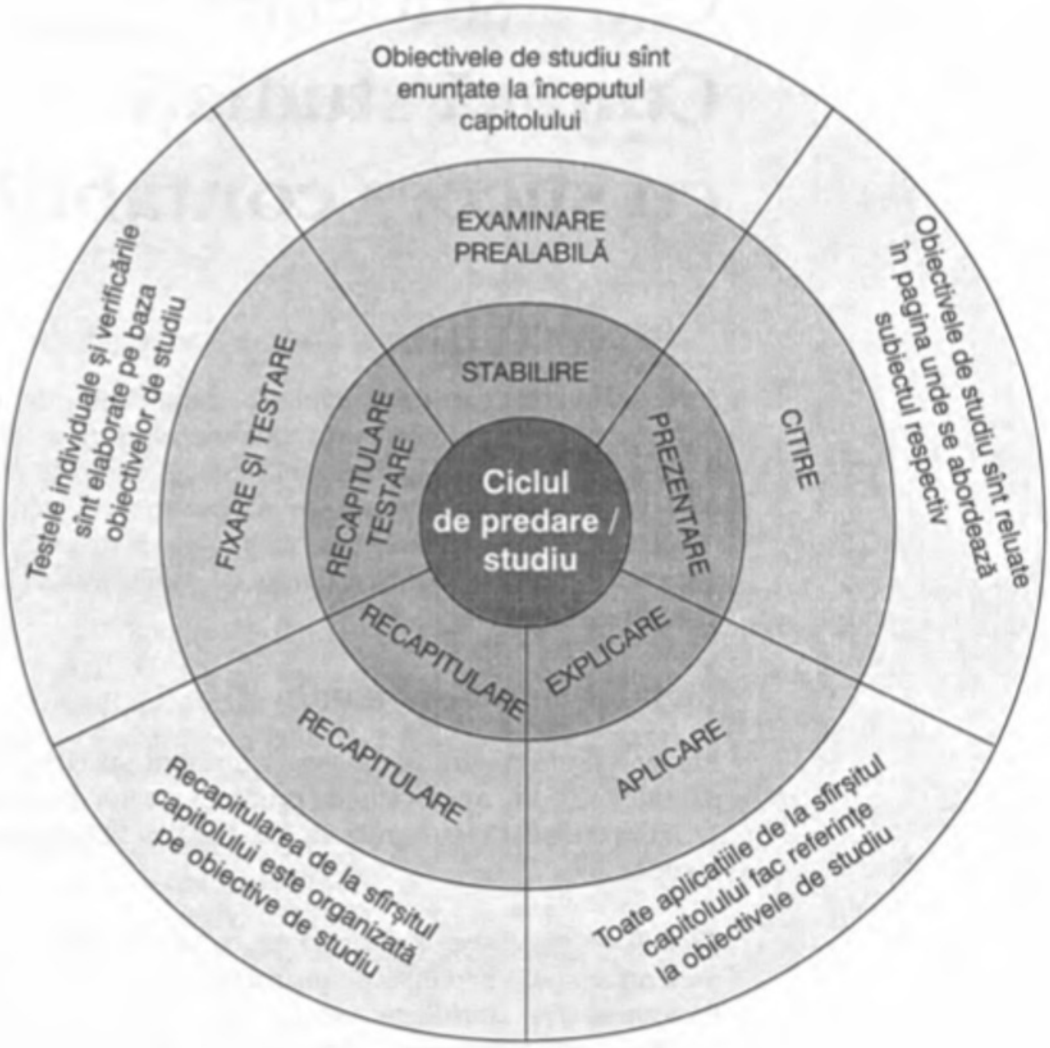
Ciclul de predare. Referindu-ne la cercul din interiorul Figurii 1, acesta prezintă etapele parcurse de instructor în procesul de predare a unui capitol. Profesorul dvs. *stabilește* materialele de studiu, *prezintă* subiectul, *explică* subiectul prin parcurgerea aplicațiilor și răspunsul la întrebări, *recapitulează* subiectul înaintea examenului și *testează* cunoștințele și gradul de înțelegere a subiectului la examen.

Ciclul de studiu. Acum să ne referim la cercul următor din Figura 1, care prezintă etapele pe care ar trebui să le parcurgeți atunci cînd studiați un capitol. Dvs. trebuie să *examinați* materialele de studiu, să *citiți* capitolul, să *aplicați* informațiile acumulate prin rezolvarea exercițiilor, să *recapitulați* capitolul înainte de examinare și să vă *fixați* și *testați* cunoștințele și gradul de înțelegere a subiectelor la examen. Manualul dvs. sprijină aceste etape ale ciclului prin utilizarea obiectivelor de studiu integrate. **Obiectivele de studiu** nu sînt decît formulări ale acțiunilor pe care ar trebui să le realizați după ce parcurgeți un capitol.

Obiectivele de studiu integrate. În Figura 1, cercul din exterior arată modul în care obiectivele se studiu sînt integrate în text și alte materiale complementare și modul în care acestea interacționează cu ciclul de predare/ studiu.

1. Obiectivele de studiu sînt enunțate la începutul fiecărui capitol, pentru a ajuta profesorul să stabilească materialele de studiu și ca un rezumat al capitolului pentru dvs.
2. Fiecare obiectiv de studiu este repetat în cadrul textului atunci cînd se discută subiectul respectiv, pentru a ajuta profesorul să prezinte materialul de studiu și pentru a vă facilita lectura acestuia.

Figura 1. Ciclul de predare/ studiu bazat pe obiective de studiu

3. Fiecare exercițiu, problemă și exemplu din aplicațiile de la fiecare capitol prezintă obiectivul (sau obiectivele) de studiu corespunzătoare, astfel încît să puteți face referință la text dacă aveți nevoie de ajutor.
4. O sinteză a principalelor idei din fiecare obiectiv de studiu, o listă a noțiunilor și termenilor noi și o problemă de recapitulare ce tratează principalele obiective de studiu vă ajută să recapitulați fiecare capitol. Ghidul de studiu este de asemenea organizat pe obiective de studiu și oferă o recapitulare suplimentară.
5. În sfîrșit, cîte un test individual inclus în recapitularea fiecărui capitol vă ajută să vă pregătiți pentru examinarea efectuată de profesorul dvs. pe baza obiectivelor de studiu delimitate și prezentate. Întrebările, exercițiile și problemele din Ghidul de studiu vă ajută de asemenea în pregătirea pentru examinare.

Pe ce se bazează reușita studenților. Studenții înregistrează rezultate pozitive la cursul de contabilitate atunci cînd ciclul lor personal de studiu este în concordanță cu ciclul de predare al profesorului lor. Studenții care respectă consecvent etapele de examinare a obiectivelor: citire a capitolului înaintea prezentării acestuia de către profesor, rezolvare a aplicațiilor individual înainte ca acestea să fie parcurse la seminar și recapitulare riguroasă vor avea în final rezultate foarte bune la examene. Cei care vor pierde ritmul de predare al profesorului, oricare ar fi motivul, vor înregistra rezultate slabe sau vor eșua la examene. Pentru a vă asigura că sînteți în concordanță cu ciclul de predare al profesorului, aplicați aceste sugestii asupra propriului algoritm de studiu.

Examinarea prealabilă a materialului de studiu

1. Citiți obiectivele de studiu de la începutul capitolului. Aceste obiective de studiu reprezintă formulări ale unor acțiuni specifice pe care ar trebui să le puteți realiza după parcurgerea capitolului.
2. Analizați programul dvs. de studiu. Urmăriți succesiunea subiectelor în curs. Respectați structura organizatorică a cursului.
3. Studiul contabilității nu se aseamănă cu cel al istoriei sau al științelor politice. Fiecare obiectiv se bazează pe obiectivele prezentate anterior. Dacă nu stăpîniți bine Capitolul 1, s-ar putea să vă confruntați cu dificultăți în Capitolul 2 și să nu mai faceți față în Capitolul 3.

Citirea capitolului

1. Pe măsură ce parcurgeți capitolul, urmăriți obiectivele de studiu prezentate pe marginea textului. Ele vă vor arăta de ce materialele sînt relevante.
2. Nu vă grăbiți atunci cînd citiți textul. Contabilitatea este o materie tehnică. Manualele contabile sînt condensate și aproape fiecare propoziție prezintă importanță.
3. Urmăriți să puteți spune oricînd „Înțeleg de ce se procedează astfel". Contabilitatea este logică și se bazează pe anumite raționamente. Dacă înțelegeți de ce se procedează într-un anumit mod în contabilitate, nu este nevoie să învățați pe de rost.
4. Faceți legătura între fiecare subiect nou și obiectivul de studiu corespunzător și urmăriți să-l puteți explica prin propriile cuvinte.
5. Fiți atenți la modul de prezentare a textului pe măsură ce citiți. Acesta este gîndit astfel încît să vă ajute să înțelegeți mai bine textul.
6. Dacă apare ceva ce nu înțelegeți, pregătiți întrebări specifice pentru profesorul dvs. Evidențiați subiectul sau noțiunea care vă nelămurește. Unii studenți au un carnețel pentru subiectele la care întîmpină dificultăți.

Aplicarea conținutului capitolului

1. Pe lîngă faptul că trebuie să înțelegeți „de ce se procedează astfel", este necesar să efectuați singuri aceleași acțiuni prin rezolvarea exercițiilor, problemelor și exemplelor. Contabilitatea este un curs de tipul „învățați fără profesor".
2. Citiți cu atenție aplicațiile și instrucțiunile. Exprimarea este precisă, iar o bună înțelegere a acesteia va duce la o economie de timp și la îmbunătățirea rezultatelor.
3. Încercați să rezolvați exercițiile, problemele și exemplele fără să vă întoarceți la textul capitolului. Dacă nu puteți rezolva aplicațiile fără să vă uitați pe text, nu veți putea răspunde la o problemă similară în timpul examenului. După ce ați încercat să răspundeți individual, întoarceți-vă la text (pe baza referințelor la obiectivele de studiu) și verificați răspunsurile. Încercați să înțelegeți fiecare greșeală pe care ați făcut-o.
4. Fiți îngrijiți și ordonați. Calculele dezordonate, notițele neîngrijite și neatenția generală sînt cauzele majorității erorilor din aplicațiile contabile.
5. Nu vă grăbiți în rezolvarea aplicațiilor de la fiecare capitol. Atunci cînd se lucrează în grabă, problemele și exercițiile sînt mai greu de soluționat și apar mai multe greșeli.
6. Mergeți în același ritm cu ceilalți colegi. Confruntați rezultatele obținute cu soluțiile prezentate la seminar. Descoperiți greșelile comise. Asigurați-vă că înțelegeți soluția corectă.
7. Notați partea dintr-un exercițiu, problemă sau exemplu unde întîmpinați dificultăți, astfel încît să puteți întreba profesorul.

8. Fiți prezenți la orele de clasă. Majoritatea profesorilor își proiectează orele astfel încît să vă ajute și să vă răspundă la întrebări. Absența de la o singură oră ar putea avea un efect negativ asupra rezultatelor dvs.

Recapitularea materialului studiat

1. Citiți rezumatul obiectivelor de studiu din partea de recapitulare. Asigurați-vă că vă sînt cunoscute toate conceptele din recapitularea noțiunilor și termenilor.
2. Faceți testul individual și recapitulați obiectivele de studiu corespunzătoare fiecărei întrebări la care ați răspuns greșit.
3. Recapitulați toate exercițiile, problemele și exemplele. Trebuie să le știți „brici"! Asigurați-vă că puteți rezolva aceste aplicații fără a apela la manual.
4. Determinați obiectivele de studiu la care se referă majoritatea problemelor. Acestea reprezintă subiectele asupra cărora profesorul dvs. se va axa cel mai probabil la examen. Parcurgeți textul aferent acestor obiective de studiu și atrageți o atenție deosebită exemplelor și ilustrațiilor.
5. Căutați și parcurgeți aplicațiile similare care se referă la aceleași obiective de studiu. Acestea ar putea să vă ajute la examen.
6. Recapitulați întrebările. Acestea sînt deseori asemănătoare cu cele de la examene. Participați la toate seminariile sau aplicațiile practice organizate de instituția dvs. de învățămînt sau apelați la profesorul dvs. în timpul orelor de consultații pentru ajutor. Asigurați-vă că aveți pregătite întrebări specifice.

Susținerea examenului

1. Veniți în sala de examinare mai devreme, pentru a vă obișnui cu atmosfera și a recapitula pentru ultima dată notițele.
2. Luați cu dvs. mai multe creioane ascuțite și calculatorul (dacă este permis).
3. Parcurgeți dintr-o privire rapidă foaia de examinare în momentul în care o primiți, pentru a avea o imagine generală asupra cerințelor la care trebuie să răspundeți. Începeți cu ceea ce știți mai bine. Acest lucru vă va da încredere și va permite o economie de timp.
4. Repartizați-vă timpul disponibil între diferitele părți componente ale foii de examinare și respectați programul stabilit. Orice examen are și un element de viteză. Trebuie să progresați și să vă asigurați că ați parcurs toate subiectele examenului.
5. Citiți întrebările cu mare atenție. Unele dintre ele s-ar putea prezenta diferite de aplicațiile pentru acasă. Există posibilitatea ca întrebările de la examen să prezinte o abordare puțin diferită, pentru a testa mai curînd gradul dvs. de înțelegere a subiectului și capacitatea de a raționa, decît capacitatea de a memora.
6. Fiți ordonați, utilizați formularele corespunzătoare și specificați modul de calcul. Aceste tehnici previn producerea unor erori.
7. Fiți relaxați. Dacă ați respectat indicațiile de mai sus, efortul dvs. va fi răsplătit corespunzător.

Sumar generalizator*

---

* Conține titlurile părților și capitolelor.

Sumar

PARTEA A SASEA
Conceptele de bază ale contabilității de gestiune

Prefață la ediția în limba română

După aproape un an de la frumoasa inițiativă a Editurii Arc, ne aflăm în fața unui fapt împlinit: o carte excelentă de contabilitate americană în versiunea accesibilă specialiștilor din Moldova.

Motivația susținătorilor acestui admirabil proiect ne amintește de semnificația mesajului pe care un strălucit predecesor al științei contabilității din România îl publica cu ocazia traducerii unei lucrări de specialitate, cu mai bine de 150 de ani în urmă: „Vroim ca și românii noștri — spunea Emanoil Ioan Nechifor, în *Pravila Comerțială*, editată la Brașov în 1837 — să nu rămînă mai prejos decît alte nații. De aceea, m-am sîrguit și mă sîrguiesc să traduc cîteva cărți folositoare tinerimii, care, pînă acum, în limba națională nu le-am avut și a le da cît de curînd și în tipariu, spre a fi tuturor celor care le-or îmbrățoșa spre o mică învățătură.“

Traducerea cărții *Principles of Accounting*, aparținînd autorilor Belverd Needles, Henry Anderson, James Caldwell, este o consecință a introducerii în Republica Moldova a modelului contabil anglo-american, care vine în sprijinul întreprinzătorilor și nu are ca obiectiv esențial relațiile dintre firme și sistemul fiscal, precum modelul continental sau francez. Se asigură astfel trecerea mai ușoară la standardele internaționale de contabilitate, care reflectă cu mai multă fidelitate revirimentul general al piețelor libere în întreaga lume. Credem că asumarea misiunii de a traduce o asemenea carte, de proporții și consistență considerabile, în contextul literaturii contabile continentale, presupune o anumită doză de temeritate, date fiind dificultățile conversiei semantice a termenilor dintr-o limbă în alta, ca și cele ale lexicului financiar-contabil american. Riscul implicat de temerara întreprindere a fost depășit cu brio printr-o selecție inspirată a persoanei căreia i-a fost încredințată traducerea, meritul incontestabil revenind inițiatorilor proiectului.

Domnișoara Rodica Levițchi s-a dovedit a fi nu doar o studentă eminentă a Facultății de Economie și Administrarea Afacerilor, din cadrul Universității „Al. I. Cuza“ Iași, ci și o excelentă cunoscătoare a literaturii occidentale de specialitate. Umaniștii obișnuiesc să spună că omul este stilul, ceea ce în cazul de față se confirmă cu prisosință, întrucît tînăra și distinsa traducătoare a cărții a reușit, într-un mod admirabil, să dea spirit personal și atractivitate traducerii. În plus, ea a dovedit rigoarea și acribia finanțistului, inserînd, ori de cîte ori a fost nevoie, note la fiecare problemă mai puțin cunoscută pentru vorbitorii de limbă română. De asemenea, remarcabilă este și contribuția la alcătuirea glosarului de termeni ce însoțește fiecare capitol al lucrării, deosebit de util pentru însușirea unei terminologii precise, specifice limbajului indispensabil al sistemului informațional decizional din economiile capitaliste.

Sîntem ferm convinși că persoanele care vor avea inspirația, curiozitatea și răbdarea de a parcurge această valoroasă traducere vor dobîndi un dublu cîștig: intelectual și profesional. Ne gîndim aici nu doar la profesorii și specialiștii domeniului financiar-contabil din Moldova și România, ci și la studenții economiști și la toți cei interesați să afle tainele sistemului contabil anglo-american, pas esențial în internaționalizarea contabilității.

Parafrazînd cronicarul, putem spune că nu este îndeletnicire mai plăcută și mai plină de sens decît traducerea cărților utile și frumoase.

Iași, octombrie 1999

Universitatea „Al. I. Cuza“ Iași, Facultatea de Economie și Administrarea Afacerilor

Prof. univ. dr. Dumitru OPREA, Rector

Conf. univ. dr. Vasile IȘAN

Prefață

PRINCIPIILE DE BAZĂ ALE CONTABILITĂȚII, Ediția a cincea, reprezintă un prim curs complet de contabilitate, destinat studenților fără studii anterioare de contabilitate sau economie. Acest manual este proiectat atît pentru secțiile cu profil contabil, cît și pentru cele cu profil economic general și corespunde unei perioade de studiu tradiționale de două semestre sau două-trei trimestre. Acest manual face parte dintr-un pachet* integrat de materiale pentru studenți și profesori, incluzînd o serie de materiale electronice și tipărite, care nu se regăsesc în edițiile precedente.

Abordarea fundamentală utilizată în manual

Inițial, am scris această carte crezînd că utilizarea obiectivelor de studiu integrate va îmbunătăți semnificativ modul de predare și studiere a contabilității, prin faptul că realizează o comunicare completă și intensă între profesor și student. Reușitele profesorilor în aplicarea principiilor din edițiile anterioare ale acestei cărți au justificat încrederea noastră în această abordare și ne-au ghidat în procesul de îmbunătățire a ediției a cincea a PRINCIPIILOR DE BAZĂ ALE CONTABILITĂȚII. Bazele acestei abordări constau în: (1) a răspunde atît nevoilor studenților de la secțiile de economie generală și management, cît și celor ale studenților de la contabilitate; (2) a prezenta studenților rolul contabilității în procesul de luare a deciziilor; (3) a organiza procesul de învățare pe baza unui sistem unic de obiective de studiu, aplicate asupra tuturor componentelor manualului; (4) a crea un manual competent, practic și actual; (5) a aplica un sistem strict de asigurare a calității prin exactitate a informațiilor și (6) a răspunde nevoilor profesorilor și studenților prin crearea celui mai complet și flexibil pachet de materiale de predare și de studiu disponibil.

Răspunsul la nevoile studenților secțiilor de economie generală, management și contabilitate

O cerință importantă pe care trebuie să o respecte cursurile de inițiere în contabilitate constă în faptul că ele trebuie să răspundă atît nevoilor studenților de la secțiile de economie și management, care vor citi, analiza și interpreta rapoartele financiare în exercitarea profesiei lor, cît și nevoilor studenților cu specializare în contabilitate, care trebuie să aibă o bază solidă pentru cursurile de contabilitate intermediare și avansate pe care le vor urma. Scriind PRINCIPIILE DE BAZĂ ALE CONTABILITĂȚII, ne-am axat asupra nevoilor de cunoștințe ale acestor două tipuri de beneficiari. De exemplu, punem accent pe relațiile reciproce dintre principii și practică și între informații și procesul decizional, care le vor fi utile studenților în exercitarea profesiei lor, indiferent dacă vor lucra în domeniul contabilității sau în alte

* Acest pachet de materiale nu este disponibil deocamdată și în limba română (n. ed.).

domenii. Mai mult decît atît, contextul real prezentat în acest manual facilitează utilizarea și interpretarea informațiilor contabile.

Prezentarea rolului procesului decizional

În PRINCIPIILE DE BAZĂ ALE CONTABILITĂȚII scoatem în evidență importanța deciziilor economice și legăm practicile contabile de sprijinirea acestor decizii. Scopul nostru constă în prezentarea mediului economic actual și a complexității problemelor contabile reale într-un mod clar, concis și ușor de înțeles. Abordăm contabilitatea ca parte a sistemului informațional managerial, care ajută managerii, investitorii și creditorii să ia decizii economice corecte și bine fundamentate.

Organizarea procesului de învățare prin intermediul obiectivelor de studiu

În procesul de elaborare a PRINCIPIILOR DE BAZĂ ALE CONTABILITĂȚII am aplicat o abordare pedagogică clar definită prin utilizarea extensivă a obiectivelor de studiu și a teoriei studiului. Obiectivele de studiu au fost integrate pe tot parcursul textului și a pachetului de materiale complementare, începînd cu prezentările și rezumatele capitolelor și continuînd cu recapitulările, aplicațiile, materialele pentru testare și evaluare, ghidul de studiu pentru studenți, materialele video pentru studenți și alte accesorii de bază.

Competent, practic și actual

Acest manual prezintă contabilitatea așa cum este ea practicată și explică detaliat conceptele care stau la baza acestor practici. Noțiunile și termenii de contabilitate sînt definite în conformitate cu normele AICPA (American Institute of Certified Public Accountants), APB (Accounting Principles Board) și FASB (Financial Accounting Standards Board). *Statements of Financial Accounting Concepts* și studii din *Conceptual Framework* publicate de FASB formează structura teoretică a manualului și sînt utilizate pentru abordarea diferitelor situații și controverse contabile. În limitele permise de cadrul general al introducerii în contabilitate, am urmărit ca materialele să reflecte în mod realist modul de aplicare a contabilității în prezent.

Asigurarea calității

Împreună cu editorul acestui manual am creat un sistem de control al calității pentru toate componentele pachetului de materiale, pentru a asigura un text și materiale complementare cît mai tehnice și mai exacte din punct de vedere conceptual. Acest sistem presupune mai mulți pași, inclusiv verificări minuțioase de către utilizatori, vizite și discuții cu profesori, verificări editoriale extensive, testări în învățămînt și verificare a exactității pe parcursul tuturor etapelor de elaborare a ediției a cincea.

Sistem de studiu complet și flexibil

Autorii consideră că manualul PRINCIPIILE DE BAZĂ ALE CONTABILITĂȚII, Ediția a cincea, reprezintă cel mai complet și flexibil pachet de materiale disponibil pentru un curs de inițiere în contabilitate. Toate componentele pachetului sînt în concordanță cu sistemul pedagogic de învățare prin obiective prestabilite. Acest sistem complex este prezentat în paragrafele următoare.

Structura ediției a cincea

Acest manual este format din douăzeci și opt de capitole, organizate în opt părți, astfel încît conținutul poate fi selectat sau adaptat pentru un semestru sau un trimestru. Instituțiile ce utilizează un sistem de studiu organizat pe două semestre sau două trimestre pot parcurge primele trei părți în prima jumătate a perioadei, iar celelalte cinci părți — în cea de-a doua jumătate. Instituțiile care au un sistem organizat pe trei trimestre pot parcurge cîte două părți în primele două trimestre, iar pe celelalte patru — în ultimul trimestru. Dacă se organizează un curs mai scurt, părți din capitolele 4, 6, 13, 18, 19, 20, 26, 27 și 28 (sau capitolele în totalitate) pot fi prezentate succint sau eliminate fără a afecta înțelegerea unor capitole legate tematic de acestea. Pentru profesorii care doresc să prezinte studenților rapoarte anuale ale corporațiilor, valoarea prezentă și viitoare a banilor, impozitul pe venitul persoanelor fizice, contabilitatea organizațiilor non-profit sau investițiile în obligațiuni, la sfîrșitul textului sînt incluse anexe ce tratează toate aceste subiecte. De asemenea, sînt disponibile versiuni alternative ale acestui text, cuprinzînd capitolele 1-20, capitolele 1-14 și foile de lucru corespunzătoare, precum și capitolele 14-28 și foile de lucru aferente acestora.

Obiectivele ediției a cincea

Pe lîngă obiectivele urmărite prin abordarea fundamentală prezentată anterior, ediția a cincea a fost scrisă în vederea realizării următoarelor obiective: (1) prezentarea mai clară și facilitarea utilizării în toate aspectele posibile; (2) extinderea și completarea subiectelor abordate în partea de contabilitate de gestiune; (3) referirea mai frecventă la situații reale în cadrul textului și al aplicațiilor; (4) oferirea unor materiale pentru aplicații foarte variate și complexe; (5) oferirea unor materiale multimedia pentru studenți și profesori; (6) introducerea mai multor prezentări, exemple și subiecte de discuție referitoare la operațiunile internaționale, considerațiile etice și organizațiile guvernamentale și non-profit și (7) introducerea dezvoltării unor aptitudini de comunicare într-un curs de inițiere în contabilitate. Aceste obiective reflectă nevoile exprimate de cei care au verificat textul, informațiile colectate de autori prin vizite și interviuri în diferite universități și contribuția editorului, făcînd acest manual în totalitate compatibil cu obiectivele Comisiei de Reformă a Învățămîntului Contabil (Accounting Education Change Commission) stabilite pentru un curs de introducere în contabilitate.

Prezentarea mai clară și facilitarea utilizării în toate aspectele posibile

Redactarea riguroasă pentru asigurarea clarității textului. Autorii și editorii au colaborat pentru a face din acest text materialul didactic cel mai ușor de predat și de asimilat. O atenție deosebită s-a acordat primelor două părți, care cuprind modelul contabil de bază și extensiile sale, precum și părților cinci, șase, șapte și opt, care cuprind capitolele referitoare la contabilitatea de gestiune.

Revizuirea aplicațiilor. Peste 90% din exerciții și probleme au fost revizuite în trei privințe fundamentale. În primul rînd, am selectat noi nume pentru persoane și companii, cu intenția de a reflecta mediul foarte diversificat în care trăim. În al doilea rînd, am refăcut sumele, astfel încît aplicațiile să conțină cifre actuale și realiste. Iar în al treilea rînd, pentru a se evita confuziile din partea studenților, am atras o atenție deosebită modului de formulare a operațiunilor și a cerințelor.

Revizuirea obiectivelor de studiu. Obiectivele de studiu permit organizarea textului, recapitulărilor și aplicațiilor, oferind un sistem intern de referințe pentru profesori și studenți. În această ediție s-a acordat o atenție deosebită utilizării acestor obiective. Autorii au revizuit și modificat cu rigurozitate toate obiectivele de studiu pentru a se asigura o claritate maximă. Aceste obiective orientate pe acțiuni și enunțate la începutul fiecărui capitol indică printr-o formulare exactă ceea ce studenții ar trebui să poată realiza după parcurgerea fiecărui capitol. Ulterior, fiecare obiectiv este menționat în partea laterală a textului. Toate elementele de la sfîrșitul capitolului — Recapitularea obiectivelor de studiu, Recapitularea noțiunilor și termenilor, Test individual și Problemă de recapitulare — conțin referințe clare la obiectivele de studiu, iar aplicațiile propuse sînt de asemenea axate pe aceste obiective.

Termenii cheie. Pe tot parcursul manualului, termenii contabili sînt scriși cu caractere îngroșate și sînt foarte clar definiți în contextul în care se utilizează pentru prima dată. Toți acești termeni sînt prezentați în fiecare recapitulare, în ordine alfabetică, împreună cu definițiile și referințele la obiectivele de studiu corespunzătoare.

Indicele de operațiuni. Indicele unic de operațiuni, care apare în interiorul primei coperte a manualului, permite studenților să găsească pentru orice operațiune numărul paginii în care aceasta este discutată și ilustrată. Indicele de operațiuni este util studenților îndeosebi pentru rezolvarea aplicațiilor.

Ghidul formularelor contabile și al rapoartelor financiare. La sfîrșitul manualului vă oferim un ghid al formularelor contabile și al rapoartelor financiare. Acest ghid prezintă formatul corespunzător al rapoartelor financiare și paginile de referință în care pot fi găsite formularele contabile și rapoartele financiare respective.

Indicele de companii. Un indice distinct, cu peste 150 de companii reale menționate în exemplele și studiile de caz, este oferit ca un nou instrument de referință, util pentru identificarea citatelor folosite în manual.

Recapitularea. O caracteristică importantă a fiecărui capitol o constituie secțiunea de recapitulare, creată pentru a promova studiul eficient. Recapitularea obiectivelor de studiu sintetizează principalele idei legate de obiectivele enunțate. Recapitularea noțiunilor și termenilor prezintă toți termenii cheie din capitol, împreună cu definițiile și referințele la obiectivele de studiu corespunzătoare. Problema de recapitulare, împreună cu soluția completă, ilustrează principalele procedee prezentate în capitol înainte ca studenții să rezolve exercițiile și problemele date. Testul individual revizuiește principalele concepte definite în capitol, toate întrebările avînd referințe la obiectivele de studiu. Secțiunea de răspunsuri la testul individual oferă studenților posibilitatea de verificare imediată și este amplasată la sfîrșitul fiecărui capitol.

Extinderea și completarea subiectelor abordate în partea de contabilitate de gestiune

Autorii au efectuat o revizuire completă a capitolelor referitoare la contabilitatea de gestiune. În primul rînd, pe baza comentariilor redactorilor, s-a majorat numărul capitolelor dedicate acestui domeniu de la șapte la opt, reflectînd importanța crescîndă a contabilității de gestiune pentru programa analitică a studiilor contabile de specialitate. În al doilea rînd, capitolele au fost

reorganizate, pentru a se atrage atenția asupra procesului decizional. Capitolul referitor la evoluția costurilor și analiza cost-volum-profit este prezentat în această variantă imediat după capitolul introductiv, pentru a se asigura că studenții stăpînesc conceptele legate de costuri înainte de a trece la capitolele mai tehnice dedicate calculației costurilor. În al treilea rînd, noul mediu operațional, inclusiv metoda just-in-time și calculația costurilor pe activități, precum și indicatorii calității, formează un capitol distinct (Capitolul 28). În al patrulea rînd, textul capitolelor de contabilitate de gestiune a fost reorganizat, reformulat și redactat cu rigurozitate, pentru a oferi o prezentare mai clară. O atenție deosebită s-a acordat corelării dintre aplicații și text, iar majoritatea exercițiilor și problemelor au fost simplificate, pentru a răspunde sugestiilor cititorilor.

Referirea mai frecventă la situații reale în cadrul textului și al aplicațiilor

Momentele decizionale. O nouă caracteristică a ediției a cincea a manualului o constituie momentele decizionale. Acestea reprezintă fragmente bazate pe companii reale și care arată modul în care contabilitatea este utilizată în procesul decizional de către manageri, investitori și creditori. Cîte un moment decizional este plasat la începutul fiecărui capitol, arătînd relevanța conținutului capitolului respectiv pentru factorii de decizie. În plus, unele capitole conțin cîte un moment decizional suplimentar pentru ilustrarea conceptelor cheie.

Citarea unor companii reale. Pentru a se asigura înțelegerea de către studenți a utilității și relevanței informațiilor contabile au fost introduse date din rapoartele anuale ale unor companii reale, precum și articole despre acestea, extrase din reviste cum ar fi *Business Week*, *Forbes* și *Wall Street Journal*. Pe total, peste o sută de companii apar ca exemple în text sau în aplicații. În plus, Capitolul 20 ilustrează analiza rapoartelor financiare pe baza documentelor de sinteză ale Eastman Kodak Company.

Ilustrațiile grafice reale. În cîteva capitole sînt prezentate grafice sau tabele care ilustrează legătura dintre practicile economice actuale și subiectele abordate în text. Multe din aceste ilustrații se bazează pe studiile rapoartelor anuale, publicate în *Accounting Trends & Techniques*. Capitolul 8 conține grafice noi, care reprezintă indicatori din ramuri de activitate selectate, bazați pe datele oferite de compania Dun & Bradstreet. Majoritatea studiilor de caz se bazează pe rapoartele financiare publicate ale unor companii reale.

Interviurile referitoare la practica economică. Periodic, autorii realizează interviuri cu oameni de afaceri pentru a identifica practicile economice curente. De exemplu, Capitolul 9, *Activele lichide pe termen scurt*, și Capitolul 11, *Datoriile pe termen scurt și contabilitatea salariilor*, au fost revizuite pe baza interviurilor realizate cu reprezentanți ai domeniului bancar.

Companiile reale utilizate în aplicații. În aplicațiile de la fiecare capitol apar peste o sută de exerciții de comunicare și studii de caz.

Oferirea unor materiale pentru aplicații foarte variate și complexe

Întrebările. Întrebările de recapitulare de la sfîrșitul fiecărui capitol se axează pe principalele concepte și termeni și oferă subiecte pentru discuții și dezbateri.

Exercițiile de comunicare. Aceste exerciții au fost create pentru a ajuta studenții să-și dezvolte capacitatea de a înțelege și a comunica informațiile contabile. O caracteristică nouă a acestei ediții, exercițiile de comunicare abordează probleme și concepte contabile reale, bazate pe companii și situații reale. Ele sînt formulate astfel încît se pot da și soluții scrise, dar majoritatea pot fi utilizate pentru dezvoltarea altor modalități de comunicare: ele pot constitui baza pentru discuțiile de la seminarii, pentru activitățile de grup sau pentru prezentări realizate de studenți. Ultimul exercițiu de comunicare din fiecare capitol se referă la aptitudini fundamentale de cercetare. Aceste exerciții au drept obiectiv să familiarizeze studenții cu periodicele economice, cu utilizarea rapoartelor anuale și a materialelor bibliografice. O parte din exerciții vizează îmbunătățirea aptitudinilor de intervievare și observare prin intermediul unor activități practice la întreprinderi reale.

Exercițiile. Exercițiile oferă posibilitatea de aplicare a conceptelor și procedeelor prezentate în capitol și sînt eficiente pentru exemplificarea punctelor cheie ale studiului. Fiecare exercițiu este axat pe unul sau mai multe obiective de studiu. În plus, materialele de studiu suplimentare oferă soluții pentru toate exercițiile.

Studiile de caz. Aceste exemple cer studenților să interpreteze informații financiare publicate pe baza unor extrase din rapoarte concrete și articole despre corporații și organizații cunoscute, cum ar fi K Mart, Wal-Mart, Toys „R" Us, Inc. și UAL (United Airlines). În fiecare caz, studenții trebuie să analizeze informațiile publicate prin selectarea unor date și efectuarea de calcule și interpretări.

Seturile A și B de probleme. Textul oferă două seturi de probleme, pentru a asigura o flexibilitate maximă a aplicațiilor. În general, problemele sînt aranjate în ordinea dificultății, problemele A-1 și B-1 de la fiecare capitol fiind cele mai simple. Seturile A și B de probleme au fost corelate între ele, astfel încît problemele A-1 și B-1 au un conținut și un nivel de dificultate echivalente. În plus, toate problemele conțin referințe la obiectivele de studiu din capitol. Pentru fiecare problemă, materialele adiționale destinate profesorilor conțin informații privind gradul de dificultate, estimarea timpului de rezolvare și soluții.

Exercițiile de decizii financiare și manageriale. Fiecare capitol conține un exemplu care atrage atenția asupra utilității informațiilor contabile în procesul decizional. Pentru fiecare caz, informațiile economice generale și cele financiare sînt prezentate în contextul unei decizii. În calitate de manager, investitor, analist sau creditor, studentul trebuie să selecteze datele relevante din exercițiu, să efectueze calculele necesare și să ia o decizie.

Problemele de sinteză. Problemele de sinteză conținute de cîteva capitole oferă studenților posibilitatea de a aplica procedeele contabile, pentru a-i ajuta să înțeleagă procesele complexe. Prima problemă de sinteză, ce urmează după Capitolul 4, prezintă a doua lună de activitate a Agenției de Publicitate Joan Miller, o companie de servicii pe exemplul căreia a fost prezentat ciclul contabil în Capitolele 2-4. După Capitolul 6, cea de-a doua problemă de sinteză recapitulează ciclul contabil al unei companii comerciale, Fenwick Fashions, utilizînd jurnalele cu destinație specială. Fenwick Fashions este compania pe exemplul căreia sînt prezentate operațiunile comerciale în Capitolul 5. După Capitolul 16 este prezentată o sinteză a operațiunilor Sundial Corporation privind capitalul acționar și se întocmește Situația capitalurilor proprii. După

Capitolul 23 este introdusă o nouă problemă de sinteză, care se axează asupra aspectelor procedurale ale calculației costurilor pe comenzi la Silvoso Computer Systems, Inc. Această problemă de sinteză se referă la întocmirea articolelor de jurnal, menținerea fișelor de cost, sistematizarea sumelor în T-urile conturilor și calculul soldurilor finale ale conturilor de stocuri.

Oferirea unor materiale multimedia pentru studenți și profesori

Instalarea „erei informaționale" a determinat în prezent schimbarea modului în care învață studenții. Din ce în ce mai mult, absolvenții unor facultăți de economie, contabilitate și alte specialități trebuie să aibă cunoștințe informatice și alte aptitudini tehnologice pentru a se putea încadra în funcții care să le permită construirea unei cariere de succes. Din acest motiv, am elaborat în colaborare cu editorul o serie de opțiuni de aplicații legate de tehnologiile informaționale actuale, care vor îmbunătăți procesul de predare și de studiu în cel mai integrat mod posibil:

- Problemele specifice identificate prin intermediul acestei imagini au fost create pentru a fi rezolvate fie pe hîrtie, fie prin utilizarea pachetului informatic de Carte mare creat de editor.
- Aplicații Lotus pentru contabilitate: metoda foilor de lucru, Ediția a doua. Utilizînd acest manual care însoțește programele informatice, studenții vor putea rezolva majoritatea aplicațiilor din capitole pe baza programului de calcul tabelar LOTUS 1-2-3, realizînd în final foi de lucru electronice.
- Moody's Company Data, Ediția pentru studenți, detaliază majoritatea studiilor de caz și a exercițiilor de decizii financiare/ manageriale, oferind resurse informaționale suplimentare referitoare la companiile americane, necesare studenților pentru analiza și înțelegerea fenomenelor prezentate.
- Această imagine identifică exercițiile și problemele care sînt incluse în materialele video pentru studenți.

Pe lîngă cele menționate mai sus, prin utilizarea programului informatic unic de pregătire și prezentare, denumit A.S.S.E.T. și elaborat de Houghton Mifflin și a materialelor din Moody's Company Data, Ediția pentru profesori, profesorii au posibilitatea de a pune accentul pe componenta tehnologică a procedeelor contabile: fișierele de calcul tabelar, schemele și graficele din cadrul programului A.S.S.E.T., create pe baza aplicațiilor, precum și rapoartele anuale, rapoartele financiare și analizele agenției Moody's pot fi utilizate și prezentate la seminarii. Utilizarea tuturor acestor materiale permite îmbunătățirea gradului de realism și eficiență a prezentărilor profesorului.

Introducerea mai multor prezentări, exemple și subiecte de discuție referitoare la operațiunile internaționale, considerațiile etice și organizațiile guvernamentale și non-profit

Considerațiile etice. Deoarece studenții facultăților de economie și contabilitate trebuie să asimileze pe parcursul studiilor și anumite considerații etice, am introdus situații etice în textul și aplicațiile Capitolelor 1-21 și în alte secțiuni pe măsura necesității.

Contabilitatea operațiunilor internaționale. Pentru a răspunde mediului economic global în care activează toate întreprinderile în prezent, în Capitolul 1 și în alte secțiuni ale manualului au fost prezentate tehnici și exemple de contabilitate a operațiunilor internaționale, pe măsura necesității.

Organizațiile guvernamentale și non-profit. Datorită importanței organizațiilor guvernamentale și non-profit în societatea actuală, în anumite secțiuni sînt prezentate discuții și exemple citînd organizații precum Primăria Orașului Chicago sau Lyric Opera. Anexa D furnizează o introducere în contabilitatea organizațiilor guvernamentale și non-profit, cuprinzînd acum și o discuție referitoare la problemele de contabilitate de gestiune cu care se confruntă acestea.

Introducerea dezvoltării unor aptitudini de comunicare și gîndire critică într-un curs de inițiere în contabilitate

Pentru a ajuta studenții să-și perfecționeze capacitatea de comunicare scrisă și verbală, am oferit două sute de posibilități pentru formarea aptitudinilor de comunicare. Toate secțiunile materialului adițional de la sfîrșitul fiecărui capitol conțin acum aplicații scrise, majoritatea fiind adaptabile și activităților de grup și prezentărilor verbale. Concret, noile exerciții de comunicare, studiile de caz și exercițiile de decizii financiare/ manageriale constituie instrumente excelente pentru acest tip de activități de formare.

Gîndirea critică se referă la capacitatea de a utiliza aptitudinile analitice și de a rezolva probleme atipice care au mai multe soluții acceptabile. Pentru a atinge acest obiectiv, în fiecare capitol au fost introduse momente decizionale ce ilustrează utilizarea informațiilor contabile în situații decizionale fundamentale. În plus, am oferit multe aplicații atipice, cuprinzînd exerciții de comunicare, studii de caz și exerciții de decizii financiare/ manageriale. Mai mult decît atît, Moody's Company Data oferă numeroase resurse informaționale pentru studii de caz, probleme nestructurate și analize financiare.

Sinteză a modificărilor din ediția a cincea

Procesul de revizuire a manualului a oferit autorilor oportunitatea de a îmbunătăți textul, în acord cu necesitățile modificate ale profesorilor și studenților. Secțiunile anterioare ale acestei introduceri au prezentat modul în care am răspuns la problemele legate de contabilitatea de gestiune, aplicațiile cu situații reale, procesul decizional, aptitudinile de comunicare și claritatea prezentării textului și aplicațiilor. Mai jos prezentăm modificările specifice ale conținutului capitolelor, efectuate în urma sugestiilor redactorilor și ale cititorilor:

Capitolul 1: Contabilitatea ca sistem informațional. Am adăugat secțiuni referitoare la relația dintre GAAP și raportul contabilului public autorizat independent și la aplicarea contabilității în organizațiile guvernamentale și non-profit.

Capitolul 5: Contabilitatea operațiunilor comerciale. Am introdus o ilustrare și o discuție referitoare la sistemul de codificare cu bare și la Codul Universal de Produs (UPC — Universal Product Code), precum și o exemplificare a efectelor regularizării stocurilor și ale operațiunilor de închidere asupra conturilor de profit și pierdere.

Capitolul 6: Sistemele contabile și jurnalele cu destinație specială. Am eliminat discuțiile referitoare la instalarea sistemelor contabile și la perspectivele tehnicilor de prelucrare a datelor pentru a realiza un capitol mai concis.

Capitolul 8: Convențiile contabile și rapoartele financiare sistematizate. Pentru a realiza o prezentare mai realistă, am introdus grafice care ilustrează indicatorii din ramurile de activitate selectate, preluați din informațiile publicate de agenția Dun & Bradstreet. Aici sînt incluse exemple din domeniul serviciilor, comerțului și producției. Indicatorii calculați pentru Shafer Auto Parts, compania luată drept exemplu în acest capitol, sînt comparați cu nivelele înregistrate în ramura vînzărilor cu livrare la domiciliu. Am transferat rapoartele financiare sistematizate în Anexa A.

Capitolul 9: Activele lichide curente. În această ediție am definit și discutat noțiunea de *echivalente monetare* și am introdus o secțiune referitoare la finanțarea creanțelor asupra clienților. În prezentarea subiectului scontării efectelor comerciale de încasat am adăugat o practică frecvent utilizată și care constă în vînzarea acestor efecte.

Capitolul 10: Stocurile. În acest capitol am inclus un tabel mai clar care ilustrează efectele erorilor comise în cuantificarea stocurilor asupra venitului net.

Capitolul 11: Datoriile pe termen scurt și contabilitatea salariilor. Acest capitol a fost revizuit în mare parte, pentru a include o nouă prezentare a datoriilor pe termen scurt și lung. Secțiunea referitoare la raportarea datoriilor conține acum discuții privind prezentarea în rapoarte a instrumentelor financiare și a datoriilor extrabilanțiere. De asemenea, am introdus și o secțiune referitoare la creditele comerciale și biletele de trezorerie. Am modificat procedeul de contabilizare a efectelor comerciale de plătit care au dobînda inclusă în valoarea nominală, astfel încît să ilustrăm utilizarea contului Discounturi aferente efectelor comerciale de plătit. Și, în sfîrșit, am actualizat categoriile și cotele impozitelor pe salarii.

Capitolul 12: Activele imobilizate: achiziție și amortizare. Am condensat secțiunea referitoare la metodele de recuperare a costurilor utilizate în scopul determinării impozitului pe profit, pentru a-i reduce complexitatea, și am omis discuția referitoare la documentele utilizate pentru evidența mijloacelor fixe.

Capitolul 15: Capitalul social. O ilustrație nouă inclusă în acest capitol prezintă emisiunile de acțiuni obișnuite, acțiuni privilegiate și obligațiuni efectuate în SUA în ultimii cinci ani.

Capitolul 16: Profiturile reținute la dispoziția întreprinderii și Conturile de rezultate ale corporațiilor. În această ediție, am abordat reemisiunea acțiunilor de trezorerie ca pe o vînzare a acestor acțiuni.

Capitolul 17: Datoriile pe termen lung. Am adăugat noi secțiuni referitoare la efectele comerciale plătibile în rate și la alte ajutoare sociale post-pensionare.

Capitolul 18: Situația fluxurilor de trezorerie. Am reformulat introducerea.

Capitolul 19: Analiza rapoartelor financiare. Am adăugat un exemplu din *Moody's Handbook of Dividend Achievers* în secțiunea privind sursele de infor-

mații; un studiu de caz introdus se referă la această ilustrare. Am actualizat analiza ilustrată a Eastman Kodak Company.

Capitolul 20: Contabilitatea operațiunilor internaționale și investițiile între companii. Am transferat contabilitatea operațiunilor internaționale la începutul acestui capitol, pentru a reflecta importanța crescîndă a sferei internaționale a societății și economiei. Discuția privind realizarea comparabilității standardelor contabile internaționale reflectă măsurile recente întreprinse în direcția creării unor asemenea standarde. Subiectul investițiilor în obligațiuni poate fi regăsit într-o anexă, iar secțiunea referitoare la contabilitatea în condiții de inflație a fost eliminată.

Capitolul 21: Introducere în contabilitatea de gestiune. Am condensat discuția referitoare la elementele costului de producție și am adăugat o secțiune nouă privind analiza datelor nefinanciare. Am revizuit modul de prezentare a standardelor etice ale contabililor de gestiune.

Capitolul 22: Evoluția costurilor și analiza cost-volum-profit. Acest capitol cu o structură revizuită conține o prezentare mai amplă a analizei cost-volum-profit și face legătura dintre aceasta și conceptul de evoluție a costurilor. De asemenea, am introdus subiecte referitoare la variația costurilor unei companii de prestări servicii.

Capitolul 23: Repartizarea cheltuielilor și sistemul de calculație a costurilor pe comenzi de fabricație. Am introdus și ilustrat repartizarea cheltuielilor înainte de discutarea calculului cotei prestabilite a cheltuielilor generale privind producția. Nu am mai utilizat un cont separat de cheltuieli generale alocate, în această ediție fiind utilizat un singur cont de cheltuieli generale privind producția pentru înregistrarea atît a cheltuielilor efectuate, cît și a celor alocate.

Capitolul 24: Sistemul de calculație a costurilor pe faze de fabricație. Am pus accentul pe metoda FIFO de calculație a costurilor pe faze de fabricație, metoda costului mediu fiind inclusă ca o alternativă. Contabilitatea costului produselor omogene încheie acest capitol.

Capitolul 25: Contabilitatea funcțională și procesul bugetar. Am prezentat contabilitatea funcțională și am corelat-o cu procesul bugetar. În plus, am extins secțiunea referitoare la activitatea de bugetare, iar toate exemplele incluse în aceasta se referă la o singură companie.

Capitolul 26: Metoda costurilor standard și evaluarea performanțelor. Am condensat prezentarea metodei costurilor standard și analiza abaterilor și am pus accentul pe evaluarea performanțelor.

Capitolul 27: Analiza deciziilor manageriale, inclusiv bugetarea cheltuielilor de capital. Am consolidat secțiunea referitoare la analiza deciziilor pe termen scurt și am extins discuția referitoare la bugetarea cheltuielilor de capital, incluzînd aspectele legate de calitate ale noii structuri economice global competitive.

Capitolul 28: Producția în timp real (just-in-time), calculația costurilor pe activități și indicatorii calității. Acest capitol în totalitate nou descrie mai întîi mediul de operare just-in-time și îl compară cu un proces de

producție tradițional. Apoi, prezentăm și aplicăm metoda de calculație a costurilor pe activități. Secțiunea finală introduce conceptul de management al calității totale și ilustrează evaluarea performanțelor referitoare la calitatea produselor și serviciilor prin utilizarea cheltuielilor privind calitatea și a indicatorilor nefinanciari.

Anexa A: Valoarea în timp a banilor. Am extins semnificativ această anexă, pentru a include mai multe aplicații ale conceptelor valorii prezente și viitoare în contabilitate. Am adăugat aplicații corespunzătoare acolo unde am considerat necesar.

Anexa B: Impozitul pe venitul persoanelor fizice. Am actualizat cotele de impozitare din această anexă.

Anexa C: Bazele contabilității organizațiilor guvernamentale și nonprofit. Am extins această anexă pentru a include subiecte legate de contabilitatea de gestiune a acestui tip de entități și am adăugat aplicațiile corespunzătoare.

Anexa D: Contabilitatea investițiilor în obligațiuni. Această anexă este nouă; anterior subiectele prezentate aici erau incluse în capitolul 20.

Materiale suplimentare pentru studiu

Materialele suplimentare pentru studiu oferă o varietate de articole utile pentru studenți și profesori. O descriere completă este prezentată în *Manualul de soluții al profesorului* din pachetul *Materiale suplimentare, Volumul 1.* Pe scurt, aceste materiale sînt formate din următoarele articole:

Ghid de studiu cu citate selective
Foi de lucru (documente cumulative), cinci seturi, plus un set de foi de lucru necompletate
Manual de probleme ilustrative
Seturi de aplicații, incluzînd
- Micro-Tec, Ediția a treia
  - Un set de aplicații practice pentru o întreprindere individuală comercială, cu texte și formulare de foi de lucru
- College Words și Sounds Store, Ediția a patra
  - Un set de aplicații practice pentru operațiunile economice și contabilitatea salariilor unei întreprinderi individuale comerciale
- The Windham Company, Ediția a doua
  - Un set de aplicații practice pentru contabilitatea de gestiune
- Collegiate Ts: Set de aplicații practice „trei-în-unul" privind activitatea de comerț cu amănuntul în cadrul principiilor de bază ale contabilității

Studii de caz pentru analize aplicative, incluzînd
- Raportul anual al Richland Home Centers, Inc., Ediția a treia
  - Studiu de caz pentru analiza financiară
- Raportul anual al Heartland Airways, Inc., Ediția a treia
  - Studiu de caz pentru analiza financiară
- McHenry Hotels , Inc., Ediția a doua
  - Studiu de caz pentru contabilitatea de gestiune
- Studiu de caz pe un raport anual
- Callson Industries, Inc.

Studiu de caz pentru contabilitatea de gestiune
Aspen Food Products Company: Set de aplicații practice „trei-în-unul" privind calculația costurilor pe faze de fabricație în cadrul principiilor de bază ale contabilității
Seturi de aplicații pentru computer
Parks Computer Company, Ediția a doua
Matthew Sports Company, Ediția a doua
Cooks Solar Energy Systems, Ediția a doua
Sounds About, Ediția a doua
Polyform, Inc.
Un moment decizional computerizat pentru contabilitatea costurilor și contabilitatea de gestiune
Alte materiale de studiu electronice
Aplicații Lotus® pentru contabilitate: tehnica documentelor de sinteză, Ediția a doua
Diagramă de corelații pentru PRINCIPIILE DE BAZĂ ALE CONTABILITĂȚII, Ediția a cincea
Program informatic de Carte mare pentru problemele selectate
Ghidul operațiunilor contabile
Listă de verificare a principalelor sume
Materiale video pentru studenți, Ediția a doua
Moody's Company Data™ Ediția pentru studenți
Moody's Handbook of Dividend Achievers — 1992 Houghton Mifflin Educational Edition

Materiale suplimentare pentru profesori

Materiale tipărite

Ediția adnotată pentru profesori
Manual de soluții pentru profesori, cu materiale de studiu, Volumul 1: Capitolele 1-14
Manual de soluții pentru profesori, cu materiale de studiu, Volumul 2: Capitolele 15-28 și Anexe
Culegere de teste cu răspunsuri și întrebări de recapitulare
Patru seturi de teste finale: Capitolele 1-14; Versiunea A, cu cele mai importante teste finale cumulative, și Versiunea B
Capitolele 15-28; Versiunile A și B
Instrucțiuni pentru predare
Ghid de soluții
Ghid al materialelor video pentru studenți

Materiale electronice

Culegere computerizată de teste
Programe informatice de prezentare: A.S.S.E.T.: Accounting Software System for Electronic Transparencies
Moody's Company Data™ Ediția pentru cadre didactice

Mulțumiri pentru contribuția la realizarea acestei ediții

Realizarea Ediției a cincea a manualului PRINCIPIILE DE BAZĂ ALE CONTABILITĂȚII a reprezentat un proiect amplu și complex, care nu ar fi fost posibil fără contribuția colegilor noștri. Am dori să ne exprimăm recunoștința față de toate persoanele menționate în continuare pentru contribuția la realizarea materialelor adiționale.

Debra Goorbin *Westchester Community College* Parker Granger *Jacksonville State University* William Grollman *Fordham University* Linda Hemmingway *Athens State College* Edward Julius *California Lutheran University* James Seivwright *Hillsborough Community College - Dale Mabry Campus* Ellen L. Sweatt *DeKalb College - North Campus* Marian Taube *University of Pittsburgh* Kathryn Verreault *University of Massachusetts - Lowell* Kennet Winter *University of Wisconsin - La Crosse*

De asemenea, sîntem recunoscători atît unui mare număr de profesori și alți colegi profesioniști, cît și studenților pentru comentariile constructive care au condus la îmbunătățirea textului. Din păcate, spațiul nu ne permite să menționăm toate persoanele care au contribuit la realizarea acestui manual. Cu toate acestea, vom încerca să menționăm măcar o parte din persoanele care ne-au ajutat atît de mult.

Am dorim să exprimăm o profundă recunoștință față de colegii noștri de la DePaul University din Central Florida, care ne-au sprijinit și încurajat în mod deosebit.

Contribuția atentă și meticuloasă a lui Edward Julius (California Lutheran University) este reflectată nu numai în *Ghidul de studiu* și în *Culegerea de teste*, ci și în multe alte secțiuni ale manualului.

De asemenea, am dori să ne exprimăm recunoștința față de William P. Stevens de la DePaul University pentru contribuția sa la elaborarea Anexei D, *Bazele contabilității organizațiilor neguvernamentale și non-profit*.

Esențială pentru calitatea acestui manual a fost colaborarea editorului și sponsorului nostru, Don Golini. În plus, am beneficiat și de ideile și sfaturile editorului nostru pentru proiecte speciale, Peggy Monahan, precum și de eficiența și răbdarea editorului nostru de proiect, Paula Kmetz. De asemenea, a fost esențial ajutorul lui Fred Shafer și al lui Tari Szatkowski la pregătirea acestui manuscris.

O parte dintre persoanele care și-au adus contribuția și au avut un impact asupra manualului și a materialelor adiționale în calitate de redactori, participanți la grupurile de studiu și membri ai Comisiei Editoriale de Redactare sînt menționate mai jos:

Profesor Charles D.Adkins
Casper College

Profesor Sue Atkinson
Tarleton State University

Profesor Dale Bandy
University of Central Florida

Profesor Abdul K. Baten
Northern Virginia Community College - Manassas Campus

Profesor Robert H. Bauman
Alan Hancock College

Profesor Frank R. Beigbeder
Rancho Santiago Community College

Profesor Marvin L. Bouillon
Iowa State University

Profesor Russell L. Breslauer
Chabot College

Profesor Sarah Brown
University of North Alabama

Profesor Roy Broxterman
Hutchinson Community College

Profesor Eric Carlsen
Kean College of New Jersey

Profesor John A. Caspari
Grand Valley State University

Profesor Donna M. Chadwick
Sinclar Community College

Profesor B.Lynette Chapman
Southwest Texas State University

Profesor William C.Chapman
East Central University

Profesor Sharon A.Cotton
Schoolcraft College

Profesor Mickey W. Cowan
East Central University

Profesor Billie M. Cunningham
Collin County Community College

Profesor Elizabet Davis
Baylor University

Profesor Jo Ann DE Vries
University of Central Oklahoma

Profesor Walter A. Doehring
Genesee Community College

Profesor Margaret Douglas
University of Arcansas

Profesor Richard F. Emery
Linfield College

Profesor Estelle Faier
Metropolitan Community College (Fort)

Profesor Robert E. Fellowes
Christipher Neuport College

Profesor Albert Fisher
Community College of Southern Nevada

Profesor Jeanne C. Franco
Paradise Valley Community College

Profesor Victoria A. Fratto
Robert Morris College

Profesor Mark L. Frigo
DePaul University

Profesor Ralph B. Fritzsch
Midwestern State University

Profesor Diane Glowacki
Tarrant County Junior College - Norteast Campus

Profesor Larry Goode
Missouri Southern State College

Profesor Parker Grabger
Jaskonville State University

Profesor Beverly J. Grunder
Cowley County Community College

Profesor Rama R. Guttikonda
Auburn University at Montgomery

Profesor Carolyn B. Harris
University of Texas at San Antonio

Profesor Alene G. Helling
Stark Technical Community College

Profesor Paul E.Holt
Texas A&I University

Profesor Charles W. Hope
Tarrant County Junior College - Northwest Campus

Profesor Bambi A. Hora
University of Central Oklahoma

Profesor Kendra Huff
Texas A&I University

Profesor Samuel J. Hughson
New York City Technical College

Profesor Said N. Hyder
Indiana University of Pennsylvania

Profesor Gloria M. Jackson
San Antonio College

Profesor Sharon S. Jackson
Auburn University at Montgomery

Profesor John S. Jeter
Cameron University

Profesor David M. Johnson
Pepperdine University

Profesor Herbert J. Johnson
Blinn College

Profesor Richard W. Jones
Lamar University

Profesor Peter B. Kenyon
Humboldt State University

Profesor Vicky Arnold King
University of Arkansas at Little Rock

Profesor Roberta L. Klein
SUNY, Brockport

Profesor William C. Lathen
Boise State University

Profesor Paul J. Lisowski
Edinboro University of Pennsylvania

Profesor Leonard T. Long
Fisher College

Profesor Katherine A. Longbotham
Richland College

Profesor George Loughron
Tomball College

Profesor L. Kevin McNelis
Eastern New Mexico University

Profesor Donald L. Madden
University of Kentucky

Profesor Lois Mahoney
University of Central Florida

Profesor James P. Makofske
Fresno City College

Profesor Susan Murphy
Monroe Community College

Profesor C. Lynn Murray
Florida Community College at Jacksonville

Profesor Leila Newkirk
Garland County Community College

Profesor Harris M. O'Brien
North Harris County College

Profesor Marilyn Okleshen
Mankato State University

Profesor Anne M. Oppegard
Augustana College

Profesor Lynn Mazzola Paluska
Nassau Community College

Profesor Rukshad Patel
College of DuPage

Profesor Paul E. Pettit
Snead State Junior College

Profesor Orrel E. Picklesimer
University of Texas at San Antonio

Profesor Elden Price
Bee County College

Profesor Robert Randall
Moorpark College

Profesor Cheri Reither
Midwestern State University

Profesor Marilyn Salter
University of Central Florida

Profesor Dennis Schirf
Quincy College

Profesor Donald R. Schmidt, Jr.
Tarleton State University

Profesor Robbie Sheffy
Tarrant County Junior College - South Campus

Profesor Margaret L. Shelton
University of Houston - Downtown Campus

Profesor Ron Stunda
Samford University

Profesor Beverly B. Terry
Central Piedmont Community College

Profesor Robert R. Wennagel
College of the Mainland

Profesor Kathleen A. Wessman
Montgomery College- Rockville

Profesor Dale Westfall
Midland College

Profesor Thomas E.Zaher
Bucks County Community College

Am dori să mulțumim în mod special persoanelor care au contribuit într-o mare măsură la revizuirea și verificarea materialelor de aplicații de la sfîrșitul capitolelor.

Profesor Marilyn L. Allan
Central Michigan University

Profesor Gerald Ashley
Grossmont College

Profesor Cindi S. Bearden
University of North Alabama

Profesor Lon Behmer
Northeast Community College

Profesor Ronald W. Bolenz
Kellogg Community College

Profesor Richard Bowden
Oakland Community College - Auburn Hills Campus

Profesor Gary R. Bower
Community College of Rhode Island

Profesor Lois D.Bryan
Ronert Morris College

Profesor JoAnn Buchmann
Rockland Community College

Profesor Edward F. Callanan
DeKalb College - North Campus

Profesor Stanley Chu
Borough of Manhattan Community College

Profesor Judit Cook
Grossmont College

Gregory A. Crook

Profesor Robert L. Dan*
San Antonio College

Profesor John Elfrink
Ferris State University

Margaret Eshooo

Profesor Ronald E. Fisher
Cadmen County College

Profesor E.A. Fornstrom
University of Wyoming

Profesor Dennis Greer
Utah Valley Community College

Profesor Barbara Saar-Gregorio
Nassau Community College

Profesor Robert B. Gronstal
Metropolitan Community College

Profesor Lawrencw Gulley
Norfolk State University

Profesor Dennis A. Gutting*
Orange County Community College

Tal Hagigi

Profesor Darrell D. Haywood
North Harris County College

Profesor Paula E. Hegner
Heald College

Ira M. Hirsch

Profesor Anita Hope*
Tarrant County Junior College - Northeast Campus

Profesor Anthoty W. Jackson
Central State University

Profesor David T. Jones
California University of Pennsylvania

Profesor Rita C. Jones
Georgia College

Profesor Jack L. Kockentiet
Columbus State Community College

Profesor Cynthia Kreisner
Austin Community College

Profesor Cathy Xanthaky Larson
Middlesex Community College

Profesor Nancy Pennoyer Lynch
West Virginia University

Profesor Gary L. Merz
Clarion University of Pennsylvania

Michael F. Monahan

Profesor Terry J. Nunley*
University of North Carolina at Charlotte

Profesor Ralh L.Peck
Utah State University

Profesor Wayne E. Pfingsten
Belleville Area College

Robert J. Pytell

Holly Qian

Profesor LaVonda Ramey
Schoolcraft College

Mark T.Rasimas

Profesor Edward R. Rayfield
Suffolk County Community College - Western Camous

Profesor David A. Rees
Southern Utah University

Profesor Sara Reese
Virginia Union University

Harold F. Ripley
Orange County Community College

Profesor Jep Robertson
New Mexico State University

Profesor Margo Rock
Hillsborough Community College

Martha H. Sandler

Profesor Yasuo Saito
Los Angeles Trade Technical College

Profesor Gary C.Sell
Madison Area Technical College

Profesor Arthur Silva
Community College of Rhode Island

Profesor S.Murray Simons*
Northeastern University

Profesor Jill M. Smith
Idaho State University

Profesor Ellen L. Sweatt
DeKalb College - North Campus

William L. Sweatt

Profesor Mike Watters
New Mexico State University

Profesor Stanley J. Yerep
Indiana University of Pennsylvania

Profesor Marilyn J. Young
Tulsa Junior College

* Aceste persoane au contribuit și în calitate de redactori academici la revizuirea textului și/sau a materialelor suplimentare.

Fără ajutorul acestor persoane, precum și al altora, care nu au putut fi menționate, editarea acestui manual nu ar fi fost posibilă.

B.E.N. H.R.A. J.C.C.

PRINCIPIILE DE BAZĂ ALE CONTABILITĂȚII

Contabilitatea reprezintă un sistem informațional utilizat pentru cuantificarea, prelucrarea și transmiterea informațiilor utile în procesul de luare a deciziilor economice. Partea întîi prezintă conceptele și tehnicile sistemului contabil de bază, inclusiv contabilitatea unui ciclu complet de operațiuni economice ale unei companii prestatoare de servicii.

PARTEA ÎNTÎI

Modelul contabil de bază

Capitolul 1 tratează natura și mediul contabilității, atrăgînd o atenție deosebită utilizatorilor informațiilor contabile, organizațiilor care determină practicile contabile și rolului jucat de contabil în societate. El prezintă noțiunea de cuantificare contabilă, cele patru rapoarte financiare de bază și efectele operațiunilor economice asupra situației financiare. Capitolul se încheie cu discutarea responsabilităților etice ale persoanelor care lucrează în domeniul contabilității.

Capitolul 2 continuă cu prezentarea cuantificării contabile, axîndu-se pe problemele constatării, evaluării și clasificării și a modului în care acestea sînt abordate în procesul de înregistrare a operațiunilor economice prin utilizarea metodei de contabilitate în partidă dublă.

Capitolul 3 definește conceptul contabil de profit al întreprinderii, prezintă rolul operațiunilor de regularizare în determinarea acestuia și ilustrează modul de întocmire a rapoartelor financiare pe baza datelor din balanța de verificare regularizată.

Capitolul 4 încheie ciclul contabil, prezentînd foaia de calcul și operațiunile de închidere.

OBIECTIVE DE STUDIU

1. *Definirea* contabilității *și descrierea rolului acesteia în luarea unor decizii fundamentate.*
2. *Identificarea numeroșilor utilizatori din societate ai informației contabile.*
3. *Delimitarea noțiunilor de contabilitate financiară și contabilitate de gestiune, definirea* Principiilor Contabile *General Acceptate (GAAP — Generally Accepted Accounting Principles) și identificarea organizațiilor care le influențează.*
4. *Explicarea importanței operațiunilor (tranzacțiilor) economice, a exprimării bănești și a tratării distincte pentru cuantificarea contabilă.*
5. *Identificarea celor trei forme principale de organizare a întreprinderilor.*
6. *Definirea noțiunii de* situație financiară, *prezentarea egalității contabile și a modului în care acestea sînt afectate de operațiunile simple.*
7. *Identificarea principalelor patru rapoarte financiare (dări de seamă financiar-contabile).*
8. *Descrierea contabilității ca profesie, cu responsabilități etice și posibilități ample de promovare.*

CAPITOLUL 1

Contabilitatea ca sistem informațional

Primul dumneavoastră curs de contabilitate începe cu o privire generală asupra disciplinei și a profesiei contabile. În acest capitol veți studia cuantificarea contabilă a operațiunilor economice și comunicarea informațiilor prin intermediul rapoartelor financiare. De asemenea, veți învăța despre rolul important al contabililor în societate și despre organizațiile în care lucrează aceștia. După parcurgerea acestui capitol, ar trebui să stăpîniți obiectivele de studiu enunțate în partea stîngă a paginii.

MOMENT DECIZIONAL
Gerber Products Company

■ Conducerea Gerber Products Company, lider în domeniul produselor alimentare pentru copii și sugari, al hainelor pentru copii și în alte domenii, a stabilit în raportul anual din 1989 destinat acționarilor companiei următoarele obiective financiare:

1. Urmărirea unei creșteri a profiturilor reale cu 6-8% pe an.
2. Susținerea unei rentabilități a capitalului propriu de cel puțin 22%.
3. Menținerea fluxurilor de trezorerie din activitatea de exploatare (profituri înaintea deducerii cheltuielilor privind dobînzile, impozitele și amortizarea) la un nivel minim de 15 % din venituri.
4. Sporirea dividendelor proporțional cu creșterea profiiturilor.

Conducerea consideră aceste obiective ca fiind esențiale pentru a asigura avantaje pe termen lung pentru proprietarii companiei. Ce cunoștințe financiare sînt necesare managerilor companiei pentru a atinge aceste obiective?

Fiecare din aceste obiective este prezentat ca un rezultat financiar. Managerii de la Gerber trebuie să dețină cunoștințe vaste de contabilitate, pentru a înțelege în ce mod contribuie operațiunile de care răspund la sănătatea financiară generală a firmei, reflectată de aceste obiective. Prin urmare, se impune cunoașterea termenilor contabili, a conceptelor de bază ale contabilității, a modului în care informația financiară este generată, precum și a modului în care această informație este interpretată și analizată. Scopul manualului constă în a vă oferi aceste cunoștințe. ■

Definiția contabilității

Primele definiții ale contabilității se axau, în general, pe funcția tradițională de ținere a registrelor (evidență documentară) pe care o îndeplinea contabilul. În 1941, Institutul American al Contabililor Publici Autorizați (AICPA — American Institute of Certified Public Accountants) a definit contabilitatea ca „arta înre-

gistrării, clasificării și rezumării într-o manieră semnificativă și în exprimare bănească a tranzacțiilor (operațiunilor) și evenimentelor (faptelor) care au, chiar și parțial, caracter financiar, precum și interpretarea rezultatelor acestor acțiuni".[1]

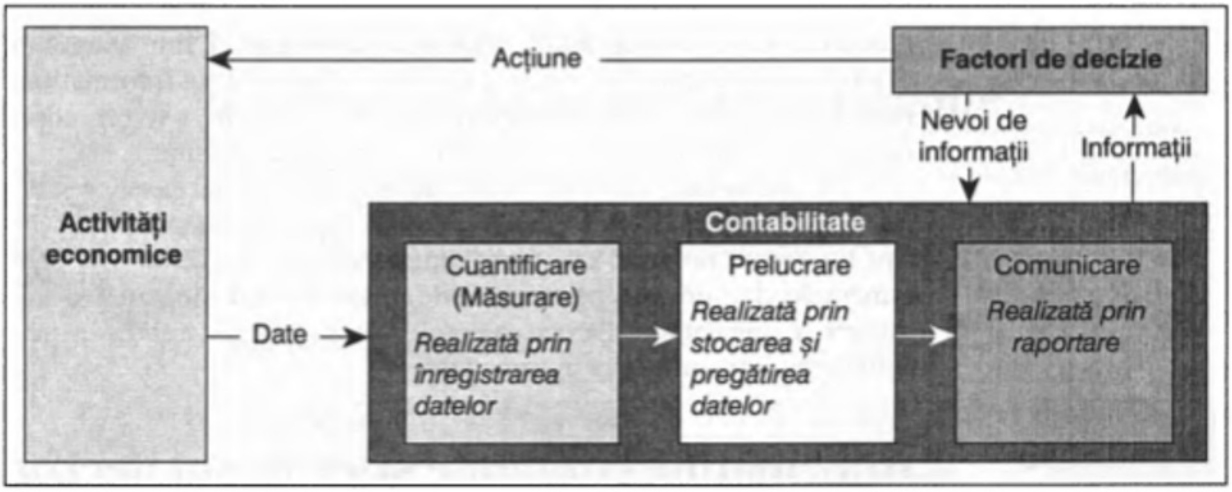
OBIECTIVUL 1
Definirea contabilității și descrierea rolului acesteia în luarea unor decizii fundamentate

Definiția modernă a contabilității este mult mai complexă. În 1970, AICPA a statuat că rolul contabilității constă în a „furniza informații cantitative, preponderent de natură financiară, referitoare la entități economice și care urmează a fi utilizate în luarea deciziilor economice."[2] (O entitate economică reprezintă o unitate — o întreprindere, de exemplu — care are o existență independentă.)

Contabilul modern este implicat nu numai în ținerea registrelor (evidența contabilă), ci și într-o serie de activități ce implică planificare, soluționare a unor probleme, control, orientare a acțiunilor, evaluare, verificare și audit. Contabilul de azi ține cont de necesitățile fundamentale ale utilizatorilor informației contabile, fie interni, fie externi. **Contabilitatea** „nu este un scop în sine."[3] Ea reprezintă **un sistem informațional care cuantifică, prelucrează și comunică (transmite) informații financiare despre o entitate economică identificabilă**. Aceste informații permit utilizatorilor să „opteze în mod rațional între consumurile alternative ale resurselor rare în procesul desfășurării activităților de producție și comerciale."[4]

Potrivit acestei definiții, contabilitatea reprezintă o activitate de prestare de servicii. Conform Figurii 1-1, contabilitatea face legătura dintre activitățile economice și factorii decizionali. În primul rînd, contabilitatea cuantifică (măsoară) activitățile economice, înregistrînd datele ce le privesc pentru o utilizare viitoare. În al doilea rînd, datele sînt stocate cît timp este necesar, iar apoi prelucrate pentru a deveni informații utile. În al treilea rînd, informațiile sînt comunicate, prin intermediul rapoartelor (dărilor de seamă), factorilor de decizie. S-ar putea spune că datele brute ce privesc activitățile economice reprezintă un input în sistemul contabil, iar informația prelucrată, utilă pentru factorii de decizie, reprezintă output-ul.

Figura 1-1. Contabilitatea ca sistem informațional pentru deciziile economice

[1] Committee on Accounting Terminology, *Accounting Terminology Bulletin No 1* (New York · American Institute of Certified Public Accountants, 1953), par.9.

[2] *Statement of the Accounting Principles Board No 4*, „Basic Concepts and Accounting Principles Underlying Financial Statements of Business Enterprises" (New York: American Institute of Certified Public Accountants, 1970), par. 40.

[3] *Statement of Financial Accounting Concepts No.1*, "Objectives of Financial Reporting by Business Enterprises" (Stamford, Conn.: Financial Accounting Standards Board, 1978), par. 9.

[4] *Ibidem*

Pentru a se evita confuziile legate de noțiunea de contabilitate, este important să se delimiteze relația acesteia cu ținerea registrelor (evidența contabilă), cu prelucrarea electronică a datelor și cu sistemul informațional managerial.

Multe persoane nu reușesc să înțeleagă diferența dintre contabilitate și ținerea registrelor. **Ținerea registrelor** (evidența contabilă) reprezintă procesul de înregistrare a operațiunilor financiare și de păstrare a registrelor financiare. Mecanică și repetitivă, ținerea registrelor nu este decît o componentă mică — dar importantă — a contabilității. Pe de altă parte, contabilitatea include proiectarea unui sistem informațional care să răspundă necesităților utilizatorului. Principalele obiective ale contabilității sînt: analiza, interpretarea și utilizarea informației. Contabilii identifică importante corespondențe în informațiile pe care le produc. Ei sînt interesați de identificarea tendințelor și studierea efectelor diferitelor alternative. Contabilitatea cuprinde proiectarea sistemelor, elaborarea bugetelor, analiza costurilor, auditul, planificarea impozitelor și taxelor și efectuarea procedurilor fiscale.

Computerul reprezintă un instrument electronic utilizat pentru colectarea, organizarea și transmiterea unor cantități mari de informații cu o viteză sporită. Contabilii s-au numărat printre primii și cei mai entuziaști utilizatori ai computerelor, iar în prezent ei utilizează microcomputere în toate domeniile muncii lor. Ar putea părea că un computer acoperă funcțiile unui contabil; în realitate însă, el nu este decît un instrument creat pentru rutina evidenței documentelor și pentru calcule complexe. Este important însă ca utilizatorii informației contabile și viitorii contabili să înțeleagă procesele ce formează baza contabilității. Din acest motiv, majoritatea exemplelor din carte se referă la operații manuale. Totuși, ar trebui să rețineți că majoritatea operațiilor contabile sînt în prezent computerizate.

În prezent, datorită unei largi utilizări a computerelor, multe dintre aceste nevoi variate de informații sînt organizate în ceea ce se numește **sistem informațional managerial (MIS — Management Information System)**. Sistemul informațional managerial este format din subsisteme interconectate, care oferă informațiile necesare pentru funcționarea unei întreprinderi. Sistemul informațional contabil este cel mai important subsistem, pentru că joacă rolul principal în direcționarea fluxului de date economice către toate compartimentele unei întreprinderi și către terții interesați din afara întreprinderii. Contabilitatea reprezintă nucleul financiar al sistemului informațional managerial. Aceasta oferă atît conducerii întreprinderii, cît și terților din exterior o imagine completă asupra organizării agentului economic.

De asemenea, sistemul informațional managerial prelucrează o cantitate imensă de informații nefinanciare. De exemplu, departamentele de marketing sînt interesate de stilul sau ambalajul produselor firmelor concurente. Departamentele de personal păstrează evidențele privind sănătatea și experiența de muncă a angajaților. Departamentele de producție trebuie să-și desfășoare activitatea într-un mediu automatizat.

Informațiile contabile și procesul decizional

Principalul motiv pentru studierea contabilității constă în obținerea cunoștințelor și aptitudinilor necesare pentru a participa la luarea unor decizii economice importante. Informațiile furnizate de contabilitate stau la baza procesului decizional atît în interiorul, cît și în exteriorul întreprinderii. Informația contabilă reprezintă un instrument și, ca majoritatea instrumentelor, nu poate servi direct celor ce nu sînt capabili sau nu doresc să-l folosească sau care îl folosesc în mod greșit. Totuși, modul său de utilizare poate fi învățat, iar

contabilitatea trebuie, în final, să ofere informații care să poată fi folosite de toți cei ce doresc să le folosească în mod corect, fie ei profesioniști sau nu.[5]

Primul pas în procesul de studiu constă în înțelegerea modului în care sînt luate deciziile și cum pot contribui contabilii la procesul decizional. Pentru a lua o decizie potrivită și a o aplica eficient, factorul decizional trebuie să răspundă la următoarele întrebări:

Care este scopul urmărit? (Pasul 1)

De ce mijloace diferite dispunem pentru a atinge scopul? (Pasul 2)

Care alternativă oferă cea mai bună cale pentru atingerea scopului identificat? (Pasul 3)

Ce măsuri trebuie luate? (Pasul 4)

A fost atins scopul? (Pasul 5)

Figura 1-2 arată etapele procesului decizional.

Atunci cînd o decizie vizează probleme economice, informația contabilă este esențială pentru procesul decizional. Contabilitatea oferă informații cantitative pentru trei funcții : planificare, control și evaluare.

Planificarea reprezintă procesul formulării unui curs de acțiune. Aceasta cuprinde stabilirea unui obiectiv, identificarea diferitelor alternative pentru atingerea acestui obiectiv și alegerea celei mai bune dintre acestea. Informațiile contabile referitoare la veniturile estimate și la bugete reprezintă, de asemenea, un element important al planificării.

Controlul reprezintă procesul de urmărire a respectării planurilor. În această etapă, contabilul poate fi solicitat să prezinte informații ce compară cheltuielile și veniturile efective cu cele proiectate.

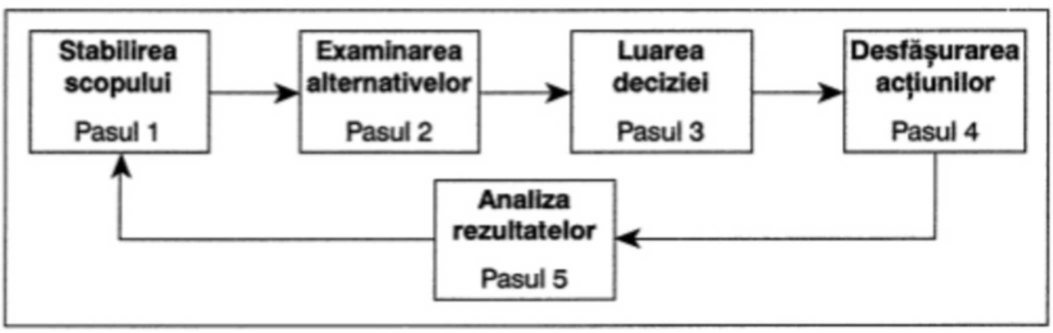
Evaluarea reprezintă examinarea întregului proces decizional în scopul perfecționării acestuia. Prin aceasta, se caută răspunsul la următoarea întrebare: Obiectivul inițial a fost atins în mod satisfăcător? Dacă răspunsul este negativ, se vor căuta cauzele. A fost o problemă de planificare sau de control? Obiectivul a fost corect stabilit? Majoritatea informațiilor privind rezultatele care sînt utilizate pentru evaluarea unei decizii provin din rapoartele financiare (dările de seamă financiar-contabile) întocmite de contabil.

Factorii de decizie: utilizatori ai informațiilor contabile

OBIECTIVUL 2
Identificarea numeroșilor utilizatori din societate ai informației contabile

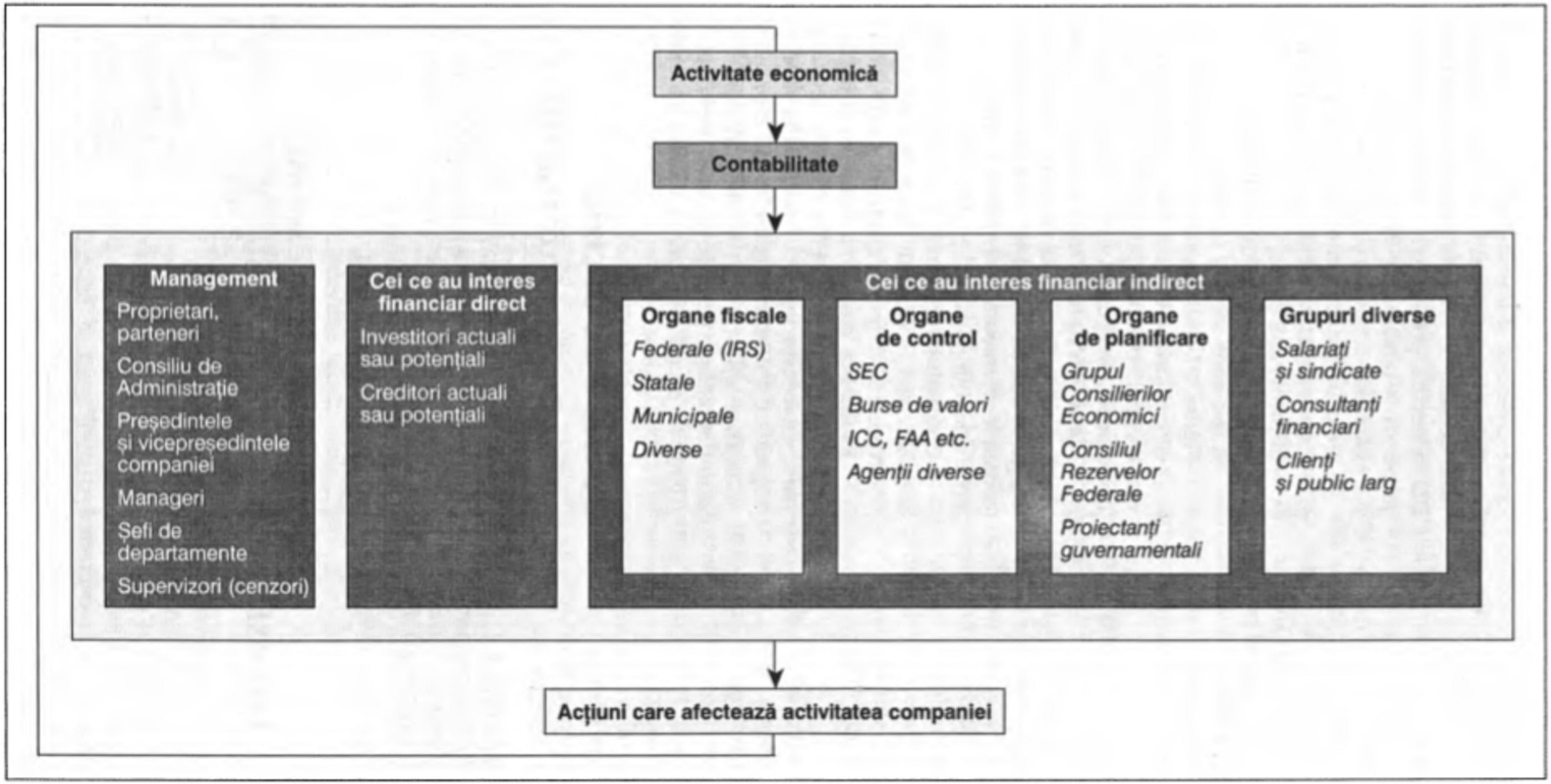
Contabilitatea și informațiile contabile au o utilizare mai largă decît pare la prima vedere. Utilizatorii informațiilor contabile pot fi clasificați, în general, în trei grupuri: (1) cei ce gestionează o întreprindere; (2) cei din afara întreprin-

Figura 1-2. Procesul decizional

[5] *Ibidem*, par. 36.

Figura 1-3. Utilizatorii informațiilor contabile

derii, care au un interes financiar direct în aceasta din urmă și (3) persoane, organizații și instituții care au un interes financiar indirect în întreprindere. Aceste grupuri sînt prezentate în Figura 1-3.

Managementul

Managementul (conducerea) reprezintă un grup de oameni ce poartă responsabilitate totală privind exploatarea unei întreprinderi și atingerea obiectivelor companiei. Într-o întreprindere mică, managementul poate cuprinde și proprietari. Într-o întreprindere mare, managementul este format, cel mai frecvent, din persoane angajate. Agenții economici pot avea obiective numeroase, variate și deseori complexe. Aceste obiective se referă la menținerea unui nivel acceptabil al veniturilor, oferirea unor bunuri și servicii de calitate și cu un cost minim, crearea de produse noi și perfecționarea celor existente, mărirea numărului locurilor de muncă disponibile și protecția mediului. Pentru realizarea acestor și a altor scopuri compania trebuie să înregistreze rezultate financiare favorabile. Succesul și supraviețuirea într-un mediu economic competitiv impune ca managementul să-și concentreze o mare parte a eforturilor asupra principalelor două obiective: profitabilitate și lichiditate. **Profitabilitatea** reprezintă capacitatea de a obține venituri (profituri) suficiente pentru a atrage și păstra capitalul investit în companie. **Lichiditatea** reprezintă situația în care fondurile disponibile sînt suficiente pentru achitarea datoriilor scadente.

Managerii trebuie să decidă ce și cum trebuie făcut și dacă rezultatele corespund planurilor inițiale. Managerii competenți iau, în mod consecvent, decizii corecte pe baza unor informații oportune și valabile. Care a fost venitul net al companiei în ultimul trimestru? Rata rentabilității capitalului propriu este adecvată? Compania are disponibilități bănești suficiente? Care sînt cele mai profitabile produse? Care sînt costurile de fabricație ale fiecărui produs? Multe din aceste decizii se bazează pe analiza unor informații contabile. Din acest motiv, managementul este unul din cei mai importanți utilizatori ai informației contabile.

Utilizatorii cu interes financiar direct

O altă funcție de bază a contabilității constă în cuantificarea și raportarea (transmiterea) informațiilor privind rezultatele activității unei întreprinderi. Majoritatea întreprinderilor publică periodic un set de rapoarte financiare (dări de seamă financiar-contabile) de uz general, care prezintă în ce măsură s-au atins obiectivele de lichiditate și profitabilitate. Aceste rapoarte conțin informații despre activitatea desfășurată și constituie indicatori importanți pentru estimarea cursului viitor al evenimentelor. Multe persoane din exteriorul companiei analizează cu atenție aceste rapoarte financiare.

Investitorii actuali sau potențiali. Cei ce investesc sau ar putea investi într-o companie sînt interesați de rezultatele din trecut ale întreprinderii și de veniturile (profiturile) sale potențiale. Un studiu minuțios al rapoartelor financiare ale companiei poate ajuta investitorii potențiali să identifice posibilitățile unei investiții profitabile. După ce și-au plasat capitalurile în companie, investitorii trebuie să-și revizuiască permanent angajamentul, și de data aceasta pe baza examinării rapoartelor financiare ale companiei.

Creditorii actuali sau potențiali. Majoritatea companiilor contractează credite atît pe termen lung, cît și pentru nevoi de exploatare pe termen scurt.

Creditorii, cei ce împrumută bani sau livrează bunuri și servicii, amînînd achitarea contravalorii lor, sînt interesați mai ales dacă întreprinderea va avea disponibilități pentru a achita dobînda și a rambursa împrumutul în timp oportun. Aceștia analizează lichiditatea și cash-flow-ul companiei, ca și profitabilitatea sa. Băncile, companiile financiare, companiile de credit ipotecar, societățile de valori mobiliare, societățile de asigurări, furnizorii și alți creditori trebuie să analizeze situația financiară a companiei înainte de a acorda un credit.

Utilizatorii cu interes financiar indirect

Societatea, ca întreg, prin intermediul grupurilor guvernamentale și sociale, a devenit în ultimii ani unul dintre cei mai mari și mai importanți utilizatori ai informațiilor contabile. Ca utilizatori care au nevoie de informații contabile pentru a lua decizii în probleme de interes general pot fi menționați: (1) organele fiscale; (2) organele de control; (3) organele de planificare și (4) alte grupuri.

Organele fiscale. Instituțiile de stat sînt finanțate pe baza colectării impozitelor. Prin legi federale, statale sau locale, persoanele fizice și juridice sînt obligate să plătească diferite impozite și taxe, cum ar fi impozite pe venit federale, statale sau locale, contribuții la asigurările sociale și alte impozite și taxe salariale, accize și impozite pe vînzări. Pentru fiecare categorie de impozit sau taxă trebuie întocmite declarații speciale, iar deseori și o serie complexă de înregistrări. Raportarea fiscală corectă este în general o problemă juridică și poate fi foarte complicată. De exemplu, Codul fiscal conține mii de norme privind informația contabilă utilizată în calculul impozitelor federale pe venit.

Organele de control. Majoritatea companiilor trebuie să raporteze unuia sau mai multor organe de control la nivel federal, statal și local. Toate societățile pe acțiuni trebuie să raporteze periodic la Comisia Titlurilor de Valoare (SEC — Securities and Exchange Commission). Acest organ, creat de Congres pentru a proteja societatea, controlează toate operațiunile de emisiune, cumpărare și vînzare de acțiuni din SUA. În plus, companiile cotate la bursă trebuie să respecte norme speciale de raportare privind tranzacțiile cu acțiunile lor. Comisia de Comerț Interstatal (ICC — Interstate Commerce Commission) controlează transporturile rutiere și feroviare, iar Administrația Aviației Federale (FAA — Federal Aviation Administration) controlează transporturile aeriene. Majoritatea serviciilor publice, de exemplu companiile furnizoare de energie electrică și gaz, sînt controlate de organe statale și trebuie să-și justifice tarifele prin rapoarte contabile. De asemenea, aceste rapoarte contabile sînt solicitate și de reglementările mai noi și mai generale, cum ar fi cele ale Agenției de Protecție a Mediului (EPA — Environment Protection Agency), care, printre alte probleme, se ocupă și de costul și ritmul reducerii poluării mediului înconjurător.

Organele de planificare. Încă din anii '30, asumarea de către guvernul federal a unui rol mai activ în planificarea și prognozarea activității economice a condus la o mai largă utilizare a contabilității și a informațiilor contabile. S-a conturat un sistem contabil al întregii economii, denumit *contabilitatea venitului național*, care reflectă global producția, stocurile, veniturile, dividendele, impozitele etc. din economia noastră. Organele de planificare, dintre care unele sînt membre ale Grupului Consilierilor Economici Prezidențiali și ai Consiliului Rezervelor Federale, utilizează aceste informații pentru elaborarea politicilor economice și evaluarea programelor economice.

Alte grupuri. Uniunile sindicale analizează rapoartele financiare ale corporațiilor (societăților pe acțiuni) ca parte a pregătirilor pentru negocierile de

contracte. Nivelul veniturilor și cheltuielilor unei companii are deseori un rol important în aceste negocieri. Indirect interesați de rezultatele financiare și de evoluția viitoare ale unei întreprinderi sînt și cei ce dau sfaturi investitorilor și creditorilor — analiștii și consilierii financiari, brokerii, giranții, juriștii, economiștii și presa financiară. De asemenea, organizațiile consumatorilor, clienții și societatea în general au devenit mai preocupați de finanțarea și profiturile corporațiilor, ca și de efectele acestora asupra inflației, mediului înconjurător, problemelor sociale și calității vieții.

Agențiile guvernamentale și organizațiile non-profit

Peste 30% din economia SUA reprezintă agenții guvernamentale și organizații non-profit (spitale, universități, organizații profesionale și de caritate). Asemenea directorilor firmelor private, managerii acestor diverse entități au nevoie de informații contabile. Ei trebuie să atragă fonduri și să utilizeze resurse limitate. Ei trebuie să-și planifice plățile și să ramburseze creditele în timp util. Mai mult, ei sînt obligați să raporteze rezultatele financiare obținute organelor legislative, comisiilor și contribuabililor. Deși majoritatea exemplelor din acest manual se axează pe agenți economici, aceleași principii fundamentale se aplică și agențiilor guvernamentale și organizațiilor non-profit.

Contabilitatea financiară și contabilitatea de gestiune

OBIECTIVUL 3
Delimitarea noțiunilor de contabilitate financiară și contabilitate de gestiune, definirea Principiilor Contabile *General Acceptate (GAAP — Generally Accepted Accounting Principles) și identificarea organizațiilor care le influențează*

Anterior, contabilitatea a fost definită ca un sistem informațional care cuantifică, prelucrează și transmite informații utile în procesul decizional. În mod curent, se face distincție între două domenii: contabilitatea financiară și contabilitatea de gestiune. **Contabilitatea de gestiune** furnizează toată informația contabilă care este cuantificată, prelucrată și transmisă pentru utilizare internă de către management. **Contabilitatea financiară** furnizează informația contabilă care, pe lîngă o utilizare internă de către management, este comunicată și în exteriorul organizației. Capitolele 1-20 din această carte se referă la contabilitatea financiară, iar capitolele 21-28 se referă la contabilitatea de gestiune.

Principiile contabile general acceptate

Datorită faptului că este important ca toți cei care recepționează rapoartele contabile să le poată interpreta, s-a elaborat un set de norme ce formează cadrul general al contabilității financiare, numite **principii contabile general acceptate (GAAP — Generally Accepted Accounting Principles)**. Deși termenul are mai multe sensuri în literatura de specialitate, cel mai bine ar putea fi definit astfel: „GAAP cuprind convențiile, regulile și procedeele necesare pentru definirea unei practici contabile acceptate la un moment dat."[6] Cu alte cuvinte, GAAP decurg dintr-un amplu acord asupra teoriei și practicii contabile la un moment dat. Aceste „principii" nu sînt similare legilor imuabile ale naturii din fizică sau chimie. Ele sînt elaborate de contabili și de agenți economici pentru a servi nevoilor factorilor decizionali și pot fi modificate în momentul apariției unor metode mai bune sau o dată cu schimbarea circumstanțelor.

---

[6] *Statement of the Accounting Principles Board No 4*, par. 138.

În această carte vom prezenta practicile contabile, sau GAAP, așa cum funcționează astăzi. De asemenea, vom încerca să explicăm raționamentele sau teoriile pe care se bazează aceste practici. Atît teoria, cît și practica sînt părți integrante ale studiului contabilității. Cu toate acestea, dumneavoastră trebuie să înțelegeți că știința contabilă este în permanentă dezvoltare, schimbare și perfecționare. Așa cum sînt necesari ani de cercetări înaintea introducerii unei noi metode chirurgicale sau a unui nou medicament salvator, și în contabilitate este nevoie de ani de cercetări și noi descoperiri pentru ca o metodă să devină practică generală. Prin urmare, s-ar putea să vă confruntați cu practici ce par contradictorii. În unele cazuri, noi subliniem noile direcții în contabilitate. Și profesorul dumneavoastră ar putea menționa anumite puncte slabe ale teoriilor și practicilor curente.

GAAP și raportul contabilului public autorizat (CPA — Certified Public Accountant) independent

Datorită faptului că rapoartele financiare sînt elaborate de managerii companiei și ar putea fi falsificate în interes personal, toate companiile care vînd acțiuni publicului larg, precum și multe dintre companiile ce solicită credite mai mari, trebuie să-și auditeze rapoartele financiare la un contabil public autorizat independent. **CPA** sînt autorizați de către toate statele din același motiv pentru care se acordă o licență medicilor și juriștilor — pentru a proteja publicul prin asigurarea prestării unor servicii profesionale calitative. O caracteristică importantă a CPA este **independența**: ei nu au nici o legătură compromițătoare, financiară sau de altă natură, cu companiile pe care le auditează. Aceasta inspiră publicului încredere în activitatea lor.

Un CPA independent efectuează **auditul**, o analiză a rapoartelor financiare (dărilor de seamă financiar-contabile) și a sistemelor contabile ale unei companii, a sistemului de control și a documentelor ce stau la baza acestora. Scopul auditului este de a constata dacă rapoartele financiare au fost elaborate în conformitate cu GAAP. În cazul în care contabilul independent consideră că standardele au fost respectate, raportul său va conține următoarea formulă de exprimare:

În opinia noastră, rapoartele financiare... reflectă corect, în toate aspectele substanțiale... în conformitate cu principiile contabile general acceptate.

Această formulare scoate în evidență faptul că auditul și contabilitatea nu reprezintă științe exacte. Datorită faptului că GAAP, prin cadrul lor general, lasă loc pentru interpretări, iar aplicarea lor necesită anumite estimări, un auditor se poate pronunța numai asupra *reflectării corecte* din rapoartele financiare sau a conformității lor *în toate aspectele substanțiale* cu GAAP. Raportul contabilului nu exclude posibilitatea unor erori minore sau nesubstanțiale din rapoartele financiare. Totuși, el sugerează că, în mare, investitorii și creditorii se pot baza pe aceste rapoarte financiare. În decursul timpului, reputația auditorilor în ceea ce privește competența și independența a fost foarte apreciată. Prin urmare, băncile, investitorii și creditorii solicită opinia unui auditor cînd iau decizia de a investi într-o companie sau de a acorda credite unei firme care a fost auditată. Auditul independent are, de asemenea, un rol important în dezvoltarea piețelor financiare pe plan mondial.

Organizațiile ce determină practicile curente

Există multe organizații care determină direct sau indirect GAAP, influențînd astfel cea mai mare parte a conținutului acestei cărți. Cele mai importante

asemenea organizații sînt: Comisia Standardelor de Contabilitate Financiară (FASB — Financial Accounting Standards Board), Comisia Titlurilor de Valoare (SEC — Securities and Exchange Commission), Serviciul Fiscal (IRS — Internal Revenue Service), Comisia Standardelor de Contabilitate Guvernamentală (GASB — Governmental Accounting Standards Board). Pe lîngă acestea, mai există și organizații internaționale și alte grupuri.

Comisia Standardelor de Contabilitate Financiară (FASB). Creată în 1973, FASB are atribuții fundamentale în ceea ce privește elaborarea și punerea în circulație a normelor practicii contabile. Acest organism independent editează publicația „Standardele contabilității financiare". Abaterile de la aceste standarde trebuie justificate și prezentate în rapoartele financiare ale companiei. FASB este administrată de Fundația de Contabilitate Financiară.

Institutul American al Contabililor Publici Autorizați (AICPA — American Institute of Certified Public Accountants). **AICPA** s-a ocupat de practicile contabile înaintea oricăror alte organizații. Între anii 1938 - 1958 Comitetul Tehnicilor Contabile din cadrul AICPA a publicat o serie de documente oficiale privind principiile, tehnicile și terminologia contabilă. În 1959 AICPA a creat Comisia Principiilor Contabile (APB — Accounting Principles Board) în locul comitetului. Această comisie a publicat o serie de *Opinii APB* privind practicile contabile, multe dintre acestea fiind încă valabile, chiar după desființarea APB în 1973, an în care FASB a preluat competențele privind elaborarea standardelor. AICPA continuă să influențeze practicile contabile prin intermediul activității comisiilor sale tehnice.

Comisia Titlurilor de Valoare (SEC). **Comisia Titlurilor de Valoare (SEC)** este o agenție guvernamentală din SUA, care are competența legală de a stabili și aplica practicile contabile pentru companiile ale căror titluri de valoare sînt oferite spre vînzare publicului larg. Prin urmare, ea are o influență enormă asupra practicii contabile. Datorită faptului că APB a eșuat în rezolvarea unor importante probleme și abuzuri din practica contabilă, SEC a început să joace un rol mai important și mai agresiv în elaborarea normelor contabile. FASB reprezintă un efort semnificativ din partea contabililor pentru a reduce SEC la rolul său tradițional, permițînd profesiei contabile să se autoreglementeze. Succesul sau eșecul FASB va contribui la determinarea gradului viitor de influență al SEC în contabilitate.

Serviciul fiscal (IRS). Legile fiscale ale SUA reglementează stabilirea și perceperea veniturilor bugetare necesare pentru funcționarea aparatului de stat. Datorită faptului că una dintre principalele surse de venituri bugetare o constituie impozitul pe venit, prin lege se specifică regulile de determinare a venitului impozabil. Aceste reguli sînt interpretate și aplicate de către **Serviciul Fiscal (IRS)**. În anumite cazuri, aceste reguli intră în contradicție cu practica contabilă utilizată, dar totuși ele influențează decisiv această practică. Întreprinderile utilizează anumite practici contabile numai pentru că acestea sînt impuse de legile fiscale. Uneori companiile aplică o anumită practică contabilă specificată în legile fiscale pentru anumite beneficii financiare. Cazurile în care legile fiscale afectează practicile contabile sînt menționate în această carte.

Comisia Standardelor de Contabilitate Guvernamentală (GASB). GASB, creată în 1984 de același guvern care a organizat și FASB, are competențe privind elaborarea standardelor contabile pentru administrațiile statelor și cele locale. GASB are o influență considerabilă asupra rapoartelor financiare ale acestor entități.

Organizațiile internaționale. O dată cu dezvoltarea piețelor financiare din întreaga lume, a crescut și nevoia înțelegerii rapoartelor financiare de către investitori și auditori din diferite țări. Drept urmare, a devenit prioritară cooperarea internațională în ceea ce privește elaborarea principiilor contabile. Comitetul Standardelor Contabile Internaționale (IASC — International Accounting Standards Committee) a aprobat peste douăzeci de standarde internaționale, traduse în șase limbi. În 1977 Federația Internațională a Contabililor (IFAC — International Federation of Accountants), formată din organizații contabile profesionale din peste șaizeci de țări, a fost creată pentru a promova acordurile internaționale privind diferite probleme contabile.

Alte organizații. Institutul Contabililor de Gestiune (IMA — Institute of Management Accountants), format în principal din contabili din întreprinderi, desfășoară o activitate didactică și de cercetare, punînd accentul pe contabilitatea de gestiune și pe contabilitatea pentru decizii manageriale. Institutul Directorilor Financiari (FEI — Financial Executives Institute) a fost creat de persoane care dețin cele mai importante funcții financiare în marile întreprinderi și se ocupă în principal de standarde și cercetări în domeniul contabilității financiare.

Asociația Contabilă Americană (AAA — American Accounting Association) a fost înființată în 1935, succedînd Asociației Americane a Profesorilor Universitari de Contabilitate, creată în 1916. Această organizație are o orientare academică și teoretică. Membrii săi au contribuit în mare măsură la elaborarea teoriei contabile.

Cuantificarea contabilă

OBIECTIVUL 4
Explicarea importanței operațiunilor (tranzacțiilor) economice, a exprimării bănești și a tratării distincte pentru cuantificarea contabilă

Contabilitatea reprezintă un sistem informațional care cuantifică, prelucrează și transmite informațiile financiare. În acest capitol veți începe studiul aspectelor contabilității legate de cuantificare. Veți învăța ce anume măsoară contabilitatea și veți studia efectele anumitor operațiuni asupra situației financiare a unei companii.

Pentru a realiza o cuantificare (măsurare), contabilul trebuie să răspundă la următoarele patru întrebări fundamentale:

1. Ce se cuantifică?
2. Cînd trebuie făcută cuantificarea?
3. Ce valoare trebuie dată obiectului cuantificării?
4. Cum trebuie clasificat obiectul cuantificării?

Toate aceste întrebări se referă la ipotezele fundamentale și la principiile contabile general acceptate, iar răspunsurile la acestea conturează noțiunea de contabilitate. Contabili din producție, asociații profesionale, contabili publici, agenții guvernamentale și cercuri academice dezbat permanent răspunsurile la aceste întrebări, iar răspunsurile se schimbă în funcție de noile cunoștințe și practici. Totuși, baza practicii contabile actuale este formată dintr-un număr de concepte și convenții general acceptate, prezentate în această carte. Întrebările 2, 3 și 4 sînt tratate în capitolul privind cuantificarea și înregistrarea operațiunilor economice. În prezentul capitol ne vom axa pe întrebarea 1, „Ce se cuantifică?"

Ce se cuantifică?

În lume există un număr nelimitat de obiecte ce pot fi măsurate și de modalități de a le măsura. De exemplu, să luăm o mașină de făcut dopuri pentru sticle. Cîte măsurări ale acestei mașini pot fi făcute? S-ar putea începe cu mărimea,

apoi continua cu amplasarea, greutatea, costul sau una dintre nenumăratele unități de măsură. Unele dintre aceste cuantificări sînt irelevante pentru contabilitate, iar unele — nu. Orice sistem trebuie să definească mai întîi obiectul cuantificărilor sale, iar contabilitatea nu este o excepție. În general, contabilitatea financiară se axează pe cuantificarea, în formă bănească, a impactului operațiunilor economice asupra unor entități economice distincte. Noțiunile de operațiuni economice, exprimare bănească și entitate distinctă sînt prezentate în continuare.

Operațiunile economice ca obiect al cuantificării

Operațiunile (tranzacțiile) economice reprezintă evenimente (fapte) economice ce influențează situația financiară a unei unități patrimoniale. Unitățile patrimoniale pot derula zilnic sute sau chiar mii de operațiuni. Aceste operațiuni economice reprezintă materia primă pentru rapoartele contabile.

O operațiune poate consta într-un schimb de valori (vînzare, cumpărare, plată, încasare sau credit) între două sau mai multe părți independente. Operațiune economică poate fi considerat și orice alt eveniment economic care are același efect ca și schimbul, dar nu implică un schimb. Cîteva exemple de operațiuni ce nu implică un schimb propriu-zis pot fi: pierderi cauzate de incendii, inundații, explozii și furt, uzura și degradarea fizică a mașinilor și utilajelor, ca și acumularea zilnică a dobînzilor.

Pentru a fi înregistrată, o operațiune trebuie să aibă o legătură directă cu unitatea patrimonială. De exemplu, să presupunem că un client cumpără o lopată de la Ace Hardware, dar este nevoit să cumpere o sapă de la un magazin concurent, deoarece la Ace nu mai sînt sape. Operațiunea de cumpărare a lopeții este menționată în registrele de la Ace, iar cea de cumpărare a sapei de la un concurent — nu, pentru că, deși ea afectează economic indirect magazinul Ace, nu implică un schimb direct de valoare între Ace și client.

Exprimarea bănească

Valoarea tuturor operațiunilor economice este înregistrată într-o anumită monedă. Pentru aceasta se folosește noțiunea de **exprimare bănească**. Fără îndoială, informațiile de natură nefinanciară pot fi înregistrate, dar numai prin înregistrarea unor sume bănești pot fi cuantificate diferitele operațiuni și activități ale unei întreprinderi. Moneda este unicul numitor comun al tuturor operațiunilor economice, astfel încît aceasta devine singura unitate de măsură practică, prin care să se asigure producerea de date financiare comparabile.

Unitatea monetară utilizată de o întreprindere depinde de țara în care aceasta își desfășoară activitatea. De exemplu, în SUA unitatea monetară de bază o constituie dolarul. În Japonia — yenul; în Franța — francul; în Germania — marca; iar în Anglia — lira sterlină. Atunci cînd au loc operațiuni între întreprinderi din două țări diferite, sumele trebuie schimbate dintr-o monedă în alta. Prezentările din această carte utilizează ca unitate de exprimare dolarul SUA.

Conceptul de entitate distinctă

În scopuri contabile, o întreprindere este considerată **entitate distinctă**, separată nu numai de creditorii și clienții săi, ci și de proprietarul sau proprietarii săi. Ea trebuie să aibă un set complet diferit de înregistrări, iar rapoartele și evidențele sale financiare trebuie să se refere numai la propriile operațiuni financiare.

De exemplu, Jones Florist Company trebuie să aibă un cont bancar separat de cel al proprietarului său, Kay Jones. Kay Jones poate avea în proprietate o

casă, o mașină și alte bunuri, poate avea de asemenea datorii personale, dar toate acestea nu reprezintă resurse sau datorii ale Jones Florist Company. În plus, Kay Jones poate fi proprietarul unei alte afaceri, să spunem un magazin. În acest caz, trebuie să existe seturi de evidențe contabile complet separate pentru fiecare afacere.

Formele de organizare a agenților economici

OBIECTIVUL 5
Identificarea celor trei forme principale de organizare a întreprinderilor

Există trei tipuri de agenți economici: întreprindere individuală, asociație și corporație (societate pe acțiuni). Contabilii recunosc fiecare din aceste forme ca fiind entități economice distincte de proprietarii lor, deși din punct de vedere juridic doar corporația este separată de proprietarii săi. Celelalte diferențe juridice dintre aceste trei forme de organizare sînt sintetizate în Tabelul 1-1 și prezentate pe scurt în continuare. În această carte vom trata mai întîi evidența contabilă pentru întreprinderile individuale, pentru că aceasta este cea mai simplă formă de contabilitate. Totuși, în problemele mai importante vom evidenția diferențele fundamentale față de contabilitatea asociațiilor și a corporațiilor. Mai tîrziu vom prezenta cu preponderență contabilitatea asociațiilor și corporațiilor.

Întreprinderile individuale

Întreprinderea individuală reprezintă o unitate economică deținută de o singură persoană. Această formă de organizare îi oferă individului posibilitatea de a administra o afacere separat de activitățile personale. Totuși, din punct de vedere juridic, întreprinderea individuală se confundă ca entitate economică cu persoana proprietarului. Proprietarul, ca persoană, beneficiază de toate profiturile și suportă toate pierderile și răspunde pentru toate obligațiile întreprinderii. Întreprinderile individuale reprezintă cea mai răspîndită formă de organizare a agenților economici din SUA, dar ca dimensiune sînt cele mai mici. O întreprindere individuală își încetează activitatea la dorința proprietarului sau din cauza decesului sau incapacității acestuia.

Tabelul 1-1. Caracteristicile comparative ale formelor de organizare a agenților economici

	Întreprindere individuală	**Asociație**	**Corporație**
1. Statutul juridic	Nu este entitate juridică distinctă	Nu este entitate juridică distinctă	Este entitate juridică distinctă
2. Răspunderea proprietarului	Proprietarul răspunde cu propriile resurse	Asociații (partenerii) răspund cu propriile resurse	Răspundere limitată la capitalul investit în corporație
3. Durata existenței	Limitată de opțiunea sau decesul proprietarului	Limitată de opțiunea sau decesul unuia din parteneri	Nedefinită, posibil nelimitată
4. Transferabilitatea dreptului de proprietate	Vînzarea de către proprietar creează o nouă companie	Schimbările în cota de participare al oricărui asociat generează noi asociați	Transferabil prin vînzarea de acțiuni
5. Abordarea contabilă	Entitate economică distinctă	Entitate economică distinctă	Entitate economică distinctă

Asociațiile

O **asociație** se aseamănă din multe puncte de vedere cu întreprinderea individuală, cu excepția faptului că are mai mulți proprietari. O asociație nu este o entitate juridică separată de proprietarii săi, ci o asociere neînregistrată care reunește aptitudinile și resursele a două sau mai multe persoane. Partenerii împart profiturile și pierderile asociației într-o proporție prestabilită. În general, oricare dintre asociați (parteneri) poate crea obligații ale asociației față de o terță parte și, dacă este necesar, resursele personale ale fiecărui partener pot fi utilizate pentru achitarea obligațiilor asociației. În anumite cazuri unul sau mai mulți asociați își limitează răspunderea, însă cel puțin unul dintre parteneri trebuie să aibă răspundere nelimitată. Asociația se desființează atunci cînd se schimbă dreptul de proprietate asupra sa — de exemplu, dacă un asociat se retrage sau moare. Pentru ca afacerea să continue sub formă de organizare asociativă, trebuie să se creeze o nouă asociație.

Corporațiile (societățile pe acțiuni)

O **corporație** reprezintă o unitate economică separată din punct de vedere juridic de proprietarii săi (acționari). Proprietarii, al căror drept de proprietate este reprezentat de acțiunile corporației pe care le dețin, nu controlează în mod direct operațiunile acesteia. Totuși, ei aleg un Consiliu de Administrație, care numește managerii ce vor conduce corporația urmărind interesele acționarilor. În schimbul acestei implicări limitate în operațiunile curente ale corporației, acționarii beneficiază de răspundere materială limitată. Cu alte cuvinte, riscul lor se limitează la suma plătită pentru acțiunile cumpărate. Dacă vor, acționarii își pot vinde acțiunile altor persoane, fără a afecta operațiunile corporației. Datorită acestei răspunderi limitate, acționarii sînt deseori dispuși să investească în activități mai riscante, dar și potențial mai profitabile. În plus, datorită posibilității de a transfera dreptul de proprietate fără dizolvarea corporației, durata de viață a acesteia este nelimitată; ea nu este influențată de opțiunile sau sănătatea unui proprietar sau asociat.

Corporațiile prezintă cîteva avantaje importante comparativ cu întreprinderile individuale și asociațiile, fiind foarte eficiente în concentrarea capitalurilor în vederea formării și dezvoltării unor companii foarte mari (vezi capitolul privind capitalul social). Deși corporațiile sînt mai puține ca număr decît întreprinderile individuale și asociațiile, ele au, în termeni monetari, o contribuție mult mai consistentă la economia SUA. De exemplu, în 1992 General Motors a creat mai mult venit decît orice țară a lumii (cu excepția primelor 15 țări).

Situația financiară și egalitatea contabilă

OBIECTIVUL 6
Definirea noțiunii de situație financiară, prezentarea egalității contabile și a modului în care acestea sînt afectate de operațiunile simple

Situația financiară reprezintă resursele economice (bunurile, mijloacele) deținute de o companie și drepturile asupra acestora la un moment dat. O altă noțiune utilizată pentru a desemna drepturile este cea de capital. Prin urmare, o companie poate fi privită prin prisma resurselor economice și a capitalurilor astfel:

Resurse economice = Capitaluri

Orice companie are două tipuri de capitaluri: ale creditorilor și ale proprietarilor. Astfel, egalitatea devine:

Resurse economice = Capitalurile creditorilor + Capitalurile proprii

În contabilitate, pentru resurse economice se utilizează termenul de *active*, iar pentru capitalul creditorilor — cel de *datorii*. Prin urmare, egalitatea poate fi formulată și astfel:

Active = Datorii + Capitaluri proprii

Această formulă este numită **egalitate contabilă** (sau ecuație bilanțieră). Cele două părți ale formulei trebuie să fie întotdeauna egale, adică „în echilibru".

Activele

Activele sînt „beneficii economice viitoare probabile, deținute sau controlate de o anumită entitate, ca rezultat al unor operațiuni sau evenimente din trecut."[7] Altfel spus, ele reprezintă resurse economice deținute de o întreprindere și care urmează a fi utilizate în operațiuni viitoare. Anumite active — de exemplu, numerarul și sumele datorate companiei de către clienți — sînt elemente monetare. Alte active — stocurile (bunuri destinate vînzării), terenurile, clădirile și utilajele — sînt elemente materiale nemonetare. Există însă și active — cum ar fi drepturile oferite de brevete, mărci comerciale sau drepturile de autor — care nu sînt materiale.

Datoriile

Datoriile reprezintă „destinații viitoare probabile ale beneficiilor economice, rezultînd din obligațiile actuale ale unei anumite entități de a transfera bunuri sau de a presta servicii altor entități în viitor, generate de operațiuni sau evenimente din trecut."[8] Printre acestea se numără: datorii ale întreprinderii, sume datorate furnizorilor pentru bunuri sau servicii achiziționate pe credit, sume împrumutate (de exemplu, sume datorate băncilor în urma unor credite de rambursat), drepturi salariale datorate angajaților, impozite datorate statului și servicii ce urmează a fi prestate.

Ca obligații, datoriile reprezintă drepturi recunoscute prin lege. Cu alte cuvinte, legea dă creditorilor dreptul de a cere vînzarea activelor companiei dacă aceasta nu reușește să-și achite datoriile. Creditorii au prioritate în fața proprietarilor și trebuie achitați complet înaintea recompensării acestora din urmă chiar dacă stingerea unei datorii consumă toate activele unei întreprinderi.

Capitalurile proprii

Capitalurile reprezintă „drepturile reziduale asupra activelor unei întreprinderi, rămase după deducerea datoriilor acesteia."[9] Într-o întreprindere, capitalul se numește drept al proprietarului sau **capitaluri proprii**. Capitalurile proprii reprezintă drepturile proprietarului asupra activelor unei întreprinderi. Capitalul propriu este cunoscut de asemenea ca și *capital rezidual*, pentru că, teoretic, acesta reprezintă restul ce ar rămîne după achitarea tuturor datoriilor. Dacă transformăm egalitatea contabilă, putem defini capitalurile proprii astfel:

Capitaluri proprii = Active — Datorii

Pentru că reprezintă activele ce rămîn după deducerea datoriilor, capitalurile proprii sînt numite uneori **activ net**.

Cele patru tipuri de operațiuni care influențează capitalurile proprii sînt reprezentate în Figura 1-4. Două dintre aceste operațiuni, **investițiile proprietarilor** și **retragerile proprietarilor** reprezintă active pe care proprietarii fie le introduc, fie le scot din întreprindere. De exemplu, dacă proprietarul

---

[7] *Statement of Financial Accounting Concepts No 6*, "Elements ofFinancial Statements" (Stamford, Conn.: Financial Accounting Standards Board, December 1985), par 25.

[8] *Ibidem*, par. 35.

[9] *Ibidem*, par. 49

Shannon Realty, John Shannon, retrage bani din contul său bancar personal și îi depune în contul bancar al întreprinderii, atunci el efectuează o investiție a proprietarului. Activele întreprinderii (mijloacele bănești) cresc, ca și dreptul lui John Shannon asupra acestor active. Dimpotrivă, dacă John Shannon retrage bani din contul bancar al întreprinderii și îi depune în contul său bancar personal, el efectuează o retragere din întreprindere. Activele întreprinderii se diminuează, ca și capitalul lui John Shannon în întreprindere.

Celelalte două tipuri de operațiuni care influențează capitalurile proprii sînt cheltuielile și veniturile. În linii mari, **cheltuielile** și **veniturile** reprezintă creșteri și descreșteri ale capitalului propriu ce rezultă din activitatea de exploatare a unei întreprinderi. De exemplu, banii pe care un client îi plătește (sau se angajează să-i plătească în viitor) companiei Shannon Realty în schimbul unor servicii prestate de aceasta reprezintă un venit. Activele companiei Shannon Realty (mijloacele bănești sau creanțele asupra clienților) cresc, ca și dreptul proprietarului asupra acestor active. Pe de altă parte, banii pe care Shannon Realty îi plătește (sau se angajează să-i plătească în viitor) în procesul prestării unor servicii reprezintă o cheltuială. În această situație activele (mijloacele bănești) se diminuează sau datoriile (furnizorii) cresc, iar dreptul proprietarului asupra acestor active descrește. În general, o companie este profitabilă dacă veniturile ei depășesc cheltuielile. Atunci cînd veniturile depășesc cheltuielile, diferența se numește **venit net (profit)**; dacă cheltuielile sînt mai mari decît veniturile, diferența se numește **pierdere netă**.

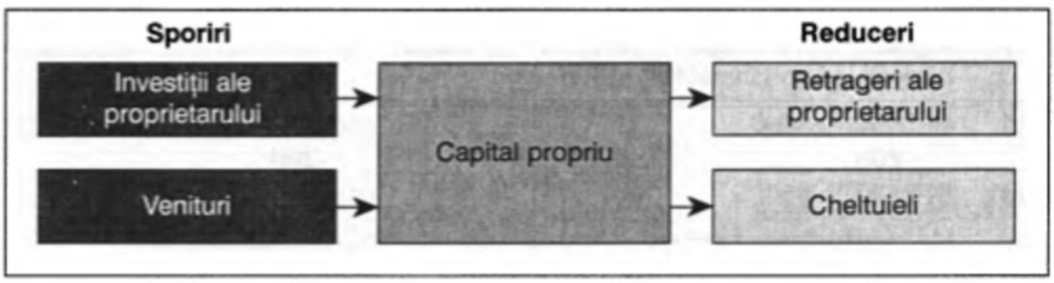
Exemple de operațiuni

Să urmărim efectul cîtorva dintre cele mai simple operațiuni economice asupra egalității contabile. Să presupunem că John Shannon deschide la 1 decembrie o agenție imobiliară cu denumirea Shannon Realty. Pe parcursul lunii decembrie, firma lui efectuează operațiunile prezentate în continuare.

Investiții ale proprietarului. John își începe afacerea prin depunerea sumei de 50.000$ într-un cont bancar deschis pe numele Shannon Realty. Transferul banilor din contul său personal în contul firmei reprezintă o investiție a proprietarului. Această operațiune generează o creștere a activului (Mijloace bănești) și a capitalului propriu (John Shannon, Capital).

	Active	=	**Capital propriu**	
	Mijloace bănești		**John Shannon, Capital**	**Tipul de operațiune privind CP**
1.	$ 50.000		$ 50.000	**Investiție a proprietarului**

Figura 1-4. Patru tipuri de operațiuni care influențează capitalul propriu

În acest moment, compania nu are nici o datorie, deci activul său este egal cu capitalul propriu. Noțiunile Mijloace bănești și John Shannon, Capital reprezintă **conturi**. Conturile sînt folosite de către contabili pentru a evidenția sumele generate de operațiuni de același tip. Operațiunile ce influențează capitalul propriu pot fi identificate după tip, astfel încît tipurile asemănătoare pot fi grupate în rapoartele contabile.

Cumpărare de active cu plata imediată. John găsește un sediu adecvat pentru firma sa și cumpără cu plata imediată un teren în valoare de 10.000$ și o clădire mică pe acel teren, în valoare de 25.000$. Această operațiune nu modifică suma totală a activelor, datoriilor și capitalurilor proprii ale companiei Shannon Realty, ci schimbă structura activelor — scade contul Mijloace bănești și cresc conturile Terenuri și Clădiri, astfel:

	Active			=	Capital propriu	
	Mijloace bănești	Terenuri	Clădiri		John Shannon, Capital	Tipul de operațiune privind CP
sold	$ 50.000				$ 50.000	
2.	**-35.000**	**+$10.000**	**+$25.000**			
sold	$15.000	$ 10.000	$ 25.000		$ 50.000	
	$50.000					

Cumpărare de active pe credit. Activele nu sînt întotdeauna achiziționate cu plata imediată. Ele pot fi achiziționate și pe credit, adică pe baza unei înțelegeri de a plăti pentru ele mai tîrziu. Să presupunem că John cumpără pe credit rechizite de birou în valoare de 500$. Această operațiune produce atît o creștere a activelor (Materiale consumabile), cît și a datoriilor (contul Furnizori) companiei Shannon Realty, astfel:

	Active				=	Datorii	+	Capital propriu	
	Mijloace bănești	Materiale consumabile	Terenuri	Clădiri		Furnizori		John Shannon, Capital	Tipul de operațiune privind CP
sold	$15.000		$10.000	$25.000				$50.000	
3.		**+$500**				**+$500**			
sold	$15.000	$ 500	$10.000	$25.000		$ 500		$50.000	
	$50.500					$50.500			

Observați că această operațiune majorează ambele părți ale egalității contabile pînă la valoarea de 50.500$.

Achitarea unei datorii. Dacă John achită mai tîrziu 200$ din cei 500$ datorați pentru materialele consumabile, atît activele (Mijloace bănești), cît și datoriile (Furnizori) se vor diminua, însă contul de materiale consumabile nu este influențat, după cum se vede:

	Active				=	Datorii	+	Capital propriu	
	Mijloace bănești	Materiale consumabile	Terenuri	Clădiri		Furnizori		John Shannon, Capital	Tipul de operațiune privind CP
sold	$15.000	$500	$10.000	$25.000		$500		$50.000	
4.	**-200**					**-200**			
sold	$14.800	$500	$10.000	$25.000		$300		$50.000	
	$50.300					$50.300			

Observați că în egalitatea contabilă se păstrează echilibrul dintre cele două părți, deși totalul lor este acum de 50.300$.

Venituri. Shannon Realty obține venituri sub forma comisioanelor încasate pentru vînzările imobiliare. Uneori aceste comisioane sînt plătite imediat, iar uneori clientul se angajează să le plătească ulterior. În ambele cazuri însă comisionul este înregistrat atunci cînd este „cîștigat", iar Shannon Realty are dreptul la o încasare curentă sau viitoare.

Mai întîi, să presupunem că Shannon Realty vinde o casă și cîștigă un comision de 1.500$, plătit imediat. Această operațiune generează o creștere a activelor (Mijloace bănești) și a capitalurilor proprii (John Shannon, Capital), astfel:

	Active				= Datorii	+ Capital propriu	
	Mijloace bănești	Materiale consumabile	Terenuri	Clădiri	Furnizori	John Shannon, Capital	Tipul de operațiune privind CP
sold	$14.800	$500	$10.000	$25.000	$300	$50.000	
5.	**+1.500**					**+1.500**	**Venituri din comisioane**
sold	$16.300	$500	$10.000	$25.000	$300	$51.500	
	$51.800				$51.800		

Acum să presupunem că John vinde o casă, obținînd un comision de 2.000$, dar acceptă o amînare a plății. Pentru că acest comision este cîștigat în prezent, clientului îi este trimisă factura sau efectul de comerț, iar operațiunea este înregistrată acum. Această operațiune generatoare de venit produce atît o creștere a activelor, cît și a capitalurilor proprii, ca și cea precedentă, dar apare un cont nou de active, Clienți, care arată că Shannon Realty urmează să încaseze comisionul:

	Active					= Datorii	+ Capital propriu	
	Mijloace bănești	Clienți	Materiale	Terenuri	Clădiri	Furnizori	John Shannon, Capital	Tipul de operațiune privind CP
sold	$16.300		$500	$10.000	$25.000	$300	$51.500	
6.		**+$2.000**					**+2.000**	**Venituri din comisioane**
sold	$16.300	$2.000	$500	$10.000	$25.000	$300	$53.500	
	$53.800					$53.800		

Utilizarea unor conturi separate pentru evidențierea veniturilor, cum ar fi contul Venituri din comisioane, este prezentată în capitolul privind cuantificarea și înregistrarea operațiunilor economice.

Încasarea creanțelor. Să presupunem că peste cîteva zile Shannon Realty încasează suma de 1.000$ de la clientul din operațiunea 6. Contul de activ Mijloace bănești crește, iar contul de activ Clienți descrește, astfel:

	Active					= Datorii	+ Capital propriu	
	Mijloace bănești	Clienți	Materiale consumabile	Terenuri	Clădiri	Furnizori	John Shannon, Capital	Tipul de operațiune privind CP
sold	$16.300	$2.000	$500	$10.000	$25.000	$300	$53.500	
7.	**+1.000**	**-1.000**						
sold	$17.300	$1.000	$500	$10.000	$25.000	$300	$53.500	
	$53.800					$53.800		

Remarcați că această operațiune nu afectează capitalurile proprii pentru că venitul din comisioane a fost deja înregistrat în operațiunea 6. De asemenea, remarcați că soldul contului Clienți este de 1.000$, adică mai rămîn 1.000$ de încasat.

Cheltuieli. Ca și veniturile, care sînt înregistrate în momentul obținerii, cheltuielile sînt înregistrate în momentul efectuării. Plățile legate de cheltuieli pot fi efectuate imediat sau amînate. Dacă plata se va face ulterior, va crește un cont de datorii — de exemplu Furnizori sau Salarii datorate. În ambele cazuri, capitalurile proprii se diminuează. Să presupunem că John Shannon plătește 1.000$ chirie pentru echipamentele de birou și 400$ salariul unui asistent cu jumătate de normă. Aceste operațiuni diminuează activele (Mijloace bănești) și capitalurile proprii (John Shannon, Capital), astfel:

	Active					= Datorii	+ Capital propriu	
	Mijloace bănești	**Clienți**	**Materiale consumabile**	**Terenuri**	**Clădiri**	**Furnizori**	**John Shannon, Capital**	**Tipul de operațiune privind CP**
sold	$17.300	$1.000	$500	$10.000	$25.000	$300	$53.500	
8.	**-1.000**						**-1.000**	**Cheltuieli închiriere echipament**
9.	**-400**						**-400**	**Cheltuieli salarii**
sold	$15.900	$1.000	$500	$10.000	$25.000	$300	$52.100	
			$52.400				$52.400	

Acum să presupunem că John nu a achitat factura pentru cheltuieli privind întreținerea efectuate de Shannon Realty în decembrie, în valoare de 300$. În acest caz, influența asupra capitalului propriu este aceeași ca și atunci cînd cheltuielile sînt achitate imediat, dar în locul diminuării unui cont de active, are loc o creștere a unui cont de datorii (Furnizori), astfel:

	Active					= Datorii	+ Capital propriu	
	Mijloace bănești	**Clienți**	**Materiale consumabile**	**Terenuri**	**Clădiri**	**Furnizori**	**John Shannon, Capital**	**Tipul de operațiune privind CP**
sold	$15.900	$1.000	$500	$10.000	$25.000	$300	$52.100	
10.						**+300**	**-300**	
sold	$15.900	$1.000	$500	$10.000	$25.000	$600	$51.800	
			$52.400				$52.400	

Utilizarea unor conturi distincte de cheltuieli este prezentată în capitolul referitor la cuantificarea și înregistrarea operațiunilor economice.

Retrageri ale proprietarului. Să presupunem că John retrage suma de 600$ de la Shannon Realty și îi depune în contul său personal. Această operațiune diminuează activele (Mijloace bănești) și capitalurile proprii (John Shannon, Capital). Deși, după cum veți vedea mai jos, retragerile au același efect asupra egalității contabile ca și cheltuielile (vezi operațiunile 8 și 9), este important să nu confundăm cele două noțiuni. Retragerile nu sînt cheltuieli, ci atribuiri personale de active de către proprietar; cheltuielile sînt generate de firmă și operațiunile sale.

Exemplul 1-1. Sinteza influenței operațiunilor exemplificate asupra egalității contabile

	Active					= Datorii	+ Capital propriu	
	Mijloace bănești	Clienți	Materiale consumabile	Terenuri	Clădiri	Furnizori	John Shannon, Capital	Tipul de operațiune privind CP
1.	$50.000						$50.000	Investiții ale proprietarului
2.	-35.000			+$10.000	+$25.000			
sold	$15.000			$ 10.000	$ 25.000		$50.000	
3.			+$500			+$500		
sold	$15.000		$ 500	$ 10.000	$ 25.000	$ 500	$50.000	
4.	-200					-200		
sold	$14.800		$ 500	$ 10.000	$ 25.000	$ 300	$50.000	
5.	+1.500						+1.500	Venituri din comisioane
sold	$16.300		$ 500	$ 10.000	$ 25.000	$ 300	$51.500	
6.		+$2.000					+2.000	Venituri din comisioane
sold	$16.300	$ 2.000	$ 500	$ 10.000	$ 25.000	$ 300	$53.500	
7.	+1.000	-1.000						
sold	$17.300	$ 1.000	$ 500	$ 10.000	$ 25.000	$ 300	$53.500	
8.	-1.000						-1.000	Ch. de închiriere a echipamentului
9.	-400						-400	Cheltuieli privind salariile
sold	$15.900	$ 1.000	$ 500	$ 10.000	$ 25.000	$ 300	$52.100	
10.						+300	-300	Cheltuieli de întreținere
sold	$15.900	$ 1.000	$ 500	$ 10.000	$ 25.000	$ 600	$51.800	
11.	-600						-600	Retrageri ale proprietarului
sold	**$15.300**	**$1.000**	**$ 500**	**$ 10.000**	**$ 25.000**	**$ 600**	**$51.200**	
			$51.800			$51.800		

	Active					= Datorii	+ Capital propriu	
	Mijloace bănești	Clienți	Materiale consumabile	Terenuri	Clădiri	Furnizori	John Shannon, Capital	Tipul de operațiune privind CP
sold	$15.900	$1.000	$500	$10.000	$25.000	$600	$51.800	
11.	**-600**						**-600**	**Retragere a proprietarului**
sold	$15.300	$1.000	$500	$10.000	$25.000	$600	$51.200	
			$51.800				$51.800	

Sinteză. O sinteză a celor unsprezece operațiuni ilustrate este prezentată în Exemplul 1-1.

Comunicarea informațiilor prin intermediul rapoartelor financiare

OBIECTIVUL 7
Identificarea principalelor patru rapoarte financiare (dări de seamă financiar-contabile)

Rapoartele financiare reprezintă un element de bază al contabilității, datorită faptului că ele constituie mijloacele fundamentale de comunicare a informațiilor contabile importante către utilizatori. Este utilă abordarea acestor rapoarte ca fiind modele (tablouri) ale unității economice, pentru că ele reflectă întreprinderea în termeni financiari. Totuși, ca orice alt model, rapoartele financiare nu sînt reprezentări perfecte ale realității, ci mai degrabă cel mai bun rezultat al eforturilor unui contabil de a prezenta realitatea.

Patru rapoarte financiare de bază sînt utilizate pentru a transmite informațiile contabile referitoare la o întreprindere. Primul este *Contul de rezultate (Contul de profit și pierdere)*, care prezintă activitățile generatoare de venituri sau încasări ale unei întreprinderi pe parcursul unei perioade de timp date (exercițiul financiar/contabil). Un al doilea raport este numit *Situația capitalurilor proprii*, care reflectă modificările capitalului proprietarului în întreprindere pe parcursul aceleiași perioade de timp. Aceste două rapoarte sînt întocmite pe baza celor patru tipuri de operațiuni ce influențează capitalul propriu. Din acest motiv, în exemplele anterioare și în Exemplul 1-1 aceste operațiuni sînt identificate în funcție de tip.

Un al treilea raport financiar este *Bilanțul contabil*. Bilanțul reflectă situația financiară a întreprinderii la un moment dat, de exemplu la sfîrșitul exercițiului contabil. Al patrulea raport, numit *Situația fluxurilor de trezorerie (de încasări și plăți)*, sintetizează toate modificările intervenite în mijloacele bănești ale companiei ca urmare a activităților curente de exploatare, a celor de investiții și a celor de finanțare.

Exemplul 1-2 ilustrează relațiile dintre primele trei rapoarte, arătînd cum vor apărea acestea în cazul Shannon Realty după cele unsprezece operațiuni prezentate în Exemplul 1-1. Se presupune că perioada de timp reflectată este luna decembrie 19xx. Remarcați că fiecare raport este intitulat într-un mod asemănător. Fiecare titlu identifică denumirea companiei și tipul de raport. Contul de rezultate și Situația capitalurilor proprii menționează și perioada de timp la care se referă; în Bilanț se menționează data exactă la care a fost întocmit. Aceste rapoarte sînt specifice întreprinderilor individuale. Rapoartele asociațiilor și corporațiilor, similare celor ale întreprinderilor individuale, sînt prezentate în capitolul referitor la contabilitatea asociațiilor și corporațiilor.

Contul de rezultate (Contul de profit și pierdere)

Cont de rezultate (Contul de profit și pierdere) reprezintă un raport financiar care sintetizează veniturile obținute și cheltuielile efectuate de o întreprin-

Exemplul 1-2. Contul de profit și pierdere, Situația capitalurilor proprii și Bilanțul companiei Shannon Realty

Shannon Realty
Cont de profit și pierdere
pentru luna încheiată la 31 decembrie 19xx

Venituri		
Venituri din comisioane		$ 3.500
Cheltuieli		
Cheltuieli privind închirierea echipamentelor	$ 1.000	
Cheltuieli privind salariile	400	
Cheltuieli privind întreținerea	300	
Total cheltuieli		1.700
Venit net		$ 1.800

Shannon Realty
Situația capitalurilor proprii
pentru luna încheiată 31 decembrie 19xx

John Shannon, Capital, 1 decembrie 19xx		$ 0
Plus: Investițiile lui John Shannon	$ 50.000	
Venitul net lunar	1.800	51.800
Subtotal		$ 51.800
Minus: Retragerile lui John Shannon		600
John Shannon, Capital, 31 decembrie 19xx		$ 51.200

Shannon Realty
Bilanț contabil
încheiat la 31 decembrie 19xx

Active		**Datorii**	
Mijloace bănești	$ 15.300	Furnizori	$ 600
Clienți	1.000		
Materiale consumabile	500	**Capitaluri proprii**	
Terenuri	10.000		
Clădiri	25.000	**John Shannon, Capital**	51.200
Total active	$ 51.800	Total datorii și capitaluri proprii	$ 51.800

dere pe parcursul unei perioade de timp. Mulți îl consideră cel mai important raport financiar, pentru că arată dacă întreprinderea și-a atins sau nu obiectivul fundamental, cel de a obține un profit acceptabil. În Exemplul 1-2, Shannon Realty a obținut venituri din comisioane în sumă de 3.500$. Din această sumă s-au dedus cheltuielile totale, în sumă de 1.700$ (cheltuieli privind închirierea echipamentelor — 1.000$, cheltuieli privind salariile — 400$ și cheltuieli de întreținere — 300$), obținîndu-se un venit net de 1.800$. Pentru a arăta că se referă la o anumită perioadă de timp, raportul este datat „pentru luna încheiată la 31 decembrie 19xx."

Situația capitalurilor proprii

Situația capitalurilor proprii reflectă modificările intervenite în contul de capital propriu pe parcursul unei perioade de timp. În Exemplul 1-2, capitalul inițial este egal cu zero, pentru că firma a fost înființată în acest exercițiu contabil. Pe parcursul lunii, John Shannon a făcut o investiție în companie în valoare de 50.000$, iar compania a obținut un profit de 1.800$ (după cum se

vede în Contul de rezultate), realizîndu-se o creștere totală pînă la nivelul de 51.800$. Din această sumă se deduc retragerile de pe parcursul lunii, în valoare de 600$, rămînînd astfel un sold final al contului de capital de 51.200$.

Bilanțul contabil

Scopul **Bilanțului contabil** este de a reflecta situația financiară a unei întreprinderi la un moment dat. Din această cauză, el este numit deseori *raportul privind situația financiară* și este întocmit pentru o dată concretă. Bilanțul prezintă o imagine a întreprinderii ca deținătoare a unor resurse sau active a căror valoare este egală cu valoarea drepturilor asupra acestora sau a surselor lor de proveniență. Drepturile sau sursele de proveniență constituie datoriile și capitalurile proprii ale companiei. În Exemplul 1-2, Shannon Realty deține cîteva categorii de active, cu o valoare totală de 51.800$. Aceste active sînt egale cu valoarea totală, de 600$, a datoriilor (Furnizori), plus soldul final al contului de capital propriu, de 51.200$ (John Shannon, Capital). Observați că acest cont de capital din Bilanț este dat de soldul final din Situația capitalurilor proprii.

Situația fluxurilor de trezorerie (Situația fluxurilor de încasări și plăți; Situația fluxurilor de lichidități)

Pe parcursul ultimelor trei decenii s-a admis faptul că raportul Cont de profit și pierdere prezintă un neajuns important: reflectă numai schimbările situației financiare generate de acele operațiuni care produc un profit net sau o pierdere netă. Multe operațiuni importante, în special cele referitoare la activități de investiții sau financiare, pot avea loc pe parcursul unui exercițiu contabil, însă nu apar în Contul de profit și pierdere. De exemplu, proprietarul poate investi mai mulți bani în întreprindere sau îi poate retrage. Pot fi cumpărate sau vîndute clădiri, utilaje sau alte active. Pot fi contractate noi datorii sau achitate cele vechi. În prezent este utilizată pe scară largă **Situația fluxurilor de încasări și plăți** pentru a se reflecta mijloacele bănești generate de activitatea curentă de exploatare a unei întreprinderi, ca și de operațiunile financiare și de investiții importante care au loc pe parcursul exercițiului contabil.

Exemplul 1-3 prezintă Situația fluxurilor de trezorerie a Shannon Realty. Observați că sînt menționate numele companiei, denumirea raportului și perioada la care se referă raportul. De asemenea, remarcați că raportul explică modul în care contul Mijloace bănești s-a modificat pe parcursul exercițiului. Contul Mijloace bănești crește cu 15.300$. Activitățile curente de exploatare au generat *fluxuri nete de trezorerie* de 900$, activitățile de finanțare — de 49.400$, iar activitățile investiționale — de 35.000$.

Acest raport este legat direct de celelalte trei rapoarte. Observați că venitul net se obține din Contul de rezultate, iar investițiile și retragerile lui John Shannon — din Situația capitalurilor proprii. Celelalte elemente ale raportului reflectă modificările intervenite în conturile de Bilanț Clienți, Materiale consumabile, Furnizori, Terenuri și Clădiri. În acest paragraf ar trebui să atrageți atenția asupra importanței și structurii generale a raportului. Elaborarea și utilizarea sa vor fi discutate mai detaliat în capitolul dedicat Situației fluxurilor de trezorerie.

Relațiile de interdependență dintre cele patru rapoarte

În acest moment, nu trebuie să înțelegeți toate nuanțele și noțiunile utilizate în cele patru rapoarte. Ele sînt prezentate pentru a ilustra modul în care contabilitatea încearcă să sintetizeze coerent și util activitatea financiară trecută a unei întreprinderi, indiferent de mărimea și complexitatea sa, în patru rapoarte

Exemplul 1-3. Situația fluxurilor de trezorerie a Shannon Realty

Shannon Realty
Situația fluxurilor de trezorerie
pentru luna încheiată la 31 decembrie 19xx

Fluxuri de trezorerie din activitatea curentă de exploatare		
Venit net		$ 1.800
Cheltuieli și venituri nemonetare incluse în venitul net		
Creșteri în contul Clienți	$ (1.000)*	
Creșteri în contul Materiale consumabile	(500)	
Creșteri în contul Furnizori	600	(900)
Fluxuri nete de trezorerie din activitatea curentă de exploatare		$ 900
Fluxuri de trezorerie din activitatea de investiții		
Cumpărări de terenuri	$ (10.000)	
Cumpărări de clădiri	(25.000)	
Fluxuri nete de trezorerie din activitatea de investiții		(35.000)
Fluxuri de trezorerie din activitatea de finanțare		
Investițiile lui John Shannon	$ 50.000	
Retragerile lui John Shannon	(600)	
Fluxuri nete de trezorerie din activitatea de finanțare		49.400
Creștere (descreștere) netă a contului Mijloace bănești		**$ 15.300**
Mijloace bănești la începutul lunii		0
Mijloace bănești la sfîrșitul lunii		$ 15.300

* Parantezele evidențiază o sumă negativă

financiare relativ simple — o realizare uimitoare. Două dintre rapoarte — Contul de profit și pierdere și Situația fluxurilor de trezorerie — reflectă activitățile unei întreprinderi pe o anumită perioadă de timp. Un alt raport — Bilanțul contabil — reflectă situația financiară a întreprinderii la un moment dat. Iar ultimul raport — Situația capitalurilor proprii — face legătură între Contul de profit și pierdere și Bilanț pentru o anumită perioadă de timp. O mare parte a acestei cărți abordează modul de elaborare, utilizare și interpretare a acestor patru rapoarte.

Etica profesională și profesia contabilă

OBIECTIVUL 8
Descrierea contabilității ca profesie, cu responsabilități etice și posibilități ample de promovare

Etica reprezintă un cod de conduită care se aplică în viața de zi cu zi. Aceasta se ocupă de corectitudinea sau incorectitudinea anumitor acțiuni. Acțiunile etice sînt rezultatul unor decizii individuale. Dumneavoastră sînteți confruntați zilnic cu multe situații de etică. Unele dintre acestea sînt potențial ilegale — de exemplu, tentația de a lua acasă materiale de birou de la firmă. Altele nu sînt ilegale, dar la fel de incorecte — de exemplu, decizia de a nu anunța un coleg care a lipsit de la oră că s-a anunțat un test pentru ora viitoare. Atunci cînd se spune că o organizație are o activitate corectă sau incorectă din punct de vedere etic, înseamnă că indivizii din această organizație au decis să acționeze într-un fel sau altul. Atunci cînd o companie folosește publicitate falsă, înșală un client, poluează mediul înconjurător, are o atitudine negativă față de proprii angajați sau induce în eroare investitorii prin prezentarea unor rapoarte financiare false, înseamnă că membri ai managementului și alți angajați ai companiei au luat o

decizie conștientă de a acționa imoral. La fel, comportamentul etic în interiorul companiei este rezultatul direct al acțiunilor și deciziilor angajaților acesteia.

Etica profesională reprezintă un cod de conduită care se aplică în practicarea unei profesii. Ca și comportamentul etic al unei companii, acțiunile etice ale unei profesii reprezintă suma unor acțiuni individuale. Ca membri ai unei profesii, contabilii poartă responsabilitate nu numai față de cei care i-au angajat și față de clienți, ci față de întreaga societate pentru menținerea celor mai înalte standarde morale. Un sondaj recent efectuat pe un eșantion format din peste o mie de personalități proeminente din economie, învățămînt și politică a clasificat profesia contabilă pe locul doi după cler, în ceea ce privește cele mai înalte standarde etice[10].

Funcția contabilă este la fel de veche ca și nevoia de a schimba obiecte de valoare și de a ține evidența averii. Revoluția comerțului și schimbului din perioada Renașterii a amplificat necesitatea contabilității, ca și revoluția industrială. Enorma dezvoltare a industriei și a structurilor de stat din secolul al XX-lea a amplificat și mai mult nevoia de servicii contabile. În prezent, profesia contabilă oferă o carieră interesantă, competitivă, bine remunerată și plină de satisfacții. Este responsabilitatea fiecărei persoane care vrea să devină contabil să mențină standardele înalte ale profesiei, indiferent de domeniul contabi în care intră.

Profesia poate fi divizată în patru domenii ample: (1) contabilitate de gestiune, (2) contabilitate publică, (3) contabilitate guvernamentală și a organizațiilor non-profit și (4) învățămînt contabil.

Contabilitatea de gestiune (managerială)

Un contabil angajat de o întreprindere se spune că activează în domeniul contabilității de gestiune. Într-o întreprindere mică poate exista o singură persoană care să lucreze în acest domeniu; o întreprindere medie sau mare poate avea sute de contabili care lucrează sub conducerea unui contabil-șef numit controlor, trezorier sau vicepreședinte (director) financiar. Alte funcții ce pot fi deținute de contabili la nivele manageriale inferioare sînt asistent de controlor, contabil-șef, manager contabil, auditor intern, contabil de producție, analist de sistem, contabil financiar și contabil de gestiune.

Datorită cunoașterii tuturor aspectelor activității unei companii, contabilii de gestiune au deseori o influență importantă în procesul decizional al firmei. Mulți directori de întreprinderi de la cele mai înalte nivele au experiență în contabilitate și finanțe. Iată doar cîteva dintre cele mai vestite companii ale căror directori sau președinți sînt (sau au fost) contabili: American Airlines (AMR Corporation), General Foods, International Business Machines, General Motors, Kennecott Copper, Ford, Consolidated Edison, International Telephone and Telegraph și Minnesota Mining and Manufacturing.

Principalul obiectiv al contabililor de gestiune este de a furniza managementului informațiile de care acesta are nevoie pentru a lua decizii bine fundamentate. De asemenea, contabilii de gestiune elaborează sisteme de control intern pentru a mări eficiența și a preveni fraudele. Ei contribuie la planificarea, bugetarea și controlul costurilor. De responsabilitatea lor este și asigurarea ținerii unor evidențe corespunzătoare, elaborarea unor rapoarte financiare corecte și respectarea legislației fiscale și a normelor guvernamentale. În plus, contabilii de gestiune trebuie să fie la curent cu cele mai recente realizări în domeniul utilizării tehnicii de calcul și al proiectării sistemelor informatice.

---

[10] Touche Ross & Co., "Ethics in American Business" (New York: Touche Ross & Co., 1988), p. 7.

Contabilii de gestiune își pot confirma competența și pregătirea profesională prin obținerea titlului de contabil de gestiune autorizat (CMA — Certified Management Accountant), acordat de Institutul Contabililor de Gestiune Autorizați din cadrul Institutului Contabililor de Gestiune. În cadrul programului CMA candidații trebuie să susțină o examinare constînd din mai multe probe și să corespundă standardelor didactice și profesionale.

Institutul Contabililor de Gestiune (anterior Asociația Națională a Contabililor) a adoptat Codul de Conduită Profesională pentru Contabilii de Gestiune. Acest cod moral pune accent pe faptul că un contabil de gestiune trebuie să fie competent în funcția pe care o deține, să respecte confidențialitatea informației, cu excepția cazurilor în care este autorizat sau obligat prin lege să o dezvăluie, să rămînă integru și să evite conflictele de interese și să transmită informațiile obiectiv și fără abateri[11].

Contabilitatea publică

Domeniul **contabilității publice**, practicată de contabili publici autorizați (CPA), oferă publicului larg servicii de audit și consultanță fiscală și managerială contra cost. Încă de prin 1900 contabilitatea publică a obținut în SUA un statut similar celui al unor profesii mai vechi precum jurisprudența și medicina.

Condiții. Pentru a deveni contabil public autorizat, orice solicitant trebuie să îndeplinească o serie de condiții stricte. Aceste condiții variază de la un stat la altul, dar au anumite trăsături comune. Solicitantul trebuie să fie o persoană integră și să aibă cel puțin studii liceale încheiate. Majoritatea statelor impun și patru (uneori cinci) ani de colegiu cu specializare în contabilitate, iar AICPA a votat existența unui program de 150 de ore pe semestru la nivel de colegiu (adică pe o perioadă de cinci ani) drept condiție pentru aderare după anul 2000. De asemenea, un solicitant trebuie să promoveze un examen dificil și complex, cu o durată de două zile și jumătate în domeniul practicii contabile, al teoriei contabile, al auditului și al legislației economice. Deși examinarea este uniformă în toate statele, unele state solicită și un examen de economie generală și etică profesională. Examenul este pregătit de AICPA și se susține de două ori pe an. Majoritatea statelor solicită și o experiență de 1 - 5 ani în biroul unui contabil public autorizat sau o experiență echivalentă acceptabilă. În anumite cazuri, studiile suplimentare pot înlocui unul sau mai mulți ani de experiență contabilă.

Etica profesională. Pentru a se asigura că membrii săi înțeleg responsabilitatea unui contabil profesionist, AICPA și fiecare stat au adoptat coduri de conduită profesională. Fundamentală în aceste coduri este responsabilitatea în fața publicului, inclusiv clienți, creditori, investitori și orice altă persoană care se bazează pe munca unui contabil public. În soluționarea conflictelor dintre aceste grupuri contabilul trebuie să dea dovadă de integritate, chiar împotriva interesului personal. **Integritatea** semnifică faptul că un contabil trebuie să fie onest și cinstit și să subordoneze interesul personal serviciului și încrederii publicului. De asemenea, contabilul trebuie să fie obiectiv. **Obiectivitatea** înseamnă că persoana este imparțială și intelectual onestă. Mai mult, contabilul trebuie să fie independent. **Independența** înseamnă evitarea oricăror relații care deteriorează sau pot influența obiectivitatea contabilului. O modalitate prin care auditorul unei companii își poate menține independența constă în a

---

[11] *Statement Number 1C*, "Standards of Ethical Conduct for Management Accountants" (Montvale, N.J.: Institute of Management Accountants, June 1, 1983).

nu avea nici un interes financiar în acea companie și a nu fi angajatul acesteia. Contabilul trebuie să dea dovadă de **profesionalism** în toate activitățile, îndeplinindu-și responsabilitățile profesionale cu competență și seriozitate. De exemplu, un contabil nu trebuie să accepte un post pentru care nu este suficient de calificat, chiar cu riscul de a pierde un client în favoarea altei firme; de asemenea, nu se acceptă munca superficială, neglijentă. Aceste principii de bază sînt sprijinite de reguli mai detaliate pe care trebuie să le respecte contabilii publici (de exemplu, cu anumite excepții, trebuie păstrată confidențialitatea informațiilor clienților). Contabilii care nu respectă aceste reguli pot fi pedepsiți sau li se poate interzice să-și practice profesia.

Firmele de servicii contabile. Contabilii publici autorizați își oferă serviciile publicului larg contra unei taxe, asemeni doctorilor și avocaților. Firmele de servicii contabile sînt formate din parteneri, care trebuie să fie CPA, și din contabili angajați, mulți dintre care sînt CPA și speră să devină parteneri în viitor. Firmele de servicii contabile variază ca mărime de la firme internaționale mari, cu sute de parteneri și mii de angajați, pînă la firme mici, formate din una sau două persoane. Firmele prezentate în Tabelul 1-2 angajează aproape 25% din totalul contabililor publici autorizați.

Profesia de contabil public autorizat este variată, complexă și interesantă. Majoritatea firmelor contabile se organizează pe cîteva domenii principale de specializare, printre care (1) audit, (2) servicii fiscale, (3) servicii de consultanță managerială și (4) servicii pentru micile întreprinderi.

Auditul. Cea mai importantă și mai specifică funcție a unui contabil public autorizat este **auditul** (numită și **funcție de certificare**), analiza și verificarea rapoartelor financiare cu scopul de a emite o opinie privind întocmirea acestora conform GAAP. Societatea se bazează foarte mult pe funcția de audit în ceea ce privește confirmarea credibilității rapoartelor financiare. Toate societățile pe acțiuni și numeroasele companii care solicită credite mari trebuie să apeleze la un contabil public autorizat pentru auditul rapoartelor și evidențelor lor financiare.

Serviciile fiscale. În domeniul **serviciilor fiscale** contabilii autorizați oferă asistență persoanelor fizice și juridice pentru întocmirea declarațiilor de impozite și respectarea legislației fiscale. De asemenea, ei oferă servicii de planificare a deciziilor economice astfel încît să se diminueze nivelul de impozitare în viitor. Activitatea legată de contabilitatea impozitelor necesită cunoștințe și abilități specifice, indiferent de dimensiunea întreprinderii. Majoritatea deciziilor economice au un anumit efect asupra impozitelor.

Tabel 1-2. Cele mai mari firme internaționale de contabili publici autorizați

Firmă	Sediu	Clienți importanți
Arthur Andersen & Co.	Chicago	ITT, Texaco, United Airlines,
Coopers & Lybrand	New York	AT&T, Ford
Deloitte & Touche	New York	General Motors, Procter&Gamble, Sears
Ernst & Young	New York	Coca-Cola, McDonald's, Mobil
KPMG Peat Marwick	New York	General Electric, Xerox
Price Waterhouse	New York	Du Pont, Exxon, IBM
Grant Thornton	Chicago	Fretter, Grainger, Home Shopping Network

Serviciile de consultanță managerială. În practica firmelor de servicii contabile o parte de importanță crescîndă o reprezintă **serviciile de consultanță managerială**, sau consulting-ul. Datorită cunoașterii profunde a activităților unei întreprinderi, auditorii pot face (și de obicei fac) sugestii importante pentru diferite îmbunătățiri. În trecut, aceste recomandări se refereau mai ales la evidența contabilă, la procesul de elaborare a bugetelor și la contabilitatea costurilor. În ultimii ani, însă, recomandările și-au extins aria de acțiune și asupra marketingului, a planificării organizaționale, a funcției de personal și recrutare, a producției și a altor domenii economice de activitate. Utilizarea pe scară largă a tehnicii de calcul a condus la apariția serviciilor în domeniul proiectării și controlului de sistem și la utilizarea unor modele decizionale matematice și statistice. Totalitatea acestor servicii diverse combinate formează serviciile de consultanță managerială.

Serviciile pentru micile întreprinderi. Mulți proprietari de întreprinderi mici se adresează contabililor publici autorizați pentru consultanță privind activitatea de exploatare a întreprinderilor lor și ținerea evidențelor contabile. Deși firmele de consultanță contabilă îndeplinesc prin tradiție aceste funcții, firmele mari și-au creat de asemenea unități specializate în activitatea întreprinderilor mici. Printre tipurile de servicii pe care le poate oferi un contabil public autorizat unei întreprinderi mici pot fi menționate: crearea sau modificarea unui sistem contabil, elaborarea rapoartelor financiare lunare, elaborarea bugetului activității de trezorerie pentru anul viitor și sprijinirea clientului în obținerea unui credit bancar.

Contabilitatea guvernamentală și a organizațiilor non-profit

Agențiile și departamentele de la toate nivelele administrației publice angajează contabili pentru întocmirea rapoartelor necesare pentru ca autoritățile de stat să-și poată îndeplini cu competență obligațiile. Milioane de declarații de impozit pe profit (venit), pe salarii sau pe vînzări trebuie verificate și auditate. Biroul Federal de Investigații (FBI — Federal Bureau of Investigation) și Serviciul Fiscal (IRS) utilizează serviciile a mii de contabili. Serviciul General de Contabilitate (GAO — General Accounting Office) face auditul activităților guvernamentale ale Congresului, utilizînd auditori și alți specialiști în domeniul contabilității din lumea întreagă. Agențiile federale — printre care Comisia Titlurilor de Valoare (SEC), Comisia de Comerț Interstatal (ICC) și Comisia Federală de Comunicații (FCC — Federal Communication Commission) — angajează contabili. Agențiile de stat, cum ar fi cele ce administrează serviciile publice sau colectează impozitele, utilizează de asemenea serviciile contabililor.

Multe alte organizații non-profit angajează contabili. Spitalele, colegiile, universitățile și fundațiile, ca și administrațiile publice, sînt preocupate de respectarea legislației și de utilizarea eficientă a resurselor publice. Aceste instituții reprezintă peste 25% din produsul brut al economiei americane. În mod evident, rolul contabilității în a ajuta aceste organizații să-și utilizeze resursele în mod eficient are o importanță majoră pentru societatea noastră.

Învățămîntul contabil

Pregătirea noilor contabili poate fi un domeniu foarte competitiv și plin de satisfacții, iar cererea pentru profesori de contabilitate este foarte mare în prezent. Profesorii de contabilitate pentru nivelul al doilea trebuie să aibă diplomă de colegiu cu profil contabil și trebuie să îndeplinească condițiile de certificare a profesorilor de stat. O condiție pentru a preda la cele mai mici colegii cu

învăţămînt de doi ani este deţinerea gradului de master. Membrii corpurilor profesorale ale facultăţilor din cele mai mari universităţi trebuie să aibă doctoratul şi să fie implicaţi în proiecte de cercetare. În multe instituţii de învăţămînt deţinerea unui certificat de CPA (contabil public autorizat), CMA (contabil de gestiune autorizat) sau **CIA (auditor intern autorizat — certified internal auditor)** poate contribui la avansarea profesională a unui cadru didactic.

Recapitulare

Recapitularea obiectivelor de studiu

1. **Definirea contabilităţii şi descrierea rolului acesteia în luarea unor decizii fundamentate.**
   Contabilitatea reprezintă un sistem informaţional care cuantifică, prelucrează şi comunică informaţii, preponderent de natură financiară, despre o entitate identificabilă, în scopul adoptării deciziilor economice. Ea nu reprezintă un scop în sine, ci un instrument prin care se obţin informaţiile necesare pentru efectuarea unor alegeri raţionale între utilizările alternative ale resurselor rare în cursul desfăşurării activităţilor economice.

2. **Identificarea numeroşilor utilizatori din societate ai informaţiei contabile.**
   Contabilitatea deţine un rol semnificativ în societate, prin faptul că furnizează informaţii atît managerilor din toate tipurile de organizaţii, cît şi persoanelor cu interes financiar direct în aceste organizaţii, adică investitorilor şi creditorilor actuali sau potenţiali. Informaţiile contabile sînt importante şi pentru persoanele cu interes financiar indirect în întreprindere — de exemplu, autorităţi fiscale, organe de control şi organe de planificare economică.

3. **Delimitarea noţiunilor de contabilitate financiară şi contabilitate de gestiune, definirea Principiilor Contabile General Acceptate (GAAP — Generally Accepted Accounting Principles) şi identificarea organizaţiilor care le influenţează.**
   Contabilitatea de gestiune se ocupă de furnizarea de informaţii preponderent pentru utilizare internă de către management. Contabilitatea financiară se ocupă de întocmirea şi utilizarea dărilor de seamă financiar-contabile (rapoartelor financiare), care sînt comunicate atît terţelor persoane din afara întreprinderii, cît şi managementului. Practicile contabile uniforme constau în ansamblul convenţiilor, regulilor şi procedeelor care formează principiile contabile general acceptate (GAAP) la un moment dat. GAAP sînt esenţiale pentru elaborarea şi interpretarea rapoartelor financiare. Printre organizaţiile care influenţează formularea GAAP se numără: Comisia Standardelor de Contabilitate Financiară (FASB), Institutul American al Contabililor Publici Autorizaţi (AICPA), Comisia Titlurilor de Valoare (SEC) şi Serviciul Fiscal (IRS). Printre alte organizaţii cu activităţi în domeniul contabilităţii se numără: Institutul Contabililor de Gestiune (IMA), Institutul Directorilor Financiari (FEI) Asociaţia Contabilă Americană (AAA).

4. **Explicarea importanţei operaţiunilor (tranzacţiilor) economice, a exprimării băneşti şi a tratării distincte pentru cuantificarea contabilă.**
   Pentru a efectua o cuantificare contabilă trebuie să se determine ce se cuantifică, cînd trebuie făcută cuantificarea, ce valoare trebuie dată obiectului cuantificării şi cum trebuie clasificat obiectul cuantificării. Principiile contabile general acceptate stabilesc drept obiective ale cuantificării contabile operaţiunile economice, exprimarea bănească şi entitatea distinctă. În legătură cu aceste trei concepte, contabilitatea financiară cuantifică în exprimare bănească impactul operaţiunilor economice asupra unor entităţi distincte.

5. Identificarea celor trei forme principale de organizare a întreprinderilor.
Principalele trei forme de organizare a agenților economici sînt: întreprinderile individuale, asociațiile și corporațiile (societățile pe acțiuni). Întreprinderile individuale, create de o singură persoană, și asociațiile, înființate de două sau mai multe persoane, nu reprezintă din punct de vedere juridic unități economice distincte. Cu toate acestea, în contabilitate ele sînt tratate separat de proprietarii lor. Corporațiile, dreptul de proprietate asupra cărora este reprezentat de acțiunile deținute de fiecare acționar, sînt tratate ca entități distincte atît din punct de vedere juridic, cît și în scopuri contabile.

6. Definirea noțiunii de situație financiară, prezentarea egalității contabile și a modului în care acestea sînt afectate de operațiunile simple.
Situația financiară reflectă resursele economice ale unei companii și drepturile asupra acestor resurse la un moment dat. Egalitatea contabilă reflectă situația financiară sub forma unei egalități (Active = Datorii + Capitaluri proprii). Operațiunile economice influențează situația financiară prin majorarea sau diminuarea elementelor de active, datorii sau capitaluri proprii astfel încît egalitatea contabilă este întotdeauna în echilibru.

7. Identificarea principalelor patru rapoarte financiare (dări de seamă financiar-contabile).
Rapoartele financiare reprezintă instrumente prin intermediul cărora contabilii prezintă situația financiară și activitățile desfășurate de o întreprindere celor care sînt interesați de acestea. Principalele patru rapoarte financiare sînt: Contul de profit și pierdere (Contul de rezultate), Situația capitalurilor proprii, Bilanțul contabil și Situația fluxurilor de trezorerie (Situația fluxurilor de încasări și plăți; Situația fluxurilor de lichidități).

8. Descrierea contabilității ca profesie, cu responsabilități etice și posibilități ample de promovare.
Toți contabilii sînt obligați să respecte un cod de etică profesională, la baza căruia stă responsabilitatea în fața publicului, a societății în general. Contabilii trebuie să dea dovadă de integritate, obiectivitate și independență și trebuie să-și desfășoare activitatea cu prudență și profesionalism.
Persoanele care furnizează informațiile contabile utilizatorilor formează profesia contabilă. Ele pot activa în domeniile contabilității de gestiune, publice, guvernamentale sau în alte organizații non-profit. Un alt domeniu profesional deschis specialiștilor în contabilitate este învățămîntul contabil. Fiecare tip de contabilitate reprezintă o specializare importantă și oferă posibilități ample de promovare și afirmare.

Recapitularea noțiunilor și termenilor

În acest capitol s-au definit noțiunile și termenii ce urmează:

(O.S. 6) **Activ net:** capitaluri proprii, sau active minus datorii.

(O.S. 6) **Active:** beneficii economice viitoare probabile, deținute sau controlate de o anumită entitate, rezultate în urma unor operațiuni sau evenimente din trecut.

(O.S. 5) **Asociație:** unitate economică deținută de doi sau mai mulți proprietari.

(O.S. 8) **Audit:** analiză a rapoartelor financiare (dărilor de seamă financiar-contabile) ale unei companii, cu scopul de a furniza o opinie profesionistă și independentă privind exactitatea acestor rapoarte și conformitatea lor cu principiile contabile general acceptate. Se mai numește și *funcție de certificare.*

(O.S. 8) **Auditor intern autorizat (CIA):** titlu profesional acordat auditorilor care își desfășoară activitatea în cadrul unei companii.

(O.S. 7) **Bilanț Contabil:** raportul financiar care prezintă activele, datoriile și capitalurile proprii ale unei unități patrimoniale la un moment dat. Se mai numește *raportul privind situația financiară.*

(O.S. 6) **Capital propriu:** drepturile unui proprietar asupra activelor unei companii. Se mai numește *capital rezidual (net).*

(O.S. 6) **Capital:** drepturile reziduale asupra activelor unei întreprinderi, rămase după deducerea datoriilor acesteia.

(O.S. 6) **Cheltuieli:** reduceri ale capitalului propriu, ce rezultă din activitatea de exploatare a unei întreprinderi.

(O.S. 3) **Comisia Standardelor de Contabilitate Financiară (FASB):** organizație care are atribuții fundamentale privind elaborarea și punerea în circulație a publicației „Standardele contabilității financiare", care formează un set de reguli pentru orientarea practicii contabile.

(O.S. 3) **Comisia Standardelor de Contabilitate Guvernamentală (GASB):** organizație care are competențe în elaborarea și publicarea standardelor contabile pentru administrațiile statale și locale.

(O.S. 3) **Comisia Titlurilor de Valoare (SEC):** agenție guvernamentală din SUA, care are competența legală de a stabili și aplica practicile contabile pentru companiile ale căror titluri de valoare sînt oferite spre vînzare publicului larg.

(O.S. 1) **Computer:** mijloc electronic utilizat pentru colectarea, organizarea și transmiterea unor cantități mari de informații cu o viteză sporită.

(O.S. 7) **Cont de rezultate (Cont de profit și pierdere):** raport financiar care sintetizează veniturile obținute și cheltuielile efectuate de o întreprindere pe parcursul unei perioade de timp.

(O.S. 8) **Contabil de gestiune autorizat (CMA):** statutul acordat contabililor calificați de către Institutul Contabililor de Gestiune Autorizați (ICMA).

(O.S. 3) **Contabil public autorizat (CPA):** contabil public care îndeplinește cerințele stricte impuse de fiecare stat.

(O.S. 3, 8) **Contabilitate de gestiune:** procesul de producere a informațiilor contabile pentru utilizare internă de către managementul companiei.

(O.S. 3) **Contabilitate financiară:** procesul de producere a informațiilor contabile care sînt comunicate (transmise) sub forma rapoartelor financiare către persoane și organizații din afara companiei.

(O.S. 8) **Contabilitate publică:** domeniu contabil, ce oferă publicului servicii de audit și consultanță fiscală și managerială contra cost.

(O.S. 1) **Contabilitate:** un sistem informațional care cuantifică, prelucrează și comunică (transmite) informații financiare despre o entitate economică identificabilă.

(O.S. 1) **Control:** procesul de urmărire a respectării planurilor stabilesc.

(O.S. 6) **Conturi:** noțiuni utilizate de contabili pentru a acumula (reflecta) sumele generate de operațiuni similare (de același tip).

(O.S. 5) **Corporație:** o unitate economică separată din punct de vedere juridic de proprietarii săi (acționari).

(O.S. 6) **Datorii:** destinații viitoare probabile ale beneficiilor economice, rezultînd din obligațiile curente ale unei anumite entități de a transfera bunuri sau de a presta servicii altor entități în viitor, generate de operațiuni sau evenimente din trecut.

(O.S. 6) **Egalitate contabilă:** Active = Datorii + Capitaluri proprii sau Capitaluri proprii = Active — Datorii.

(O.S. 4) **Entitate distinctă:** o companie, tratată separat de creditorii, clienții și proprietarii săi.

(O.S. 8) **Etică profesională:** cod de conduită ce se aplică în practicarea unei profesii.

(O.S. 8) **Etică:** cod de conduită care stabilește dacă acțiunile de zi cu zi sînt corecte sau greșite.

(O.S. 1) **Evaluare:** examinarea întregului proces decizional în scopul perfecționării acestuia.

(O.S. 4) **Exprimare bănească:** înregistrarea tuturor operațiunilor economice într-o anumită monedă.

(O.S. 8) **Funcția de certificare:** analiza și verificarea rapoartelor financiare de către un contabil public autorizat.

(O.S. 8) **Independență:** evitarea oricărei legături care afectează sau ar putea afecta obiectivitatea unui contabil.

(O.S. 3) **Institutul American al Contabililor Publici Autorizați (AICPA):** asociația profesională a contabililor publici autorizați.

(O.S. 8) **Integritate:** onestitate, corectitudine și subordonare a interesului personal deservirii și încrederii publicului.

(O.S. 5) **Întreprindere individuală:** unitate economică deținută de o singură persoană.

(O.S. 6) **Investiții ale proprietarului:** active investite de proprietar în întreprindere.

(O.S. 2) **Lichiditate:** situația în care fondurile disponibile sînt suficiente pentru achitarea datoriilor scadente.

(O.S. 2) **Management:** grup de oameni ce poartă responsabilitate totală privind exploatarea unei întreprinderi și atingerea obiectivelor companiei.

(O.S. 8) **Obiectivitate:** imparțialitate și onestitate intelectuală.

(O.S. 4) **Operațiuni economice:** evenimente (fapte) economice ce influențează situația financiară a unei unități patrimoniale (entități economice).

(O.S. 6) **Pierdere netă:** diferența dintre cheltuieli și venituri, atunci cînd cheltuielile sînt mai mari decît veniturile.

(O.S. 1) **Planificare:** procesul formulării unui curs de acțiune.

(O.S. 3) **Principiile Contabile General Acceptate (GAAP):** convențiile, regulile și procedeele necesare pentru definirea unei practici contabile acceptate la un moment dat.

(O.S. 2) **Profitabilitate:** capacitatea de a obține venituri (profituri) suficiente pentru a atrage și păstra capitalul investit în companie.

(O.S. 8) **Profesionalism:** îndeplinirea responsabilităților profesionale cu competență și seriozitate.

(O.S. 7) **Rapoarte financiare:** mijloacele fundamentale de comunicare (transmitere) a informațiilor contabile importante către utilizatori.

(O.S. 6) **Retragerile proprietarului:** active retrase de proprietar din întreprindere.

(O.S. 8) **Servicii de consultanță managerială:** parte componentă a serviciilor de consultanță oferite de contabilii publici.

(O.S. 8) **Servicii fiscale:** servicii oferite de contabilii publici și care se referă la planificarea impozitelor, respectarea legislației fiscale și raportarea în scopuri fiscale.

(O.S. 3) **Serviciul Fiscal (IRS):** agenție federală care interpretează și aplică legile fiscale, care reglementează stabilirea și încasarea veniturilor bugetare necesare pentru funcționarea instituțiilor de stat.

(O.S. 1) **Sistem informațional managerial (MIS):** ansamblu de subsisteme interconectate, care oferă informațiile necesare pentru funcționarea unei întreprinderi.

(O.S. 7) **Situația capitalurilor proprii:** raportul financiar care prezintă modificările intervenite în contul de capital propriu pe parcursul unei perioade de timp.

(O.S. 6) **Situație financiară:** resursele economice (bunurile, mijloacele) deținute de o companie și drepturile asupra acestora la un moment dat.

(O.S. 7) **Situația fluxurilor de trezorerie:** raportul financiar care prezintă intrările și ieșirile de disponibilități bănești, rezultate în urma activităților de exploatare, de investiții și de finanțare desfășurate pe parcursul unei perioade de timp.

(O.S. 1) **Ținerea registrelor (evidența contabilă):** procesul de înregistrare a operațiunilor financiare și de păstrare a evidențelor financiare.

(O.S. 6) **Venit net (profit):** diferența dintre venituri și cheltuieli, atunci cînd veniturile sînt mai mari decît cheltuielile.

(O.S. 6) **Venituri:** majorări ale capitalului propriu ce rezultă din activitatea de exploatare a unei întreprinderi.

Test individual

Testați-vă cunoștințele din acest capitol, alegînd răspunsul corect pentru fiecare dintre următoarele întrebări.

(O.S. 1) 1. Care dintre motivele enumerate mai jos prezintă importanță pentru studierea contabilității?
- a. informațiile contabile sînt fundamentale pentru luarea deciziilor economice;
- b. contabilitatea joacă un rol important în societate;
- c. studiul contabilității poate oferi o carieră competitivă;
- d. toate motivele enumerate mai sus prezintă importanță pentru studierea conta bilității.

(O.S. 2) 2. Care dintre următoarele grupuri utilizează informațiile contabile pentru previzionarea profitabilității și lichidității unei companii?
- a. managementul;
- b. investitorii;
- c. creditorii;
- d. planificatorii economici.

(O.S. 3) 3. Principiile contabile general acceptate:
- a. definesc practicile contabile aplicate la un moment dat;
- b. au o natură asemănătoare cu legitățile din fizică și chimie;
- c. se modifică foarte rar;
- d. nu sînt afectate de schimbarea modului de acțiune al întreprinderilor.

(O.S. 4) 4. Evenimentele (faptele) economice care influențează situația financiară a unei întreprinderi se numesc:
- a. entități distincte;
- b. operațiuni economice;
- c. exprimări bănești;
- d. acțiuni financiare.

(O.S. 5) 5. Care dintre următoarele forme de organizare nu este tratată ca entitate economică distinctă în contabilitate?
- a. întreprinderea individuală;
- b. comitetul;
- c. asociația;
- d. corporația.

(O.S. 6) 6. Dacă o companie are datorii în sumă de 19.000$ și capitaluri proprii în sumă de 57.000$, activele sale au o valoare de:
a. 38.000$;
b. 76.000$;
c. 57.000$;
d. 19.000$;

(O.S. 6) 7. Achitarea unei datorii:
a. majorează atît activele, cît și datoriile;
b. majorează activele și diminuează datoriile;
c. diminuează activele și majorează datoriile;
d. diminuează atît activele, cît și datoriile.

(O.S. 7) 8. Relația dintre Bilanț și Contul de rezultate poate fi asemănată cu relația dintre:
a. un moment dat și o perioadă de timp;
b. o perioadă de timp și un moment dat;
c. două momente date din timp;
d. două perioade de timp.

(O.S. 7) 9. Cheltuielile și retragerile apar, corespunzător, în:
a. bilanț și Cont de rezultate;
b. cont de rezultate și Bilanț;
c. situația capitalurilor proprii și Bilanț;
d. cont de rezultate și Situația capitalurilor proprii.

(O.S. 8) 10. Auditul, serviciile fiscale și serviciile de consultanță managerială sînt oferite de:
a. contabilii guvernamentali;
b. contabilii de gestiune autorizați;
c. contabilii publici autorizați;
d. profesorii de contabilitate.

Răspunsurile la testul individual se regăsesc la sfîrșitul acestui capitol.

Problemă de recapitulare
Efectele operațiunilor asupra egalității contabile

(O.S. 6) Charlene Rudek a absolvit facultatea de drept în iunie și și-a deschis imediat propriul birou. Pe parcursul primei luni de activitate, ea a desfășurat următoarele operațiuni:

a. Și-a început activitatea prin depunerea sumei de 2.000$ într-un cont bancar deschis în numele biroului de servicii juridice.
b. A cumpărat cu plata imediată o bibliotecă juridică la prețul de 900$.
c. A cumpărat pe credit materiale de birou în valoare de 400$.
d. A acceptat o plată de 500$ în numerar pentru încheierea unui contract.
e. A întocmit clienților facturi în valoare de 1.950$ pentru serviciile prestate în cursul lunii.
f. A plătit 200$ din suma datorată pentru materialele de birou.
g. A încasat 1.250$ de la unul din clienții cărora li s-au întocmit facturi anterior pentru serviciile prestate.
h. A plătit chiria lunară în sumă de 1.200$.
i. A retras 400$ din contul biroului de servicii juridice pentru cheltuieli personale.

Se cere Arătați ce efect are fiecare dintre aceste operațiuni asupra egalității bilanțiere, completînd un tabel asemănător cu cel din Exemplul 1-1. Identificați fiecare operațiune ce privește capitalurile proprii.

Răspuns la problema de recapitulare

	Active				= Datorii +	Capital propriu	
	Mijloace bănești	Clienți	Materiale de birou	Bibliotecă juridică	Furnizori	C. Rudek, Capital	Tipul de operațiune privind CP
a.	$2.000					$2.000	Investiție a proprietarului
b.	-900			+$900			
sold	$1.100			$ 900		$2.000	
c.			+$400		+$400		
sold	$1.100		$ 400	$ 900	$ 400	$2.000	
d.	+500					+500	Venit din prestare de servicii
sold	$1.600		$ 400	$ 900	$ 400	$2.500	
e.		+$1.950				+1.950	Venit din prestare de servicii
sold	$1.600	$1.950	$ 400	$ 900	$ 400	$4.450	
f.	-200				-200		
sold	$1.400	$1.950	$ 400	$ 900	$ 200	$4.450	
g.	+1.250	-1.250					
sold	$2.650	$ 700	$ 400	$ 900	$ 200	$4.450	
h.	-1.200					-1.200	Cheltuieli privind chiria
sold	$1.450	$ 700	$ 400	$ 900	$ 200	$3.250	
i.	-400					-400	Retragere a proprietarului
sold	$1.050	$ 700	$ 400	$ 900	$ 200	$2.850	
	$3.050				$3.050		

Aplicații

Întrebări

1. De ce contabilitatea este considerată sistem informațional?
2. Evidențiați deosebirile dintre următoarele noțiuni: *contabilitate, evidență contabilă* și *sistem informațional managerial.*
3. Cum se iau deciziile? Care este rolul contabilității în procesul decizional?
4. Ce factori de decizie utilizează informațiile contabile?
5. Ce obiective manageriale generale sînt facilitate prin utilizarea informației contabile?
6. De ce sînt interesați investitorii și creditorii în analiza rapoartelor financiare?
7. Din ce cauză societatea ca întreg a devenit unul dintre cei mai mari utilizatori ai informațiilor contabile?
8. Printre cei ce utilizează informațiile contabile se numără și persoane și organizații cu interes indirect în unitatea economică. Descrieți pe scurt aceste persoane și organizații.
9. Evidențiați deosebirile dintre contabilitatea de gestiune și contabilitatea financiară.
10. Ce reprezintă GAAP? De ce au ele importanță pentru cei ce citesc rapoartele financiare?
11. Ce înțeleg auditorii prin expresia „în toate aspectele substanțiale“ atunci cînd afirmă că rapoartele financiare „reflectă corect, în toate aspectele substanțiale... în conformitate cu principiile contabile general acceptate“?
12. Care organizație are cea mai mare influență asupra GAAP?

13. Formulați cu ajutorul noțiunilor *operațiune economică, exprimare bănească* și *tratare distinctă* un enunț care să reflecte importanța lor pentru contabilitatea financiară.
14. Care sînt deosebirile dintre întreprindere individuală, asociație și corporație?
15. Definiți activele, datoriile și capitalul propriu.
16. Care sînt cele patru elemente ce influențează capitalul propriu? În ce mod?
17. Compania lui Arnold Smith are active în valoare de 22.000$ și datorii în valoare de 10.000$. Care este valoarea capitalului propriu?
18. Dați exemple de tipuri de operațiuni care (a) măresc valoarea activelor și (b) măresc valoarea datoriilor.
19. De ce Bilanțul este denumit uneori raportul privind situația financiară?
20. Evidențiați deosebirile dintre obiectivele Bilanțului și cele ale Contului de profit și pierdere.
21. Prin ce se deosebește Contul de profit și pierdere de Situația fluxurilor de trezorerie?
22. Care este funcția Situației capitalurilor proprii?
23. În titlul unui raport corespunzător unui exercițiu contabil pot apărea formulările „30 iunie 19xx" sau „Pentru anul încheiat la 30 iunie 19xx". Care dintre aceste formulări este potrivită pentru (a) Bilanț și (b) Contul de profit și pierdere?
24. Discutați despre importanța eticii profesionale în profesia contabilă.
25. Care sînt cele cîteva domenii pe care le cuprinde profesia contabilă?
26. Enumerați cîteva dintre activitățile desfășurate de contabilii de gestiune.
27. Prin ce se deosebește un contabil public de un contabil de gestiune?
28. Descrieți în linii generale (a) condițiile pe care trebuie să le îndeplinească o persoană pentru a deveni contabil public autorizat și (b) cele patru activități de bază desfășurate de contabilii publici autorizați.
29. Contabilitatea poate fi privită ca (a) disciplină intelectuală, (b) profesie sau (c) pătură socială. În ce sens aceasta le reprezintă pe fiecare?
30. Evidențiați asemănările și deosebirile dintre etica profesională a contabililor publici și cea a contabililor de gestiune, așa cum este aceasta reflectată de codurile lor de conduită profesională respective.

Exerciții de comunicare

Exercițiile de comunicare reprezintă probleme contabile reale, prin care vă puteți îmbunătăți aptitudinile de comunicare necesare unor viitori manageri și contabili. Majoritatea acestor exerciții pot fi rezolvate ca teme scrise, însă asistentul dvs. ar putea opta pentru utilizarea lor ca teme pentru discuții, exerciții de grup sau prezentări.

Comunicare 1-1. Utilizatorii informațiilor contabile *(O.S. 2)*

Companiile publice (societățile pe acțiuni deschise) raportează anual rezultatul pozitiv sau negativ înregistrat în încercarea lor de a obține profit. Să presupunem că în ziare a apărut următorul articol:

New York. Commonwealth Power Company, un distribuitor important de energie electrică, a raportat ieri că a obținut în anul care s-a încheiat un venit net cu 50% mai mare decît anul trecut...

Explicați de ce fiecare din persoanele sau grupurile enumerate mai jos ar putea manifesta interes față de rapoartele financiare care stau la baza acestei afirmații.

1. Managementul Commonwealth Power
2. Acționarii Commonwealth Power
3. Creditorii Commonwealth Power
4. Acționarii potențiali ai Commonwealth Power

5. Serviciul Fiscal (IRS)
6. Comisia Titlurilor de Valoare (SEC)
7. Sindicatul lucrătorilor din domeniul energetic
8. O asociație a consumatorilor, denumită Cauza Publică
9. Un consilier economic al președintelui

Comunicare 1-2. Conceptul de activ *(O.S. 6)*

Foote, Cone & Belding reprezintă una dintre cele mai mari și mai puternice agenții de publicitate din lume. Raportul său anual pe 1989 conținea următoarea afirmație: „Principalul nostru activ îl reprezintă oamenii. Succesul nostru depinde într-o mare măsură de capacitatea de a atrage și menține personal competent în diferitele aspecte ale activității noastre." Personalul este considerat activ în rapoartele financiare? În ce sens consideră Foote, Cone & Belding că angajații reprezintă principalul său activ?

Comunicare 1-3. Etica profesională *(O.S. 8)*

Discutați opțiunile etice din situațiile prezentate mai jos. În fiecare caz, determinați posibilitățile alternative de acțiune, descrieți dilema etică și spuneți ce ați face dvs. în această situație.

1. Țineți contabilitatea salariilor într-o firmă mică. Un prieten vă întreabă ce tarif orar are un alt angajat.
2. În calitate de contabil al filialei unei firme de vînzări en gros, aflați că o parte din chitanțele prezentate de managerul de filială spre decontare ca și cheltuieli privind vînzările reprezintă de fapt „ieșiri" ale acestuia cu soția.
3. Sînteți contabil la departamentul de achiziții al unei companii de construcții. Pe data de 22 decembrie, cînd ajungeți acasă de la serviciu, găsiți un jambon mare într-o cutie pe care scrie „Sărbători fericite — este o plăcere să lucrez cu dvs." Cadoul este de la un furnizor, care a făcut o ofertă de contract, asupra căreia șeful dvs. va decide săptămîna viitoare.
4. În calitate de auditor cu un an de experiență, angajat la o firmă locală de contabili publici autorizați, vi se cere să efectuați în douăzeci de ore o parte dintr-o lucrare de audit. Deoarece nu aveți experiența necesară, știți că nu veți putea face acest lucru. Însă decît să admiteți acest fapt, preferați mai degrabă să lucrați pînă tîrziu și să nu spuneți nimănui despre aceasta.
5. Sînteți contabil fiscal la o firmă locală de contabili publici autorizați. Ați ajutat vecina să-și întocmească declarația fiscală (de venituri) și ea va plătit în numerar 200$. Deoarece această operațiune nu este înregistrată nicăieri, vă gîndiți să nu reportați suma primită în declarația dvs. fiscală.
6. Firma de servicii contabile unde lucrați în calitate de contabil public autorizat tocmai a atras un nou client, o firmă la care dvs. dețineți 200 de acțiuni, primite moștenire de la bunica dvs. Deoarece numărul este nesemnificativ și considerați că firma va evolua foarte bine, vă gîndiți să nu dezvăluiți această investiție.

Comunicare 1-4. Aptitudini fundamentale de cercetare *(O.S. 1, 2)*

Decupați un articol despre o companie din rubrica economică a unei publicații locale sau a unui cotidian central. Enumerați toți termenii financiari și contabili utilizați în articol. Aduceți articolul la seminar și fiți pregătit să discutați despre modul în care deținerea unor cunoștințe de contabilitate l-ar ajuta pe cititor să înțeleagă articolul.

Exerciții

Exercițiul 1-1. Natura contabilității *(O.S. 1, 2, 3)*

Găsiți pentru fiecare dintre termenii din partea stîngă explicația corespunzătoare din partea dreaptă.

____	1. Ținerea registrelor	a. Funcție a contabilității
____	2. Creditori	b. Deseori confundată cu contabilitatea
____	3. Cuantificare	c. Utilizatori ai informației contabile

____ 4. Comisia Standardelor Contabilității Financiare (FASB)
____ 5. Autorități fiscale
____ 6. Computer
____ 7. Comunicare
____ 8. Comisia Titlurilor de Valoare (SEC)
____ 9. Investitori
____ 10. Prelucrare
____ 11. Management
____ 12. Sistem Informațional Managerial

d. Organizații care influențează practicile curente
e. Instrumente care facilitează practica contabilă

Exercițiul 1-2.
Entitatea distinctă
(O.S. 4)

Theresa are în proprietate și gestionează un magazin. Enumerați care dintre operațiunile de mai jos sînt legate de activitatea curentă de exploatare. Explicați de ce celelalte nu sînt considerate operațiuni economice.

1. Theresa ia o pîine și o sticlă de lapte din rafturile magazinului pentru consumul propriu.
2. Theresa plătește o sumă de bani unui licean pentru curățirea căii de acces din spatele magazinului.
3. Theresa alimentează mașina fiului său cu benzină, ca remunerare pentru faptul că a aranjat vitrinele și rafturile.
4. Theresa își plătește dobîndă pentru un împrumut pe care l-a acordat magazinului cu trei ani în urmă.

Exercițiul 1-3.
Conceptele contabile
(O.S. 4, 5)

Contabilitatea financiară se ocupă de cuantificarea în formă bănească a impactului operațiunilor economice asupra unor entități economice distincte. Pentru fiecare dintre următoarele cuvinte sau expresii, specificați dacă se referă mai curînd la (a) operațiune economică, (b) entitate distinctă sau (c) exprimare bănească.

1. Corporație
2. Franc francez
3. Vînzare de produse
4. Încasare
5. Întreprindere individuală
6. Dolar SUA
7. Asociație
8. Investiție a proprietarului
9. Yen japonez
10. Cumpărare de materiale

Exercițiul 1-4.
Egalitatea contabilă
(O.S. 6)

Utilizați egalitatea contabilă pentru a răspunde la fiecare dintre întrebările de mai jos.

1. Activele Newport Company au o valoare de 650.000$, iar capitalurile proprii — de 360.000$. Care este valoarea datoriilor companiei?
2. Datoriile și capitalurile proprii ale Fitzerald Company sînt în sumă de 95.000$, respectiv 32.000$. Care este valoarea activelor companiei?
3. Datoriile Emerald Co. sînt egale cu o treime din valoarea totală a activelor, iar capitalurile proprii sînt în sumă de 120.000$. Care este valoarea datoriilor companiei?
4. La începutul anului, valoarea activelor Sherman Company era de 220.000$, iar suma capitalurilor proprii — de 100.000$. Pe parcursul anului, activele au crescut cu 60.000$, iar datoriile s-au diminuat cu 10.000$. Care este valoarea capitalurilor proprii ale companiei la sfîrșitul anului?

Exercițiul 1-5.
Operațiunile privind capitalurile proprii
(O.S. 6)

Identificați în care dintre următoarele tipuri se încadrează operațiunile enumerate mai jos: investiție a proprietarului (I), retragere a proprietarului (R), venit (V), cheltuială (C) sau operațiune care nu privește capitalurile proprii (NCP).

a. Încasare de mijloace bănești în contul unei prestări de servicii.
b. Scoatere de active din întreprindere pentru uz personal.

c. Încasare de mijloace bănești de la un client căruia i s-a întocmit anterior factură pentru prestare de servicii.
d. Transferare de active dintr-un cont personal în contul întreprinderii.
e. Plată în contul unei stații de alimentare, pentru combustibilul necesar unui vehicul al întreprinderii.
f. Prestare de servicii în schimbul unei promisiuni de plată.
g. Plată imediată pentru achiziționarea unui echipament.
h. Plată în contul salariului pentru serviciile prestate de un angajat.

Exercițiul 1-6. Efectul operațiunilor asupra egalității contabile *(O.S. 6)*

Pe parcursul lunii aprilie, Andres Company a desfășurat următoarele operațiuni:

a. A plătit salariile pentru luna aprilie, 5.400$.
b. A cumpărat pe credit echipamente, 9.000$.
c. A cumpărat cu plata imediată materiale consumabile, 300$.
d. Investiție suplimentară a proprietarului, 12.000$.
e. A încasat contravaloarea unor servicii prestate, 1.800$.
f. A achitat parțial echipamentele cumpărate prin operațiunea **b**, 3.000$.
g. A întocmit facturi clienților pentru servicii prestate, 4.800$.
h. Proprietarul a retras mijloace bănești, 4.500$.
i. A încasat contravaloarea serviciilor facturate în operațiunea **g**, 900$.
j. A primit factura pentru serviciile de întreținere, 210$.

Pe o coală de hîrtie, întocmiți un tabel, avînd pe linii literele de la **a** la **j**, iar pe coloane categoriile: Active, Datorii și Capitaluri proprii. Completați tabelul, menționînd pe fiecare coloană dacă operațiunea a generat o majorare (+), o diminuare (-) sau nici o modificare (NM) în active, datorii și capitaluri proprii.

Exercițiul 1-7. Exemple de operațiuni *(O.S. 6)*

Pentru fiecare dintre următoarele categorii, prezentați o operațiune care să aibă același efect asupra elementelor egalității contabile.

1. Crește un activ, descrește alt activ.
2. Descrește un activ, descrește o datorie.
3. Crește un activ, crește o datorie.
4. Crește un activ, crește capitalul propriu.
5. Descrește un activ, descrește capitalul propriu.

Exercițiul 1-8. Efectul operațiunilor asupra egalității contabile *(O.S. 6)*

Valoarea totală a activelor și datoriilor Pizarro Company la începutul și sfîrșitul anului este prezentată în tabelul de mai jos.

	Active	**Datorii**
Începutul anului	$110.000	$ 45.000
Sfîrșitul anului	200.000	120.000

Determinați venitul net anual al Pizarro Company, pentru fiecare dintre următoarele alternative:

1. Pe parcursul anului, proprietarul nu a efectuat nici investiții, nici retrageri din companie.
2. Pe parcursul anului, proprietarul nu a efectuat investiții în companie și a retras 22.000$.
3. Pe parcursul anului, proprietarul a efectuat o investiție de 13.000$ în companie și nici o retragere.
4. Pe parcursul anului, proprietarul a efectuat o investiție de 10.000$ în companie și o retragere de 22.000$.

Exercițiul 1-9. Identificarea conturilor *(O.S. 7)*

1. Indicați mai jos dacă fiecare dintre conturile următoare este un cont de active (A), datorii (D) sau capitaluri proprii (CP):

____	a. Mijloace bănești	____	e. Terenuri
____	b. Salarii de plătit	____	f. Furnizori
____	c. Clienți	____	g. Materiale consumabile
____	d. T. Booth, Capital		

2. Indicați mai jos dacă fiecare dintre conturile enumerate se regăsește în Contul de Rezultate (CR), Situația capitalurilor proprii (SCP) sau Bilanț contabil (BC):

____	a. Venituri din reparații	____	e. Cheltuieli privind chiria
____	b. Mijloace de transport	____	f. Furnizori
____	c. Cheltuieli privind combustibilul	____	g. T. Booth, Retrageri
____	d. Mijloace bănești		

Exercițiul 1-10. Întocmirea Bilanțului *(O.S. 7)*

Mai jos sînt enumerate în ordine aleatoare soldurile conturilor bilanțiere ale Glick Company la data de 30 iunie 19xx.

Clienți	$20.000	Furnizori	$25.000
Clădiri	45.000	Mijloace bănești	10.000
R.Glick, Capital	85.000	Echipamente	20.000
Materiale consumabile	5.000		

Aranjați conturile în ordinea corespunzătoare și întocmiți un Bilanț similar cu cel din Exemplul 1-2.

Exercițiul 1-11. Completarea rapoartelor financiare *(O.S. 7)*

Determinați sumele ce corespund literelor, completînd fiecare dintre seturile diferite de rapoarte financiare. (Se presupune că proprietarii nu au efectuat nici o investiție.)

Cont de rezultate	**Set A**	**Set B**	**Set C**
Venituri	$1.100	$ g	$ 240
Cheltuieli	a	5.200	m
Venit net	$ b	$ h	$ 80
Situația capitalurilor proprii			
Sold inițial	$2.900	$15.400	$ 200
Venit net	c	1.600	n
Minus retrageri	(200)	i	o
Sold final	$3.000	$ j	$ p
Bilanț			
Total active	$ d	$21.000	$ q
Datorii	$1.600	$ 5.000	$ r
Capitaluri proprii	e	k	280
Total datorii și capitaluri proprii	$ f	$ l	$480

Exercițiul 1-12. Întocmirea rapoartelor financiare *(O.S. 7)*

Strickland Company a desfășurat pe parcursul anului următoarele activități: Venituri din servicii prestate, 52.800$; Cheltuieli privind chiria, 4.800$; Cheltuieli privind salariile, 33.080$; Cheltuieli privind publicitatea, 5.400$; Cheltuieli privind întreținerea, 3.600$ și Bill Strickland, Retrageri, 2.800$. În plus, soldurile conturilor selectate se prezentau astfel: Mijloace bănești, 6.200$; Clienți, 3.000$; Materiale, 400$; Terenuri, 4.000$; Furnizori, 1.800$ și Bill Strickland, Capital, 8.680$.
Utilizînd formularele corespunzătoare, întocmiți Contul de rezultate, Situația capitalurilor proprii și Bilanțul contabil ale Strickland Company (în ipoteza că anul se

încheie la 30 iunie 19x2). **Indiciu:** suma dată pentru contul Bill Strickland, Capital reprezintă soldul inițial.

Exercițiul 1-13. Venituri, cheltuieli și încasări (cash-flow-uri) *(O.S. 7)*

Lorraine, jurist, aplică pentru clienți un tarif de 100$ pe oră. Pe parcursul lunii iulie, ea a lucrat 150 de ore și le-a facturat în mod corespunzător. La sfîrșitul lunii iulie, 80 din acest număr total de ore au rămas neplătite. La începutul lunii, clienții îi datorau lui Lorraine 8.000$, din care 5.600$ au fost plătiți în cursul lunii iulie.

Lorraine are un angajat, o secretară plătită cu 20$ pe oră. Pe parcursul lunii iulie, secretara a lucrat 170 de ore, 16 dintre care urmează să fie plătite în august. Restul au fost achitate în iulie. În plus, Lorraine a plătit secretara pentru 8 ore lucrate în iunie.

Determinați pentru luna iulie: (1) suma veniturilor de facturi întocmite clienților, (2) cheltuielile privind salariul secretarei, (3) mijloacele bănești efectiv încasate de la clienți și (4) mijloacele bănești plătite secretarei.

Exercițiul 1-14. Tabloul fluxurilor de trezorerie *(O.S. 7)*

Diamond Company și-a început activitatea din anul 19x2 cu un sold al disponibilităților bănești de 86.000$. Pe lîngă obținerea unui venit net de 50.000$ și efectuarea unei retrageri a proprietarului de 30.000$ pentru cheltuieli personale, Diamond a împrumutat 120.000$ de la bancă și a cumpărat cu plata imediată echipamente în valoare de 180.000$. De asemenea, contul Clienți a crescut cu 12.000$, iar contul Furnizori a crescut cu 18.000$.

Determinați suma mijloacelor bănești disponibile la sfîrșitul anului (31 decembrie), întocmind o Situație a fluxurilor de încasări și plăți similară cu cea din Exemplul 1-3.

Exercițiul 1-15. Prescurtările contabile *(O.S. 3, 8)*

Identificați sensul contabil al fiecăreia dintre următoarele prescurtări: AICPA, SEC, GAAP, FASB, IRS, GASB, IASC, IFAC, IMA, FEI, AAA, CMA, CPA și CIA.

Studiu de caz

Merrill Lynch & Co., Inc. *(O.S. 7)*

Merrill Lynch & Co., Inc. reprezintă o firmă de servicii financiare globale originară din SUA. Mai jos prezentăm Bilanțurile contabile condensate și adaptate ale anilor 1990 și 1989, preluate din raportul anual 1990 al companiei. (Toate cifrele sînt în mii.) Secțiunea de capitaluri proprii a fost adaptată pentru acest exemplu.

Merrill Lynch & Co., Inc.
Bilanțuri condensate
31 decembrie 1990 și 1989

	1990	1989
Active		
Mijloace bănești	$ 1.786.779	$ 2.051.347
Titluri de valoare ușor negociabile	17.283.836	15.721.216
Clienți	32.260.458	31.644.718
Mijloace fixe	1.646.276	1.669.406
Alte active	15.152.178	12.855.576
Total active	$68.129.527	$63.942.263
Datorii		
Datorii pe termen scurt	$58.562.538	$53.893.811
Datorii pe termen lung	6.341.559	6.897.109
Total datorii	$64.904.097	$60.790.920
Capitaluri proprii		
Merrill Lynch, Capital	3.225.430	3.151.343
Total datorii și capitaluri proprii	$68.129.527	$63.942.263

Trei studenți care analizau raportul anual al companiei Merrill Lynch au făcut următoarele comentarii:

Studentul A: Ce an bun a avut Merrill Lynch în 1990! Compania a obținut un venit net de 4.187.264$, pentru că activele sale totale au crescut cu această sumă ($68.129.527 - $63.942.263).

Studentul B: Dar modificarea activelor totale nu reprezintă venit net! Compania a înregistrat o pierdere netă de 264.568$, pentru că mijloacele bănești au scăzut cu această sumă ($2.051.347 - $1.786.779).

Studentul C: Din raportul anual, văd că Merrill Lynch a plătit în 1990 dividende bănești în valoare de 127.637$. Nu ar trebuie să luați în considerare acest lucru atunci cînd analizați performanțele companiei? (*Notă:* În cazul unei corporații, dividendele bănești sînt similare cu retragerile proprietarului dintr-o întreprindere individuală.)

1. Comentați interpretările studenților A și B, iar apoi răspundeți la întrebarea studentului C.
2. Calculați venitul net al companiei Merrill Lynch pentru 1990.

Probleme — set A

Problema 1A-1. Influența operațiunilor asupra egalității bilanțiere *(O.S. 6)*

Firma Creative Frames Shop a fost înființată de Rosa Partridge într-un mic centru comercial. În primele săptămîni de activitate, ea a derulat următoarele operațiuni:

a. A depus 21.000$ într-un cont deschis pe numele companiei pentru a iniția afacerea.
b. A plătit chiria spațiului pentru luna în curs, în valoare de 1.500$.
c. A achiziționat pe credit echipamente pentru atelier în valoare de 10.800$.
d. A achiziționat cu plata imediată materiale pentru înrămare în valoare de 5.100$.
e. A încasat venituri din servicii de înrămare, în sumă de 2.400$.
f. A facturat servicii clienților în valoare de 2.100$.
g. A achitat cheltuieli de întreținere în valoare de 750$.
h. A încasat de la clienți conform facturii din operațiunea **f**, suma de 600$.
i. A efectuat o plată pentru echipamentele de atelier achiziționate prin operațiunea **c**, în sumă de 5.400$.
j. A retras numerar pentru cheltuieli proprii, în sumă de 1.200$.

Se cere

1. Formați cu următoarele conturi de active, datorii și capitaluri proprii o egalitate asemănătoare celei din Exemplul 1-1: Mijloace bănești, Clienți, Materiale pentru înrămare, Echipamente de atelier, Furnizori și Rosa Partridge, Capital.
2. Evidențiați prin adunare și scădere, ca în Exemplul 1-1, influența operațiunilor asupra egalității bilanțiere. Arătați egalitățile după fiecare operațiune și identificați fiecare tip de operațiune privind capitalul propriu.

Problema 1A-2. Influența operațiunilor asupra egalității bilanțiere *(O.S. 6)*

Quality Courier Company a fost creată de Johnny Hiu la 1 martie și a desfășurat următoarele operațiuni:

a. A depus suma de 18.000$ într-un cont bancar deschis pe numele Quality Courier Company pentru demararea afacerii.
b. A achiziționat pe credit o motocicletă, 6.200$.
c. A achiziționat cu plata imediată materiale pentru livrare, 400$.
d. A facturat o livrare unui client, 200$.
e. A încasat tarife pentru servicii de livrare, 600$.
f. A efectuat o plată în contul motocicletei, 1.400$.

g. A plătit cheltuielile efectuate, 240$.
h. A încasat o plată de la client în contul operațiunii **d**, 100$.
i. A retras bani pentru cheltuieli personale, 300$.

Se cere

1. Formați cu următoarele conturi de active, datorii și capitaluri proprii o egalitate asemănătoare celei din Exemplul 1-1: Mijloace bănești, Clienți, Materiale pentru livrare, Motocicletă, Furnizori și Johnny Hiu, Capital.
2. Evidențiați prin adunare și scădere, ca în Exemplul 1-1, influența operațiunilor asupra egalității bilanțiere. Arătați egalitățile după fiecare operațiune și identificați fiecare tip de operațiune privind capitalul propriu.

Problema 1A-3. Influența operațiunilor asupra egalității bilanțiere *(O.S. 6)*

După ce și-a luat doctoratul în management, Tony Rosello a înființat o firmă de consultanță. La sfîrșitul primei luni de activitate, conturile dr.-lui Rosello prezentau următoarele solduri: Mijloace bănești, 5.860$; Clienți, 2.800$; Materiale de birou, 540$; Echipamente de birou, 8.400$; Furnizori, 3.800$ și Tony Rosello, Capital, 13.800$. Imediat după aceea el a derulat următoarele operațiuni:

a. A achitat chiria pe luna curentă, 800$.
b. A făcut o plată în contul unui credit comercial, 900$.
c. A facturat prestări de servicii clienților, 1.600$.
d. A încasat o plată de la clienți pentru servicii prestate cu o lună înainte, 2.000$.
e. A achiziționat cu plata imediată materiale de birou, 160$.
f. A plătit salariul secretarei, 1.700$.
g. A achitat cheltuielile de întreținere, 180$.
h. A achitat cheltuielile telefonice, 100$.
i. A achiziționat cu plata imediată echipamente de birou adiționale, 800$.
j. A încasat o plată de la clienți pentru serviciile prestate, 2.400$.
k. A retras bani pentru cheltuieli personale, 1.000$.

Se cere

1. Formați cu următoarele conturi de active, datorii și capitaluri proprii o egalitate asemănătoare celei din Exemplul 1-1: Mijloace bănești, Clienți, Materiale de birou, Echipamente de birou, Furnizori și Tony Rosello, Capital.
2. Introduceți soldurile inițiale ale conturilor de active, datorii și capitaluri proprii.
3. Evidențiați prin adunare și scădere, ca în Exemplul 1-1, influența operațiunilor asupra egalității bilanțiere. Arătați egalitățile după fiecare operațiune și identificați fiecare tip de operațiune privind capitalul propriu.

Problema 1A-4. Elaborarea rapoartelor financiare *(O.S. 7)*

La sfîrșitul primei luni de activitate, martie 19xx, conturile Ellis Plumbing Company au avut următoarele solduri:

Mijloace bănești	$ 58.600	Instrumente	$ 7.600
Clienți	10.800	Furnizori	8.600
Mijloace de transport	38.000		

În plus, pe parcursul lunii martie, au avut loc următoarele operațiuni care au influențat capitalul propriu:

Investițiile lui J. Ellis	$ 40.000	Venituri din servicii de reparații	$ 5.600
Retragerile lui J. Ellis	4.000	Cheltuieli privind salariile	16.600
Alte investiții ale lui J. Ellis	60.000	Cheltuieli privind chiria	1.400
Venituri din contracte	23.200	Cheltuieli privind combustibilul	400

Se cere

Utilizînd Exemplul 1-2 ca model, întocmiți Contul de profit și pierdere, Situația capitalurilor proprii și Bilanțul Ellis Plumbing Company. (**Indiciu**: soldul final al contului J. Ellis, Capital este de 106.400$.)

Problema 1A-5. Influența operațiunilor asupra egalității bilanțiere și a elaborării rapoartelor financiare *(O.S. 6, 7)*

Arrow Copying Service și-a început activitatea și a derulat următoarele operațiuni pe parcursul lunii august 19xx:

a. Investiție a proprietarului, Myra Lomax, 10.000$.
b. Plata chiriei pentru luna curentă, 900$.
c. Achiziționarea cu plata imediată a unui copiator, 5.000$.
d. Încasare a contravalorii unor servicii de multiplicare, 1.780$.
e. Servicii de multiplicare facturate unui client important, 1.360$.
f. Achitarea imediată a contravalorii hîrtiei și a altor materiale de multiplicare achiziționate, 380$.
g. Plata salariilor angajaților cu jumătate de normă, 560$.
h. Cumpărare pe credit de materiale pentru multiplicare, 280$.
i. Încasarea parțială a creanței rezultate din operațiunea **e**, 600$.
j. Achitarea facturii pentru cheltuielile de întreținere din luna curentă, 180$.
k. Achitarea parțială a sumei datorate pentru materialele achiziționate în operațiunea **h**, 140$.
l. Retragere de bani pentru cheltuieli personale, 1.400$.

Se cere

1. Formați cu următoarele conturi de active, datorii și capitaluri proprii o egalitate asemănătoare celei din Exemplul 1-1: Mijloace bănești, Clienți, Materiale consumabile, Copiator, Furnizori și M. Lomax, Capital.
2. Evidențiați prin adunare și scădere, ca în Exemplul 1-1, influența operațiunilor asupra egalității bilanțiere. Arătați noile egalități după fiecare operațiune și identificați fiecare tip de operațiune privind capitalurile proprii.
3. Utilizînd Exemplul 1-2 drept model, întocmiți Contul de profit și pierdere, Situația capitalurilor proprii și Bilanțul companiei Arrow Copying Service.

Probleme — set B

Problema 1B-1. Influența operațiunilor asupra egalității bilanțiere *(O.S. 6)*

După ce și-a luat licența în informatică, John Unger și-a înființat propria firmă, Regency Business Service Company. Imediat după crearea firmei, el a derulat următoarele operațiuni:

a. A depus 18.000$ într-un cont bancar pentru a iniția afacerea și a cumpărat o bibliotecă de sisteme cu o investiție adițională de 1.840$.
b. A plătit chiria pentru sediu pe luna curentă, 720$.
c. A cumpărat cu plata imediată un minicomputer, 14.000$.
d. A cumpărat pe credit materiale consumabile pentru calculator, 1.200$.
e. A încasat tarife pentru servicii de la un client, 1.600$.
f. A întocmit unui client factura pentru realizarea unui mic proiect, 1.420$.
g. A plătit salarii, 800$.
h. A încasat o parte din contravaloarea serviciilor facturate clientului din operațiunea **f**, 160$.
i. A retras bani pentru cheltuieli personale, 500$.
j. A efectuat o plată parțială pentru materialele achiziționate în operațiunea **d**, 400$.

Se cere

1. Formați din conturile de active, datorii și capitaluri proprii o egalitate similară celei din Exemplul 1-1, utilizînd următoarele denumiri: Mijloace bănești, Clienți, Materiale consumabile, Echipamente, Bibliotecă de sistem, Furnizori și John Unger, Capital.
2. Arătați prin adunare și scădere, ca în Exemplul 1-1, care sînt efectele operațiunilor asupra egalității bilanțiere. Arătați noile solduri ale conturilor după fiecare operațiune și identificați fiecare tip de operațiune privind capitalurile proprii.

Problema 1B-2.
Influența operațiunilor asupra egalității bilanțiere
(O.S. 6)

La 1 octombrie, Oscar Melendez a înființat o firmă, Melendez Transport Company. Pe parcursul lunii octombrie, firma a derulat următoarele operațiuni:

a. A depus 132.000$ într-un nou cont bancar pentru a înființa Melendez Transport Company.
b. A cumpărat cu plata imediată două camioane, 86.000$.
c. A cumpărat pe credit echipamente, 18.000$.
d. A întocmit unui client factura pentru transport de bunuri, 2.400$.
e. A încasat contravaloarea unui transport de bunuri, 4.600$.
f. A încasat bani de la clientul căruia i s-a întocmit factura în operațiunea **d**, 1.200$.
g. A efectuat o plată în contul echipamentelor achiziționate în operațiunea **c**, 10.000$.
h. A plătit în contul unor cheltuieli, 3.400$.
i. A retras bani pentru cheltuieli personale, 2.400$.

Se cere

1. Formați din conturile de active, datorii și capitaluri proprii o egalitate similară celei din Exemplul 1-1, utilizînd următoarele denumiri: Mijloace bănești, Clienți, Mijloace de transport, Echipamente, Furnizori și Oscar Melendez, Capital.
2. Arătați prin adunare și scădere, ca în Exemplul 1-1, care sînt efectele operațiunilor asupra egalității bilanțiere. Arătați noile solduri ale conturilor după fiecare operațiune și identificați fiecare tip de operațiune privind capitalurile proprii.

Problema 1B-3.
Influența operațiunilor asupra egalității bilanțiere
(O.S. 6)

Dr. Barbara Getz, psiholog, s-a mutat din orașul natal pentru a-și deschide un cabinet în St. Louis. După o lună, firma avea următoarele active: Mijloace bănești, 5.600$; Clienți, 1.360$; Materiale de birou, 600$ și Echipamente de birou, 15.000$. Capitalurile proprii — contul de capital — erau în sumă de 17.360$. Contul Furnizori avea un sold de 5.200$, corespunzător unei cumpărări de echipamente de birou pe credit. Pe parcursul unei perioade scurte de timp firma a derulat următoarele operațiuni:

a. A plătit chiria pentru o lună, 700$.
b. A întocmit factura unui pacient pentru serviciile prestate, 120$.
c. A plătit o datorie comercială existentă, 600$.
d. A plătit pentru materiale de birou, 200$.
e. A plătit salariul secretarei, 600$.
f. A încasat contravaloarea unor servicii prestate anterior, dar nefacturate, 1.600$.
g. A achitat o datorie comercială existentă, 720$.
h. A retras bani pentru cheltuieli personale, 1.000$.
i. A plătit factura pentru serviciile telefonice pe luna curentă, 140$.
j. A încasat contravaloarea unor servicii facturate anterior, 580$.
k. A cumpărat pe credit echipamente de birou adiționale, 600$.

Se cere

1. Formați din conturile de active, datorii și capitaluri proprii o egalitate similară celei din Exemplul 1-1, utilizînd următoarele denumiri: Mijloace bănești, Clienți, Materiale de birou, Echipamente de birou, Furnizori și Barbara Getz, Capital.
2. Introduceți soldurile inițiale ale conturilor de active, datorii și capitaluri proprii în egalitate.
3. Arătați prin adunare și scădere, ca în Exemplul 1-1, care sînt efectele operațiunilor asupra egalității bilanțiere. Arătați noile solduri ale conturilor după fiecare operațiune și identificați fiecare tip de operațiune privind capitalurile proprii.

Problema 1B-4.
Elaborarea rapoartelor financiare
(O.S. 7)

La sfîrșitul lunii august 19xx, contul Sheri Alexander, Capital avea un sold de 74.600$. După desfășurarea activităților din luna septembrie, firma acestuia, Moon Valley Riding Club, prezenta următoarele solduri ale conturilor:

Mijloace bănești	$17.400	Clădiri	$60.000
Clienți	2.400	Cai	20.000
Materiale consumabile	2.000	Furnizori	35.600
Terenuri	42.000		

În plus, s-au derulat următoarele operațiuni care au influențat capitalurile proprii:

Retragere a lui Sheri Alexander	$ 6.400	Cheltuieli privind salariile	$4.600
Investiție a lui Sheri Alexander	32.000	Cheltuieli privind nutrețurile	2.000
Venituri din lecții de călărie	12.400	Cheltuieli privind întreținerea	1.200
Venituri din închirierea spațiilor	3.400		

Se cere

Utilizînd Exemplul 1-2 ca model, întocmiți Contul de rezultate, Situația capitalurilor proprii și Bilanțul contabil pentru Moon Valley Riding Club. (**Indiciu:** Soldul final al contului Sheri Alexander, Capital este de 108.200$.)

Problema 1B-5. Influența operațiunilor asupra egalității bilanțiere și întocmirea rapoartelor financiare
(O.S. 6, 7)

Dependable Taxi Service și-a început activitatea la 1 aprilie 19xx și a derulat pe parcursul lunii următoarele operațiuni:

a. Proprietarul, Madeline Curry, a investit 42,000$.
b. A cumpărat taxiuri cu plata imediată, 19.000$.
c. A cumpărat uniforme pe credit, 400$.
d. A încasat în numerar tarife pentru transport, 3.200$.
e. A plătit salariile șoferilor cu jumătate de normă, 500$.
f. A cumpărat pe parcursul lunii benzină cu plata imediată, 800$.
g. A cumpărat pe parcursul lunii pe credit produse de întreținere pentru mașini, 120$.
h. Investiție adițională a proprietarului, 5.000$.
i. A achitat o parte din suma datorată pentru uniformele cumpărate în operațiunea **c**, 200$.
j. A întocmit factura pentru servicii de transport unui client important, 900$.
k. A plătit pentru repararea automobilelor, 250$.
l. A retras bani pentru cheltuieli personale, 1.000$.

Se cere

1. Formați din conturile de active, datorii și capitaluri proprii o egalitate similară celei din Exemplul 1-1, utilizînd următoarele denumiri: Mijloace bănești, Clienți, Uniforme, Mijloace de transport, Furnizori și Madeline Curry, Capital.
2. Arătați prin adunare și scădere, ca în Exemplul 1-1, care sînt efectele operațiunilor asupra egalității bilanțiere. Arătați noile solduri ale conturilor după fiecare operațiune și identificați fiecare tip de operațiune privind capitalurile proprii.
3. Utilizînd Exemplul 1-2 ca model, întocmiți Contul de rezultate, Situația capitalurilor proprii și Bilanțul contabil pentru Dependable Taxi Service.

Exercițiu de decizie financiară

Henderson Lawn Care Company
(O.S. 7)

În loc să-și caute de lucru pe perioada verii după terminarea primului an de colegiu, Lucy Henderson a înființat o companie de servicii de întreținere a peluzelor în cartierul său. Pentru a-și începe activitatea la 1 iunie, ea a depus suma de 1.350$ într-un cont bancar nou, deschis pe numele companiei. Suma depusă era formată din 500$ împrumutați de la tatăl său și 850$ bani proprii.

Utilizînd banii din acest cont de cecuri, Lucy a închiriat echipamente de tuns iarba, a cumpărat materiale consumabile și a angajat elevi de liceu din vecinătate ca să tundă și să îngrijească peluzele vecinilor, care au fost de acord să-i plătească pentru acest serviciu. La sfîrșitul fiecărei luni, Lucy trimitea prin poștă facturile clienților săi.

La 31 august, Lucy se pregătea să desființeze firma și să-și reia studiile în noul an școlar. Pentru că era foarte ocupată, Lucy nu a ținut nici o altă evidență, în afara carnetului său de cecuri și o listă a sumelor datorate de clienții săi.

Carnetul său de cecuri prezenta un sold de 1.760$, iar clienții îi datorau 435$. Lucy a estimat că acești clienți vor plăti pe parcursul lunii octombrie și a planificat să restituie materialele neconsumate Suburban Landscaping Company cu rambursarea totală a contravalorii de 25$. Cînd a restituit echipamentele de tuns iarba închiriate, Suburban Landscaping Company i-a deblocat și garanția de 100$ pe care a depus-o în luna iunie. Lucy datora Suburban Landscaping Company suma de 260$ pentru echipamentele închiriate și pentru materiale. În plus, ea datora elevilor care au lucrat 50$, iar tatălui său — 350$. Deși Lucy consideră că s-a descurcat destul de bine, ea nu este foarte sigură de rezultatul obținut.

Se cere

1. Întocmiți un Bilanț contabil cu data de 1 iunie și unul cu data de 31 august pentru Henderson Lawn Care Company.
2. Comentați performanțele Henderson Lawn Care Company prin compararea celor două Bilanțuri. Compania a înregistrat profit sau pierdere? (Porniți de la ipoteza că Lucy nu a utilizat active ale companiei pentru cheltuieli personale.)
3. Dacă Lucy ar dori să-și continue afacerea și vara viitoare, ce informații din sistemul său de evidență ar ajuta-o să determine dacă obține sau nu profit?

Răspunsuri la testul individual

1. d	3. a	5. b	7. d	9. d
2. a	4. b	6. b	8. a	10. c

OBIECTIVE DE STUDIU

1. *Explicarea, în linii mari, a modalităților general acceptate de rezolvare a problemelor cuantificării referitoare la constatare, evaluare și clasificare.*
2. *Definirea și utilizarea noțiunilor de* cont *și* Carte mare.
3. *Identificarea principalelor conturi de active, datorii și capitaluri proprii.*
4. *Definirea* sistemului de contabilitate *în partidă dublă și prezentarea regulilor de funcționare a conturilor pentru sume debitoare și creditoare.*
5. *Aplicarea procedurii analizei contabile a operațiunilor pentru operațiunile simple.*
6. *Evidența operațiunilor în Registrul Jurnal.*
7. *Sistematizarea operațiunilor din Jurnal în Cartea mare.*
8. *Întocmirea unei balanțe de verificare și evidențierea importanței și limitelor sale.*

CAPITOLUL 2

Cuantificarea și înregistrarea operațiunilor economice

În capitolul anterior, care a prezentat contabilitatea ca sistem informațional, ați aflat răspunsul la întrebarea „Ce se cuantifică?". Capitolul al 2-lea începe cu discutarea celorlalte trei întrebări: „Cînd trebuie făcută cuantificarea?", „Ce valoare trebuie atribuită obiectului cuantificării?" și „Cum trebuie clasificat obiectul cuantificării?" În continuare, pe măsură ce accentul trece de la conceptele contabile la practica efectivă, veți începe să lucrați în sistemul partidei duble, aplicîndu-l în analiza și înregistrarea operațiunilor economice. După parcurgerea acestui capitol ar trebui să stăpîniți obiectivele de studiu enunțate în partea stîngă a paginii.

MOMENT DECIZIONAL

UAL Corporation și The Boeing Company[1]

■ În octombrie 1990 UAL Corporation, compania-mamă a United Airlines, a anunțat că a făcut comandă pentru 128 avioane Boeing cu reacție mari: 68 din mult așteptatul model 777 și 60 din modelul 747-400. Această comandă, cu o valoare estimată de peste 22 de miliarde de dolari, a fost cea mai mare din cîte s-au făcut vreodată pentru aviația comercială. Contractul cuprindea comenzi ferme pentru jumătate din avioane și alternative pentru achiziționarea celeilalte jumătăți. Boeing a început să producă pentru UAL, iar noile avioane urmează a fi livrate începînd cu anul 1995. Cum ar trebui înregistrată această comandă importantă în evidențele companiilor UAL și Boeing (în cazul în care trebuie în general înregistrată)? Cînd ar trebui trecute în registrele companiilor aceste cumpărări și vînzări viitoare?

Această comandă a fost cu siguranță un eveniment important, care a avut consecințe pe termen lung pentru ambele companii. Cu toate acestea, după cum veți vedea în continuarea capitolului, ea nu a fost înregistrată în evidențele contabile la nici una dintre companii. În momentul în care a fost plasată comanda avioanele urmau să fie produse, iar timp de cinci ani nu s-ar fi efectuat nici o livrare. Pentru jumătate din parc, companiei UAL i s-a oferit o alternativă care putea fi acceptată sau respinsă. Chiar și în ceea ce privește partea „fermă" a comenzii, Boeing a atras atenția în raportul său anual din 1989 că „o recesiune economică ar putea avea drept rezultat o cerere de echipamente de aviație mai mică decît cea estimată în prezent, rezultînd solicitări de renegociere sau o posibilă anulare a comenzilor ferme." Avioanele nu reprezintă active ale UAL, iar compania nu a contractat o datorie. Nici un avion nu a fost livrat sau măcar construit, astfel încît UAL nu este obligată să plătească în acest

---

[1] Informații din *Wall Street Journal*, 16 octombrie 1990, p A3 și extrase din Raportul Anual din 1989 al The Boeing Company.

moment. Iar Boeing nu poate înregistra nici un venit pînă la producerea și livrarea avioanelor către UAL, cînd dreptul de proprietate asupra acestora se transferă de la Boeing la UAL.

Pentru a înțelege și utiliza rapoartele financiare este important să se cunoască modul de analiză a evenimentelor, cu scopul de a determina raza lor de influență asupra acestor rapoarte. ■

Problemele legate de cuantificare

Am definit operațiunile economice ca fiind evenimente economice care influențează situația financiară a unei unități economice. Pentru a cuantifica o operațiune economică, contabilul trebuie să identifice momentul cînd a avut loc operațiunea (problema constatării), ce valoare este atribuită operațiunii (problema evaluării) și din ce categorii fac parte elementele operațiunii (problema clasificării).

Aceste trei probleme — constatarea, evaluarea și clasificarea — stau în prezent la baza aproape oricărei decizii majore din domeniul contabilității financiare. Ele formează nucleul contabilității fondurilor de pensii, a companiilor gigante și a operațiunilor internaționale; de asemenea, ele permit contabilului să estimeze efectele inflației și să țină cont de ele în activitatea de planificare. În prezentarea celor trei probleme de bază autorii se orientează după principiile contabile general acceptate și folosesc o abordare care urmărește înțelegerea ideilor de bază ale contabilității. Cu toate acestea, rețineți că există controverse, iar anumite soluții ale problemelor nu sînt atît de definitive pe cît par.

Problema constatării

Problema **constatării** se referă la dificultatea de a decide asupra momentului cînd trebuie înregistrată o operațiune economică. Deseori se cunosc toate datele unei anumite situații, dar apare un dezacord privind *momentul* în care ar trebui înregistrat un eveniment economic. Să presupunem, de exemplu, că o companie face comandă pentru o masă de scris, o primește și o plătește. Care din următoarele acțiuni constituie un fapt ce trebuie înregistrat?

1. Un angajat trimite cererea de achiziționare departamentului de aprovizionări.
2. Departamentul de aprovizionări trimite comanda furnizorului.
3. Furnizorul expediază masa.
4. Compania recepționează masa.
5. Compania primește factura de la furnizor.
6. Compania achită factura.

OBIECTIVUL 1
Explicarea, în linii mari, a modalităților general acceptate de rezolvare a problemelor cuantificării referitoare la constatare, evaluare și clasificare

Răspunsul la această întrebare este important pentru că sumele din rapoartele financiare sînt influențate de data la care este înregistrată cumpărarea. Respectînd tradiția contabilă, operațiunea este înregistrată atunci cînd dreptul de proprietate se transferă de la furnizor la cumpărător, dînd naștere unei obligații de plată. Prin urmare, în funcție de condițiile de livrare din contract, operațiunea este constatată (înregistrată) în momentul acțiunii 3 sau 4. Aceasta este metoda utilizată în general în carte. Totuși, în multe întreprinderi mici care au sisteme contabile simple, operațiunea nu este înregistrată pînă în momentul primirii facturii (acțiunea 5) sau al achitării acesteia (acțiunea 6), presupunîndu-se că atunci are loc transferul de proprietate. Momentul prestabilit în care ar trebui înregistrată operațiunea reprezintă **momentul constatării**.

Problema constatării nu are întotdeauna o rezolvare simplă. Să considerăm cazul unei agenții de publicitate care este contactată de un client pentru

realizarea unei campanii publicitare ample. Angajații ar trebui să lucreze la această campanie cîteva ore pe zi pe parcursul cîtorva săptămîni. Valoarea comenzii crește pe măsura executării sale. Se pune întrebarea: această valoare adăugată ar trebui constatată pe măsură ce se elaborează campania publicitară sau în momentul definitivării acesteia? În mod normal, o creștere a valorii este înregistrată în momentul finisării comenzii și întocmirii facturii pentru client. Totuși, dacă o comandă necesită o perioadă lungă de execuție, agenția și clientul pot accepta de comun acord să se întocmească facturi parțiale corespunzător principalelor etape de execuție.

Problema evaluării

Problema **evaluării** reprezintă probabil cel mai controversat subiect din contabilitate. Aceasta are în vedere atribuirea unei valori monetare unei operațiuni economice. Principiile contabile general acceptate afirmă că cea mai adecvată valoare de atribuit tuturor operațiunilor economice — și prin urmare tuturor activelor, datoriilor și elementelor de capital propriu, venituri și cheltuieli ale unei întreprinderi — este cea a costului istoric (original). **Costul** este definit aici ca fiind prețul de schimb asociat operațiunii economice în momentul constatării. Conform acestei concepții, scopul contabilității nu este stabilirea „valorii", care se poate schimba după producerea unei operațiuni, ci contabilizarea costului sau valorii în momentul desfășurării tranzacției. De exemplu, costul activelor este înregistrat atunci cînd acestea sînt achiziționate, iar valoarea lor se menține la același nivel pînă cînd acestea sînt vîndute, expiră sau sînt consumate. În acest context, termenul *valoare* reflectă costul în momentul tranzacției. Tehnica înregistrării operațiunilor la costul lor se mai numește **principiul costului istoric**.

Să presupunem că o persoană oferă spre vînzare o clădire la prețul de 120.000$. Această clădire ar putea fi evaluată în scopuri fiscale la 75.000$ sau pentru asigurare la 90.000$. Un client potențial ar putea oferi 100.000$ pentru clădire, iar altul — 105.000$. În acest moment au fost exprimate cîteva opinii diferite, neconfirmate, privind valoarea clădirii. În final cumpărătorul și vînzătorul pot ajunge la o înțelegere privind prețul și încheia tranzacția la nivelul valorii de 110.000$. Toate aceste sume reprezintă diferite tipuri de valori, dar numai cea finală poate sta la baza înregistrărilor contabile. Valoarea de piață a clădirii poate varia pe parcursul timpului, dar în registrele noului cumpărător aceasta va rămîne la nivelul de 110.000$ pînă cînd clădirea va fi vîndută din nou. În acel moment, contabilul va înregistra noua operațiune la noul preț de schimb, constatînd un venit sau o cheltuială.

Principiul costului istoric se utilizează pentru că întotdeauna costul este confirmat, atestat. El rezultă din acțiunile unor cumpărători și vînzători independenți care ajung la un acord privind prețul. Prețul de schimb este un preț obiectiv, care poate fi confirmat prin înregistrarea făcută în momentul tranzacției. El este prețul final, la care este înregistrată operațiunea, confirmat prin acordul celor două părți.

Problema clasificării

Problema **clasificării** are în vedere atribuirea categoriilor sau conturilor corespunzătoare tuturor operațiunilor pe care le derulează o întreprindere. De exemplu, capacitatea unei companii de a obține credite poate fi influențată de modul de clasificare a datoriilor sale. Sau venitul net al unei companii poate fi afectat dacă achiziționarea unor articole mărunte, cum ar fi instrumentele, este considerată cheltuială privind reparațiile (o componentă a capitalurilor proprii)

sau echipament (componentă a activelor). Clasificarea exactă depinde nu numai de analiza corectă a efectului fiecărei operațiuni asupra întreprinderii, ci și de utilizarea unui sistem de conturi care să reflecte acest efect. În continuarea acestui capitol sînt prezentate clasificarea conturilor, analiza și înregistrarea operațiunilor.

Conturile

OBIECTIVUL 2
Definirea și utilizarea noțiunilor de cont *și* Carte mare

În procesul cuantificării operațiunilor economice se colectează cantități mari de date. Existența acestor date numeroase impune aplicarea unei metode de stocare, pentru că oamenii de afaceri trebuie să aibă posibilitatea de a regăsi rapid și într-o formă utilizabilă datele referitoare la tranzacții. Cu alte cuvinte, trebuie să existe un sistem de sistematizare pentru sortarea și clasificarea tuturor operațiunilor care au loc într-o întreprindere. Acest sistem este format din conturi. **Contul** reprezintă unitatea fundamentală de stocare a datelor contabile. Sistemul contabil cuprinde conturi distincte pentru fiecare element de active, datorii și capitaluri proprii, inclusiv venituri și cheltuieli. Indiferent dacă o companie ține evidența contabilă manual sau electronic, managementul

Exemplul 2-1. Planul de conturi al unei mici întreprinderi

Active		**Datorii**	
Mijloace bănești	111	Efecte comerciale de plătit	211
Efecte comerciale de încasat	112	Furnizori	212
Clienți	113	Tarife pentru servicii artistice încasate în avans	213
Tarife pentru servicii de încasat	114	Salarii datorate	214
Materiale artistice	115	Împrumuturi obligatare (obligațiuni de plătit)	221
Materiale de birou	116	**Capitaluri proprii**	
Chirie plătită în avans	117	Joan Miller, Capital	311
Asigurare plătită în avans	118	Joan Miller, Retrageri	312
Terenuri	141	Profit și pierdere	313
Clădiri	142	**Venituri**	
Amortizarea clădirilor	143	Venituri din servicii publicitare	411
Echipamente artistice	144	Venituri din servicii artistice	412
Amortizarea echipamentelor artistice	145	**Cheltuieli**	
Echipamente de birou	146	Cheltuieli privind salariile	511
Amortizarea echipamentelor de birou	147	Cheltuieli privind întreținerea	512
		Cheltuieli telefonice	513
		Cheltuieli privind chiria	514
		Cheltuieli privind asigurările	515
		Cheltuieli privind materialele artistice	516
		Cheltuieli privind materialele de birou	517
		Cheltuieli privind amortizarea clădirilor	518
		Cheltuieli privind amortizarea echipamentelor artistice	519
		Cheltuieli privind amortizarea echipamentelor de birou	520
		Cheltuieli privind dobînzile	521

trebuie să aibă posibilitatea de a apela la conturi, cu scopul de a analiza trecutul financiar al companiei și a-i proiecta viitorul. O companie foarte mică ar putea avea nevoie doar de cîteva zeci de conturi, în timp ce o corporație multinațională, de cîteva mii.

Într-un sistem contabil manual, fiecare cont este ținut pe o pagină sau fișă separată. Aceste pagini sau fișe sînt reunite într-un registru sau dosar numit **Carte mare**. În sistemele computerizate, cum au majoritatea companiilor în prezent, conturile sînt ținute pe benzi sau discuri magnetice. Cu toate acestea, pentru comoditate, contabilii utilizează în continuare denumirea de Carte mare pentru a desemna gruparea conturilor companiei.

Pentru a identifica și a găsi mai ușor conturile în Cartea mare, deseori contabilii le atribuie simboluri numerice. Lista acestor simboluri, însoțite de denumirea corespunzătoare a contului, se numește **plan de conturi**. Un plan de conturi foarte simplu apare în Exemplul 2-1.

Observați că prima cifră a simbolului corespunde principalelor secțiuni ale rapoartelor financiare. Un simbol de cont care începe cu cifra 1 reprezintă un activ, unul care începe cu 2 — o datorie și așa mai departe. Cifrele a doua și a treia corespund conturilor individuale.

Aceste conturi vă vor fi prezentate în acest capitol și în următoarele două pe exemplul Agenției Publicitare Joan Miller. Observați spațiile goale din secvența de numere. Aceste spații permit contabilului să mărească numărul de conturi. Bineînțeles, fiecare companie își elaborează propriul plan de conturi, în funcție de propriile nevoi. Foarte rar se întîlnesc două companii care să aibă planuri de conturi identice, iar companiile mai mari au nevoie de mai multe cifre pentru a-și adapta toate conturile. Cu toate acestea, în procesul de ținere a evidențelor fiecare companie ar trebui să respecte un cadru general pentru propriul plan de conturi.

Tipurile de conturi general utilizate

OBIECTIVUL 3
Identificarea principalelor conturi de active, datorii și capitaluri proprii

Tipurile specifice de conturi utilizate de o companie depind de natura activității acesteia. O uzină metalurgică va avea multe conturi de echipamente și stocuri, în schimb o agenție de publicitate va avea doar cîteva conturi de acest tip. Fiecare companie trebuie să-și proiecteze conturile astfel încît acestea să reflecte natura activității agentului economic și nevoile de informații ale managementului. Totuși, există conturi comune pentru majoritatea agenților economici. Cîteva dintre aceste conturi sînt prezentate mai jos.

Conturile de active. Orice companie trebuie să țină evidența majorărilor și diminuărilor fiecărui tip de activ pe care-l deține. Vom prezenta în continuare cîteva dintre principalele conturi de active.

Mijloace bănești. Contul de mijloace bănești este utilizat pentru înregistrarea creșterii și descreșterii disponibilităților bănești ale companiei. Mijloacele bănești (disponibilitățile) sînt formate din bani sau orice alte mijloace de schimb acceptate de instituțiile bancare ca depozite la valoare nominală. În această categorie intră: monedele divizionare, valuta, cecurile, mandatele poștale și ordinele de transferuri bănești rapide și depozitele bancare. Contul de mijloace bănești mai include și numerarul, banii păstrați în aparatul de casă sau în seif.

Efecte comerciale de încasat. Un efect comercial (cambie) reprezintă o promisiune scrisă de a plăti o anumită sumă de bani la o dată viitoare fixată. Sumele datorate de alți agenți economici evidențiate sub forma unor cambii sînt înregistrate într-un cont numit Efecte comerciale de încasat.

Clienți. Deseori companiile vînd produse sau prestează servicii pe baza promisiunii orale sau confirmate a clientului de a efectua plata în viitor (peste treizeci de zile sau la data de întîi a lunii). Asemenea vînzări sînt numite *vînzări pe credit* sau *vînzări în cont*, iar promisiunile de plată sînt înregistrate într-un cont denumit Clienți (sau Creanțe asupra clienților, Debitori, Sume de încasat). Vînzările pe credit majorează soldul contului Clienți, iar încasările de la clienți îl diminuează. Firește, este necesară și ținerea unei evidențe a datoriilor fiecărui client față de companie. Vom explica modul de ținere a acestor evidențe complementare în capitolul privind registrele speciale.

Cheltuieli efectuate în avans (anticipate). Uneori agenții economici achită bunurile sau serviciile înainte să le primească sau să beneficieze de ele. Cheltuielile efectuate în avans sînt considerate active pînă în momentul în care bunurile sau serviciile sînt utilizate sau expiră, moment în care articolele respective devin cheltuieli. Trebuie să existe cîte un cont distinct pentru fiecare tip de cheltuială efectuată în avans.

Un exemplu de cheltuieli efectuate în avans sînt cele privind asigurările. Primele de asigurare împotriva incendiilor, furturilor și altor evenimente independente de voința agentului economic se plătesc în avans pentru o perioadă de timp de la unu la cinci ani. În momentul achitării primelor crește contul Cheltuieli privind asigurarea efectuate în avans (sau Asigurare plătită în avans). Perioada de asigurare expiră zi după zi și lună după lună. Prin urmare, la anumite intervale (de obicei la sfîrșitul exercițiului contabil), soldul contului Asigurare plătită în avans trebuie diminuat cu suma aferentă perioadei expirate.

O altă categorie tipică de cheltuieli efectuate în avans o reprezintă materialele de birou. Timbrele, articolele de papetărie, creioanele, pixurile și hîrtia reprezintă active atunci cînd sînt achiziționate și înregistrate în contul Materiale de birou. Pe măsura utilizării și consumării materialelor, soldul acestui cont se reduce.

Alte categorii tipice de cheltuieli efectuate în avans, care sînt elemente de activ în momentul cumpărării și devin articole de cheltuieli pe măsura utilizării lor sau trecerii timpului o reprezintă cheltuielile privind chiria efectuate în avans (chirie plătită cu un avans de peste o lună), materialele de comercializare și impozitele plătite în avans.

Terenuri. Cumpărările de terenuri care urmează a fi utilizate în activitatea de exploatare a întreprinderii sînt înregistrate într-un cont denumit Terenuri.

Clădiri. Cumpărările de construcții care urmează a fi utilizate de agentul economic sînt înregistrate într-un cont denumit Clădiri. Cu toate că o construcție nu poate fi separată de terenul pe care îl ocupă, este important să se țină conturi separate pentru terenuri și clădiri. Clădirile sînt supuse deteriorării, dar nu și terenurile. În continuarea acestei cărți este prezentat și subiectul uzurii. Deteriorarea este un aspect important al uzurii.

Echipamente. O companie poate să dețină multe tipuri diferite de echipamente (utilaje și instalații). În general, există conturi separate pentru fiecare din aceste tipuri. Operațiunile care au ca obiect mese, scaune, utilaje de birou, fișiere și mașini de scris sînt înregistrate într-un cont denumit Echipamente de birou. Plusurile și minusurile referitoare la aparate de casă, tejghele, vitrine frigorifice, rafturi și articole asemănătoare sînt înregistrate în contul de Echipamente de comercializare. O fabrică poate deține strunguri, mașini de găurit și alte mașini, utilaje și instrumente; ea va înregistra modificările acestor elemente în contul Mașini și echipamente. Există și companii care folosesc un cont de Mijloace de transport.

Conturile de datorii. O altă noțiune care desemnează datoriile este cea de *obligații*. Majoritatea companiilor au mai puține conturi de datorii decît conturi de active, dar evidența datoriilor agentului economic este la fel de importantă ca și cea a bunurilor sale. Există două tipuri de datorii: pe termen scurt și pe termen lung. Deosebirea dintre aceste două tipuri este prezentată în capitolul referitor la datoriile pe termen scurt. În continuare prezentăm exemple din ambele tipuri.

Datoriile pe termen scurt. Contul Efecte comerciale de plătit este opusul contului Efecte comerciale de încasat și se folosește pentru înregistrarea majorării și diminuării sumelor datorate creditorilor în baza unor efecte comerciale, scadente în anul sau ciclul de exploatare viitor.

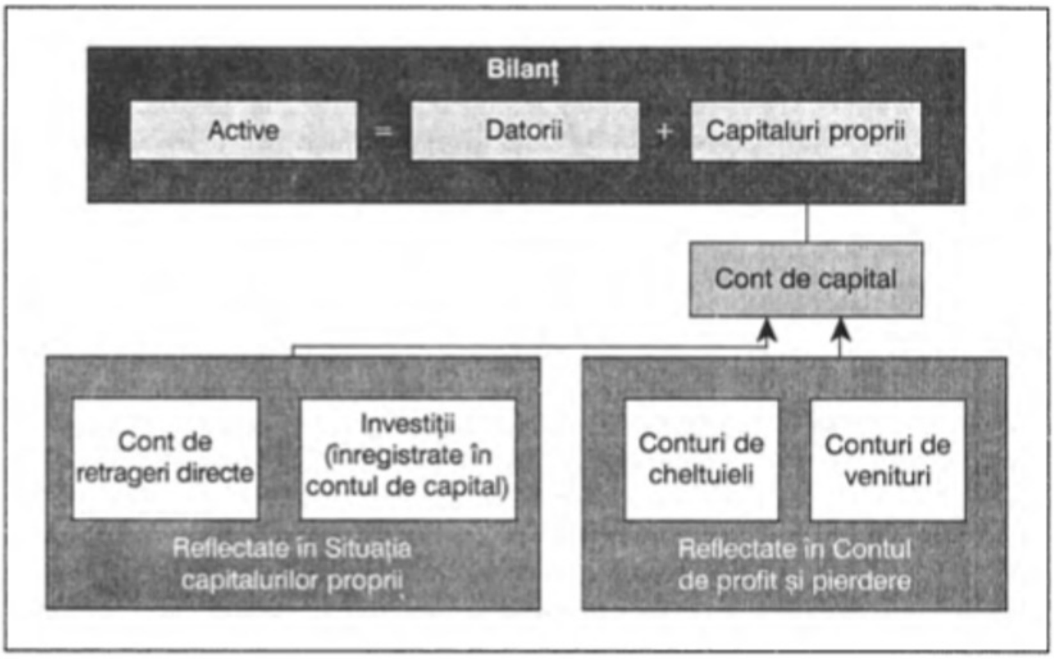
În mod asemănător, contul Furnizori (sau Datorii față de furnizori, Creditori comerciali, Sume de plătit) este opusul contului Clienți și reflectă sumele datorate creditorilor pe baza unei promisiuni orale sau scrise de a plăti. Contul Furnizori apare de regulă în urma cumpărărilor de mărfuri, servicii, materiale și echipamente pe credit. Atunci cînd Compania A cumpără un articol de la Compania B și promite să-l achite la începutul anului, valoarea tranzacției constituie o datorie în evidența Companiei A și o creanță în evidența Companiei B. Ca și creanțele de încasat, sumele datorate creditorilor individuali trebuie înregistrate analitic, proces descris în capitolul referitor la datoriile pe termen scurt.

Alte conturi de datorii pe termen scurt sînt: Salarii datorate (sau Sume cuvenite salariaților), Impozite de plătit, Chirii de plătit și Dobînzi de plătit. De asemenea, clienții constituie depozite sau plătesc în avans pentru bunuri și servicii ce urmează a fi livrate sau prestate în viitor. Aceste depozite sînt și ele înregistrate ca datorii, pentru că reprezintă drepturi ale clienților asupra bunurilor și serviciilor respective. Acest tip de conturi de datorii este adesea denumit Tarife pentru servicii încasate în avans, Depozite ale clienților, Avansuri ale clienților sau, mai general, Venituri încasate în avans.

Datoriile pe termen lung. Principalele tipuri de datorii pe termen lung sînt efectele comerciale cu o scadență mai mare de un an, obligațiunile și înscrisurile ipotecare. Datorită faptului că au apărut numeroase tipuri de obligațiuni și înscrisuri ipotecare, ca răspuns la nevoile speciale de finanțare, clasificarea lor este dificilă. Aceste titluri ar putea sau nu obliga la depunerea în garanție a unor active ale companiei. De exemplu, deținătorul unei ipoteci ar putea avea dreptul de a forța vînzarea anumitor active dacă datoria nu este achitată la scadență.

Conturile de capitaluri proprii. În capitolul referitor la contabilitate ca sistem informațional am prezentat cîteva operațiuni care influențează capitalurile proprii. Efectele acestor operațiuni erau reflectate de majorările sau diminuările sumelor din coloana corespunzătoare capitalurilor proprii (vezi exemplul „Sinteza influenței operațiunilor exemplificate asupra egalității contabile" din capitolul privind contabilitatea ca sistem informațional). Din motive juridice și manageriale, este importantă separarea acestor operațiuni pe conturi distincte de capitaluri proprii. Printre cele mai importante informații de care are nevoie conducerea întreprinderii în scopul planificării economice se numără și structura detaliată a veniturilor și cheltuielilor. Conturile de capitaluri proprii, mai ales cele ale asociațiilor și corporațiilor, sînt prezentate detaliat în capitolele ce tratează contabilitatea asociațiilor și corporațiilor. Următoarele conturi, relațiile dintre care sînt reflectate în Figura 2-1, sînt importante pentru studiul întreprinderilor individuale.

Figura 2-1. Relațiile dintre conturile de capitaluri proprii

Contul de capital. Cînd o persoană investește în propria companie, suma investiției este înregistrată într-un cont de capital. De exemplu, în capitolul privind contabilitatea ca sistem informațional, investirea de către John Shannon a resurselor sale personale în firmă a fost înregistrată în contul de capital propriu denumit John Shannon, Capital. Orice investiție suplimentară a lui John Shannon în propria sa firmă va fi înregistrată în același cont.

Contul de retrageri. O persoană care investește într-o afacere se așteaptă de obicei să obțină un venit, să folosească măcar o parte din activele rezultate din aceste operațiuni pentru a-și achita cheltuielile personale. Datorită faptului că profitul unei companii se determină la sfîrșitul exercițiului contabil, deseori proprietarul decide să retragă active pentru a-și achita cheltuielile personale cu mult înainte de a se cunoaște profitul firmei. Nu putem trata aceste retrageri ca salarii, deși proprietarul le-ar putea percepe astfel, pentru că nu se schimbă dreptul de proprietate asupra banilor retrași. Se menționează doar faptul că proprietarul a retras active pentru cheltuieli personale. Prin urmare, s-a generalizat practica de a crea un cont de retrageri pentru înregistrarea acestor plăți, care sînt făcute în ipoteza obținerii unui profit. De exemplu, un cont denumit John Shannon, Retrageri va fi folosit pentru înregistrarea sumelor retrase de John Shannon din firma sa. În practică se utilizează mai multe denumiri pentru contul de retrageri, printre care și Cont personal sau Cont curent. Corporațiile nu utilizează conturi de retrageri.

Conturile de venituri și cheltuieli. Veniturile majorează capitalurile proprii, iar cheltuielile le diminuează. Cu cît sînt mai mari veniturile, cu atît mai mari vor fi capitalurile proprii. Cu cît sînt mai mari cheltuielile, cu atît vor fi mai mici capitalurile proprii. Bineînțeles, atunci cînd veniturile sînt mai mari decît cheltuielile, compania obține un profit, sau venit net. Atunci cînd cheltuielile depășesc veniturile, compania înregistrează o pierdere, sau pierdere netă. Scopul principal al managementului este obținerea unui profit, iar o funcție importantă a contabilității constă în furnizarea informațiilor necesare managementului pentru atingerea acestui scop. O modalitate de a realiza această funcție rezidă în deschiderea unor fișe de Carte mare separate pentru fiecare

element de venit sau cheltuială. Pe baza acestor conturi, care sînt incluse în Contul de profit și pierdere, managementul poate identifica exact sursa tuturor veniturilor și natura tuturor cheltuielilor. Conturile de venituri sau cheltuieli ale unei anumite companii depind de natura activității și operațiunilor sale. Cîteva dintre conturile de venituri folosite în această carte sînt: Venituri din comisioane, Venituri din tarife pentru servicii publicitare și Venituri din vînzări. Cîteva dintre conturile de cheltuieli utilizate sînt: Cheltuieli privind salariile, Cheltuieli privind materialele, Cheltuieli privind chiria și Cheltuieli de publicitate.

Denumirea conturilor

Denumirile conturilor le creează deseori confuzii studenților începători de la secția de contabilitate, pentru că anumite noțiuni sînt noi sau au înțelesuri tehnice. În plus, aceleași active, datorii sau capitaluri proprii pot avea denumiri diferite în diferite companii. (De fapt, acest lucru nu ar trebui să pară chiar atît de ciudat. Și anumite persoane sînt strigate pe nume diferite de către prietenii, rudele sau asociații lor.) De exemplu, denumirile Active fixe, Utilaje, clădiri și echipamente, Capital fix și Active de lungă durată reprezintă toate conturi de active cu durată mare de viață (imobilizări). Chiar și cele mai generalizate denumiri se schimbă pe parcursul timpului și, din obișnuință, anumite companii continuă să utilizeze denumiri învechite.

În general, denumirea unui cont ar trebui să reflecte obiectul înregistrat în contul respectiv. Cînd întîlniți o denumire de cont pe care nu o recunoașteți, încercați să examinați contextul titlului — dacă se încadrează în categoria activelor, datoriilor, capitalurilor proprii, veniturilor sau cheltuielilor din rapoartele financiare — și identificați tipul de operațiune care a generat acel cont.

Sistemul dublei înregistrări: metoda de bază a contabilității

OBIECTIVUL 4
Definirea sistemului de contabilitate în partidă dublă și prezentarea regulilor de funcționare a conturilor pentru sume debitoare și creditoare.

Sistemul dublei înregistrări (partidei duble), temelia contabilității, s-a dezvoltat în perioada Renașterii. Prima descriere sistematică a contabilității în partidă dublă a fost realizată în 1494, cu doi ani după ce Columb a descoperit America, într-un manual de matematică scris de Fra Luca Pacioli, un călugăr franciscan, prieten al lui Leonardo da Vinci. Goethe, celebrul poet și dramaturg german, a caracterizat contabilitatea în partidă dublă ca fiind „una dintre cele mai mari descoperiri ale minții umane." Iar Werner Sombart, un eminent economist și sociolog, afirma: „Contabilitatea în partidă dublă a luat naștere din același spirit ca și sistemele lui Galileo și Newton."

Care este semnificatia sistemului partidei duble? Sistemul se bazează pe *principiul dualității*, care afirmă că orice fapt economic are două aspecte — efort și rezultat, consum și venit, resursă și utilizare — care se compensează sau se echilibrează reciproc. În **sistemul partidei duble**, fiecare operațiune trebuie înregistrată cel puțin o dată în debit și o dată în credit, astfel încît valoarea bănească totală a sumelor debitoare să fie egală cu cea a sumelor creditoare. Datorită modului în care este conceput, întregul sistem este permanent echilibrat. Toate sistemele contabile, indiferent de gradul de sofisticare, sînt bazate pe *principiul dualității*.

T-ul contului (forma T)

T-ul contului reprezintă o bază bună pentru studiul sistemului partidei duble. În forma sa cea mai simplificată, contul este format din trei părți: (1)

denumire, care reflectă un element de activ, datorie sau capital propriu; (2) partea stîngă, denumită **debit** și (3) partea dreaptă, denumită **credit**. Această formă a contului, numită T [teu] pentru că seamănă cu litera *T*, este utilizată în analiza operațiunilor și se prezintă astfel:

Denumirea contului	
Debit (partea stîngă)	Credit (partea dreaptă)

Orice înregistrare efectuată în partea stîngă a contului reprezintă un debit, sau o debitare a contului, iar orice înregistrare efectuată în partea dreaptă a contului reprezintă un credit, sau o creditare a lui. Noțiunile *debit* (prescurtat Dr., din latinul *debere*) și *credit* (prescurtat Cr., din latinul *credere*) nu sînt decît termenii contabili pentru „stînga" și „dreapta" (și nu pentru „majorare" sau „diminuare"). În continuarea acestui capitol, o dată cu forma de Carte mare a contului, vom prezenta o versiune mai puțin formală, a T-ului contului.

Funcționarea T-ului contului

În capitolul privind contabilitatea ca sistem informațional, Shannon Realty a derulat cîteva operațiuni care au implicat încasări sau plăți. (Vezi exemplul „Sinteza influenței operațiunilor exemplificate asupra egalității contabile" din capitolul despre contabilitatea ca sistem informațional pentru un tablou al operațiunilor numerotate prezentate mai jos.) Aceste operațiuni pot fi sintetizate în contul Mijloace bănești prin înregistrarea încasărilor în partea stîngă (debit) a contului, iar plățile în partea dreaptă (credit):

Mijloace bănești			
(1)	50.000	(2)	35.000
(5)	1500	(4)	200
(7)	1000	(8)	1000
		(9)	400
		(11)	600
	52.500		**37.200**
Sold	**15.300**		

Încasările din partea stîngă totalizează 52.500$. (Totalul este scris cu cifre mai mici, astfel încît să nu poată fi confundat cu o înregistrare.) Plățile din partea dreaptă totalizează 37.200$. Aceste totaluri sînt doar niște calcule de lucru, sau **rulaje (subtotaluri)**. Rulajele, calculate la sfîrșitul fiecărei luni, permit determinarea mai ușoară a disponibilităților bănești existente. Diferența dintre rulajul debitor și cel creditor este numită **sold** sau *soldul contului*. Dacă soldul este debitor, se va scrie în partea stîngă, dacă soldul este creditor — în partea dreaptă. Contul Mijloace bănești al Shannon Realty are sold debitor de 15.300$ (52.500$ — 37.200$). Această sumă reprezintă mijloacele bănești pe care agentul economic le are la dispoziție la sfîrșitul lunii.

Analiza contabilă a operațiunilor

Regulile de bază ale dublei înregistrări sînt: orice operație afectează cel puțin două conturi, iar totalul sumelor debitoare (rulajul debitor) trebuie să fie egal cu totalul sumelor creditoare (rulajul creditor). Cu alte cuvinte, pentru fiecare operațiune trebuie să apară atît în debit, cît și în credit unul sau mai multe conturi, iar totalul sumelor debitoare trebuie să fie egal cu totalul sumelor creditoare.

Reamintiți-vă egalitatea contabilă:

Active = Datorii + Capitaluri proprii

Remarcați că dacă o operațiune debitoare majorează activele, atunci trebuie să intervină o operațiune creditoare, care să majoreze în mod corespunzător datoriile sau capitalurile proprii, pentru că acestea se află de cealaltă parte a egalității. În mod similar, dacă printr-o creditare se reduc activele, atunci trebuie să se efectueze o debitare, prin care să se reducă datoriile sau capitalurile proprii. Aceste reguli pot fi prezentate schematic astfel:

Active		=	**Datorii**		+	**Capitaluri proprii**	
Debitare pentru creșteri	Creditare pentru descreșteri		Debitare pentru descreșteri	Creditare pentru creșteri		Debitare pentru descreșteri	Creditare pentru creșteri

1. Creșterile elementelor de active se evidențiază în debitul conturilor de active, iar reducerile — în credit.
2. Creșterile elementelor de datorii și capitaluri proprii se evidențiază în creditul conturilor de datorii și capitaluri proprii, iar reducerile — în debit.

Unul dintre subiectele ce creează probleme de înțelegere se referă la aplicarea acestor reguli în cazul unor elemente de capitaluri proprii, cum ar fi veniturile, cheltuielile și retragerile. Datorită faptului că veniturile măresc capitalurile proprii, iar cheltuielile și retragerile le reduc, apar următoarele corespondențe:

Capitaluri proprii

Descreșteri (debitări)	Creșteri (creditări)

Cheltuieli

Creșteri (debitări)	Descreșteri (creditări)

Venituri

Descreșteri (debitări)	Creșteri (creditări)

Retrageri

Creșteri (debitări)	Descreșteri (creditări)

Prin urmare, o operațiune care mărește veniturile printr-o creditare va mări și capitalurile proprii tot printr-o creditare. Cu toate acestea, cheltuielile și retragerile, care cresc prin debitare, generează o reducere a capitalurilor proprii. Cu alte cuvinte, cu cît conturile de cheltuieli și retrageri *cresc* prin debitare, cu atît prin aceste debitări *se reduc* capitalurile proprii; și invers, cu cît conturile de cheltuieli și retrageri *descresc* prin creditare, cu atît prin aceste creditări *cresc* capitalurile proprii. De ce? Pentru că retragerile și cheltuielile sînt elemente de capitaluri proprii, care se află în partea dreaptă a egalității contabile.

Acum putem explica analiza contabilă a operațiunilor. De obicei, orice operațiune este însoțită de anumite documente primare (justificative) — fac-

tură, chitanță, cec sau contract. Aceste documente oferă o bază pentru analiza fiecărei operațiuni. Cu titlu de exemplu, să presupunem că Jones Company împrumută de la banca sa 1.000$ prin emiterea unui efect de comerț. Procedeul de analiză este următorul:

1. Se analizează efectul operațiunii asupra activelor, datoriilor și capitalurilor proprii (modificările patrimoniale). În cazul dat, crește atît un cont de active (Mijloace bănești), cît și unul de datorii (Efecte comerciale de plătit).
2. Se aplică regulile corespunzătoare ale dublei înregistrări. Creșterea activelor se înregistrează în debitul conturilor respective, iar creșterea datoriilor, în credit.
3. Se efectuează înregistrarea. Majorarea elementului de activ se evidențiază prin debitarea contului Mijloace bănești, iar diminuarea datoriei se evidențiază prin creditarea contului Efecte comerciale de plătit.

Mijloace bănești	
1000	

Efecte comerciale de plătit	
	1000

Valoarea înregistrării debitoare din contul Mijloace bănești (1.000$) este egală cu valoarea înregistrării creditoare din contul Efecte comerciale de plătit (1.000$).

În continuarea acestui capitol vom explica articolul de Jurnal pentru această înregistrare, care se prezintă astfel:

	Dr.	**Cr.**
Mijloace bănești	1.000	
Efecte comerciale de plătit		1.000

Analiza operațiunilor exemplificată

OBIECTIVUL 5
Aplicarea procedeului de analiză contabilă a operațiunilor pentru operațiunile simple

În următoarele cîteva pagini vom prezenta operațiunile derulate de Agenția de Publicitate Joan Miller pe parcursul lunii ianuarie. Vom utiliza următoarele operațiuni pentru a ilustra principiul dualității și pentru a arăta cum sînt ele înregistrate în conturi.

1 ianuarie: Joan Miller investește 10.000$ pentru a-și înființa propria agenție de publicitate.

Mijloace bănești	
1 ian. 10.000	

Joan Miller, Capital	
	1 ian. 10.000

Tipul operațiunii: Investiție a proprietarului.
Analiza: Activele cresc. Capitalurile proprii cresc.
Funcționarea conturilor (Fc): Creșterile de active se înregistrează prin debitare. Creșterile capitalurilor proprii se înregistrează prin creditare.
Înregistrarea: Creșterea de active se evidențiază în debitul contului Mijloace bănești. Creșterea de capitaluri proprii se evidențiază în creditul contului Joan Miller, Capital.

	Dr.	**Cr.**
Mijloace bănești	10.000	
Joan Miller, Capital		10.000

Dacă Joan Miller ar mai investi în afacere și alte active decît bani, se vor debita și conturile corespunzătoare acestor active.

2 ianuarie: Închiriază un birou, plătind în avans chiria pentru două luni, în sumă de 800$.

Mijloace bănești			
1 ian.	10.000	**2 ian.**	**800**

Chirie plătită în avans			
2 ian.	**800**		

Tipul operațiunii: Cheltuială efectuată în avans.
Analiza: Activele cresc. Activele descresc.
Fc: Creșterile de active se înregistrează prin debitare. Reducerile activelor se înregistrează prin creditare.
Înregistrarea: Creșterea de active se evidențiază în debitul contului Chirie plătită în avans. Reducerea activelor se evidențiază în creditul contului Mijloace bănești.

	Dr.	Cr.
Chirie plătită în avans	800	
Mijloace bănești		800

3 ianuarie: Comandă materiale artistice, în valoare de 1.800$, și materiale de birou, în valoare de 800$.

Analiza: Nu se face nici o înregistrare, pentru că nu a avut loc nici o operațiune. Conform problemei constatării, nici o datorie nu este înregistrată pînă în momentul în care materialele sînt expediate sau recepționate și apare obligația de a plăti pentru ele.

4 ianuarie: Achiziționează cu plata imediată echipamente artistice, în valoare de 4.200$.

Mijloace bănești			
1 ian.	10.000	2 ian.	800
		4	**4.200**

Echipamente artistice			
4 ian.	**4.200**		

Tipul operațiunii: Cumpărare de echipamente artistice.
Analiza: Activele cresc. Activele descresc.
Fc: Creșterile de active se înregistrează prin debitare. Reducerile activelor se înregistrează prin creditare.
Înregistrarea: Creșterea de active se evidențiază în debitul contului Echipamente artistice. Reducerea activelor se evidențiază în creditul contului Mijloace bănești.

	Dr.	Cr.
Echipamente artistice	4.200	
Mijloace bănești		4.200

5 ianuarie: Achiziționează de la Morgan Equipment echipamente de birou, în valoare de 3.000$; achită imediat 1.500$ și se angajează să plătească restul sumei luna viitoare.

Mijloace bănești			
1 ian.	10.000	2 ian.	800
		4	4.200
		5	**1.500**

Echipamente de birou			
5 ian.	**3.000**		

Furnizori			
		5 ian.	**1.500**

Tipul operațiunii: Cumpărare de echipamente și achitarea lor parțială.
Analiza: Activele cresc. Activele descresc. Datoriile cresc.
Fc: Creșterile de active se înregistrează prin debitare. Reducerile activelor se înregistrează prin creditare. Creșterea datoriilor se înregistrează prin creditare.
Înregistrarea: Creșterea de active se evidențiază în debitul contului Echipamente de birou. Reducerea activelor se evidențiază în creditul contului Mijloace bănești. Creșterea datoriilor se evidențiază în creditul contului Furnizori.

	Dr.	Cr.
Echipamente de birou	3.000	
Mijloace bănești		1.500
Furnizori		1.500

6 ianuarie: Cumpără pe credit de la Taylor Supply Company materiale artistice în valoare de 1.800$ și materiale de birou în valoare de 800$.

Materiale artistice

6 ian.	**1.800**		

Materiale de birou

6 ian.	**800**		

Furnizori

		5 ian.	1.500
		6	**2.600**

Tipul operațiunii: Cumpărare de materiale pe credit.
Analiza: Activele cresc. Datoriile cresc.
Fc: Creșterile de active se înregistrează prin debitare. Creșterea datoriilor se înregistrează prin creditare.
Înregistrarea: Creșterea de active se evidențiază în debitul conturilor Materiale artistice și Materiale de birou. Creșterea datoriilor se evidențiază în creditul contului Furnizori.

	Dr.	Cr.
Materiale artistice	1.800	
Materiale de birou	800	
Furnizori		2.600

8 ianuarie: Achită o poliță de asigurare de viață pe un an, în valoare de 480$, activă de la 1 ianuarie.

Mijloace bănești

1 ian.	10.000	2 ian.	800
		4	4.200
		5	1.500
		8	**480**

Asigurare plătită în avans

8 ian.	**480**		

Tipul operațiunii: Achitarea în avans a primelor de asigurare.
Analiza: Activele cresc. Activele descresc.
Fc: Creșterile de active se înregistrează prin debitare. Reducerile activelor se înregistrează prin creditare.
Înregistrarea: Creșterea de active se evidențiază în debitul contului Asigurare plătită în avans. Reducerea activelor se evidențiază în creditul contului Mijloace bănești.

	Dr.	Cr.
Asigurare plătită în avans	480	
Mijloace bănești		480

9 ianuarie: Plătește Taylor Supply Company 1.000$ în contul creditului comercial.

Mijloace bănești

1 ian.	10.000	2 ian.	800
		4	4.200
		5	1.500
		8	480
		9	**1.000**

Furnizori

9 ian.	**1.000**	5 ian.	1.500
		6	2.600

Tipul operațiunii: Achitarea parțială a unei datorii.
Analiza: Activele descresc. Datoriile descresc.
Fc: Descreșterile de active se înregistrează prin creditare. Reducerile datoriilor se înregistrează prin debitare.
Înregistrarea: Diminuarea activelor se evidențiază în creditul contului Mijloace bănești. Reducerea datoriilor se evidențiază în debitul contului Furnizori.

	Dr.	Cr.
Furnizori	1.000	
Mijloace bănești		1.000

10 ianuarie: Prestează un serviciu prin plasarea în ziar a anunțurilor publicitare ale unui vînzător de automobile și încasează sub formă de tarif 1.400$.

Mijloace bănești

1 ian.	10.000	2 ian.	800
10	**1.400**	4	4.200
		5	1.500
		8	480
		9	1.000

Venituri din servicii publicitare

		10 ian.	1.400

Tipul operațiunii: Obținerea unui venit și încasarea plății.
Analiza: Activele cresc. Capitalurile proprii cresc.
Fc: Creșterile de active se înregistrează prin debitare. Majorările capitalurilor proprii se înregistrează prin creditare.
Înregistrarea: Majorarea activelor se evidențiază în debitul contului Mijloace bănești. Majorarea capitalurilor proprii se evidențiază în creditul contului Venituri din servicii publicitare.

	Dr.	Cr.
Mijloace bănești	1.400	
Venituri din servicii publicitare		1.400

12 ianuarie: Plătește salariul secretarei pentru două săptămîni, în sumă de 600$.

Mijloace bănești

1 ian.	10.000	2 ian.	800
10	1.400	4	4.200
		5	1.500
		8	480
		9	1.000
		12	**600**

Cheltuieli privind salariile

12 ian.	600		

Tipul operațiunii: Plata salariilor.
Analiza: Activele descresc. Capitalurile proprii descresc.
Fc: Descreșterile de active se înregistrează prin creditare. Diminuările capitalurilor proprii se înregistrează prin debitare.
Înregistrarea: Reducerea activelor se evidențiază în creditul contului Mijloace bănești. Diminuarea capitalurilor proprii se evidențiază în debitul contului Cheltuieli privind salariile.

	Dr.	Cr.
Cheltuieli privind salariile	600	
Mijloace bănești		600

15 ianuarie: Încasează în avans suma de 1000$ ca tarif pentru servicii artistice prestate unei alte agenții.

Mijloace bănești

1 ian.	10.000	2 ian.	800
10	1.400	4	4.200
15	**1.000**	5	1.500
		8	480
		9	1.000
		12	600

Tarife pentru servicii artistice încasate în avans

		15 ian.	**1000**

Tipul operațiunii: Încasarea unei plăți pentru servicii ce urmează a fi prestate în viitor.
Analiza: Activele cresc. Datoriile cresc.
Fc: Creșterile de active se înregistrează prin debitare. Majorările datoriilor se înregistrează prin creditare.
Înregistrarea: Majorarea activelor se evidențiază în debitul contului Mijloace bănești. Majorarea datoriilor se evidențiază în creditul contului Tarife pentru servicii artistice încasate în avans.

	Dr.	Cr.
Mijloace bănești	1.000	
Tarife pentru servicii artistice încasate în avans		1.000

19 ianuarie: Prestează un serviciu prin plasarea cîtorva anunțuri publicitare importante ale Ward Department Stores. Tarifele, în sumă de 2.800$, sînt facturate în prezent, dar vor fi încasate luna viitoare.

Clienți

Debit		Credit	
19 ian.	**2.800**		

Venituri din servicii publicitare

Debit		Credit	
		10 ian.	1.400
		19	**2.800**

Tipul operațiunii: Obținerea unui venit și amînarea încasării lui.
Analiza: Activele cresc. Capitalurile proprii cresc.
Fc: Creșterile de active se înregistrează prin debitare. Majorările capitalurilor proprii se înregistrează prin creditare.
Înregistrarea: Majorarea activelor se evidențiază în debitul contului Clienți. Majorarea capitalurilor proprii se evidențiază în creditul contului Venituri din servicii publicitare.

	Dr.	Cr.
Clienți	2.800	
Venituri din servicii publicitare		2.800

25 ianuarie: Joan Miller retrage 1.400$ din companie pentru cheltuieli personale de viață.

Mijloace bănești

Debit		Credit	
1 ian.	10.000	2 ian.	800
10	1.400	4	4.200
15	1.000	5	1.500
		8	480
		9	1.000
		12	600
		25	**1.400**

Joan Miller, Retrageri

Debit		Credit	
25 ian	**1.400**		

Tipul operațiunii: Retrageri ale proprietarului pentru cheltuieli personale.
Analiza: Activele descresc. Capitalurile proprii descresc.
Fc: Descreșterile de active se înregistrează prin creditare. Reducerea capitalurilor proprii se înregistrează prin debitare.
Înregistrarea: Diminuarea activelor se evidențiază în creditul contului Mijloace bănești. Reducerea capitalurilor proprii se evidențiază în debitul contului Joan Miller, Retrageri.

	Dr.	Cr.
Joan Miller, Retrageri	1.400	
Mijloace bănești		1.400

26 ianuarie: Plătește salariul secretarei pentru încă două săptămîni, în sumă de 600$.

Mijloace bănești

Debit		Credit	
1 ian.	10.000	2 ian.	800
10	1.400	4	4.200
15	1.000	5	1.500
		8	480
		9	1.000
		12	600
		25	1.400
		26	**600**

Cheltuieli privind salariile

Debit		Credit	
12 ian.	600		
26	**600**		

Tipul operațiunii: Plata salariilor.
Analiza: Activele descresc. Capitalurile proprii descresc.
Fc: Descreșterile de active se înregistrează prin creditare. Diminuările capitalurilor proprii se înregistrează prin debitare.
Înregistrarea: Reducerea activelor se evidențiază în creditul contului Mijloace bănești. Diminuarea capitalurilor proprii se evidențiază în debitul contului Cheltuieli privind salariile.

	Dr.	Cr.
Cheltuieli privind salariile	600	
Mijloace bănești		600

29 ianuarie: Primește și achită factura pentru serviciile de întreținere, în valoare de 100$.

Mijloace bănești

1 ian.	10.000	2 ian.	800
10	1.400	4	4.200
15	1.000	5	1.500
		8	480
		9	1.000
		12	600
		25	1.400
		26	600
		29	**100**

Cheltuieli privind întreținerea

29 ian.	**100**		

Tipul operațiunii: Plată în contul cheltuielilor de întreținere.
Analiza: Activele descresc. Capitalurile proprii descresc.
Fc: Descreșterile de active se înregistrează prin creditare. Diminuările capitalurilor proprii se înregistrează prin debitare.
Înregistrarea: Reducerea activelor se evidențiază în creditul contului Mijloace bănești. Diminuarea capitalurilor proprii se evidențiază în debitul contului Cheltuieli privind întreținerea.

	Dr.	Cr.
Cheltuieli privind întreținerea	100	
Mijloace bănești		100

30 ianuarie: Primește (dar nu achită) factura pentru serviciile telefonice, în valoare de 70$.

Furnizori

9 ian.	1000	5 ian.	1.500
		6	2.600
		30	**70**

Cheltuieli telefonice

30 ian.	**70**		

Tipul operațiunii: Efectuarea unei cheltuieli, ce urmează a fi plătită ulterior.
Analiza: Datoriile cresc. Capitalurile proprii descresc.
Fc: Majorarea datoriilor se înregistrează prin creditare. Reducerea capitalurilor proprii se înregistrează prin debitare.
Înregistrarea: Diminuarea capitalurilor proprii se evidențiază în debitul contului Cheltuieli telefonice. Creșterea datoriilor se evidențiază în creditul contului Furnizori.

	Dr.	Cr.
Cheltuieli telefonice	70	
Furnizori		70

Sinteza operațiunilor

Dacă analizați cu atenție exemplele anterioare, veți observa că există doar cîteva modalități în care operațiunile economice pot influența egalitatea contabilă (bilanțieră):

Efectul operațiunilor	Exemple de operațiuni
1. Activele și datoriile cresc	6, 15 ian.
2. Activele și capitalurile proprii cresc	1, 10, 19 ian.
3. Activele și datoriile se reduc	9 ian.
4. Activele și capitalurile proprii se reduc	12, 25 , 26, 29 ian.
5. Un element de activ crește, altul se reduce	2, 4, 8 ian.
6. O datorie sau o componentă a capitalurilor proprii crește, alta se reduce	30 ian.
7. Nici un efect	3 ian.

Operațiunea din data de 5 ianuarie este mai complexă: ea majorează un activ (Echipamente de birou), reduce un alt activ (Mijloace bănești) și majorează o datorie (Furnizori). Toate aceste operațiuni și influența lor asupra egalității contabile sînt prezentate împreună cu conturile corespunzătoare în Exemplul 2-2.

Exemplu 2-2. Sinteza conturilor şi operaţiunilor exemplificate.

Active = Datorii + Capitaluri proprii

Active

Mijloace băneşti

1 ian. 10.000	2 ian. 800
10 1.400	4 4.200
15 1.000	5 1.500
	8 480
	9 1.000
	12 600
	25 1.400
	26 600
	29 100
12.400	**10.680**
sold 1.720	

Clienţi

19 ian. 2.800	

Materiale artistice

6 ian. 800	

Materiale de birou

6 ian. 1.800	

Chirie plătită în avans

2 ian. 800	

Asigurare plătită în avans

8 ian. 480	

Echipamente artistice

4 ian. 4.200	

Echipamente de birou

5 ian. 3.000	

Datorii

Furnizori

9 ian. 1.000	5 ian. 1.500
	6 2.600
	30 70
1.000	**4.170**
	sold 3.170

Tarife pentru servicii artistice încasate în avans

	15 ian. 1.000

Capitaluri proprii

Joan Miller, Capital

	1 ian. 10.000

Joan Miller, Retrageri

25 ian. 1.400	

Venituri din servicii publicitare

	10 ian. 1.400
	19 2.800
	sold 4.200

Cheltuieli privind salariile

12 ian. 600	
26 ian. 600	
sold 1.200	

Cheltuieli privind întreţinerea

29 ian. 100	

Cheltuieli telefonice

30 ian. 70	

Înregistrarea operaţiunilor

OBIECTIVUL 6
Evidenţa operaţiunilor în Registrul Jurnal

Pînă acum am analizat operaţiunile reflectîndu-le direct în forma T (simplificată) a contului. Am utilizat această metodă pentru că este foarte simplă şi eficientă. Chiar şi studenţii mai avansaţi de la contabilitate şi contabilii profesionişti folosesc deseori T-ul contului pentru a analiza operaţiuni foarte complicate.

Însă procedeul formal de înregistrare a operaţiunilor economice debitoare şi creditoare se derulează în următoarele trei etape:

1. Analiza operaţiunilor pe baza documentelor justificative.
2. Înregistrarea operaţiunilor în Jurnal (procedeu numit jurnalizare sau înregistrare cronologică).
3. Transferarea articolelor din Jurnal în Cartea mare (procedeu numit înregistrare sistematică).

Registrul Jurnal (jurnalul general)

După cum ați remarcat, operațiunile pot fi înregistrate direct în conturi. Însă această metodă îngreunează identificarea unor operațiuni individuale sau descoperirea erorilor, pentru că debitarea se face într-un cont, iar creditarea — în altul. Soluția acestei probleme constă în înregistrarea tuturor operațiunilor în ordine cronologică într-un **jurnal**. Jurnalul mai este numit uneori și *cartea înregistrărilor inițiale*, pentru că anume aici se înregistrează operațiunile pentru prima dată. Ulterior, părțile de debit și de credit ale fiecărei operațiuni sînt transferate în conturile corespunzătoare din Cartea mare.

Pentru evidențierea fiecărei operațiuni se întocmește cîte un **articol de Jurnal** separat, iar procesul de înregistrare a tranzacțiilor se numește **jurnalizare** sau **înregistrare cronologică**.

Majoritatea agenților economici au mai mult decît un singur tip de jurnal. Cîteva tipuri de jurnale sînt prezentate în capitolul privind sistemele contabile și registrele speciale. Cel mai simplu și mai flexibil tip este **Registrul Jurnal**, asupra căruia ne vom opri în acest capitol. Articolele de Jurnal cuprind următoarele informații privind fiecare operațiune:

1. Data.
2. Denumirile conturilor debitate și sumele din coloana de debit pe același rînd.
3. Denumirile conturilor creditate și sumele din coloana de credit pe același rînd.
4. Explicația operațiunii.
5. Simbolurile conturilor, dacă este necesar.

Am înregistrat două operațiuni derulate de Agenția de Publicitate Joan Miller în Exemplu 2-3. După cum este prezentată în acest exemplu, procedeul de înregistrare a operațiunilor în Registrul Jurnal este următorul:

1. Înregistrați data, scriind anul pe prima linie la începutul primei coloane, luna pe a doua linie a aceleiași coloane, iar ziua — în coloana a doua, pe aceeași linie cu luna. Pentru următoarele articole de pe aceeași pagină, avînd aceeași lună și același an, cele două elemente comune pot fi omise.
2. Scrieți denumirea exactă a conturilor debitoare și creditoare în coloana „Explicația". Scrieți denumirea contului debitat chiar lîngă marginea stîngă a celei de-a doua linii, iar în fața denumirii contului creditat lăsați un alineat. Explicația este

Exemplu 2-3. Registrul Jurnal

Registru Jurnal					**Pagina 1**
Data		**Explicația**	**Nr. ref.**	**Debit**	**Credit**
19xx					
ian.	*6*	*Materiale artistice*		*1.800*	
		Materiale de birou		*800*	
		Furnizori			*2.600*
		Cumpărare de materiale artistice și de birou			
	8	*Asigurare plătită în avans*		*480*	
		Mijloace bănești			*480*
		Achitarea primei de asigurare de viață pentru un an			

plasată pe linia următoare, cu alineat și mai mare. Această explicație trebuie să fie scurtă, dar suficientă pentru prezentarea și identificarea operațiunii. Există operațiuni care implică mai multe conturi creditoare și debitoare; în asemenea cazuri este vorba de **articole compuse**. Într-un articol compus se enumeră mai întîi toate conturile debitoare, iar apoi cele creditoare. (Operațiunea efectuată de Agenția de Publicitate Joan Miller în data de 6 ianuarie este un exemplu de articol compus; vezi Exemplul 2-3.)

3. Scrieți sumele debitoare în coloana respectivă, în dreptul conturilor debitate, iar sumele creditoare, la rîndul lor, în coloana respectivă, în dreptul conturilor creditate.
4. În momentul înregistrării operațiunilor, nu scrieți nimic în coloana Nr. ref. (număr de referință). Ulterior, în cazul în care compania utilizează simboluri numerice pentru identificarea conturilor în Cartea mare, completați această coloană cu simbolurile respective, pentru a avea un punct de referință între Registrul Jurnal și Cartea mare și pentru a indica faptul că articolul a fost transferat în Cartea mare. Dacă respectivele conturi nu sînt numerotate, folosiți un semn de control (✓).
5. De obicei se lasă cîte o linie liberă după fiecare articol.

Cartea mare

OBIECTIVUL 7
Sistematizarea operațiunilor din Jurnal în Cartea mare

Registrul Jurnal se utilizează pentru înregistrarea detaliilor fiecărei operațiuni. **Cartea mare** este folosită pentru actualizarea fiecărui cont.

Fișa de Carte mare a contului. T-ul contului reprezintă un instrument simplu și direct de evidență a tranzacțiilor. În practică, pentru înregistrarea unor informații mai complete este nevoie de o formă a contului oarecum mai complicată. **Fișa contului**, cu patru coloane pentru sume, este ilustrată în Exemplul 2-4.

Denumirea și simbolul contului apar în titlul fișei. Data operațiunii se înscrie în primele două coloane, la fel ca în Jurnal. Coloana „Articol" este doar rareori folosită pentru identificarea operațiunilor, datorită faptului că explicația există deja în Jurnal. Coloana „Nr. ref." se utilizează pentru înscrierea paginii de Jurnal unde poate fi găsită înregistrarea inițială a operațiunii. Suma operațiunii se introduce în coloana corespunzătoare, pe „Debit" sau „Credit", iar în ultimele două coloane se calculează după fiecare înregistrare noul sold al contului. Avantajul acestei forme a contului față de cea simplificată constă în faptul că face posibilă cunoașterea mai rapidă a soldului curent al contului.

Sistematizarea datelor în Cartea mare. După ce operațiunile au fost consemnate în Jurnal, ele trebuie transferate în Cartea mare. Procesul de trans-

Exemplul 2-4. Fișa de Carte mare a contului Furnizori.

Cartea mare

Furnizori — **Cont nr.** *212*

Data		Articol	Nr. ref.	Debit	Credit	Sold	
						Debit	Credit
19xx							
ian.	*5*		*j1*		*1.500*		*1.500*
	6		*j1*		*2.600*		*4.100*
	9		*j1*	*1.000*			*3.100*
	30		*j2*		*70*		*3.170*

ferare a informației dintr-un articol de Jurnal în Cartea mare se numește **sistematizare**. Sistematizarea este efectuată de obicei atunci cînd există mai multe consemnări în Jurnal — de exemplu, la sfîrșitul fiecărei zile sau mai rar, în funcție de numărul operațiunilor.

Prin sistematizare, fiecare sumă din coloana „Debit" a Jurnalului este transferată în coloana „Debit" a contului corespunzător din Cartea mare, iar fiecare sumă din coloana „Credit" a Jurnalului este transferată în coloana „Credit" a contului corespunzător din Cartea mare (Exemplul 2-5.). Etapele procesului de sistematizare sînt:

1. Localizați în Cartea mare contul debitor menționat în articolul contabil.
2. Introduceți data operațiunii, iar în coloana „Nr. ref." a fișei contului — numărul paginii de Jurnal unde este consemnată operațiunea.
3. Introduceți în coloana „Debit" a fișei contului suma debitoare așa cum apare aceasta în Jurnal.
4. Calculați soldul contului și introduceți rezultatul în coloana de sold corespunzătoare.
5. Introduceți în coloana „Nr. ref." a Jurnalului simbolul contului în care a fost transferată suma.
6. Repetați aceste cinci etape pentru partea creditoare a articolului de Jurnal.

Remarcați că a cincea etapă este și ultima în procesul de sistematizare pentru fiecare sumă debitoare și creditoare. Pe lîngă faptul că servesc drept

Exemplul 2-5. Sistematizarea datelor din Jurnal în Cartea mare.

Registrul Jurnal ② **Pagina 2**

Data		Explicația	Nr. ref.	Debit	Credit
19xx	②	①	⑤	③	
ian.	*30*	*Cheltuieli telefonice*	*513*	*70*	
		Furnizori	*212*		*70*
		Primirea facturii pentru servicii telefonice			

Cartea mare

Furnizori **Cont nr.** *212*

Data		Articol	Nr. ref.	Debit	Credit	Sold Debit	Sold Credit
19xx							
ian.	*5*		*j1*		*1.500*		*1.500*
	6		*j1*		*2.600*		*4.100*
	9		*j1*	*1.000*			*3.100*
	30		*j2*		*70*		*3.170*

Cartea mare

Cheltuieli telefonice **Cont nr.** *513*

Data		Articol	Nr. ref.	Debit	Credit	Sold Debit	Sold Credit
19xx						④	
ian.	*30*		*j2*	*70*		*70*	

punct de referință între Jurnal și Cartea mare, mențiunile din coloana „Nr. ref." a Jurnalului arată că pentru articolul respectiv au fost parcurse toate treptele. Această tehnică permite contabililor care au fost obligați să-și întrerupă lucrul să identifice cu ușurință punctul în care se aflau înainte de aceasta.

Într-un sistem contabil computerizat, sistematizarea este efectuată automat de către calculator după introducerea operațiunilor. De asemenea, calculatorul realizează și următoarea etapă a ciclului contabil, întocmirea balanței de verificare.

Balanța de verificare

OBIECTIVUL 8
Întocmirea unei balanțe de verificare și evidențierea importanței și limitelor sale

Fiecărei sume debitoare din Cartea mare trebuie să-i corespundă o sumă creditoare identică. Acest lucru înseamnă că totalurile sumelor debitoare și creditoare din Cartea mare trebuie să fie egale. Pentru a verifica această egalitate, contabilul întocmește periodic o **balanță de verificare**. Exemplul 2-6 prezintă o balanță de verificare a Agenției de Publicitate Joan Miller, întocmită pe baza conturilor din Exemplul 2-2.

Balanța de verificare poate fi întocmită în orice moment, dar de obicei acest lucru se realizează în ultima zi a lunii. Etapele elaborării unei balanțe de verificare sînt următoarele:

1. Enumerarea tuturor conturilor din Cartea mare care au un sold, sistematizînd soldurile debitoare în coloana stîngă, iar soldurile creditoare — în cea dreaptă. Conturile sînt introduse în ordinea în care apar în Cartea mare.
2. Totalizarea fiecărei coloane.
3. Compararea totalurilor fiecărei coloane.

În etapele **1** și **2** amintiți-vă că fișa contului din Cartea mare are două coloane de solduri: una pentru soldurile creditoare și alta pentru cele debitoare. Pentru conturile în care creșterile sînt înregistrate prin debitare, **soldul normal** trebuie să fie debitor; în cazul în care majorările sînt înregistrate prin creditare, soldul normal este creditor. Tabelul următor sintetizează soldurile normale ale principalelor categorii de conturi. Conform tabelului, contul din Cartea mare Furnizori (o datorie) are în mod curent sold creditor, deci va fi trecut cu acest sold în balanța de verificare.

Uneori, anumite operațiuni au ca rezultat solduri care nu sînt „normale" pentru anumite conturi. De exemplu, atunci cînd o companie retrage din contul său bancar (overdraft-ul negociat cu banca) o sumă mai mare decît disponibilul existent, contul Mijloace bănești (un activ) va prezenta sold creditor în locul soldului debitor (normal). Acest sold „anormal" trebuie trecut în balanța de verificare așa cum se prezintă, debitor sau creditor.

Balanța de verificare arată dacă în Cartea mare se realizează echilibrul. *Echilibrul* înseamnă că au fost înregistrate sume debitoare și creditoare egale

	Creșterile înregistrate prin		Sold normal	
Categoria de cont	**Debitare**	**Creditare**	**Debitor**	**Creditor**
Activ	×		×	
Datorie		×		×
Capital propriu				
Capital		×		×
Retragere	×		×	
Venit		×		×
Cheltuială	×		×	

Exemplul 2-6. Balanța de verificare.

Agenția de Publicitate Joan Miller
Balanță de verificare
31 ianuarie, 19xx

Mijloace bănești	$ 1.720	
Clienți	2.800	
Materiale artistice	1.800	
Materiale de birou	800	
Chirie plătită în avans	800	
Asigurare plătită în avans	480	
Echipamente artistice	4.200	
Echipamente de birou	3.000	
Furnizori		$ 3.170
Tarife pentru servicii artistice încasate în avans		1.000
Joan Miller, Capital		10.000
Joan Miller, Retrageri	1.400	
Venituri din servicii publicitare		4.200
Cheltuieli privind salariile	1.200	
Cheltuieli privind întreținerea	100	
Cheltuieli telefonice	70	
	$ 18.370	$ 18.370

pentru toate operațiunile, astfel încît totalul debitelor să fie egal cu totalul creditelor. Însă balanța de verificare nu confirmă că operațiunile au fost analizate corect sau evidențiate în conturile corespunzătoare. De exemplu, pe baza unei balante de verificare nu se poate determina dacă ar fi trebuit debitat contul Echipamente artistice în locul contului Echipamente de birou. În plus, prin balanța de verificare nu se poate detecta nici dacă au fost omise anumite operațiuni, pentru că s-ar fi omis sume debitoare și creditoare egale, nefiind afectată egalitatea generală. De asemenea, dacă o greșeală de valoare egală intervine atît pe debit, cît și pe credit, ea nu va putea fi descoperită prin balanța de verificare. Balanța de verificare confirmă doar faptul că sumele debitoare și creditoare din conturi sînt în echilibru.

În cazul în care coloanele debitoare și creditoare nu sînt egale, căutați una sau mai multe dintre următoarele erori: (1) o sumă debitoare a fost trecută în credit sau viceversa; (2) soldul unui cont a fost calculat greșit; (3) s-a comis o eroare în trecerea soldului contului în balanța de verificare; (4) totalul balanței de verificare a fost calculat greșit.

Pe lîngă simpla totalizare greșită a coloanelor, două dintre cele mai frecvente erori produse la întocmirea balanței de verificare constau în (1) înregistrarea unui cont cu sold debitor ca fiind creditor, sau viceversa și (2) schimbarea ordinii cifrelor unei sume în momentul transferării ei în balanța de verificare (de exemplu, introducerea sumei 23.459$ în loc de 23.549$). Prima dintre aceste greșeli provoacă dezechilibrul balanței cu o sumă divizibilă la 2; cea de-a doua — cu o sumă divizibilă la 9. Astfel, dacă o balanță de verificare este dezechilibrată și ați verificat operațiunea de totalizare, determinați valoarea dezechilibrului și împărțiți-o mai întîi la 2, iar apoi la 9. Dacă suma se împarte la 2, căutați în balanță suma egală cu rezultatul împărțirii. Dacă găsiți

această sumă, înseamnă că ea a fost probabil înregistrată în coloana greşită. Dacă suma se împarte la 9, urmăriţi fiecare sold din Cartea mare, căutînd atent o schimbare a ordinii cifrelor. Dacă nici una din tehnicile prezentate nu duce la detectarea erorii, mai întîi recalculaţi soldul fiecărui cont din Cartea mare şi dacă nici aşa nu descoperiţi greşeala, urmăriţi fiecare sumă transferată din Jurnal în Cartea mare.

Cîteva cuvinte despre prezentare

În rapoartele financiare sub fiecare total sau subtotal sînt trase linii drepte, pentru a arăta că sumele de deasupra lor sînt un rezultat al adunării sau scăderii. Se mai practică şi folosirea unei linii duble sub un total final, pentru a arăta că acesta a fost verificat.

Semnul bănesc ($) este obligatoriu în toate rapoartele financiare, inclusiv în Bilanţ şi Cont de profit şi pierdere, precum şi în balanţa de verificare şi alte documente de sinteză. În aceste documente, semnul monetar trebuie plasat în faţa primei sume din fiecare coloană şi în faţa primei sume din coloana ce începe sub o linie. Semnele băneşti de pe aceeaşi coloană trebuie să fie aliniate. Semnul monetar nu se utilizează în registrele cronologice şi sistematice.

Pe hîrtie neliniată, pentru scrierea sumelor se utilizează punctele şi virgulele zecimale. Pe hîrtie cu coloanele liniate — cum este cea din registrele cronologice şi sistematice — nu este nevoie de virgulă şi punct. În această carte, datorită faptului că majoritatea problemelor şi exemplelor au sume întregi, de obicei se elimină coloana pentru moneda divizionară. Deseori, atunci cînd lucrează cu sume întregi, contabilii trag o liniuţă în coloana pentru moneda divizionară şi nu pierd timpul cu scrierea zerourilor.

Recapitulare

Recapitularea obiectivelor de studiu

1. **Explicarea, în linii mari, a modalităţilor general acceptate de rezolvare a problemelor cuantificării referitoare la constatare, evaluare şi clasificare.** Contabilul, pentru a cuantifica o operaţiune economică, trebuie să determine momentul cînd a avut loc operaţiunea (problema constatării), ce valoare se atribuie operaţiunii (problema evaluării) şi în ce categorie se încadrează elementele operaţiunii (problema clasificării). În general, constatarea are loc atunci cînd se transferă dreptul de proprietate, iar operaţiunea este evaluată la preţul de schimb, sau costul din momentul constatării operaţiunii. Clasificarea se referă la încadrarea elementelor operaţiunii în anumite categorii, stabilite printr-un plan de conturi.

2. **Definirea şi utilizarea noţiunilor de cont şi de Carte mare.** Contul reprezintă un instrument de stocare a datelor rezultate din operaţiuni. Există cîte un cont distinct pentru fiecare element de active, datorii sau capitaluri proprii, inclusiv pentru cheltuieli şi venituri. Cartea mare reprezintă un registru sau un dosar, care cuprinde toate conturile unei companii, aranjate în ordinea stabilită prin planul de conturi.

3. **Identificarea principalelor conturi de active, datorii şi capitaluri proprii.** Cel mai frecvent utilizate conturi de active sînt: Mijloace băneşti, Efecte comerciale de încasat, Clienţi, Cheltuieli efectuate în avans, Terenuri, Clădiri şi Echipamente. Principalele conturi de datorii sînt: Efecte comerciale de plătit, Furnizori,

Salarii de plătit și Obligațiuni de plătit. Principalele conturi de capitaluri proprii sînt: Capital, Retrageri și conturile de venituri și cheltuieli.

4. **Definirea *sistemului de contabilitate în partidă dublă* și prezentarea regulilor de funcționare a conturilor pentru sume debitoare și creditoare.**
   În sistemul de contabilitate în partidă dublă, fiecare operațiune trebuie înregistrată cel puțin o dată în debit și o dată în credit, astfel încît valoarea bănească totală a sumelor debitoare să fie egală cu cea a sumelor creditoare. Regulile de debitare și creditare a conturilor sînt: (1) în conturile de active, creșterile elementelor se înregistrează în debit, iar reducerile — în credit și (2) în conturile de datorii și capitaluri proprii, creșterile elementelor se înregistrează în credit, iar reducerile — în debit.

5. **Aplicarea procedurii analizei contabile a operațiunilor pentru operațiunile simple.**
   Analiza operațiunilor constă în parcurgerea următoarelor etape: (1) analiza efectului operațiunii asupra activelor, datoriilor și capitalurilor proprii; (2) aplicarea regulii corespunzătoare de înregistrare în sistemul partidei duble și (3) efectuarea înregistrării.

6. **Evidența operațiunilor în Registrul Jurnal.**
   Registrul Jurnal (sau jurnalul general) reprezintă o evidență cronologică a tuturor operațiunilor. Acest registru conține data fiecărei operațiuni, denumirile conturilor și sumele debitoare și creditoare din fiecare cont, o explicație pentru fiecare articol și simbolurile conturilor în care se sistematizează sumele.

7. **Sistematizarea operațiunilor din Jurnal în Cartea mare.**
   După înregistrarea operațiunilor în Registrul Jurnal, acestea sînt sistematizate (transferate) în Cartea mare. Sistematizarea se face prin transferarea fiecărei sume din coloana debitoare/ creditoare a Jurnalului în coloana debitoare/ creditoare a contului corespunzător din Cartea mare. După sistematizarea fiecărei înregistrări, noul sold al contului se introduce în coloana de sold corespunzătoare.

8. **Întocmirea unei balanțe de verificare și evidențierea importanței și limitelor sale.**
   Balanța de verificare se utilizează pentru verificarea egalității dintre suma soldurilor debitoare și creditoare din Cartea mare. Aceasta se întocmește prin enumerarea fiecărui cont și introducerea soldului său în coloana de debit sau credit corespunzătoare. Apoi, cele două coloane se însumează și se compară pentru a verifica egalitatea dintre ele. Principalul neajuns al balanței de verificare constă în faptul că realizarea echilibrului dintre soldurile debitoare și creditoare nu semnifică în mod obligatoriu că operațiunile au fost analizate corect sau înregistrate în conturile corespunzătoare.

Recapitularea noțiunilor și termenilor

În acest capitol s-au definit noțiunile și termenii ce urmează:

(O.S. 6) **Articol compus:** articol de Jurnal care implică mai multe conturi creditoare și debitoare.

(O.S. 6) **Articol de jurnal:** notele din Jurnal, efectuate pentru înregistrarea fiecărei operațiuni.

(O.S. 8) **Balanță de verificare:** o comparație a totalurilor soldurilor creditoare și debitoare din Cartea mare, pentru a verifica egalitatea obligatorie a acestora.

(O.S. 7) **Carte mare:** registru sau dosar care conține toate conturile, sau grupuri de conturi ale companiei, aranjate în ordinea din planul de conturi.

(O.S. 1) **Clasificare:** procesul de înregistrare a operațiunilor în conturile corespunzătoare.

(O.S. 1) **Constatare:** determinarea momentului cînd trebuie înregistrată o operațiune economică.

(O.S. 2) **Cont:** unitatea fundamentală de stocare a datelor contabile. Există conturi distincte pentru fiecare element de active, datorii și capitaluri proprii, inclusiv venituri și cheltuieli.

(O.S. 1) **Cost:** prețul de schimb atribuit operațiunii economice în momentul constatării.

(O.S. 4) **Credit:** partea dreaptă a unui cont.

(O.S. 4) **Debit:** partea stîngă a unui cont.

(O.S. 1) **Evaluare:** procesul de atribuire a unei valori tuturor operațiunilor economice.

(O.S. 7) **Fișă de Carte mare a contului:** formă a contului, care are patru coloane: una pentru sumele debitoare, una pentru sumele creditoare și două (debit și credit) pentru soldul contului.

(O.S. 6) **Jurnal:** registru cronologic al tuturor operațiunilor; formular în care se înregistrează operațiunile pentru prima dată.

(O.S. 6) **Jurnalizare (înregistrare cronologică):** procesul de înregistrare a operațiunilor într-un jurnal (registru cronologic).

(O.S. 1) **Momentul constatării:** momentul prestabilit în care ar trebui înregistrată operațiunea; momentul în care are loc transferul dreptului de proprietate de la vînzător la cumpărător.

(O.S. 2) **Plan de conturi:** schemă prin care fiecărui cont i se atribuie un simbol numeric, pentru a putea fi găsit mai ușor în Cartea mare; de asemenea, reprezintă o enumerare a denumirilor și simbolurilor conturilor.

(O.S. 1) **Principiul costului istoric:** practica înregistrării operațiunilor la costul lor și a menținerii acestui cost în evidențele contabile pînă cînd respectivele active, datorii sau componente ale capitalului propriu sînt vîndute, expiră, sînt consumate, sînt achitate sau scoase din evidență printr-o altă metodă.

(O.S. 6) **Registru Jurnal (jurnal general):** cel mai simplu și mai flexibil tip de jurnal.

(O.S. 7) **Sistematizare (înregistrare sistematică):** procesul de transferare a informațiilor din articolele de Jurnal în Cartea mare.

(O.S. 4) **Sistemul partidei duble:** sistemul contabil, în care fiecare operațiune trebuie înregistrată cel puțin o dată în debit și o dată în credit, astfel încît valoarea bănească totală a debitelor să fie egală cu cea a creditelor.

(O.S. 8) **Sold normal:** soldul obișnuit pe care trebuie să-l aibă un cont prin natura sa; de asemenea, partea (debit sau credit) în care se înregistrează creșterile contului.

(O.S. 4) **Sold:** diferența dintre rulajul debitor și rulajul creditor al unui cont. Se mai numește *sold al contului*.

(O.S. 4) **Subtotaluri (rulaje):** totaluri de lucru (parțiale, intermediare) ale unor coloane de cifre.

(O.S. 4) **T-ul contului:** cea mai simplă formă a contului; se utilizează pentru analiza operațiunilor.

Test individual

Testați-vă cunoștințele din acest capitol, alegînd răspunsul corect pentru fiecare dintre următoarele întrebări.

(O.S. 1) 1. Decizia privind înregistrarea unei vînzări în momentul primirii comenzii pentru servicii sau în momentul prestării efective a serviciilor constituie un exemplu de:
a. problemă de constatare; c. problemă de clasificare;
b. problemă de evaluare; d. problemă de comunicare.

(O.S. 2) 2. Care dintre următoarele afirmații este adevărată?

a. planul de conturi este prezentat de obicei în ordine alfabetică;
b. cartea mare conține toate conturile care se regăsesc în planul de conturi;
c. registrul Jurnal conține o listă a conturilor din planul de conturi;
d. majoritatea companiilor utilizează același plan de conturi.

(O.S. 3) 3. Care dintre următoarele conturi este de datorii?
a. clienți; c. cheltuieli privind chiria;
b. retrageri; d. furnizori.

(O.S. 4) 4. Partea stîngă a contului se numește:
a. sold; c. credit;
b. debit; d. rulaj.

(O.S. 4) 5. Deși debitările majorează activele, ele pot de asemenea:
a. diminua conturile de active; c. diminua cheltuielile;
b. majora capitalurile proprii; d. majora datoriile.

(O.S. 5) 6. Plata unei polițe de asigurare de doi se înregistrează în debitul contului
a. asigurări plătite în avans; c. mijloace bănești;
b. cheltuieli privind asigurările; d. furnizori (sume de plătit).

(O.S. 5) 7. Decizia de a cheltui, începînd cu luna următoare, cîte 100$ pe lună pentru publicitate impune:
a. o debitare a contului Cheltuieli privind publicitatea;
b. o debitare a contului Publicitate plătită în avans;
c. nici o înregistrare;
d. o creditare a contului Mijloace bănești.

(O.S. 6) 8. Inițial (pentru prima dată), operațiunile se înregistrează în:
a. balanța de verificare; c. Jurnal;
b. T-ul contului; d. Cartea mare.

(O.S. 7) 9. În cursul sistematizării informațiilor din Jurnal în Cartea mare, numărul paginii pe care este înregistrată operațiunea apare în:
a. coloana „Nr. ref." din Cartea mare; c. coloana „Nr. ref." din Jurnal;
b. coloana „Articol" din Cartea mare; d. coloana „Explicația" din Jurnal.

(O.S. 8) 10. Pentru a verifica dacă totalul soldurilor creditoare este egal cu totalul soldurilor debitoare, contabilul întocmește periodic:
a. balanța de verificare; c. Registrul Jurnal;
b. T-ul contului; d. Cartea mare.

Răspunsurile la testul individual se regăsesc la sfîrșitul acestui capitol.

Problemă de recapitulare

Analiza contabilă a operațiunilor, Registrul Jurnal, Conturile din Cartea mare și Balanța de verificare

(O.S. 5, 6, 7, 8) După absolvirea facultății de medicină veterinară, Laura Cox și-a deschis un cabinet particular. Operațiunile desfășurate de cabinet pînă la data de 27 mai sînt:

19xx		
mai	1	Laura Cox a depus suma de 2.000$ în contul bancar al cabinetului său.
	3	A plătit în avans chiria pe două luni pentru un birou, 300$.
	9	A cumpărat cu plata imediată materiale medicale în valoare de 200$.
	12	A cumpărat pe credit echipamente în valoare de 400$, plătind imediat numai 25% din sumă.
	15	A prestat servicii contra unui tarif de 35$.
	18	A achitat parțial echipamentele achiziționate la 12 mai, 50$.
	27	A achitat factura pentru serviciile de întreținere, 40$.

Se cere

1. Înregistraţi operaţiunile în Registrul Jurnal.
2. Sistematizaţi articolele din Jurnal în următoarele conturi din Cartea mare: Mijloace băneşti (111); Materiale medicale (115); Chirie achitată în avans (116); Echipamente (141); Furnizori (211); Laura Cox, Capital (311); Venituri din servicii veterinare (411) şi Cheltuieli privind întreţinerea (511).
3. Întocmiţi o balanţă de verificare.

Răspuns la problema de recapitulare

1. Înregistrarea operaţiunilor în Jurnal

Registrul Jurnal — **Pagina 1**

Data		Explicaţia	Nr. ref.	Debit	Credit
19xx					
mai	*1*	*Mijloace băneşti*	*111*	*2.000*	
		Laura Cox, Capital	*311*		*2.000*
		Depunerea sumei de 2.000$			
		în contul bancar al cabinetului			
	3	*Chirie achitată în avans*	*116*	*300*	
		Mijloace băneşti	*111*		*300*
		Plata în avans a chiriei pe două			
		luni pentru un birou			
	9	*Materiale medicale*	*115*	*200*	
		Mijloace băneşti	*111*		*200*
		Cumpărare cu plata imediată			
		de materiale consumabile medicale			
	12	*Echipamente*	*141*	*400*	
		Furnizori	*211*		*300*
		Mijloace băneşti	*111*		*100*
		Cumpărare de echipamente			
		pe credit, plata imediată			
		a 25% din sumă			
	15	*Mijloace băneşti*	*111*	*35*	
		Venituri din servicii veterinare	*411*		*35*
		Încasarea contravalorii			
		unui serviciu prestat			
	18	*Furnizori*	*211*	*50*	
		Mijloace băneşti	*111*		*50*
		Plată parţială pentru echipa-			
		mentele achiziţionate la 12 mai			
	27	*Cheltuieli privind întreţinerea*	*511*	*40*	
		Mijloace băneşti	*111*		*40*
		Achitarea facturii pentru			
		serviciile de întreţinere			

2. Sistematizarea operațiunilor în fișele de Carte mare ale conturilor

Cartea mare

Mijloace bănești **Cont nr.** *111*

Data		Articol	Nr. ref.	Debit	Credit	Sold Debit	Sold Credit
19xx							
mai	*1*		*j1*	*2.000*		*2.000*	
	3		*j1*		*300*	*1.700*	
	9		*j1*		*200*	*1.500*	
	12		*j1*		*100*	*1.400*	
	15		*j1*	*35*		*1.435*	
	18		*j1*		*50*	*1.385*	
	27		*j1*		*40*	*1.345*	

Materiale medicale **Cont nr.** *115*

Data		Articol	Nr. ref.	Debit	Credit	Sold Debit	Sold Credit
19xx							
mai	*9*		*j1*	*200*		*200*	

Chirie achitată în avans **Cont nr.** *116*

Data		Articol	Nr. ref.	Debit	Credit	Sold Debit	Sold Credit
19xx							
mai	*3*		*j1*	*300*		*300*	

Echipamente **Cont nr.** *141*

Data		Articol	Nr. ref.	Debit	Credit	Sold Debit	Sold Credit
19xx							
mai	*12*		*j1*	*400*		*400*	

Furnizori **Cont nr.** *211*

Data		Articol	Nr. ref.	Debit	Credit	Sold Debit	Sold Credit
19xx							
mai	*12*		*j1*		*300*		*300*
	18		*j1*	*50*			*250*

Laura Cox, Capital **Cont nr.** *311*

Data		Articol	Nr. ref.	Debit	Credit	Sold Debit	Sold Credit
19xx							
mai	*1*		*j1*		*2.000*		*2.000*

Venituri din servicii veterinare **Cont nr.** *411*

Data		Articol	Nr. ref.	Debit	Credit	Sold	
						Debit	Credit
19xx							
mai	*15*		*j1*		*35*		*35*

Cheltuieli privind întreținerea **Cont nr.** *511*

Data		Articol	Nr. ref.	Debit	Credit	Sold	
						Debit	Credit
19xx							
mai	*27*		*j1*	*40*		*40*	

3. Întocmirea balanței de verificare.

Laura Cox, Medic Veterinar
Balanță de verificare
31 mai 19xx

Mijloace bănești	*$1.345*	
Materiale medicale	*200*	
Chirie achitată în avans	*300*	
Echipamente	*400*	
Furnizori		*$ 250*
Laura Cox, Capital		*2.000*
Venituri din servicii veterinare		*35*
Cheltuieli privind întreținerea	*40*	
	$2.285	*$2.285*

Aplicații

Întrebări

1. Care sînt cele trei probleme care stau la baza oricărei decizii de cuantificare contabilă?
2. De ce constatarea este o problemă pentru contabili?
3. Un client îl roagă pe proprietarul unui magazin să-i rețină un produs și promite că-l va cumpăra și-l va plăti săptămîna viitoare. Proprietarul este de acord. Această tranzacție ar trebui înregistrată ca o vînzare? Argumentați răspunsul.
4. De ce este mai practic pentru contabili să se bazeze pe costul istoric în scopul evaluării?
5. Conform principiului costului istoric, schimbările de valoare intervenite după înregistrarea unei operațiuni nu sînt de obicei constatate în evidențele contabile. Comentați această posibilă limitare a utilizării costului istoric în cuantificările contabile.
6. Ce este contul și ce legătură are acesta cu Cartea mare?

7. În evidenţa conturilor de capitaluri proprii, cum sînt tratate investiţiile şi retragerile? Argumentaţi răspunsul.
8. Identificaţi din ce clasă (active, datorii sau capitaluri proprii) fac parte următoarele conturi:
   a. Efecte comerciale de încasat.
   b. Terenuri.
   c. Retrageri.
   d. Obligaţiuni de plătit.
   e. Chirie plătită în avans.
   f. Cheltuieli privind asigurările.
   g. Venituri din servicii prestate.
9. De ce sistemul de înregistrare a operaţiunilor este numit al dublei înregistrări (al partidei duble)? Care este specificul său?
10. „Contabilitatea în partidă dublă se referă la evidenţierea unei operaţiuni atît în Jurnal, cît şi în Cartea mare". Comentaţi această afirmaţie.
11. „Debitele sînt rele; creditele sînt bune". Comentaţi această afirmaţie.
12. Care sînt regulile de funcţionare a conturilor pentru (a) active, (b) datorii şi (c) capitaluri proprii?
13. De ce regulile de funcţionare a conturilor sînt identice pentru datorii şi capitaluri proprii?
14. Explicaţi de ce debitările, care diminuează capitalurile proprii, majorează în acelaşi timp cheltuielile, care sînt o componentă a capitalurilor proprii?
15. Care este sensul următorului enunţ: „Contul Mijloace băneşti are un sold debitor de 500$"?
16. Care sînt cele trei etape ale analizei contabile a unei operaţiuni?
17. La înregistrarea articolelor în Jurnal, ce se scrie mai întîi: suma debitoare sau cea creditoare? Cum sînt folosite alineatele în Registrul Jurnal?
18. Care este relaţia dintre Registrul Jurnal şi Cartea mare?
19. Explicaţi următoarele noţiuni:
   a. Cont.
   b. Jurnal.
   c. Carte mare.
   d. Cartea înregistrărilor iniţiale.
   e. Coloana Nr. ref.
   f. Jurnalizare.
   g. Sistematizare.
   h. Rulaje.
   i. Articol compus.
20. Este o idee bună să se renunţe la Jurnal şi să se înregistreze operaţiunea direct în Cartea mare? Argumentaţi răspunsul.
21. Ce arată o balanţă de verificare?
22. Pot exista erori chiar dacă balanţa de verificare este echilibrată? Argumentaţi răspunsul.
23. Care este soldul normal al contului Furnizori? În ce condiţii acest cont ar putea avea sold debitor?
24. Enumeraţi următoarele cinci etape în ordine, pentru a ilustra succesiunea acţiunilor în sistemul contabil:
   a. Analiza operaţiunii.
   b. Sistematizarea sumelor debitoare şi creditoare din Jurnal în Cartea mare.
   c. Efectuarea operaţiunii economice.
   d. Elaborarea rapoartelor financiare.
   e. Înregistrarea articolului de Jurnal.
   f. Întocmirea balanţei de verificare.

Exerciţii de comunicare

Comunicare 2-1. Problema evaluării *(O.S. 1)*

The Foxboro Company produce şi comercializează o linie completă de produse pentru automatizarea procesului industrial. În unul din rapoartele anuale recente ale companiei, sub titlul „Sinteză a politicilor contabile semnificative", a fost publicată următoarea afirmaţie: „Mijloacele fixe au fost reflectate la nivelul costului."[2]

[2] Extras din raportul anual din 1989 al The Foxboro Company.

Dat fiind faptul că mijloacele fixe au fost cu siguranță achiziționate pe parcursul cîtorva ani, iar valoarea actuală a acestor active este diferită de costul lor inițial, ce bază normativă există pentru reflectarea în continuare a activelor la nivelul costului? În general, contabilitatea constată modificările de valoare intervenite după achiziționarea mijloacelor fixe?

Comunicare 2-2. Momentul constatării și considerentele etice ***(O.S. 1)***

Unul dintre agenții de vînzări ai ***Penn Office Supplies Corporation***, Jerry Hasbrow, este plătit pe bază de comision din valoarea vînzărilor și primește o bonificație substanțială pentru realizarea obiectivului anual de vînzări. Momentul constatării utilizat de companie pentru vînzări este data expedierii mărfurilor. La 31 decembrie, Jerry constată că are nevoie de vînzări în valoare de 2.000$ pentru a-și îndeplini obiectivul și a încasa bonificația. El îi telefonează unui prieten, care lucrează în departamentul achiziții al unei companii locale de asigurări și îl roagă să cumpere în aceeași zi hîrtie pentru copiator în valoare de 2.000$. Acesta însă îi răspunde că această cantitate depășește nevoile companiei pentru un an întreg. Jerry îl convinge să cumpere astăzi, iar dacă firma va hotărî că este prea mult, va putea restitui luna viitoare orice cantitate, cu rambursarea completă a contravalorii acesteia. Prietenul este de acord și îi spune să expedieze marfa. Hîrtia este livrată la 31 decembrie și înregistrată ca vînzare. La 15 ianuarie, cumpărătorul restituie hîrtie în valoare de 1.750$, cu rambursarea completă a contravalorii (aprobată de Jerry). Considerați că livrarea din 31 decembrie ar trebui înregistrată ca vînzare? Discutați despre moralitatea acțiunii lui Jerry.

Comunicare 2-3. Aptitudini fundamentale de cercetare ***(O.S. 5, 6)***

Găsiți un număr recent al uneia din următoarele publicații economice: *Barrons, Business Week, Forbes, Fortune* sau *The Wall Street Journal.* Găsiți un articol despre o companie cunoscută sau o companie dintr-un domeniu economic care vă interesează. Citiți atent articolul, notînd orice referire la operațiunile pe care le derulează compania. Acestea ar putea fi operațiuni obișnuite (vînzări, cumpărări) sau extraordinare (fuziune, achiziția unei alte companii). Aduceți o copie a articolului la seminar și pregătiți-vă să descrieți modul în care ați analiza și înregistra operațiunile pe care le-ați notat.

Exerciții

Exercițiul 2-1. Constatarea ***(O.S. 1)***

Care dintre următoarele fapte ar trebui constatate și înregistrate în evidențele contabile ale Sabatini Company la data indicată?

17 feb. Sabatini Company face o ofertă de cumpărare a unui teren la prețul de 280.000$. Există o probabilitate mare ca oferta să fie acceptată.

7 mar. Sabatini Company este anunțată că, începînd cu 1 aprilie, chiria va crește de la 1.000$ pe lună la 1.200$ pe lună.

28 apr. Sabatini Company primește factura pentru serviciile de întreținere pentru luna aprilie. Suma nu este exigibilă pînă la 10 mai.

19 mai Sabatini Company plasează o comandă fermă pentru noi echipamente de birou, în valoare de 42.000$.

27 iun. Echipamentele de birou comandate la 19 mai sînt recepționate. Plata nu este exigibilă pînă la 1 septembrie.

Exerciţiul 2-2. Aplicarea momentului constatării (O.S. 1)

Infelice's Body Shop foloseşte în activitatea sa o cantitate mare de materiale consumabile. Tabelul următor sintetizează cîteva date privind operaţiunile legate de comenzile de cumpărare de materiale:

Comanda	Data expedierii	Data primirii	Suma
a	28 aprilie	7 mai	$ 300
b	8 mai	13 mai	750
c	10 mai	16 mai	400
d	15 mai	21 mai	600
e	25 mai	1 iunie	750
f	3 iunie	9 iunie	500

Determinaţi achiziţiile totale de materiale pentru luna mai, pentru fiecare din următoarele ipoteze:
1. Infelice's Body Shop constată cumpărările în momentul expedierii comenzilor.
2. Infelice's Body Shop constată cumpărările în momentul primirii comenzilor.

Exerciţiul 2-3. Clasificarea conturilor (O.S. 3, 8)

Aceasta este lista conturilor sintetice ale Kedzie Service Company:

a. Mijloace băneşti
b. Clienţi
c. Sandra Kedzie, Capital
d. Sandra Kedzie, Retrageri
e. Venituri din prestări de servicii
f. Chirie plătită în avans
g. Furnizori
h. Investiţii în acţiuni şi obligaţiuni
i. Obligaţiuni de plătit
j. Terenuri
k. Cheltuieli privind materialele
l. Asigurare plătită în avans
m. Cheltuieli privind întreţinerea
n. Venituri din tarife
o. Venituri încasate în avans
p. Echipamente de birou
q. Chirie de plătit
r. Efecte comerciale de încasat
s. Cheltuieli privind dobînzile
t. Efecte comerciale de plătit
u. Materiale
v. Dobînzi de încasat

Completaţi următorul tabel, indicînd cu cîte un x clasa şi soldul normal (dacă acel cont creşte prin debitare sau creditare) pentru fiecare cont:

	Tipul de cont						Soldul normal (soldul creşterilor)	
			Capitaluri proprii					
Art.	Activ	Datorie	Capitalul proprietarului	Retragere a proprietarului	Venit	Cheltuială	Debit	Credit
a.	×						×	

Exerciţiul 2-4. Analiza operaţiunii (O.S. 5)

Analizaţi următoarele operaţiuni prin metoda utilizată în exemplul de sub listă.

a. Benny James a creat Benny's Barber Shop prin depunerea sumei de 2.400$ într-un cont bancar.
b. A achitat în avans chiria pentru două luni, 840$.
c. A cumpărat pe credit materiale, 120$.
d. A încasat numerar pentru servicii de frizerie, 100$.
e. A plătit pentru materialele cumpărate în operaţiunea c.
f. A achitat factura pentru serviciile de întreţinere, 72$.
g. A retras bani de la firmă pentru cheltuieli personale, 100$.

Exemplu

a. Contul de activ Mijloace băneşti creşte. Creşterile de active se înregistrează prin debitare. Se debitează contul Mijloace băneşti cu 2.400$. O componentă a capitalurilor proprii, contul Benny James, Capital, a crescut. Creşterile de capitaluri proprii se înregistrează prin creditare. Se creditează contul Benny James, Capital cu 2.400$.

Exercițiul 2-5. Înregistrarea operațiunilor în forma simplificată a contului (O.S. 5)

Deschideți T-urile următoarelor conturi: Mijloace bănești; Materiale pentru reparații; Echipamente pentru reparații; Furnizori; Michelle Donato, Capital; Michelle Donato, Retrageri; Venituri din servicii de reparații; Cheltuieli privind salariile și Cheltuieli privind chiria. Înregistrați următoarele operațiuni derulate pe parcursul lunii iunie direct în forma simplificată a conturilor.

a. Michelle Donato a deschis Eastmoor Repair Service, investind 4.300$ în formă bănească și 1.600$ ca echipamente pentru reparații.
b. A plătit 400$ chirie pentru luna curentă.
c. A achiziționat materiale pentru reparații pe credit, 500$.
d. A mai cumpărat cu plata imediată echipamente pentru reparații, 300$.
e. A plătit salariul unui ajutor, 450$.
f. A achitat 200$ din suma datorată în urma cumpărării pe credit (c).
g. A retras 600$ de la firmă pentru cheltuieli personale.
h. A încasat contravaloarea reparațiilor executate, 860$.

Exercițiul 2-6. Balanța de verificare (O.S. 8)

După înregistrarea operațiunilor de la Exercițiul 2-5, întocmiți o balanță de verificare pentru Eastmoor Repair Service, cu data de 30 iunie 19xx.

Exercițiul 2-7. Analiza operațiunilor (O.S. 5)

Explicați fiecare operațiune (de la **a** la **h**) înregistrată mai jos:

Mijloace bănești

a.	60.000	b.	15.000
g.	1.500	e.	3.000
h.	900	f.	4.500

Clienți

c.	6.000	g.	1.500

Echipamente

b.	15.000	h.	900
d.	9.000		

Furnizori

f.	4.500	d.	900

Seymour, Capital

		a.	60.000

Venituri din servicii

		c.	6.000

Cheltuieli privind salariile

e.	3.000		

Exercițiul 2-8. Analiza operațiunilor (O.S. 5)

Dover Cleanup Company a prestat lunar pentru Permamove Company servicii de transportare a deșeurilor, care au avut ca rezultat următoarele operațiuni în evidențele Dover:

Mijloace bănești

27 sept. 1.000	

Clienți

31 aug. 1.500	27 sept. 1.000

Venituri din servicii de transportare a deșeurilor

	31 aug 1.500

Folosind T-urile conturilor, faceți înregistrările corespunzătoare în evidențele Permamove.

Exemplul 2-9. Analiza operațiunilor excepționale (O.S. 5)

Deseori managerii și contabilii se confruntă cu operațiuni neobișnuite. Folosiți-vă capacitățile analitice pentru a analiza și înregistra în Jurnal operațiunile ce urmează și care nu au fost discutate în cuprinsul capitolului:

a. Se cumpără pe credit mărfuri, 1.600$.
b. Se cumpără cu plata imediată titluri de valoare ușor negociabile, 4.800$.
c. Se returnează o parte din mărfurile achiziționate în operațiunea **a** în credit, 500$.
d. Se vînd mărfuri pe credit, 1.600$ (înregistrați numai vînzarea).
e. Se achiziționează un teren și o clădire, în valoare de 600.000$. Se plătesc imediat 120.000$, iar pentru restul sumei se contractează un credit ipotecar de treizeci de ani. Din prețul de cumpărare, 200.000$ reprezintă terenul și 400.000$ clădirea.
f. Se primește o comandă pentru prestare de servicii, 24.000$. Comanda este însoțită de depunerea sumei de 8.000$.

Exercițiul 2-10. Înregistrarea operațiunilor în Registrul Jurnal și transferarea lor în conturile din Cartea mare ***(O.S. 6, 7)***

Deschideți un Registru Jurnal similar celui din Exemplul 2-3 și numerotați-l ca fiind pagina 10. După întocmirea formularului, înregistrați în Jurnal următoarele operațiuni:

Dec.	14	Se achiziționează un echipament în valoare de 6.000$, plătindu-se imediat 2.000$.
	28	Se plătesc 3.000$ în contul sumei datorate pentru echipament.

Întocmiți trei fișe ale conturilor similare celor din exemplul 2-4. Folosiți următoarele simboluri numerice ale conturilor: Mijloace bănești, 111; Echipamente, 143 și Furnizori, 212. Apoi transferați cele două operațiuni din Jurnal în conturile din Cartea mare, înscriind în același timp și referințele corespunzătoare.

Se presupune că soldul debitor al contului Mijloace bănești din ziua precedentă era de 8.000$.

Exercițiul 2-11. Întocmirea fișei contului din Cartea mare ***(O.S. 7)***

Mai jos aveți forma simplificată a unui cont, ce reflectă operațiunile bănești din luna iulie.

Mijloace bănești

1 iulie	18.800	3 iulie	1.800
9	2.400	7	400
16	8.000	13	3.400
23	400	15	10.000
29	12.800	27	1.200

Întocmiți fișa contului Mijloace bănești (Cont 111). (Vezi Exemplul 2-4.)

Exemplul 2-12. Întocmirea balanței de verificare ***(O.S. 8)***

Următoarele conturi ale Barnes Service Company, existente la data de 31 octombrie 19xx, sînt enumerate în ordine alfabetică. Soldul contului Clienți este omis.

Alvin Barnes, Capital	$ 62.900	Furnizori	?
Clienți	6.000	Mijloace bănești	18.000
Clădiri	68.000	Asigurare plătită în avans	2.200
Echipamente	24.000	Terenuri	10.400
Efecte comerciale de plătit	40.000		

Întocmiți o balanță de verificare cu capul de tabel corespunzător (vezi Exemplul 2-6.), pe baza conturilor enumerate în planul de conturi (vezi Exemplul 2-1). Calculați soldul contului Furnizori.

Exercițiul 2-13. Influența erorilor asupra balanței de verificare ***(O.S. 8)***

Care dintre următoarele erori ar putea avea drept efect inegalitatea totalurilor din balanța de verificare? Argumentați răspunsurile.

a. O plată de 172$ către un creditor a fost înregistrată în debitul contului Furnizori, contul Mijloace bănești creditîndu-se cu 127$.

b. O plată de 200$ către un creditor în contul unui credit comercial a fost înregistrată în debitul contului Clienți, creditîndu-se Mijloace bănești.
c. Achiziționarea unor materiale de birou în valoare de 560$ a fost înregistrată prin debitarea contului Materiale de birou cu suma de 56$ și creditarea contului Mijloace bănești cu 56$.
d. Achiziționarea unor echipamente în valoare de 600$ a fost înregistrată prin debitarea contului Materiale cu suma de 600$ și creditarea contului Mijloace bănești cu aceeași sumă.

Exercițiul 2-14. Corectarea erorilor din balanța de verificare *(O.S. 8)*

Balanța de verificare a Gilliam Services la sfîrșitul lunii septembrie se prezenta astfel:

Gilliam Services
Balanță de verificare
30 septembrie, 19xx

Mijloace bănești	$ 3.840	
Clienți	5.660	
Materiale consumabile	120	
Asigurare plătită în avans	180	
Echipamente	8.400	
Furnizori		$ 4.540
R. Gilliam, Capital		11.560
R. Gilliam, Retrageri		700
Venituri		5.920
Cheltuieli privind salariile	2.600	
Cheltuieli privind chiria	600	
Cheltuieli de publicitate	340	
Cheltuieli privind întreținerea	26	
	$ 21.766	$ 22.720

Balanța de verificare nu este echilibrată din cauză că s-au produs cîteva erori. Contabilul de la Gilliam a comparat sumele din balanța de verificare cu cele din Cartea mare, a recalculat soldurile conturilor, a comparat sumele transferate din Jurnal și a identificat următoarele greșeli:

a. Soldul contului Mijloace bănești ar trebui să fie cu 400$ mai mare.
b. Pentru o plată de 420$ contul Mijloace bănești a fost creditat cu 240$.
c. Un debit de 120$ din contul Clienți nu a fost trecut în Cartea mare.
d. Cumpărarea de materiale în valoare de 60$ a fost trecută în Cartea mare în creditul contului Materiale.
e. Un debit de 180$ din contul Asigurare plătită în avans nu a fost trecut în Cartea mare.
f. Contul Furnizori avea rulaj debitor de 5.320$ și rulaj creditor de 9.180$.
g. Contul Efecte comerciale de plătit, cu un sold creditor de 2.400$, nu a fost trecut în balanța de verificare.
h. Soldul debitor al contului R. Gilliam, Retrageri a fost trecut în balanța de verificare ca sold creditor.
i. Un debit de 200$ din contul R. Gilliam, Retrageri a fost trecut în Cartea mare ca un credit.
j. Soldul curent al contului Cheltuieli privind întreținerea, de 260$, a fost trecut în balanța de verificare ca 26$.

Întocmiți balanța de verificare corectă.

Exercițiul 2-15. Întocmirea balanței de verificare (O.S. 8)

Compania de Construcții Ferraro construiește fundații pentru clădiri și parcări. Următoarea listă alfabetică prezintă soldurile conturilor la data de 30 noiembrie 19xx.

Cheltuieli privind materialele	$ 21.600	Fred Ferraro, Retrageri	$ 23.400
Cheltuieli privind întreținerea	1.260	Furnizori	11.700
Cheltuieli privind salariile	26.400	Materiale de construcții	5.700
Clienți	30.360	Mijloace bănești	?
Echipamente	73.500	Asigurare plătită în avans	13.800
Efecte comerciale de plătit	60.000	Rulotă-birou	6.600
Fred Ferraro, Capital	120.000	Venituri	52.200

Întocmiți o balanță de verificare a companiei cu capul de tabel corespunzător și pe baza conturilor din fragmentul de Bilanț. Determinați soldul corect al contului Mijloace bănești la data de 30 noiembrie 19xx.

Studiu de caz

First Chicago Corporation (O.S. 3, 5)

First Chicago Corporation este cea mai mare societate bancară din Illinois. Cîteva conturi selectate din raportul anual al companiei din 1990 se prezintă astfel (în milioane):

Mijloace bănești și creanțe asupra băncilor	$ 3.571
Credite acordate clienților	27.706
Investiții în titluri de valoare	1.810
Depozite ale clienților	32.543

Se cere

1. Indicați dacă fiecare dintre conturile enumerate mai sus este activ, datorie sau componentă a capitalurilor proprii în Bilanțul First Chicago.
2. Presupuneți că sînteți pus în situația de a avea relații de afaceri cu First Chicago. Întocmiți articolul de Jurnal (în evidențele First Chicago) necesar pentru înregistrarea fiecăreia din următoarele operațiuni:
   a. Vindeți băncii acțiuni în valoare de 2.000$.
   b. Depuneți la bancă suma de 2.000$, primită în urma operațiunii **a**.
   c. Împrumutați de la bancă 5.000$.

Probleme — set A

Problema 2A-1. Analiza operațiunii, T-ul contului și balanța de verificare (O.S. 5, 8)

Elena Garcia a înființat o firmă mică, Garcia Training Center, care organizează cursuri de calcul tabelar, tehnoredactare și alte tehnici de microinformatică.

a. Garcia a început prin a transfera următoarele active pe numele firmei:

Mijloace bănești	$ 18.400
Mobilier	6.200
Microcomputere	14.600

b. A plătit chiria pe prima lună pentru un spațiu, 560$.
c. A cumpărat pe credit software pentru computer, 1.500$.
d. A plătit pentru un anunț publicitar în ziarul local, 200 $.
e. A primit cereri de înscriere de la cinci studenți pentru un curs de cinci zile, care urmează să înceapă săptămîna viitoare. Fiecare student va plăti 400$ dacă va începe efectiv cursul.
f. A plătit salariul unui ajutor cu jumătate de normă, 300$.
g. A încasat plata de la trei dintre studenții înscriși prin operațiunea **e**, 1.200$.
h. A întocmit facturi pentru ceilalți doi studenți din operațiunea **e**, care urmează cursurile, dar nu plătesc imediat, 800$.

i. A achitat factura pentru servicii de întreținere pentru luna curentă, 220$.
j. A achitat software-ul cumpărat în operațiunea **c**, 500$.
k. A încasat o plată de la un student căruia îi întocmise factură în operațiunea **h**, 400$.
l. A achiziționat cu plata imediată un al doilea microcomputer, 9.400$.
m. A transferat suma de 600$ într-un cont personal de disponibil.

Se cere

1. Întocmiți T-urile următoarelor conturi: Mijloace bănești; Clienți; Software; Mobilier; Microcomputere; Furnizori; Elena Garcia, Capital; Elena Garcia, Retrageri; Venituri din instructaj; Cheltuieli privind salariile; Cheltuieli privind chiria și Cheltuieli de publicitate.
2. Înregistrați operațiunile enumerate mai sus prin introducerea sumelor debitoare și creditoare direct în forma simplificată a contului, folosind litera corespunzătoare operațiunii pentru a identifica fiecare debit și credit.
3. Întocmiți o balanță de verificare cu data curentă.

Problema 2A-2. Analiza operațiunii, T-ul contului, Registrul Jurnal și balanța de verificare *(O.S. 5, 6, 8)*

Bob Reeves a obținut concesiunea pentru închiriere de biciclete în parcul local pe durata verii. În luna mai Reeves a derulat următoarele operațiuni pentru firma sa de închiriat biciclete:

Mai	3	A început afacerea prin depunerea sumei de 14.400$ într-un cont bancar curent.
	6	A cumpărat pe credit materiale în valoare de 300$.
	7	A încasat 940$ pentru închirieri pe parcursul primei săptămîni de activitate.
	8	A cumpărat zece biciclete la prețul de 5.000$, plătind imediat 2.400$ și promițînd să plătească restul în termen de treizeci de zile.
	10	A cumpărat cu plata imediată o mică magazie pentru păstrarea bicicletelor și alte operațiuni, 5.800$.
	11	A plătit 800$ pentru cheltuielile de transport și instalare (care se adaugă la costul magaziei) a magaziei la intrarea în parc.
	14	A încasat 1.000$ pentru închirieri pe parcursul celei de-a doua săptămîni de activitate.
	15	A angajat un ajutor cu jumătate de normă pentru weekend cu un salariu de 8$ pe oră.
	16	A plătit 150$ unei persoane de serviciu pentru a curăța terenul.
	18	A plătit ajutorului 160$ pentru lucrul din weekend.
	19	A plătit 300$ pentru materialele achiziționate pe 6 mai.
	20	A plătit factura de 110$ pentru reparația bicicletelor.
	21	A încasat 1.100$ pentru închirieri pe parcursul celei de-a treia săptămîni de activitate.
	23	A plătit ajutorului 160$ pentru lucrul din weekend.
	24	A întocmit o factură de 220$ unei companii pentru închirierea de biciclete.
	26	A plătit conducerii parcului taxa de 200$ aferentă lunii mai pentru dreptul de închiriere.
	28	A încasat 820$ pentru închirieri pe parcursul săptămînii.
	30	A plătit ajutorului 160$ pentru lucrul din weekend.
	31	A transferat 1.000$ într-un cont curent personal.

Se cere

1. Întocmiți articolele de înregistrare a acestor operațiuni în Jurnal.
2. Întocmiți T-urile următoarelor conturi și sistematizați articolele de Jurnal în Cartea mare: Mijloace bănești; Clienți; Materiale; Magazie; Biciclete; Furnizori; Bob Reeves, Capital; Bob Reeves, Retrageri; Venituri din închirieri; Cheltuieli privind salariile; Cheltuieli privind întreținerea; Cheltuieli privind reparațiile și Cheltuieli privind taxa de concesiune.
3. Întocmiți balanța de verificare a Reeves Rentals la data de 31 mai 19xx.

4. Comparați modul de aplicare a problemei constatării în operațiunile din 24 și 28 mai și modul de aplicare a problemei clasificării în operațiunile din 11 și 16 mai.

Problema 2A-3. Analiza operațiunii, Registrul Jurnal, fișa contului și balanța de verificare ***(O.S. 5, 6, 7, 8)***

Cindy Liang a deschis un studio fotografic la 1 iulie. Pe parcursul lunii, studioul a derulat următoarele operațiuni:

Iulie	1	A deschis contul curent al firmei, depunînd 51.000$.
	3	A plătit în avans chiria studioului pentru două luni, 2.700$.
	5	A transferat pe numele firmei echipamente fotografice personale, în valoare de 12.900$.
	7	A comandat echipamente fotografice adiționale, 7.500$.
	8	A achiziționat cu plata imediată echipamente de birou, 5.400$.
	10	A primit și a achitat echipamentele fotografice comandate pe 7 iulie, 7.500$.
	12	A cumpărat pe credit materiale fotografice, 2.100$.
	13	A încasat plăți pentru fotografii, 1.140$.
	17	A facturat clienților servicii de fotografiere, 2.250$.
	19	A plătit jumătate din materialele achiziționate pe 12 iulie, 1.050$.
	25	A plătit factura pe luna iulie pentru servicii de întreținere, 360$.
	26	A plătit factura pe luna iulie pentru servicii telefonice, 210$.
	28	A încasat plăți de la clienții cărora li s-au întocmit facturi pe 17 iulie, 750$.
	29	A plătit salariul asistentului, 1.200$.
	31	A retras bani pentru cheltuieli personale, 3.600$.

Se cere

1. Întocmiți articolele de înregistrare a acestor operațiuni în Jurnal (paginile 1 și 2).
2. Întocmiți fișele de Carte mare ale următoarelor conturi și sistematizați articolele de Jurnal în Cartea mare: Mijloace bănești (111); Clienți (113); Materiale fotografice (115); Chirie plătită în avans (116); Echipamente fotografice (141); Echipamente de birou (143); Furnizori (211); Cindy Liang, Capital (311); Cindy Liang, Retrageri (312); Venituri din servicii fotografice (411); Cheltuieli privind salariile (511); Cheltuieli privind întreținerea (512) și Cheltuieli telefonice (513).
3. Întocmiți balanța de verificare a Liang Portrait Studio la 31 iulie 19xx.

Problema 2A-4. Analiza operațiunii, Registrul Jurnal, fișa contului și balanța de verificare ***(O.S. 5, 6, 7, 8)***

Fulton Security Service oferă personal de pază pentru evenimente sportive și alte funcții. Balanța de verificare a firmei la sfîrșitul lunii octombrie se prezintă astfel:

Fulton Security Service
Balanță de verificare
31 octombrie, 19xx

Mijloace bănești (111)	$ 26.600	
Clienți (113)	18.800	
Materiale consumabile (115)	1.120	
Asigurare plătită în avans (116)	1.200	
Echipamente (141)	15.600	
Furnizori (211)		$ 10.600
LeRoy Fulton, Capital (311)		42.320
LeRoy Fulton, Retrageri (312)	4.000	
Venituri din servicii de pază (411)		56.000
Cheltuieli privind salariile (512)	32.000	
Cheltuieli privind chiria (513)	6.400	
Cheltuieli privind întreținerea (514)	3.200	
	$ 108.920	$ 108.920

Pe parcursul lunii noiembrie, Fulton a derulat următoarele operațiuni:

Nov.	1	A încasat o plată de la clienți cărora li s-au întocmit facturi luna trecută, 8.400$.
	3	A efectuat o plată în contul unui credit comercial, 6.200$.
	5	A achitat în avans o poliță de asigurare de un an, 7.200$.
	7	A cumpărat pe credit materiale, 860$.
	8	A întocmit o factură unui client pentru servicii de pază, 4.400$.
	10	A achitat chiria pe luna noiembrie, 1.600$.
	11	A încasat plăți de la clienți pentru servicii de protecție și pază, 3.200$.
	12	A plătit salariile personalului de pază, 2.800$.
	14	A comandat echipamente, 1.600$.
	15	A plătit factura pe luna curentă pentru servicii de întreținere, 800$.
	17	A primit și a achitat echipamentul comandat pe 14 noiembrie, 1.600$.
	19	A returnat o parte din materialele achiziționate în credit la 7 noiembrie, pentru că nu corespundeau calitativ, 240$.
	20	A retras bani pentru cheltuieli personale, 2.000$.
	21	A plătit materialele cumpărate pe 7 noiembrie, cu excepția celor returnate pe 19 noiembrie, 620$.
	23	A întocmit o factură unui client pentru servicii de pază, 3.600$.
	30	A plătit salariile personalului de pază, 2.100$.

Se cere

1. Întocmiți articolele de înregistrare a acestor operațiuni în Jurnal (paginile 26 și 27).
2. Deschideți fișe de Carte mare pentru conturile ce apar în balanța de verificare. Introduceți în Cartea mare sumele din balanța de verificare de la 31 octombrie.
3. Sistematizați articolele de Jurnal în Cartea mare.
4. Întocmiți o balanță de verificare pentru data de 30 noiembrie 19xx.

Problema 2A-5. Relațiile dintre Registrul Jurnal, conturile din Cartea mare și balanța de verificare *(O.S. 5, 6, 7, 8)*

Boulevard Communications Company este o firmă specializată în relații cu publicul. La 30 aprilie 19xx balanța de verificare a companiei se prezenta astfel:

Boulevard Communications Company
Balanță de verificare
30 aprilie, 19xx

Mijloace bănești (111)	$ 20.400	
Clienți (113)	11.000	
Materiale consumabile (115)	1.220	
Echipamente (141)	8.400	
Furnizori (211)		$ 5.200
Ramesh Mehta, Capital (311)		35.820
	$ 41.020	$ 41.020

Pe parcursul lunii mai, compania a derulat următoarele operațiuni:

Mai	3	A plătit chiria pentru luna mai, 1.300$.
	5	A încasat plăți de la clienți în contul unor credite comerciale, 4.600$.
	6	A comandat materiale, 760$.
	8	A întocmit facturi clienților pentru serviciile prestate, 5.600$.
	10	A efectuat o plată în contul unui credit comercial, 2.200$.

13	A primit materialele comandate pe 6 mai și a promis să le achite în termen de treizeci de zile, 760$.
15	A plătit salariile aferente primei jumătăți a lunii mai, 3.800$.
16	A descoperit că unele dintre materiale cumpărate pe credit nu corespundeau condițiilor de calitate și le-a returnat, 160$.
18	A încasat de la clienți contravaloarea unor servicii prestate, 9.600$.
22	A plătit factura pentru serviciile de întreținere pe luna mai, 320$.
23	A achitat factura pe luna mai pentru serviciile telefonice, 240$.
27	A primit o factură ce urmează a fi plătită în luna iunie pentru anunțurile publicitare plasate în cursul lunii mai în ziarul local în scopul promovării Boulevard Communications, 1.400$.
28	A întocmit facturi clienților pentru serviciile prestate, 5.400$.
30	A plătit salariile pentru cealaltă jumătate a lunii mai, 3.800$.
31	A retras bani pentru uz personal, 2.400$.

Se cere

1. Înregistrați aceste operațiuni în Jurnal (paginile 22 și 23).
2. Deschideți fișele de Carte mare ale conturilor din balanța de verificare și ale următoarelor conturi: Ramesh Mehta, Retrageri (312); Venituri din servicii prestate (Relații cu publicul) (411); Cheltuieli privind salariile (511); Cheltuieli privind chiria (512); Cheltuieli privind întreținerea (513), Cheltuieli telefonice (514) și Cheltuieli de publicitate (515).
3. Introduceți soldurile conturilor de la data de 30 aprilie din balanța de verificare în contul corespunzător din Cartea mare.
4. Transferați articolele din Jurnal în Cartea mare. Aveți grijă să faceți referințele corecte în Jurnal și Cartea mare în timp ce transferați sumele.
5. Întocmiți o balanță de verificare pentru data de 31 mai 19xx.

Probleme — set B

Problema 2B-1. Analiza contabilă a operațiunilor, T-urile conturilor și balanța de verificare *(O.S. 5, 8)*

Donna Polonsky a deschis o școală de secretare denumită Village Business School.

a. Proprietarul a adus ca aport la crearea firmei următoarele active:

Mijloace bănești	$11.400
Mașini de scris	8.600
Echipamente de birou	7.200

b. A găsit un sediu pentru firmă și a plătit chiria pentru prima lună, 520$.
c. A plătit pentru un spot publicitar care anunța deschiderea școlii, 380$.
d. A primit cereri de înscriere de la trei studenți pentru cursuri de secretariat cu durata de patru săptămîni și de la doi studenți pentru cursuri de dactilografie cu durata de două săptămîni. Serviciile oferite acestor studenți vor avea o valoare totală de 2.600$.
e. A cumpărat materiale pe credit, 660$.
f. A întocmit facturi studenților înscriși la cursuri, 2.600$.
g. A plătit salariul asistentului pentru o săptămînă, 440$.
h. A cumpărat pe credit o mașină de scris, 960$, și echipamente de birou, 760$.
i. A plătit pentru materialele cumpărate pe credit în operațiunea **e**, 660$.
j. A plătit pentru repararea unei mașini de scris stricate, 80$.
k. A întocmit facturi noilor studenți înscriși pe parcurs, 880$.
l. A transferat bani într-un cont personal de cecuri, 600$.
m. A încasat o parte din contravaloarea serviciilor facturate anterior studenților, 2.160$.
n. A plătit factura lunii curente pentru întreținere, 180$.
o. A plătit salariul asistentului pentru o săptămînă, 440$.
p. A încasat contravaloarea serviciilor de la un student nou, 500$.

Se cere

1. Deschideți T-urile următoarelor conturi: Mijloace bănești; Clienți; Materiale consumabile; Mașini de scris; Echipamente de birou; Furnizori; Donna Polonsky, Capital; Donna Polonsky, Retrageri; Venituri din servicii de instruire; Cheltuieli privind salariile; Cheltuieli privind întreținerea; Cheltuieli privind chiria; Cheltuieli privind reparațiile și Cheltuieli de publicitate.
2. Înregistrați operațiunile prin introducerea directă a sumelor debitoare și creditoare în T-urile conturilor, utilizînd litera corespunzătoare fiecărei operațiuni pentru identificarea sumelor.
3. Întocmiți o balanță de verificare cu data de astăzi.

Problema 2B-2. Analiza contabilă a operațiunilor, T-urile conturilor, Registrul Jurnal și balanța de verificare *(O.S. 5, 6, 8)*

Jerry Green este zugrav. Pe parcursul lunii iunie, el a derulat următoarele operațiuni:

iun	3	A inițiat afacerea cu echipamente în valoare de 2.460$ și suma de 14.200$ depusă într-un cont bancar de cecuri.
	5	A cumpărat un camion la mîna a doua, în valoare de 3.800$. A plătit pe loc 1.000$, iar pentru restul sumei a semnat un efect de comerț.
	7	A cumpărat pe credit materiale în valoare de 640$.
	8	A executat o comandă și a întocmit clientului o factură pentru suma de 960$.
	10	A zugrăvit două camere, pentru care a încasat 300$.
	11	A angajat un asistent cu un salariu de 12$ pe oră.
	12	A cumpărat cu plata imediată materiale în valoare de 320$.
	13	A primit un cec de 960$ în contul serviciilor facturate pe 8 mai.
	14	A plătit 800$ pentru o poliță de asigurare de optsprezece luni.
	16	A întocmit unui client o factură pentru servicii în valoare de 1.240$.
	18	A plătit asistentului 300$ pentru 25 de ore de muncă.
	19	A plătit 80$ pentru repararea camionului.
	20	A plătit pentru materialele achiziționate pe 7 iunie.
	21	A cumpărat pe credit o scară nouă (se consideră echipament) la prețul de 120$ și materiale în valoare de 580$.
	23	A primit factura pentru servicii telefonice, în valoare de 120$, scadentă luna viitoare.
	24	A încasat 660$ de la clientul facturat pe 16 mai.
	25	A transferat 600$ într-un cont personal de cecuri.
	26	A încasat 720$ pentru zugrăvirea unui apartament de patru camere.
	28	A plătit 400$ în contul efectului de comerț emis la cumpărarea camionului.
	29	A plătit asistentului 360$ pentru treizeci de ore de muncă.

Se cere

1. Întocmiți articolele de Jurnal necesare pentru înregistrarea acestor operațiuni. Folosiți conturile enumerate mai jos.
2. Deschideți T-urile următoarelor conturi și sistematizați toate înregistrările din Jurnal: Mijloace bănești; Clienți; Materiale consumabile; Asigurare plătită în avans; Echipamente; Mijloace de transport; Efecte comerciale de plătit; Furnizori; Jerry Green, Capital; Jerry Green, Retrageri; Venituri din servicii de zugrăvire; Cheltuieli privind salariile; Cheltuieli privind serviciile telefonice și Cheltuieli privind mijloacele de transport.
3. Întocmiți balanța de verificare a Green Painting Service la data de 30 iunie 19xx.
4. Comparați modul în care se aplică problema constatării în operațiunile din 8 și10 iunie și problema clasificării în operațiunile din 14 și 18 iunie.

Problema 2B-3. Analiza contabilă a operațiunilor, Registrul Jurnal, conturile din Cartea mare și balanța de verificare *(O.S. 5, 6, 7, 8)*

Kwan Lee a înființat la 1 octombrie o curățătorie de covoare și a derulat pe parcursul lunii următoarele operațiuni:

oct.	1	A început activitatea prin transferul sumei de 6.000$ din contul său bancar personal în contul deschis pe numele firmei.
	2	A comandat materiale pentru curățat, 500$.
	3	A cumpărat cu plata imediată echipamente de curățat, 1.400$.
	4	A semnat un contract de leasing pentru o camionetă și a plătit în avans ratele pentru două luni, 600$.
	7	A primit materialele pentru curățat comandate pe 2 octombrie și a convenit să plătească jumătate de sumă în termen de zece zile, iar restul — peste treizeci de zile.
	9	A plătit pentru repararea camionetei, 40$.
	12	A încasat contravaloarea unor servicii de curățare a covoarelor, 480$.
	17	A plătit jumătate din suma datorată pentru materialele achiziționate pe 7 octombrie, 250$.
	21	A întocmit facturi clienților pentru servicii de curățare a covoarelor, 670$.
	24	A plătit pentru reparații adiționale ale camionetei, 40$.
	27	A încasat 300$ de la clientul căruia i-a întocmit factura pe 21 octombrie.
	31	A retras 350$ din contul firmei pentru cheltuieli personale.

Se cere

1. Întocmiți articolele necesare pentru înregistrarea operațiunilor de mai sus în Jurnal (paginile 1 și 2). Folosiți conturile enumerate mai jos.
2. Deschideți fișele de Carte mare pentru următoarele conturi și sistematizați înregistrările din Jurnal: Mijloace bănești (111); Clienți (113); Materiale de curățat (115); Rată de leasing plătită în avans (116); Echipamente de curățat (141); Furnizori (211); Kwan Lee, Capital (311); Kwan Lee, Retrageri (312); Venituri din servicii de curățare (411); Cheltuieli privind reparațiile (511).
3. Întocmiți balanța de verificare a Lee Carpet Cleaning Service la data de 31 octombrie 19xx.

Problema 2B-4. Analiza contabilă a operațiunilor, Registrul Jurnal, conturile din Cartea mare și balanța de verificare *(O.S. 5, 6, 7, 8)*

În balanța de verificare de mai jos sînt prezentate soldurile conturilor companiei Ramirez Lawn Service la sfîrșitul lunii februarie:

Ramirez Lawn Service
Balanță de verificare
28 februarie 19xx

Mijloace bănești (111)	$ 6.200	
Clienți (113)	440	
Materiale consumabile (115)	920	
Asigurare plătită în avans (116)	800	
Echipamente (141)	8.800	
Efecte comerciale de plătit (211)		$ 6.000
Furnizori (212)		1.400
Oscar Ramirez, Capital (311)		8.400
Oscar Ramirez, Retrageri (312)	840	
Venituri din prestări de servicii (411)		2.980
Cheltuieli privind chiria (412)	580	
Cheltuieli privind mijloacele de transport (413)	200	
	$18.780	$18.780

Pe parcursul lunii martie, Oscar Ramirez a derulat următoarele operațiuni:

mar.	3	A plătit pentru materialele cumpărate pe credit luna trecută, 280$.
	5	A întocmit clienților facturi pentru serviciile prestate, 820$.
	6	A plătit chiria pentru un camion de livrare, 580$.
	7	A cumpărate materiale pe credit, 300$.
	8	A încasat contravaloarea serviciilor facturate anterior, 580$.
	9	A cumpărat pe credit echipamente noi de la Carson Manufacturing Company, 2.600$.
	11	A primit factura pentru schimbarea uleiului la camion, 80$.
	13	A restituit o parte din echipamentele achiziționate pe 9 martie, contra creditării contului, 640$.
	14	A încasat contravaloarea serviciilor facturate anterior, 380$.
	16	A achitat factura primită pe 11 martie.
	18	A retras bani din contul firmei pentru cheltuieli personale, 220$.
	20	A plătit pentru materialele cumpărate pe 7 martie.
	21	A facturat clienților servicii în valoare de 540$.
	22	A cumpărat echipamente de la un prieten care s-a retras din activitate , 560$. Plata a fost efectuată din contul de cecuri personal al lui Oscar, însă echipamentele vor fi utilizate în firmă. (**Indiciu:** tratați această plată ca pe o investiție a proprietarului.)
	24	A încasat contravaloarea unor servicii facturate anterior, 780$.
	28	A cumpărat cu plata imediată benzină pentru camion, 60$.
	30	A efectuat o plată pentru a reduce suma datorată pentru un efect comercial de plătit, 1.200$.

Se cere

1. Întocmiți articolele necesare pentru înregistrarea operațiunilor lunii martie în Jurnal (paginile 11, 12 și 13).
2. Deschideți fișele de Carte mare pentru conturile prezentate în balanța de verificare. Introduceți soldurile din balanța de verificare de pe 28 februarie.
3. Sistematizați înregistrările în fișele de Carte mare ale conturilor.
4. Întocmiți balanța de verificare pentru data de 31 martie 19xx.

Problema 2B-5. Relațiile dintre Registrul Jurnal, conturile din Cartea mare și balanța de verificare *(O.S. 5, 6, 7, 8)*

Progressive Child Care Company oferă servicii de supraveghere și îngrijire a copiilor. La 31 august 19xx, balanța de verificare a companiei se prezenta astfel:

Progressive Child Care Company
Balanță de verificare
31 august 19xx

Mijloace bănești (111)	$ 3.740	
Clienți (113)	3.400	
Echipamente (141)	2.080	
Mijloace de transport (143)	34.800	
Efecte comerciale de plătit (211)		$30.000
Furnizori (212)		3.280
Sharon Bromberg, Capital (311)		10.740
	$44.020	$44.020

Pe parcursul lunii septembrie, compania a derulat următoarele operațiuni:

sept.	3	A plătit chiria pentru luna curentă, 540$.
	5	A încasat contravaloarea serviciilor prestate în luna curentă, 1.300$.
	7	A cumpărat materiale pe credit, 170$.
	8	A decontat șoferului de autobuz cheltuielile de benzină, 80$.

9	A comandat echipamente pentru terenul de joc, 2.000$.
10	A plătit asistentului angajat cu jumătate de normă salariul pentru două săptămîni, 460$.
12	A achitat o datorie comercială, 340$.
13	A încasat creanțe comerciale, 2.400$.
15	A întocmit facturi clienților care nu au plătit încă pentru serviciile din luna curentă, 1.400$.
16	A plătit pentru materialele achiziționate pe 7 septembrie.
18	A cumpărat cu plata imediată echipamente pentru terenul de joc, 2.000$.
19	A retras bani pentru cheltuieli personale, 220$.
20	A adus ca aport în firmă echipamente, 580$.
21	A plătit factura din luna curentă pentru serviciile de întreținere, 290$.
23	A plătit asistentului angajat cu jumătate de normă salariul pentru două săptămîni, 460$.
25	A încasat contravaloarea serviciilor lunare facturate anterior, 1.000$.
26	A cumpărat pe credit benzină și ulei pentru autobuze, 70$.
29	A plătit o poliță de asigurare pe un an, 580$.

Se cere

1. Înregistrați aceste operațiuni în Jurnal (paginile 17, 18 și 19).
2. Deschideți fișele de Carte mare pentru conturile prezentate în balanța de verificare, precum și pentru următoarele conturi: Materiale consumabile (115); Asigurare plătită în avans (116); Sharon Bromberg, Retrageri (312); Venituri din prestări de servicii (411); Cheltuieli privind chiria (511); Cheltuieli privind mijloacele de transport (512); Cheltuieli privind salariile (513) și Cheltuieli privind întreținerea (514).
3. Introduceți soldurile conturilor la 31 august 19xx din balanța de verificare.
4. Sistematizați înregistrările în fișele de Carte mare ale conturilor. Verificați dacă ați făcut referințele corespunzătoare în Jurnal și Cartea mare pe măsura sistematizării.
5. Întocmiți balanța de verificare pentru data de 30 septembrie 19xx.

Exercițiu de decizie financiară

Obi Repairs Company
(O.S. 5, 6, 7, 8)

Benjamin Obi a angajat un jurist pentru a-l ajuta să înființeze Obi Repairs Company. La 1 iunie, dl Obi a investit în companie mijloace bănești în sumă de 23.000$. Atunci cînd dl Obi a achitat contravaloarea serviciilor juristului, 1.400$, acesta din urmă l-a sfătuit să angajeze un contabil pentru a-i ține evidențele. Cu toate acestea, dl Obi a fost atît de ocupat încît abia la data de 30 iunie v-a rugat să-i puneți în ordine evidențele contabile. Prima dvs. sarcină este să întocmiți o balanță de verificare pe baza operațiunilor din luna iunie.

După efectuarea investiției și achitarea serviciilor juristului, dl Obi a împrumutat 10.000$ de la bancă. Ulterior, el a plătit în contul acestui credit 520$, sumă ce includea dobînda de 120$. De asemenea, el a achiziționat în numele companiei un camion pentru livrări, plătind pe loc 5.000$, iar restul de 14.800$ — în rate. Prima rată pentru camion are scadența la 15 iulie. Apoi, dl Obi a închiriat un birou și a plătit în avans chiria pe trei luni, 1.800$. Pînă la 13 iulie trebuie plătite cumpărările pe credit de echipamente de birou, 1.400$, și instrumente pentru reparații, 1.000$.

În iunie, Obi Repairs Company a prestat servicii în valoare de 2.600$, din care 800$ au fost încasați imediat. Din operațiunile pe credit, 600$ au fost încasați pe parcursul lunii iunie, la sfîrșitul lunii rămînînd de încasat 1.200$. Angajaților li s-au plătit salarii de 800$. La 30 iunie compania a primit o factură de 150$ pentru servicii de întreținere și un cec de 100$ de la un client, în contul unor servicii ce urmează a fi prestate în iulie.

Se cere

1. Înregistrați operațiunile lunii iunie în Jurnal.
2. Sistematizați înregistrările din Jurnal în T-urile conturilor și determinați soldul fiecărui cont.
3. Întocmiți balanța de verificare la data de 30 iunie pentru Obi Repairs Company.
4. Benjamin Obi nu este sigur cum să evalueze balanța de verificare. Soldul contului său de disponibilități este de 24.980$, depășind investiția sa inițială de 23.000$ cu 1.980$. A înregistrat el un profit de 1.980$? Explicați de ce contul Mijloace bănești nu este un indicator pentru profiturile întreprinderii. Dați exemple pentru a demonstra cît de dificil este să se determine venitul net doar prin analiza sumelor din balanța de verificare.

Răspunsuri la testul individual

1. a	3. d	5. c	7. c	9. a
2. b	4. b	6. a	8. c	10. a

OBIECTIVE DE STUDIU

1. *Definirea* venitului net *și a celor două componente principale ale sale:* veniturile și cheltuielile.
2. *Explicarea dificultăților determinării profitului, legate de (a) problema exercițiului contabil, (b) problema continuității activității și (c) problema corespondenței.*
3. *Definirea* metodei „acumulărilor" *și explicarea modalităților multiple de aplicare a acesteia.*
4. *Prezentarea celor patru situații fundamentale ce impun înregistrări de regularizare.*
5. *Efectuarea înregistrărilor de regularizare tipice.*
6. *Întocmirea rapoartelor financiare pe baza balanței de verificare rectificate.*
7. *Efectuarea înregistrărilor de corectare.*

CAPITOLUL 3

Profitul întreprinderii și operațiunile de regularizare

În acest capitol veți cunoaște definiția contabilă a profitului întreprinderii și problemele legate de delimitarea lui pe anumite perioade de timp. Apoi, lucrînd cu exemple reale, veți înțelege procesul de regularizare, necesar în determinarea periodică a profitului întreprinderii. În sfîrșit, veți întocmi rapoartele financiare pe baza balanței de verificare rectificate. După parcurgerea acestui capitol, ar trebui să stăpîniți obiectivele de studiu enunțate în partea stîngă a paginii.

Pentru ca o afacere să aibă succes sau chiar să supraviețuiască, ea trebuie să obțină profit. Una din principalele funcții ale contabilității constă în determinarea și raportarea succesului sau eșecului unei companii la atingerea acestui scop.

Noțiunea de **profit** are mai multe semnificații. Una dintre acestea constă în creșterea capitalurilor proprii, ca rezultat al operațiunilor economice. Totuși, această definiție poate fi interpretată diferit de economiști, juriști, oameni de afaceri și publicul larg. Datorită faptului că noțiunea de *profit* are mai multe înțelesuri, contabilii preferă să utilizeze termenul *venit net*, ce are o definiție contabilă exactă. Pentru un contabil, venitul net este egal cu diferența dintre venituri și cheltuieli, în ipoteza că veniturile sînt mai mari decît cheltuielile.

MOMENT DECIZIONAL

Never Flake Company

■ Never Flake Company, care își desfășura activitatea în nord-estul Statelor Unite, furniza înveliș anticoroziv pentru suprafața inferioară a automobilelor noi. Compania își făcea o amplă publicitate și își oferea serviciile prin intermediul vînzătorilor de automobile noi. Atunci cînd un dealer vindea o mașină nouă, el încerca să vîndă opțional și învelișul anticoroziv. Acest înveliș protector trebuia să prelungească durata de funcționare a automobilelor în condițiile climaterice dure din nord-est. Un punct cheie al vînzărilor era garanția oferită de Never Flake, prin care se asigura repararea gratuită a oricărei defecțiuni provocate de rugină, atîta timp cît cumpărătorul învelișului era proprietarul mașinii.

În anii '70 și o mare parte a anilor '80, Never Flake a obținut suficiente încasări pentru a-și continua activitatea. Însă în 1988 compania a intrat pe neașteptate în faliment. Conducerea companiei a declarat că aceasta deținea active în valoare de 5,5 milioane, corespunzător unor datorii de 32,9 milioane. Majoritatea datoriilor reprezentau drepturi potențiale conform garanției pe perioada de exploatare. Se pare că proprietarii își păstrau mașinile o perioadă mai lungă în anii '80 decît în anii '70. Prin urmare, mai multe defecțiuni au fost atribuite ruginii. Ce decizie contabilă ar fi ajutat Never Flake să supraviețuiască în aceste circumstanțe?

Conform noțiunilor metoda acumulărilor și principiul corespondenței, prezentate în acest capitol, contabilul trebuie să estimeze și să înregistreze

(acumuleze) cheltuielile legate de o vînzare, chiar dacă plățile vor fi efectuate abia în viitor. Această tehnică permite managementului să determine dacă întreprinderea obține profit și să ia decizii corect fundamentate. Cu alte cuvinte, de fiecare dată cînd Never Flake vindea un sistem de combatere a coroziunii, corespunzător acestuia apărea o cheltuială privind garanția, pe care compania se aștepta să o efectueze în anii următori. În cazul în care cheltuielile privind garanțiile au fost estimate și înregistrate corect în anii în care s-au produs vînzările, managementul companiei Never Flake ar fi trebuit să observe că fie tarifele pentru serviciile de combatere a coroziunii erau prea mici, fie perioada de garanție era prea mare. Nereușita aplicării practicilor corecte de contabilitatea de acumulare în determinarea profitului întreprinderii a condus, fără îndoială, la decizii manageriale greșite și, eventual, la falimentul companiei. ■

Determinarea profitului întreprinderii

Întreprinderile urmăresc obținerea unui profit. Activitățile lor nu se derulează în mod obligatoriu pe perioade de timp standard, însă mediul extern le impune raportarea profitului sau pierderii cu regularitate. De exemplu, proprietarii trebuie să primească rapoarte anuale privind profitul, iar statul obligă corporațiile să plătească impozite pe profitul anual. În mediul intern al întreprinderii, managementul utilizează rapoartele financiare — întocmite lunar sau chiar mai des — pentru a urmări performanțele întreprinderii.

Datorită acestor necesități, un obiectiv fundamental al contabilității constă în determinarea venitului net (profitului) în conformitate cu principiile contabile general acceptate. Utilizatorii informațiilor din rapoartele financiare care cunosc aceste principii înțeleg definiția contabilă a venitului net și au în vedere avantajele și dezavantajele acestui indicator în măsurarea performanțelor întreprinderii.

Venitul net

OBIECTIVUL 1
Definirea venitului net *și a celor două componente principale ale sale:* veniturile *și* cheltuielile

Venitul net reprezintă creșterea netă a capitalurilor proprii, ce rezultă din activitatea economică a unei companii. Venitul net, în exprimarea sa cea mai simplă, este determinat prin diferența dintre venituri și cheltuieli, atunci cînd veniturile sînt mai mari decît cheltuielile, astfel:

Venit net = venituri - cheltuieli

Atunci cînd cheltuielile depășesc veniturile, se realizează o **pierdere netă**.

Veniturile. **Veniturile** reprezintă „fie intrări sau alte creșteri de active ale unei entități, fie reglementarea unor datorii (sau o combinație a celor două), rezultate din livrare sau producere de bunuri, prestare de servicii, sau alte activități care constituie operațiunile curente preponderente sau principale ale unității."[1] În cel mai simplu caz, veniturile sînt egale cu prețul bunurilor vîndute și al serviciilor prestate pe parcursul unei anumite perioade de timp. Atunci cînd o întreprindere vinde un produs sau prestează un serviciu unui client, ea încasează de obicei contravaloarea acestora sau primește o promisiune a plății în viitorul apropiat. Promisiunea de a plăti este înregistrată fie în contul Clienți (Creanțe comerciale), fie în contul Efecte comerciale de încasat. Venitul corespunzător unei anumite perioade de timp este egal cu totalul sumelor încasate și

[1] *Statement of Financial Accounting Concepts No 6*, "Elements of Financial Statements" (Stamford, Conn.: Financial Accounting Standards Board, December 1985), par.78.

sumelor de încasat din livrări de bunuri și prestări de servicii către clienți pe parcursul perioadei.

După cum au fost prezentate în capitolul privind contabilitatea ca sistem informațional, veniturile majorează capitalurile proprii. În general, datoriile nu sînt influențate de venituri, iar anumite operațiuni care majorează mijloacele bănești și alte active nu sînt considerate venituri. De exemplu, un credit bancar majorează datoriile și mijloacele bănești, dar nu produce un venit. Nici colectarea creanțelor de încasat, care majorează mijloacele bănești și diminuează creanțele de încasat, nu produce venituri. Aveți în vedere că atunci cînd are loc o vînzare pe credit, crește contul de activ Creanțe de încasat; în același timp, crește și un cont de venit, componentă a capitalurilor proprii. Astfel, considerarea mai tîrziu drept venit a operațiunii de colectare a creanțelor de încasat ar echivala cu dubla evidențiere a aceleiași vînzări.

Nu toate majorările de capitaluri proprii se datorează obținerii unor venituri. O investiție a proprietarului majorează capitalurile proprii, dar nu reprezintă un venit.

Cheltuielile. **Cheltuielile** reprezintă „fie ieșiri sau alte utilizări de active, fie crearea unor datorii (sau o combinație a celor două) rezultate din livrare sau producere de bunuri, prestare de servicii, sau desfășurarea altor activități care constituie operațiunile curente preponderente sau principale ale unității."[2] Cu alte cuvinte, cheltuielile reprezintă costuri ale bunurilor și serviciilor utilizate în procesul de obținere a veniturilor. Deseori denumite *costuri ale activității*, cheltuielile cuprind costurile bunurilor vîndute, costurile activităților necesare pentru derularea operațiunilor și costurile atragerii și deservirii clienților. Exemple sînt salariile, chiriile, publicitatea, serviciile telefonice și amortizarea clădirilor și echipamentelor de birou.

Cheltuielile au un efect contrar veniturilor: ele diminuează capitalurile proprii. De asemenea, ele determină o scădere a activelor sau o creștere a datoriilor. După cum nu toate încasările reprezintă venituri, nici toate plățile nu reprezintă cheltuieli. O plată efectuată pentru reducerea unei datorii nu are drept rezultat efectuarea unei cheltuieli. Cu toate acestea, datoria poate să provină din efectuarea unei cheltuieli anterioare, cum ar fi publicitatea, care urmează a fi plătită ulterior. De asemenea, mai pot exista două trepte pînă cînd o plată devine cheltuială. De exemplu, cheltuielile efectuate în avans sau mijloacele fixe (cum ar fi utilajele și echipamentele) sînt înregistrate ca active atunci cînd sînt recepționate. Ulterior, pe măsură ce utilitatea lor scade în cursul activității, costul lor este trecut pe cheltuieli. De fapt, cheltuielile mai sînt denumite uneori *costuri expirate.*

Nu toate diminuările capitalurilor proprii se datorează cheltuielilor. Retragerile proprietarului din companie micșorează capitalurile proprii, dar nu sînt considerate cheltuieli.

Conturile temporare și permanente. Veniturile și cheltuielile pot fi înregistrate direct în contul de capitaluri proprii ca majorări sau diminuări. Cu toate acestea, în practică managementul companiei și alți utilizatori vor să cunoască detalii despre creșterile și descreșterile capitalurilor proprii generate de venituri și cheltuieli. Din acest motiv, sînt necesare conturi distincte pentru fiecare venit și cheltuială pentru a colecta sumele corespunzătoare. Datorită faptului că soldul acestor conturi ce apar în Contul de rezultate corespunde doar exercițiului contabil curent, ele sînt numite **conturi temporare (provizorii)**. Conturile temporare sau *nominale* reflectă acumularea veniturilor și cheltuielilor pe durata exercițiului contabil. La sfîrșitul exercițiului, soldurile lor sînt transferate

---

[2] *Ibidem*, par. 80.

în contul de capitaluri proprii. Astfel, conturile nominale au solduri nule la începutul fiecărui exercițiu contabil și acumulează ulterior veniturile și cheltuielile specifice ale acelui exercițiu. Pe de altă parte, conturile de Bilanț — active, datorii și capitaluri proprii — sînt numite **conturi permanente** sau *reale*, datorită faptului că soldurile lor se perpetuează și după încheierea unui exercițiu contabil. Procesul de transferare a totalurilor din conturile temporare de venituri și cheltuieli în conturile permanente de capitaluri proprii este prezentat în capitolul referitor la derularea ciclului contabil.

Problema exercițiului contabil

OBIECTIVUL 2a
Explicarea dificultăților determinării profitului, legate de problema delimitării exercițiului contabil

Problema exercițiului contabil se referă la dificultatea delimitării (repartizării, alocării) veniturilor și cheltuielilor pe o perioadă scurt de timp, cum ar fi o lună sau un an. Nu toate operațiunile pot fi atribuite cu ușurință unor anumite perioade de timp. Cumpărările de clădiri și echipamente, de exemplu, au un efect care se extinde pe durata mai multor ani. Contabilii rezolvă această problemă prin estimarea numărului de ani de utilizare a clădirilor sau echipamentelor și a costurilor ce trebuie repartizate fiecărui an. Pe parcursul acestui proces, ei respectă ipoteza **periodicității**: venitul net calculat pentru orice perioadă de timp mai mică decît durata de viață a întreprinderii, deși aproximativ, reprezintă totuși o estimare utilă pentru acea perioadă.

În general, intervalele de timp sînt egale, pentru a facilita comparația. În plus, perioada de timp trebuie specificată în rapoartele financiare. Rapoartele financiare pot fi elaborate pentru orice perioadă de timp. Exercițiile contabile mai mici de un an — de exemplu, lunare sau trimestriale — sînt denumite *perioade parțiale*. Exercițiul contabil cu durata de douăsprezece luni utilizat de o companie este denumit **an fiscal**. Multe companii folosesc anul calendaristic, de la 1 ianuarie pînă la 31 decembrie, pentru delimitarea anului fiscal. Altele însă consideră mai avantajoasă alegerea unui an fiscal care se termină în sezonul mort decît în cel de vîrf. În acest caz, anul fiscal corespunde ciclului anual de activitate al întreprinderii. Lista ce urmează prezintă diferiții ani fiscali utilizați de cîteva companii cunoscute.

Compania	Ultima lună a anului fiscal
American Greetings Corp.	februarie
Caesars World, Inc.	iulie
The Walt Disney Company	septembrie
Eastman Kodak Company	decembrie
Fleetwood Enterprises, Inc.	aprilie
Lorimar	martie
Mattel, Inc.	decembrie
MGM/UA Communications Co.	august
Polaroid Corp.	decembrie

Multe unități guvernamentale și de învățămînt folosesc ani fiscali ce se încheie la 30 iunie sau 30 septembrie.

Problema continuității

OBIECTIVUL 2b
Explicarea dificultăților determinării profitului, legate de problema continuității activității

Procesul de determinare a profitului întreprinderii impune ca anumite operațiuni generatoare de cheltuieli și venituri să fie repartizate pe mai multe exerciții contabile. Determinarea numărului exercițiilor contabile ridică **problema continuității**: cît timp va exista entitatea economică? Multe întreprinderi există mai puțin de cinci ani și în fiecare an sute dau faliment. În scopul întocmirii rapoartelor financiare, contabilul trebuie să estimeze capacitatea întreprinderii

de a supraviețui. În mod concret, dacă nu există dovezi care să susțină contrariul, contabilul presupune că întreprinderea își va desfășura activitatea pe o perioadă nedefinită, că este **activitate continuă**. Justificarea tuturor tehnicilor de determinare a profitului se bazează pe ipoteza continuității. De exemplu, această ipoteză permite menținerea costului anumitor active în Bilanț pînă într-un an viitor, cînd acesta va deveni o cheltuială în Contul de rezultate.

Un alt exemplu se referă la valoarea activelor din Bilanț. În capitolul privind cuantificarea și înregistrarea operațiunilor economice am evidențiat faptul că un contabil înregistrează activele la costul lor și nu evidențiază modificările ulterioare ale valorii lor. Însă valoarea activelor pentru o activitate continuă este mult mai mare decît pentru o firmă care urmează să falimenteze. Prin urmare, contabilul poate fi rugat să nu respecte ipoteza continuității și să întocmească rapoartele financiare pe baza ipotezei că firma își va întrerupe activitatea și își va vinde toate activele la valoarea lor de lichidare — adică la mărimea sumelor bănești pe care acestea le vor aduce.

Problema corespondenței (independenței exercițiului)

OBIECTIVUL 2c
Explicarea dificultăților determinării profitului, legate de problema corespondenței (independenței exercițiului)

Veniturile și cheltuielile pot fi contabilizate pe baza plăților și încasărilor de mijloace bănești. Această tehnică este cunoscută sub numele de **metoda „plăți-încasări" (cash)**. În anumite cazuri, o persoană fizică sau juridică poate utiliza metoda plăți-încasări pentru determinarea impozitului pe venit. Prin această metodă, veniturile sînt evidențiate în momentul în care sumele se încasează, iar cheltuielile — atunci cînd se efectuează plata. Prin urmare, venitul impozabil se calculează ca diferența între încasările corespunzătoare veniturilor și plățile pentru cheltuieli.

Deși metoda plăți-încasări se poate aplica în cazul unor agenți economici mici și al persoanelor fizice, ea nu corespunde nevoilor majorității întreprinderilor. După cum am explicat mai sus, veniturile pot fi obținute și încasate în exerciții diferite, iar cheltuielile de asemenea pot fi efectuate și plătite în exerciții diferite. Pentru determinarea corectă a venitului net, veniturile și cheltuielile trebuie atribuite exercițiului contabil corespunzător. Contabilul rezolvă această problemă prin aplicarea **principiului corespondenței:**

Veniturile se atribuie (repartizează) exercițiului contabil în care sînt vîndute produsele sau prestate serviciile, iar cheltuielile se atribuie exercițiului contabil în care sînt utilizate pentru obținerea veniturilor.

Rareori relațiile directe cauză-efect pot fi stabilite cu exactitate, dar pentru multe cheltuieli se poate stabili legătura cu anumite venituri. Contabilul constată aceste cheltuieli și veniturile corespunzătoare în același exercițiu contabil. Exemple sînt costurile bunurilor vîndute și comisioanele de vînzări. Atunci cînd nu se poate găsi o corespondență între cheltuieli și venituri, contabilul încearcă să repartizeze cheltuielile în mod sistematic între exercițiile contabile care beneficiază de ele. De exemplu, o clădire este transformată dintr-un activ într-o cheltuială prin repartizarea costului său pe parcursul anilor care beneficiază în urma utilizării sale.

Metoda acumulărilor

OBIECTIVUL 3
Definirea metodei „acumulărilor" și explicarea modalităților multiple de aplicare a acesteia

În scopul aplicării principiului corespondenței, contabilii au elaborat metoda contabilității acumulărilor. **Metoda acumulărilor** „urmărește înregistrarea efectelor financiare ale operațiunilor și altor fapte și circumstanțe asupra întreprinderii... în exercițiile în care aceste operațiuni, fapte și circumstanțe se produc, și nu în exercițiile în care întreprinderea încasează sau plătește sumele bă-

nești."[3] Prin urmare, metoda acumulărilor cuprinde ansamblul tehnicilor elaborate de către contabili în scopul aplicării principiului corespondenței. Aceasta se realizează prin două modalități fundamentale: (1) prin înregistrarea veniturilor în momentul obținerii, iar a cheltuielilor în momentul efectuării și (2) prin regularizarea conturilor.

Constatarea veniturilor în momentul obținerii și a cheltuielilor în momentul efectuării

Am exemplificat prima metodă a acumulărilor de cîteva ori pe parcursul capitolului privind cuantificarea și înregistrarea operațiunilor economice. De exemplu, atunci cînd Agenția de Publicitate Joan Miller a efectuat o vînzare pe credit prin plasarea mesajelor publicitare pentru un client (operațiunea din 19 ianuarie), venitul a for evidențiat în momentul vînzării prin debitarea contului Clienți și creditarea contului Venituri din servicii publicitare. În acest mod contabilul constată venitul obținut dintr-o vînzare pe credit înainte ca suma să fie încasată. Contul Clienți servește drept cont de evidență pînă în momentul încasării. Procesul determinării momentului în care are loc vînzarea se numește **constatarea veniturilor**.

Atunci cînd Agenția de Publicitate Joan Miller a primit factura pentru serviciile telefonice la 30 ianuarie, cheltuiala a fost constatată atît ca fiind efectuată, cît și ca aducînd o contribuție la obținerea veniturilor din luna curentă. Operațiunea a fost înregistrată prin debitarea contului Cheltuieli telefonice și creditarea contului Furnizori. Pînă în momentul în care factura este achitată, contul Furnizori servește drept cont de evidență. Observați că acțiunea de constatare a cheltuielii nu depinde de plata sumei respective.

Regularizarea conturilor

Un exercițiu contabil, prin definiție, se încheie într-o anumită zi. Bilanțul trebuie să prezinte situația tuturor activelor și datoriilor la sfîrșitul acelei zile, iar Contul de rezultate trebuie să cuprindă toate veniturile și cheltuielile atribuite exercițiului ce se încheie în ziua respectivă. Deși activitatea unei întreprinderi este un proces continuu, trebuie să existe un moment de delimitare pentru rapoartele periodice. Anumite operațiuni se extind în mod invariabil peste aceste momente delimitative; prin urmare, o serie de conturi trebuie regularizate.

De exemplu, anumite conturi din balanța de verificare a Agenției de Publicitate Joan Miller de la sfîrșitul exercițiului (Exemplul 3-1) nu prezintă solduri corecte (acceptabile) pentru întocmirea rapoartelor financiare. Balanța de verificare de la 31 ianuarie prezintă pentru cheltuielile privind chiriile achitate în avans un sold de 800$. La tariful de 400$ pe lună, această sumă reprezintă chiria pentru lunile ianuarie și februarie. Astfel, la 31 ianuarie jumătate din suma de 800$, sau 400$, reprezintă cheltuieli privind chiria aferente lunii ianuarie; restul de 400$ reprezintă un activ ce urmează a se utiliza în februarie. Este necesară o regularizare pentru a se reflecta în Bilanț soldul de 400$ al contului Chirie achitată în avans și în Contul de rezultate cheltuielile privind chiria, în valoare de 400$. După cum veți vedea în paginile următoare, în balanța de verificare a Agenției de Publicitate Joan Miller mai există cîteva conturi care nu au solduri corecte. Ca și contul Chirie achitată în avans, acestea trebuie regularizate.

---

[3] Statement of Financial Accounting Concepts *No 1*, "Objectives of Financial Reporting by Business Enterprises" (Stamford, Conn.: Financial Accounting Standards Board, 1978), par. 44.

Exemplul 3-1. Balanța de verificare a Agenției de Publicitate Joan Miller.

Agenția de Publicitate Joan Miller
Balanță de verificare
31 ianuarie, 19xx

Mijloace bănești	$ 1.720	
Clienți	2.800	
Materiale artistice	1.800	
Materiale de birou	800	
Chirie achitată în avans	800	
Asigurare plătită în avans	480	
Echipamente artistice	4.200	
Echipamente de birou	3.000	
Furnizori		$ 3.170
Tarife pentru servicii artistice încasate în avans		1.000
Joan Miller, Capital		10.000
Joan Miller, Retrageri	1.400	
Venituri din servicii publicitare		4.200
Cheltuieli privind salariile	1.200	
Cheltuieli de întreținere	100	
Cheltuieli telefonice	70	
	$ 18.370	$ 18.370

Tehnica regularizărilor

OBIECTIVUL 4
Prezentarea celor patru situații fundamentale ce impun înregistrări de regularizare

Contabilii folosesc **operațiuni de regularizare** în scopul aplicării metodei acumulărilor în cazul operațiunilor care își extind efectele pe mai mult de un exercițiu contabil. Operațiunile de regularizare cuprind cel puțin un cont bilanțier (sau permanent) și cel puțin un cont de rezultate (sau temporar). Operațiunile de regularizare nu implică niciodată contul Mijloace bănești. Ele sînt necesare atunci cînd există un report sau o acumulare. **Reportul** reprezintă amînarea constatării unei cheltuieli deja achitate sau doar efectuate (generate) sau a unui venit deja încasat. Reporturile se utilizează în următoarele două situații:

1. Au fost înregistrate cheltuieli ce trebuie repartizate între două sau mai multe exerciții contabile. Exemple sînt costurile clădirilor, asigurarea plătită în avans și materiile prime și materialele. În acest caz operațiunea de regularizare cuprinde un cont de datorii și unul de venituri.
2. Au fost înregistrate venituri ce trebuie repartizate între două sau mai multe exerciții contabile. Un exemplu este încasarea contravalorii unor servicii ce urmează să fie prestate ulterior. Operațiunea de regularizare implică un cont de datorii și un cont de venituri.

Acumularea reprezintă constatarea unui venit care a fost obținut („cîștigat") sau a unei cheltuieli care a fost efectuată (generată, produsă), dar care nu sînt încă înregistrate. Acumulările intervin în următoarele două situații:

1. Există venituri neînregistrate. Un exemplu sînt tarifele pentru servicii obținute („cîștigate"), dar încă neîncasate sau nefacturate. Operațiunea de regularizare cuprinde un cont de active și un cont de venituri.
2. Există cheltuieli neînregistrate. Exemple sînt salariile obținute de angajați în exercițiul contabil curent, dar după ultima dată de plată. Operațiunea de regularizare cuprinde un cont de cheltuieli și un cont de datorii.

Încă o dată, folosim Agenția de Publicitate Joan Miller pentru a exemplifica tipurile de operațiuni de regularizare efectuate de majoritatea agenților economici.

Repartizarea cheltuielilor înregistrate între două sau mai multe exerciții contabile (report de cheltuieli)

OBIECTIVUL 5
Efectuarea înregistrărilor de regularizare tipice

Deseori companiile generează cheltuieli de care beneficiază mai mult decît un exercițiu. În general, aceste cheltuieli se înregistrează în debitul unui cont de active. La sfîrșitul exercițiului contabil, suma utilizată este transferată din contul de active într-un cont de cheltuieli. Două dintre cele mai importante rectificări se fac pentru cheltuielile efectuate în avans și pentru amortizarea utilajelor și echipamentelor.

Cheltuielile efectuate în avans. Anumite cheltuieli sînt de obicei anticipate, achitate înainte de a se beneficia de ele. Aceste cheltuieli sînt denumite **cheltuieli efectuate în avans (anticipate)**. Printre acestea se numără chiriile, asigurările și materiile prime și materialele. Pînă la sfîrșitul exercițiului contabil, o parte din aceste bunuri sau servicii (sau totalul lor) vor fi utilizate sau vor expira. Partea din aceste active de care a beneficiat activitatea curentă este tratată ca o cheltuială a exercițiului. Partea rămasă neconsumată sau neexpirată este tratată ca un activ destinat operațiunilor viitoare ale companiei. Dacă operațiunile de regularizare pentru cheltuielile efectuate în avans nu sînt făcute la sfîrșitul perioadei de gestiune, atît Bilanțul, cît și Contul de profit și pierdere vor reflecta informații incorecte: activele companiei vor fi supraevaluate, iar cheltuielile — subevaluate. Prin urmare, capitalurile proprii din Bilanț și venitul net din Contul de profit și pierdere vor fi supraevaluate.

La începutul lunii, Agenția de Publicitate Joan Miller a plătit în avans chiria pentru două luni. Această plată a generat un activ, care constă în dreptul de a utiliza spațiul închiriat timp de două luni. Pe măsură ce au trecut zilele lunii, o parte din costul activului a expirat și s-a transformat în cheltuială. La 31 ianuarie jumătate din cost a fost consumat și trebuie tratat ca o cheltuială. Prezentăm în continuare analiza faptului economic:

Chirie plătită în avans (operațiunea de regularizare a.)

Chirie plătită în avans			
2 ian.	800	**31 ian.**	**400**

Cheltuieli privind chiria			
31 ian.	**400**		

Tipul operațiunii: Trecerea pe cheltuieli a chiriei plătite în avans, corespunzătoare lunii curente.
Analiza contabilă: Descreștere de active. Descreștere de capitaluri proprii.
Funcționarea conturilor: Diminuarea activelor se înregistrează prin creditare. Diminuarea capitalurilor proprii se înregistrează prin debitare.
Înregistrarea: Descreșterea de active se evidențiază în creditul contului Chirire plătită în avans. Descreșterea de capitaluri proprii se evidențiază în debitul contului Cheltuieli privind chiria.

	Dr.	Cr.
Chirie plătită în avans	400	
Cheltuieli privind chiria		400

Contul Chirie plătită în avans are acum un sold de 400$, care reprezintă chiria pentru o lună achitată în avans. Contul Cheltuieli privind chiria reflectă cheltuiala de 400$ aferentă lunii ianuarie.

Pe lîngă chirie, Agenția de Publicitate Joan Miller a efectuat în avans cheltuieli privind asigurările, materialele artistice și materialele de birou, toate impunînd operațiuni de regularizare.

La 8 ianuarie agenția a achiziționat o poliță de asigurare de viață de un an, achitînd-o în avans. Ca și chiria plătită în avans, asigurarea plătită în avans prezintă avantaje (în acest caz protecție) care expiră cu trecerea timpului. La sfîrșitul lunii, 1/12 din protecție expiră. Operațiunea de regularizare este analizată și înregistrată astfel:

Asigurare plătită în avans (operațiunea de regularizare b.)

Asigurare plătită în avans			
8 ian.	480	**31 ian.**	**40**

Cheltuieli privind asigurările			
31 ian.	**40**		

Tipul operațiunii: Trecerea pe cheltuieli a primei de asigurare de viață achitată în avans, corespunzătoare lunii curente.

Analiza contabilă: Descreștere de active. Descreștere de capitaluri proprii.

Funcționarea conturilor: Diminuarea activelor se înregistrează prin creditare. Diminuarea capitalurilor proprii se înregistrează prin debitare.

Înregistrarea: Descreșterea de active se evidențiază în creditul contului Asigurare plătită în avans. Descreșterea de capitaluri proprii se evidențiază în creditul contului Cheltuieli privind asigurările.

	Dr.	Cr.
Asigurare plătită în avans	40	
Cheltuieli privind asigurările		40

Contul Asigurare plătită în avans prezintă acum soldul corect, de 440$, iar contul Cheltuieli privind asigurările reflectă costurile expirate, de 40$, corespunzătoare lunii curente.

La începutul lunii, Agenția de Publicitate Joan Miller a achiziționat materiale artistice și de birou. Datorită faptului că agenția a executat pe parcursul lunii comenzi artistice pentru diferiți clienți, materialele artistice au fost consumate. În plus, secretara a utilizat materialele de birou. Nu este necesară evidențierea consumurilor de materiale în fiecare zi, pentru că rapoartele financiare se întocmesc abia la sfîrșitul lunii și evidența zilnică ar implica un efort prea mare. În schimb, Joan Miller face un inventar minuțios al materialelor artistice și de birou la sfîrșitul lunii. Prin acest inventar se înregistrează numărul și costul materialelor care mai sînt active ale companiei și urmează să fie consumate.

Să presupunem că inventarul reflectă materiale artistice în valoare de 1.300$ și materiale de birou în valoare de 600$ existente în companie. Acest lucru înseamnă că din materialele artistice achiziționate anterior, în valoare de 1.800$, în ianuarie s-au consumat (au devenit cheltuieli) materiale în valoare de 500$. Din materialele de birou achiziționate anterior, în valoare de 800$, au fost consumate materiale în valoare de 200$. Aceste operațiuni sînt analizate și înregistrate după cum urmează:

Materiale artistice și materiale de birou (operațiunile de regularizare c. și d.)

Materiale artistice			
6 ian.	1.800	**31 ian.**	**500**

Tipul operațiunii: Consum de materiale.

Analiza contabilă: Descreștere de active. Descreștere de capitaluri proprii.

Funcționarea conturilor: Diminuarea activelor se înregistrează prin creditare. Diminuarea capitalurilor proprii se înregistrează prin debitare.

Cheltuieli privind materialele artistice

31 ian. 500	

Materiale de birou

6 ian. 800	**31 ian. 200**

Cheltuieli privind materialele de birou

31 ian. 200	

Înregistrarea: Descreșterea de active se evidențiază în creditul conturilor Materiale artistice și Materiale de birou. Descreșterea capitalurilor proprii se evidențiază în debitul conturilor Cheltuieli privind materialele artistice și Cheltuieli privind materialele de birou.

	Dr.	Cr.
Cheltuieli privind materialele artistice	500	
Materiale artistice		500
Cheltuieli privind materialele de birou	200	
Materiale de birou		200

Conturile de active Materiale artistice și Materiale de birou refelectă acum solduri corecte, de 1.300$, respectiv 600$, reprezentînd materialele ce urmează a fi consumate. În plus, materialele artistice consumate pe parcursul exercițiului contabil au o valoare e 500$, iar materialele de birou consumate au o valoare de 200$.

Amortizarea mijloacelor fixe. Atunci cînd o companie cumpără un activ fix — clădiri, echipamente, mijloace de transport, tehnică de calcul, accesorii comerciale sau mobilier de birou — în general plătește în avans pentru utilizarea acelui activ pentru perioada în care compania va beneficia de acesta. Cu alte cuvinte, activul reprezintă reportarea unei cheltuieli. Astfel, contabilul trebuie să repartizeze costul activului pe durata sa de utilizare estimată. Suma repartizată asupra oricărui dintre exercițiile contabile se numește **amortizare**, sau *cheltuieli privind amortizarea*. Amortizarea, ca și alte cheltuieli, este efectuată pe parcursul unui exercițiu contabil în scopul obținerii unor venituri.

Deseori este imposibil să se determine durata de viață a unui activ sau partea dintr-un activ utilizată într-o anumită perioadă. Din acest motiv, amortizarea trebuie estimată. Contabilii au elaborat mai multe metode de estimare a amortizării și de rezolvare a altor probleme complexe legate de amortizare. Prezentăm în continuare o situație simplă.

Să presupunem că Agenția de Publicitate Joan Miller estimează că echipamentele sale artistice și cele de birou vor avea o durată de funcționare de cinci ani (60 de luni) și nu vor avea nici o valoare la sfîrșitul acestei perioade. Amortizarea lunară a echipamentelor artistice și de birou va fi de 70$ (4.200$/ 60 luni), respectiv 50$ (3.000$/ 60 luni). Aceste sume reflectă costurile repartizate în luna respectivă și reprezintă mărimile cu care trebuie reduse conturile de active și corespunzător majorate conturile de cheltuieli (care diminuează capitalurile proprii).

Echipamente artistice și echipamente de birou (operațiunile de regularizare e. și f.)

Echipamente artistice

4 ian. 4.200	

Tipul operațiunii: Înregistrarea cheltuielilor privind amortizările.

Analiza contabilă: Descreștere de active. Descreștere de capitaluri proprii.

Funcționarea conturilor: Diminuarea activelor se înregistrează prin creditare. Diminuarea capitalurilor proprii se înregistrează prin debitare.

Înregistrarea: Descreșterea de active se evidențiază în creditul conturilor Amortizarea

Amortizarea echipamentelor artistice

	31 ian. 70

Echipamente de birou

5 ian. 3.000	

Amortizarea echipamentelor de birou

	31 ian. 50

Cheltuieli privind amortizarea echipamentelor artistice

31 ian. 70	

Cheltuieli privind amortizarea echipamentelor de birou

31 ian. 50	

echipamentelor artistice și Amortizarea echipamentelor de birou. Descreșterea capitalurilor proprii se evidențiază în debitul conturilor Cheltuieli privind amortizarea echipamentelor artistice și Cheltuieli privind amortizarea echipamentelor de birou.

	Dr.	Cr.
Cheltuieli privind amortizarea echipamentelor artistice	70	
Amortizarea echipamentelor artistice		70
Cheltuieli privind amortizarea echipamentelor de birou	50	
Amortizarea echipamentelor de birou		50

Amortizarea cumulată — cont rectificativ. Observați că în analiza anterioară conturile de active nu sînt creditate direct. În schimb, sînt creditate noile conturi — Amortizarea echipamentelor artistice și Amortizarea echipamentelor de birou. Aceste conturi de **amortizare cumulată** reprezintă conturi rectificative de pasiv contra activ, care totalizează amortizarea unui anumit activ fix trecută pe cheltuieli. **Contul rectificativ** reprezintă un cont distinct de pasiv, care este contrapartida unui cont de activ. Soldul contului rectificativ apare în rapoartele financiare ca o deducere din contul corespunzător de activ. Există cîteva tipuri de conturi rectificative. În acest caz, soldul contului Amortizarea echipamentelor artistice apare în Bilanț ca o deducere din contrapartida sa, contul Echipamente artistice. În mod similar, soldul contului Amortizarea echipamentelor de birou se deduce din contul Echipamente de birou. Exemplul 3-2 prezintă secțiunea de imobilizări a Bilanțului Agenției de Publicitate Joan Miller, după ce au fost efectuate operațiunile de regularizare.

Exemplul 3-2. Secțiunea activelor imobilizate din Bilanț.

Agenția de Publicitate Joan Miller
Bilanț parțial
31 ianuarie, 19xx

Active imobilizate		
Echipamente artistice	$ 4.200	
Minus Amortizarea cumulată	70	$ 4.130
Echipamente de birou	$ 3.000	
Minus Amortizarea cumulată	50	2.950
Total active imobilizate		$ 7.080

Contul rectificativ este utilizat din două motive bine fundamentate. În primul rînd, el confirmă faptul că amortizarea este o estimare. În al doilea rînd, contul rectificativ permite menținerea costului inițial al unui activ: în combinație cu contul de activ, el reflectă ce parte din activul respectiv a fost trecută

pe cheltuieli, ca și partea rămasă de amortizat. Pe măsura trecerii timpului, suma amortizării acumulate crește, iar suma netă reflectată ca activ se diminuează. Peste șase luni, contul Amortizarea echipamentelor artistice va prezenta un sold de 420$; dacă se scade această sumă din contul Echipamente artistice, va rămîne valoarea netă de 3.780$. Această sumă netă este denumită **valoare rămasă de amortizat** sau *valoare contabilă netă*.

Repartizarea veniturilor înregistrate pe două sau mai multe exerciții contabile (venituri reportate)

Așa cum cheltuielile pot fi plătite înainte de a fi utilizate, și veniturile pot fi încasate înainte de a fi „cîștigate". Atunci cînd veniturile sînt obținute (încasate) în avans, apare obligația companiei de a livra bunuri sau a presta servicii. Prin urmare, **veniturile anticipate** (înregistrate în avans) sînt reflectate de un cont de datorii. De exemplu, editurile încasează de obicei în avans plățile pentru abonamente la reviste. Aceste încasări sînt înregistrate într-un cont de datorii. Dacă firma nu-și respectă obligația de a livra publicațiile, abonații au dreptul să-și recupereze banii. Pe măsură ce compania livrează fiecare număr al revistei, ea „cîștigă" o parte din plățile în avans. Această parte trebuie transferată din contul Venituri din abonamente înregistrate în avans în contul Venituri din abonamente.

Pe parcursul lunii ianuarie, Agenția de Publicitate Joan Miller a încasat 1000$ ca plată în avans pentru servicii artistice care urmează să fie prestate unei alte agenții. Să presupunem că pînă la sfîrșitul lunii au fost prestate și acceptate de cealaltă agenție servicii artistice în valoare de 400$. Iată analiza operațiunii:

Venituri din servicii artistice înregistrate în avans (operațiunea de regularizare g.)

Tarife pentru servicii artistice încasate în avans

31 ian.	**400**	15 ian.	1.000

Venituri din servicii artistice

		31 ian.	**400**

Tipul operațiunii: Prestarea unor servicii plătite în avans.

Analiza contabilă: Datoriile descresc. Capitalurile proprii cresc.

Funcționarea conturilor: Diminuarea datoriilor se înregistrează prin debitare. Majorarea capitalurilor proprii se înregistrează prin creditare.

Înregistrarea: Descreșterea datoriilor se evidențiază în debitul contului Tarife pentru servicii artistice încasate în avans. Creșterea capitalurilor proprii se evidențiază în creditul contului Venituri din servicii artistice.

	Dr.	Cr.
Tarife pentru servicii artistice încasate în avans	400	
Venituri din servicii artistice		400

Contul de datorii Tarife pentru servicii artistice încasate în avans reflectă în acest moment valoarea de 600$ a serviciilor ce urmează a fi prestate. Contul de venit Venituri din servicii artistice reflectă serviciile prestate și venitul obținut în schimbul acestor servicii pe parcursul lunii, în sumă de 400$.

Constatarea veniturilor neînregistrate (venituri acumulate)

Veniturile acumulate reprezintă venituri corespunzătoare unor servicii prestate sau unor bunuri livrate, dar pentru care nu s-a făcut nici o înregistrare

în contabilitate. Orice venituri care au fost „cîștigate", dar nu au fost înregistrate în cursul exercițiului contabil, impun o operațiune de regularizare prin care se debitează un cont de active și se creditează un cont de venituri. De exemplu, dobînda aferentă unui efect comercial de încasat se acumulează zi de zi, dar nu poate fi încasată decît într-un exercițiu contabil ulterior. Contul Dobînzi de încasat ar trebui debitat, iar contul Venituri din dobînzi ar trebui creditat cu valoarea dobînzii acumulate pînă la sfîrșitul exercițiului curent.

Să presupunem că Agenția de Publicitate Joan Miller a convenit să plaseze o serie de anunțuri publicitare pentru Marsh Tire Company și că primul anunț apare la 31 ianuarie, ultima zi a lunii. Tariful de 200$ pentru această publicitate, care a fost obținut, dar nu a fost înregistrat ca venit, ar trebui evidențiat astfel:

Venituri din servicii publicitare acumulate (operațiunea de regularizare h.)

Tarife pentru servicii de încasat

31 ian.	**200**		

Venituri din servicii publicitare

		10 ian.	1.400
		19	2.800
		31	**200**

Tipul operațiunii: Acumularea unor venituri neînregistrate.

Analiza contabilă: Cresc activele. Cresc capitalurile proprii.

Funcționarea conturilor: Majorarea activelor se înregistrează prin debitare. Majorarea capitalurilor proprii se înregistrează prin creditare.

Înregistrarea: Creșterea activelor se evidențiază în debitul contului Tarife pentru servicii de încasat. Creșterea capitalurilor proprii se evidențiază în creditul contului Venituri din servicii publicitare.

	Dr.	Cr.
Tarife pentru servicii de încasat	200	
Venituri din servicii publicitare		200

În acest moment atît contul de activ, cît și cel de venit prezintă solduri corecte: soldul de 200$ al contului Tarife pentru servicii de încasat reprezintă o creanță a companiei, iar soldul de 4.400$ al contului Venituri din servicii publicitare a fost obținut de companie pe parcursul lunii. Companiei Marsh i se va factura seria de anunțuri publicitare pe măsura plasării lor. În acel moment, se va debita contul Clienți, creditîndu-se contul Tarife pentru servicii de încasat.

Constatarea cheltuielilor neînregistrate (cheltuieli acumulate)

La sfîrșitul unui exercițiu contabil există de obicei cheltuieli care au fost generate, dar nu au fost înregistrate în conturi. Aceste cheltuieli impun operațiuni de regularizare. Un astfel de caz este dobînda aferentă împrumuturilor obținute. În fiecare zi, dobînda datorată pentru credit se acumulează. Printr-o operațiune de regularizare, la sfîrșitul fiecărui exercițiu se înregistrează dobînda acumulată, care reprezintă o cheltuială a exercițiului, precum și obligația de a plăti această dobîndă. Alte cheltuieli neînregistrate sînt impozitele și salariile. Pe măsură ce cheltuiala și datoria corespunzătoare cresc, se spune că ele *se acumulează* — de aici termenul de **cheltuieli acumulate**.

Să presupunem următorul calendar al lunii ianuarie:

ianuarie

L	M	M	J	V	S	D
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

Pînă la sfîrșitul perioadei de gestiune, 31 ianuarie, secretara Agenției de Publicitate Joan Miller va lucra încă trei zile (luni, marți și miercuri) peste termenul de plată de două săptămîni, a cărui ultimă zi a fost 26 ianuarie. Angajata a cîștigat salariul corespunzător celor trei zile, însă acesta nu este exigibil pînă la ziua de plată din februarie. Salariul pentru aceste zile reprezintă o cheltuială a lunii ianuarie, iar soldul datoriilor ar trebui să reflecte faptul că firma datorează secretarei această sumă. Dat fiind că pentru două săptămîni salariul secretarei este de 600$, sau 60$ pe zi (600$/ 10 zile lucrătoare), cheltuiala aferentă lunii ianuarie este de 180$ (60$ × 3 zile).

Salarii acumulate (operațiunea de regularizare i.)

Salarii datorate

		31 ian.	180

Cheltuieli privind salariile

12 ian.	600		
26	600		
31	180		

Tipul operațiunii: Acumularea unor cheltuieli neînregistrate.
Analiza contabilă: Cresc datoriile. Descresc capitalurile proprii.
Funcționarea conturilor: Majorarea datoriilor se înregistrează prin creditare. Diminuarea capitalurilor proprii se înregistrează prin debitare.
Înregistrarea: Creșterea datoriilor se evidențiază în creditul contului Salarii datorate. Descreșterea capitalurilor proprii se evidențiază în debitul contului Cheltuieli privind salariile.

	Dr.	Cr.
Cheltuieli privind salariile	180	
Salarii datorate		180

Datoria de 180$ este în acest moment reflectată corect în contul Salarii datorate. De asemenea, este corect și soldul cheltuielilor privind salariile corespunzătoare lunii curente, în sumă de 1.380$.

MOMENT DECIZIONAL

Agenția de Publicitate Joan Miller

■ În unul din exemplele prezentate în acest capitol, la 31 ianuarie este înregistrată o acumulare de salarii datorate, în valoare de 180$. Joan Miller ar putea întreba: „De ce este necesară această operațiune de regularizare? De ce trebuie depus acest efort? Nu se echilibrează toate sumele la sfîrșit, cînd secretara este plătită în februarie? Dacă totalul cheltuielilor privind salariile este același în cele două luni, nu rămîne și venitul net pe total

neschimbat?" Iată trei motive din care operațiunile de regularizare ar putea-o ajuta pe Joan Miller să determine rezultatele firmei sale.

Operațiunile de regularizare prezintă importanță pentru că sînt utile contabililor în procesul de compilare a informațiilor necesare managerilor și proprietarilor. În primul rînd, operațiunile de regularizare contribuie la determinarea relevantă și utilă a profitului și a situației financiare. Joan Miller trebuie să știe ce venituri obține lunar agenția și care este valoarea datoriilor și activelor în ultima zi a lunii. De exemplu, dacă nu s-ar înregistra salariul secretarei acumulat în cele trei zile, venitul agenției ar fi supraevaluat cu 180$, sau 9% (180$/ 1.990$). În al doilea rînd, operațiunile de regularizare permit compararea rapoartelor financiare din diferite perioade de gestiune. Joan Miller poate determina dacă firma obține un profit mai mare sau dacă și-a îmbunătățit situația financiară. Întorcîndu-ne la exemplul anterior, dacă nu s-ar înregistra operațiunea de regularizare a salariilor acumulate, nu numai venitul net al lunii ianuarie ar fi supraevaluat cu 180$, dar și venitul net al lunii februarie (luna în care se va efectua plata) va fi subevaluat cu 180$. Din cauza acestei erori, veniturile lunii februarie, orice valoare ar avea, vor apărea mai mici decît sînt în realitate. În al treilea rînd, deși o operațiune de regularizare pare nesemnificativă, efectul cumulat al tuturor operațiunilor de regularizare poate fi important. Să recapitulăm toate regularizările făcute de Agenția de Publicitate Joan Miller privind chiria și primele de asigurare plătite în avans, materialele artistice și de birou, amortizarea echipamentelor artistice și de birou, veniturile din servicii artistice înregistrate în avans, tarifele pentru servicii artistice acumulate și salariile acumulate. Toate acestea sînt regularizări fundamentale. Influența lor asupra venitului net se rezumă la creșterea cheltuielilor cu 1.440$ și a veniturilor cu 600$, avînd un efect net de minus 840$, sau 42 % (840$/ 1.990$) din venitul net. Dacă operațiunile de regularizare nu ar fi fost efectuate, Joan Miller ar fi obținut o imagine eronată asupra performanțelor companiei sale. ■

Utilizarea balanței de verificare rectificate pentru elaborarea rapoartelor financiare

OBIECTIVUL 6
Întocmirea rapoartelor financiare pe baza balanței de verificare rectificate

În capitolul privind cuantificarea și înregistrarea operațiunilor economice s-a întocmit o balanță de verificare înaintea înregistrării operațiunilor de regularizare (primară). Acum vom întocmi **balanța de verificare rectificată**, care reflectă conturile și soldurile lor după înregistrarea și sistematizarea operațiunilor de regularizare. Balanța de verificare rectificată a Agenției de Publicitate Joan Miller este prezentată în partea stîngă în Exemplul 3-3. Observați că anumite conturi, cum ar fi Mijloace bănești și Clienți, au aceleași solduri ca în balanța de verificare primară (vezi Exemplul 3-1.), datorită faptului că nu au fost afectate de nici o operațiune de regularizare. Alte conturi, ca Materiale artistice, Materiale de birou, Chirie plătită în avans și Asigurare plătită în avans, au solduri diferite de cele din balanța de verificare primară, pentru că au fost afectate de operațiuni de regularizare. Dacă operațiunile de regularizare au fost sistematizate corect în Cartea mare, balanța de verificare rectificată ar trebui să prezinte egalitate între total credit și total debit.

Pe baza balanței de verificare rectificate pot fi elaborate cu ușurință rapoartele financiare. Contul de rezultate este întocmit pe baza conturilor de venituri și cheltuieli, după modelul din Exemplul 3-3. Apoi sînt întocmite Situația capitalurilor proprii și Bilanțul, după modelul din Exemplul 3-4. Observați că venitul net din Contul de rezultate este confruntat cu investițiile și retragerile în Situația capitalurilor proprii, pentru a reflecta modificarea netă a

Exemplul 3-3. Relațiile dintre balanța de verificare rectificată și Contul de rezultate (Contul de profit și pierdere)

Agenția de Publicitate Joan Miller
Balanță de verificare rectificată
31 ianuarie, 19xx

Mijloace bănești	$ 1.720	
Clienți	2.800	
Materiale artistice	1.300	
Materiale de birou	600	
Chirie plătită în avans	400	
Asigurare plătită în avans	440	
Echipamente artistice	4.200	
Amortizarea echipamentelor artistice		$ 70
Echipamente de birou	3.000	
Amortizarea echipamentelor de birou		50
Furnizori		3.170
Tarife pentru servicii artistice încasate în avans		600
Joan Miller, Capital		10.000
Joan Miller, Retrageri	1.400	
Venituri din servicii publicitare		4.400
Cheltuieli privind salariile	1.380	
Cheltuieli de întreținere	100	
Cheltuieli telefonice	70	
Cheltuieli privind chiriile	400	
Cheltuieli privind asigurările	40	
Cheltuieli privind materialele artistice	500	
Cheltuieli privind materialele de birou	200	
Cheltuieli privind amortizarea echipamentelor artistice	70	
Cheltuieli privind amortizarea echipamentelor de birou	50	
Venituri din servicii artistice		400
Tarife pentru servicii de încasat	200	
Salarii datorate		180
	$ 18.870	**$ 18.870**

Agenția de Publicitate Joan Miller
Cont de rezultate
pentru luna încheiată la 31 ianuarie, 19xx

Venituri		
Venituri din servicii publicitare	$ 4.400	
Venituri din servicii artistice	400	
Total venituri		$ 4.800
Cheltuieli		
Cheltuieli privind salariile	$ 1.380	
Cheltuieli de întreținere	100	
Cheltuieli telefonice	70	
Cheltuieli privind chiriile	400	
Cheltuieli privind asigurările	40	
Cheltuieli privind materialele artistice	500	
Cheltuieli privind materialele de birou	200	
Cheltuieli privind amortizarea echipamentelor artistice	70	
Cheltuieli privind amortizarea echipamentelor de birou	50	
Total cheltuieli		2.810
Venit net		$ 1.990

contului de capital al lui Joan Miller. Soldul rezultat al contului Joan Miller, Capital la 31 ianuarie apare în Bilanț, alături de conturile de active și datorii. În situațiile mai complexe, contabilii utilizează o foaie de calcul pentru elaborarea rapoartelor financiare. Întocmirea unei foi de calcul este prezentată în capitolul privind realizarea ciclului contabil.

Exemplul 3-4. Relațiile dintre balanța de verificare rectificată și Bilanț și Situația capitalurilor proprii

Agenția de Publicitate Joan Miller
Balanță de verificare rectificată
31 ianuarie, 19xx

Mijloace bănești	$ 1.720	
Clienți	2.800	
Materiale artistice	1.300	
Materiale de birou	600	
Chirie plătită în avans	400	
Asigurare plătită în avans	440	
Echipamente artistice	4.200	
Amortizarea echipamentelor artistice		$ 70
Echipamente de birou	3.000	
Amortizarea echipamentelor de birou		50
Furnizori		3.170
Tarife pentru servicii artistice încasate în avans		600
Joan Miller, Capital		10.000
Joan Miller, Retrageri	1.400	
Venituri din servicii publicitare		4.400
Cheltuieli privind salariile	1.380	
Cheltuieli de întreținere	100	
Cheltuieli telefonice	70	
Cheltuieli privind chiriile	400	
Cheltuieli privind asigurările	40	
Cheltuieli privind materialele artistice	500	
Cheltuieli privind materialele de birou	200	
Cheltuieli privind amortizarea echipamentelor artistice	70	
Cheltuieli privind amortizarea echipamentelor de birou	50	
Venituri din servicii artistice		400
Tarife pentru servicii de încasat	200	
Salarii datorate		180
	$ 18.870	**$ 18.870**

Agenția de Publicitate Joan Miller
Bilanț
încheiat la 31 ianuarie, 19xx

Active		
Mijloace bănești		$ 1.720
Clienți		2.800
Tarife de încasat		200
Materiale artistice		1.300
Materiale de birou		600
Chirie plătită în avans		400
Asigurare plătită în avans		440
Echipamente artistice	$ 4.200	
Minus amortizare cumulată	70	4.130
Echipamente de birou	$ 3.000	
Minus amortizare cumulată	50	2.950
Total active		**$ 14.540**
Datorii		
Furnizori	$ 3.170	
Tarife pentru servicii artistice încasate în avans	600	
Salarii datorate	180	
Total datorii		$ 3.950
Capitaluri proprii		
Joan Miller, Capital		10.590
Total datorii și capitaluri proprii		$ 14.540

Agenția de Publicitate Joan Miller
Situația capitalurilor proprii
pentru luna încheiată la 31 ianuarie, 19xx

Joan Miller, Capital, 1 ianuarie 19xx		—
Plus: **Investiție a lui Joan Miller**	**$ 10.000**	
Venit net	1.990	$ 11.990
Subtotal		$ 11.990
Minus: **Retrageri**		**1.400**
Miller, Capital, 31 ianuarie 19 xx		$ 10.590

Din Contul de rezultate din Exemplul 3-3.

Corectarea erorilor

OBIECTIVUL 7
Efectuarea înregistrărilor de corectare

Atunci cînd este descoperită o greșeală în Jurnal sau Cartea mare, aceasta trebuie corectată. Metoda de corectare depinde de tipul greșelii. Totuși, greșeala nu trebuie *niciodată* ștearsă, pentru că această acțiune ar putea indica intenția de a ascunde ceva. Dacă se descoperă o eroare într-un articol contabil de Jurnal înainte ca datele acestuia să fie sistematizate în Cartea mare, sînt suficiente pentru corectare o linie trasă peste elementul greșit și scrierea elementului corect deasupra acesteia. În mod asemănător, atunci cînd o greșeală de sistematizare implică introducerea unei sume incorecte în Cartea mare, se acceptă tăierea sumei greșite cu o linie și introducerea sumei corecte.

Dacă un articol de Jurnal a fost transferat în Cartea mare într-un cont greșit, pentru corectarea erorii trebuie întocmit un alt articol de Jurnal. De exemplu, să presupunem că achiziția unui echipament artistic a fost înregistrată în felul următor:

20 feb.	Materiale artistice	100	
	Mijloace bănești		100
	Înregistrarea cumpărării de echipamente artistice		

Este evident că ar fi trebuit debitat contul Echipamente artistice și nu contul Materiale artistice. Prin urmare, este necesară următoarea înregistrare pentru a corecta greșeala:

24 feb.	Echipamente artistice	100	
	Materiale artistice		100
	Corectarea erorii din 20 feb., cînd contul Materiale artistice a fost debitat pentru cumpărarea de echipamente artistice		

Explicația oferă informații celor care ar putea verifica ulterior înregistrarea. Contul Mijloace bănești nu este implicat în corectare, pentru că a fost utilizat în mod corespunzător de la început. Efectul corectării constă în reducerea contului Materiale artistice cu suma de 100$ și majorarea contului Echipamente artistice cu aceeași sumă.

Notă privind articolele de Jurnal

Pe parcursul acestui capitol și în capitolul privind cuantificarea și înregistrarea operațiunilor economice am prezentat articolele de Jurnal însoțite de o analiză contabilă completă pentru fiecare operațiune. Aceste analize v-au arătat procesul complicat ce stă în spatele fiecărei înregistrări. Pînă în acest moment, ar trebui să cunoașteți foarte bine efectele pe care le au operațiunile asupra egalității contabile și regulile de debitare și creditare a conturilor. Din acest motiv, articolele de Jurnal sînt prezentate în continuare în acest manual fără o analiză contabilă completă.

Recapitulare

Recapitularea obiectivelor de studiu

1. Definirea *venitului net* și a celor două componente principale ale sale: *veniturile* și *cheltuielile*.

Venitul net reprezintă creșterea netă a capitalurilor proprii, ce rezultă din activitatea economică a unei companii. Venitul net este egal cu diferența dintre venituri și cheltuieli, cu excepția cazurilor cînd veniturile sînt mai mici decît cheltuielile și rezultă o pierdere netă. Veniturile reprezintă prețul bunurilor vîndute și al serviciilor prestate pe parcursul unei anumite perioade de timp. Cheltuielile reprezintă costuri ale bunurilor și serviciilor utilizate în procesul de obținere a veniturilor.

2. Explicarea dificultăților determinării profitului, legate de (a) problema exercițiului contabil, (b) problema continuității activității și (c) problema corespondenței.
Problema exercițiului contabil conduce la concluzia că se impune determinarea venitului net pentru perioade scurte de timp. Problema continuității conduce la concluzia că, deși întreprinderile au un viitor nesigur, contabilii trebuie să pornească de la ipoteza că întreprinderea își va desfășura activitatea pe o perioadă nedefinită de timp, cu excepția cazurilor în care există dovezi care să susțină contrariul. Problema corespondenței se referă la dificultatea atribuirii veniturilor și cheltuielilor unei anumite perioade de timp. Această problemă se rezolvă prin aplicarea principiului corespondenței: veniturile se alocă exercițiului contabil în care se vînd bunurile sau se prestează serviciile, iar cheltuielile se alocă exercițiului în care sînt utilizate pentru obținerea veniturilor.

3. Definirea metodei „acumulărilor" și explicarea modalităților multiple de aplicare a acesteia.
Contabilitatea acumulărilor constă în ansamblul tehnicilor create de contabili pentru a aplica principiul corespondenței. Cele două modalități generale de aplicare a metodei acumulărilor sînt: (1) constatarea veniturilor în momentul obținerii și a cheltuielilor în momentul efectuării și (2) regularizarea conturilor.

4. Prezentarea celor patru situații fundamentale ce impun înregistrări de regularizare.
Înregistrările de regularizare se impun atunci cînd (1) cheltuielile înregistrate trebuie repartizate între două sau mai multe exerciții contabile, (2) veniturile înregistrate trebuie repartizate între două sau mai multe exerciții contabile, (3) există venituri neînregistrate și (4) există cheltuieli neînregistrate.

5. Efectuarea înregistrărilor de regularizare tipice.
Efectuarea înregistrărilor de regularizare este sintetizată în următorul tabel:

	Tipul contului		
Tipul regularizării	**Debitat**	**Creditat**	**Exemple**
Reporturi			
1. Repartizarea cheltuielilor înregistrate (nu efectuate)	Cheltuială	Activ (sau rectificativ de activ)	Chirie plătită în avans Asigurare plătită în avans Materiale Clădiri Echipamente
2. Repartizarea veniturilor înregistrate (nu obținute)	Datorie	Venit	Comisioane încasate în avans
Acumulări			
1. Venituri acumulate (obținute, nu și încasate)	Activ	Venit	Comisioane de încasat Dobînzi de încasat
2. Cheltuieli acumulate (efectuate, nu și achitate)	Cheltuială	Datorie	Salarii de plătit Dobînzi de plătit

6. Întocmirea rapoartelor financiare pe baza balanței de verificare rectificate.
Balanța de verificare rectificată se întocmește după ce înregistrările de regularizare au fost sistematizate în fișele de Carte mare ale conturilor. Scopul său este de a verifica egalitatea dintre soldurile creditoare și debitoare după înregistrarea regularizărilor și înainte de întocmirea rapoartelor financiare. Contul de rezultate se întocmește pe baza conturilor de venituri și cheltuieli. Bilanțul se întocmește pe baza conturilor de active și datorii din balanța de verificare rectificată și din Situația capitalurilor proprii.

7. Efectuarea înregistrărilor de corectare.
Înregistrările de corectare se efectuează pentru a aduce conturile corespunzătoare la soldurile corecte. Fiecare înregistrare de corectare trebuie însoțită de o explicație completă.

Recapitularea noțiunilor și termenilor

În acest capitol s-au definit noțiunile și termenii ce urmează:

(O.S. 2) **Activitate continuă:** ipoteza conform căreia entitatea economică își va desfășura activitatea pe o perioadă nedefinită, cu excepția cazurilor cînd există dovezi care să susțină contrariul.

(O.S. 4) **Acumulare:** constatarea unui venit obținut sau a unei cheltuieli efectuate, dar care nu sînt încă înregistrate.

(O.S. 5) **Amortizare:** repartizarea (alocarea) periodică pe cheltuieli a costului unui activ imobilizat corporal pe parcursul duratei sale de viață. Se mai numește *cheltuială privind amortizarea*.

(O.S. 2) **An fiscal:** un exercițiu contabil cu durata de douăsprezece luni utilizat de o entitate economică.

(O.S. 6) **Balanță de verificare rectificată:** balanță de verificare întocmită după înregistrarea și sistematizarea operațiunilor de regularizare.

(O.S. 5) **Cheltuieli acumulate:** cheltuieli care au fost generate (efectuate), dar nu au fost înregistrate în conturi; cheltuieli neînregistrate.

(O.S. 5) **Cheltuieli efectuate în avans (anticipate):** cheltuieli achitate în avans, care nu expiră pe parcursul exercițiului contabil curent; cont de active.

(O.S. 1) **Cheltuieli:** costuri ale bunurilor și serviciilor utilizate (consumate) în procesul de obținere a veniturilor.

(O.S. 3) **Constatarea veniturilor:** în cadrul metodei acumulărilor, procesul determinării momentului în care are loc vînzarea.

(O.S. 5) **Cont de amortizare cumulată:** cont rectificativ de pasiv contra activ, utilizat pentru acumularea cheltuielilor privind amortizarea unui anumit activ imobilizat.

(O.S. 5) **Cont rectificativ:** cont al cărui sold se deduce în rapoartele financiare din soldul unui cont corespunzător (în contrapartidă, rectificat).

(O.S. 2) **Contabilitatea prin metoda „plăți-încasări" (cash):** evidențierea veniturilor și cheltuielilor în contabilitate în funcție de plățile și încasările de mijloace bănești.

(O.S. 3) **Contabilitatea prin metoda acumulărilor:** înregistrarea efectelor financiare ale operațiunilor și altor fapte și circumstanțe asupra întreprinderii în exercițiile în care aceste operațiuni, fapte și circumstanțe se produc, și nu în exercițiile în care întreprinderea încasează sau plătește sumele bănești corespunzătoare acestora; ansamblul tehnicilor elaborate de către contabili în scopul aplicării principiului corespondenței.

(O.S. 1) **Conturi permanente:** conturi de Bilanț; soldurile lor se perpetuează și după încheierea unui exercițiu contabil. Se mai numesc și *conturi reale*.

(O.S. 1) **Conturi temporare:** reflectă acumularea veniturilor și cheltuielilor pe durata exercițiului contabil; la sfîrșitul exercițiului, soldurile lor sînt transferate în contul de capitaluri proprii. Se mai numesc *conturi nominale*.

(O.S. 4) **Operațiune de regularizare:** înregistrări efectuate de către contabili în scopul aplicării metodei acumulărilor în cazul operațiunilor care își extind efectele pe o perioadă mai mare decît un exercițiu contabil.

(O.S. 2) **Periodicitate:** ipoteza conform căreia venitul net calculat pentru orice perioadă de timp mai mică decît durata de viață a întreprinderii, deși aproximativ, reprezintă totuși o estimare utilă pentru acea perioadă.

(O.S. 1) **Pierdere netă:** diminuare netă a capitalurilor proprii, ce rezultă atunci cînd cheltuielile depășesc veniturile.

(O.S. 2) **Principiul corespondenței:** veniturile se atribuie exercițiului contabil în care sînt vîndute produsele sau prestate serviciile, iar cheltuielile se atribuie exercițiului contabil în care sînt utilizate pentru obținerea veniturilor.

(O.S. 2) **Problema continuității:** dificultatea legată de imposibilitatea determinării duratei de viață a unei întreprinderi.

(O.S. 2) **Problema exercițiului contabil:** dificultatea delimitării veniturilor și cheltuielilor pe o perioadă scurtă de timp.

(O.S. 1) **Profit:** creștere a capitalurilor proprii, ce rezultă din operațiunile economice.

(O.S. 4) **Report:** amînarea constatării unei cheltuieli deja achitate sau doar efectuate (generate) sau a unui venit deja încasat.

(O.S. 5) **Valoare rămasă de amortizat:** porțiunea neexpirată (netrecută pe cheltuieli) din costul unui activ. Se mai numește *valoare contabilă netă*.

(O.S. 1) **Venit net:** creșterea netă a capitalurilor proprii, ce rezultă din operațiunile economice; diferența dintre venituri și cheltuieli, atunci cînd veniturile sînt mai mari decît cheltuielile.

(O.S. 5) **Venituri acumulate:** venituri corespunzătoare unor servicii prestate sau unor bunuri livrate, dar pentru care nu s-a făcut nici o înregistrare în contabilitate; venituri neînregistrate.

(O.S. 5) **Venituri încasate în avans (anticipate):** venituri încasate în avans, bunurile sau serviciile corespunzătoare cărora nu vor fi livrate sau prestate în cursul exercițiului contabil curent; un cont de datorii.

(O.S. 1) **Venituri:** prețul bunurilor vîndute și al serviciilor prestate pe parcursul unei anumite perioade de timp.

Test individual

Testați-vă cunoștințele din acest capitol, alegînd răspunsul corect pentru fiecare dintre următoarele întrebări.

(O.S. 1) 1. Creșterea netă a capitalului propriu, ce rezultă din operațiuni economice, se numește:
a. venit net; c. cheltuială;
b. venit; d. activ.

(O.S. 1) 2. În general, conturile din Contul de profit și pierdere sînt:
a. conturi permanente;
b. conturi temporare;

c. conturi de venituri anticipate;
d. conturi rectificative de activ contra pasiv.

(O.S. 2) 3. O entitate economică poate opta pentru un an fiscal ce corespunde:
a. anului calendaristic;
b. anului economic firesc (normal);
c. oricărei perioade de douăsprezece luni;
d. tuturor situaţiilor anterioare.

(O.S. 2) 4. Repartizarea veniturilor asupra exerciţiilor contabile în care bunurile corespunzătoare acestora sînt livrate (sau serviciile sînt prestate), iar a cheltuielilor — asupra exerciţiilor în care acestea sînt utilizate pentru obţinerea veniturilor se numeşte:
a. exerciţiu contabil;
b. ipoteza continuităţii;
c. principiul corespondenţei;
d. regula constatării.

(O.S. 3) 5. Contabilitatea prin metoda acumulărilor implică toate regulile de mai jos, cu excepţia uneia. Care este această excepţie?
a. înregistrarea tuturor veniturilor în momentul încasării mijloacelor băneşti;
b. aplicarea principiului corespondenţei (independenţei exerciţiului);
c. constatarea cheltuielilor în momentul efectuării (generării);
d. regularizarea conturilor.

(O.S. 4) 6. Care dintre următoarele operaţiuni este un exemplu de report?
a. repartizarea costurilor pe două sau mai multe exerciţii contabile;
b. constatarea unei cheltuieli acumulate;
c. constatarea unui venit neînregistrat;
d. constatarea uni venit acumulat.

(O.S. 5) 7. Contul Asigurări plătite în avans are un sold final de 2.300$. Pe parcursul exerciţiului, din suma totală a asigurării au expirat 1.200$. Prin operaţiunea de regularizare se va debita contul:
a. asigurări plătite în avans, cu 1.200$;
b. cheltuieli privind asigurările, cu 1.200$;
c. asigurări neexpirate, cu 1.100$;
d. cheltuieli privind asigurările, cu 1.100$.

(O.S. 5) 8. Operaţiunile de regularizare sînt utilizate pentru a:
a. asigura comparabilitatea între rapoartele financiare din două exerciţii diferite;
b. asigura reflectarea plăţilor şi încasărilor (cash-flow-ului) în Contul de rezultate;
c. corecta erorile intervenite în înregistrarea operaţiunilor anterioare;
d. înregistra operaţiunile iniţiale.

(O.S. 6) 9. Balanţa de verificare rectificată reprezintă o enumerare a conturilor şi soldurilor lor la:
a. începutul exerciţiului contabil;
b. sfîrşitul exerciţiului contabil;
c. sfîrşitul exerciţiului contabil, imediat după sistematizarea operaţiunilor de regularizare în Cartea mare;
d. orice moment în cursul exerciţiului contabil.

(O.S. 7) 10. O cumpărare de materiale de birou, care a fost înregistrată în contul Echipamente de birou, va impune o înregistrare de corectare, prin care se va:
a. credita contul Materiale de birou;
b. credita contul mijloace băneşti;
c. Debita contul Echipamente de birou;
d. credita contul Echipamente de birou;

Răspunsurile la testul individual se regăsesc la sfîrşitul acestui capitol.

Problemă de recapitulare
Operațiunile de regularizare, T-urile conturilor și Balanța de verificare rectificată

(O.S. 5, 6) La 31 decembrie, Balanța de verificare (înainte de operațiunile de regularizare) a Certified Answering Service se prezenta astfel:

Certified Answering Service
Balanță de verificare
31 decembrie, 19x2

Mijloace bănești	$2.160	
Clienți	1.250	
Materiale de birou	180	
Asigurare plătită în avans	240	
Echipamente de birou	3.400	
Amortizare cumulată, echipamente de birou		$ 600
Furnizori		700
Venituri încasate în avans (anticipate)		460
James Neal, Capital		4.870
James Neal, Retrageri	400	
Venituri din tarife pentru servicii		2.900
Cheltuieli privind salariile	1.500	
Cheltuieli privind chiria	400	
	$9.530	$9.530

Mai sînt disponibile următoarele informații:

a. Asigurările care expiră pe parcursul lunii decembrie sînt de 40$.
b. Materialele de birou existente în patrimoniu la sfîrșitul lunii decembrie sînt de 75$.
c. Amortizarea aferentă lunii decembrie este de 100$.
d. Salariile acumulate (datorate) la sfîrșitul lunii decembrie sînt de 120$.
e. La 31 decembrie, veniturile obținute pentru servicii prestate, dare nefacturate sînt de 300$.
f. Veniturile obținute din servicii prestate, care au fost plătite în avans, sînt de 160$.

Se cere

1. Întocmiți T-urile conturilor din balanța de verificare și înscrieți soldurile acestora.
2. Identificați operațiunile de regularizare necesare și înregistrați-le direct în T-urile conturilor. Dacă este necesar, deschideți noi conturi.
3. Întocmiți balanța de verificare rectificată.
4. Întocmiți Contul de rezultate, Situația capitalurilor proprii și Bilanțul pentru luna care s-a încheiat la 31 decembrie 19x2.

Răspuns la problema de recapitulare

1. Deschiderea T-urilor conturilor și înscrierea sumelor din balanța de verificare.
2. Înregistrarea operațiunilor de regularizare.

Mijloace bănești	
sold 2.160	

Clienți	
sold 1.250	

Venituri din servicii de încasat	
(e) 300	

Materiale de birou

sold	180	(b)	105
sold	**75**		

Asigurare plătită în avans

sold	240	(a)	40
sold	**200**		

Echipamente de birou

sold	3.400		

Amortizare cumulată, echipamente de birou

		sold	600
		(c)	100
		sold	**700**

Furnizori

		sold	700

Venituri încasate în avans

(f)	160	sold	460
		sold	**300**

Salarii de plătit

		(d)	120

James Neal, Capital

		sold	4.870

James Neal, Retrageri

sold	400		

Venituri din servicii prestate

		sold	2.900
		(e)	300
		(f)	160
		sold	**3.360**

Cheltuieli privind salariile

sold	1.500		
(d)	120		
sold	**1.620**		

Cheltuieli privind chiria

sold	400		

Cheltuieli privind asigurările

(a)	40		

Cheltuieli privind materialele de birou

(b)	105		

Cheltuieli privind amortizarea, echipamente de birou

(c)	100		

3. Întocmirea balanței de verificare rectificate

Certified Answering Service
Balanță de verificare rectificată
31 decembrie, 19x2

Mijloace bănești	$ 2.160	
Clienți	1.250	
Venituri din servicii de încasat	300	
Materiale de birou	75	
Asigurare plătită în avans	200	
Echipamente de birou	3.400	
Amortizare cumulată, Echipamente de birou		$ 700
Furnizori		700
Venituri încasate în avans (anticipate)		300
Salarii de plătit		120
James Neal, Capital		4.870
James Neal, Retrageri	400	
Venituri din tarife pentru servicii		3.360
Cheltuieli privind salariile	1.620	
Cheltuieli privind chiria	400	
Cheltuieli privind asigurările	40	
Cheltuieli privind materialele de birou	105	
Cheltuieli privind amortizarea, Echipamente de birou	100	
	$10.050	$10.050

4. Întocmirea rapoartelor financiare

Certified Answering Service
Cont de rezultate
pentru luna încheiată la 31 decembrie 19x2

Venituri		
Venituri din servicii prestate		$3.360
Cheltuieli		
Cheltuieli privind salariile	$1.620	
Cheltuieli privind chiria	400	
Cheltuieli privind asigurările	40	
Cheltuieli privind materialele de birou	105	
Cheltuieli privind amortizarea, Echipamente de birou	100	
Total cheltuieli		2.265
Venit net		$1.095

Certified Answering Service
Situația capitalurilor proprii
pentru luna încheiată la 31 decembrie 19x2

James Neal, Capital, 30 noiembrie 19x2	$4.870
Venit net	1.095
Subtotal	$5.965
Minus retrageri	400
James Neal, Capital, 31 decembrie 19x2	$5.565

Certified Answering Service
Bilanț
31 decembrie 19x2

Active		
Mijloace bănești		$2.160
Clienți		1.250
Venituri din servicii de încasat		300
Materiale de birou		75
Asigurare plătită în avans		200
Echipamente de birou	$3.400	
Minus amortizarea cumulată	700	2.700
Total active		$6.685
Datorii		
Furnizori		$ 700
Venituri încasate în avans		300
Salarii de plătit		120
Total datorii		$1.120
Capitaluri proprii		
James Neal, Capital		5.565
Total datorii și capitaluri proprii		$6.685

Aplicații

Întrebări

1. De ce în contabilitate se utilizează termenul *venit net* și nu *profit*?
2. Definiți noțiunile *venituri* și *cheltuieli*.

3. De ce conturile de rezultate mai sînt numite și *conturi temporare*?
4. De ce necesitatea delimitării unui exercițiu contabil creează probleme?
5. Care este semnificația ipotezei continuității?
6. „Principiul corespondenței (independenței exercițiului) este cel mai important concept contabil." Sînteți de acord cu această afirmație? Argumentați răspunsul.
7. Ce diferență există între metoda plăți-încasări și metoda acumulărilor?
8. Care sînt cele două modalități de aplicare a metodei acumulărilor?
9. De ce sînt necesare operațiunile de regularizare?
10. Care sînt cele patru situații care impun operațiuni de regularizare? Dați cîte un exemplu pentru fiecare.
11. „Anumite active reprezintă cheltuieli care nu au expirat." Explicați această afirmație.
12. Ce trăsături comune au activele imobilizate, materialele de birou și primele de asigurare plătite în avans?
13. Ce diferență există între amortizarea cumulată și cheltuielile privind amortizarea?
14. Ce reprezintă un cont rectificativ? Dați un exemplu.
15. De ce sînt folosite conturile rectificative pentru înregistrarea amortizării?
16. Cum apar veniturile înregistrate în avans? Dați un exemplu.
17. În ce secțiune a Bilanțului apar veniturile înregistrate în avans?
18. Cu ce problemă contabilă se confruntă o editură ce vinde abonamente pe trei ani la publicații periodice?
19. În ce situații o firmă are venituri acumulate? Dați un exemplu. Ce activ apare atunci cînd este efectuată operațiunea de regularizare?
20. Ce este o cheltuială acumulată? Dați trei exemple.
21. „De ce ne preocupă problema regularizărilor? Aceste sume nu se compensează în timp?" Discutați aceste întrebări.
22. De ce Contul de rezultate este de obicei primul raport financiar întocmit pe baza balanței de verificare rectificate?
23. Ce diferență există între o operațiune de regularizare și o operațiune de corectare?

Exerciții de comunicare

Comunicare 3-1. Identificarea conturilor ***(O.S. 2, 3, 4)***

Takashimaya Company, Limited este cel mai mare lanț de magazine universale din Japonia. În Bilanțul contabil al companiei Takashimaya există un cont denumit Bonuri pentru reduceri și cadouri, care are un sold de 26.156 mil. ¥ (176 mln $). Ce este acest cont: activ sau datorie? Ce operațiune generează acest cont? Prin ce constituie acest cont un exemplu al aplicării metodei acumulărilor? Explicați problemele teoretice care trebuie rezolvate pentru ca o înregistrare de regularizare să fie valabilă.

Comunicare 3-2. Importanța regularizărilor ***(O.S. 2, 3, 4)***

Central Appliance Service Corporale., Inc. a înregistrat o creștere rapidă în regiunea St. Louis prin vînzare de contracte de service pentru aparate electrocasnice mari, cum ar fi mașinile de spălat, uscătoriile și frigiderele. Contra unei taxe, Central Appliance se obligă să furnizeze toate piesele de schimb și serviciile de reparații de care are nevoie aparatul după expirarea perioadei normale de garanție. De exemplu, contra taxei de 200$, o persoană care cumpără o mașină de spălat vase poate prelungi cu doi ani (anul al 2-lea și al 3-lea) perioada normală de garanție, de un an, acordată pentru acest aparat electrocasnic. În 1991, compania a vîndut contracte de service în valoare de 1,8 mln $, întreaga sumă fiind aferentă unor exerciții viitoare. Managementul a dorit ca toate vînzările să fie înregistrate ca venituri în 1991, argumentînd că suma contractelor poate fi determinată și mijloacele bănești au fost încasate. Sînteți de acord cu această logică? Cum ați înregistra dvs. aceste încasări? Ce ipoteze credeți că ar trebui făcute?

Comunicare 3-3. Aplicarea metodei acumulărilor
(O.S. 3, 4)

The Lyric Opera of Chicago este una dintre cele mai mari și cele mai bine administrate companii de operă din SUA. Managementul producțiilor muzicale impune o planificare riguroasă, incluzînd crearea decorurilor, costumelor și aranjamentelor scenice, vînzarea biletelor și încasarea abonamentelor (contribuțiilor). Pentru a se putea estima cît de bună este situația companiei la un moment dat, se impune aplicarea metodei acumulărilor asupra acestor și altor operațiuni. La sfîrșitul anului, 28 februarie 1990, Bilanțul contabil al Lyric Opera of Chicago prezintă următoarele solduri ale conturilor: Cheltuieli reportate privind producția și alte cheltuieli reportate — 412.858$, Venituri reportate din vînzarea biletelor — 3.127.237$ și Venituri reportate din abonamente (contribuții) — 2.314.626$. Ce tehnici contabile și înregistrări de regularizare se pot aplica în cazul acestor conturi? De ce sînt ele importante pentru managementul Lyric Opera?

Comunicare 3-4. Aptitudini fundamentale de cercetare
(O.S. 4)

Deschideți Paginile Aurii ale cărții locale de telefoane. Găsiți denumirile a cinci companii de servicii diferite. Enumerați tipurile de regularizări pe care credeți că le înregistrează fiecare companie în mod curent. Enumerați orice regularizări care credeți că ar putea fi specifice fiecărei companii.

Exerciții

Exercițiul 3-1. Aplicarea conceptelor contabile legate de metoda acumulărilor
(O.S. 2, 3, 4)

Contabilul de la Marina Company face următoarele presupuneri sau desfășoară următoarele activități:

a. În estimarea duratei de viață a unei clădiri, presupune că firma va exista pe o perioadă indefinită de timp.
b. Înregistrează o vînzare în momentul în care se întocmește factura clientului.
c. Amînă constatarea unei polițe de asigurare de viață de un an ca fiind o cheltuială, înregistrînd-o inițial ca pe un activ.
d. Recunoaște inutilitatea rapoartelor financiare elaborate lunar, chiar dacă acestea sînt bazate pe estimări.
e. Constată, printr-o operațiune de regularizare, cheltuielile privind salariile care au fost generate, dar încă nu sînt înregistrate.
f. Elaborează un Cont de rezultate care prezintă veniturile obținute și cheltuielile efectuate pe parcursul exercițiului contabil.

Identificați care din următoarele concepte ale metodei acumulărilor sînt legate direct de fiecare dintre presupunerile și acțiunile prezentate anterior: (1) periodicitatea, (2) continuitatea, (3) corespondența, (4) constatarea veniturilor, (5) reportul și (6) acumularea.

Exercițiul 3-2. Constatarea veniturilor
(O.S. 5)

Lifestyle Company din Toledo, Ohio publică o revistă lunară de prezentare a restaurantelor locale și a viitoarelor evenimente sociale, culturale și sportive. Abonații plătesc în avans abonamentele pe un an sau doi. Sumele încasate de la abonați sînt înregistrate în creditul unui cont denumit Abonamente încasate în avans. La 31 decembrie 19x3, sfîrșitul anului fiscal al companiei, soldul acestui cont era de 1.000.000$. Abonamentele expiră după următorul program:

Pe parcursul anului 19x3	$ 200.000
Pe parcursul anului 19x4	500.000
Pe parcursul anului 19x5	300.000

Întocmiți articolul de Jurnal pentru operațiunea de regularizare de la 31 decembrie 19x3.

Exercițiul 3-3. Operațiunile de regularizare pentru primele de asigurare plătite în avans
(O.S. 5)

Analiza contului Asigurare plătită în avans pune în evidență un sold de 4.112$ la sfîrșitul exercițiului contabil, înaintea regularizării. Întocmiți articolele de Jurnal pentru înregistrarea cheltuielilor privind asigurările aferente exercițiului, pe baza fiecăreia dintre următoarele ipoteze:

1. Analiza polițelor de asigurare evidențiază la sfîrșitul exercițiului costuri de asigurare neexpirate, în sumă de 1.974$.
2. Analiza polițelor de asigurare evidențiază costuri de asigurare expirate pe parcursul exercițiului, în sumă de 694$.

Exercițiul 3-4. Contul de materiale
(O.S. 5)

Fiecare coloană de mai jos reprezintă un cont de materiale:

	a	b	c	d
Materialele existente la 1octombrie	$ 396	$ 651	$ 294	$?
Materialele achiziționate pe parcursul lunii	78	?	261	2.892
Materialele consumate pe parcursul lunii	291	1.458	?	2.448
Materialele existente la 31 octombrie	?	654	84	1.782

1. Determinați sumele marcate cu semnul întrebării în coloane.
2. Faceți operațiunea de regularizare pentru coloana **a**, presupunînd că materialele achiziționate sînt înregistrate în debitul unui cont de activ.

Exercițiul 3-5. Operațiunea de regularizare pentru salariile acumulate
(O.S. 5)

Tru Vent are o săptămînă de lucru de cinci zile și plătește salarii în valoare de 70.000$ în fiecare vineri.

1. Faceți operațiunea de regularizare necesară la 31 iulie, presupunînd că 1 august este vineri.
2. Faceți înregistrarea de plată a salariilor la data de 3 august.

Exercițiul 3-6. Constatarea veniturilor și cheltuielilor
(O.S. 5)

Orlando Company produce programe informatice comercializate de Bond Systems Company. Orlando primește un royalty de 15 % din vînzări. Aceste royalty sînt plătite de Bond Systems și încasate de Orlando semianual, la 1 mai pentru vînzările efectuate din iulie pînă în decembrie anul precedent și la 1 noiembrie pentru vînzările efectuate din ianuarie pînă în iunie anul curent. Cheltuielile privind royalty ale companiei Bond Systems și veniturile din royalty ale companiei Orlando sînt în valoare de 12.000$, acumulate la 31 decembrie 19x2. Sumele de 12.000$ și 20.000$ au fost plătite și încasate la 1 mai și, respectiv, la 1 noiembrie 19x3. Vînzările de software în perioada dintre iulie și decembrie 19x3 au o valoare totală de 300.000$.

1. Calculați suma cheltuielilor privind royalty ale companiei Bond Systems și veniturile din royalty ale companiei Orlando realizate pe parcursul anului 19x3.
2. Înregistrați operațiunile de regularizare corespunzătoare înregistrate de fiecare companie la 31 decembrie 19x3.

Exercițiul 3-7. Operațiunile de regularizare
(O.S. 5)

Efectuați operațiunile de regularizare de sfîrșit de an pentru fiecare din următoarele situații:

1. Contul Materiale de birou avea un sold de 168$ la 1 ianuarie. Cumpărările din cursul anului, înregistrate în debitul acestui cont, au o valoare de 830$. Inventarierea de la sfîrșitul anului evidențiază materiale existente în patrimoniu în valoare de 570$.

2. Amortizarea anuală a echipamentelor de birou este estimată la o valoare de 4.260$.
3. Impozitele reale pentru șase luni, cu o valoare estimată de 1.750$, s-au acumulat, dar nu au fost înregistrate.
4. Există dobînzi de încasat pentru hîrtii de valoare ale statului, neînregistrate, în sumă de 1.700$.
5. Veniturile înregistrate în avans au un sold de 1.800$. În acest moment au fost prestate servicii corespunzătoare sumei de 600$ încasată în avans.
6. S-au prestat servicii în valoare totală de 400$; clientului nu i s-a întocmit factura.

Exercițiul 3-8. Relațiile dintre mijloacele bănești și cheltuielile efectuate ***(O.S. 5)***

După ce au fost făcute operațiunile de regularizare, Bilanțurile Hampton Company din anii 19x3 și 19x4 prezentau următoarele valori ale activelor și pasivelor la sfîrșitul anului:

	19x3	**19x4**
Asigurare plătită în avans	$ 1.450	$ 1.200
Salarii datorate	1.100	600
Tarife pentru servicii încasate în avans	950	2.100

Din evidențele contabile, în anul 19x4 au fost identificate următoarele plăți și încasări:

Plăți în contul primelor de asigurare	$ 1.900
Plăți în contul salariilor	9.750
Încasări din servicii prestate	4.450

Calculați suma cheltuielilor privind asigurările, a cheltuielilor privind salariile și a veniturilor din servicii prestate, care trebuie reflectate în Contul de rezultate al anului 19x4.

Exercițiul 3-9. Relațiile dintre cheltuieli și plăți ***(O.S. 5)***

Contul de rezultate al Jarvis Company cuprindea următoarele cheltuieli corespunzătoare anului 19xx:

Cheltuieli privind chiriile	$ 5.200
Cheltuieli privind dobînzile	7.800
Cheltuieli privind salariile	83.000

Mai jos sînt prezentate soldurile conturilor de Bilanț corespunzătoare la sfîrșitul anului precedent și la sfîrșitul anului curent:

	An precedent	**An curent**
Chirie plătită în avans	—	$ 900
Dobînzi de plătit	$ 1.200	—
Salarii datorate	5.000	9.600

1. Calculați plățile efectuate pe parcursul anului în contul chiriei.

2. Calculați plățile efectuate pe parcursul anului în contul dobînzilor.

3. Calculați plățile efectuate pe parcursul anului în contul salariilor.

Exercițiul 3-10. Contabilitatea veniturilor încasate în avans (O.S. 5, 6)

Antonia Soria, avocată, a primit la 1 aprilie suma de 72.000$ pentru a reprezenta un client la niște negocieri imobiliare pe parcursul următoarelor douăsprezece luni.

1. Înregistrați operațiunile corespunzătoare în evidențele dnei Soria la 1 aprilie și la sfîrșitul anului, 31 decembrie.
2. Cum va fi reflectată această operațiune în Contul de rezultate și Bilanț la 31 decembrie?

Exercițiul 3-11. Identificarea acumulărilor (O.S. 5)

Northwest Refrigeration Company are la sfîrșitul anului următoarele datorii:

Efecte comerciale de plătit	$ 30.000
Furnizori	20.000
Venituri din contracte încasate în avans	18.000
Salarii datorate	4.900
Dobînzi de plătit	1.400
Impozit pe venit de plată	2.500

1. Care din aceste conturi a fost probabil creat la sfîrșitul anului fiscal, ca urmare a unei acumulări? Care a fost probabil regularizat la sfîrșitul anului?
2. Ce regularizare a redus probabil venitul net? Care a majorat probabil venitul net?

Exercițiul 3-12. Analiza reporturilor și a acumulărilor (O.S. 5)

Următoarele sume sînt extrase din Bilanțurile Green Bay Company:

	31 decembrie	
	19x1	**19x2**
Cheltuieli efectuate în avans	$ 45.000	$ 56.000
Datorii acumulate	103.000	88.000

Pe parcursul anului 19x2 a fost cheltuită și trecută în contul Cheltuieli efectuate în avans suma de 114.000$, iar suma de 212.000$ a fost cheltuită pentru elemente legate de datorii acumulate. Determinați cheltuielile aferente conturilor Cheltuieli efectuate în avans și Datorii acumulate pentru anul 19x2.

Exercițiul 3-13. Determinarea cash-flow-urilor (fluxurilor de plăți și încasări) (O.S. 5)

Horowitz Newspaper Agency livrează abonaților din suburbie ziarele orășenești de dimineață, seară și duminică. Clienții pot achita în avans taxa de abonare anuală sau pot plăti lunar după livrarea ziarelor. Datele următoare se referă la conturile Abonamente de încasat și Abonamente încasate în avans pentru începutul și sfîrșitul lunii octombrie 19xx:

	1 octombrie	**31 octombrie**
Abonamente de încasat	$ 7.600	$ 9.200
Abonamente încasate în avans	22.800	19.600

Contul de rezultate reflectă în luna octombrie venituri din abonamente în sumă de 44.800$. Determinați suma încasată de la clienți pentru abonamente în luna octombrie.

Exercițiul 3-14. Elaborarea rapoartelor financiare (O.S. 6)

Întocmiți Contul de rezultate, Situația capitalurilor proprii și Bilanțul companiei Rogers Custodial Services pentru o lună pe baza datelor furnizate de următoarea balanță de verificare rectificată:

Rogers Custodial Services
Balanță de verificare rectificată
31 august, 19xx

Mijloace bănești	$ 4.590	
Clienți	2.592	
Asigurare plătită în avans	380	
Chirie plătită în avans	200	
Materiale de curățat	152	
Echipamente de curățat	3.200	
Amortizare cumulată, Echipamente de curățat		$ 320
Mijloace de transport	7.200	
Amortizare cumulată, Mijloace de transport		720
Furnizori		420
Salarii datorate		80
Tarife pentru servicii de întreținere încasate în avans		920
Chuck Rogers, Capital		15.034
Chuck Rogers, Retrageri	2.000	
Venituri din servicii de întreținere		14.620
Cheltuieli privind salariile	5.680	
Cheltuieli privind chiria	1.200	
Cheltuieli privind combustibilii și altele legate de mijloacele de transport	580	
Cheltuieli privind asigurările	380	
Cheltuieli privind materialele	2.920	
Cheltuieli privind amortizarea echipamentelor de curățat	320	
Cheltuieli privind amortizarea mijloacelor de transport	720	
	$ 32.114	$ 32.114

Exercițiul 3-15. Corectarea erorilor *(O.S. 7)*

Mai jos sînt prezentate cîteva erori intervenite în cursul înregistrării cronologice și sistematice a operațiunilor. Întocmiți articolele de jurnal pentru corectarea greșelilor.

1. Plata chiriei pentru luna curentă, în valoare de 900$, a fost înregistrată prin debitarea contului Chirie plătită în avans și creditarea contului Mijloace bănești.
2. O plată de 890$ în contul unui creditor a fost înregistrată cu suma de 980$ în debitul contului Furnizori și creditul contului Mijloace bănești.
3. O plată de 760$ pentru cheltuieli privind reparația echipamentelor a fost înregistrată în debitul contului Echipamente.
4. Achitarea facturii pentru combustibilii utilizați de mașina personală a proprietarului, în valoare de 180$, a fost înregistrată prin debitarea contului Cheltuieli privind mijloacele de transport și creditarea contului Mijloace bănești.
5. Încasarea sumei de 300$ în contul unor servicii ce urmează a fi prestate a fost înregistrată în debitul contului Mijloace bănești și creditul contului Venituri din servicii.

Probleme — set A

Problema 3A-1. Efectuarea operațiunilor de regularizare *(O.S. 5)*

La 31 mai, sfîrșitul anului fiscal curent, contabilii de la Costa Company aveau la dispoziție următoarele informații pentru a efectua operațiunile de regularizare:

a. Contul de materiale prezenta un sold inițial de 4.348$. Pe parcursul anului au fost efectuate cumpărări în valoare de 9.052$. Inventarierea de la sfîrșitul anului a evidențiat materiale existente în valoare de 2.794$.

b. Contul Asigurare plătită în avans prezenta următoarea situație la 31 mai:

Sold inițial	$ 7.160
1 februarie	8.400
1 aprilie	14.544

Soldul inițial al contului reprezintă partea rămasă neexpirată la începutul anului fiscal curent dintr-o poliță anuală. Înregistrarea de la 1 februarie reprezintă o nouă poliță de un an, iar înregistrarea de la 1 aprilie reprezintă o acoperire suplimentară sub forma unei polițe de trei ani.

c. Tabelul de mai jos prezintă costul și amortizarea anuală pentru clădiri și echipamente, toate achiziționate înaintea anului curent.

Cont	Cost	Amortizare anuală
Clădiri	$ 572.000	$ 29.000
Echipamente	748.000	70.800

d. La 1 martie compania a derulat negocieri cu un client și a acceptat plata sumei de 33.600$, reprezentînd servicii achitate în avans pentru un an. Această sumă a fost înregistrată în creditul contului Venituri din servicii înregistrate în avans.

e. Compania a calculat că la 31 mai a „cîștigat" suma de 8.000$, parte dintr-un contract în valoare totală de 22.000$, care va fi încheiat și facturat în luna septembrie.

f. Din datoriile companiei face parte un efect comercial de plătit, în valoare de 600.000$. La 31 mai, dobînda acumulată aferentă acestui efect a ajuns la suma de 30.000$.

g. În ziua de sîmbătă, 2 iunie, compania, care are o săptămînă de lucru de șase zile, va plăti salariile angajaților permanenți, în sumă de 24.600$.

h. La data de 29 mai compania a derulat negocieri și a semnat un contract de prestare de servicii cu un client nou, în valoare anuală de 35.000$.

Efectuați operațiunile de regularizare pentru fiecare articol prezentat anterior.

Problema 3A-2. Efectuarea operațiunilor de regularizare, sistematizarea lor în forma simplificată (T) a contului și întocmirea balanței de verificare rectificate *(O.S. 5)*

Crown Advisory Services
Balanță de verificare
31 iulie, 19xx

Mijloace bănești	$ 8.250	
Clienți	4.125	
Materiale de birou	1.331	
Chirie plătită în avans	660	
Echipamente de birou	4.620	
Amortizare cumulată, Echipamente de birou		$ 770
Furnizori		2.970
Efecte comerciale de plătit		5.500
Tarife pentru servicii încasate în avans		1.485
Molly Sklar, Capital		12.001
Molly Sklar, Retrageri	11.000	
Venituri din tarife pentru servicii		36.300
Cheltuieli privind salariile	24.700	
Cheltuieli privind chiria	2.200	
Cheltuieli privind întreținerea	2.140	
	$ 59.026	$ 59.026

De asemenea, mai sînt disponibile următoarele informații:

a. Soldul final al materialelor de birou, 132$.

b. Chirie plătită în avans expirată, 220$.

c. Amortizarea echipamentelor de birou aferentă perioadei, 330$.
d. Cheltuieli privind dobînzile acumulate la sfîrșitul perioadei, 275$.
e. Salarii acumulate la sfîrșitul lunii, 165$.
f. Tarife încasate în avans existente la sfîrșitul lunii, 583$.
g. Tarife obținute, dar neînregistrate, 1.100$.

Se cere

1. Deschideți T-urile conturilor din balanța de verificare, plus următoarele: Tarife de încasat, Dobînzi de plătit, Salarii datorate, Cheltuieli privind materialele de birou, Amortizarea echipamentelor de birou și Cheltuieli privind dobînzile. Introduceți soldurile.
2. Efectuați operațiunile de regularizare și sistematizați-le direct în T-urile conturilor.
3. Întocmiți balanța de verificare rectificată.

Problema 3A-3. Identificarea operațiunilor de regularizare și evidențierea efectelor acestora în rapoartele financiare *(O.S. 5, 6)*

Foremont Janitorial Service este proprietatea lui Ron Hudson. După șase luni de activitate, la 30 septembrie 19xx, a fost întocmită balanța de verificare.

Foremont Janitorial Service
Balanță de verificare
30 septembrie, 19xx

Mijloace bănești	$ 1.524	
Clienți	1.828	
Asigurare plătită în avans	760	
Chirie plătită în avans	1.400	
Materiale de curățat	2.792	
Echipamente de curățat	3.480	
Mijloace de transport	7.200	
Furnizori		$ 340
Tarife pentru servicii de întreținere încasate în avans		960
Ron Hudson, Capital		14.190
Ron Hudson, Retrageri	6.000	
Venituri din servicii de întreținere		14.974
Cheltuieli privind salariile	4.800	
Cheltuieli privind combustibilii și altele legate de mijloacele de transport	680	
	$ 30.464	$ 30.464

Soldul contului de Capital reflectă investiții făcute de Ron Hudson. De asemenea, mai sînt disponibile următoarele informații:

a. Materiale de curățat existente în patrimoniu, în valoare de 234$.
b. Asigurarea plătită în avans reprezintă costul unei polițe de un an, achiziționată la 1 aprilie.
c. Chiria plătită în avans este formată dintr-o plată de 200$ făcută la 1 aprilie în contul ultimei rate lunare a unui contract de arendare de trei ani, plus 200$ chirie pe lună pentru fiecare dintre ultimele șase luni.
d. Echipamentele de curățat și mijloacele de transport sînt amortizate pe baza unui coeficient de amortizare anual de 20% (10% pentru fiecare perioadă de șase luni).
e. Veniturile înregistrate în avans sînt formate dintr-o plată în avans pentru șase luni efectuată de un client la 1 august.
f. Pe parcursul ultimei săptămîni a lunii septembrie, Ron a încheiat prima etapă de lucru în cadrul unui contract care nu va fi facturat decît în momentul realizării sale totale. Prețul acestei etape este de 800$.
g. Sîmbătă, 3 octombrie, Ron va datora angajaților săi 1.080$ ca salarii pentru o săptămînă de lucru (de șase zile).

Se cere

1. Deschideți T-urile conturilor din balanța de verificare, plus următoarele conturi: Tarife pentru servicii de încasat, Amortizarea echipamentelor de curățat, Amorti-

zarea mijloacelor de transport, Salarii datorate, Cheltuieli privind chiria, Cheltuieli privind asigurările, Cheltuieli privind materialele de curățat, Cheltuieli privind amortizarea echipamentelor de curățat și Cheltuieli privind amortizarea mijloacelor de transport.

2. Efectuați operațiunile de regularizare și sistematizați-le direct în T-urile conturilor.
3. Întocmiți balanța de verificare rectificată, Contul de rezultate, Situația capitalurilor proprii și Bilanțul.

Problema 3A-4. Identificarea operațiunilor de regularizare și evidențierea efectelor acestora în rapoartele financiare *(O.S. 5, 6)*

La sfîrșitul primelor trei luni de activitate, balanța de verificare a companiei A-1 Answering Service se prezenta astfel:

A-1 Answering Service
Balanță de verificare
31 octombrie, 19x4

Mijloace bănești (111)	$ 5.524	
Clienți (112)	8.472	
Materiale de birou (115)	1.806	
Chirie plătită în avans (116)	1.600	
Asigurare plătită în avans (117)	1.440	
Echipamente de birou (141)	4.600	
Echipamente de comunicații (143)	4.800	
Furnizori (211)		$ 5.346
Tarife pentru servicii de comunicații încasate în avans (213)		1.776
Terry Mei, Capital (311)		11.866
Terry Mei, Retrageri (312)	4.260	
Venituri din servicii de comunicații (411)		18.004
Cheltuieli privind salariile (511)	3.800	
Cheltuieli privind întreținerea biroului (513)	690	
	$ 36.992	$ 36.992

Terry Mei, proprietarul companiei de telecomunicații, a angajat un contabil pentru întocmirea rapoartelor financiare, în scopul de a determina situația companiei după cele trei luni de activitate. Examinînd registrele, contabilul a identificat următoarele informații importante:

a. Inventarierea materialelor de birou evidențiază materiale existente în patrimoniu în valoare de 266$.
b. Contul Chirie plătită în avans cuprinde chiria aferentă celor trei luni, plus un depozit în contul chiriei pentru ultima lună.
c. Contul Asigurare plătită în avans reflectă o poliță de un an, achiziționată la 4 august.
d. Amortizarea calculată pentru primele trei luni este de 204$ pentru echipamentele de birou și 212$ pentru echipamentele de comunicații.
e. Soldul contului Tarife pentru servicii de comunicații înregistrate în avans reprezintă un contract de prestare de servicii pe o perioadă de douăsprezece luni, plătit în avans la 1 septembrie.
f. La 31 octombrie salariile acumulate atingeau suma de 160$.

Soldul contului de Capital reprezintă investiții ale proprietarului, Terry Mei.

Se cere

1. Înregistrați operațiunile de regularizare în Jurnal (paginile 12 și 13).
2. Deschideți fișe de Carte mare pentru conturile din balanța de verificare, plus următoarele: Amortizarea echipamentelor de birou (142), Amortizarea echipamentelor de comunicații (144), Salarii datorate (212), Cheltuieli privind chiria (512), Cheltuieli privind asigurările (514), Cheltuieli privind materialele de birou (515), Cheltuieli privind amortizarea echipamentelor de birou (516), Cheltuieli

privind amortizarea echipamentelor de comunicații (517). Înregistrați soldurile prezentate în balanța de verificare.
3. Sistematizați operațiunile de regularizare din Jurnal în conturile din Cartea mare, cu referințele corespunzătoare.
4. Întocmiți balanța de verificare rectificată.
5. Întocmiți Contul de rezultate, Situația capitalurilor proprii și Bilanțul.
6. Exemplificați modul în care tehnicile utilizate de metoda de contabilitate a acumulărilor afectează Contul de rezultate al companiei A-1.

Problema 3A-5. Identificarea operațiunilor de regularizare și evidențierea efectelor acestora în rapoartele financiare ***(O.S. 5, 6)***

Balanța de verificare a Century Dance School la sfîrșitul anului fiscal curent se prezenta astfel:

Century Dance School
Balanță de verificare
31 iulie, 19x4

Mijloace bănești (111)	$ 3.084	
Clienți (112)	1.551	
Materiale (115)	510	
Chirie plătită în avans (116)	1.200	
Asigurare plătită în avans (117)	1.080	
Echipamente (141)	12.300	
Amortizare cumulată, Echipamente (142)		$ 1.200
Furnizori (211)		1.140
Tarife pentru cursuri de dans încasate în avans (213)		2.700
Loretta Harper, Capital (311)		7.500
Loretta Harper, Retrageri (312)	36.000	
Venituri din cursuri de dans (411)		62.985
Cheltuieli privind salariile (511)	9.600	
Cheltuieli privind chiria (512)	6.600	
Cheltuieli privind întreținerea (515)	3.600	
	$ 75.525	$ 75.525

Loretta Harper, proprietara, nu a făcut nici o investiție în companie pe parcursul anului. Următoarele informații sînt disponibile pentru a facilita efectuarea operațiunilor de regularizare:

a. Inventarierea materialelor evidențiază un stoc existent în patrimoniu în valoare de 276$.
b. Soldul contului Chirie plătită în avans reflectă chiria pentru luna iulie, plus ultima rată lunară a contractului de închiriere.
c. Contul Asigurare plătită în avans este format dintr-o poliță de doi ani, achiziționată la 1 februarie 19x4.
d. Amortizarea estimată a echipamentelor este de 2.400$.
e. Salariile acumulate la 31 iulie sînt în sumă de 195$.
f. Două treimi din tarifele pentru cursuri de dans încasate cu anticipație au fost „cîștigate" pînă la 31 iulie.

Se cere

1. Înregistrați operațiunile de regularizare în Jurnal (pagina 53).
2. Deschideți fișe de Carte mare pentru conturile din balanța de verificare, plus următoarele: Salarii datorate (212), Cheltuieli privind materialele (513), Cheltuieli privind asigurările (514), Cheltuieli privind amortizarea echipamentelor (516). Înregistrați soldurile prezentate în balanța de verificare.
3. Sistematizați operațiunile de regularizare din Jurnal în conturile din Cartea mare, cu referințele corespunzătoare.
4. Întocmiți balanța de verificare rectificată, Contul de rezultate, Situația capitalurilor proprii și Bilanțul.

Probleme — set B

Problema 3B-1. Efectuarea înregistrărilor de regularizare *(O.S. 5)*

La 30 iunie, sfîrșitul anului fiscal, pentru a efectua înregistrările de regularizare contabilii Sterling Company dispuneau de următoarele informații:

a. Printre datoriile companiei există înscrisuri ipotecare de plătit în valoare de 240.000$. La 30 iunie, dobînda acumulată aferentă acestor înscrisuri era de 12.000$.
b. Vineri, 2 iulie, compania, care practică o săptămînă de lucru de cinci zile și plătește salariile angajaților săptămînal, va plăti salarii normale de 19.200$.
c. La 29 iunie, compania a încheiat negocierile cu un nou client și a semnat un contract pentru prestare de servicii, la un tarif anual de 3.600$.
d. Contul Materiale consumabile prezenta un sold inițial de 1.615$ și cumpărări pe parcursul exercițiului în valoare de 3.766$. Inventarierea de la sfîrșitul anului a evidențiat un stoc de materiale disponibile în valoare de 1.186$.
e. Contul Asigurare plătită în avans prezenta la 30 iunie următoarele înregistrări:

Sold inițial	$1.530
1 ianuarie	2.900
1 mai	3.366

Soldul inițial reprezintă partea dintr-o poliță de asigurare de un an, rămasă neexpirată la începutul anului fiscal curent. Înregistrarea de la 1 ianuarie reprezintă o nouă poliță de asigurare pe un an, iar cea de la 1 mai reprezintă asigurare adițională, sub forma unei polițe de trei ani.

f. Tabelul de mai jos prezintă costul și amortizarea anuală a clădirilor și echipamentelor, toate fiind achiziționate înainte de anul curent:

Cont	Cost	Amortizare anuală
Clădiri	$185.000	$ 7.300
Echipamente	218.000	21.800

g. La 1 iunie, compania a încheiat negocierile cu un alt client și a acceptat suma de 21.000$, care reprezintă plata în avans a serviciilor pentru un an. Această sumă a fost înregistrată în creditul contului Tarife pentru servicii încasate în avans.
h. Compania a calculat că pînă la data de 30 iunie a „cîștigat" o parte, 3.500$, dintr-un contract de 7.500$, care va fi realizat complet și facturat în august.

Se cere

Efectuați înregistrările de regularizare corespunzătoare fiecărui articol de mai sus.

Problema 3B-2. Determinarea regularizărilor, sistematizarea în T-urile conturilor și întocmirea balanței de verificare rectificate *(O.S. 5)*

Prezentăm mai jos balanța de verificare a Executive Advisory Company la data de 31 martie 19x3:

Executive Advisory Company
Balanță de verificare
31 martie 19x3

Mijloace bănești	$ 25.572	
Clienți	49.680	
Materiale de birou	1.982	
Chirie plătită în avans	2.800	
Echipamente de birou	13.400	
Amortizare cumulată, echipamente de birou		$ 3.200
Furnizori		3.640
Efecte comerciale de plătit		20.000
Tarife pentru servicii încasate în avans		5.720
Barbara Podolski, Capital		58.774
Barbara Podolski, Retrageri	30.000	
Venituri din prestări de servicii		117.000
Cheltuieli privind salariile	66.000	
Cheltuieli privind întreținerea	3.500	
Cheltuieli privind chiria	15.400	
	$208.334	$208.334

De asemenea, sînt disponibile următoarele informații:

a. Stoc final de materiale de birou, 172$.
b. Chirie plătită în avans expirată, 1.400$.
c. Amortizarea echipamentelor de birou aferentă exercițiului, 1.200$.
d. Dobînzi acumulate la efecte comerciale de plătit, 1.200$.
e. Salarii acumulate la sfîrșitul exercițiului, 400$.
f. Tarife pentru servicii considerate a fi în avans („necîștigate") la sfîrșitul exercițiului, 2.820$.
g. Venituri din tarife pentru servicii obținute, dar încă nefacturate, 1.200$.

Se cere

1. Deschideți T-urile conturilor din balanța de verificare, plus următoarele: Tarife pentru servicii de încasat; Dobînzi de plătit; Salarii de plătit; Cheltuieli privind materialele de birou; Cheltuieli privind amortizarea echipamentelor de birou și Cheltuieli privind dobînzile. Introduceți soldurile.
2. Determinați care sînt regularizările necesare și sistematizați-le direct în T-urile conturilor.
3. Întocmiți balanța de verificare rectificată.

Problema 3B-3. Determinarea regularizărilor necesare și evidențierea efectelor lor asupra rapoartelor financiare *(O.S. 5, 6)*

După ce a absolvit Facultatea de Contabilitate, Joyce Ozaki a deschis o mică firmă de consultanță fiscală. La sfîrșitul celui de-al doilea an de activitate, Ozaki Tax Service avea următoarea balanță de verificare:

Ozaki Tax Service
Balanță de verificare
31 decembrie 19xx

Mijloace bănești	$ 2.268	
Clienți	1.031	
Asigurare plătită în avans	240	
Materiale de birou	782	
Echipamente de birou	4.100	
Amortizare cumulată, echipamente de birou		$ 410
Copiator	3.000	
Amortizare cumulată, copiator		360
Furnizori		635
Tarife pentru servicii încasate în avans		219
Joyce Ozaki, Capital		5.439
Joyce Ozaki, Retrageri	6.000	
Venituri din prestări de servicii		21.926
Cheltuieli privind salariile	8.300	
Cheltuieli privind publicitatea	650	
Cheltuieli privind chiria	2.400	
Cheltuieli privind serviciile telefonice	218	
	$28.989	$28.989

Joyce Ozaki nu a făcut investiții suplimentare în firmă pe parcursul anului. În plus, sînt disponibile următoarele informații:

a. Materiale existente în patrimoniu la 31 decembrie 19xx, 227$.
b. Asigurare încă neexpirată, 120$.
c. Amortizarea estimată a echipamentelor de birou, 410$.

d. Amortizarea estimată a copiatorului, 360$.
e. Cheltuielile telefonice în luna decembrie au fost de 19$. Factura pentru aceste servicii a fost primită, dar nu a fost înregistrată.
f. Serviciile aferente tuturor tarifelor încasate în avans au fost prestate pînă la sfîrșitul anului.

Se cere

1. Deschideți T-urile conturilor din balanța de verificare, plus următoarele: Cheltuieli privind asigurările; Cheltuieli privind materialele de birou; Cheltuieli privind amortizarea echipamentelor de birou și Cheltuieli privind amortizarea copiatorului. Introduceți soldurile din balanța de verificare.
2. Determinați care sînt regularizările necesare și sistematizați-le direct în T-urile conturilor.
3. Întocmiți balanța de verificare rectificată, Contul de profit și pierdere, Situația capitalurilor proprii și Bilanțul contabil.

Problema 3B-4. Determinarea regularizărilor necesare și evidențierea efectelor lor asupra rapoartelor financiare *(O.S. 5, 6)*

La sfîrșitul anului fiscal, balanța de verificare a North Star Dry Cleaners se prezintă astfel:

North Star Dry Cleaners
Balanță de verificare
30 iunie 19x3

Mijloace bănești (111)	$ 17.682	
Clienți (112)	39.741	
Asigurare plătită în avans (115)	5.100	
Materiale de curățat (116)	11.061	
Terenuri (141)	27.000	
Clădiri (142)	243.000	
Amortizare cumulată, clădiri (143)		$ 60.600
Mijloace de transport (144)	34.500	
Amortizare cumulată, mijloace de transport (145)		7.800
Furnizori (212)		30.600
Tarife pentru servicii de curățare încasate în avans (215)		2.400
Obligațiuni de plătit (221)		180.000
Jason Graves, Capital (311)		84.840
Jason Graves, Retrageri (312)	30.000	
Venituri din servicii de curățare (411)		180.501
Venituri din servicii de spălătorie (412)		55.950
Cheltuieli privind salariile personalului din curățătorie (511)	97.680	
Cheltuieli privind salariile personalului de vînzări și livrări (512)	54.315	
Cheltuieli privind chiria echipamentelor de curățat (513)	9.000	
Cheltuieli privind mijloacele de transport (514)	6.561	
Cheltuieli privind dobînzile (519)	16.500	
Alte cheltuieli (520)	10.551	
	$602.691	$602.691

Jason Graves, proprietarul, nu a făcut investiții suplimentare în firmă pe parcursul anului. În plus, sînt disponibile următoarele informații:

a. O analiză a polițelor de asigurare deținute arată că la sfîrșitul anului au rămas neexpirate asigurări în valoare de 1.020$.
b. O inventariere a materialelor de curățat evidențiază investiții stoc disponibil în valoare de 1.866$.

c. Amortizarea anuală estimată este de 12.900$ pentru clădiri și 6.300$ pentru mijloace de transport.
d. Dobînda acumulată la obligațiunile de plătit, 1.500$.
e. La 1 mai, compania a semnat un contract aplicabil imediat pentru servicii de spălătorie cu Kane County Hospital, pentru o taxă lunară de 600$. Spitalul a plătit în avans serviciile pentru patru luni.
f. Salarii ale personalului din curățătorie neînregistrate, 2.946$.
g. Salarii ale personalului de vînzări și livrări sînt plătite sîmbătă. Statul de plată săptămînal este de 1.440$. 30 iunie cade joi, iar compania are o săptămînă de lucru de șase zile.

Se cere

1. Determinați care sînt regularizările necesare și înregistrați-le în Registrul Jurnal (paginile 42 și 43).
2. Deschideți fișele de Carte mare ale conturilor din balanța de verificare, plus următoarele: Salarii ale personalului din curățătorie de plătit (213); Dobînzi de plătit (214); Cheltuieli privind asigurările (515); Cheltuieli privind materialele de curățat (516); Cheltuieli privind amortizarea clădirilor (517) și Cheltuieli privind amortizarea mijloacelor de transport (518). Introduceți soldurile din balanța de verificare.
3. Sistematizați înregistrările de regularizare în fișele conturilor, făcînd referințele corecte.
4. Întocmiți balanța de verificare rectificată.
5. Întocmiți Contul de profit și pierdere, Situația capitalurilor proprii și Bilanțul contabil pentru anul încheiat la 30 iunie 19x3.
6. Dați exemple pentru modul în care tehnicile metodei contabile a acumulărilor afectează Contul de profit și pierdere.

Problema 3B-5. Determinarea regularizărilor necesare și evidențierea efectelor lor asupra rapoartelor financiare ***(O.S. 5, 6)***

Westland Limo Service a fost înființată la 1 ianuarie 19x2 și are ca obiect de activitate prestarea de servicii de transport cu limuzina de la aeroport la diferite adrese din suburbia orașului. Firma tocmai și-a încheiat cel de-al doilea an de activitate. Balanța de verificare a acesteia se prezintă astfel:

Westland Limo Service
Balanță de verificare
31 decembrie 19x3

Mijloace bănești (111)	$ 19.624	
Clienți (112)	28.454	
Chirie plătită în avans (117)	24.000	
Asigurare plătită în avans (118)	9.800	
Reparații plătite în avans (119)	24.000	
Piese de schimb (141)	22.620	
Limuzine (142)	400.000	
Amortizare cumulată, limuzine (143)		$ 50.000
Efecte comerciale de plătit (211)		90.000
Tarife pentru servicii de transport încasate în avans (212)		60.000
John Cummings, Capital (311)		156.422
John Cummings, Retrageri (312)	40.000	
Venituri din servicii de transport (411)		856.996
Cheltuieli privind benzina și uleiurile (511)	178.600	
Cheltuieli privind salariile (512)	412.720	
Cheltuieli privind publicitatea (513)	53.600	
	$1.213.418	$1.213.418

John Cummings, proprietarul, nu a făcut investiții suplimentare în firmă pe parcursul anului. În plus, sînt disponibile următoarele informații:

a. Pentru a obține un sediu la aeroport, Westland a plătit în avans chiria pentru doi ani în momentul în care și-a început activitatea.

b. O analiză a polițelor de asigurare deținute de firmă a scos în evidență că pe parcursul anului au expirat asigurări în valoare de 5.600$.

c. Pentru a asigura reparațiile curente ale vehiculelor, s-a făcut un depozit de 24.000$ la un garaj local. O analiză a facturilor pentru serviciile de reparații a scos în evidență că în contul acestui depozit s-au prestat deja servicii de 21.888$.

d. Inventarierea pieselor de schimb a evidențiat un stoc disponibil în valoare de 3.804$.

e. Toate limuzinele Westland Limo Service sînt amortizate cu o cotă anuală de 12,5%. Pe parcursul anului nu s-au achiziționat limuzine noi.

f. În prezent este scadentă o dobîndă anuală pentru efectele comerciale de plătit în sumă de 21.000$.

g. Soldul contului Tarife pentru servicii de transport încasate în avans la 31 decembrie include și bilete în valoare de 35.630$, achiziționate de angajați și neutilizate.

Se cere

1. Determinați care sînt regularizările necesare și înregistrați-le în Registrul Jurnal (paginile 14 și 15).
2. Deschideți fișele de Carte mare ale conturilor din balanța de verificare, plus următoarele: Dobînzi de plătit (213); Cheltuieli privind chiria (514); Cheltuieli privind asigurările (515); Cheltuieli privind piesele de schimb (516); Cheltuieli privind amortizarea limuzinelor (517); Cheltuieli privind reparațiile (518) și Cheltuieli privind dobînzile (519). Introduceți soldurile din balanța de verificare.
3. Sistematizați înregistrările de regularizare în fișele conturilor, făcînd referințele corecte.
4. Întocmiți balanța de verificare rectificată, Contul de profit și pierdere, Situația capitalurilor proprii și Bilanțul contabil.

Exercițiu de decizie financiară

Alvarez Systems Company
(O.S. 5, 6)

Juan Alvarez și-a înființat propria firmă, Alvarez Systems Company, la 1 ianuarie 19xx. Compania are ca obiect de activitate crearea de programe informatice cu aplicații speciale pentru firmele care operează microcomputere. Pe parcursul primelor șase luni de activitate, firma a avut un succes atît de mare încît Alvarez a fost nevoit să mărească numărul angajaților de cîteva ori. Cu toate acestea, el continuă să amîne achitarea datoriilor față de creditori, pentru că se confruntă cu o lipsă acută de lichidități. El vrea să solicite un credit bancar, însă după ce a întocmit un raport privind totalul plăților și încasărilor de disponibilități, nu este sigur că banca îi va acorda creditul în această situație, care pare foarte proastă. Ajungînd la concluzia că are nevoie de o consultanță contabilă, Alvarez vă solicită să reexaminați raportul și rezultatele din exploatare ale companiei.

După verificarea acestor informații din raportul companiei Alvarez, ați colectat următoarele informații suplimentare:

a. Pe lîngă suma încasată de la clienți, servicii de programare în valoare de 29.100$ au fost prestate, însă nu au fost încă achitate.

b. Toate salariile datorate angajaților au fost plătite, cu excepția sumei de 1.050$, acumulată de la ultima plată. Următoarea zi de plată este 3 iulie.

c. Soldul contului de asigurări reprezintă o poliță de asigurare de doi ani, achiziționată la 3 ianuarie.

d. Contul de cheltuieli privind chiria reflectă un tarif de 1.800$ pe lună, și include chiria pentru luna iulie.

e. Analizînd cheltuielile privind materialele, ați descoperit facturi în valoare de 1.950$ care nu au fost achitate, iar inventarierea a evidențiat un stoc de materiale neconsumate existente în patrimoniu în valoare de 2.625$.

f. Echipamentele de birou sînt complet achitate. Estimați că acestea vor avea o durată de utilizare de cinci ani și nu vor avea valoare reziduală la sfîrșitul acestei perioade.

g. Contractul pentru închirierea computerelor impune crearea unui depozit de garantare în sumă de 6.000$ și plăți lunare de 3.000$.

h. Contul de reparații reprezintă un contract de reparații de un an, plătit în avans la 2 ianuarie.

i. Contul Mijloace de transport reflectă plata efectuată în contul unei camionete pentru livrări, achiziționată la 29 iunie la prețul de 45.000$. Înaintea acestei cumpărări, compania deconta angajaților cheltuielile privind benzina și uleiurile consumate în cursul utilizării autoturismelor personale în activitatea firmei. Analiza documentelor justificative a evidențiat că a mai rămas se decontat suma de 360$ pentru chitanțe de benzină și uleiuri prezentate de angajați.

j. Cheltuielile privind serviciile telefonice și de întreținere sînt plătite pînă la sfîrșitul lunii iunie.

Alvarez Systems Company
Situația încasărilor și plăților
30 iunie 19x3

Încasări din		
Investiții ale lui Juan Alvarez		$ 45.000
Servicii de programare prestate clienților		75.600
Total încasări de mijloace bănești		$120.600
Plăți pentru		
Salarii	$29.340	
Asigurare	7.200	
Chirie	12.600	
Materiale	5.940	
Echipamente de birou	18.600	
Închirierea computerelor	24.000	
Reparații	2.700	
Mijloace de transport	15.000	
Decontarea cheltuielilor privind benzina și uleiul	2.070	
Întreținere	1.620	
Telefon	900	
Total plăți de mijloace bănești		119.970
Soldul contului bancar		$ 630

Se cere

1. Pe baza informațiilor date, deschideți T-urile conturilor și înregistrați operațiunile și regularizările necesare. Utilizați litere pentru identificarea operațiunilor.
2. Întocmiți balanța de verificare rectificată, Contul de profit și pierdere și Bilanțul contabil pentru Alvarez Systems Company.
3. Cum evaluați performanțele companiei? Dacă ați fi ofițer de credite la bancă, ați aproba cererea de credite prezentată de Alvarez Systems Company?

Răspunsuri la testul individual

1. a	3. d	5. a	7. b	9. c
2. b	4. c	6. a	8. a	10. d

OBIECTIVE DE STUDIU

1. *Prezentarea tuturor etapelor ciclului contabil.*
2. *Completarea foii de calcul.*
3. *Identificarea principalelor trei utilizări ale foii de calcul.*
4. *Întocmirea rapoartelor financiare pe baza foii de calcul.*
5. *Înregistrarea operațiunilor de regularizare din foaia de calcul.*
6. *Explicarea obiectivelor operațiunilor de închidere.*
7. *Efectuarea operațiunilor de închidere necesare.*
8. *Întocmirea balanței de verificare finale.*
9. *Efectuarea operațiunilor de stornare, dacă sînt necesare.*

CAPITOLUL 4

Realizarea ciclului contabil

În acest capitol veți urmări realizarea ciclului contabil. Mai întîi, veți studia utilizările și întocmirea foii de calcul, un instrument contabil important. Apoi, în etapa finală a ciclului contabil, veți învăța cum se efectuează operațiunile de închidere.

În capitolele anterioare, accentul se punea pe cuantificare. În acest capitol însă ne vom concentra atenția asupra sistemului contabil în sine și a succesiunii etapelor respectate în realizarea ciclului contabil. O parte importantă a sistemului contabil implică pregătirea unei foi de calcul și de aceea vom prezenta detaliat fiecare etapă a acestui proces. De asemenea, vom explica modul de utilizare a foii de calcul în efectuarea operațiunilor de închidere de exercițiu: înregistrarea operațiunilor de regularizare, întocmirea rapoartelor financiare și închiderea conturilor. De asemenea, este discutată prima etapa a următorului exercițiu contabil, opțională, care constă în efectuarea înregistrărilor inverse (de stornare). După parcurgerea acestui capitol, ar trebui să stăpîniți obiectivele de studiu enunțate în partea stîngă a paginii.

MOMENT DECIZIONAL

Maintenance Management Company

■ La scurt timp după încheierea la 31 decembrie 1991 a anului fiscal la Maintenance Management Company, contabilii companiei au prezentat rapoartele financiare anuale. Conducerea executivă a companiei, care prestează servicii de întreținere principalelor clădiri pentru birouri din aria orașului San Francisco, a fost surprinsă să constate că în acel an s-a realizat o pierdere destul de substanțială și, ca urmare, a hotărît să-și concentreze atenția asupra rezultatelor activității pe parcursul anului 1992. Contabilii au propus să se elaboreze *rapoarte intermediare*, adică rapoarte financiare trimestriale sau lunare, astfel încît managementul să poată analiza rezultatele activității mai frecvent decît o dată pe an. Conducerea a aprobat această idee, însă a pus problema consumului de timp și bani pe care l-ar implica întocmirea mai frecventă a rapoartelor financiare.

Întocmirea rapoartelor financiare parțiale necesită un efort mai mare decît simpla elaborare a setului anual de rapoarte, ceea ce înseamnă că Maintenance Management Company va trebui să angajeze mai mulți contabili. De fiecare dată cînd se pregătesc rapoartele financiare trebuie identificate, efectuate și înregistrate operațiunile de regularizare.
În plus, conturile din Cartea mare trebuie pregătite pentru începutul perioadei de gestiune următoare. De obicei însă avantajele elaborării rapoartelor financiare parțiale depășesc costurile, pentru că aceste rapoarte oferă managementului informații actuale pentru fundamentarea deciziilor necesare pentru perfecționarea activității companiei. Acest capitol explică tehnicile utilizate la întocmirea rapoartelor financiare de la sfîrșitul unei perioade de gestiune, fie aceasta egală cu o lună, un trimestru sau un an. ■

Privire generală asupra sistemului contabil

OBIECTIVUL 1
Prezentarea tuturor etapelor ciclului contabil

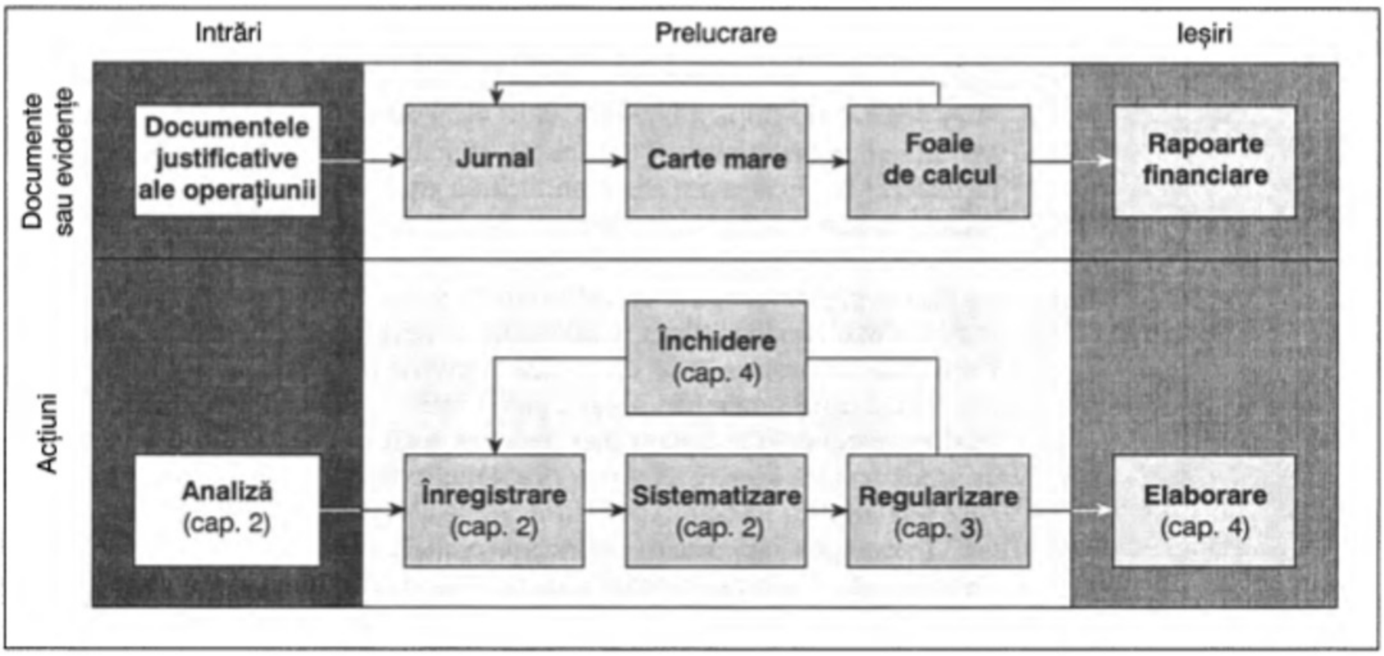
Sistemul contabil cuprinde succesiunea etapelor urmate în cursul procesului contabil, de la analiza operațiunilor pînă la elaborarea rapoartelor financiare și închiderea conturilor. Acest sistem mai este denumit *ciclu contabil*. Obiectivul sistemului, după cum se prezintă în Figura 4-1, constă în prelucrarea operațiunilor economice ca materii prime și realizarea produselor finite contabile — rapoartele financiare — într-un mod sistematic.

Etapele sistemului sînt următoarele:

1. Operațiunile sînt *analizate* pe baza *documentelor justificative*.
2. Operațiunile sînt *înregistrate* în *Jurnal*.
3. Înregistrările din Jurnal sînt *sistematizate* în *Cartea mare*.
4. Conturile sînt *regularizate* la sfîrșitul perioadei cu ajutorul unei *foi de calcul*.
5. *Rapoartele financiare* sînt *întocmite* pe baza foii de calcul.
6. Conturile sînt *închise* pentru a se încheia perioada de gestiune curentă și pentru a se pregăti începerea unui nou exercițiu contabil.

Primele patru etape au fost prezentate în capitolul privind cuantificarea și înregistrarea operațiunilor economice și în cel privind venitul întreprinderii și operațiunile de regularizare. În continuare, acestea sînt reluate în legătură cu utilizarea foii de calcul. Foaia de calcul și ultimele două etape reprezintă principalele subiecte ale acestui capitol.

Figura 4-1. Privire generală asupra sistemului contabil

Foaia de calcul: un instrument contabil

OBIECTIVUL 2
Completarea foii de calcul

După cum ați remarcat anterior, fluxul informațiilor care influențează o întreprindere nu se oprește în mod arbitrar la sfîrșitul unui exercițiu contabil. În scopul elaborării rapoartelor financiare, contabilii trebuie să colecteze datele relevante pentru determinarea articolelor ce trebuie incluse în aceste rapoarte. De exemplu, ei trebuie să analizeze polițele de asigurare pentru a determina ce parte din asigurarea plătită în avans a expirat, să examineze evidențele privind

activele imobilizate pentru a determina amortizarea, să inventarieze materialele în stoc și să calculeze valoarea salariilor acumulate. Aceste calcule, împreună cu alte estimări, analize și schițele preliminare ale rapoartelor formează **foi de lucru** ale contabililor. Foile de lucru sînt importante din două motive. În primul rînd, ele ajută contabilii să-și organizeze munca astfel încît să nu omită date sau etape importante, care afectează rapoartele financiare. În al doilea rînd, ele reflectă activitatea realizată, astfel încît contabilii sau auditorii pot urmări etapele parcurse și pot susține informațiile din rapoartele financiare.

Un tip de foaie de lucru este **foaia de calcul** (document cumulativ). Foaia de calcul este utilizată deseori ca etapă preliminară în procesul de elaborare a rapoartelor financiare. Folosirea foii de calcul reduce probabilitatea omiterii unei operațiuni de regularizare, facilitează verificarea corectitudinii matematice a conturilor și înlesnește elaborarea rapoartelor financiare. Foaia de calcul nu se publică niciodată și este rareori analizată de conducere: ea reprezintă un instrument al contabilului.

Datorită faptului că întocmirea unei foi de calcul este un proces mecanic, mulți contabili folosesc în acest scop microcomputerul. În anumite cazuri, contabilii apelează la un program de calcul tabelar pentru completarea foii de calcul. În alte cazuri, se utilizează programele de evidență cronologică (Jurnal) pentru elaborarea rapoartelor financiare pe baza balanței de verificare corectate.

Etapele completării foii de calcul

În capitolul referitor la venitul întreprinderii și operațiunile de regularizare, regularizările erau introduse direct în Jurnal și apoi sistematizate în Cartea mare, iar rapoartele financiare erau elaborate pe baza datelor din balanța de verificare rectificată. Procesul era relativ simplu, pentru că Agenția de Publicitate Joan Miller este o companie mică. În cazul companiilor mai mari, care ar putea avea nevoie de mai multe operațiuni de regularizare, foaia de calcul este foarte necesară. Pentru a ilustra completarea unei foi de calcul, vom continua exemplul Agenției de Publicitate Joan Miller.

Forma generală a foii de calcul conține o coloană pentru denumirile și/sau simbolurile conturilor și alte zece coloane cu denumirile prezentate în Exemplul 4-1. Observați că foaia de calcul poate fi identificată printr-un titlu care este format din (1) denumirea companiei, (2) titlul „Foaie de calcul" și (3) perioada de timp la care se referă (ca și la Contul de rezultate).

Cele cinci etape ale completării unei fișe de calcul sînt:

1. Introducerea și însumarea soldurilor conturilor în coloanele „Balanță de verificare".
2. Introducerea și însumarea operațiunilor de regularizare în coloanele „Regularizări".
3. Introducerea și însumarea soldurilor conturilor după regularizare în coloanele „Balanță de verificare rectificată".
4. Transferarea soldurilor conturilor din coloanele „Balanță de verificare rectificată" fie în coloanele „Cont de rezultate", fie în coloanele „Bilanț".
5. Totalizarea coloanelor „Cont de rezultate" și „Bilanț". Introducerea venitului net sau a pierderii nete în ambele perechi de coloane ca element de echilibru și recalcularea totalurilor pe coloane.

1. Introducerea și însumarea soldurilor conturilor în coloanele „Balanță de verificare". Denumirile și soldurile conturilor existente la 31 ianuarie sînt copiate direct din Cartea mare în coloanele „Balanță de verificare", după cum se prezintă în Exemplul 4-1. Această balanță de verificare este identică cu cea

Exemplul 4-1. Completarea foii de calcul

Agenția de Publicitate Joan Miller
Foaie de calcul
încheiată la 31 ianuarie 19xx

	Balanță de verificare		Regularizări		Balanță de verificare rectificată		Cont de rezultate		Bilanț	
Denumirea contului	**Debit**	**Credit**	**Debit**	**Credit**	**Debit**	**Credit**	**Debit**	**Credit**	**Debit**	**Credit**
Mijloace bănești	1.720				1.720				1.720	
Debitori	2.800				2.800				2.800	
Materiale artistice	1.800			(c) 500	1.300				1.300	
Materiale de birou	800			(d) 200	600				600	
Chirie plătită în avans	800			(a) 400	400				400	
Asigurare plătită în avans	480			(b) 40	440				440	
Echipamente artistice	4.200				4.200				4.200	
Amortizarea echipamentelor artistice				(e) 70		70				70
Echipamente de birou	3.000				3.000				3.000	
Amortizarea echipamentelor de birou				(f) 50		50				50
Creditori		3.170				3.170				3.170
Tarife pentru servicii artistice încasate în avans		1.000	(g) 400			600				600
Joan Miller, Capital		10.000				10.000				10.000
Joan Miller, Retrageri	1.400				1.400				1.400	
Venituri din servicii publicitare		4.200		(h) 200		4.400		4.400		
Cheltuieli privind salariile	1.200		(i) 180		1.380		1.380			
Cheltuieli privind întreținerea	100				100		100			
Cheltuieli telefonice	70				70		70			
	18.370	18.370								
Cheltuieli privind chiria			(a) 400		400		400			
Cheltuieli privind asigurările			(b) 40		40		40			
Cheltuieli privind materialele artistice			(c) 500		500		500			
Cheltuieli privind materialele de birou			(d) 200		200		200			
Cheltuieli privind amortizarea echipamentelor artistice			(e) 70		70		70			
Cheltuieli privind amortizarea echipamentelor de birou			(f) 50		50		50			
Venituri din servicii artistice				(g) 400		400		400		
Tarife de încasat			(h) 200		200				200	
Salarii datorate				(i) 180		180				180
			2.040	2.040	18.870	18.870	2.810	4.800	16.060	14.070
Venit net							1.990			1.990
							4.800	4.800	16.060	16.060

prezentată în capitolul referitor la venitul întreprinderii și operațiunile de regularizare. Atunci cînd se utilizează foaia de calcul, contabilul nu trebuie să întocmească o balanță de verificare separată.

2. Introducerea și însumarea operațiunilor de regularizare în coloanele „Regularizări". Regularizările necesare pentru Agenția de Publicitate Joan Miller au fost explicate în capitolul privind venitul întreprinderii și operațiunile de regularizare. Aceste regularizări sînt introduse în coloanele „Regularizări" ale foii de calcul. Pe măsura introducerii fiecărei regularizări, se utilizează cîte o literă pentru identificarea părților de debit și de credit ale aceleiași înregistrări. Prima regularizare, identificată prin litera *a*, este de constatare a cheltuielilor privind chiria și rezultă în debitarea contului Cheltuieli privind chiria și creditarea contului Chirie plătită în avans. În practică, această literă se utilizează pentru a face referință la calculele care au stat la baza înregistrării sau la documentele justificative ale operațiunii de regularizare și poate simplifica înregistrarea operațiunilor de regularizare în Jurnal.

Dacă operațiunea regularizare implică un cont care nu a fost reflectat în balanța de verificare, noul cont se adaugă la sfîrșitul acesteia. Balanța de verificare cuprinde numai conturile care au sold. De exemplu, contul Cheltuieli privind chiria a fost completat ulterior. Singura excepție de la această regulă o constituie conturile de amortizare cumulată, care au sold nul numai la începutul activității. Conturile de amortizare cumulată sînt enumerate imediat după conturile de activ corespunzătoare.

După ce s-au efectuat toate operațiunile de regularizare, cele două coloane de la „Regularizări" trebuie totalizate. Această etapă arată că sumele debitoare și creditoare ale operațiunilor de regularizare sînt egale și permite în general evitarea greșelilor la întocmirea foii de calcul.

3. Introducerea și însumarea soldurilor conturilor după regularizare în coloanele „Balanță de verificare rectificată". Balanța de verificare rectificată este completată prin combinarea soldurilor fiecărui cont din coloanele „Balanță de verificare" cu sumele corespunzătoare din coloanele „Regularizări" și introducerea rezultatului linie cu linie în coloanele „Balanță de verificare rectificată".

Cîteva operațiuni din Exemplul 4-1 ilustrează **calculul încrucișat**, sau adunarea și scăderea orizontală a unui grup de cifre. Prima linie reflectă un sold debitor de 1.720$ pentru contul Mijloace bănești. Datorită faptului că în acest cont nu se fac regularizări, suma de 1.720$ este înregistrată pe debit în coloanele „Balanță de verificare rectificată". Linia a doua corespunde contului Clienți, care prezintă un sold debitor de 2.800$ în coloanele „Balanță de verificare". Pentru că în acest cont nu se fac regularizări, suma de 2.800$ este transferată pe debit în coloanele „Balanță de verificare rectificată". Linia următoare reflectă contul Materiale artistice, care prezintă un sold debitor de 1.800$ în coloanele „Balanță de verificare" și o sumă creditoare de 500$ din operațiunea de regularizare **c** în coloanele „Regularizări". În urma scăderii sumei de 500$ din soldul de 1.800$, în coloanele „Regularizări" rămîne un sold debitor de 1.300$. Acest procedeu se repetă pentru toate conturile, inclusiv cele adăugate la sfîrșitul balanței de verificare. Apoi coloanele „Balanță de verificare rectificată" sînt totalizate pentru verificarea corectitudinii calculului încrucișat.

4. Transferarea soldurilor conturilor din coloanele „Balanță de verificare rectificată" fie în coloanele „Cont de rezultate", fie în coloanele „Bilanț". Fiecare cont din balanța de verificare rectificată este fie de bilanț, fie de rezultate. Fiecare cont este transferat în poziția corespunzătoare pe debit

sau credit în coloanele „Bilanț" sau în coloanele „Cont de rezultate". Rezultatul transferării conturilor apare în Exemplul 4-1. Conturile de venituri și cheltuieli sînt copiate în coloanele „Cont de rezultate". Conturile de active, datorii, capital și retrageri sînt plasate în coloanele „Bilanț". Pentru a se evita omiterea unui cont, transferurile se fac linie cu linie, începînd cu primul cont (Mijloace bănești) și verificînd dacă nu s-a omis nici o linie următoare. De exemplu, soldul debitor (1.720$) al contului Mijloace bănești este transferat pe debit în coloanele „Bilanț", soldul debitor (2.800$) al contului Clienți este transferat în aceeași coloană, și așa mai departe. Fiecare sumă este copiată într-o singură coloană.

5. Totalizarea coloanelor „Cont de rezultate" și „Bilanț". Introducerea venitului net sau a pierderii nete în ambele perechi de coloane ca element de echilibru și recalcularea totalurilor pe coloane. Această ultimă etapă, prezentată în Exemplul 4-1, este necesară pentru calculul venitului sau pierderii nete și pentru verificarea exactității matematice a foii de calcul.

Venitul net (sau pierderea netă) este egal cu diferența dintre coloana debitoare și cea creditoare din Contul de rezultate. De asemenea, acesta este egal cu diferența dintre coloana debitoare și cea creditoare din Bilanț.

Venituri (totalul coloanei creditoare a Contului de rezultate)	$ 4.800
Cheltuieli (totalul coloanei debitoare a Contului de rezultate)	(2.810)
Venit net	$ 1.990

În acest caz, veniturile (coloana de credit) depășesc cheltuielile (coloana de debit). Prin urmare, compania a obținut un venit net de 1.990$. Aceeași diferență apare între coloanele debitoare și creditoare din Bilanț.

Suma de 1.990$ este introdusă pe debit în coloanele „Cont de rezultate" și pe credit în coloanele „Bilanț", pentru a se realiza echilibrul dintre acestea. Rețineți că veniturile excedentare — venitul net — majorează capitalurile proprii, iar aceste creșteri sînt înregistrate prin creditare.

Atunci cînd intervine o pierdere netă, se aplică regula inversă. Cheltuielile excedentare — pierderea netă — este introdusă pe credit în coloanele „Cont de rezultate" ca sumă de echilibru. Apoi aceasta este transferată pe debit în coloanele „Bilanț", datorită faptului că pierderea netă diminuează capitalurile proprii, iar această descreștere este înregistrată prin debitare.

Pentru verificarea finală, cele patru coloane sînt din nou totalizate. Dacă perechile de coloane „Bilanț" și „Cont de rezultate" nu se echilibrează, este posibil ca un cont să fi fost transferat sau sistematizat în coloana greșită, sau să se fi greșit la adunarea coloanelor. Bineînțeles, egalitatea totalurilor celor două perechi de coloane nu confirmă în mod absolut corectitudinea calculelor și înregistrărilor. Chiar dacă un activ este transferat în coloana de debit a Contului de rezultate și intervine o eroare similară privind veniturile sau datoriile, foaia de calcul se echilibrează, însă venitul net rezultat este greșit.

Utilizarea foii de calcul

OBIECTIVUL 3
Identificarea principalelor trei utilizări ale foii de calcul

Foaia de calcul completată este utilă unui contabil în trei activități principale: (1) întocmirea rapoartelor financiare, (2) înregistrarea operațiunilor de regularizare și (3) înregistrarea în Jurnal a operațiunilor de închidere în scopul pregătirii evidențelor contabile pentru începerea unui nou exercițiu.

Elaborarea rapoartelor financiare

OBIECTIVUL 4
Întocmirea rapoartelor financiare pe baza foii de calcul

După completarea foii de lucru, întocmirea rapoartelor financiare este mai simplă, deoarece soldurile conturilor au fost sistematizate în coloanele „Cont de rezultate" și „Bilanț". Contul de rezultate din Exemplul 4-2 a fost întocmit pe baza conturilor din coloanele „Cont de rezultate" din Exemplul 4-1.

Situația capitalurilor proprii și Bilanțul Agenției de Publicitate Joan Miller sînt prezentate în Exemplele 4-3 și 4-4. Soldurile conturilor din aceste documente de sinteză sînt preluate din coloanele „Bilanț" ale foii de calcul prezentată în Exemplul 4-1. Observați că totalurile activelor, datoriilor și capitalurilor proprii din Bilanț nu sînt identice cu totalurile coloanelor „Bilanț" din foaia de calcul. Conturile de amortizare cumulată și de retrageri au solduri normale diferite de cele ale conturilor lor corespondente din Bilanț. În plus, contul de capital din Bilanț reprezintă suma determinată în Situația capitalurilor proprii. În acest moment, rapoartele financiare au fost elaborate pe baza datelor din foaia de calcul, nu din Cartea mare. Pentru a se reflecta soldurile corecte în Cartea mare, operațiunile de regularizare trebuie înregistrate și sistematizate în fișele conturilor.

Exemplul 4-2. Contul de rezultate al Agenției de Publicitate Joan Miller

Agenția de Publicitate Joan Miller **Cont de rezultate** **pentru luna încheiată la 31 ianuarie 19xx**		
Venituri		
Venituri din servicii publicitare	$ 4.400	
Venituri din servicii artistice	400	
Total venituri		$ 4.800
Cheltuieli		
Cheltuieli privind salariile	$ 1.380	
Cheltuieli privind întreținerea	100	
Cheltuieli telefonice	70	
Cheltuieli privind chiria	400	
Cheltuieli privind asigurările	40	
Cheltuieli privind materialele artistice	500	
Cheltuieli privind materialele de birou	200	
Cheltuieli privind amortizarea echipamentelor artistice	70	
Cheltuieli privind amortizarea echipamentelor de birou	50	
Total cheltuieli		$ 2.810
Venit net		$ 1.990

Exemplul 4-3. Situația capitalurilor proprii a Agenției de Publicitate Joan Miller

Agenția de Publicitate Joan Miller **Situația capitalurilor proprii** **pentru luna încheiată la 31 ianuarie 19xx**		
Joan Miller, Capital, 1 ianuarie 19xx		—
Plus: Investiție a lui Joan Miller	$ 10.000	
Venit net	1.990	$ 11.990
Subtotal		$ 11.990
Minus: Retrageri		1.400
Joan Miller, Capital, 31 ianuarie 19xx		$ 10.590

Exemplul 4-4. Bilanţul Agenţiei de Publicitate Joan Miller

Agenţia de Publicitate Joan Miller
Bilanţ
încheiat la 31 ianuarie 19xx

Active		
Mijloace băneşti		$ 1.720
Debitori		2.800
Tarife de încasat		200
Materiale artistice		1.300
Materiale de birou		600
Chirie plătită în avans		400
Asigurare plătită în avans		440
Echipamente artistice	$ 4.200	
Minus: Amortizarea echipamentelor artistice	70	4.130
Echipamente de birou	$ 3.000	
Minus: Amortizarea echipamentelor de birou	50	2.950
Total active		$ 14.540
Datori		
Creditori	$ 3.170	
Tarife pentru servicii artistice încasate în avans	600	
Salarii datorate	180	
Total datorii		$ 3.950
Capitaluri proprii		
Joan Miller, Capital		10.590
Total datorii şi capitaluri proprii		$ 14.540

Înregistrarea operaţiunilor de regularizare

OBIECTIVUL 5
Înregistrarea operaţiunilor de regularizare din foaia de calcul

În cazul Agenţiei de Publicitate Joan Miller, regularizările au fost determinate pe parcursul completării foii de lucru, datorită faptului că acestea sînt esenţiale pentru întocmirea rapoartelor financiare. În acel moment, operaţiunile de regularizare ar fi putut fi înregistrate în Jurnal. Cu toate acestea, de obicei se amînă înregistrarea lor pînă după completarea foii de lucru şi a rapoartelor financiare, pentru că această sarcină poate fi îndeplinită o dată cu efectuarea operaţiunilor de închidere, procedeu descris în continuare. Înregistrarea în Jurnal a operaţiunilor de regularizare şi a explicaţiilor corespunzătoare, după cum se prezintă în Exemplul 4-5, este o etapă uşoară. Informaţia poate fi pur şi simplu copiată din foaia de lucru. Ulterior, operaţiunile de regularizare sînt sistematizate în Cartea mare.

Înregistrarea operaţiunilor de închidere

OBIECTIVUL 6
Explicarea obiectivelor operaţiunilor de închidere

Operaţiunile de închidere reprezintă înregistrări efectuate în Jurnal la sfîrşitul unui exerciţiu contabil. Prin aceste înregistrări se urmăresc două obiective. În primul rînd, operaţiunile de închidere pregătesc deschiderea următorului exerciţiu contabil prin soldarea conturilor de venituri şi cheltuieli. Reţineţi faptul că în Contul de rezultate se reflectă venitul net (sau pierderea netă) a unui singur exerciţiu contabil şi se cuprind doar veniturile şi cheltuielile corespunzătoare acelui exerciţiu. Din acest motiv, conturile de venituri şi cheltuieli trebuie

Exemplul 4-5. Introducerea operațiunilor de regularizare din foaia de lucru în Registrul Jurnal

		Registrul Jurnal			**Pagina 3**
Data		**Explicația**	**Nr. Ref.**	**Debit**	**Credit**
19xx					
ian.	31	Cheltuieli privind chiria	514	400	
		Chirie plătită în avans	117		400
		Constatarea trecerii pe cheltuieli a chiriei lunare			
	31	Cheltuieli privind asigurările	515	40	
		Asigurare plătită în avans	118		40
		Constatarea trecerii pe cheltuieli a primelor de asigurare aferente lunii			
	31	Cheltuieli privind materialele artistice	516	500	
		Materiale artistice	115		500
		Trecerea pe cheltuieli a materialelor artistice consumate pe parcursul lunii			
	31	Cheltuieli privind materialele de birou	517	200	
		Materiale de birou	116		200
		Trecerea pe cheltuieli a materialelor de birou consumate pe parcursul lunii			
	31	Cheltuieli privind amortizarea echipamentelor artistice	519	70	
		Amortizarea echipamentelor artistice	145		70
		Înregistrarea amortizării lunare a echipamentelor artistice			
	31	Cheltuieli privind amortizarea echipamentelor de birou	520	50	
		Amortizarea echipamentelor de birou	147		50
		Înregistrarea amortizării lunare a echipamentelor de birou			
	31	Tarife pentru servicii artistice încasate în avans	213	400	
		Venituri din servicii artistice	412	–	400
		Constatarea prestării unor servicii plătite în avans			
	31	Tarife de încasat	114	200	
		Venituri din servicii publicitare	411		200
		Constatarea acumulării unor venituri neînregistrate			
	31	Cheltuieli privind salariile	511	180	
		Salarii datorate	214		180
		Constatarea acumulării unor salarii neînregistrate			

închise (soldate) la sfîrșitul perioadei, astfel încît să înceapă exercițiul următor cu solduri nule. Și contul de retrageri se închide într-un mod asemănător.

În al doilea rînd, prin operațiunile de închidere se totalizează veniturile și cheltuielile unui exercițiu. Acest lucru se realizează prin transferarea soldurilor conturilor de venituri și cheltuieli în contul Rezultatul exercițiului (sau Profit și

Exemplul 4-6. Sistematizarea operațiunilor de închidere a soldurilor creditoare ale conturilor de rezultate prin contul Profit și pierdere.

Venituri din servicii publicitare				Cont nr. 411		
					Sold	
Data	Articol	Nr. Ref	Debit	Credit	Debit	Credit
ian.10		J2		1.400		1 400
19		J2		2.800		4 200
31	Reg. (h)	J3		200		4.400
31	Închidere	J4	**4.400**			—

Venituri din servicii artistice				Cont nr. 412		
					Sold	
Data	Articol	Nr. Ref	Debit	Credit	Debit	Credit
ian.31	Reg. (g)	J3		400		400
31	Închidere	J4	**400**			—

4.400
400
4.800

Profit și pierdere				Cont nr. 313		
					Sold	
Data	Articol	Nr. Ref	Debit	Credit	Debit	Credit
ian 31	Închidere	J4		**4.800**		4.800

Efectul sistematizării articolului în Cartea mare este prezentat în Exemplul 4-6. Observați că înregistrarea (1) aduce soldurile conturilor de venituri la zero, iar înregistrarea (2) transferă totalul veniturilor în creditul contului Profit și pierdere. Dacă nu se folosește o foaie de calcul, aceste date pot fi preluate din fișele de Carte mare ale conturilor corespunzătoare, după înregistrarea operațiunilor de regularizare.

Transferarea soldurilor debitoare ale conturilor de rezultate în contul Profit și pierdere

În partea de debit a coloanelor „Cont de rezultate" din foaia de calcul din Exemplul 4-1, prezintă sold câteva conturi de cheltuieli. Se impune un articol compus prin care să se crediteze fiecare dintre aceste conturi de cheltuieli cu o sumă egală cu soldul său debitor și să se debiteze contul Profit și pierdere cu totalul cheltuielilor (care poate fi preluat din partea de debit a coloanelor „Cont de rezultate"):

31 ian.	Profit și pierdere	313	2.810	
	Cheltuieli privind salariile	511		1.380
	Cheltuieli privind întreținerea	512		100
	Cheltuieli telefonice	513		70
	Cheltuieli privind chiria	514		400
	Cheltuieli privind asigurarea	515		40
	Cheltuieli privind materialele artistice	516		500
	Cheltuieli privind materialele de birou	517		200
	Cheltuieli privind amortizarea echipamentelor artistice	519		70
	Cheltuieli privind amortizarea echipamentelor de birou	520		50
	Închiderea conturilor de cheltuieli			

Efectul sistematizării operațiunilor de închidere în conturile din Cartea mare este prezentat în Exemplul 4-7. Observați din nou că operațiunile de închidere au ca efect (1) aducerea soldurilor conturilor de cheltuieli la zero și (2) transferarea totalului cheltuielilor în debitul contului Profit și pierdere.

Exemplul 4-7. Sistematizarea operațiunilor de închidere a soldurilor debitoare ale conturilor de rezultate prin contul Profit și pierdere.

Cheltuieli privind salariile					Cont nr. 511	
					Sold	
Data	Articol	Nr. Ref	Debit	Credit	Debit	Credit
ian.12		J2	600		600	
26		J2	600		1.200	
31	Reg. (h)	J3	180		1.380	
31	Închidere	J4		**1.380**		

Cheltuieli privind întreținerea					Cont nr. 512	
					Sold	
Data	Articol	Nr. Ref	Debit	Credit	Debit	Credit
ian.29		J2	100		100	
31	Închidere	J4		**100**	—	

Cheltuieli telefonice					Cont nr. 513	
					Sold	
Data	Articol	Nr. Ref	Debit	Credit	Debit	Credit
ian.30		J2	70		70	
31	Închidere	J4		**70**	—	

Cheltuieli privind chiria					Cont nr. 514	
					Sold	
Data	Articol	Nr. Ref	Debit	Credit	Debit	Credit
ian.31	Reg. (a)	J3	400		400	
31	Închidere	J4			—	

Cheltuieli privind asigurarea					Cont nr. 515	
					Sold	
Data	Articol	Nr. Ref	Debit	Credit	Debit	Credit
ian.31	Reg. (b)	J3	40		40	
31	Închidere	J4		**40**	—	

Cheltuieli privind materialele artistice					Cont nr. 516	
					Sold	
Data	Articol	Nr. Ref	Debit	Credit	Debit	Credit
ian.31	Reg. (c)	J3	500		500	
31	Închidere	J4		**500**	—	

Profit și pierdere					Cont nr. 313	
					Sold	
Data	Articol	Nr. Ref	Debit	Credit	Debit	Credit
ian.31	Închidere	J4		4.800		4.800
31	Închidere	J4	**2.810**			1.990

1.380
100
70
400
40
500
50
70
200
2.810

Cheltuieli privind materialele de birou					Cont nr. 517	
					Sold	
Data	Articol	Nr. Ref	Debit	Credit	Debit	Credit
ian.31	Reg. (d)	J3	200		200	
31	Închidere	J4		**200**	—	

Cheltuieli privind amortizarea echipametelor artistice					Cont nr. 519	
					Sold	
Data	Articol	Nr. Ref	Debit	Credit	Debit	Credit
ian.31	Reg. (e)	J3	70		70	
31	Închidere	J4		**70**	—	

Cheltuieli privind amortizarea echipametelor de birou					Cont nr. 520	
					Sold	
Data	Articol	Nr. Ref	Debit	Credit	Debit	Credit
ian.31	Reg. (f)	J3	50		50	
31	Închidere	J4		**50**	—	

Închiderea contului Profit și pierdere prin contul Capital

După sistematizarea operațiunilor de închidere a conturilor de venituri și cheltuieli, soldul contului Profit și pierdere reflectă venitul net sau pierderea netă ale exercițiului. Venitul net este indicat de un sold creditor, iar pierderea netă — de un sold debitor. În acest moment, soldul contului Profit și pierdere, de orice natură ar fi, trebuie închis prin contul Capital. Pentru Agenția de Publicitate Joan Miller, articolul se prezintă astfel:

31 ian.	Profit și pierdere	313	1.990	
	Joan Miller, Capital	311		1.990
	Închiderea contului de profit și pierdere			

Efectul sistematizării operațiunii de închidere este prezentat în Exemplul 4-8. Observați dublul efect de (1) închidere a contului Profit și pierdere și (2) transferare a soldului, în acest caz venit net, în contul de capital al lui Joan Miller.

pierdere), pentru a se reflecta în acesta profitul sau pierderea netă. **Rezultatul exercițiului (Profit și pierdere),** un nou cont temporar, apare în planul de conturi între contul de retrageri și primul cont de venituri. Acest cont oferă posibilitatea însumării tuturor conturilor de venituri și cheltuieli și obținerea unei singure sume nete înaintea transferării rezultatului în contul Capital. Acest cont se utilizează numai în cursul operațiunilor de închidere și nu apare niciodată în rapoartele financiare.

Soldul contului Rezultatul exercițiului reprezintă venitul net sau pierderea netă raportate în Contul de rezultate. Venitul net sau pierderea netă sînt transferate în contul de capital al proprietarului. De ce? Pentru că deși veniturile și cheltuielile sînt înregistrate în conturi distincte corespunzătoare, ele reprezintă de fapt creșteri și descreșteri ale capitalurilor proprii. Prin operațiunile de închidere se transferă efectul net al creșterilor (veniturilor) și descreșterilor (cheltuielilor) în contul de capital.

După cum s-a prezentat în capitolul privind venitul întreprinderii și operațiunile de regularizare, conturile de venituri și cheltuieli sînt temporare, sau nominale. Conturile temporare au la începutul fiecărei perioade de gestiune un sold zero, acumulează un sold pe parcursul perioadei și apoi sînt închise prin operațiuni de închidere. În contabilitate se folosesc aceste conturi pentru a se urmări majorările și diminuările capitalurilor proprii într-un mod care să fie util managementului și altor părți interesate de succesul sau progresul companiei. Conturile temporare diferă de conturile bilanțiere. Cele din urmă sînt permanente: își extind soldurile finale ale perioadei în următorul exercițiu contabil.

Operațiunile de închidere necesare

OBIECTIVUL 7
Efectuarea operațiunilor de închidere necesare

Există patru etape principale în efectuarea operațiunilor de închidere:

1. Transferarea soldurilor creditoare ale conturilor de rezultate în contul Profit și pierdere.
2. Transferarea soldurilor debitoare ale conturilor de rezultate în contul Profit și pierdere.
3. Transferarea soldului contului Profit și pierdere în contul Capital.
4. Transferarea soldului contului Retrageri în contul Capital.

Cu excepția soldului contului Retrageri, toate datele necesare pentru efectuarea acestor etape de închidere se regăsesc în coloanele „Cont de rezultate" ale foii de calcul.

Transferarea soldurilor creditoare ale conturilor de rezultate în contul Profit și pierdere

În partea de credit a coloanelor „Cont de rezultate" din foaia de calcul din Exemplul 4-1, doar două conturi prezintă sold: Venituri din servicii publicitare și Venituri din servicii artistice. Pentru închiderea acestor conturi se impune debitarea fiecăruia cu o sumă egală cu soldul său creditor. Contul Profit și pierdere se creditează cu totalul veniturilor (care poate fi preluat din partea de credit a coloanelor „Cont de rezultate" ale foii de calcul). Articolul compus prin care se închid cele două conturi de venituri ale Agenției de Publicitate Joan Miller se prezintă astfel:

31 ian.	Venituri din servicii publicitare	411	4.400	
	Venituri din servicii artistice	412	400	
	Profit și pierdere	313		4.800
	Închiderea conturilor de venituri			

Exemplul 4-8. Sistematizarea operațiunii de închidere a contului Profit și pierdere prin contul Capital

Profit și pierdere					Cont nr. 313	
					Sold	
Data	Articol	Nr. Ref	Debit	Credit	Debit	Credit
ian.31	Închidere	J4		4.800		4.800
31	Închidere	J4	2 810			1.990
31	Închidere	J4	**1.990**			—

Joan Miller, Capital					Cont nr. 311	
					Sold	
Data	Articol	Nr. Ref	Debit	Credit	Debit	Credit
ian.1		J1		10.000		10.000
31	Închidere	J4		**1.990**		11.990

Închiderea contului de Retrageri prin contul de Capital

Contul Retrageri reflectă suma cu care este diminuat capitalul pe parcursul exercițiului prin retragere de mijloace bănești sau alte active din întreprindere pentru uzul personal al proprietarului. Soldul debitor al contului Retrageri se închide prin contul Capital, astfel:

31 ian.	Joan Miller, Capital	311	1.400	
	Joan Miller, Retrageri	312		1.400
	Închiderea contului de retrageri			

Această operațiune de închidere, după cum se prezintă în Exemplul 4-9., are ca efect (1) închiderea contului Retrageri și (2) transferul soldului său în contul Capital.

Situația conturilor după închidere

După parcurgerea tuturor etapelor procesului de închidere și sistematizarea în conturi a tuturor operațiunilor de regularizare și de închidere, evidențele contabile sînt pregătite pentru următorul exercițiu contabil. Situația conturilor din Cartea mare ale Agenției de Publicitate Joan Miller în acest moment este prezentată în Exemplul 4-10. Conturile de venituri, cheltuieli și retrageri (conturi temporare) au solduri nule. Contul Capital a fost majorat pentru a reflecta venitul net al agenției și retragerile proprietarului. Conturile bilanțiere (conturi permanente) prezintă solduri corecte, care vor fi soldurile inițiale ale exercițiului următor.

Balanța de verificare finală

OBIECTIVUL 8
Întocmirea balanței de verificare finale

Datorită faptului că este posibilă producerea unei erori la sistematizarea operațiunilor de regularizare și a operațiunilor de închidere în conturile din Cartea mare, este necesar ca prin întocmirea unei noi balanțe de verificare să se determine dacă toate conturile temporare (nominale) au solduri nule și să se

Exemplul 4-9. Sistematizarea operațiunii de închidere a contului Retrageri prin contul Capital.

Joan Miller, Retrageri					Cont nr. 312	
					Sold	
Data	Articol	Nr. Ref	Debit	Credit	Debit	Credit
ian.25		J2	1.400		1.400	
31	Închidere	J4		**1.400**	—	

Joan Miller, Capital					Cont nr. 311	
					Sold	
Data	Articol	Nr. Ref	Debit	Credit	Debit	Credit
ian.1		J1		10.000		10 000
31	Închidere	J4		1.990		11.990
31	Închidere	J4	**1.400**			10.590

Exemplul 4-10. Situația conturilor după sistematizarea operațiunilor de închidere

Mijloace bănești					Cont nr. 111	
					Sold	
Data	Articol	Nr. Ref	Debit	Credit	Debit	Credit
ian. 1		J1	10 000		10 000	
2		J1		800	9.200	
4		J1		4.200	5.000	
5		J1		1.500	3.500	
8		J1		480	3.020	
9		J1		1 000	2 020	
10		J2	1 400		3.420	
12		J2		600	2 820	
15		J2	1.000		3 820	
25		J2		1.400	2 420	
26		J2		600	1.820	
29		J2		100	1.720	

Debitori					Cont nr. 113	
					Sold	
Data	Articol	Nr. Ref	Debit	Credit	Debit	Credit
ian.19		J2	2.800		2.800	

Tarife de încasat					Cont nr. 114	
					Sold	
Data	Articol	Nr. Ref	Debit	Credit	Debit	Credit
ian.31	Reg. (h)	J3	200		200	

Materiale artistice					Cont nr. 115	
					Sold	
Data	Articol	Nr. Ref	Debit	Credit	Debit	Credit
ian.6		J1	1.800		1.800	
31	Reg. (c)	J3		500	1.300	

Materiale de birou					Cont nr. 116	
					Sold	
Data	Articol	Nr. Ref	Debit	Credit	Debit	Credit
ian.6		J1	800		800	
31	Reg. (d)	J3		200	600	

Chirie plătită în avans					Cont nr. 117	
					Sold	
Data	Articol	Nr. Ref	Debit	Credit	Debit	Credit
ian.2		J1	800		800	
31	Reg. (a)	J3		400	400	

Asigurare plătită în avans					Cont nr. 118	
					Sold	
Data	Articol	Nr. Ref	Debit	Credit	Debit	Credit
ian.8		J1	480		480	
31	Reg. (b)	J3		40	440	

Echipamente artistice					Cont nr. 144	
					Sold	
Data	Articol	Nr. Ref	Debit	Credit	Debit	Credit
ian.4		J1	4.200		4.200	

Amortizarea echipamentelor artistice cumulată					Cont nr. 145	
					Sold	
Data	Articol	Nr. Ref	Debit	Credit	Debit	Credit
ian.31	Reg. (e)	J3		70		70

Echipamente de birou					Cont nr. 146	
					Sold	
Data	Articol	Nr. Ref	Debit	Credit	Debit	Credit
ian 5		J1	3.000		3.000	

Amortizarea echipamentelor de birou cumulată					Cont nr. 147	
					Sold	
Data	Articol	Nr. Ref	Debit	Credit	Debit	Credit
ian 31	Reg. (f)	J3		50		50

Creditori					Cont nr. 212	
					Sold	
Data	Articol	Nr. Ref	Debit	Credit	Debit	Credit
ian 5		J1		1 500		1.500
6		J1		2.600		4.100
9		J1	1.000			3.100
30		J2		70		3.170

Tarife din servicii artistice încasate în avans					Cont nr. 213	
					Sold	
Data	Articol	Nr. Ref	Debit	Credit	Debit	Credit
ian.15		J2		1.000		1.000
31	Reg. (g)	J3	400			600

Salarii datorate					Cont nr. 214	
					Sold	
Data	Articol	Nr. Ref	Debit	Credit	Debit	Credit
ian.31	Reg. (i)	J3		180		180

Exemplul 4-10. (continuare)

Joan Miller, Capital					Cont nr. 311	
					Sold	
Data	Articol	Nr. Ref	Debit	Credit	Debit	Credit
ian 1		J1		10.000		10.000
31	**Închidere**	**J4**		**1.990**		**11.990**
31	**Închidere**	**J4**	**1.400**			**10.590**

Joan Miller, Retrageri					Cont nr. 312	
					Sold	
Data	Articol	Nr. Ref	Debit	Credit	Debit	Credit
ian 25		J2	1.400		1.400	
31	**Închidere**	**J4**		**1.400**	—	

Profit și pierdere					Cont nr. 313	
					Sold	
Data	Articol	Nr. Ref	Debit	Credit	Debit	Credit
ian.31	**Închidere**	**J4**		**4.800**		**4.800**
31	**Închidere**	**J4**	**2.810**			**1.990**
31	**Închidere**	**J4**	**1.990**			—

Venituri din tarife din servicii publicitare					Cont nr. 411	
					Sold	
Data	Articol	Nr. Ref	Debit	Credit	Debit	Credit
ian.10		J2		1 400		1.400
19		J2		2 800		4.200
31	Reg. (h)	J3		200		4.400
31	**Închidere**	**J4**	**4.400**			—

Venituri din tarife din servicii artistice					Cont nr. 412	
					Sold	
Data	Articol	Nr. Ref	Debit	Credit	Debit	Credit
ian.31	Reg. (g)	J3		400		400
31	**Închidere**	**J4**	**400**			—

Cheltuieli privind salariile					Cont nr. 511	
					Sold	
Data	Articol	Nr. Ref	Debit	Credit	Debit	Credit
ian 12		J2	600		600	
26		J2	600		1.200	
31	Reg (i)	J3	180		1.380	
31	**Închidere**	**J4**		**1.380**	—	

Cheltuieli privind întreținerea					Cont nr. 512	
					Sold	
Data	Articol	Nr. Ref	Debit	Credit	Debit	Credit
ian.29		J2	100		100	
31	**Închidere**	**J4**		**100**	—	

Cheltuieli telefonice					Cont nr. 513	
					Sold	
Data	Articol	Nr. Ref	Debit	Credit	Debit	Credit
ian.30		J2	70		70	
31	**Închidere**	**J4**		**70**	—	

Cheltuieli privind chiria					Cont nr. 514	
					Sold	
Data	Articol	Nr. Ref	Debit	Credit	Debit	Credit
ian 31	Reg. (a)	J3	400		400	
31	**Închidere**	**J4**		**400**	—	

Cheltuieli privind asigurarea					Cont nr. 515	
					Sold	
Data	Articol	Nr. Ref	Debit	Credit	Debit	Credit
ian.31	Reg. (b)	J3	40		40	
31	**Închidere**	**J4**		**40**	—	

Cheltuieli privind materialele artistice					Cont nr. 516	
					Sold	
Data	Articol	Nr. Ref	Debit	Credit	Debit	Credit
ian 31	Reg. (c)	J3	500		500	
31	**Închidere**	**J4**		**500**	—	

Cheltuieli privind materialele de birou					Cont nr. 517	
					Sold	
Data	Articol	Nr. Ref	Debit	Credit	Debit	Credit
ian.31	Reg. (d)	J3	200		200	
31	**Închidere**	**J4**		**200**	—	

Cheltuieli privind amortizarea echipametelor artistice					Cont nr. 519	
					Sold	
Data	Articol	Nr. Ref	Debit	Credit	Debit	Credit
ian.31	Reg. (e)	J3	70		70	
31	**Închidere**	**J4**		**70**	—	

Cheltuieli privind amortizarea echipametelor de birou					Cont nr. 520	
					Sold	
Data	Articol	Nr. Ref	Debit	Credit	Debit	Credit
ian.31	Reg. (f)	J3	50		50	
31	**Închidere**	**J4**		**50**	—	

Exemplul 4-11. Balanță de verificare finală

Agenția de Publicitate Joan Miller Balanță de verificare finală		
Mijloace bănești	$ 1.720	
Debitori	2.800	
Tarife de încasat	200	
Materiale artistice	1.300	
Materiale de birou	600	
Chirie plătită în avans	400	
Asigurare plătită în avans	440	
Echipamente artistice	4.200	
Amortizarea echipamentelor artistice		$ 70
Echipamente de birou	3.000	
Amortizarea echipamentelor de birou		50
Creditori		3.170
Tarife din servicii artistice încasate în avans		600
Salarii datorate		180
Joan Miller, Capital		10.590
	$ 14.660	$ 14.660

verifice încă o dată dacă totalul debitelor este egal cu totalul creditelor. Această balanță de verificare după închidere a Agenției de Publicitate Joan Miller, denumită **balanță de verificare finală**, este prezentată în Exemplul 4-11. Observați că numai conturile bilanțiere (permanente) prezintă solduri, conturile de rezultate și contul de retrageri fiind închise (soldate).

Operațiunile de stornare: prima etapă opțională în următorul exercițiu contabil

OBIECTIVUL 9
Efectuarea operațiunilor de stornare, dacă sînt necesare

La sfîrșitul fiecărui exercițiu contabil sînt efectuate operațiuni de regularizare pentru corectarea veniturilor și cheltuielilor conform principiului corespondenței (independenței exercițiului). O **operațiune de stornare** reprezintă un articol de Jurnal înregistrat în prima zi a noului exercițiu contabil și care constituie inversul exact al unei operațiuni de regularizare efectuată la sfîrșitul exercițiului anterior. Operațiunile de stornare sînt opționale. Acestea simplifică procesul de evidență contabilă a tranzacțiilor care implică anumite tipuri de regularizări. Nu toate regularizările pot fi stornate. Pentru sistemul de evidență utilizat în această carte, numai regularizările corespunzătoare acumulărilor (venituri și cheltuieli acumulate) pot fi stornate. Reporturile nu pot fi stornate pentru că operațiunile de stornare pentru reporturi nu ar simplifica procesul de evidență în exercițiile contabile viitoare.

Pentru a ilustra utilitatea operațiunilor de stornare, să considerăm operațiunile de regularizare efectuate în evidențele Agenției de Publicitate Joan Miller pentru a constata cheltuielile privind salariile acumulate:

31 ian.	Cheltuieli privind salariile	180	
	Salarii datorate		180
	Acumularea salariilor neînregistrate		

Atunci cînd se achită salariul secretarei în următoarea zi de plată stabilită, contabilul va face următoarea înregistrare:

31 feb.	Salarii datorate	180	
	Cheltuieli privind salariile	420	
	Mijloace bănești		600
	Plata salariului secretarei pentru două săptămîni, din care 180$ s-au acumulat în exercițiul anterior		

Observați că atunci cînd se face plata, dacă nu a existat o operațiune de stornare, contabilul trebuie să verifice evidențele pentru a determina ce parte din suma de 600$ corespunde exercițiului contabil curent și ce parte corespunde exercițiului anterior. Acest lucru pare ușor în acest exemplu, dar imaginați-vă cît de complicat ar fi și cît timp s-ar consuma într-o companie cu sute de angajați, mai ales dacă unii dintre ei sînt plătiți la date diferite. Stornarea reprezintă un procedeu contabil care contribuie la rezolvarea problemei repartizării veniturilor și cheltuielilor asupra exercițiului contabil corect. Stornarea reprezintă exact ceea ce sugerează denumirea sa: inversarea unei operațiuni de regularizare, efectuată prin debitarea sumelor creditoare și creditarea sumelor debitoare ale acesteia din urmă.

De exemplu, observați următoarea succesiune de înregistrări și efectele lor în fișa contului Cheltuieli privind salariile:

1. Operațiune de regularizare

ian 31	**Cheltuieli privind salariile**	**180**	
	Salarii datorate		180

2. Operațiune de închidere

ian 31	Profit și pierdere	1.380	
	Cheltuieli privind salariile		**1.380**

3. Operațiune de stornare

feb 1	Salarii datorate	180	
	Cheltuieli privind salariile		**180**

4. Plata salariilor

feb 9	**Cheltuieli privind salariile**	**600**	
	Mijloace bănești		600

Cheltuieli privind salariile				**Cont nr. 511**	
				Sold	
Data	**Nr. Ref**	**Debit**	**Credit**	**Debit**	**Credit**
ian. 12	J2	600		600	
26	J2	600		1.200	
31	J3	**180**		1.380	
31	J4		**1.380**	—	
feb 1	J5		**180**		180
9	J6	**600**		**420**	

Înregistrarea 1 — de regularizare a contului Cheltuieli privind salariile pentru a constata acumularea sumei de 180$ în luna ianuarie.
Înregistrarea 2 — de închidere a soldului de 1.380$ al contului Cheltuieli privind salariile prin contul Profit și pierdere, rămînînd un sold nul.
Înregistrarea 3 — de stornare, prin care la 1 februarie contul Cheltuieli privind salariile se creditează cu suma de 180$, sumă egală cu cheltuiala constatată prin operațiunea de regularizare din ianuarie (și prin care se soldează contul de datorii Salarii datorate). Observați că operațiunea de stornare va genera întotdeauna un sold „anormal" în contul de rezultate și un sold nul în contul bilanțier.
Înregistrarea 4 — de înregistrare a sumei de 600$, reprezentînd salariile pentru două săptămîni, în debitul contului Cheltuieli privind salariile și care generează automat un sold de 420$, reflectînd valoarea corectă a cheltuielilor privind salariile aferente lunii februarie.

Operațiunea de stornare a simplificat procesul de înregistrare a plății la data de 9 februarie.

Stornările se aplică oricăror cheltuieli sau venituri acumulate. În cazul Agenției de Publicitate Joan Miller, cheltuielile privind salariile au fost singurele cheltuieli acumulate și neînregistrate. Cu toate acestea, și contul de activ Tarife de încasat a fost creat în urma operațiunii de regularizare prin care s-au înregistrat tarifele încasate, dar încă nefacturate. Operațiunea de regularizare pentru acest venit acumulat impune următoarea operațiune de stornare:

1 feb.	Venituri din servicii publicitare	200	
	Tarife de încasat		200
	Stornarea operațiunii de regularizare pentru tarifele de încasat acumulate		

Atunci cînd seria de anunțuri publicitare se încheie, contabilul poate înscrie valoarea totală a serviciilor prestate în creditul contului Venituri din servicii publicitare, fără a ține cont de suma acumulată în exercițiul precedent. În mod automat, creditul va fi redus la suma „cîștigată" pe parcursul lunii februarie prin debitarea contului cu suma de 200$ în urma stornării.

După cum am menționat anterior, prin sistemul de evidență utilizat în această carte, operațiunile de stornare se aplică numai acumulărilor. Din acest motiv, stornările nu se utilizează în cazul reporturilor (amînărilor), cum ar fi cele privind materialele, chiria plătită în avans, primele de asigurare plătite în avans, amortizarea și tarifele din servicii artistice încasate în avans.

Recapitulare

Recapitularea obiectivelor de studiu

1. Prezentarea tuturor etapelor ciclului contabil.
Etapele ciclului contabil sînt: (1) analiza operațiunilor pe baza documentelor justificative, (2) înregistrarea operațiunilor în Jurnal, (3) sistematizarea înregistrărilor în Cartea mare, (4) regularizarea conturilor la sfîrșitul exercițiului, (5) întocmirea rapoartelor financiare și (6) închiderea conturilor.

2. Completarea foii de calcul.
Foaia de calcul se completează în cinci etape: (1) introducerea și însumarea soldurilor conturilor în coloanele „Balanță de verificare"; (2) introducerea și însumarea operațiunilor de regularizare în coloanele „Regularizări"; (3) introducerea și însumarea soldurilor conturilor după regularizare în coloanele „Balanță de verificare rectificată"; (4) transferarea soldurilor conturilor din coloanele „Balanță de verificare rectificată" în coloanele „Cont de rezultate" sau „Bilanț"; (5) totalizarea coloanelor „Cont de rezultate" și „Bilanț", introducerea venitului net sau a pierderii nete în ambele perechi de coloane ca element de echilibru și recalcularea totalurilor pe coloane.

3. Identificarea principalelor trei utilizări ale foii de calcul.
Foaia de calcul este utilă pentru: (1) întocmirea rapoartelor financiare, (2) înregistrarea operațiunilor de regularizare și (3) înregistrarea operațiunilor de închidere.

4. Întocmirea rapoartelor financiare pe baza foii de calcul.
Bilanțul și Contul de rezultate pot fi întocmite direct din coloanele „Bilanț" și „Cont de rezultate" ale foii de calcul completate. Situația capitalurilor proprii se întocmește pe baza retragerilor, venitului net, investițiilor suplimentare și soldului inițial al contului de Capital al proprietarului. Observați că soldul final al capitalurilor proprii nu apare în foaia de calcul, dar rezultă din aceasta.

5. Înregistrarea operațiunilor de regularizare din foaia de calcul.
Operațiunile de regularizare pot fi înregistrate în Jurnal direct din coloanele „Regularizări" ale foii de calcul.

6. Explicarea obiectivelor operațiunilor de închidere.
Prin înregistrările de închidere se urmăresc două obiective. În primul rînd, ele soldează toate conturile temporare (de venituri, cheltuieli și retrageri), astfel încît

acestea au sold nul la începutul următorului exercițiu contabil. În al doilea rînd, ele sintetizează veniturile și cheltuielile exercițiului în contul Rezultatul exercițiului (sau Profit și pierdere), astfel încît venitul net (sau pierderea netă) al exercițiului poate fi transferat ca total în Situația capitalurilor proprii.

7. **Efectuarea operațiunilor de închidere necesare.**
   Operațiunile de închidere se înregistrează mai întîi prin transferarea soldurilor conturilor de venituri și cheltuieli (sumele creditoare și debitoare din coloana „Cont de rezultate" a foii de calcul) în contul Profit și pierdere. Apoi, se transferă soldul contului în contul Capital. Și, în sfîrșit, se transferă soldul contului Retrageri în contul Capital.

8. **Întocmirea balanței de verificare finale.**
   Pentru verificarea finală a corectitudinii soldurilor din Cartea mare și a soldării conturilor temporare, după sistematizarea operațiunilor de închidere în conturile din Cartea mare, se întocmește o balanță de verificare.

9. **Efectuarea operațiunilor de stornare, dacă sînt necesare.**
   Operațiunile de stornare reprezintă înregistrări opționale, efectuate în prima zi a unui nou exercițiu contabil pentru a simplifica procesul de evidență contabilă. Aceste operațiuni constau în inversarea anumitor operațiuni de regularizare înregistrate în exercițiul anterior. În sistemul aplicat în acest manual, înregistrările de închidere se aplică numai în cazul acumulărilor.

Recapitularea noțiunilor și termenilor

În acest capitol s-au definit noțiunile și termenii ce urmează:

(O.S. 8) **Balanță de verificare finală:** balanță de verificare întocmită la sfîrșitul exercițiului contabil, după sistematizarea tuturor operațiunilor de regularizare și de închidere în Cartea mare; verificare finală a soldurilor conturilor din Cartea mare.

(O.S. 2) **Calcul încrucișat:** adunarea și scăderea unor sume pe aceeași linie.

(O.S. 2) **Foaie de calcul (document cumulativ):** tip de foaie de lucru, instrument utilizat în prima etapă a procesului de elaborare a rapoartelor financiare.

(O.S. 2) **Foi de lucru:** documente întocmite și utilizate de către contabili pentru a facilita organizarea muncii contabile și ca bază a informațiilor din rapoartele financiare.

(O.S. 9) **Operațiune de stornare:** înregistrare efectuată în prima zi a unui nou exercițiu contabil, utilizată pentru a inversa (storna) anumite operațiuni de regularizare, cu scopul simplificării procesului de evidență contabilă în acel exercițiu contabil.

(O.S. 6) **Operațiuni de închidere:** înregistrări efectuate în Jurnal la sfîrșitul unui exercițiu contabil, prin intermediul cărora se pregătește deschiderea următorului exercițiu contabil prin soldarea (închiderea) conturilor temporare și se totalizează veniturile și cheltuielile corespunzătoare unui exercițiu.

(O.S. 6) **Rezultatul exercițiului (Profit și pierdere):** cont temporar, utilizat în cursul procesului de închidere a exercițiului și care reflectă totalul cheltuielilor și veniturilor înainte ca venitul net (profitul) sau pierderea netă să fie transferat în contul de Capital.

(O.S. 1) **Sistem contabil:** succesiunea etapelor urmate în cursul procesului contabil, de la analiza operațiunilor pînă la elaborarea rapoartelor financiare și închiderea conturilor. Se mai numește și *ciclu contabil.*

Test individual

Testați-vă cunoștințele din acest capitol, alegînd răspunsul corect pentru fiecare dintre următoarele întrebări:

(O.S. 1) 1. Care dintre următoarele acțiuni succesive reprezintă etapele corecte ale unui ciclu contabil?
a. sistematizare, înregistrare, analiză, întocmire, închidere, regularizare;
b. analiză, înregistrare, sistematizare, regularizare, întocmire, închidere;
c. întocmire, înregistrare, sistematizare, regularizare, analiză, închidere;
d. introducere, înregistrare, închidere, întocmire, regularizare, analiză.

(O.S. 2) 2. Foaia de calcul este un tip de:
a. registru; c. foaie de lucru;
b. jurnal; d. raport financiar.

(O.S. 2) 3. Care dintre următoarele elemente este reflectat direct în foaia de calcul?
a. soldul final al contului de capital propriu; c. venitul net;
b. activele totale; d. datoriile totale.

(O.S. 3) 4. Foaia de calcul poate fi utilizată pentru:
a. elaborarea rapoartelor financiare;
b. înregistrarea operațiunilor de regularizare;
c. înregistrarea operațiunilor de închidere;
d. toate acțiunile enumerate anterior.

(O.S. 6) 5. Un obiectiv important al operațiunilor de închidere constă în:
a. rectificarea (regularizarea) soldurilor conturilor din Cartea mare;
b. soldarea (închiderea) conturilor bilanțiere, în vederea începerii unui nou exercițiu contabil;
c. soldarea conturilor de rezultate, în vederea începerii unui nou exercițiu contabil;
d. totalizarea soldurilor conturilor de active și datorii.

(O.S. 7) 6. În pregătirea operațiunilor de închidere, este util să se facă referințe mai întîi la:
a. coloanele „Regularizări" din foaia de calcu;
b. coloanele „Balanță de verificare rectificată" ale foii de calcul;
c. coloanele „Cont de rezultate" ale foii de calcul;
d. Registrul Jurnal.

(O.S. 7) 7. După sistematizarea tuturor operațiunilor de închidere, soldul contului Profit și pierdere trebuie să fie:
a. debitor, dacă se obține un venit net;
b. debitor, dacă se înregistrează o pierdere netă;
c. creditor, dacă se înregistrează o pierdere netă;
d. zero.

(O.S. 7) 8. După sistematizarea operațiunilor de închidere, toate conturile enumerate mai jos au sold zero, *cu excepția conturilor:*
a. venituri din servicii prestate; c. venituri din servicii încasate în avans;
b. cheltuieli privind amortizarea; d. cheltuieli privind salariile.

(O.S. 8) 9. Balanța de verificare finală:
a. prezintă numai conturile de rezultate;
b. prezintă numai conturile bilanțiere;
c. prezintă atît conturile de rezultate, cît și conturile bilanțiere;
d. se întocmește înaintea sistematizării operațiunilor de închidere în Cartea mare.

(O.S. 9) 10. În cazul căreia dintre următoarele operațiuni de regularizare o stornare ar facilita procedeele de evidență contabilă?
a. regularizare privind cheltuielile de amortizare;
b. regularizare pentru a repartiza asigurările efectuate în avans pe cheltuielile exercițiului curent;
c. regularizare efectuată ca rezultat al inventarierii stocurilor;
d. regularizare privind salariile obținute, dar încă neplătite angajaților.

Răspunsurile la testul individual se regăsesc la sfîrșitul acestui capitol.

Problemă de recapitulare
Întocmirea unei foi de calcul, rapoartele financiare, operațiunile de regularizare și operațiunile de închidere

(O.S. 2, 4, 5, 7, 8) Acest capitol conține un exemplu complet privind întocmirea foii de calcul și ultimele două etape ale ciclului contabil pentru Agenția de Publicitate Joan Miller. În locul studierii unei probleme de recapitulare, repetați și parcurgeți cu atenție etapele pe baza ilustrațiilor din capitol.

Se cere

1. În Exemplul 4-1, sumele coloanelor „Balanță de verificare" provin din soldurile conturilor din Cartea mare, după înregistrarea și sistematizarea tuturor operațiunilor desfășurate pe parcursul exercițiului.
2. Transferați sumele din coloanele „Cont de rezultate" și „Bilanț" din Exemplul 4-1 în Contul de rezultate din Exemplul 4-2, Situația capitalurilor proprii din Exemplul 4-3 și Bilanțul din Exemplul 4-4.
3. Transferați înregistrările din coloanele „Regularizări" din Exemplul 4-1 în articolele de Jurnal din Exemplul 4-5.
4. Transferați sumele din coloanele „Cont de rezultate" și soldul contului Retrageri din Exemplul 4-1 în operațiunile de închidere din Exemplele 4-6, 4-7, 4-8.
5. Transferați articolele de Jurnal din Exemplul 4-5 în conturile din Cartea mare din Exemplul 4-10.
6. Transferați operațiunile de închidere din Exemplele 4-1, 4-7, 4-8 în conturile din Cartea mare din Exemplul 4-10.
7. Transferați soldurile conturilor din Cartea mare din Exemplul 4-14 în balanța de verificare finală din Exemplul 4-11.

Aplicații

Întrebări

1. Stabiliți ordinea corectă a următoarelor activități prin înscrierea numerelor de la 1 la 6 în spațiile libere:
   _____ a. înregistrarea operațiunilor în Jurnal.
   _____ b. elaborarea rapoartelor financiare.
   _____ c. analiza operațiunilor pe baza documentelor justificative.
   _____ d. regularizarea conturilor cu ajutorul foii de calcul.
   _____ e. efectuarea operațiunilor de închidere.
   _____ f. sistematizarea operațiunilor în Cartea mare.
2. De ce foile de lucru prezintă importanță pentru contabil?
3. De ce foile de calcul nu se publică niciodată și nu sînt utilizate de management?
4. Poate fi utilizată foaia de calcul ca înlocuitor al rapoartelor financiare? Argumentați răspunsul.
5. La sfîrșitul exercițiului contabil, acțiunea de sistematizare a operațiunilor de regularizare în Cartea mare precede sau urmează acțiunii de întocmire a foii de calcul?
6. Care este soldul normal (debitor sau creditor) al următoarelor conturi?
   a. mijloace bănești.
   b. furnizori.
   c. chirie plătită în avans.
   d. Sam Jones, Capital.
   e. venituri din comisioane.
   f. Sam Jones, Retrageri.
   g. cheltuieli privind chiria.
   h. amortizarea echipamentelor de birou.
   i. echipamente de birou.
7. Care este cauza probabilă a unui sold creditor al contului Mijloace bănești?

8. Coloanele „Balanță de verificare rectificată" din foaia de calcul trebuie totalizate înainte sau după ce sumele regularizărilor sînt transferate în coloanele „Cont de rezultate" și „Bilanț"? Discutați răspunsul.
9. Ce etapă trebuie urmată în transferarea datelor din coloanele „Balanță de verificare rectificată" în coloanele „Cont de rezultate" și „Bilanț"? Discutați răspunsul.
10. Perechile de coloane „Cont de rezultate" și „Bilanț" se echilibrează după transferarea sumelor din coloanele „Balanță de verificare rectificată"?
11. Totalurile coloanelor „Bilanț" din foaia de calcul sînt identice cu totalurile Bilanțului? Argumentați răspunsul.
12. Care este scopul contului Profit și pierdere?
13. Operațiunile de regularizare trebuie sistematizate în conturile din Cartea mare înainte sau după efectuarea operațiunilor de închidere? Argumentați răspunsul.
14. Care este diferența dintre operațiunile de regularizare și cele de închidere?
15. Care sînt cele patru obiective principale ale operațiunilor de închidere?
16. Care dintre următoarele conturi nu prezintă sold după efectuarea și sistematizarea operațiunilor de închidere?

    a. cheltuieli privind asigurările.
    b. clienți.
    c. venituri din comisioane.
    d. asigurare plătită în avans.
    e. cont de retrageri ale proprietarului.
    f. materiale.
    g. cheltuieli privind materialele.
    h. cont de capital al proprietarului.

17. Care este semnificația balanței de verificare finale (după închidere)?
18. Care dintre următoarele conturi le veți regăsi probabil în balanța de verificare finală?

    a. cheltuieli privind asigurarea.
    b. clienți.
    c. venituri din comisioane.
    d. asigurare plătită în avans.
    e. cont de retrageri ale proprietarului.
    f. materiale.
    g. cheltuieli privind materialele.
    h. cont de capital al proprietarului.

19. În ce mod simplifică operațiunile de stornare procesul de evidență contabilă?
20. Căror tipuri de regularizări li se aplică operațiunile de stornare? Căror tipuri acestea nu li se pot aplica?

Exerciții de comunicare

Comunicare 4-1. Rapoartele financiare provizorii (intermediare) *(O.S. 1)*

Ocean Oil Services Company oferă servicii pentru sondări maritime pe coasta Louisianei. Compania are o datorie importantă față de River National Bank din Baton Rouge. Banca cere companiei să-i prezinte rapoarte financiare în fiecare trimestru. Ce impune întocmirea trimestrială a rapoartelor financiare?

Comunicare 4-2. Eficiența contabilă *(O.S. 5)*

Way Heaters Company reprezintă o firmă mică, dar puternică de producție a aparatelor de încălzit industriale, localizată lîngă Milwaukee, Wisconsin. Aparatele produse de companie sînt utilizate, de exemplu, pentru topirea ciocolatei în domeniul produselor de cofetărie. Compania își vinde produsele unor clienți în condiții de credit comercial foarte avantajoase. În contracte se specifică de obicei plata în termen de șase luni după achiziție și o rată a dobînzii stabilită în funcție de dobînzile bancare. Datorită faptului că dobînda aferentă acestor împrumuturi se acumulează cîte puțin în fiecare zi, însă nu este plătită decît la scadența creditului, se impune înregistrarea unor regularizări la sfîrșitul fiecărui exercițiu contabil, debitîndu-se contul Dobînzi de încasat și creditîndu-se contul Venituri din dobînzi cu suma dobînzii acumulate, dar încă neplătite pînă la acea dată. Compania întocmește rapoarte financiare în fiecare lună. Determinarea sumelor acumulate necesită un consum mare de timp, pentru că efectele comerciale emise au scadențe și dobînzi diferite. Ce poate face un contabil pentru a simplifica procesul de efectuare a regularizărilor privind dobînzile acumulate în fiecare lună?

Comunicare 4-3. Aptitudini fundamentale de cercetare *(O.S. 3, 4, 5, 7, 8, 9)*

Realizați un interviu de o oră cu proprietarul, managerul și contabilul unei firme locale de servicii sau de vînzări cu amănuntul. Obiectivul dvs. este ca în acest interval de timp să aflați cît mai multe despre ciclul contabil al firmei. Rugați persoana intervievată să vă arate evidențele contabile și să vă explice modul în care sînt tratate operațiunile de tipul vînzărilor, cumpărărilor, plăților și salariilor. Examinați documentele-suport ale acestor operațiuni. Analizați orice registre cronologice, sistematice sau documente cumulative care se utilizează. Firma are computer? Utilizează un sistem contabil propriu sau apelează la un serviciu extern sau centralizat? Aplică metoda acumulărilor sau metoda plăți-încasări? Cînd se efectuează operațiunile de regularizare? Cînd se efectuează operațiunile de închidere? Cît de des se întocmesc rapoartele financiare? Se înregistrează operațiuni de stornare? Prin ce diferă tehnicile folosite de firmă de cele prezentate în acest manual? După ce se va termina interviul, notați informațiile pe care le-ați aflat, organizați-le și pregătiți-vă să le prezentați la seminar.

Exerciții

Exercițiul 4-1. Întocmirea unei balanțe de verificare *(O.S. 2)*

Următoarea listă alfabetică prezintă conturile companiei Natraj Realty și soldurile lor la data de 30 iunie 19x3. Toate conturile au solduri normale.

Amortizarea echipamentelor de birou	$ 1.350	Materiale	$ 825
Cheltuieli privind salariile	36.000	Mijloace bănești	7.635
Cheltuieli privind publicitatea	1.800	Asigurare plătită în avans	1.680
Cheltuieli privind chiria	7.200	Natraj, Capital	30.630
Furnizori	15.420	Natraj, Retrageri	27.000
Clienți	7.650	Venituri din comisioane	57.900
Echipamente de birou	15.510		

Întocmiți o balanță de verificare, prezentînd conturile în ordinea corectă, cu soldurile în coloana de debit sau credit corespunzătoare.

Exercițiul 4-2. Completarea unei foi de calcul *(O.S. 2)*

În continuare prezentăm o listă a conturilor în ordine alfabetică și soldurile lor, în forma cea mai simplificată. Aceste date sînt valabile pentru luna încheiată la 31 octombrie 19xx.

Conturile bilanțiere și soldurile lor

Amortizarea echipamentelor de birou	$ 1	Mijloace bănești	$ 4
Cheltuieli privind întreținerea	2	Asigurare plătită în avans	2
Cheltuieli privind salariile	10	Rita Wilkins, Capital	12
Furnizori	4	Rita Wilkins, Retrageri	6
Clienți	7	Venituri din prestări de servicii	23
Echipamente de birou	8	Venituri încasate în avans	3
Materiale	4		

1. Întocmiți o foaie de calcul, introducînd conturile bilanțiere în ordinea în care acestea ar trebui să apară în mod normal și înscriind soldurile în coloanele de debit și credit corespunzătoare.
2. Completați foaia de calcul, utilizînd următoarele informații:
   a. asigurare expirată (trecută pe cheltuieli), 1$.
   b. din soldul veniturilor încasate în avans, 2$ au fost „cîștigați" pînă la sfîrșitul lunii.
   c. amortizarea estimată a echipamentelor de birou, 1$.
   d. salarii acumulate, 1$.
   e. materiale neconsumate existente în patrimoniu, 1$.

Exercițiul 4-3. Întocmirea Situației capitalurilor proprii ***(O.S. 4)***

Conturile Capital, Retrageri și Profit și pierdere ale companiei Wendell's Barber Shop sînt prezentate mai jos în forma lor simplificată (T). Operațiunile de închidere au fost înregistrate la sfîrșitul anului, 31 decembrie 19xx.

Wendell Ross, Capital

12/31	4.500	1/1	13.000
		12/31	9.500
		Sold	**18.000**

Wendell Ross, Retrageri

4/1	1.500	12/31	4.500
7/1	1.500		
10/1	1.500		
Sold	—		

Profit și pierdere

12/31	21.500	12/31	31.000
12/31	9.500		
Sold	—		

Întocmiți Situația capitalurilor proprii pentru Wendell's Barber Shop.

Exemplul 4-4. Determinarea operațiunilor de regularizare pe baza datelor din coloanele „Balanță de verificare" și „Cont de rezultate" ***(O.S. 4, 5)***

Mai jos este prezentată o foaie de calcul parțială, în care au fost completate coloanele „Balanță de verificare" și „Cont de rezultate". Toate sumele sînt în dolari.

Denumirea contului	Balanță de verificare		Cont de rezultate	
	Debit	Credit	Debit	Credit
Mijloace bănești	14			
Debitori	24			
Materiale	22			
Asigurare plătită în avans	16			
Clădiri	50			
Amortizarea clădirilor		16		
Creditori		8		
Venituri încasate în avans		4		
T. L., Capital		64		
Venituri		88		92
Cheltuieli privind salariile	54		60	
	180	180		
Cheltuieli privind asigurările			8	
Cheltuieli privind materialele			16	
Cheltuieli privind amortizarea clădirilor			4	
			88	92
			4	
Venit net			92	92

1. Determinați toate operațiunile de regularizare efectuate. (În ipoteza că nu s-au făcut regularizări în conturile Clienți sau Furnizori.)
2. Întocmiți o balanță de verificare.

Exercițiul 4-5. Efectuarea operațiunilor de regularizare și de stornare pe baza coloanelor „Bilanț" ale foii de calcul ***(O.S. 5, 9)***

Datele de mai jos sînt preluate din coloanele „Regularizări" ale foii de calcul de la data de 30 iunie.

Denumirea contului	Regularizări	
	Debit	Credit
Asigurare plătită în avans		(a) 240
Materiale de birou		(b) 630
Amortizarea echipamentelor de birou		(c) 1.400
Amortizarea echipamentelor de comercializare		(d) 2.200
Cheltuieli privind salariile personalului administrativ	(e) 240	
Cheltuieli privind salariile personalului de comercializare	(e) 480	
Cheltuieli privind asigurările	(a) 240	
Cheltuieli privind materialele de birou	(b) 630	
Cheltuieli privind amortizarea echipamentelor de birou	(c) 1.400	
Cheltuieli privind amortizarea echipamentelor de comercializare	(d) 2.200	
Salarii datorate		(e) 720
	5.190	5.190

1. Efectuați operațiunile de regularizare.
2. Unde este necesar, efectuați operațiunile de stornare corespunzătoare.

Exercițiul 4-6. Efectuarea operațiunilor de închidere pe baza datelor din foaia de calcul *(O.S. 7)*

Datele de mai jos au fost preluate din coloanele „Cont de rezultate" ale foii de calcul a DiPietro Repair Shop de la data de 31 decembrie 19xx.

Denumirea contului	Cont de rezultate	
	Debit	Credit
Venituri din servicii de reparații		25.620
Cheltuieli privind salariile	8.110	
Cheltuieli privind chiria	1.200	
Cheltuieli privind materialele	4.260	
Cheltuieli privind asigurările	915	
Cheltuieli privind amortizarea echipamentelor de reparații	1.345	
	15.830	25.620
Venit net	9.790	
	25.620	25.620

Efectuați operațiunile de închidere a conturilor de venituri, cheltuieli, Profit și pierdere și Retrageri. Domnul DiPietro a retras pe parcursul anului suma de 5.000$.

Exercițiul 4-7. Operațiunile de stornare *(O.S. 9)*

În luna iunie, T-urile conturilor selectate ale Holmes Company se prezentau astfel:

Materiale

6/1 Sold	860	6/30 Reg.	1.280
Cump. dec.	940		
Sold	**520**		

Salarii datorate

		6/30 Reg.	640
		Sold	**640**

Wendell Ross, Retrageri

6/30 Reg.	1.280	6/30 Înch.	1.280
Sold	—		

Cheltuieli privind salariile

Sal. iunie	3.940	6/30 Înch.	4.580
6/30 Reg.	640		
Sold	—		

1. În care din aceste conturi ar fi utilă efectuarea unei stornări? De ce?
2. Efectuați stornarea corespunzătoare.
3. Efectuați înregistrarea plății salariilor la data de 3 iulie, în valoare de 3.140$. Ce parte din această sumă reprezintă cheltuieli privind salariile aferente lunii iulie?

Studiu de caz

H&R Block, Inc.
(O.S. 6, 7)

H&R Block, Inc. este cea mai mare firmă de servicii fiscale din lume. În raportul său anual pe 1990, situația profiturilor (în mii, fără informații privind veniturile pe acțiune) pentru anul încheiat la 30 aprilie 1990 se prezenta astfel:

Venituri

Venituri din servicii	$ 937.796
Royalty (redevențe)	89.800
Venituri din plasamente de capital	15.852
Alte venituri	9.248
Total venituri	$1.052.696

Cheltuieli

Recompensarea și ajutoarele acordate angajaților	$ 492.840
Cheltuieli privind spațiile și echipamentele	152.370
Marketing și publicitate	69.367
Materiale, transport-aprovizionare și livrări	43.516
Alte cheltuieli de exploatare	94.069
Total cheltuieli	$ 852.162
Profit brut	$ 200.534
Impozit pe profit	77.005
Profit net	$ 123.529

În celelalte rapoarte financiare ale H&R Block, compania a raportat repartizarea de mijloace bănești în sumă de 69.539.000$ către proprietari în 1990.

Se cere

1. Efectuați în formularul de Jurnal înregistrările de închidere care ar fi trebuit să fie făcute de H&R Block la 30 aprilie 1990. Considerați că repartizările de mijloace bănești sînt retrageri.
2. Pe baza modului în care ați abordat cheltuielile și repartizările de mijloace bănești la punctul **1** și în funcție de efectul acestora asupra capitalurilor proprii, ce argumente teoretice puteți aduce în favoarea neincluderii cheltuielilor și repartizărilor de mijloace bănești în aceeași înregistrare de închidere?

Probleme — set A

Problema 4A-1.
Întocmirea rapoartelor financiare și operațiunile de închidere a exercițiului contabil
(O.S. 4, 7, 9)

Benzinger Trailer Rental dispune de treizeci de remorci, care sînt închiriate cu ziua pentru transportări locale. Balanța de verificare rectificată a Benzinger Trailer Rental încheiată la 31 decembrie 19x4, sfîrșitul anului fiscal curent, se prezintă astfel:

Benzinger Trailer Rental
Balanță de verificare rectificată
pentru anul încheiat la 31 decembrie 19x4

Mijloace bănești	$ 1.384	
Debitori	1.944	
Materiale	238	
Asigurare plătită în avans	720	
Remorci	24.000	
Amortizarea remorcilor		$ 14.400
Creditori		542
Salarii datorate		400
Frank Benzinger, Capital		11.388
Frank Benzinger, Retrageri	14.400	
Venituri din închirieri		91.092
Cheltuieli privind salariile	46.800	
Cheltuieli privind asigurările	1.440	
Cheltuieli privind materialele	532	
Cheltuieli privind amortizarea remorcilor	4.800	
Cheltuieli diverse	21.564	
	$ 117.822	$ 117.822

Se cere

1. Întocmiți Contul de rezultate, Situația capitalurilor proprii și Bilanțul. Se consideră că Frank Benzinger nu a efectuat investiții de capital suplimentare în companie.
2. Pe baza informațiilor date, înregistrați operațiunile de închidere.
3. Considerînd că soldul contului Salarii datorate reprezintă salariile acumulate la sfîrșitul perioadei, înregistrați operațiunile de stornare necesare la 1 ianuarie.

Problema 4A-2. Întocmirea foii de calcul și a rapoartelor financiare *(O.S. 2, 4)*

Datele din balanța de verificare prezentată mai jos au fost preluate din Cartea mare a Holiday Bowling Lanes de la sfîrșitul anului fiscal al companiei.

Holiday Bowling Lanes
Balanță de verificare
30 iunie 19x4

Mijloace bănești	$ 32.428	
Debitori	14.776	
Materiale	2.608	
Asigurare plătită în avans	3.600	
Publicitate plătită în avans	1.800	
Terenuri	10.000	
Clădiri	200.000	
Amortizarea clădirilor		$ 44.800
Echipamente	250.000	
Amortizarea echipamentelor		44.000
Creditori		30.088
Efecte comerciale de plătit		140.000
Venituri încasate în avans		4.600
Marty Kern, Capital		121.626
Marty Kern, Retrageri	48.000	
Venituri		1.232.526
Cheltuieli privind salariile	754.228	
Cheltuieli privind publicitatea	28.600	
Cheltuieli privind întreținerea	84.400	
Cheltuieli privind reparațiile	168.200	
Cheltuieli diverse	19.000	
	$ 1.617.640	$ 1.617.640

Se cere

1. Introduceți sumele din balanța de verificare în coloanele „Balanță de verificare" din foaia de calcul și completați foaia de calcul folosind următoarele informații:

   a. stoc de materiale de birou neutilizate, $312.
   b. asigurare trecută pe cheltuieli, $3.000.
   c. publicitate trecută pe cheltuieli, $1.800.
   d. amortizarea estimată a clădirii, $9.600.
   e. amortizarea estimată a echipamentului, $22.000.
   f. venituri încasate anticipat, acum „cîștigate", $4.000.
   g. salarii acumulate, dar neplătite, $ 7.924.
   h. impozite pe proprietate acumulate, dar neplătite, $20.000.

2. Întocmiți Contul de rezultate, Situația capitalurilor proprii și Bilanțul. Se consideră că Marty Kern nu a efectuat investiții de capital suplimentare în companie.

Problema 4A-3. Întocmirea foii de calcul și a rapoartelor financiare; efectuarea operațiunilor de regularizare, de închidere și de stornare *(O.S. 2, 4, 5, 7, 9)*

Donald Leung și-a început activitatea de consultanță imediat după obținerea diplomei M.B.A. Pentru a-l ajuta să pornească afacerea, o serie de clienți îi plăteau în avans serviciile viitoare. Alți clienți plăteau după prestarea serviciilor. După un an, balanța de verificare a firmei se prezenta astfel:

Donald Leung, Consultant
Balanță de verificare
30 iunie 19x5

Mijloace bănești	$ 9.750	
Debitori	8.127	
Materiale de birou	1.146	
Echipamente de birou	11.265	
Creditori		$ 3.888
Tarife pentru servicii încasate în avans		15.000
Donald Leung, Capital		12.000
Donald Leung, Retrageri	18.000	
Venituri din servicii de consultanță		54.525
Cheltuieli privind chiria	5.400	
Cheltuieli privind întreținerea	2.151	
Cheltuieli privind salariile	29.574	
	$ 85.413	$ 85.413

Se cere

1. Introduceți sumele din balanța de verificare în coloanele „Balanță de verificare" din foaia de calcul. Rețineți că amortizarea cumulată se prezintă alături de contul corespunzător de activ. Completați foaia de calcul pe baza informațiilor următoare:

   a. stoc de materiale existente în patrimoniu, 174$.
   b. amortizarea estimată a echipamentelor, 1.800$.
   c. servicii prestate pe parcursul lunii, dar încă nefacturate, 2.175$.
   d. servicii prestate clienților care au plătit în avans și care trebuie scăzute din tarifele încasate în avans, 9.450$.
   e. salariile cîștigate de angajați, dar încă neplătite, 360$.

2. Întocmiți Contul de rezultate, Situația capitalurilor proprii și Bilanțul. Se consideră că Donald Leung nu a efectuat investiții de capital suplimentare în companie.
3. Efectuați operațiunile de regularizare, de închidere și, dacă este necesar, de stornare.
4. Cum ați evalua primul an de activitate a domnului Leung?

Problema 4A-4. Întocmirea foii de calcul și a rapoartelor financiare; efectuarea operațiunilor de regularizare, de închidere și de stornare *(O.S. 2, 4, 5, 7, 9)*

La sfîrșitul anului fiscal curent, balanța de verificare a Drexel Theater se prezenta astfel:

Drexel Theater
Balanță de verificare
30 iunie 19x5

Mijloace bănești	$ 31.800	
Debitori	18.544	
Asigurări plătite în avans	19.600	
Materiale de birou	780	
Materiale de curățat	3.590	
Terenuri	20.000	
Clădiri	400.000	
Amortizarea clădirilor		$ 39.400
Recuzită	370.000	
Amortizarea recuzitei		65.000
Echipamente de birou	31.600	
Amortizarea echipamentelor de birou		15.560
Creditori		45.506
Obligații privind abonamentele vîndute		41.900
Ipoteci de plătit		300.000
Ruth Otero, Capital		312.648
Ruth Otero, Retrageri	60.000	
Venituri din vînzare de bilete		411.400
Venituri din închirieri		45.200
Cheltuieli privind salariile plasatorilor	157.000	
Cheltuieli privind salariile personalului administrativ	24.000	
Cheltuieli privind întreținerea	112.700	
Cheltuieli privind dobînzile	27.000	
	$ 1.276.614	$ 1.276.614

Se cere

1. Introduceți soldurile conturilor din balanța de verificare în coloanele „Balanță de verificare" ale foii de calcul și completați foaia de calcul pe baza următoarelor informații:

   a. Asigurare trecută pe cheltuieli, 17.400$.
   b. Stoc de materiale de birou neutilizate, 244$.
   c. Stoc de materiale de curățat neutilizate, 468$.
   d. Amortizare estimată a clădirilor, 14.000$.
   e. Amortizare estimată a recuzitei, 36.000$.
   f. Amortizare estimată a echipamentelor de birou, 3.160$.
   g. Compania înregistrează toate abonamentele vîndute pe parcursul anului în creditul contului Obligații privind abonamentele vîndute. Abonamentele reprezintă carnete cu bilete care sînt cumpărate de spectatori în avans. Cumpărătorul utilizează biletele în viitor. La data de 30 iunie s-a estimat că au fost utilizate bilete din abonamente în valoare de 37.800$.
   h. Salariile plasatorilor acumulate, dar neachitate la sfîrșitul exercițiului contabil, 860$.

2. Întocmiți Contul de rezultate, Situația capitalurilor proprii și Bilanțul. Se consideră că Ruth Otero nu a efectuat investiții de capital suplimentare în companie.
3. Efectuați operațiunile de regularizare, de închidere și, dacă este necesar, de stornare.

Problema 4A-5. Ciclul contabil complet pe o perioadă de două luni ***(O.S. 2, 4, 5, 7, 8)***

Pe parcursul primelor două luni de activitate, compania Rawls Repair Store a derulat următoarele operațiuni:

oct.	1	A inițiat afacerea prin depunerea sumei de 12.000$ într-un cont bancar al companiei.
	1	A plătit prima pentru un contract de asigurare de viață de un an, 1.200$.
	1	A plătit chiria pentru luna curentă, 1.040$.
oct.	3	A achiziționat echipamente pentru reparații de la Conklin Company, 4.400$. În contract se prevedea plata imediată a sumei de 600$ și nouăsprezece rate lunare de 200$. Data primei plăți este 1 noiembrie.
	8	A cumpărat pe credit materiale pentru reparații de la McKennna Company, 390$.
	12	A achitat factura pentru serviciile de întreținere pe luna octombrie, 154$.
	16	A încasat venituri din reparații de biciclete corespunzătoare primei jumătăți a lunii octombrie, 1.362$.
	19	A efectuat o plată în contul McKenna Company, 200$.
	27	Retrageri ale proprietarului pentru cheltuieli personale, 800$.
	31	A încasat venituri din reparații de biciclete corespunzătoare ultimei jumătății a lunii octombrie, 1.310$.
nov.	1	A plătit chiria lunară, 1.040$.
	1	A efectuat plata lunară în contul Conklin Company, 200$.
	7	A cumpărat pe credit materiale pentru reparații de la McKenna Company, 894$.
	12	A încasat venituri din reparații de biciclete corespunzătoare primei jumătăți a lunii noiembrie, 1.050$.
	16	A achitat factura pentru serviciile de întreținere pe luna noiembrie, 166$.
	17	A efectuat o plată în contul McKenna Company, 400$.
	25	Retrageri ale proprietarului pentru cheltuieli personale, 800$.
	30	A încasat venituri din reparații de biciclete corespunzătoare ultimei jumătății a lunii noiembrie, 1.374$.

Se cere

1. Întocmiți articolele de Jurnal pentru înregistrarea operațiunilor din luna Octombrie.
2. Deschideți următoarele conturi: Mijloace bănești (111); Asigurări plătite în avans (117); Materiale pentru reparații (119); Echipamente pentru reparații (144); Amortizarea echipamentelor pentru reparații (145); Furnizori (212); Andre Rawls, Capital (311); Andre Rawls, Retrageri (312); Profit și pierdere (313); Venituri din reparații de biciclete (411); Cheltuieli privind chiria (511); Cheltuieli privind întreținerea (512); Cheltuieli privind asigurările (513); Cheltuieli privind materialele pentru reparații (514) și Cheltuieli privind amortizarea echipamentelor pentru reparații (515). Sistematizați articolele de Jurnal ale lunii octombrie în conturile din Cartea mare.
3. Întocmiți o balanță de verificare în coloanele „Balanță de verificare" ale foii de calcul și completați foaia de calcul pe baza următoarelor informații:
   a. primele de asigurare corespunzătoare lunii curente sînt trecute pe cheltuieli.
   b. stocul final de materiale pentru reparații are o valoare de 194$.
   c. amortizarea estimată a echipamentelor pentru reparații este de 70$.
4. Pe baza datelor din foaia de calcul întocmiți Contul de rezultate, Situația capitalurilor proprii și Bilanțul pentru luna octombrie.
5. Pe baza datelor din foaia de calcul efectuați și sistematizați operațiunile de regularizare și de închidere pentru luna octombrie.
6. Întocmiți balanța de verificare finală.

7. Întocmiți articolele de Jurnal pentru înregistrarea operațiunilor din luna noiembrie.
8. Întocmiți o balanță de verificare pentru luna noiembrie în coloanele „Balanță de verificare" ale unei foi de calcul și completați această foaie pe baza următoarelor informații:
   a. Primele de asigurare corespunzătoare lunii curente sînt trecute pe cheltuieli.
   b. Stocul final de materiale pentru reparații are o valoare de 418$.
   c. Amortizarea estimată a echipamentelor pentru reparații este de 70$.
9. Pe baza datelor din foaia de calcul întocmiți Contul de rezultate, Situația capitalurilor proprii și Bilanțul pentru luna noiembrie.
10. Pe baza datelor din foaia de calcul efectuați și sistematizați operațiunile de regularizare și de închidere pentru luna noiembrie.
11. Întocmiți balanța de verificare finală.

Probleme — set B

Problema 4B-1. Întocmirea rapoartelor financiare și efectuarea înregistrărilor de la sfîrșitul exercițiului *(O.S. 4, 7, 9)*

Lancaster Recreational Park, aflat în proprietatea lui Betty Schultz, închiriază locuri de camping într-un parc împădurit. Balanța de verificare rectificată a companiei la data de 30 iunie 19x3, sfîrșitul anului fiscal curent, se prezintă astfel:

Lancaster Recreational Park
Balanță de verificare rectificată
30 iunie 19x3

Mijloace bănești	$ 4.080	
Clienți	7.320	
Materiale	228	
Asigurări plătite în avans	1.188	
Terenuri	30.000	
Clădiri	91.800	
Amortizare cumulată, clădiri		$ 21.000
Furnizori		3.450
Salarii de plătit		1.650
Betty Schultz, Capital		93.070
Betty Schultz, Retrageri	36.000	
Venituri din închirieri de campinguri		88.200
Cheltuieli privind salariile	23.850	
Cheltuieli privind asigurările	3.784	
Cheltuieli privind întreținerea	1.800	
Cheltuieli privind materialele	1.320	
Cheltuieli privind amortizarea clădirilor	6.000	
	$207.370	$207.370

Se cere

1. Pe baza informațiilor prezentate, întocmiți Contul de rezultate, Situația capitalurilor proprii și Bilanțul contabil. Se presupune că proprietarul nu a făcut investiții suplimentare.
2. Înregistrați operațiunile de închidere în Registrul Jurnal.
3. În ipoteza că soldul contului Salarii de plătit reprezintă salarii acumulate la sfîrșitul exercițiului contabil, înregistrați stornarea necesară pe 1 iulie.

Problema 4B-2. Completarea foii de calcul și întocmirea rapoartelor financiare *(O.S. 2, 4)*

Balanța de verificare de mai jos a fost întocmită pe baza conturilor din Cartea mare a County Line Tennis Club la sfîrșitul anului fiscal al companiei.

County Line Tennis Club
Balanță de verificare
30 iunie 19x5

Mijloace bănești	$ 26.200	
Publicitate plătită în avans	14.100	
Materiale	7.200	
Terenuri	745.200	
Echipamente	156.000	
Amortizare cumulată, echipamente		$ 38.400
Furnizori		303.000
Tarife de închiriere a vestiarelor încasate în avans		12.600
Mary Ong, Capital		471.150
Mary Ong, Retrageri	54.000	
Venituri din închirierea terenurilor de tenis		678.100
Cheltuieli privind salariile	342.000	
Cheltuieli privind reparațiile	51.600	
Cheltuieli privind publicitatea	35.250	
Cheltuieli privind apa și întreținerea	64.800	
Cheltuieli mărunte	6.900	
	$1.503.250	$1.503.250

Se cere

1. Introduceți soldurile din balanța de verificare în coloanele „Balanță de verificare" ale unei foi de calcul și completați-o în continuare pe baza următoarelor informații:
   a. Publicitate expirată, 4.500$.
   b. Stoc de materiale neconsumate, 1.200$.
   c. Amortizarea estimată a echipamentelor, 12.000$.
   d. Venituri anterior încasate în avans, iar acum „câștigate", 9.600$.
   e. Impozite pe proprietate acumulate, dar neplătite, 22.500$.
   f. Salarii acumulate, dar neplătite, 9.000$.
2. Întocmiți Contul de rezultate, Situația capitalurilor proprii și Bilanțul contabil. Se presupune că Mary Ong, proprietara, nu a făcut investiții adiționale.

Problema 4B-3. Completarea foii de calcul, întocmirea rapoartelor financiare și înregistrările de regularizare, de închidere și de stornare ***(O.S. 2, 4, 5, 7, 9)***

Jose Vargas și-a înființat propria firmă de servicii la 1 iulie 19x1. Unii clienți au plătit pentru servicii după ce acestea au fost prestate, iar alții au plătit în avans pe un an. După șase luni de activitate, Jose cere să știe care este situația firmei. Balanța de verificare la 31 decembrie se prezintă astfel:

Vargas Executive Search Service
Balanță de verificare
31 decembrie 19x1

Mijloace bănești	$ 1.713	
Chirie plătită în avans	1.800	
Materiale de birou	413	
Echipamente de birou	3.750	
Furnizori		$ 3.173
Tarife pentru servicii încasate în avans		1.823
Jose Vargas, Capital		10.000
Jose Vargas, Retrageri	7.200	
Venituri servicii prestate		10.140
Cheltuieli privind telefonul și întreținerea	1.260	
Cheltuieli privind salariile	9.000	
	$25.136	$25.136

Se cere

1. Introduceți soldurile din balanța de verificare în coloanele „Balanță de verificare" ale foii de calcul. Rețineți că amortizarea cumulată se reflectă alături de contul corespunzător de activ. Completați în continuare foaia de calcul pe baza următoarelor informații:
   a. chiria pentru un an a fost plătită în avans atunci cînd Jose Vargas a înființat firma.
   b. stoc de materiale de birou neconsumate, 75$.
   c. amortizarea echipamentelor de birou pe jumătate de an, 300$.
   d. servicii prestate, pentru care s-a plătit în avans, 863$.
   e. servicii prestate pe parcursul lunii decembrie, dar încă nefacturate, 270$.
   f. salarii cîștigate de angajați, dar încă neplătite, 188$.
2. Pe baza foii de calcul, întocmiți Contul de rezultate, Situația capitalurilor proprii și Bilanțul contabil.
3. Pe baza foii de calcul, efectuați înregistrările de regularizare, de închidere și, dacă este nevoie, de stornare.
4. Cum ați evalua dvs. primele șase luni de activitate ale firmei?

Problema 4B-4. Completarea foii de calcul, întocmirea rapoartelor financiare și înregistrările de regularizare, de închidere și de stornare *(O.S. 2, 4, 5, 7, 9)*

Balanța de verificare prezentată mai jos s-a întocmit pa baza conturilor din Cartea mare a Robinson Delivery Service la 31 decembrie 19x4, sfîrșitul anului fiscal al companiei.

Robinson Delivery Service
Balanță de verificare
31 decembrie 19x4

Mijloace bănești	$ 10.072	
Clienți	29.314	
Asigurare plătită în avans	5.340	
Materiale de livrare	14.700	
Materiale de birou	2.460	
Terenuri	15.000	
Clădiri	196.000	
Amortizare cumulată, clădiri		$ 53.400
Mijloace de transport	103.800	
Amortizare cumulată, mijloace de transport		30.900
Echipamente de birou	15.900	
Amortizare cumulată, echipamente de birou		10.800
Furnizori		9.396
Tarife pentru închiriere încasate în avans		8.340
Ipoteci de plătit		72.000
Pearl Robinson, Capital		128.730
Pearl Robinson, Retrageri	30.000	
Venituri servicii de livrare		283.470
Venituri din servicii de închiriere		28.800
Cheltuieli privind salariile șoferilor	120.600	
Cheltuieli privind salariile personalului administrativ	44.400	
Cheltuieli privind benzina, uleiurile și reparațiile mijloacelor de transport	31.050	
Cheltuieli privind dobînzile	7.200	
	$625.836	$625.836

Se cere

1. Introduceți soldurile din balanța de verificare în coloanele „Balanță de verificare" ale foii de calcul. Rețineți că amortizarea cumulată se reflectă alături de contul corespunzător de activ. Completați în continuare foaia de calcul pe baza următoarelor informații:

a. asigurare expirată, 3.060$.
b. stoc de materiale de livrare neconsumate, 1.430$.
c. stoc de materiale de birou neconsumate, 186$.
d. amortizarea estimată a clădirilor, 14.400$.
e. amortizarea estimată a mijloacelor de transport, 15.450$.
f. amortizarea estimată a echipamentelor de birou, 2.700$.
g. compania înregistrează tarifele pentru servicii de închiriere încasate în avans în creditul contului Tarife pentru închiriere încasate în avans. Din suma totală înregistrată în creditul acestui cont pe parcursul anului, pînă la 31 decembrie au fost prestate servicii în valoare de 5.630$.
h. venituri din închiriere obținute, dar neînregistrate și neîncasate la sfîrșitul anului, 816$.
i. salarii ale șoferilor acumulate, dar neplătite la sfîrșitul anului, 1.920$.

2. Întocmiți Contul de rezultate, Situația capitalurilor proprii și Bilanțul contabil. Se presupune că Pearl Robinson nu a făcut investiții adiționale.
3. Efectuați înregistrările de regularizare, de închidere și, dacă este nevoie, de stornare pe baza foii de calcul.

Problema 4B-5. Ciclul contabil complet: două luni *(O.S. 2, 4, 5, 7, 8)*

La 1 august 19xx, Carl Luzinski a deschis Luzinski Appliance Service. Pe parcursul lunii, el a derulat următoarele operațiuni în numele companiei:

aug.	1	A depus 10.000$ din economiile sale într-un cont bancar deschis pe numele companiei.
	1	A plătit chiria lunară pentru un atelier, 850$.
	1	A plătit prima pentru o poliță de asigurare de un an, 960$.
	5	A cumpărat echipamente pentru reparații în valoare de 8.400$ de la Jensen Company, plătind pe loc 1.200$, iar restul sumei — în rate lunare de 600$ pe parcursul unui an. Prima rată este scadentă la 1 septembrie.
	9	A cumpărat pe credit materiale pentru reparații de la Marco Company, 936$.
	12	A plătit pentru un anunț publicitar în ziarul local, 120$.
	16	În prima jumătate a lunii, a încasat venituri din servicii de reparații în sumă de 800$.
	25	A efectuat o plată în contul Marco Company, 450$.
	27	A retras bani din contul bancar al companiei pentru a-și achita cheltuielile personale, 900$.
	31	În a doua jumătate a lunii, a încasat venituri din servicii de reparații în sumă de 1.950$.

Pentru luna august, se cere:

1. Întocmiți articolele de Jurnal pentru înregistrarea operațiunilor din luna august.
2. Deschideți următoarele conturi: Mijloace bănești (111); Asigurare plătită în avans (117); Materiale pentru reparații (119); Echipamente pentru reparații (144); Amortizare cumulată, echipamente pentru reparații (145); Furnizori (212); Carl Luzinski, Capital (311); Carl Luzinski, Retrageri (312); Profit și pierdere (313); Venituri din reparații (411); Cheltuieli privind închirierea atelierului (511); Cheltuieli privind publicitatea (512); Cheltuieli privind asigurarea (513); Cheltuieli privind materialele pentru reparații (514) și Cheltuieli privind amortizarea echipamentelor pentru reparații (515). Sistematizați înregistrările din Jurnal pe luna august în fișele de Carte mare ale conturilor.
3. Întocmiți o balanță de verificare în coloanele „Balanță de verificare" ale unei foi de calcul și completați în continuare foaia, ținînd cont de următoarele informații:
   a. Asigurarea corespunzătoare unei luni a expirat.
   b. Stocul de materiale pentru reparații rămas este de 338$.
   c. Amortizarea estimată a echipamentelor pentru reparații este de 140$.

4. Pe baza foii de calcul, întocmiți Contul de rezultate, Situația capitalurilor proprii și Bilanțul contabil pentru luna august.
5. Pe baza foii de calcul, efectuați și sistematizați în conturi înregistrările de regularizare și de închidere.
6. Întocmiți balanța de verificare finală.

Pe parcursul lunii septembrie, Carl Luzinski a derulat următoarele operațiuni pe numele Luzinski Appliance Service:

sept.	1	A plătit chiria lunară, 850$.
	1	A plătit rata lunară către Jensen Company, 600$.
	7	A cumpărat pe credit materiale pentru reparații suplimentare de la Marco Company, 1.726$.
	15	În prima jumătate a lunii, a încasat venituri din servicii de reparații în sumă de 1.828$.
	18	A plătit pentru încă un anunț publicitar în ziarul local, 120$.
	20	A efectuat o plată în contul datoriei față de Marco Company, 1.200$.
	25	A retras bani din firmă pentru cheltuieli personale, 900$.
	30	În a doua jumătate a lunii, a încasat venituri din servicii de reparații în sumă de 1.634$.

Pentru luna septembrie, se cere:

7. Întocmiți și sistematizați în conturi articolele de Jurnal necesare pentru înregistrarea operațiunilor din luna august.
8. Întocmiți o balanță de verificare în coloanele „Balanță de verificare" ale unei foi de calcul și completați în continuare foaia, ținînd cont de următoarele informații:
   a. Asigurarea corespunzătoare unei luni a expirat.
   b. Stocul de materiale pentru reparații rămas este de 826$.
   c. Amortizarea estimată a echipamentelor pentru reparații este de 140$.
9. Pe baza foii de calcul, întocmiți Contul de rezultate, Situația capitalurilor proprii și Bilanțul contabil pentru luna septembrie.
10. Pe baza foii de calcul, efectuați și sistematizați în conturi înregistrările de regularizare și de închidere.
11. Întocmiți balanța de verificare finală.

Exercițiu de decizie financiară

Adele's Secretarial Service
(O.S. 4)

Adele's Secretarial Service este o firmă cu activitate foarte simplă: Adele oferă servicii de tehnoredactare a textelor pentru studenții universității locale. Contabilul său a întocmit Contul de rezultate care apare mai jos pentru anul încheiat la 30 iunie 19x4.

Adele's Secretarial Service
Cont de rezultate
pentru anul încheiat la 30 iunie 19x4

Venituri		
Servicii de tehnoredactare		$20.980
Cheltuieli		
Cheltuieli privind chiria	$2.400	
Cheltuieli privind amortizarea echipamentelor de birou	2.200	
Cheltuieli privind materialele	960	
Alte cheltuieli	1.240	
Total cheltuieli		6.800
Venit net		$14.180

Analizînd acest raport, Adele s-a încurcat. Ea știe că a retras 15.600$ pentru cheltuieli personale, însă, cu toate acestea, soldul contului bancar al companiei a crescut de la 460$ la 3.100$ la 30 iunie anul trecut pînă la 30 iunie curent. Adele vrea să știe cum poate venitul său net să fie mai mic decît banii pe care i-a retras din companie, dacă soldul contului de disponibilități a înregistrat o creștere.

Contabilul firmei îi arată Bilanțul încheiat la 30 inie 19x4 și îl compară cu cel din 30 iunie 19x3 și îi demonstrează că, pe lîngă modificarea soldului mijloacelor bănești, creanțele față de clienți s-au diminuat cu 1.480$, iar datoriile față de furnizori au crescut cu 380$ (materialele consumabile sînt singurele articole pe care Adele le cumpără pe credit). În afara acestor conturi, singurul cont bilanțier care s-a modificat pe parcursul anului este Amortizare cumulată, echipamente de birou, care a crescut cu 2.200$.

Se cere

1. Explicați-i lui Adele de ce contabilul răspunde la întrebarea sa evidențiind modificările survenite de la un an la altul în Bilanțul contabil.
2. Verificați care este creșterea contului de mijloace bănești, întocmind un raport care să prezinte încasările și plățile de mijloace bănești intervenite pe parcursul anului.
3. Cum ați tratat cheltuielile privind amortizarea? De ce?

Răspunsuri la testul individual

1. b	3. c	5. c	7. d	9. b
2. c	4. d	6. c	8. c	10. d

Problemă de sinteză: Agenția de Publicitate Joan Miller

Această problemă continuă exemplul privind Agenția de Publicitate Joan Miller, utilizat pentru ilustrarea ciclului contabil în capitolele referitoare la cuantificarea și înregistrarea operațiunilor economice, profitul întreprinderii și înregistrările de regularizare și realizarea ciclului contabil. Pentru rezolvarea acestei probleme, se impune în anumite situații efectuarea de referințe la aceste capitole.

Balanța de verificare finală a Agenției de Publicitate Joan Miller la data de 31 ianuarie se prezintă astfel:

Mijloace bănești	$ 1.720	
Clienți	2.800	
Tarife de încasat	200	
Materiale artistice	1.300	
Materiale de birou	600	
Chirie plătită în avans	400	
Asigurare plătită în avans	440	
Echipamente artistice	4.200	
Amortizare cumulată, echipamente artistice		$ 70
Echipamente de birou	3.000	
Amortizare cumulată, echipamente de birou		50
Furnizori		3.170
Tarife pentru servicii artistice încasate în avans		600
Salarii de plătit		180
Joan Miller, Capital		10.590
	$14.660	$14.660

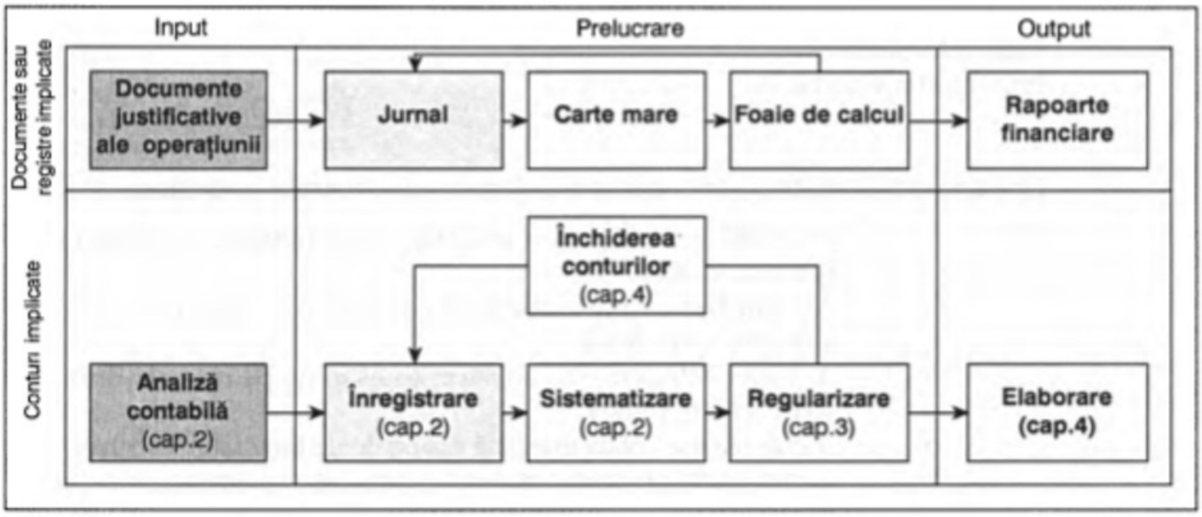
Pe parcursul lunii februarie, agenția a derulat următoarele operațiuni:

feb.	1	Joan Miller a efectuat o investiție suplimentară de mijloace bănești, 6.000$.
	2	A cumpărat cu plata imediată echipamente de birou suplimentare, 800$.
	5	A primit echipamente artistice, transferate pe numele firmei de Joan Miller, 1.400$.
	6	A cumpărat cu plata imediată materiale de birou suplimentare, 80$.
	7	A cumpărat pe credit materiale artistice suplimentare de la Taylor Supply Company, 500$.
	8	A încheiat seria de anunțuri publicitare comandate de Marsh Tire Company, care a început la 31 ianuarie, înregistrîndu-se tarife pentru servicii de încasat în valoare de 200$ (vezi cap.3 — constatarea veniturilor neînregistrate) și a întocmit o factură în valoare de 800$ beneficiarului pentru serviciile prestate, inclusiv veniturile acumulate (tarife de încasat), constatate prin regularizarea din ianuarie.
	9	A plătit salariul secretarei pentru două săptămîni, 600$.
	12	A plătit suma datorată Morgan Equipment pentru echipamentele de birou achiziționate luna trecută, 1.500$ (vezi cap.2 — analiza operațiunilor exemplificată, 5 ianuarie).
	13	A acceptat plata în avans pentru servicii artistice de la o altă agenție, 1.800$.
	14	A cumpărat un copiator în valoare de 2.100$ (echipament de birou) de la Morgan Equipment, plătind pe loc 350$ și convenind să plătească restul sumei în rate egale în următoarele cinci luni.
	15	A prestat servicii publicitare, pentru care a încasat tarife de 1.050$.

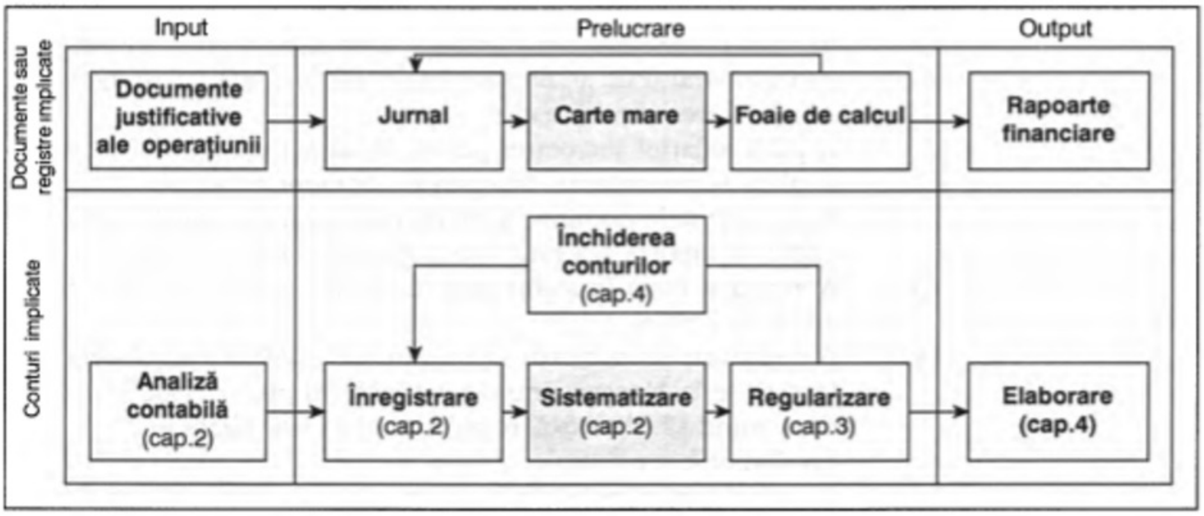
16 A încasat contravaloarea serviciilor prestate pe credit pentru Ward Department Stores luna trecută, 2.800$ (vezi cap.2 — analiza operațiunilor exemplificată, 19 ianuarie).
19 A plătit suma datorată pentru factura telefonică primită și înregistrată la sfîrșitul lunii ianuarie, 70$ (vezi cap.2 — analiza operațiunilor exemplificată, 29 ianuarie).
20 A prestat servicii publicitare pentru Ward Department Stores și a acceptat să amîne plata pînă luna viitoare, 3.200$.
21 A încasat contravaloarea unor servicii artistice prestate, 580$.
22 A primit și a plătit factura pentru serviciile de întreținere pe luna februarie, 110$.
23 A plătit salariul secretarei pe două săptămîni, 600$.
26 A plătit în avans chiria pentru luna martie, 400$.
27 A primit factura telefonică pentru februarie, scadentă luna viitoare, 80$.
28 A efectuat o plată în contului lui Joan Miller, ca retragere pentru acoperirea cheltuielilor personale, 1.400$.

Se cere

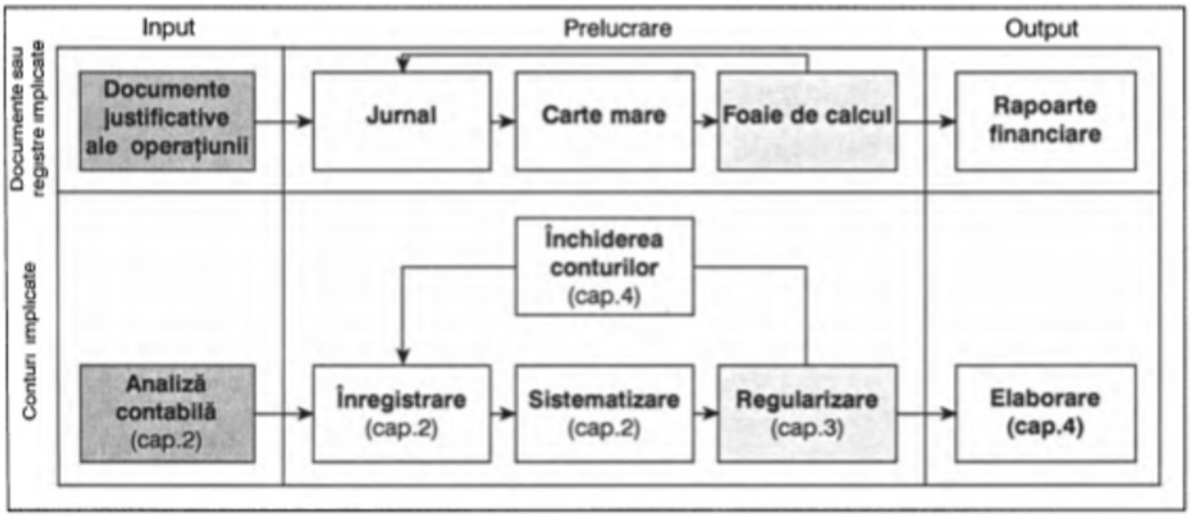
1. Înregistrați în Jurnal și sistematizați în Cartea mare operațiunile de stornare necesare la 1 februarie pentru Salarii de plătit și Tarife de încasat (vezi cap.3 — venituri și cheltuieli acumulate). Începeți Jurnalul cu pag.5.
2. Înregistrați operațiunile lunii februarie în Jurnal.

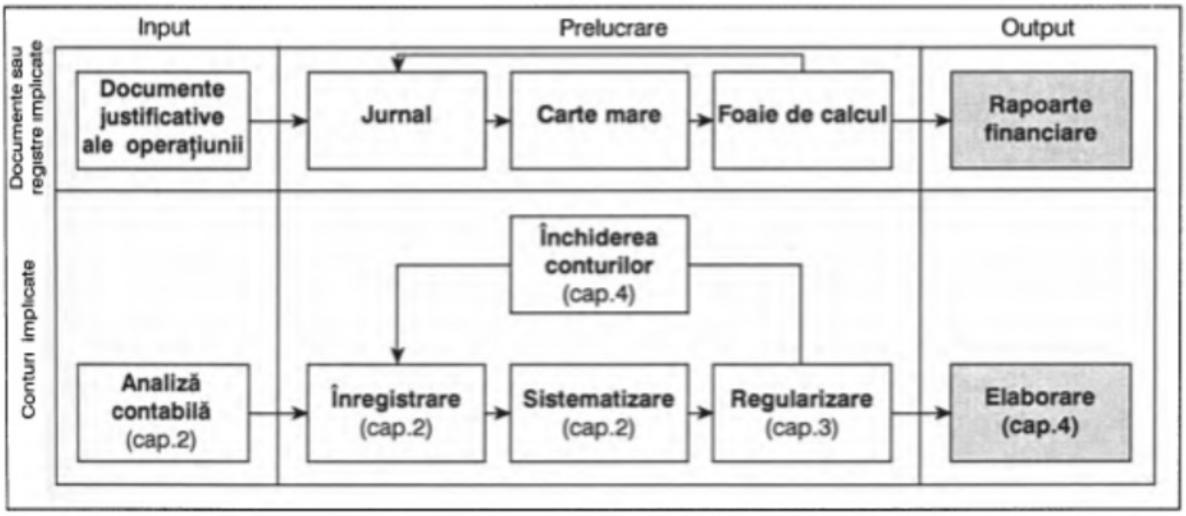
3. Sistematizați operațiunile lunii februarie în fișele conturilor din Cartea mare.

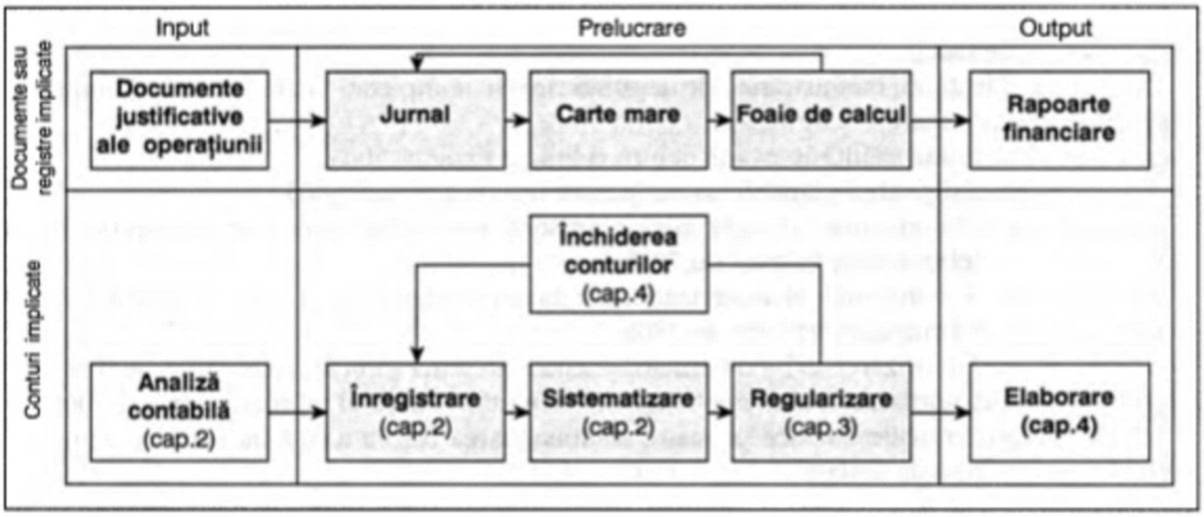
4. Întocmiți o balanță de verificare în coloanele „Balanță de verificare" ale unei foi de calcul.
5. Efectuați înregistrările de regularizare și completați foaia de calcul, utilizînd următoarele informații:
   a. Chiria plătită în avans pentru o lună a expirat, 400$.
   b. Asigurarea plătită în avans pentru o lună a expirat, 40$.
   c. Un inventar al materialelor artistice evidențiază un stoc disponibil la 28 februarie în valoare de 720$.
   d. Un inventar al materialelor de birou evidențiază un stoc disponibil la 28 februarie în valoare de 380$.
   e. Amortizarea echipamentelor artistice aferentă lunii februarie este de 90$.
   f. Amortizarea echipamentelor de birou aferentă lunii februarie este de 100$.
   g. Serviciile artistice prestate, contravaloarea cărora a fost încasată în avans, au fost de 1.400$.
   h. Serviciile artistice prestate, care nu vor fi facturate decît în luna martie, sînt de 340$.
   i. La sfîrșitul lunii februarie, există salarii acumulate pentru trei zile de lucru.

6. Pe baza foii de calcul, întocmiți Contul de rezultate, Situația capitalurilor proprii și Bilanțul contabil.

7. Înregistrați operațiunile de regularizare în Jurnal și sistematizați-le în Cartea mare.
8. Înregistrați operațiunile de închidere în Jurnal și sistematizați-le în Cartea mare.
9. Întocmiți balanța de verificare finală.

Această problemă de sinteză acoperă toate obiectivele de studiu din capitolele referitoare la cuantificarea și înregistrarea operațiunilor economice, profitul întreprinderii și înregistrările de regularizare și realizarea ciclului contabil.

După cum ați văzut, contabilitatea reprezintă un sistem informațional care cuantifică, prelucrează și transmite informații, mai ales de natură financiară, în vederea luării deciziilor. Partea întîi a prezentat principiile și practicile sistemului contabil de bază. În partea a doua acest sistem contabil de bază este detaliat pe aplicații mai complexe.

PARTEA A DOUA

Detalieri ale modelului contabil de bază

Capitolul 5 tratează contabilitatea companiilor comerciale, care au drept obiect de activitate vînzarea produselor și sînt diferite de companiile studiate anterior, care vindeau (prestau) servicii.

Capitolul 6 răspunde nevoilor de organizare a sistemelor contabile în vederea prelucrării eficiente a unui număr mare de operațiuni.

Capitolul 7 prezintă mai întîi principiile fundamentale ale controlului intern, iar apoi aplică aceste principii asupra operațiunilor comerciale.

Capitolul 8 prezintă obiectivele, caracteristicile și convențiile care stau la baza întocmirii și utilizării rapoartelor financiare și face legătura dintre principiile contabile și practicile etice de raportare. De asemenea, el reflectă modul în care sînt construite rapoartele financiare sistematizate și analiza lor pe baza indicatorilor simpli.

OBIECTIVE DE STUDIU

1. *Compararea Conturilor de rezultate din ramura serviciilor cu cele din ramura comerțului.*
2. *Înregistrarea operațiunilor generatoare de venituri în domeniul comerțului.*
3. *Calculul costului bunurilor vîndute.*
4. *Înregistrarea operațiunilor privind cumpărările de mărfuri.*
5. *Identificarea diferențelor dintre sistemul de inventariere continuă (inventarul permanent) și sistemul de inventariere periodică (inventarul intermitent).*
6. *Explicarea scopurilor înregistrărilor legate de stocul de mărfuri la sfîrșitul exercițiului contabil și prezentarea celor două moduri de abordare a acestora.*
7. *Întocmirea foii de calcul în ramura comerțului conform uneia din cele două metode.*
8. *Efectuarea operațiunilor de regularizare și de închidere în ramura comerțului.*
9. *Întocmirea contului de rezultate în ramura comerțului.*

CAPITOLUL 5

Contabilitatea operațiunilor comerciale

Pînă în acest moment, ați studiat evidențele și rapoartele contabile ale celei mai simple forme de activitate economică — compania prestatoare de servicii. În acest capitol, veți studia un tip de activitate mai complexă — compania de comerț. Am pus accentul pe operațiunile speciale de cumpărare și vînzare ale unei companii comerciale și influența acestora asupra Contului de rezultate. După parcurgerea acestui capitol, ar trebui să stăpîniți obiectivele de studiu enunțate în partea stîngă a paginii.

MOMENT DECIZIONAL
Target Stores

■ Managementul companiilor comerciale are de luat două decizii importante: prețul la care se vinde marfa și nivelul serviciilor prestate de companie. De exemplu, un magazin universal poate stabili un nivel relativ ridicat al prețului de vînzare al mărfurilor și oferi servicii de calitate mai înaltă. Pe de altă parte, un magazin cu vînzări la prețuri reduse poate stabili un preț mai mic pentru mărfurile sale și presta servicii limitate.

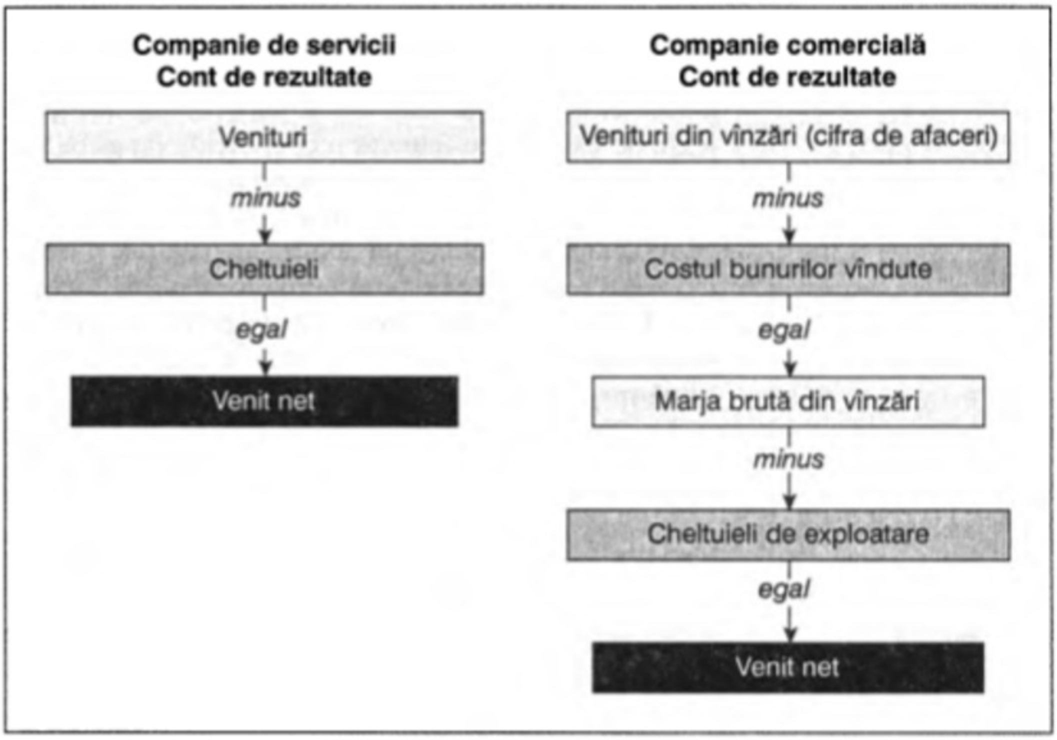
Atunci cînd compania Target Stores, o subdiviziune a Dayton-Hudson Corporation, a devenit distribuitor de haine de marcă și alte produse la preț redus, au trebuit luate decizii privind prețul și serviciile prestate. Punînd accentul pe mărfurile de marcă la un preț redus, compania a ales să se diferențieze singură de magazinele universale și de cele specializate, care vînd la preț întreg, și alte rețele de magazine, care vînd la un preț redus, dar produse mai puțin cunoscute. Target Stores a hotărît să-și desfășoare activitatea în magazine foarte mari, care ar putea fi controlate de un număr minim de angajați. Compania a planificat să obțină profit prin vînzarea unui volum cît mai mare de mărfuri. În 1990, Target Stores a fost una din cele mai de succes companii comerciale din USA. Aceasta a operat peste patru sute de magazine și a încasat profit brut (înainte de deducerea cheltuielilor privind dobînzile și a impozitelor pe venit) de 466 milioane de dolari, din vînzări (cifră de afaceri) de 8,2 miliarde de dolari.[1] ■

Contul de rezultate în domeniul comerțului

Companiile de prestări servicii, cum ar fi agențiile de publicitate și firmele juridice, oferă anumite servicii contra taxă sau comision. Pentru a stabili venitul lor net, de cele mai multe ori este suficientă întocmirea unui Cont de rezultate simplu. După cum se arată în Figura 5-1, aceste companii își determină venitul net ca diferență între venituri și cheltuieli.

[1] Bill Saporito, "Is Wal-Mart Unstoppable?" *Fortune*, 6 mai 1991, p.52.

Figura 5-1. Componentele Contului de rezultate al companiilor de servicii și al companiilor comerciale

OBIECTIVUL 1
Compararea Conturilor de rezultate din ramura serviciilor cu cele din ramura comerțului

Companiile comerciale încasează venituri din cumpărarea și vînzarea produselor sau mărfurilor. Aceste companii de comerț cu ridicata (en gros) sau cu amănuntul (au détail) folosesc metode contabile fundamentale asemănătoare cu cele ale companiilor de servicii, dar cumpărarea și vînzarea de mărfuri adaugă cîțiva pași acestui proces și generează un Cont de rezultate mai complicat decît cel întocmit de o companie de servicii.

După cum se prezintă în Figura 5-1, Contul de rezultate al unei companii comerciale are trei părți principale: (1) venituri din vînzări, (2) costul bunurilor vîndute și (3) cheltuieli de exploatare. Deoarece un astfel de Cont de rezultate diferă de cel al unei firme de servicii, în scopul determinării venitului net este necesară calcularea marjei brute din vînzări înaintea deducerii cheltuielilor de exploatare.

Veniturile din vînzări provin din vînzarea bunurilor de către o companie comercială, iar **costul bunurilor vîndute** ne spune cît de mult a plătit un comerciant pentru bunurile care au fost vîndute. Diferența dintre veniturile din vînzări și costul bunurilor vîndute se numește **marja brută din vînzări** sau simplu *marja brută* (sau *profit brut*). Pentru a avea succes, comerciantul trebuie să-și vîndă bunurile pentru o sumă mai mare decît costul — adică marja brută din vînzări trebuie să fie suficient de mare pentru a acoperi cheltuielile de exploatare și să genereze un profit corespunzător. **Cheltuielile de exploatare** sînt acele cheltuieli, altele decît costul bunurilor vîndute, care apar în derularea activității curente (de exploatare) a unei întreprinderi. Cheltuielile de exploatare ale unei companii comerciale sînt similare cu cele ale unei companii de servicii. **Venitul net** al unei companii comerciale este ceea ce rămîne după deducerea cheltuielilor de exploatare din marja brută.

Toate părțile componente ale Contului de rezultate al unei companii comerciale reprezintă obiective importante pentru managementul acesteia. Managementul este interesat atît de mărimea relativă (procentuală), cît și de mărimea absolută a marjei brute din vînzări. Aceste informații sînt utile în procesul de planificare a operațiunilor firmei. De exemplu, managementul

poate încerca să sporească valoarea absolută a vînzărilor prin reducerea prețului de vînzare. Această strategie are însă drept rezultat o reducere a mărimii relative a marjei brute. Ea își atinge obiectivul numai dacă numărul total al unităților vîndute crește suficient de mult pentru a spori marja brută (care va genera, la rîndul său, o majorare a profitului din activitatea de exploatare, sau a rezultatului exploatării). Pe de altă parte, managementul poate crește cheltuielile de exploatare (cum ar fi cheltuielile de publicitate), ca efort depus pentru a spori mărimea absolută a vînzărilor și a marjei brute. Venitul net va crește numai dacă creșterea absolută a marjei brute este mai mare decît creșterea cheltuielilor de publicitate. De asemenea, pot fi avute în vedere și alte strategii cum ar fi reducerea costului bunurilor vîndute sau a cheltuielilor de exploatare.

În acest capitol, vom prezenta părțile componente ale Contului de rezultate și operațiunile care generează fiecare din aceste părți. Apoi, vom prezenta două metode alternative de întocmire a foii de calcul a unei companii comerciale. Capitolul se încheie cu o ilustrare completă a Contului de rezultate al unei companii comerciale.

Veniturile din vînzări (cifra de afaceri*)

OBIECTIVUL 2
Înregistrarea operațiunilor generatoare de venituri în domeniul comerțului

După cum se observă din Figura 5-1, prima parte a Contului de rezultate al unei companii comerciale o constituie veniturile din vînzări. Această secțiune impune determinarea **vînzărilor nete**, care sînt egale cu încasările brute din vînzarea mărfurilor, minus valoarea bunurilor vîndute restituite, rabaturile acordate și discounturile aferente vînzărilor. Pentru ca o afacere să reziste, vînzările nete trebuie să fie suficient de mari pentru a acoperi costul bunurilor vîndute și cheltuielile de exploatare, astfel încît să genereze un venit net satisfăcător.

Managementul, investitorii și creditorii diverși utilizează mărimea și evoluția vînzărilor ca indicatori ai progresului firmei. Sporirea vînzărilor reprezintă creștere; diminuarea vînzărilor indică posibilitatea reducerii veniturilor și a apariției diverselor probleme financiare în viitor. În plus, în scopul stabilirii tendinței de evoluție, în mod frecvent sînt efectuate comparări între vînzările nete din perioade diferite.

Vînzările nete

Conform principiului acumulării, veniturile din vînzarea mărfurilor sînt constatate în exercițiul contabil în care dreptul de proprietate a trecut de la vînzător la cumpărător. **Vînzările brute** cuprind vînzările cu plata imediată și vînzările pe credit efectuate pe parcursul unui anumit exercițiu financiar-contabil. Chiar dacă sumele aferente vînzărilor nu au fost încasate în exercițiul respectiv, conform regulii constatării veniturilor, se consideră că veniturile au fost realizate (obținute, „cîștigate") în momentul efectuării vînzării.

Pentru înregistrarea vînzărilor de mărfuri, se utilizează contul Vînzări, indiferent dacă acestea au fost efectuate cu plata imediată sau pe credit. Articolul de Jurnal prin care se înregistrează vînzările de mărfuri cu plata imediată se prezintă astfel:

16 sept.	Mijloace bănești	1.286	
	Vînzări		1.286
	Vînzarea mărfurilor cu plata imediată		

---

* În sistemul financiar continental, totalitatea veniturilor (încasărilor) obținute în urma vînzării produselor se mai numește ***cifră de afaceri*** (n. tr.).

Exemplul 5-1. Extras din Contul de rezultate: Venituri din vînzări

Fenwick Fashions Company
Extras din Contul de rezultate
pentru anul încheiat la 31 decembrie 19xx

Venituri din vînzări		
Vînzări brute		$246.350
Minus: Vînzări restituite și rabaturi acordate	$2.750	
Discounturi aferente vînzărilor	4.275	7.025
Vînzări nete		$239.325

Prin articolul următor se înregistrează vînzarea de mărfuri pe credit:

16 sept.	Clienți	746	
	Vînzări		746
	Vînzare de mărfuri pe credit		

Discountul comercial

Pentru a se evita retipărirea cataloagelor de vînzări cu ridicata și cu amănuntul și a listelor de prețuri la fiecare modificare a prețului, unii producători și vînzători cu ridicata stabilesc prețul de vînzare efectiv cu o reducere (de obicei 30% sau mai mult) față de prețul din listă sau catalog. Aceste reduceri sînt numite **discounturi (bonificații) comerciale**. De exemplu, vînzătorul unui articol cu un preț de 1.000$ și cu un discount comercial de 40% sau 400$, va înregistra o vînzare de 600$, iar cumpărătorul va înregistra operațiunea ca o cumpărare de 600$. Dacă vînzătorul dorește să modifice prețul de vînzare, acest lucru se poate realiza prin majorarea sau reducerea discountului comercial. Prețul din listă și discountul comercial corespunzător se utilizează doar pentru a se ajunge la prețul negociat; acestea nu apar în înregistrările contabile.

Vînzările restituite și rabaturile acordate

În cazul în care clientul recepționează un produs defect sau necorespunzător din orice alt punct de vedere, vînzătorul îi poate permite să returneze articolul cu rambursarea banilor (în cazul unei vînzări cu plata imediată) sau creditarea contului (în cazul unei vînzări pe credit), sau îi poate acorda cumpărătorului o reducere a prețului de vînzare (rabat) pentru calitate necorespunzătoare. Un sistem contabil viabil trebuie să furnizeze managementului informațiile de care acesta are nevoie pentru stabilirea motivului restituirii bunurilor vîndute sau a rabaturilor aferente vînzărilor, deoarece aceste operațiuni pot să scoată în evidență produsele nesatisfăcătoare sau clienții nemulțumiți.

Fiecare restituire de produse vîndute sau rabat acordat se înregistrează în debitul contului numit **Vînzări restituite si rabaturi acordate**. Iată un exemplu:

17 sept.	Vînzări restituite și rabaturi acordate	76	
	Clienți (sau Mijloace bănești)		76
	Restituire de mărfuri vîndute sau acordare de rabaturi pentru vînzări		

În cazul în care contabilul debitează contul Vînzări în locul contului Vînzări restituite și rabaturi acordate, managementul nu va putea cunoaște gradul de nemulțumire a clienților. Contul Vînzări restituite și rabaturi acordate este un

cont rectificativ de venituri, avînd în mod obișnuit un sold debitor. Aceasta înseamnă că el este dedus în Contul de rezultate din vînzările brute. (Vezi Exemplul 5-1.)

Discounturile aferente vînzărilor (discounturile acordate)

Atunci cînd bunurile sînt vîndute pe credit, ambele părți trebuie să cunoască valoarea și momentul plății. Condițiile sînt înscrise de obicei în factura de vînzare și constituie parte componentă a contractului de vînzare. Condițiile practicate în mod obișnuit diferă de la o ramură a economiei la alta. În unele ramuri se urmărește ca plățile să fie efectuate într-o perioadă scurtă de timp, cum ar fi zece sau treizeci de zile. În aceste cazuri, în facturi se înscrie mențiunea „a/10" sau „ a/30" (a se citi „achitarea în zece zile" sau „achitarea în treizeci de zile"), semnificînd că plata este scadentă în zece sau, respectiv, treizeci de zile de la data efectuării vînzării și întocmirii facturii. Dacă factura este scadentă în zece zile după sfîrșitul lunii, ea conține mențiunea „a/10 sfl."

În unele ramuri se acordă **discounturi (bonificații) aferente vînzărilor**, adică reduceri de preț acordate pentru achitarea rapidă a contravalorii mărfurilor. Această practică sporește lichiditatea vînzătorului prin reducerea mărimii sumelor imobilizate în conturile de clienți (creanțe comerciale). Exemple ale unor astfel de condiții din facturi sînt: „2/10, a/30" sau „2/10, a/60". Condițiile 2/10, a/30 înseamnă că respectivul client poate să obțină un discount de 2%, dacă factura este achitată în termen de zece zile de la data vînzării. Dacă nu urmărește să fructifice discountul acordat, cumpărătorul poate să aștepte treizeci de zile și apoi să achite suma întreagă a facturii. Deoarece de obicei în momentul vînzării nu se poate ști dacă acel client va profita de discount, achitînd factura în termenul stabilit, discountul acordat se înregistrează doar în momentul în care clientul efectuează plata. De exemplu, să presupunem că pe data de 20 septembrie Fenwick Fashions Company vinde unui client mărfuri în valoare de 300$, în condițiile 2/10, a/60. În momentul vînzării înregistrarea este următoarea:

20 sept.	Clienți	300	
	Vînzări		300
	Vînzarea mărfurilor pe credit, condiții 2/10, a/60		

Clientul poate să beneficieze de discountul acordat în orice moment pînă la 30 septembrie inclusiv, timp de zece zile după data facturii. Dacă el plătește pe 29 septembrie, înregistrarea din evidențele companiei Fenwick va arăta în felul următor:

29 sept.	Mijloace bănești	294	
	Discounturi aferente vînzărilor	6	
	Clienți		300
	Încasarea contravalorii mărfurilor vîndute la 20 septembrie; clientul beneficiază de discount		

Dacă însă clientul nu profită de discountul acordat și așteaptă pînă pe 19 noiembrie pentru a plăti mărfurile, înregistrarea va avea următoarea formă:

19 nov.	Mijloace bănești	300	
	Clienți		300
	Încasarea contravalorii mărfurilor vîndute la 20 septembrie; clientul nu a beneficiat de discount		

La sfîrșitul exercițiului financiar-contabil, contul Discounturi aferente vînzărilor a acumulat toate discounturile acordate clienților pe parcursul perioadei. Deoarece discounturile aferente vînzărilor reduc veniturile din vînzări, contul care le reflectă este un cont rectificativ de venituri, avînd în mod normal un sold debitor, care este dedus în Contul de rezultate din vînzările brute (vezi Exemplul 5-1).

Costul bunurilor vîndute

OBIECTIVUL 3
Calculul costului bunurilor vîndute

Orice companie comercială are în patrimoniu bunuri achiziționate în scopul vînzării către clienți. Cantitatea de bunuri deținută la un moment dat este cunoscută sub numele de **stoc de mărfuri**. Costul **bunurilor disponibile pentru vînzare** pe parcursul anului este egal cu suma a două elemente — valoarea stocului de mărfuri la începutul exercițiului și valoarea achizițiilor nete efectuate pe parcursul exercițiului.

Dacă o companie a vîndut toate bunurile disponibile pentru vînzare pe parcursul unui anumit exercițiu financiar-contabil sau în cursul unui an, costul bunurilor vîndute va fi egal cu valoarea bunurilor disponibile pentru vînzare. Totuși, în cele mai multe cazuri, o companie are bunuri încă nevîndute și existente în patrimoniu la sfîrșitul anului. Pentru a afla cît a plătit comerciantul pentru bunurile efectiv vîndute (costul bunurilor vîndute), valoarea stocului de mărfuri de la sfîrșitul anului trebuie dedusă/ extrasă din valoarea bunurilor disponibile pentru vînzare.

Exemplul 5-2. Extras din Contul de rezultate: Costul bunurilor vîndute

Fenwick Fashions Company
Extras din Contul de rezultate
pentru anul încheiat la 31 decembrie 19xx

Costul bunurilor vîndute				
Stoc de mărfuri				
la 1 ianuarie 19xx			$ 52.800	
Cumpărări		$126.400		
Minus: Cumpărări restituite				
și rabaturi obținute	$5.640			
Discounturi aferente cumpărărilor	2.136	7.776		
		$118.624		
Cheltuieli de transport-aprovizionare		8.236		
Cumpărări nete			126.860	
Bunuri disponibile pentru vînzare			$179.660	
Minus: Stoc de mărfuri				
la 31 decembrie 19xx			48.300	
Costul bunurilor vîndute				$131.360

Extrasul din Exemplul 5-2 prezintă secțiunea costului bunurilor vîndute a Contului de rezultate al Fenwick Fashions Company. În acest caz, au fost achiziționate în scopul vînzării și ar fi putut fi vîndute bunuri în valoare de 179.660$; Fenwick Fashions a avut la începutul anului un stoc de mărfuri de 52.800$ și a cumpărat pe parcursul anului mărfuri în valoare netă de 126.860$. La sfîrșitul anului, în stoc au rămas mărfuri în valoare de 48.300$. Această sumă apare în Bilanț ca Stoc de mărfuri (sau pur și simplu Mărfuri). În momentul în care acest stoc de mărfuri nevîndute este dedus din valoarea totală a mărfurilor

ce ar fi putut fi vîndute, rezultă costul bunurilor vîndute, de 131.360$, care apare în Contul de rezultate.

Pentru a înțelege noțiunea de cost al bunurilor vîndute, se impune examinarea cumpărărilor nete și a stocului de mărfuri.

Cumpărările nete

OBIECTIVUL 4
Înregistrarea operațiunilor privind cumpărările de mărfuri

Cumpărările nete se calculează astfel: cumpărări brute minus cumpărări restituite, rabaturile obținute și discounturile aferente cumpărărilor, plus toate cheltuielile de transport aferente cumpărărilor (cheltuielile de transport-aprovizionare).

Cumpărările. Mărfurile cumpărate pentru revînzare sînt înregistrate în debitul contului Cumpărări la prețul brut de cumpărare astfel:

		Debit	Credit
12 nov.	Cumpărări	1.500	
	Furnizori		1.500
	Cumpărări de mărfuri în condițiile 2/10, a/30		

Contul **Cumpărări** este un cont provizoriu (temporar) și este folosit doar pentru mărfurile achiziționate pentru revînzare. Unicul său scop este de a colecta costul total al mărfurilor cumpărate pe parcursul exercițiului. (Achiziționarea altor active, cum ar fi utilajele, trebuie înregistrată în contul corespunzător de active și nu în contul Cumpărări.) Doar analiza contului Cumpărări nu scoate în evidență dacă mărfurile au fost vîndute sau încă sînt deținute de companie.

Cumpărările restituite și rabaturile obținute. Din motive diverse, compania ar putea să dorească să returneze mărfurile cumpărate în scopul revînzării. Este posibil ca firma să nu fi fost capabilă să vîndă mărfurile. Sau mărfurile ar putea să fie deficiente sau deteriorate în vreun fel. În aceste cazuri, furnizorul poate oferi o rambursare integrală a contravalorii bunurilor, sau o reducere de preț (rabat) ca alternativă. Aceste operațiuni sînt înregistrate în contul **Cumpărări restituite și rabaturi obținute**. Înregistrarea din Jurnal ar fi următoarea:

		Debit	Credit
14 nov.	Furnizori	200	
	Cumpărări restituite și rabaturi obținute		200
	Restituirea mărfurilor deteriorate, cumpărate pe 12 noiembrie		

Aici, cumpărătorul obține un „credit“ (înregistrat în contul de clienți sau creanțe comerciale al vînzătorului) pentru mărfurile restituite. Contul Cumpărări restituite și rabaturi obținute este folosit doar pentru restituirile sau rabaturile ce privesc mărfurile cumpărate pentru revînzare. Alte restituiri, cum ar fi cele de materiale de birou sau echipamente, sînt înregistrate direct în creditul conturilor corespunzătoare.

Contul Cumpărări restituite și rabaturi obținute este un cont rectificativ de cumpărări și are în mod normal un sold creditor; soldul său este dedus în Contul de rezultate din valoarea cumpărărilor (vezi Exemplul 5-2). Este important să se utilizeze un cont separat pentru înregistrarea cumpărărilor restituite și a rabaturilor obținute, deoarece managementul are nevoie de aceste informații pentru a lua anumite decizii. Restituirea cumpărărilor cu rambursarea contravalorii sau creditarea contului poate fi foarte costisitoare, căci majoritatea cheltuielilor (cheltuielile privind comanda, cheltuielile privind evidența contabilă, uneori cheltuielile de transport, dobînda aferentă banilor investiți în mărfuri) nu pot fi recuperate. În plus, există și cheltuieli legate de vînzările nerealizate, ce rezultă din efectuarea unor comenzi eronate sau achiziționarea unor bunuri inutilizabile. O valoare excesivă a restituirilor poate indica necesitatea introducerii unor tehnici noi de cumpărare sau a contactării unor furnizori noi.

Discounturile aferente cumpărărilor (discounturile obținute). Cumpărările de mărfuri sînt efectuate, de obicei, pe credit și în mod obișnuit implică **discounturi aferente cumpărărilor**, care se acordă pentru achitarea rapidă a contravalorii mărfurilor. Aproape întotdeauna merită ca o companie să depună eforturile necesare pentru a obține un discount dacă acesta este oferit. De exemplu, condițiile 2/10, a/30 presupun un discount de 2 % pentru o achitare cu doar douăzeci de zile mai devreme (înainte de perioada cuprinsă între a unsprezecea și a treizecea zi). Aceasta reprezintă o rată efectivă a dobînzii de 36 % în bază anuală[2], iar cele mai multe companii pot să obțină împrumuturi cu dobînzi mult mai mici decît aceasta. Suma discounturilor obținute formează un cont separat. Atunci cînd este efectuată plata, înregistrarea din Jurnal se prezintă astfel:

22 nov.	Furnizori		1.300	
	Discounturi aferente cumpărărilor			26
	Mijloace bănești			1.274
	Achitarea facturii din 12 nov.			
	Valoarea mărfurilor cumpărate la 12 nov.	$ 1.500		
	Minus restituirile din 14 nov.	200		
	Valoarea netă a cumpărării	$1.300		
	Discount: 2%	26		
	Mijloace bănești plătite efectiv	$1.274		

În cazul în care cumpărările nu sînt achitate în perioada de discount, se va efectua următoarea înregistrare:

12 dec.	Furnizori	1.300	
	Mijloace bănești		1.300
	Achitarea facturii din 12 nov. la data scadenței; nu s-a obținut discount		

Ca și Contul Cumpărări restituite și rabaturi obținute, Discounturi aferente cumpărărilor este un cont rectificativ de cumpărări și are în mod normal un sold creditor, care se deduce în Contul de rezultate din soldul contului Cumpărări (vezi Exemplul 5-2). În cazul în care compania efectuează doar o achitare parțială a facturii, cei mai mulți creditori îi permit să beneficieze de un discount aplicat asupra sumei parțiale. De obicei, suma asupra căreia se calculează acest discount nu include și cheltuielile de transport, poștale, fiscale sau alte cheltuieli care ar putea să apară pe factură.

Un management eficient al resurselor bănești cere fructificarea discounturilor și amînarea pe cît posibil a plății. Pentru a realiza aceste două obiective, unele companii îndosariază facturile în ordinea scadenței lor, în momentul în care le primesc. În fiecare zi, factura scadentă în acea zi este scoasă din fișier și achitată. În acest mod, compania utilizează mijloacele bănești atît de mult cît este posibil și, în plus, beneficiază de discounturi. Cealaltă metodă cel mai frecvent utilizată pentru gestiunea discounturilor aferente cumpărărilor — metoda netă — este ilustrată în paginile următoare.

Cheltuielile de transport-aprovizionare. În unele ramuri, furnizorii (vînzătorii) obișnuiesc să achite cheltuielile de transport (și să solicite un preț care include aceste costuri). În alte ramuri, se obișnuiește ca toate cheltuielile generate de transportul mărfii să fie achitate de cumpărător. Aceste cheltuieli, numite **cheltuieli de transport-aprovizionare**, sînt incluse în mod logic în

[2] 360 zile ÷ 20 zile × 2 = 36.

costul cumpărărilor, dar, ca și discounturile aferente cumpărărilor, acestea trebuie acumulate în contul Cheltuieli de transport-aprovizionare, astfel încît managementul sa le poată monitoriza. Înregistrarea în evidențele cumpărătorului este următoarea:

12 nov.	Cheltuieli de transport-aprovizionare	134	
	Mijloace bănești (sau Furnizori)		134
	Înregistrarea cheltuielilor legate de transportul mărfurilor cumpărate		

În contractele comerciale, există clauze speciale care indică dacă cheltuielile de transport sînt achitate de cumpărător sau vînzător. **FOB port încărcare*** înseamnă că furnizorul vinde marfa *„free on board"* în punctul de origine, iar cumpărătorul suportă cheltuielile de transport din acel punct. În plus, în acel punct dreptul de proprietate asupra mărfii trece la cumpărător. Atunci cînd cumpărați o mașină, dvs. știți că dacă în contractul de vînzare se prevede condiția „FOB Detroit", dvs. trebuie să achitați cheltuielile de transport din Detroit pînă în locul unde vă aflați.

Pe de altă parte, **FOB port destinație*** înseamnă că furnizorul suportă costurile de transportare pînă la destinație. În acest caz, dreptul de proprietate rămîne la furnizor pînă cînd marfa ajunge la destinație. În mod normal, furnizorul plătește transportarea în avans, iar în acest caz cumpărătorul nu efectuează nici o înregistrare legată de transport. În cazuri rare, cumpărătorul poate achita cheltuielile de transport și apoi să le deducă din factură.

Efectele acestor clauze specifice privind transportul mărfurilor pot fi sintetizate astfel:

Condiții de transport	Locul unde se realizează transferul dreptului de proprietate	Persoana care suportă costul transportului
FOB port (punct) încărcare	La origine	Cumpărător
FOB port (punct) destinație	La destinație	Vînzător

În unele cazuri, furnizorul achită cheltuielile, dar le facturează cumpărătorului, cheltuielile de transport fiind indicate separat în factura de vînzare. Și în acest caz, cumpărătorul trebuie să înregistreze valoarea cumpărărilor și cheltuielile privind transportul mărfurilor în conturi separate. De exemplu, să presupunem că o factură privind cumpărarea de mărfuri, în valoare totală de 1.890$, include costul mărfurilor — 1.600$, cheltuieli de transport-aprovizionare — 290$ și condițiile 2/10, a/30. Articolul contabil pentru înregistrarea acestei operațiuni se prezintă în felul următor:

25 nov.	Cumpărări	1.600	
	Cheltuieli de transport-aprovizionare	290	
	Furnizori		1.890
	Cumpărare de mărfuri în valoare de 1.600$, în factură fiind incluse cheltuielile de transport-aprovizionare, de 290$, și condițiile 2/10, a/30; nu s-a obținut discount		

---

* Potrivit clauzelor INCOTERMS (1990), FOB semnifică efectuarea de către furnizor (exportator) a cheltuielilor de transport și manevrare a mărfurilor pînă la bordul navei în portul de îmbarcare. Prin urmare, această culegere nu menționează decît clauza FOB port de încărcare. În SUA, însă, nu se aplică INCOTERMS, ci RAFTD (Revised American Foreign Trade Definitions). Ca atare, fiind vorba de zona europeană și de comerț intern, condițiile de livrare ar trebui să fie compatibile cu uzanțele de aici, adică se poate spune: franco depozit furnizor (producător, fabrică, stație CF de încărcare, expeditor) și franco depozit client (beneficiar, comerciant) (n. tr.).

Dacă factura este achitată în zece zile, discountul este egal cu 32$ (0,02 × 1.600$). Discountul nu se aplică și asupra sumei reprezentate de cheltuielile de transport.

Este foarte important să nu se confunde cheltuielile de transport-aprovizionare cu cheltuielile de transport-remitere (expediere, livrare). Dacă dvs., vînzătorul, acceptați să plătiți cheltuielile de transport aferente bunurilor pe care le-ați vîndut, aceste cheltuieli reprezintă costul *vînzării* mărfii și nu un cost de *cumpărare* a mărfii. Cheltuielile de transport-expediere apar în Contul de rezultate în secțiunea cheltuielilor de exploatare.

Evidența discounturilor aferente cumpărărilor prin metoda netă

Metodă alternativă

După cum am menționat anterior, de obicei merită să se depună eforturi pentru achitarea facturilor prompt, în scopul obținerii discounturilor acordate pentru cumpărări. În general, se consideră că incapacitatea de a beneficia de aceste discounturi indică un management defectuos. Sistemul înregistrării inițiale a cumpărărilor la prețul brut de achiziție, numit **metoda brută** și prezentată mai sus, are dezavantajul de a furniza managementului informații legate doar de discounturile de care s-a beneficiat. Acesta nu înregistrează însă și informații privind discounturile de care nu s-a beneficiat sau, cu alte cuvinte, acele discounturi care au fost „pierdute", neutilizate.

Există un alt procedeu de înregistrare a cumpărărilor, numit **metoda netă**, care identifică discounturile neutilizate și cere ca înregistrarea inițială a cumpărărilor să fie efectuată la prețul lor net. Apoi, dacă nu s-a beneficiat de discount, mărimea discounturilor neutilizate este înregistrată în debitul unui cont special.

De exemplu, să presupunem că pe 12 noiembrie o companie cumpără bunuri în valoare de 1.500$, cu condițiile 2/10, a/30 și restituie pe 14 noiembrie mărfuri în valoare de 200$. Dacă plata nu este efectuată pînă pe 12 decembrie, compania nu va putea beneficia de discountul de 2% oferit. Articolele contabile pentru înregistrarea acestor trei operațiuni sînt următoarele:

			Debit	Credit
12 nov.	Cumpărări		1.470	
	Furnizori			1.470
	Cumpărare de mărfuri la preț net, condiții 2/10, a/30 1.500$ - (0,02 × 1.500$) = 1.470$			
14 nov.	Furnizori		196	
	Cumpărări restituite și rabaturi obținute			196
	Restituirea mărfurilor defecte, cumpărate pe 12 noiembrie și înregistrate la preț net 200$ - (0,02 × 200$) = 196$			
12 dec.	Furnizori		1.274	
	Discounturi neutilizate aferente cumpărărilor		26	
	Mijloace bănești			1.300
	Achitarea facturii din 12 nov.; nu s-a beneficiat de discount			
	Cumpărare din 12 nov.	$1.500		
	Minus restituiri din 14 nov.	200		
	Cumpărări nete	$1.300		
	Discount neutilizat: 0,02 × 1.300$ = 26$			

Observați că atunci cînd compania efectuează plata după perioada de reducere, discountul pierdut este înregistrat în debitul contului Discounturi

neutilizate aferente cumpărărilor. Soldul acestui cont este prezentat în Contul de rezultate ca o cheltuială de exploatare. Acest cont permite managementului să determine dintr-o privire totalul discounturilor pierdute.

În cazul în care compania achită factura pe data de 22 noiembrie și folosește metoda netă de înregistrare a cumpărărilor, ea va efectua o plată de 1.274$. Deoarece factura este achitată în termen pentru a asigura obținerea discountului, contul Discounturi neutilizate aferente cumpărărilor nu mai este necesar. Înregistrarea va fi următoarea:

22 nov.	Furnizori	1.274	
	Mijloace bănești		1.274
	Achitarea facturii din 12 noiembrie, s-a beneficiat de discount		

Stocul de mărfuri

OBIECTIVUL 5
Identificarea diferențelor dintre sistemul de inventariere continuă (inventarul permanent) și sistemul de inventariere periodică (inventarul intermitent)

Stocul de mărfuri al unei companii comerciale reprezintă bunurile existente în patrimoniu și disponibile pentru vînzare către clienți. În cazul unei băcănii, de exemplu, stocul de mărfuri va cuprinde produse din carne, legume, produse conservate și alte produse destinate vînzării. La un service auto, stocul de mărfuri va cuprinde benzină, lubrifianți și piese de schimb pentru automobile. Companiile comerciale își procură mărfurile de la vînzătorii cu ridicata, producători și alți furnizori.

Stocul de mărfuri deținut la începutul exercițiului financiar-contabil se numește **stoc inițial**; stocul de mărfuri existent la sfîrșitul perioadei se numește **stoc final**. După cum am văzut, stocul inițial și stocul final sînt folosite pentru determinarea costului bunurilor vîndute în Contul de rezultate. De asemenea, stocul final apare ca activ în Bilanț. El devine o parte a costului bunurilor vîndute în exercițiul următor, atunci cînd este comercializat.

Metode de evidență a stocului de mărfuri. Stocul de mărfuri este un factor principal în determinarea costului bunurilor vîndute. Deoarece stocul de mărfuri reprezintă bunurile achiziționate în scopul vînzării, dar încă nevalorificate, trebuie să existe o metodă pentru determinarea atît a cantității, cît și a costului bunurilor existente în patrimoniu. Cele două metode de bază utilizate pentru evidența mărfurilor sînt sistemul de inventariere periodică și sistemul de inventariere continuă.

Prin **sistemul de inventariere periodică (inventar intermitent)**, stocul de mărfuri existent în patrimoniu este determinat periodic, de obicei la sfîrșitul exercițiului contabil; pe parcursul exercițiului nu se ține nici o evidență detaliată privind stocul efectiv deținut. Prin **sistemul de inventariere continuă (inventar permanent)**, cantitatea și, de obicei, costul fiecărui articol din stoc sînt înregistrate în momentul cumpărării sau vînzării.

În sistemul inventarierii periodice, costul bunurilor vîndute este determinat la sfîrșitul exercițiului contabil, similar cu modul de calcul al cheltuielilor privind materialele. În cel mai simplu caz, costul mărfurilor achiziționate este acumulat în contul Cumpărări. Apoi, pentru a determina costul bunurilor vîndute, la sfîrșitul exercițiului financiar-contabil stocul de mărfuri efectiv inventariat este scăzut din suma dintre totalul cumpărărilor și stocul inițial de mărfuri.

Prin sistemul de inventariere continuă, costul fiecărui articol este înscris în debitul contului Stoc de mărfuri în momentul cumpărării. În momentul vînzării articolelor, costul acestora se înregistrează în creditul contului Stoc de mărfuri (sau Mărfuri) și în debitul contului Costul bunurilor vîndute. În acest mod, în orice moment soldul contului Stoc de mărfuri reflectă costul bunurilor deținute,

iar soldul contului Costul bunurilor vîndute reprezintă costul articolelor vîndute pînă la acel moment. Contul Cumpărări nu se utilizează în sistemul de inventariere continuă. Tradițional, sistemul de inventariere periodică a fost utilizat de către companiile care vînd articole de mică valoare în cantități mari, din cauza dificultății și costului ridicat ale evidenței cumpărării și vînzării fiecărui articol. Exemple de astfel de companii sînt farmaciile, magazinele de piese auto, magazine universale, magazine cu prețuri reduse și firmele agricole. Spre deosebire de acestea, companiile care vînd articole cu preț unitar ridicat, cum ar fi echipamente sau automobile, au avut tendința de a utiliza sistemul de inventariere continuă. În ultimii ani, această utilizare diferențiată a celor două metode de evidență a stocurilor de mărfuri, în funcție de prețul unitar mic sau mare, s-a redus puternic din cauza utilizării largi a calculatoarelor. Deși sistemul de inventariere periodică este încă larg utilizat, numărul firmelor care aplică sistemul de inventariere continuă a sporit considerabil. De exemplu, multe băcănii, care foloseau în mod tradițional inventarierea periodică a mărfurilor, în prezent au introdus codul cu bare. Marcările electronice ale fiecărui produs, denumite coduri cu bare sau coduri universale ale produsului (UPC — universal product code), sînt utilizate pentru actualizarea datelor privind stocul fizic prin conectarea aparatelor de casă la un calculator (vezi Figura 5-2). Codificarea cu bare a devenit obișnuită în toate tipurile de companii de vînzări cu amănuntul, precum și în companiile de producție și chiar spitale. În unele companii de vînzări cu amănuntul s-a instituit practica utilizării inventarului permanent pentru a urmări evoluția stocului fizic și a inventarului periodic pentru întocmirea rapoartelor financiare.

Sistemul de inventariere periodică, folosit pentru determinarea costului bunurilor vîndute este prezentat în acest capitol. Sistemul de inventarie continuă este tratat în continuare în capitolul privind stocurile și capitolul privind repartizarea cheltuielilor și calculația costurilor pentru producția la comandă și în serie.

Sistemul de inventariere periodică (inventarul intermitent). Cele mai multe companii se bazează pe numărarea fizică a bunurilor deținute pentru vînzare la sfîrșitul exercițiului financiar, pentru a determina stocul final și, indirect, costul bunurilor vîndute. Procedura de stabilire a stocului final de mărfuri prin metoda inventarului intermitent presupune parcurgerea următoarelor trei etape:

1. Efectuarea numărării fizice a mărfurilor existente în patrimoniu la sfîrșitul exercițiului financiar.
2. Înmulțirea cantității fiecărui tip de marfă cu costul său unitar.
3. Însumarea costului rezultat aferent fiecărui tip de marfă pentru a stabili costul total. Această sumă reprezintă valoarea stocului final de mărfuri.

Figura 5-2. Exemplu de Cod universal al Produsului (UPC — Universal Product Code)

Costul stocului final de mărfuri se deduce din costul bunurilor disponibile pentru vînzare în vederea stabilirii costului bunurilor vîndute. Stocul final al unui exercițiu financiar-contabil reprezintă stocul inițial al exercițiului următor. Înregistrările pentru anularea stocului inițial (stocul final al exercițiului anterior) și evidențierea stocului final al perioadei curente se efectuează la sfîrșitul exercițiului financiar-contabil. Pe parcursul întregii perioade, aceste înregistrări sînt singurele efectuate în contul Stoc de mărfuri. În consecință, acest cont reflectă stocul real existent în patrimoniu la data întocmirii Bilanțului și după efectuarea operațiunilor de regularizare sau de închidere.

Imediat ce cumpărările sau vînzările sînt efectuate, această sumă devine o valoare istorică și rămîne așa pînă cînd un nou stoc este înregistrat la sfîrșitul exercițiului financiar-contabil.

Inventarierea fizică. Efectuarea constatării efective și a numărării fizice a tuturor mărfurilor existente în patrimoniu este denumită **inventariere fizică**. Aceasta poate fi o misiune dificilă, deoarece un articol se poate cu ușurință omite sau număra de două ori. Inventarierea fizică trebuie efectuată atît în sistemul de inventariere periodică, cît și în sistemul de inventariere continuă.

Stocul de mărfuri include toate bunurile vandabile deținute de companie, indiferent de locul unde se află acestea — rafturi, camere de păstrare, depozite, camioane, sau în curs de transportare între depozite și magazine. Acesta include și bunurile aflate în tranzit de la furnizor spre cumpărător, dacă dreptul de proprietate asupra bunurilor a fost transmis comerciantului. Stocul final nu include marfa facturată clienților, dar încă nelivrată sau bunurile care nu pot fi vîndute deoarece sînt deteriorate sau învechite. Totuși, dacă aceste bunuri pot fi vîndute la un preț redus, ele trebuie incluse în stocul final la valoarea lor redusă. Numărarea efectivă este efectuată după închiderea operațiunilor, în ultima zi a anului fiscal. Pentru a facilita inventarierea fizică, multe companii își încheie anul fiscal în sezonul cu activitate redusă, cînd stocul are un nivel relativ redus. De exemplu, magazinele universale de vînzare cu amănuntul își încheie deseori anul fiscal în ianuarie sau februarie. După orele de program, noaptea sau în week-end salariații numără și înregistrează toate articolele pe fișele sau foile de inventariere numerotate, urmînd procedee care să-i asigure că nu lipsește nici un articol. Uneori, magazinul se închide pentru toată ziua sau pentru o parte de zi în scopul efectuării inventarierii. În multe companii, utilizarea codului cu bare facilitează considerabil inventarierea fizică.

Pierderile de stocuri

Multe companii înregistrează pierderi importante în stocurile de mărfuri din cauza alterărilor, furturilor din magazine și sustragerilor mărunte de produse de către salariați. Bineînțeles, managementul dorește să prevină aceste pierderi încă de la apariția lor. Totuși, dacă aceste pierderi apar, inventarierea periodică nu oferă nici o posibilitate de depistare a lor, deoarece costul lor este inclus automat în costul bunurilor vîndute. De exemplu, să presupunem că o companie a pierdut mărfuri în valoare de 1.250$, care au fost furate ori s-au deteriorat pe parcursul unui exercițiu financiar-contabil. Deoarece stocul final de mărfuri nu reflectă aceste articole, valoarea bunurilor care se deduce din bunurile disponibile pentru vînzare este mai mică decît dacă articolele furate sau deteriorate ar fi reflectate în stocul final. Astfel, costul bunurilor vîndute este supraevaluat cu 1.250$. Cu alte cuvinte, costul bunurilor vîndute este majorat cu valoarea mărfurilor care s-au pierdut. Dacă se aplică un sistem de inventariere continuă, este mult mai ușoară depistarea acestor tipuri de pierderi. Deoarece datele privind stocul de mărfuri sînt modificate permanent în mo-

mentul efectuării oricărei vînzări, cumpărări şi restituiri, pierderile sînt depistate prin diferenţa dintre evidenţele scriptice ale stocului de mărfuri şi inventarierea fizică efectuată la sfîrşitul exerciţiului financiar-contabil.

Cheltuielile operaţionale (de exploatare)

Cheltuielile de exploatare reprezintă o altă parte componentă importantă a Contului de rezultate al unei companiei comerciale. Acestea sînt cheltuieli, altele decît costul bunurilor vîndute, care sînt necesare pentru derularea operaţiunilor. De obicei, cheltuielile de exploatare sînt grupate pe categorii. Cheltuielile de comercializare şi cheltuielile generale şi administrative reprezintă două categorii principale. Cheltuielile de comercializare cuprind cheltuielile privind: stocarea şi pregătirea bunurilor pentru vînzare; prezentarea, publicitatea şi alte activităţi promoţionale; efectuarea vînzărilor; expedierea bunurilor către cumpărător (dacă vînzătorul suportă cheltuielile de livrare). Printre cheltuielile generale şi administrative se numără: cheltuielile generale de birou, cele pentru contabilitate, personal, creditare şi încasare şi alte cheltuieli care se referă la toate operaţiunile companiei. Deşi cheltuielile generale privind spaţiile de desfăşurare a activităţii, cum ar fi cheltuielile privind chiria şi cheltuielile de întreţinere, sînt deseori incluse în categoria cheltuielilor generale şi administrative, ele pot fi repartizate între categoriile cheltuielilor de vînzare şi administrative într-o proporţie stabilită de management.

Înregistrările din contul Stoc de mărfuri (Mărfuri) la sfîrşitul exerciţiului contabil

OBIECTIVUL 6
Explicarea scopurilor înregistrărilor legate de stocul de mărfuri la sfîrşitul exerciţiului contabil şi prezentarea celor două moduri de abordare a acestora

Să ne reamintim că în sistemul de inventariere periodică achiziţiile de mărfuri sînt acumulate în contul Cumpărări. Pe parcursul exerciţiului financiar-contabil, nu se efectuează nici o înregistrare în contul Mărfuri. Soldul său la sfîrşitul anului, înainte de înregistrarea operaţiunilor de regularizare şi de închidere, este acelaşi ca la începutul anului. Astfel, soldul său în acest moment reprezintă stocul iniţial de mărfuri. De asemenea, să ne reamintim că valoarea costului bunurilor vîndute se determină însumînd stocul iniţial de mărfuri şi cumpărările nete, sumă din care se scade apoi stocul final de mărfuri. Obiectivele înregistrărilor efectuate la sfîrşitul perioadei în contul Mărfuri sînt: (1) extragerea soldului iniţial din contul Mărfuri, (2) înregistrarea soldului final în contul Mărfuri şi (3) înregistrarea soldului iniţial în debitul şi a soldului final în creditul contului Profit şi pierdere, în scopul determinării venitului net. Folosind datele privind Fenwick Fashions, T-urile conturilor de mai jos arată cum pot fi atinse aceste obiective:

Mărfuri

1 ian.	Sold iniţial	52.800	31 dec.	52.800
31 dec.	Sold final	48.300		

Efect A Efect B

Profit şi pierdere

31 dec.	Sold iniţial	52.800	31 dec.	48.300

În acest exemplu, la începutul anului stocul de mărfuri a fost de 52.800$ şi la sfîrşitul anului — de 48.300$. Efectul A extrage soldul 52.800$ din contul Mărfuri, lăsînd un sold zero şi îl transferă în contul Profit şi pierdere. În contul

Profit și pierdere, suma de 52.800$ este un efect adăugat cumpărărilor nete deoarece, asemeni cheltuielilor, soldul contului Cumpărări este înregistrat în debitul contului Profit și pierdere printr-o operațiune de închidere. Efectul B stabilește soldul final al contului Mărfuri, de 48.300$ și îl înregistrează în creditul contului Profit și pierdere. Creditarea contului Profit și pierdere are drept rezultat scăderea stocului final din valoarea bunurilor disponibile pentru vînzare, deoarece atît cumpărările, cît și stocul inițial sînt înregistrate în debit. Cu alte cuvinte, stocul inițial de mărfuri este înregistrat în debitul contului Profit și pierdere, iar stocul final de mărfuri este înregistrat în creditul contului Profit și pierdere.

Deci, cele trei obiective menționate mai sus sînt atinse prin efectele A și B. În acest moment, întrebarea este cum se pot obține aceste efecte. Există două metode acceptabile: metoda înregistrărilor de regularizare și metoda înregistrărilor de închidere. Fiecare din ele produce exact aceleași efecte, de aceea doar una din ele va fi aplicată de companie. Totuși, deoarece practica variază în diferite regiuni ale țării, în continuare vom prezenta ambele metode. Fiecare metodă constituie un simplu procedeu contabil de gestiune a contului Mărfuri, în cadrul sistemului de inventariere periodică.

Folosind *metoda înregistrărilor de regularizare*, cele două operațiuni impuse de efectele A și B sînt realizate o dată cu celelalte înregistrări de regularizare, astfel:

Înregistrări de regularizare

31 dec.	Profit și pierdere	52.800	
	Mărfuri		**52.800**
	Extragerea soldului inițial al contului Mărfuri și transferarea acestuia în contul Profit și pierdere		
31 dec.	**Mărfuri**	48.300	
	Profit și pierdere		48.300
	Stabilirea soldului final al contului Mărfuri și scăderea acestuia din valoarea produselor disponibile pentru vînzare din contul Profit și pierdere		

Metoda înregistrărilor de închidere debitează și creditează contul Mărfuri, în cadrul celorlalte operațiuni de închidere, astfel:

Înregistrări de închidere

31 dec.	Profit și pierdere	Total sume creditoare	
	Mărfuri		**52.800**
	Cheltuieli și alte conturi de rezultate cu sold debitor		Sume diverse
	Închiderea conturilor temporare de cheltuieli și venituri cu solduri debitoare și extragerea stocului inițial		
31 dec.	**Mărfuri**	**48.300**	
	Venituri și alte conturi de rezultate cu sold creditor	Sume diverse	
	Profit și pierdere		Total sume debitoare
	Închiderea conturilor temporare de cheltuieli și venituri, cu solduri creditoare și extragerea stocului final		

Observați că prin ambele metode contul Mărfuri este creditat cu valoarea soldului inițial și debitat cu valoarea soldului final și că înregistrările opuse sînt efectuate în contul Profit și pierdere.

Foia de calcul a unei companii comerciale

OBIECTIVUL 7
Întocmirea foii de calcul în ramura comerțului conform uneia din cele două metode

În capitolul privind derularea ciclului contabil, foaia de calcul (documentul cumulativ, situația recapitulativă) a fost prezentată ca fiind foarte utilă pentru întocmirea rapoartelor financiare și efectuarea operațiunilor de regularizare și de închidere. Foaia de calcul a unei companii comerciale este, în general, asemănătoare cu cea a unei companii de prestări servicii, cu excepția faptului că necesită utilizarea unor conturi noi care sînt necesare pentru înregistrarea operațiunilor comerciale. Această situație recapitulativă cuprinde conturile: Vînzări, Vînzări restituite și rabaturi acordate, Discounturi aferente vînzărilor, Cumpărări, Cumpărări restituite și rabaturi obținute, Discounturi aferente cumpărărilor, Cheltuieli de transport-aprovizionare și Mărfuri. Cu excepția contului Mărfuri, toate aceste conturi sînt tratate ca și conturile de venituri și cheltuieli ale unei companii de prestări servicii. În procesul de închidere, soldurile acestora sînt transferate în contul Profit și pierdere. Aceste conturi sînt prezentate în foaia de calcul în coloanele „Cont de rezultate".

Modul în care sînt efectuate înregistrările în contul Mărfuri diferă în funcție de metoda folosită (operațiuni de regularizare sau de închidere). Dvs. trebuie să învățați una din aceste metode, deoarece ambele sînt acceptabile și au drept rezultat atingerea acelorași obiective. Ar trebui să-l întrebați pe asistent care din aceste metode va fi utilizată în cursul dvs.

Metoda înregistrărilor de regularizare

Foaia de calcul a Fenwick Fashions Company, care utilizează metoda înregistrărilor de regularizare este prezentată în tabelul 5-3. Fiecare pereche de coloane din foaia de calcul, precum și înregistrările de regularizare și de închidere sînt discutate mai jos.

Coloanele „Balanță de verificare". Primul pas în întocmirea foii de calcul constă în introducerea soldurilor din Cartea mare în coloanele „Balanță de verificare". Dvs. sînteți deja familiarizați cu această procedură. Calculați totalul coloanelor „Balanță de verificare" pentru a confirma că totalul sumelor debitoare este egal cu totalul sumelor creditoare.

Coloanele „Regularizări". Primele două înregistrări efectuate în foaia de calcul conform metodei înregistrărilor de regularizare aplicată în gestiunea stocului de mărfuri au fost explicate în paragraful anterior. Prima înregistrare transferă stocul inițial de mărfuri în Contul de rezultate prin debitarea contului Profit și pierdere și creditarea contului Mărfuri cu suma de 52.800$ (regularizarea **a**). A doua înregistrare stabilește stocul final de mărfuri prin debitarea contului Mărfuri și creditarea contului Profit și pierdere cu suma de 48.300$ (regularizarea **b**). Observați că soldul contului Profit și pierdere este prezentat imediat sub totalul coloanelor „Balanță de verificare". Restul regularizărilor pentru Fenwick Fashions vă sînt cunoscute. Acestea implică asigurarea expirată pe parcursul exercițiului (regularizarea **c**), materialele de birou și de comercializare consumate (regularizările **d** și **e**) și amortizarea clădirilor și a echipa-

Exemplul 5-3. Foaia de calcul a Fenwick Fashions Company: Metoda înregistrărilor de regularizare

Fenwick Fashions Company
Foaie de calcul
Pentru anul încheiat la 31 decembrie 19xx

Denumirea contului	Balanță de verificare		Regularizări		Cont de rezultate		Bilanț	
	Debit	Credit	Debit	Credit	Debit	Credit	Debit	Credit
Mijloace bănești	29.410						29.410	
Clienți	42.400						42.400	
Mărfuri	**52.800**		**(b) 48.300**	**(a) 52.800**			48.300	
Asigurare plătită în avans	17.400			(c) 5.800			11.600	
Materiale de comercializare	2.600			(d) 1.540			1.060	
Materiale de birou	1.840			(e) 1.204			636	
Terenuri	4.500						4.500	
Clădiri	20.260						20.260	
Amortizare cumulată, Clădiri		5.650		(f) 2.600				8.250
Echipamente de birou	8.600						8.600	
Amortizare cumulată, Echipamente de birou		2.800		(g) 2.200				5.000
Furnizori		25.683						25.683
Gloria Fenwick, Capital		118.352						118.352
Gloria Fenwick, Retrageri	20.000						20.000	
Vînzări		**246.350**				**246.350**		
Vînzări restituite și rabaturi acordate	**2.750**				**2.750**			
Discounturi aferente vînzărilor	**4.275**				**4.275**			
Cumpărări	**126.400**				**126.400**			
Cumpărări restituite și rabaturi obținute		**5.640**				**5.640**		
Discounturi aferente cumpărărilor		**2.136**				**2.136**		
Cheltuieli de transport-aprovizionare	**8.236**				**8.236**			
Cheltuieli privind salariile vînzătorilor	22.500				22.500			
Cheltuieli de transport-expediere	5.740				5.740			
Cheltuieli de publicitate	10.000				10.000			
Cheltuieli privind salariile personalului administrativ	26.900				26.900			
	406.611	406.611						
Profit și pierdere			**(a) 52.800**	**(b) 48.300**	**52.800**	**48.300**		
Cheltuieli privind asigurarea, Vînzări			(c) 1.600		1.600			
Cheltuieli privind asigurarea, Generale			(c) 4.200		4.200			
Cheltuieli privind materialele de comercializare			(d) 1.540		1.540			
Cheltuieli privind materialele de birou			(e) 1.204		1.204			
Cheltuieli privind amortizarea clădirilor			(f) 2.600		2.600			
Cheltuieli privind amortizarea echipamentelor de birou			(g) 2.200		2.200			
			114.444	114.444	272.945	302.426	186.766	157.285
Venit net					29.481			29.481
					302.426	302.426	186.766	186.766

mentului de birou (regularizările **f** și **g**). După ce înregistrările de regularizare au fost evidențiate în foaia de calcul, coloanele „Regularizări" sînt însumate pentru confirmarea egalității dintre totalul sumelor debitoare și totalul sumelor creditoare.

Omiterea coloanelor „Balanță de verificare rectificată". Aceste două coloane, care apar în foaia de calcul a unei companii de prestări servicii, poate fi omisă. Aceste coloane sînt opționale; ele trebuie utilizate numai în cazul în care este necesară efectuarea mai multor înregistrări de regularizare. Atunci cînd există doar cîteva înregistrări de regularizare, cum este cazul Fenwick Fashions Company, aceste coloane pot fi omise pentru a economisi timp.

Coloanele „Cont de rezultate" și „Bilanț". După însumarea coloanelor „Balanță de verificare", înregistrarea regularizărilor și verificarea totalurilor pe coloane, soldurile sînt transferate în coloanele „Cont de rezultate" și „Bilanț". Încă o dată, începeți de sus cu contul Mijloace bănești și parcurgeți în jos fiecare cont din foaia de calcul unul după altul. Fiecare sold al contului este înscris în coloanele corespunzătoare, „Cont de rezultate" sau „Bilanț". Singura excepție de la această regulă constă în faptul că debitul (stoc inițial de mărfuri, 52.800$) și creditul (stoc final de mărfuri, 48.300$) contului Profit și pierdere este transferat în coloanele „Cont de rezultate" corespunzătoare. Motivul acestei operațiuni este că stocul inițial și stocul final de mărfuri sînt necesare pentru întocmirea secțiunii costului bunurilor vîndute din Contul de rezultate.

După ce toate soldurile au fost înscrise în coloanele corecte, cele patru coloane sînt totalizate. Venitul net (sau pierderea netă) este dat de diferența dintre coloanele „Cont de rezultate" debitoare și creditoare. În acest caz, Fenwick Fashions Company a obținut un venit net de 29.481$, care este înscris în coloana creditoare „Bilanț". Apoi se va determina totalul celor patru coloane, pentru a confirma că sumele debitoare sînt egale cu sumele creditoare.

OBIECTIVUL 8
Efectuarea operațiunilor de regularizare și de închidere în ramura comerțului

Înregistrările de regularizare. În această etapă, operațiunile de regularizare sînt înregistrate din foaia de calcul în Registrul Jurnal și înscrise în Cartea mare, asemănător cu metoda aplicată în companiile de prestări servicii. Singura deosebire este că prin aplicarea metodei înregistrărilor de regularizare cele două regularizări care se referă la conturile Mărfuri și Profit și pierdere, explicate deja mai sus, apar printre operațiunile de regularizare.

Înregistrările de închidere. Operațiunile de închidere efectuate conform metodei înregistrărilor de închidere sînt exemplificate în Tabelul 5-4. Aceste înregistrări de închidere sînt foarte asemănătoare cu cele din companiile de prestări servicii, cu excepția faptului că noile conturi introduse în cazul companiilor comerciale trebuie să fie de asemenea închise prin contul Profit și pierdere.

Toate conturile rezultate cu sold debitor, inclusiv Vînzări restituite și rabaturi acordate, Discounturi aferente vînzărilor și Cheltuieli de transport-aprovizionare, sînt creditate prin prima înregistrare. Toate conturile de rezultate cu solduri creditoare, inclusiv Vînzări, Cumpărări restituite și rabaturi obținute, sînt debitate prin a doua înregistrare. Atunci cînd copiați conturile și soldurile lor din coloanele „Cont de rezultate" ale foii de calcul, nu includeți sumele debitoare și creditoare ale contului Mărfuri, care sînt deja reflectate în contul Profit și pierdere. A treia înregistrare închide contul Profit și pierdere, transferîndu-se venitul net în contul Capital. A patra înregistrare închide contul Retrageri prin contul Capital. După efectuarea înregistrărilor de regularizare și de închidere, contul Profit și pierdere poate fi prezentat sintetic prin T-ul următor:

Profit și pierdere

31 dec.	Anularea stocului inițial	52.800	31 dec.	Stabilirea stocului final	48.300
31 dec.	Închiderea conturilor de cheltuieli și venituri cu sold debitor	220.145	31 dec.	Închiderea conturilor de cheltuieli și venituri cu sold creditor	254.126
31 dec.	Închiderea contului Profit și pierdere	29.481			
Sold		**0**			

Exemplul 5-4. Operațiunile de închidere ale unei companii comerciale: Metoda înregistrărilor de regularizare

Jurnal General — **Pagina 10**

Data		Explicație	Nr.Ref.	Debit	Credit
19xx		*Înregistrări de închidere:*			
dec.	31	Profit și pierdere		220.145	
		Vînzări restituite și rabaturi acordate			2.750
		Discounturi aferente vînzărilor			4.275
		Cumpărări			126.400
		Cheltuieli de transport-aprovizionare			8.236
		Cheltuieli privind personalul de comercializare			22.500
		Cheltuieli de transport-expediere			5.740
		Cheltuieli de publicitate			10.000
		Cheltuieli privind personalul de birou			26.900
		Cheltuieli de asigurare, Vînzări			1.600
		Cheltuieli de asigurare, Generale			4.200
		Cheltuieli privind materialele de comercializare			1.540
		Cheltuieli privind materialele de birou			1.204
		Cheltuieli privind amortizarea clădirilor			2.600
		Cheltuieli privind amortizarea echipamentelor de birou			2.200
		Închiderea conturilor temporare de venituri și cheltuieli cu solduri debitoare			
	31	Vînzări		246.350	
		Cumpărări restituite și rabaturi obținute		5.640	
		Discounturi aferente cumpărărilor		2.136	
		Profit și pierdere			254.126
		Închiderea conturilor temporare de venituri și cheltuieli cu solduri creditoare			
	31	Profit și pierdere		29.481	
		Gloria Fenwick, Capital			29.481
		Închiderea contului Profit și pierdere			
	31	Gloria Fenwick, Capital		20.000	
		Gloria Fenwick, Retrageri			20.000
		Închiderea contului Retrageri			

Metodă alternativă

Metoda înregistrărilor de închidere

Foaia de calcul a Fenwick Fashions Company, întocmită prin aplicarea metodei înregistrărilor de închidere, este prezentată în Tabelul 5-5. Fiecare pereche de coloane din foaia de calcul și înregistrările de regularizare și închidere sînt discutate mai jos.
Coloanele „Balanță de verificare". Primul pas în elaborarea foii de calcul constă în introducerea soldurilor conturilor din Cartea mare în coloanele „Balanță de verificare". Această procedură vă este deja cunoscută.

Coloanele „Regularizări". Conform metodei înregistrărilor de închidere, aplicată în gestiunea stocului de mărfuri, înregistrările de regularizare ale Fenwick Fashions Company sînt înscrise în coloanele „Regularizări", ca și în exemplul companiei de prestări servicii. Acestea se referă la asigurarea expirată pe parcursul exercițiului (regularizarea **a**), la materialele de birou și de comercializare consumate pe parcursul exercițiului (regularizările **b** și **c**) și la amortizarea clădirilor și a echipamentelor de birou (regularizările **d** și **e**). Nu se efectuează nici o înregistrare de regularizare implicînd stocul de mărfuri. După ce înregistrările de regularizare au fost introduse în foaia de calcul, se determină totalurile coloanelor, pentru a confirma că totalul sumelor debitoare este egal cu totalul sumelor creditoare.

Omiterea coloanelor „Balanță de verificare rectificată". Aceste două coloane, care apar în foaia de calcul a unei companii de prestări servicii, pot fi omise. Vezi discuția de la paragraful privind metoda înregistrărilor de regularizare.

Coloanele „Cont de rezultate" și „Bilanț". După ce s-a aflat totalul coloanelor „Balanță de verificare", s-au înregistrat regularizările și s-a confirmat egalitatea coloanelor, soldurile sînt transferate în coloanele „Cont de rezultate" și „Bilanț". Încă o dată, începeți de sus cu contul Mijloace bănești și parcurgeți în jos fiecare cont din foaia de calcul unul după altul, fiecare sold fiind înscris în coloanele „Cont de rezultate" sau „Bilanț" corespunzătoare.

„Problema" privind acest transfer se referă la rîndul Mărfuri. Stocul inițial, de 52.800$ (care este deja înscris în coloanele „Balanță de verificare"), se înscrie în coloana debitoare „Cont de rezultate", după cum puteți vedea în Tabelul 5-5. Această procedură are efectul de a adăuga stocul inițial la cumpărările nete, deoarece contul Cumpărări este deja înscris în coloana debitoare „Cont de rezultate". Stocul final, de 48.300$ (care este determinat pe baza inventarierii fizice și nu este inclus în coloanele „Balanță de verificare"), este apoi înregistrat în coloana creditoare „Cont de rezultate". Această procedură are efectul de a deduce stocul final din valoarea bunurilor disponibile pentru vînzare, în scopul calculării costului bunurilor vîndute. În sfîrșit, stocul final de mărfuri (48.300$) este înscris în partea debitoare a coloanelor „Bilanț", deoarece el va apărea în Bilanț ca activ.

După ce toate sumele au fost înscrise în coloanele corespunzătoare, se calculează totalurile celor patru coloane. Venitul net (sau pierderea netă) este dat de diferența dintre coloanele „Cont de rezultate" debitoare și creditoare. În acest caz, Fenwick Fashions Company a obținut un venit net de 29.481$, care este înscris în partea de credit a coloanelor „Bilanț". Cele patru coloane sînt apoi totalizate, pentru a confirma că totalul sumelor debitoare este egal cu totalul sumelor creditoare.

Înregistrările de regularizare. Acum înregistrările de regularizare sînt înscrise din foaia de calcul în Registrul Jurnal și trecute în Cartea mare, așa cum

Exemplul 5-5. Foaia de calcul a Fenwick Fashions Company: metoda înregistrărilor de închidere

Fenwick Fashions Company
Foaie de calcul
Pentru anul încheiat la 31 decembrie 19xx

Denumirea contului	Balanță de verificare		Regularizări		Cont de rezultate		Bilanț	
	Debit	Credit	Debit	Credit	Debit	Credit	Debit	Credit
Mijloace bănești	29.410						29.410	
Clienți	42.400						42.400	
Mărfuri	**52.800**				**52.800**	**48.300**	**48.300**	
Asigurare plătită în avans	17 400			(a) 5.800			11.600	
Materiale de comercializare	2.600			(b) 1.540			1.060	
Materiale de birou	1.840			(c) 1.204			636	
Terenuri	4.500						4.500	
Clădiri	20.260						20.260	
Amortizare cumulată, Clădiri		5.650		(d) 2.600				8.250
Echipamente de birou	8.600						8.600	
Amortizare cumulată, Echipamente de birou		2.800		(e) 2.200				5.000
Furnizori		25.683						25.683
Gloria Fenwick, Capital		118.352						118.352
Gloria Fenwick, Retrageri	20.000						20.000	
Vînzări		**246.350**				**246.350**		
Vînzări restituite și rabaturi acordate	**2.750**				**2.750**			
Discounturi aferente vînzărilor	**4.275**				**4.275**			
Cumpărări	**126.400**				**126.400**			
Cumpărări restituite și rabaturi obținute		**5.640**				**5.640**		
Discounturi aferente cumpărărilor		**2.136**				**2.136**		
Cheltuieli de transport-aprovizionare	**8.236**				**8.236**			
Cheltuieli privind salariile vînzătorilor	22.500				22.500			
Cheltuieli de transport-expediere	5.740				5.740			
Cheltuieli de publicitate	10.000				10.000			
Cheltuieli privind salariile personalului administrativ	26.900				26.900			
	406.611	406.611						
Cheltuieli privind asigurarea, Vînzări			(a) 1.600		1.600			
Cheltuieli privind asigurarea, Generale			(a) 4.200		4.200			
Cheltuieli privind materialele de comercializare			(b) 1.540		1.540			
Cheltuieli privind materiale de birou			(c) 1.204		1.204			
Cheltuieli de amortizare, Clădiri			(d) 2.600		2.600			
Cheltuieli de amortizare, Echipament de birou			(e) 2.200		2.200			
			13.344	13.344	272.945	302.426	186.766	157.285
Venit net					29.481			29.481
					302.426	302.426	186.766	186.766

Exemplul 5-6. Înregistrările de închidere ale unei companii comerciale: metoda înregistrărilor de închidere

Jurnal General					Pagina 10
Data		**Explicație**	**Nr.Ref.**	**Debit**	**Credit**
19xx		*Înregistrări de închidere:*			
dec.	31	Profit și pierdere		272.945	
		Mărfuri			52.800
		Vînzări restituite și rabaturi acordate			2.750
		Discounturi aferente vînzărilor			4.275
		Cumpărări			126.400
		Cheltuieli de transport-aprovizionare			8.236
		Cheltuieli privind personalul vînzător			22.500
		Cheltuieli de transport-expediere			5.740
		Cheltuieli de publicitate			10.000
		Cheltuieli privind personalul de birou			26.900
		Cheltuieli de asigurare, Vînzări			1.600
		Cheltuieli de asigurare, Generale			4.200
		Cheltuieli privind materialele de comercializare			1.540
		Cheltuieli privind materiale de birou			1.204
		Cheltuieli privind amortizarea clădirilor			2.600
		Cheltuieli privind amortizarea echipamentelor de birou			2.200
		Închiderea conturilor temporare de venituri și cheltuieli cu solduri debitoare și anularea stocului inițial de mărfuri			
	31	Stoc de mărfuri		48.300	
		Vînzări		246.350	
		Cumpărări restituite și rabaturi obținute		5.640	
		Discounturi aferente cumpărărilor		2.136	
		Profit și pierdere			302.426
		Închiderea conturilor temporare de venituri și cheltuieli cu solduri creditoare și determinarea stocului final de mărfuri			
	31	Profit și pierdere		29.481	
		Gloria Fenwick, Capital			29.481
		Închiderea contului Profit și pierdere			
	31	Gloria Fenwick, Capital		20.000	
		Gloria Fenwick, Retrageri			20.000
		Închiderea contului Retrageri			

s-ar face într-o companie de prestări servicii. Conform metodei înregistrărilor de închidere, nu există nici o diferență între procedeele aplicate într-o companie de prestări servicii și o companie comercială.

Înregistrările de închidere. Înregistrările de închidere ale Fenwick Fashions Company efectuate conform metodei înregistrărilor de închidere apar în Tabelul 5-6. Observați că în prima înregistrare contul Mărfuri este creditat cu valoarea stocului inițial de mărfuri (52.800$), iar în a doua înregistrare același

Exemplul 5-7. Contul de rezultate al Fenwick Fashions Company

Fenwick Fashions Company
Cont de rezultate
pentru anul încheiat la 31 decembrie 19xx

Venituri din vînzări				
Vînzări brute				$246.350
Minus: Vînzări restituite și rabaturi acordate			$ 2.750	
Discounturi aferente vînzărilor			4.275	7.025
Vînzări nete				$239.325
Costul bunurilor vîndute				
Mărfuri, la 1 ianuarie 19xx			$ 52.800	
Cumpărări		$126.400		
Minus: Cumpărări restituite și rabaturi obținute	$5.640			
Discounturi aferente cumpărărilor	2.136	7.776		
		$118.624		
Cheltuieli de transport-aprovizionare		8.236		
Cumpărări nete			126.860	
Bunuri disponibile pentru vînzare			$179.660	
Minus: Mărfuri, la 31 decembrie 19xx			48.300	
Costul bunurilor vîndute				131.360
Marja brută din vînzări				$107.965
Cheltuieli de exploatare				
Cheltuieli de comercializare				
Cheltuieli cu personalul de comercializare		$ 22.500		
Cheltuieli de transport-expediere		5.740		
Cheltuieli de publicitate		10.000		
Cheltuieli de asigurare, Vînzări		1.600		
Cheltuieli privind materialele de comercializare		1.540		
Total cheltuieli de comercializare			$ 41.380	
Cheltuieli general-administrative				
Cheltuieli cu personalul de birou		$ 26.900		
Cheltuieli de asigurare, Generale		4.200		
Cheltuieli privind materialele de birou		1.204		
Cheltuieli de amortizare, Clădiri		2.600		
Cheltuieli de amortizare, Echipamente de birou		2.200		
Total cheltuieli general-administrative			37.104	
Total cheltuieli de exploatare				78.484
Venit net				$ 29.481

cont este debitat cu valoarea stocului final de mărfuri (48.300$). Cu alte cuvinte, aceste înregistrări de închidere sînt foarte asemănătoare cu cele ale companiei de prestări servicii, cu excepția faptului că noile conturi specifice companiei comerciale introduse în acest capitol trebuie, de asemenea, închise prin contul Profit și pierdere. Toate conturile de rezultate cu sold debitor — Vînzări restituite și rabaturi acordate, Discounturi aferente vînzărilor, Cumpărări și Cheltuieli de transport-aprovizionare — sînt creditate în prima înregistrare.

Totalul acestor conturi (272.945$) este egal cu totalul coloanei debitoare „Cont de rezultate" din foaia de calcul. Toate conturile de rezultate cu sold creditor — Vînzări, Cumpărări restituite și rabaturi obținute și Discounturi aferente cumpărărilor — sînt debitate în a doua înregistrare. Totalul acestor conturi (302.426$) este egal cu totalul coloanei creditoare „Cont de rezultate" din foaia de calcul.

Înregistrările a treia și a patra sînt efectuate pentru a închide contul de Profit și pierdere și a transfera venitul net în contul Capital și pentru a închide contul Retrageri prin contul Capital. După ce aceste înregistrări de închidere sînt efectuate, contul Profit și pierdere poate fi sintetizat cu ajutorul T-ului următor:

Profit și pierdere

31 dec.	Închiderea conturilor de cheltuieli și venituri cu sold debitor	272.945	31 dec. Închiderea conturilor de cheltuieli și venituri cu sold creditor	302.426
31 dec.	Închiderea contului Profit și pierdere	29.481		
Sold		**0**		

Contul de rezultate ilustrat

OBIECTIVUL 9
Întocmirea contului de rezultate în ramura comerțului

În acest capitol, am prezentat părțile componente ale Contului de rezultate al unei companii comerciale și am discutat operațiunile referitoare la fiecare parte componentă a acestuia. Tabelul 5-7 reunește toate aceste părți componente într-un Cont de rezultate complet al Fenwick Fashions Company. Acest document de sinteză poate fi întocmit pe baza conturilor de rezultate din Cartea mare, sau luînd soldurile conturilor din coloanele „Cont de rezultate" ale foii de calcul. În practică, vor fi întocmite și Situația capitalurilor proprii și Bilanțul contabil. Acestea nu sînt prezentate aici, deoarece se aseamănă cu cele ale companiei de prestări servicii, cu excepția contului Mărfuri, care este prezentat printre activele din Bilanț.

Recapitulare

Recapitularea obiectivelor de studiu

1. **Compararea Conturilor de rezultate din ramura serviciilor cu cele din ramura comerțului.**
   Compania comercială se deosebește de cea de servicii prin faptul că obține profit din cumpărarea și vînzarea mărfurilor și nu din prestarea anumitor servicii. În cel mai simplu caz, Contul de rezultate al unei firme de servicii este format numai din venituri și cheltuieli. În schimb, Contul de rezultate al unei firme de comerț are trei părți principale: (1) venituri din vînzări, (2) costul bunurilor vîndute și (3) cheltuieli de exploatare. Marja brută din vînzări reprezintă diferența dintre veniturile din vînzări și costul bunurilor vîndute. Venitul net (profitul) reprezintă diferența dintre marja brută din vînzări și cheltuielile de exploatare. Comercianții trebuie să-și vîndă mărfurile la un preț mai mare decît costul de achiziție, pentru a-și acoperi cheltuielile de exploatare și a obține un profit.

2. **Înregistrarea operațiunilor generatoare de venituri în domeniul comerțului.**
   Veniturile din vînzări sînt egale cu vînzările brute minus vînzări restituite, rabaturi acordate și discounturi aferente vînzărilor. Suma unui discount aferent vînzărilor este determinată în funcție de condițiile vînzării. Operațiunile privind veniturile firmelor de comerț pot fi sintetizate după cum urmează:

Operațiune	Înregistrări contabile corespunzătoare	
	Debitare	Creditare
Vînzare de mărfuri unui client	Mijloace bănești (sau Clienți)	Vînzări
Acceptarea restituirilor de mărfuri de la clienți sau acordarea unei reduceri față de prețul inițial	Vînzări restituite și rabaturi acordate	Clienți (sau Mijloace bănești)
Încasarea contravalorii mărfurilor vîndute pe credit	Mijloace bănești Discounturi aferente (și vînzărilor, dacă se aplică)	Clienți

Contul Vînzări se utilizează numai pentru înregistrarea vînzărilor de mărfuri către clienți.

3. Calculul costului bunurilor vîndute.

Pentru a calcula costul bunurilor vîndute, adunați cumpărările nete și stocul inițial de mărfuri pentru a determina costul bunurilor disponibile pentru vînzare, astfel:

Stoc inițial de mărfuri + Cumpărări nete = Bunuri disponibile pentru vînzare

Apoi, scădeți stocul final de mărfuri din valoarea bunurilor disponibile pentru vînzare, astfel:

Bunuri disponibile pentru vînzare - Stoc final de mărfuri = Costul bunurilor vîndute

Cumpărările nete se calculează prin deducerea cumpărărilor restituite, rabaturilor obținute și discounturilor aferente cumpărărilor din cumpărările brute și adăugarea oricăror cheltuieli de transport-aprovizionare legate de cumpărări, astfel:

Cumpărări brute - Cumpărări restituite și rabaturi obținute - Discounturi aferente cumpărărilor + Cheltuieli de transport-aprovizionare = Cumpărări nete

4. Înregistrarea operațiunilor privind cumpărările de mărfuri.

Operațiunile ce se referă la cumpărări de mărfuri pot fi sintetizate astfel:

Operațiune	Înregistrări contabile corespunzătoare	
	Debitare	Creditare
Cumpărare de mărfuri în scopul revînzării	Cumpărări	Mijloace bănești (sau Furnizori)
Efectuarea de cheltuieli privind transportul mărfurilor cumpărate în scopul revînzării	Cheltuieli de transport-aprovizionare	Mijloace bănești (sau Furnizori)
Restituirea mărfurilor necorespunzătoare către furnizor, sau obținerea unei reduceri a prețului inițial	Furnizori (sau Mijloace bănești)	Cumpărări restituite și rabaturi obținute
Achitarea contravalorii mărfurilor cumpărate pe credit	Furnizori	Mijloace bănești (și Discounturi aferente cumpărărilor, dacă se aplică)

Contul Cumpărări se debitează numai cu valoarea mărfurilor achiziționate în scopul revînzării. Unicul său scop este de a acumula costul total al mărfurilor cumpărate pe parcursul unui exercițiu contabil.

5. Identificarea diferențelor dintre sistemul de inventariere continuă (inventarul permanent) și sistemul de inventariere periodică (inventarul intermitent).

Stocul de mărfuri cuprinde toate bunurile existente în patrimoniu și care pot fi vîndute, indiferent de locul în care se află. Stocul de mărfuri poate fi determinat prin una din cele două metode. Prin *metoda inventarului periodic*, compania așteaptă de obicei pînă la sfîrșitul unui exercițiu contabil pentru a efectua o inventariere fizică a mărfurilor; firma nu ține evidențe detaliate ale stocului fizic disponibil pe parcursul exercițiului. Prin *metoda inventarului permanent*, pe parcursul anului se ține evidența cantității și, de obicei, costului articolelor separate din stoc, pe măsură ce acestea sînt cumpărate și vîndute. Costul bunurilor vîndute se înregistrează în momentul în care mărfurile sînt transferate clienților, iar soldul contului de mărfuri este actualizat continuu pe parcursul anului, pe măsura cumpărării și vînzării articolelor din stoc.

6. Explicarea scopurilor înregistrărilor legate de stocul de mărfuri la sfîrșitul exercițiului contabil și prezentarea celor două moduri de abordare a acestora.

Prin sistemul inventarului periodic, la sfîrșitul exercițiului contabil este necesar (1) să se elimine stocul inițial din contul Stoc de mărfuri, (2) să se introducă stocul final în contul Stoc de mărfuri și (3) să se introducă aceste două sume în contul Profit și pierdere, pentru a calcula venitul net. Aceste obiective sînt realizate prin debitarea contului Profit și pierdere și creditarea contului Stoc de mărfuri cu valoarea stocului inițial și prin debitarea contului Stoc de mărfuri și creditarea contului Profit și pierdere cu valoarea stocului final.

Operațiuni privind stocul de mărfuri la sfîrșitul exercițiului contabil	Înregistrări contabile corespunzătoare	
	Debitare	Creditare
Transferarea stocului inițial în contul Profit și pierdere	Profit și pierdere	Stoc de mărfuri
Efectuarea inventarierii fizice a mărfurilor existente în patrimoniu la sfîrșitul exercițiului și stabilirea valorii stocului final	Stoc de mărfuri	Profit și pierdere

Există două metode prin care se pot realiza aceste efecte. Prin metoda înregistrărilor de regularizare, aceste două operațiuni sînt realizate o dată cu celelalte regularizări. Prin metoda înregistrărilor de închidere, aceste două operațiuni sînt realizate o dată cu celelalte operațiuni de închidere.

7. Întocmirea foii de calcul în ramura comerțului conform uneia din cele două metode.

Principala deosebire între completarea foii de calcul a unei firme de comerț și cea a unei firme de servicii constă în conturile pe care le implică operațiunile comerciale. Conturile necesare pentru calculul costului bunurilor vîndute apar în coloanele „Cont de rezultate". Contul Stoc de mărfuri este tratat diferit prin fiecare din următoarele două metode:

Metoda înregistrărilor de regularizare: Prin această metodă, stocul inițial de mărfuri se înregistrează în debitul contului Profit și pierdere și în creditul contului

Stoc de mărfuri în coloanele „Regularizări" — pentru eliminarea stocului inițial din contul Stoc de mărfuri. Apoi, stocul final de mărfuri se înregistrează în debitul contului Stoc de mărfuri și în creditul contului Profit și pierdere. Atît suma debitoare, cît și cea creditoare din contul Profit și pierdere se înregistrează în coloanele „Cont de rezultate" corespunzătoare, iar suma debitoare din contul Stoc de mărfuri se înregistrează în coloana „Bilanț" debitoare.

Metoda înregistrărilor de închidere: Prin această metodă, stocul inițial din balanța de verificare se transferă în coloana „Cont de rezultate" debitoare, iar soldul final al contului Stoc de mărfuri se înregistrează în coloanele „Bilanț" atît pe debit, cît și pe credit.

8. Efectuarea operațiunilor de regularizare și de închidere în ramura comerțului.

Înregistrările de regularizare și de închidere ale unei firme de comerț sînt asemănătoare cu cele ale unei firme de servicii. Principala diferență constă în operațiunile din contul Stoc de mărfuri, care sînt sintetizate în tabelul următor:

Metodă	Regularizare	Închidere
Metoda înregistrărilor de regularizare	Dr. Profit și pierdere Cr. Stoc de mărfuri, cu valoarea stocului inițial de mărfuri Dr. Stoc de mărfuri Cr. Profit și pierdere, cu valoarea stocului final de mărfuri	Aceleași procedee ca în cazul firmelor de servicii
Metoda înregistrărilor de închidere	Aceleași procedee ca în cazul firmelor de servicii	Printre celelalte operațiuni de închidere se includ: Dr. Profit și pierdere Cr. Stoc de mărfuri, cu valoarea stocului inițial de mărfuri Dr. Stoc de mărfuri Cr. Profit și pierdere, cu valoarea stocului final de mărfuri

9. Întocmirea contului de rezultate în ramura comerțului.

Contul de rezultate ale unei companii comerciale este compus din cîteva secțiuni principale. Veniturile din secțiunea vînzărilor reflectă vînzările brute și conturile rectificative de venituri, care se deduc pentru a determina vînzările nete. Secțiunea costului bunurilor vîndute reflectă conturile care formează bunurile disponibile pentru vînzare. Diferența dintre vînzările nete și costul bunurilor vîndute reprezintă marja brută din vînzări. Secțiunea cheltuielilor de exploatare împarte cheltuielile în categorii, cum ar fi cheltuieli privind vînzările și cheltuieli generale și administrative. Venitul net este egal cu veniturile din vînzări minus costul bunurilor vîndute (marja brută din vînzări), minus cheltuielile de exploatare.

Recapitularea noțiunilor și termenilor

În acest capitol s-au definit noțiunile și termenii ce urmează:

(O.S. 3) **Bunuri disponibile pentru vînzare:** ansamblul bunurilor ce pot fi vîndute către clienți pe parcursul anului; stocul inițial de mărfuri plus cumpărările nete.

(O.S. 1) **Cheltuieli de exploatare:** acele cheltuieli, altele decît costul bunurilor vîndute, care apar pe parcursul desfășurării activității de exploatare.

(O.S. 4) **Cheltuieli de transport-aprovizionare:** cheltuielile de transport legate de mărfurile achiziționate în scopul revînzării.

(O.S. 1) **Costul bunurilor vîndute:** suma plătită pentru bunurile comercializate pe parcursul unui exercițiu financiar-contabil.

(O.S. 4) **Cumpărări nete:** cumpărările brute minus cumpărările restituite, rabaturile obținute și discounturile aferente cumpărărilor, plus orice cheltuieli de transport legate de mărfurile cumpărate (cheltuielile de transport-aprovizionare).

(O.S. 4) **Cumpărări restituite și rabaturi obținute:** contul utilizat pentru acumularea sumelor rambursate sau a rabaturilor oferite de furnizori, legate de mărfuri achiziționate inițial în scopul revînzării; cont rectificativ de cumpărări.

(O.S. 4) **Cumpărări:** cont provizoriu, utilizat pentru acumularea costului total al tuturor mărfurilor achiziționate în scopul revînzării pe parcursul unui exercițiu contabil.

(O.S. 2) **Discounturi (bonificații) comerciale:** reduceri (de obicei 30% sau mai mult) față de prețurile din listele sau cataloagele de produse.

(O.S. 4) **Discounturi aferente cumpărărilor (discounturi obținute):** reduceri (bonificații) acordate pentru achitarea la timp a mărfurilor achiziționate în scopul revînzării; contul Discounturi aferente cumpărărilor este un cont rectificativ de cumpărări.

(O.S. 2) **Discounturi aferente vînzărilor (discounturi acordate):** reduceri (bonificații) acordate clienților pentru achitarea rapidă a contravalorii mărfurilor vîndute pe credit; contul Discounturi aferente vînzărilor este un cont rectificativ de venituri.

(O.S. 4) **FOB port (punct) destinație:** clauză privind cheltuielile de transport, care presupune că toate costurile legate de transportul mărfurilor pînă la locul de destinație sînt suportate de vînzător (producător sau furnizor).

(O.S. 4) **FOB port (punct) încărcare:** clauză privind cheltuielile de transport, care presupune că toate costurile legate de transportul mărfurilor de la locul de vînzare (de la producător sau furnizor) sînt suportate de cumpărător.

(O.S. 5) **Inventariere fizică:** constatarea și numărarea efectivă a tuturor mărfurilor existente în patrimoniu la sfîrșitul unui exercițiu contabil.

(O.S. 1) **Marjă brută din vînzări:** veniturile din vînzări ce rămîn după deducerea costului bunurilor vîndute. Se mai numește *marjă brută* sau *profit brut*.

(O.S. 4) **Metoda brută:** sistemul de înregistrare inițială a cumpărărilor la prețul brut de achiziție.

(O.S. 4) **Metoda netă:** metoda de înregistrare a cumpărărilor, care identifică discounturile „pierdute" (neutilizate, de care nu s-a beneficiat), deoarece impune înregistrarea inițială a cumpărărilor la prețul net.

(O.S. 5) **Sistemul inventarierii continue (inventar permanent):** sistem de determinare a costului bunurilor vîndute prin evidențierea permanentă a stocului fizic de mărfuri, pe măsura (în momentul) vînzării și cumpărării bunurilor.

(O.S. 5) **Sistemul inventarierii periodice (inventar intermitent):** sistem de determinare a costului bunurilor vîndute prin deducerea valorii stocului final (stabilită prin inventarierea fizică a mărfurilor) din valoarea stocului inițial plus totalul cumpărărilor efectuate în cursul exercițiului.

(O.S. 3) **Stoc de mărfuri:** bunurile existente în patrimoniu la un moment dat și disponibile pentru vînzare către clienți.

(O.S. 5) **Stoc final (de mărfuri):** mărfurile (deținute pentru vînzare către clienți) existente în patrimoniu la sfîrșitul unui exercițiu contabil.

(O.S. 5) **Stoc inițial (de mărfuri):** mărfurile (deținute pentru vînzare către clienți) existente în patrimoniu la începutul unui exercițiu contabil.

(O.S. 2) **Vînzări brute:** ansamblul vînzărilor cu plata imediată sau pe credit, efectuate pe parcursul unui exercițiu contabil.

(O.S. 2) **Vînzări nete:** încasările brute din vînzările de mărfuri, minus valoarea bunurilor vîndute restituite, rabaturile acordate și discounturile aferente vînzărilor.

(O.S. 2) **Vînzări restituite și rabaturi acordate:** cont utilizat pentru acumularea sumelor rambursate sau a reducerilor acordate legate de vînzările efectuate anterior; cont rectificativ de venituri.

(O.S. 1) **Venit net:** în cazul firmelor de comerț, reprezintă ceea ce rămîne după deducerea cheltuielilor de exploatare din marja brută.

(O.S. 1) **Venituri din vînzări:** sumele obținute din vînzări de bunuri pe parcursul unui anumit exercițiu contabil.

Test individual

Testați-vă cunoștințele din acest capitol, alegînd răspunsul corect pentru fiecare dintre următoarele întrebări.

(O.S. 1) 1. Un venit net va rezulta întotdeauna atunci cînd:
a. costul bunurilor vîndute este mai mare decît cheltuielile de exploatare;
b. veniturile sînt mai mari decît costul bunurilor vîndute;
c. veniturile sînt mai mari decît cheltuielile de exploatare;
d. marja brută din vînzări este mai mare decît cheltuielile de exploatare.

(O.S. 2) 2. Pe data de 1 iunie se efectuează o vînzare în valoare de 200$ în condițiile 2/10, a/30, din care pe data de 7 iunie se rambursează suma de 50$. Suma încasării integrale, realizată pe data de 9 iunie, va fi de:
a. 200$; c. 147$;
b. 150$; d. 196$.

(O.S. 3) 3. Dacă valoarea stocului inițial de mărfuri este de 400$, a stocului final — de 700$, iar costul bunurilor vîndute este de 3.400$, atunci cumpărările nete au o valoare:
a. de 3.700$; c. de 3.100$;
b. de 3.400$; d. ce nu poate fi determinată.

(O.S. 4) 4. Articolul prin care se înregistrează plata în cursul perioadei de discount corespunzătoare unei cumpărări în valoare de 1.000$, în condițiile 2/10, a/30 și pentru care s-a obținut o restituire de 300$ va conține o creditare a contului Mijloace bănești cu suma de:
a. 980$; c. 686$;
b. 700$; d. 680$.

(O.S. 4) 5. Înregistrarea unei cumpărări de mărfuri în valoare de 750$, inclusiv cheltuielile de transport-aprovizionare de 50$, în condițiile 2/10, a/30, FOB port încărcare, va cuprinde o:
a. debitare a contului Cheltuieli de transport-aprovizionare cu suma de 50$;
b. debitare a contului Cumpărări cu suma de 750$;
c. creditare a contului Furnizori cu suma de 700$;
d. creditare a contului Cheltuieli de transport-aprovizionare de plătit cu suma de 50$.

(O.S. 4) 6. Care dintre următoarele conturi se utilizează numai în cadrul aplicării metodei nete de înregistrare a cumpărărilor?

a. cumpărări restituite și rabaturi obținute;
b. discounturi neutilizate aferente cumpărărilor;
c. cumpărări;
d. discounturi aferente cumpărărilor.

(O.S. 5) 7. Prin care dintre următoarele sisteme de inventariere (metode de evidență a stocurilor) un vînzător en gros va putea cel mai probabil cunoaște cantitatea exactă dintr-o anumită marfă existentă în stoc în mijlocul lunii?
a. sistemul inventarului periodic;
b. sistemul inventarului permanent;
c. atît inventarul permanent, cît și cel periodic;
d. nici inventarul permanent, nici cel periodic.

(O.S. 6) 8. Samuel's Company prezintă un stoc inițial de mărfuri în valoare de 12.000$ și un stoc final de mărfuri în valoare de 14.000$. Aplicînd sistemul inventarului periodic, care va fi soldul contului Mărfuri la sfîrșitul exercițiului contabil, înainte și după înregistrarea operațiunilor de regularizare și de închidere?
a. 12.000$ și 14.000$;
b. 14.000$ și 12.000$;
c. 14.000$ și 14.000$;
d. 12.000$ și 12.000$.

(O.S. 8) 9. În cazul unei firme de comerț, înregistrările de închidere vor conține o debitare a contului:
a. discounturi aferente vînzărilor;
b. cumpărări;
c. cheltuieli de transport-aprovizionare;
d. discounturi aferente cumpărărilor.

(O.S. 9) 10. Care dintre următoarele conturi apare în Contul de rezultate al unei firme de comerț în categoria cheltuielilor de exploatare?
a. cheltuieli de transport-aprovizionare;
b. cheltuieli de transport-livrare;
c. vînzări restituite și rabaturi acordate;
d. cumpărări restituite și rabaturi obținute.

Răspunsurile la testul individual se regăsesc la sfîrșitul acestui capitol.

Problemă de recapitulare
Prezentare comparativă a metodelor de înregistrare a cumpărărilor

(O.S. 2, 4) Newcomb Discount Warehouse Corporation a cumpărat mărfuri în valoare de 80.000$, în condițiile 2/10, a/30, de la Videotex Corporation pe data de 14 septembrie.

Se cere

1. Prezentați articolele de înregistrare a cumpărării și a plății în evidențele companiei Newcomb pentru fiecare din următoarele situații:
   a. Cumpărările se înregistrează la valoare brută, iar plata se efectuează pe data de 24 septembrie.
   b. Cumpărările se înregistrează la valoare brută, iar plata se efectuează pe data de 14 octombrie.
   c. Cumpărările se înregistrează la valoare netă, iar plata se efectuează pe data de 24 septembrie.
   d. Cumpărările se înregistrează la valoare netă, iar plata se efectuează pe data de 14 octombrie.
2. Prezentați articolele de înregistrare a vînzării și a încasării în evidențele companiei Videotex pentru fiecare din situațiile enunțate mai sus. Se presupune că toate vînzările se înregistrează la valoare brută.

Răspuns la problema de recapitulare

Situația	Data	1. Evidențele companiei Newcomb			2. Evidențele companiei Videotex		
a.	14 sept.	Cumpărări	80.000		Clienți	80.000	
		Furnizori		80.000	Vînzări		80.000
		Înregistrarea cumpărării — metoda brută			Înregistrarea vînzării		
	24 sept.	Furnizori	80.000		Mijloace bănești	78.400	
		Discounturi aferente cumpărărilor		1.600	Discounturi aferente vînzărilor	1.600	
		Mijloace bănești		78.400	Clienți		80.000
		Înregistrarea plății — metoda brută			Înregistrarea încasării		
b.	14 sept.	Cumpărări	80.000		Clienți	80.000	
		Furnizori		80.000	Vînzări		80.000
		Înregistrarea cumpărării — metoda brută			Înregistrarea vînzării		
	14 oct.	Furnizori	80.000		Mijloace bănești	80.000	
		Mijloace bănești		80.000	Clienți		80.000
		Înregistrarea plății — metoda brută			Înregistrarea încasării		
c.	14 sept.	Cumpărări	78.400		Clienți	80.000	
		Furnizori		78.400	Vînzări		80.000
		Înregistrarea cumpărării — metoda netă			Înregistrarea vînzării		
	24 sept.	Furnizori	78.400		Mijloace bănești	78.400	
		Mijloace bănești		78.400	Discounturi aferente vînzărilor	1.600	
		Înregistrarea plății — metoda netă			Clienți		80.000
					Înregistrarea încasării		
d.	14 sept.	Cumpărări	78.400		Clienți	80.000	
		Furnizori		78.400	Vînzări		80.000
		Înregistrarea cumpărării — metoda netă			Înregistrarea vînzării		
	14 oct.	Furnizori	78.400		Mijloace bănești	80.000	
		Discounturi neutilizate aferente cumpărărilor	1.600		Clienți		80.000
		Mijloace bănești		80.000	Înregistrarea încasării		
		Înregistrarea plății — metoda netă					

Aplicații

Întrebări

1. Care este diferența fundamentală între operațiunile unei companii comerciale și ale unei companii de prestări servicii și cum sînt acestea reflectate în Contul de rezultate?
2. Care sînt sursele de venit ale unei companii comerciale?
3. Definiți *marja brută din vînzări*. De ce este aceasta importantă?

4. Costul bunurilor vîndute de Kumbler Nursey pe parcursul primului său an de activitate era de 64.000$, iar marja brută din vînzări a reprezentat 40% din vînzări. Care a fost valoarea absolută a vînzărilor companiei?
5. Ar fi putut Kumbler Nursey (din întrebarea 4) să înregistreze în primul an o pierdere netă? Argumentați răspunsul.
6. De ce se recomandă ținerea unui cont distinct pentru a reflecta vînzările restituite și rabaturile acordate, dacă același rezultat se poate obține prin debitarea contului Vînzări la fiecare restituire de bunuri sau acordare de rabat?
7. Ce este un discount aferent vînzărilor? În cazul în care condițiile sînt 2/10, a/30, care este durata perioadei de creditare? Care este durata perioadei de discount?
8. Care sînt cele două operațiuni reflectate în T-urile de mai jos?

Mijloace bănești

(b)	980		

Clienți

(a)	1.000	(b)	1.000

Vînzări

		(a)	1.000

Discounturi aferente vînzărilor

(b)	20		

9. Ce sold are în mod normal contul Discounturi aferente vînzărilor? Acesta este un cont de activ, datorii, cheltuieli sau un cont rectificativ de venituri?
10. La efectuarea inventarierii fizice, funcționarul a numărat de două ori un articol în valoare de 200$. Ce efect are această eroare asupra Contului de rezultate și a Bilanțului?
11. Hornberger Hardware a cumpărat următoarele articole: (a) un camion pentru livrări, (b) două duzini de ciocane, (c) materiale consumabile pentru funcționarii săi de birou și (d) o mătură pentru persoana de serviciu. Ce articol(e) ar trebui înregistrate în debitul contului Cumpărări?
12. Ce operațiuni sînt reflectate în T-urile de mai jos?

Mijloace bănești

		(c)	441

Furnizori

(b)	50	(a)	500
(c)	450		

Cumpărări

(a)	500		

Cumpărări restituite și rabaturi obținute

		(b)	50

Discounturi aferente cumpărărilor

		(c)	9

13. Cum se va modifica operațiunea din întrebarea **12** dacă ați fi folosit metoda netă de înregistrare a cumpărărilor?
14. Cheltuielile de transport-aprovizionare sînt cheltuieli de exploatare? Argumentați răspunsul.
15. Prețurile și condițiile pentru 50 de unități de produs sînt stabilite de două companii astfel:

	Preț	**Condiții**
Furnizor A	20$ pe unitate	FOB port încărcare
Furnizor B	21$ pe unitate	FOB port destinație

Care dintre furnizori are cea mai bună ofertă? Argumentați răspunsul.

16. Care dintre stocurile de mărfuri — inițial sau final — apare în balanța de verificare întocmită înaintea operațiunilor de regularizare de o companie care utilizează sistemul de inventariere periodică?
17. Cum este stabilită mărimea stocului de mărfuri la sfîrșitul anului prin aplicarea sistemului de inventariere periodică?
18. „Sistemul de inventariere continuă este cel mai bun sistem, deoarece managementul are întotdeauna nevoie să cunoască stocul de mărfuri de care dispune." Discutați această afirmație.
19. De ce înregistrările din contul Mărfuri de la sfîrșitul exercițiului financiar au o importanță deosebită pentru stabilirea venitului net? Cum trebuie abordat contul Mărfuri în înregistrările contabile?
20. Care sînt diferențele principale între foia de calcul a unei companii comerciale și cea a unei companii de prestări servicii? Discutați metoda înregistrărilor de regularizare sau cea a înregistrărilor de închidere, după opțiunea asistentului.

Exerciții de comunicare

Comunicare 5-1. Contul de rezultate al unei companii comerciale *(O.S. 1)*

Village TV și ***TV Warehouse*** vînd televizoare și alte echipamente video în regiunea Phoenix. Village TV acordă atenție fiecărui client, angajații explicînd caracteristicile, avantajele și dezavantajele fiecărui aparat video. Atunci cînd un client cumpără un televizor sau un sistem video, Village îi oferă transport gratuit, instalare, reglare și instrucțiuni de utilizare. TV Warehouse vinde aceleași articole printr-un magazin cu expunere. Dacă un client vrea să cumpere un echipament video sau un sistem, el completează un formular și îl prezintă la casierie, unde achită contravaloarea bunului. După ce a efectuat plata, cumpărătorul trebuie să se deplaseze la depozit, de unde ridică produsul și îl duce acasă. Village TV practică la aceleași produse prețuri mai mari decît TV Warehouse. Care credeți că vor fi diferențele dintre Conturile de rezultate ale acestor două firme? Se poate spune care dintre abordări este mai profitabilă?

Comunicare 5-2. Comparație între metoda inventarului permanent și metoda inventarului periodic *(O.S. 5)*

The Book Nook este un lanț de douăzeci de librării din Michigan. În ultimii ani, compania a înregistrat o creștere rapidă, deschizînd cinci librării noi în centrele comerciale regionale. Conducerea firmei a stabilit că managerul fiecărei librării trebuie să plaseze comenzi în funcție de cerințele pieței pe care operează, selectînd titlurile dintr-o listă principală a cărților disponibile furnizată de sediul central. O dată în șase luni, se efectuează inventarierea fizică și se întocmesc rapoartele financiare, utilizîndu-se inventarul periodic și permanent. În acel moment, cărțile care nu se vînd bine sînt trecute la vînzări sau, dacă este posibil, restituite editurii care le-a publicat. În urma creșterii rapide a companiei, conducerea a descoperit că managerii noilor librării nu au aceleași aptitudini de a estima nevoile pieței ca cei ai librăriilor mai vechi. Prin urmare, conducerea analizează recomandarea de a introduce un sistem de inventariere permanentă și monitorizare riguroasă a vînzărilor de către sediul central. Considerați că The Book Nook ar trebui să treacă la inventarul permanent sau să aplice în continuare inventarul periodic? Care sînt avantajele și dezavantajele fiecărui sistem?

Comunicare 5-3. Aptitudini fundamentale de cercetare *(O.S. 5)*

Identificați trei firme de vînzări cu amănuntul din zona în care vă faceți cumpărăturile sau un centru comercial local. Alegeți trei tipuri de magazine — de cărți, haine, cadouri, produse alimentare, echipamente informatice, mașini. La fiecare firmă, încercați să discutați cu o persoană care să știe ce metode de evidență a stocurilor se aplică aici. Găsiți răspunsuri la următoarele întrebări: Cum este identificat fiecare articol din stoc? Firma are un sistem de evidență a stocurilor computerizat sau manual? Ce sistem, periodic sau permanent, se aplică? Cît de des efectuează angajații inventarierea fizică? Ce procedee sînt aplicate în inventarierea fizică a stocului de mărfuri? Ce tipuri de rapoarte (situații) privind stocurile sînt întocmite

sau primite? Faceți un tabel, în care sintetizați informațiile obținute. În tabel, înscrieți pe coloane tipurile de firme, iar pe linii — răspunsurile la întrebări. Pregătiți-vă să discutați ceea ce ați aflat la seminar.

Exerciții

Exercițiul 5-1. Determinarea vînzărilor nete *(O.S. 2)*

Pe parcursul anului 19xx, Facets Corporation a realizat pe credit vînzări în sumă totală de 110.000$. Pe parcursul anului s-au încasat 90.000$ din această sumă. În plus, compania a vîndut cu plata imediată mărfuri în valoare de 60.000$, clienții au restituit mărfuri contra rambursării sumei de 4.000$ și au fost acordate discounturi în sumă de 2.000$. Care este valoarea vînzărilor nete ale Facets Corporation în 19xx?

Exercițiul 5-2. Determinarea valorii vînzărilor *(O.S. 2)*

Pe data de 15 iunie, Jackson Company a vîndut Clement Company mărfuri în valoare de 2.600$, în condițiile 2/10, a/30. Indicați articolele contabile pentru a înregistra (1) vînzările, (2) restituirea de mărfuri în valoare de 600$, (3) încasarea pe 25 iunie, (4) primirea unui cec pe 15 iulie.

Exercițiul 5-3. Extras din Contul de rezultate: date lipsă *(O.S. 3, 9)*

Calculați valoarea fiecărui articol indicat cu o literă în tabelul de mai jos. Tratați fiecare rînd de numere ca o problemă separată.

Vînzări	Stoc inițial	Cumpărări nete	Stoc final	Costul bunurilor vîndute	Marja brută	Cheltuieli de exploatare	Venit (Pierdere)
$250.000	$ a	$ 70 000	$ 20.000	$ b	$ 80.000	$ c	$ 24.000
d	24.000	e	36.000	216.000	120.000	80.000	40.000
460.000	44.000	334.000	f	g	100.000	h	(2.000)
780.000	80.000	i	120.000	j	k	240.000	80.000

Exercițiul 5-4. Marfa brută din vînzări: date lipsă *(O.S. 3)*

Determinați mărimea cumpărărilor brute cu ajutorul unui extras din Contul de rezultate, efectuînd calculul marjei brute din vînzări pe baza datelor următoare: discounturi aferente cumpărărilor, 3.500$; cheltuieli de transport-aprovizionare, 13.000$; costul bunurilor vîndute, 185.000$; vînzări, 275.000$; stoc inițial, 25.000$; cumpărări restituite și rabaturi obținute, 4.000$; stoc final, 12.000$.

Exercițiul 5-5. Cumpărări și vînzări implicînd discounturi *(O.S. 2, 4)*

Fellini Company a cumpărat de la Vance Company mărfuri în valoare de 9.200$, în condițiile 2/10, a/30 și a plătit pentru mărfuri în termenul de acordare a discountului. Arătați care vor fi înregistrările din evidențele (1) Fellini Company — pentru operațiunile de cumpărare și plată, considerînd că achizițiile sînt evidențiate la prețul brut de cumpărare și (2) Vance Company — pentru operațiunile de vînzare și încasare.

Exercițiul 5-6. Compararea metodelor brută și netă de înregistrare a cumpărărilor *(O.S. 4)*

Westland Corporation a cumpărat pe data de 10 iunie mărfuri în valoare de 9.400$ în condițiile 2/10 a/30. Indicați articolele contabile necesare pentru a înregistra cumpărarea și plata, pentru fiecare ipoteză de mai jos.

1. Cumpărările sînt înregistrate la valoare brută și plata este efectuată la 20 iunie.
2. Cumpărările sînt înregistrate la valoare brută și plata este efectuată la 10 iulie.
3. Cumpărările sînt înregistrate la valoare netă și plata este efectuată la 20 iunie.
4. Cumpărările sînt înregistrate la valoare netă și plata este efectuată la 20 iulie.

Exercițiul 5-7. Înregistrarea cumpărărilor: metodele brută și netă *(O.S. 4)*

Indicați articolele contabile necesare pentru înregistrarea următoarelor operațiuni, aplicînd (1) metoda brută și (2) metoda netă:

a. S-au cumpărat pe credit mărfuri în valoare de 7.500$, condiții 2/10, a/30, FOB port încărcare.
b. S-au achitat cheltuielile de transport de 405$ legate de operațiunea **a**.
c. S-au cumpărat pe credit mărfuri în valoare de 4.200$, condiții 2/10, a/30, FOB port destinație.

d. S-au cumpărat pe credit mărfuri în valoare de 7.800$, condiții 2/10, a/30, FOB port încărcare, valoarea include și cheltuielile de transport de 600$, plătite de furnizor.
e. S-au restituit mărfuri în valoare de 1.500$, cumpărate în operațiunea **c**.
f. S-a achitat suma datorată în urmă cumpărării din operațiunile **a** și **d**, în termenele de acordare a discounturilor. (Înregistrați ca două operațiuni distincte.)
g. S-a achitat suma datorată în urmă cumpărării din operațiunea **c**, minus restituiri, dar nu în termenul de acordare a discountului.

Exercițiul 5-8. Întocmirea foii de calcul *(O.S. 7)*

Mai jos sînt prezentate în ordine alfabetică conturile din balanța de verificare și soldurile acestora la 31 decembrie 19xx: Amortizare cumulată, Echipamente de comercializare, 12$; Asigurare plătită în avans, 4$; Angela Beard, Capital, 134$; Cheltuieli de comercializare, 44$; Cheltuieli generale, 30$; Furnizori, 6$; Cumpărări, 70$; Cumpărări restituite și rabaturi obținute, 4$; Clienți, 50$; Echipamente de comercializare, 60$; Materiale de comercializare, 18$; Mijloace bănești, 24$; Cheltuieli de transport-aprovizionare, 4$; Discounturi aferente vînzărilor, 6$; Retrageri, 24$; Mărfuri (inițial), 16$; Vînzări, 194$.

Copiați conturile și sumele din balanța de verificare în foaia de calcul în ordinea din Cartea mare. Completați foaia de calcul, folosind metoda înregistrărilor de regularizare sau metoda înregistrările de închidere și următoarele informații: amortizarea estimată a echipamentului de comercializare, 6$; stoc final al materialelor de comercializare, 4$; asigurare expirată, 2$; stoc final de mărfuri, 14$.

Exercițiul 5-9. Întocmirea Contului de rezultate pe baza foii de calcul *(O.S. 9)*

Mai jos sînt prezentate sume din coloanele „Cont de rezultate" ale foii de calcul întocmită la 31 decembrie 19xx pentru compania Mill Pond General Store, corespunzător anului încheiat la 31 decembrie 19xx.

Denumirea contului	Cont de rezultate	
	Debit	Credit
Vînzări		297.000
Vînzări restituite și rabaturi acordate	11.000	
Discounturi aferente vînzărilor	4.200	
Cumpărări	114.800	
Cumpărări restituite și rabaturi obținute		1.800
Discounturi aferente cumpărărilor		2.200
Cheltuieli de transport-aprovizionare	5.600	
Cheltuieli de comercializare	48.500	
Cheltuieli generale și administrative	37.200	

Stocul inițial de mărfuri a fost de 26.000$; stocul final de mărfuri este 22.000$. Pe baza informațiilor date, întocmiți Contul de rezultate al companiei pentru anul 19xx.

Exercițiul 5-10. Efectuarea înregistrărilor de închidere *(O.S. 8)*

Folosind fie metoda înregistrărilor de regularizare, fie metoda înregistrărilor de închidere, efectuați închiderea conturilor pe baza informațiilor date în Exercițiul 5-9, considerînd că proprietarul Mill Pond General Store este Ed Pioutek și că el a retras pe parcursul anului suma de 34.000$.

Exercițiul 5-11. Contul de rezultate al unei companii comerciale: date lipsă, mai mulți ani *(O.S. 9)*

Determinați sumele care lipsesc corespunzător fiecărei litere din cele trei conturi de rezultate ale Lopata Office Supplies Company (mii):

	19x5	19x4	19x3
Vînzări brute	$ p	$ h	$572
Vînzări restituite și rabaturi acordate	38	24	28
Discounturi aferente vînzărilor	10	14	a
Vînzări nete	q	634	b
Mărfuri, 1 ian.	r	i	76
Cumpărări	384	338	c
Cumpărări restituite și rabaturi obținute	46	j	26
Discounturi aferente cumpărări	16	10	8
Cheltuieli de transport-aprovizionare	s	58	44
Cumpărări nete	378	k	d
Bunuri disponibile pentru vînzare	444	424	364
Mărfuri, 31 dec.	78	l	84
Costul bunurilor vîndute	t	358	e
Marja brută din vînzări	284	m	252
Cheltuieli de comercializare	u	156	f
Cheltuieli generale și administrative	78	n	66
Total cheltuieli de exploatare	260	256	g
Venit net	v	o	54

Studiu de caz

Wal-Mart versus Kmart ***(O.S. 1)***

Wal-Mart Stores, Inc. și Kmart Corp., doi dintre cei mai mari și mai puternici vînzători cu amănuntul din SUA, abordează diferit vînzările au détail. Diferența dintre cel două firme poate fi scoasă în evidență prin analiza Conturilor de rezultate și a stocurilor de mărfuri ale acestora. Mai jos prezentăm informații selective din rapoartele anuale ale celor două companii pentru anul încheiat la 31 ianuarie 1990. (Toate sumele sînt în milioane.)

Wal-Mart: Vînzări nete, 25.810$; Costul bunurilor vîndute, 20.070$; Cheltuieli de exploatare, 4.069$; Stoc final de mărfuri, 4.428$.

Kmart: Vînzări nete, 29.793$; Costul bunurilor vîndute, 21.745$; Cheltuieli de exploatare, 7.282$; Stoc final de mărfuri, 6.933$.

Se cere

1. Faceți un tabel, în care calculați marja brută din vînzări și venitul net (nu luați în calcul impozitele pe profit) ale ambelor companii în mărime absolută și ca procent din vînzările nete. De asemenea, calculați ponderea stocului de mărfuri în costul bunurilor vîndute.
2. Pe baza cunoștințelor dvs. privind abordarea diferită a vînzărilor cu amănuntul de către cele două companii, considerați că marja brută din vînzări și venitul net pe care le-ați calculat la punctul **1** sînt compatibile cu aceste abordări? Ce aspect al operațiunilor companiei Wal-Mart generează o marjă brută din vînzări și cheltuieli de exploatare mai mici ca mărime relativă decît ale Kmart? Care dintre aceste companii a înregistrat un rezultat mai bun în 1990? Argumentați răspunsul.
3. Ambele companii au optat pentru un an fiscal care se încheia la 31 ianuarie. De ce credeți că au făcut această alegere? Cît de realiste credeți că sînt valorile înregistrate ale stocurilor ca indicatori ai nivelului stocurilor în restul anului?

Probleme — set A

Problema 5A-1. Operațiunile comerciale ***(O.S. 2, 4)***

Heritage Company, care utilizează sistemul de inventariere periodică, a desfășurat în lună octombrie următoarele operațiuni:

Oct.	1	S-au cumpărat pe credit mărfuri de la Dascenzo Company, condiții 2/10, a/30, FOB port încărcare, 3.900$.
	2	S-au achitat cheltuielile de transport pentru marfa primită, facturate de Kendall Company, 218$.
	7	S-au vîndut pe credit mărfuri lui Larry Hill, 2/10, a/60, 3.000$.
	9	S-au cumpărat pe credit mărfuri de la Tower Company, condiții 1/10, a/30, FOB port încărcare, 6.000$.

10	S-au cumpărat pe credit mărfuri de la Center Company, condiţii 2/10, a/30, FOB port încărcare, 9.600$, incluzînd 600$ cheltuieli de transport plătite de Center.
10	S-au plătit către Kendall Company cheltuielile de transport aferente mărfii primite, 254$.
11	S-a plătit către Dascenzo Company contravaloarea cumpărărilor din 1 octombrie.
13	S-au achiziţionat materiale de birou de la Phelan Company, condiţii a/10, 2.400$.
14	S-au vîndut pe credit mărfuri către Mary Walton, condiţii 2/10, a/30, 2.400$.
14	S-au restituit mărfurile deteriorate primite pe credit de la Tower Company pe 9 octombrie, 600$.
17	S-a primit un cec de la Larry Hill pentru cumpărarea sa din 7 octombrie.
18	S-a restituit o parte din materialele de birou primite pe credit la 13 octombrie, deoarece au fost livrate alte articole decît cele comandate, 400$.
19	S-au vîndut cu plata imediată mărfuri în valoare de 1.800$.
20	S-a plătit Center Company contravaloarea mărfurilor cumpărate la 10 octombrie.
21	S-a plătit Tower Company suma totală rezultată din operaţiunile din 9 octombrie şi 14 octombrie.
24	S-a încasat de la Mary Walton suma integrală pentru vînzarea de mărfuri din 14 octombrie.
26	S-a plătit Phelan Company contravaloarea mărfurilor cumpărate la 13 octombrie, minus restituirile pe credit din 18 octombrie.
31	S-au vîndut cu plata imediată mărfuri în valoare de 1.500$.

Se cere

1. Întocmiţi articolele de Jurnal necesare pentru a înregistra operaţiunile de mai sus, considerînd că iniţial cumpărările sînt înregistrate la preţul lor brut.
2. Care înregistrări ar fi diferite dacă iniţial cumpărările ar fi înregistrate la preţul lor net, iar şi discounturile neutilizate aferente cumpărărilor ar fi constatate? Ce avantaje prezintă metoda netă faţă de metoda brută?

Problema 5A-2. Contul de rezultate al unei companii comerciale *(O.S. 9)*

La 31 martie 19x4, sfîrşitul exerciţiului financiar-contabil, conturile selectate din balanţa de verificare rectificată a Helen's New Style Shop se prezentau astfel:

Helen's New Style Shop
Balanţă de verificare parţială regularizată
31 martie 19x4

Vînzări		330.000
Vînzări restituite şi rabaturi acordate	4.000	
Cumpărări	140.400	
Cumpărări restituite şi rabaturi obţinute		2.800
Discounturi aferente cumpărărilor		2.400
Cheltuieli de transport-aprovizionare	4.600	
Cheltuieli privind salariile personalului de comercializare	65.250	
Cheltuieli privind salariile personalului administrativ	25.750	
Cheltuieli de publicitate	48.600	
Cheltuieli privind chiria	4.800	
Cheltuieli privind asigurarea	2.400	
Cheltuieli privind întreţinerea	3.120	
Cheltuieli privind materialele de birou	5.760	
Cheltuieli privind materialele de comercializare	2.350	
Cheltuieli privind amortizarea echipamentelor de comercializare	2.100	
Cheltuieli privind amortizarea echipamentelor de birou	1.600	

Stocul inițial de mărfuri al Helen's New Style Shop a fost de 76.400$ și stocul final a fost de 58.800$.

Se cere

1. Folosind informația dată, întocmiți un Cont de rezultate pentru Helen's New Style Shop. Cheltuielile cu personalul de comercializare; Cheltuielile de publicitate; Cheltuielile privind materialele de comercializare și Cheltuielile privind amortizarea echipamentelor de comercializare reprezintă cheltuieli privind vînzările. Celelalte cheltuieli sînt cheltuieli generale și administrative.
2. Bazîndu-vă pe cunoștințele dvs. la acest punct al cursului, cum ați folosi Contul de rezultate al Helen's New Style Shop pentru a evalua profitabilitatea companiei?

Problema 5A-3. Foia de calcul, rapoartele financiare și operațiunile de închidere ale unei companii comerciale *(O.S. 7, 8, 9)*

Balanța de verificare întocmită la sfîrșitul anului și prezentată mai jos se bazează pe soldurile conturilor din Cartea mare a Mendez Party Supplies Company la sfîrșitul anului contabil, 30 septembrie 19x4.

Mendez Party Supplies Company
Balanță de verificare
30 septembrie 19x4

Mijloace bănești	$ 21.150	
Clienți	74.490	
Mărfuri	214.200	
Materiale de comercializare	11.400	
Asigurare plătită în avans	14.400	
Echipamente de comercializare	153.900	
Amortizarea echipamentelor de comercializare		$ 76.500
Furnizori		116.850
Flora Mendez, Capital		484.050
Flora Mendez, Retrageri	72.000	
Vînzări		1.125.750
Vînzări restituite și rabaturi acordate	14.070	
Discounturi aferente vînzărilor	11.370	
Cumpărări	754.800	
Cumpărări restituite și rabaturi obținute		9.450
Discounturi aferente cumpărărilor		8.700
Cheltuieli de transport-aprovizionare	31.200	
Cheltuieli privind salariile personalului de comercializare	193.800	
Cheltuieli privind chiria	144.000	
Cheltuieli diverse privind vînzările	98.730	
Cheltuieli privind întreținerea	11.790	
	$1.821.300	$1.821.300

Se cere

1. Introduceți datele din balanța de verificare în foaia de calcul și completați-o în continuare, utilizînd informațiile următoare: stoc final de mărfuri, 266.700$; stoc final de materiale de comercializare, 1.650$; asigurare expirată, 7.200$; uzura estimată a echipamentelor de comercializare, 15.000$; salarii de plătit vînzătorilor, 1.950$ și cheltuieli de întreținere de plătit, 300$. Utilizați metoda înregistrărilor de regularizare sau metoda înregistrărilor de închidere.

2. Întocmiți Contul de rezultate, Situația capitalurilor proprii și Bilanțul. Cheltuielile privind salariile personalului de comercializare; Cheltuielile diverse privind vînzările; Cheltuielile privind materialele de comercializare și Cheltuielile de amortizare a echipamentelor de comercializare reprezintă cheltuieli privind vînzările.

3. Efectuați înregistrările de închidere pe baza foii de calcul.

Problema 5A-4. Înregistrarea în Jurnal a operațiunilor unei companii comerciale ***(O.S. 2, 4)***

Mai jos sînt prezentate operațiunile efectuate în luna martie 19xx:

Mar.	1	S-au vîndut pe credit mărfuri către M. Gaberman, condiții 2/10, a/60, FOB port încărcare, 2.200$.
	3	S-au cumpărat pe credit mărfuri de la King Compnay, condiții 2/10, a/30, FOB port încărcare, 12.800$.
	4	S-a primit factura pentru transportul mărfii achiziționate la 3 martie, 900$.
	6	S-au vîndut cu plata imediată mărfuri în valoare de 1.100$.
	7	S-au vîndut pe credit mărfuri către B. Gomez, condiții 2/10, a/60, 2.400$.
	9	S-au cumpărat mărfuri de la Armstrong Company, condiții 1/10, a/30, FOB port încărcare, 6.180$, incluzînd cheltuielile de transport de 400$.
	10	S-au vîndut pe credit mărfuri către G. Horn, condiții 2/10, a/20, 4.400$.
	10	S-a primit un cec de la M. Gaberman pentru achitarea integrală a contravalorii mărfurilor vîndute la 1 martie.
	11	S-au cumpărat mărfuri de la King Company, condiții 2/10, a/30, FOB port încărcare, 16.400$.
	12	S-a primit factura pentru transportul mărfii din 11 martie, 1.460$.
	13	S-a plătit King Company contravaloarea mărfurilor1 cumpărate la 3 martie.
	14	S-au restituit contra credit mărfurile cumpărate pe 9 martie, care au avut alte dimensiuni și culori decît cele comandate, 580$.
	16	G. Horn a restituit contra credit o parte din mărfurile cumpărate pe data de 10 martie, 400$.
	17	S-a încasat de la B. Gomez plata pentru jumătate din marfa cumpărată pe data de 7 martie. S-a acordat discount pentru plata parțială.
	18	S-a plătit către Armstrong Company suma datorată în urma operațiunilor din 9 și 14 martie.
	20	În urma verificării cumpărării din 11 martie de la King Company, departamentul contabil a descoperit că s-au plătit 800$ în plus. King Company a fost de acord să ramburseze suma.
	21	S-au achitat unei companii de transport cheltuielile privind transportul mărfurilor din 4 și 12 martie.
	23	S-au cumpărat pe credit materiale pentru curățenie de la Moon Company, condiții a/5, 500$.
	24	S-a descoperit că unele din materialele de curățenie primite în urma cumpărării din 23 martie nu au fost comandate. Aceste materiale au fost restituite contra credit, 100$.
	25	S-au vîndut cu plata imediată mărfuri în valoare de 1.600$.
	27	S-a plătit către Moon Company contravaloarea mărfurilor cumpărate la 23 martie, minus restituirea din 24 martie.
	28	S-a încasat de la G. Horn suma integrală aferentă operațiunilor din 10 și 16 martie.
	29	S-a plătit către King Company contravaloarea mărfurilor cumpărate la 11 martie, minus suma rambursată la 20 martie.
	31	S-a încasat sumă rămasă de plătit de la B. Gomez în urma operațiunilor din 7 și 17 martie.

Se cere

1. Efectuați înregistrările din Jurnal, considerînd că este utilizat sistemul de inventariere periodică, iar cumpărările sînt înregistrate inițial la prețul lor brut.
2. Explicați cum s-ar schimba înregistrările dacă s-ar folosi metoda netă de înregistrare a cumpărărilor.

Problema 5A-5. Foaia de calcul, Contul de rezultate și operațiunile de închidere ale unei companii comerciale ***(O.S. 7, 8, 9)***

Balanța de verificare a Griffin Sporting Goods Store întocmită la sfîrșitul anului se prezintă astfel:

Griffin Sporting Goods Store
Balanța de verificare
31 ianuarie 19x4

Mijloace bănești	$ 16.500	
Clienți	12.644	
Mărfuri	187.500	
Materiale de comercializare	14.340	
Asigurare plătită în avans	10.800	
Echipamente de comercializare	303.600	
Amortizarea echipamentelor de comercializare		$ 84.400
Furnizori		107.340
Albert Griffin, Capital		252.674
Albert Griffin, Retrageri	54.000	
Vînzări		1.971.420
Vînzări restituite și rabaturi acordate	16.200	
Cumpărări	1.406.950	
Cumpărări restituite și rabaturi obținute		24.750
Discounturi aferente cumpărărilor		23.700
Cheltuieli de transport-aprovizionare	9.600	
Cheltuieli privind chiria	74.400	
Cheltuieli privind salariile personalului de comercializare	226.500	
Cheltuieli de publicitate	113.310	
Cheltuieli privind întreținerea	17.940	
	$2.464.284	$2.464.284

Se cere

1. Introduceți sumele din balanța de verificare în coloanele „Balanță de verificare" ale foii de calcul și completați-o în continuare, folosind următoarele informații: stoc final de mărfuri, 172.480$; stoc de materiale de comercializare, 1.740$; asigurare neexpirată la sfîrșitul perioadei, 5.400$; uzură estimată a echipamentelor de comercializare, 31.800$ și salarii datorate personalului vînzător, 750$. Utilizați fie metoda înregistrărilor de regularizare, fie metoda înregistrărilor de închidere.
2. Întocmiți Contul de rezultate al magazinului. Cheltuielile privind salariile personalului de comercializare; Cheltuielile de publicitate; Cheltuielile privind materialele de comercializare și Cheltuielile de amortizare a echipamentelor de comercializare sînt considerate cheltuieli privind vînzările. Celelalte cheltuieli sînt considerate cheltuieli generale și administrative.
3. Pe baza foii de calcul, efectuați înregistrările de închidere.

Probleme — set B

Problema 5B-1. Operațiunile comerciale ***(O.S. 2, 4)***

Nakayama Company, care utilizează sistemul inventarierii periodice, a derulat în luna iulie următoarele operațiuni:

iul.	1	A vîndut mărfuri pe credit lui Bernice Wilson, condiții 2/10, a/30, 2.100$.
	3	A cumpărat mărfuri pe credit de la Simic Company, condiții 2/10, a/30, FOB port încărcare, 3.800$.
	5	A plătit companiei Banner Freight cheltuielile de transport pentru mărfurile primite, 290$.
	6	A cumpărat pe credit materiale de comercializare de la Hayes Supply Company, condiții a/20, 636$.
	7	A cumpărat pe credit mărfuri de la Kroll Company, condiții 2/10, a/30, FOB port încărcare, 2.400$.
	7	A plătit companiei Banner Freight cheltuielile de transport pentru mărfurile primite, 194$.

8	A cumpărat pe credit mărfuri de la Salinas Company, condiții 2/10, a/30, FOB port încărcare, 3.600$, inclusiv 200$ cheltuieli de transport plătite de Salinas Company.
9	A încasat întreaga contravaloare a mărfurilor vîndute lui Bernice Wilson pe 1 iulie.
10	A achitat contravaloarea mărfurilor cumpărate de la Simic Company pe 3 iulie.
12	A restituit contra credit o parte din mărfurile primite pe 7 iulie, 600$.
15	A vîndut mărfuri pe credit lui Marc Singer, condiții 2/10, a/30, 1.200$.
16	A restituit contra credit o parte din materialele de comercializare achiziționate pe 6 iulie, 200$.
17	A vîndut mărfuri cu plata imediată, 1.000$.
18	A achitat Salinas Company contravaloarea mărfurilor achiziționate pe 8 iulie.
24	A achitat Kroll Company contravaloarea mărfurilor achiziționate pe 7 iulie, mai puțin valoarea mărfurilor restituite pe 12 iulie.
25	A încasat întreaga contravaloare a mărfurilor vîndute lui Marc Singer pe 15 iulie.
27	A achitat Hayes Supply Company contravaloarea mărfurilor achiziționate pe 6 iulie, mai puțin valoarea mărfurilor restituite pe 16 iulie.
31	A vîndut mărfuri cu plata imediată, 1.350$.

Se cere

1. Întocmiți articolele de Jurnal necesare pentru înregistrarea acestor operațiuni, în ipoteza că inițial cumpărările se înregistrează la prețul brut de achiziție.
2. Ce înregistrări ar fi diferite dacă inițial cumpărările ar fi înregistrate la prețul net de achiziție, iar discounturile neutilizate ar fi constatate? Ce avantaje prezintă această metodă față de metoda brută?

Problema 5B-2. Contul de rezultate al unei companii comerciale *(O.S. 9)*

Datele prezentate mai jos provin din balanța de verificare rectificată a Dubinsky Lighting Shop, întocmită la sfîrșitul anului fiscal, 30 septembrie 19x5. Stocul inițial de mărfuri al companiei a fost de 162.444$; stocul final de mărfuri este de 153.328$.

Dubinsky Lighting Shop
Balanță de verificare parțială rectificată
30 septembrie 19x5

Vînzări		867.824
Vînzări restituite și rabaturi acordate	22.500	
Cumpărări	442.370	
Cumpărări restituite și rabaturi obținute		52.900
Discounturi aferente cumpărărilor		7.576
Cheltuieli de transport-aprovizionare	20.156	
Cheltuieli privind salariile personalului vînzător	215.100	
Cheltuieli privind salariile personalului administrativ	53.000	
Cheltuieli de publicitate	36.400	
Cheltuieli privind chiria	28.800	
Cheltuieli privind asigurarea	5.600	
Cheltuieli privind întreținerea	37.520	
Cheltuieli privind materialele de comercializare	928	
Cheltuieli privind materialele de birou	1.628	
Cheltuieli privind amortizarea echipamentelor de comercializare	3.600	
Cheltuieli privind amortizarea echipamentelor de birou	3.700	

Se cere

1. Întocmiți un Cont de rezultate pentru Dubinsky Lighting Shop. Conturile Cheltuieli privind salariile personalului vînzător, Cheltuieli de publicitate, Cheltuieli privind materialele de comercializare și Cheltuieli privind amortizarea echipamentelor de comercializare reprezintă cheltuieli privind vînzările. Celelalte conturi de cheltuieli reprezintă cheltuieli generale și administrative.
2. Pe baza cunoștințelor dvs. pînă în acest punct al cursului, cum ați utiliza Contul de rezultate al Dubinsky Lighting Shop pentru a evalua profitabilitatea companiei?

Problema 5B-3. Foaia de calcul, rapoartele financiare și înregistrările de închidere ale unei companii comerciale *(O.S. 7, 8, 9)*

Balanța de verificare prezentată mai jos a fost întocmită pe baza conturilor din Cartea mare a Metzler Music Store la sfîrșitul exercițiului său contabil anual:

Metzler Music Store
Balanță de verificare
30 noiembrie 19x4

Mijloace bănești	$ 18.075	
Clienți	27.840	
Mărfuri	88.350	
Materiale de comercializare	5.733	
Asigurare plătită în avans	4.800	
Echipamente de comercializare	111.600	
Amortizare cumulată, echipamente de comercializare		$ 46.800
Furnizori		36.900
Susan Metzler, Capital		125.982
Susan Metzler, Retrageri	36.000	
Vînzări		306.750
Vînzări restituite și rabaturi acordate	2.961	
Cumpărări	189.600	
Cumpărări restituite și rabaturi obținute		58.965
Discounturi aferente cumpărărilor		4.068
Cheltuieli de transport-aprovizionare	6.783	
Cheltuieli privind salariile personalului de comercializare	64.050	
Cheltuieli privind chiria	10.800	
Alte cheltuieli privind vînzările	7.842	
Cheltuieli privind întreținerea	5.031	
	$579.465	$579.465

1. Introduceți datele din balanța de verificare într-o foaie de calcul și completați-o în continuare, ținînd cont de următoarele informații: stoc final de mărfuri, 99.681$; stoc final de materiale de comercializare, 912$; asigurare plătită în avans neexpirată, 600$; amortizarea estimată a echipamentelor de comercializare, 12.900$; salarii ale personalului de comercializare de plătit, 240$ și cheltuieli privind întreținerea acumulate, 450$. Utilizați metoda înregistrărilor de regularizare sau metoda înregistrărilor de închidere.
2. Întocmiți Contul de rezultate, Situația capitalurilor proprii și Bilanțul contabil. Conturile Cheltuieli privind salariile personalului de comercializare, Alte cheltuieli privind vînzările, Cheltuieli privind materialele de comercializare și Cheltuieli privind amortizarea echipamentelor de comercializare reprezintă cheltuieli privind vînzările.
3. Pe baza foii de calcul, efectuați înregistrările de închidere.

Problema 5B-4. Înregistrarea cronologică a operațiunilor unei companii comerciale *(O.S. 2, 4)*

Mai jos prezentăm o listă a operațiunilor derulate în luna decembrie 19xx:

dec.	1	A achiziționat mărfuri pe credit de la Bickford Company, condiții 2/10, a/30, FOB port destinație, 14.800$.
	2	A vîndut mărfuri pe credit către D. Loo, condiții 1/10, a/30, FOB port încărcare, 2.000$.

3	A vîndut mărfuri cu plata imediată, 1.400$.
5	A cumpărat pe credit și a primit mărfuri de la Parillo Company, condiții 2/10, a/30, FOB port încărcare, 8.400$.
6	A primit factura pentru cheltuielile de transport-aprovizionare de la Runyon Freight pentru mărfurile primite pe 5 decembrie, 1.140$.
8	A vîndut mărfuri pe credit către T. MItchell, condiții 1/10, a/30, FOB port destinație, 7.600$.
9	A achiziționat mărfuri de la Bickford Company, condiții 2/10, a/30, FOB port încărcare, 5.300$, inclusiv cheltuieli de transport de 300$.
10	A primit factura pentru cheltuielile de transport de la Runyon Freight, aferente mărfurilor vîndute lui T. Mitchell pe 8 decembrie, 582$.
11	A achitat contravaloarea mărfurilor achiziționate de la Bickford Company pe 1 decembrie.
12	A încasat întreaga contravaloare a mărfurilor vîndute lui D. Loo pe 2 decembrie.
15	A achitat Parillo Company jumătate din suma datorată pentru mărfurile cumpărate pe 5 decembrie.
16	A restituit Bickford Company mărfuri deteriorate în valoare de 600$, contra credit în contul cumpărării din 9 decembrie.
17	A cumpărat materiale de birou de la Zucker Company, condiții a/10, 956$.
18	A încasat de la T. Mitchell jumătate din suma datorată pentru mărfurile achiziționate pe 8 decembrie.
19	A plătit Bickford Company întreaga sumă datorată în urma cumpărării din 9 decembrie, mai puțin restituirea din 16 decembrie.
19	A vîndut mărfuri lui R. Godfrey pe credit, condiții 2/10, a/30, FOB port încărcare, 1.560$.
20	A restituit contra credit cîteva articole din materialele de birou achiziționate pe 17 decembrie, 256$.
23	A emis o notă de creditare către R. Godfrey pentru mărfurile restituite, 360$.
24	A achitat cumpărarea din 17 decembrie, mai puțin restituirea din 20 decembrie.
27	A achitat cheltuielile de transport facturate pe 6 și 10 decembrie.
28	A încasat contravaloarea mărfurilor vîndute lui R. Godfrey pe 19 decembrie, mai puțin creditarea din 23 decembrie.
29	A achitat Parillo Company restul sumei datorate pentru mărfurile cumpărate pe 5 decembrie.
31	A vîndut mărfuri cu plata imediată, 1.946$.

Se cere

1. Întocmiți articolele de Jurnal necesare pentru înregistrarea acestor operațiuni, în ipoteza că se aplică sistemul inventarierii periodice și că inițial cumpărările sînt înregistrate la prețul brut de achiziție.
2. Arătați prin ce vor diferi înregistrările dacă s-ar aplica metoda netă de înregistrare a cumpărărilor.

Problema 5B-5. Foaia de calcul, Contul de rezultate și înregistrările de închidere ale unei companii comerciale *(O.S. 7, 8, 9)*

Balanța de verificare de la sfîrșitul anului a Dodge Luggage Store se prezintă astfel:

Dodge Luggage Store Balanță de verificare 30 aprilie 19x4		
Mijloace bănești	$ 10.430	
Clienți	38.614	
Mărfuri	53.000	
Materiale de comercializare	1.902	
Asigurare plătită în avans	5.200	
Echipamente de comercializare	64.000	
Amortizare cumulată, echipamente de comercializare		$ 36.800
Furnizori		44.732
Roy Dodge, Capital		127.202
Roy Dodge, Retrageri	30.000	
Vînzări		211.080
Vînzări restituite și rabaturi acordate	4.300	
Cumpărări	120.030	
Cumpărări restituite și rabaturi obținute		34.620
Discounturi aferente cumpărărilor		2.600
Cheltuieli de transport-aprovizionare	4.288	
Cheltuieli privind chiria	9.600	
Cheltuieli privind salariile personalului de comercializare	83.200	
Alte cheltuieli privind publicitatea	28.112	
Cheltuieli privind întreținerea	4.358	
	$457.034	$457.034

Se cere

1. Copiați soldurile din balanța de verificare în coloanele „Balanță de verificare " ale foii de calcul și completați-o în continuare, ținînd cont de următoarele informații: stoc final de mărfuri, 61.280$; stoc final de materiale de comercializare, 576$; asigurare expirată, 4.800$; amortizarea estimată a echipamentelor de comercializare, 17.600$; cheltuielile privind publicitatea includ anunțuri publicitare în valoare de 2.940$ pentru vînzările cu reduceri din luna mai, care vor începe să fie transmise pe 1 mai; salarii ale personalului de comercializare acumulate, 640. Utilizați metoda înregistrărilor de regularizare sau metoda înregistrărilor de închidere.
2. Întocmiți Contul de rezultate al magazinului. Conturile Cheltuieli privind salariile personalului de comercializare, Cheltuieli privind publicitatea, Cheltuieli privind materialele de comercializare și Cheltuieli privind amortizarea echipamentelor de comercializare reprezintă cheltuieli privind vînzările. Celelalte conturi de cheltuieli reprezintă cheltuieli generale și administrative.
3. Pe baza foii de calcul pe care ați întocmit-o pentru Dodge Luggage Store la punctul **1**, efectuați înregistrările de închidere.

Exercițiu de decizie financiară

Diamond Apparel Company
(O.S. 3)

În 19x3, Paul Diamond a deschis un mic magazin de vînzări cu amănuntul într-un complex comercial suburban. Denumit Diamond Apparel Company, magazinul vindea blugi de marcă. Paul lucra paisprezece ore pe zi și controla toate aspectele activității economice. Toate vînzările se făceau în numerar sau cu cărți de credit bancare. Firma a înregistrat un succes atît de mare încît în 19x4 Paul a decis să deschidă un al doilea magazin într-un alt centru comercial. Deoarece trebuia să se implice în activitatea noului magazin, Paul a angajat un manager ca să lucreze în primul magazin și doi vînzători. Pe parcursul anului 19x4, noul magazin a înregistrat succes, însă activitatea primului magazin nu s-a mai desfășurat la nivelul anului 19x3.

Preocupat de această stare de fapt, Paul a comparat rezultatele din cei doi ani înregistrate la primul magazin. Situația acestora se prezenta astfel:

	19x4	19x3
Vînzări nete	$650.000	$700.000
Costul bunurilor vîndute	450.000	450.000
Marja brută din vînzări	$200.000	$250.000
Cheltuieli de exploatare	150.000	100.000
Venit net	$ 50.000	$150.000

În plus, analiza lui Paul a scos în evidență că atît costul, cît și prețul de vînzare al blugilor nu au înregistrat modificări în cei doi ani, iar nivelul cheltuielilor de exploatare a fost aproape același în cei doi ani, cu excepția salariului de 50.000$ al noului manager. Vînzările restituite și rabaturile acordate au înregistrat sume nesemnificative în ambii ani.

Analizînd mai detaliat situația, Paul a descoperit următoarele date privind costul bunurilor vîndute:

	19x4	19x3
Cumpărări brute	$400.000	$542.000
Total rabaturi și discounturi aferente cumpărărilor	30.000	40.000
Cheltuieli de transport-aprovizionare	38.000	54.000
Stoc fizic la sfîrșitul anului	64.000	106.000

Tot nemulțumit, Paul a examinat toate registrele privind vînzările și cumpărările efectuate pe parcursul anului. Atît vînzările, cît și cumpărările au fost verificate. Cu toate acestea, date fiind numărul de unități achiziționate și vîndute pe parcursul anului, stocul final în 19x4 ar fi trebuit să fie de 114.000$. După combinarea tuturor acestor informații, Paul vi se adresează pentru o consultanță contabilă.

Se cere

1. Pe baza noilor informații colectate de Paul, recalculați costul bunurilor vîndute pentru 19x3 și 19x4 și determinați diferența de venit net între 19x3 și 19x4.
2. Găsiți cel puțin două justificări pentru această diferență. (În ipoteza că salariul noului manager este corect.) Cum ar putea Paul îmbunătăți managementul primului magazin?

Răspunsuri la testul individual

1. d	3. a	5. a	7. b	9. d
2. c	4. c	6. b	8. a	10. b

OBIECTIVE DE STUDIU

1. *Identificarea principiilor de proiectare a sistemelor contabile.*
2. *Identificarea elementelor de bază ale sistemelor computerizate în context general și la nivelul microcomputerelor.*
3. *Explicarea obiectivelor și a utilității jurnalelor cu destinație specială.*
4. *Întocmirea și utilizarea următoarele tipuri de jurnale cu destinație specială: jurnalul de vînzări, jurnalul de cumpărări, jurnalul de încasări, jurnalul de plăți și alte jurnale necesare.*
5. *Explicarea scopului și legăturilor dintre conturile de control și registrele auxiliare.*

CAPITOLUL 6

Sistemele contabile și jurnalele cu destinație specială

Cunoașterea sistemelor contabile de prelucrare a informației este în prezent foarte importantă din cauza mulțimii de sisteme diferite folosite și schimbării rapide a necesităților întreprinderilor. În acest capitol, dvs. veți studia la început principiile proiectării sistemelor contabile. Apoi veți studia prelucrarea datelor, cu sau fără ajutorul computerului. Deoarece ideea jurnalelor cu destinație specială stă la baza tuturor sistemelor contabile, o atenție deosebită este acordată modului în care aceste jurnale sînt folosite în prelucrarea manuală a datelor. După parcurgerea acestui capitol, ar trebui să stăpîniți obiectivele de studiu enunțate în partea stîngă a paginii.

MOMENT DECIZIONAL
Fine Arts Gallery and Framing

■ Fine Arts Gallery and Framing, localizată în South Fork Mall, a fost creată acum doi ani pentru a presta servicii de înrămare. La acel moment, Gary Hoben, proprietarul, a instalat în compania sa un sistem contabil manual simplu — cu un jurnal general și cu o Carte mare. Deoarece toate vînzările erau efectuate cu plata imediată sau prin cărți de credit, iar Hoben obișnuia să achite facturile la sfîrșitul lunii, magazinul avea puține conturi de clienți și furnizori. Pe parcursul anului trecut, Hoben și-a extins activitatea prin vînzarea de imprimate color și afișe, care aduc o marjă de profit ridicată. În plus, diverși furnizori ofereau condiții de plată avantajoase. Ca rezultat, Hoben a avut posibilitatea de a permite clienților să plătească într-o perioadă mai mare de trei luni pentru cumpărările de imprimate în ramă și afișe. O dată cu sporirea numărului și complexității operațiunilor, implicînd stocuri, conturi de clienți și conturi de furnizori, sistemul contabil simplu a devenit rapid o problemă pentru Hoben. Ce fel de sistem contabil ar trebui să adopte Hoben pentru a face față numărului mare și complexității sporite a operațiunilor magazinului?

După analiza operațiunilor în care este implicată compania, Hoben a împărțit operațiunile în cinci categorii: vînzări pe credit, cumpărări pe credit, încasări în numerar (imediate*), plăți în numerar (imediate) și diverse. Deoarece peste 95% din operațiunile sale s-au încadrat în primele patru categorii, el a decis să deschidă cîte un jurnal separat pentru fiecare din aceste tipuri de operațiuni și să folosească jurnalul general pentru a ține evidența operațiunilor diverse, care nu au fost cuprinse în primele patru categorii. Apoi, a analizat sistemul restrîns și costisitor de contabilitate utilizat de companii bazat pe microcomputere. El a fost plăcut

---

* Termenul folosit în limba engleză este „cash", însă acesta nu are în contabilitate semnificația de numerar, ci de plată imediată, fără amînare, de disponibilități bănești, care pot avea atît formă de numerar, cît și de active monetare (cvasi-monedă) (n. tr.)

surprins să descopere că mai multe pachete de programe informatice integrate de Carte mare erau organizate conform principalelor categorii de operațiuni pe care le-a identificat. Pe parcursul următoarelor trei luni, Hoben a cumpărat și implementat un sistem contabil nou. Acest capitol tratează principiile luate în considerare în proiectarea sau cumpărarea unui sistem contabil și descrie bazele sistemelor contabile computerizate și manuale. ■

Principiile proiectării sistemelor contabile

OBIECTIVUL 1
Identificarea principiilor de proiectare a sistemelor contabile

Sistemele contabile culeg date din toate compartimentele unei întreprinderi, le conferă o formă utilă și comunică rezultatele managementului. Managementul folosește rezultatele sistemului pentru a lua diferite decizii economice. Deoarece companiile au devenit mai mari și mai complexe, rolul sistemelor contabile a crescut și el. În prezent, nevoia unui sistem informațional complet, bazat în totalitate pe contabilitate, a devenit tot mai acută. Din acest motiv, contabilul trebuie să înțeleagă toate fazele activității de exploatare a unei companii, precum și ultimele inovații în proiectarea sistemelor și tehnologie.

De asemenea, contabilul poate să aibă un cuvînt de spus în alegerea sistemului de prelucrare a datelor utilizat de companie. **Prelucrarea datelor** este modalitatea prin care sistemul contabil culege date, le organizează într-o formă utilă și furnizează utilizatorilor informația rezultată. Cele două forme extreme ale sistemelor de prelucrare a datelor sînt sistemele computerizate și cele manuale, ambele îndeplinind aceleași funcții. În acest capitol, analizăm principalele trăsături ale sistemelor computerizate și utilizarea acestora în prelucrarea datelor, precum și principalele modalități de gestiune a unui volum mare de date, aplicînd sistemul manual de prelucrare. În primul rînd, însă, vom prezenta cele patru principii fundamentale de proiectare a sistemelor contabile: (1) principiul cost-beneficiu, (2) principiul controlului, (3) principiul compatibilității și (4) principiul flexibilității.

Principiul cost-beneficiu

Cel mai important principiu de proiectare a sistemelor, **principiul cost-beneficiu**, stipulează că beneficiile ce rezultă dintr-un sistem contabil și din informația pe care acesta o furnizează trebuie să fie egale sau mai mari decît costul acestora. Pe lîngă anumite funcții de rutină îndeplinite de sistemul contabil — întocmirea unor rapoarte privind salariile și impozitele, elaborarea rapoartelor financiare și desfășurarea controlului intern —, managementul poate solicita și o serie de informații suplimentare. Aceste informații trebuie să fie exacte, prezentate la timp și utile. Beneficiile informațiilor suplimentare trebuie să fie comparate cu cheltuielile directe și indirecte legate de obținerea lor. Printre cheltuielile directe se numără cele privind personalul, formularele (materialele consumabile) și echipamentele. Cheltuială indirectă poate fi costul unor decizii greșite, care apar din lipsa unei bune informări. De exemplu, deciziile greșite pot să conducă la diminuarea vînzărilor, oprirea producției sau pierderi de stocuri. O serie de companii au cheltuit mii de dolari pentru sisteme computerizate care nu oferă beneficii corespunzătoare. Pe de altă parte, unii manageri nu au reușit să obțină beneficiile importante, care s-ar fi putut realiza prin investiții în sisteme mai moderne. Ca analist de sistem, responsabilitatea contabilului constă în a compara costurile cu beneficiile.

Principiul controlului

Principiul controlului stipulează că un sistem contabil trebuie să ofere toate instrumentele de control intern, necesare pentru a proteja activele firmei și pentru a asigura veridicitatea datelor. De exemplu, înainte de a fi efectuate, cheltuielile trebuie aprobate de un membru responsabil al managementului. Capitolul privind controlul intern și operațiunile comerciale tratează mai detaliat acest subiect.

Principiul compatibilității

Principiul compatibilității stipulează că proiectarea unui sistem trebuie făcută în corelație cu factorii organizaționali și umani ai unei companii. Factorii organizaționali se referă la tipul de activitate al întreprinderii și la modul în care diferitele componente ale unității sînt interconectate formal în vederea atingerii obiectivelor comune ale acesteia. De exemplu, o companie poate să-și organizeze eforturile de marketing în funcție de regiune sau de produs. Dacă o companie este organizată pe regiuni, principalele rapoarte ar trebui să prezinte veniturile și cheltuielile pe regiuni. Pe de altă parte, o companie organizată pe produse ar trebui să dețină un sistem care să raporteze veniturile și cheltuielile mai întîi pe produse și apoi pe regiuni.

Factorii umani ai companiei se referă la oamenii din cadrul organizației și la aptitudinile, comportamentul și personalitățile lor. Interesul, adeziunea și competența acestor oameni sînt foarte importante pentru succesul sau eșecul proiectării sistemului. Pentru modificarea sistemelor sau pentru instalarea unor sisteme noi, contabilul trebuie să colaboreze cu persoanele care aplică sau supervizează în prezent procedurile existente. Aceste persoane trebuie să înțeleagă, să accepte și, în cele mai multe cazuri, să fie instruite privind noile proceduri. Noul sistem poate aduce rezultate bune numai dacă este compatibil cu oamenii din organizație.

Principiul flexibilității

Principiul flexibilității afirmă că un sistem contabil trebuie să fie suficient de flexibil, încît să permită creșterea volumului de operațiuni și efectuarea unor modificări organizaționale. Companiile nu sînt caracterizate niciodată prin imobilitate. Ele cresc, oferă produse noi, creează noi filiale, vînd subdiviziunile existente sau efectuează alte schimbări care impun readaptări ale sistemului contabil. Un sistem proiectat cu minuțiozitate permite companiei să crească și să se schimbe fără a efectua modificări majore. De exemplu, planul de conturi trebuie să fie proiectat astfel încît să permită adăugarea de noi conturi de active, datorii, capitaluri proprii, venituri și cheltuieli.

Prelucrarea electronică a datelor

În prezent, prelucrarea datelor într-o companie este efectuată de cele mai multe ori computerizat. Computerele au capacitatea de a prelucra foarte repede un volum mare de date. Dezvoltarea generală a sistemelor de prelucrare electronică a datelor a permis celor mai mari companii să-și centralizeze operațiunile contabile și să elimine o mare parte din lucrul care în mod obișnuit se efectua manual. Și dezvoltarea minicomputerelor și microcomputerelor a făcut posibil, chiar și pentru cele mai mici companii, să-și țină evidențele contabile cu ajutorul unor instrumente electronice.

Elementele unui sistem electronic (computerizat)

OBIECTIVUL 2
Identificarea elementelor de bază ale sistemelor computerizate în context general și la nivelul microcomputerelor

Indiferent de mărimea sistemului computerizat de prelucrare a datelor, acesta este constituit din trei elemente de bază: echipamente electronice *(hardware)*, programe pentru computere *(software)* și personal.

Hardware-ul. **Hardware**-ul este format din toate echipamentele necesare pentru funcționarea unui sistem computerizat de prelucrare a datelor. Acesta cuprinde dispozitivele care ajută la introducerea datelor în sistem, la prelucrarea și stocarea acestora și la producerea informației. De exemplu, într-un sistem general, datele referitoare la operațiunile de cumpărare ar putea fi introduse printr-un dispozitiv de colectare a datelor (un terminal) aflat la distanță în procesorul central, unde datele sînt înregistrate, în vederea prelucrării ulterioare, pe bandă magnetică, prin utilizarea unui *disc drive magnetic* sau pe un disc, prin utilizarea unui disc *drive*. După prelucrarea datelor, rapoartele contabile pot fi furnizate printr-un dispozitiv de ieșire, cum ar fi imprimanta. Într-un sistem de microcomputere, operațiunile zilnice pot fi introduse cu ajutorul unei tastaturi și al unui monitor pe un disc flexibil (dischetă) sau pe un *hard disc*. Ulterior, poate fi scos la imprimantă și un raport privind operațiunile zilnice.

Software-ul. Într-un sistem manual, cineva înregistrează efectiv operațiunile într-un Jurnal, le trece în Cartea mare și întocmește apoi balanța de verificare și rapoartele financiare. Computerul efectuează acești pași în memoria sa, urmînd un set de instrucțiuni numit **program**. Totalitatea programelor este cunoscută sub denumirea de **software**. Pentru a instrui computerul să înregistreze și să sistematizeze operațiunile, precum și să elaboreze rapoartele financiare sînt necesare mai multe programe. Într-un calculator general *(server)* aceste programe sînt scrise în limbaje pe care acesta le înțelege, cum ar fi COBOL, PL/1 sau FORTRAN. Programele pentru un microcomputer sînt scrise în BASIC sau PASCAL. În plus, pentru executarea unor operațiuni contabile specializate, în comerț există multe programe, cum ar fi LOTUS® 1-2-3 pentru analiză financiară și utilizarea foilor de calcul, dBASE IV pentru organizarea, stocarea și accesarea unor cantități mari de date, precum și sisteme contabile generale pentru ținerea evidențelor și întocmirea rapoartelor financiare.

Personalul. Membrii personalului importanți într-un sistem computerizat sînt analistul de sistem, programatorul și operatorul de computer. **Analistul de sistem** proiectează sistemul în funcție de informațiile necesare, **programatorul** scrie instrucțiunile pentru computer și **operatorul de computer** utilizează computerul. Într-o companie mare, contabilul colaborează strîns cu analistul de sistem pentru a se asigura că sistemul contabil de prelucrare a datelor este proiectat în conformitate cu principiile enunțate. În companiile mici, care utilizează sisteme de microcomputere și care nu angajează specialiști în calculatoare pentru toate aceste poziții, proprietarii sau managementul colaborează adesea cu un contabil public autorizat pentru cumpărarea și instalarea unui software care să satisfacă cerințele companiei.

Sistemele contabile generale

Părțile componente ale unui sistem computerizat de prelucrare a datelor pot fi asamblate în diferite moduri, iar companiile își folosesc computerele pentru multe alte scopuri pe lîngă cele contabile. Obiectivul general al unei companii este de a-și satisface toate nevoile de calcule la cel mai mic cost. Pentru sistemul contabil este importantă coordonarea tuturor atribuțiilor, cu scopul de

a prezenta conducerii în timp util toate rapoartele și situațiile de care aceasta are nevoie.

Cele mai multe sisteme computerizate generale au două moduri de abordare a prelucrării operațiunilor companiei și a întocmirii rapoartelor financiare. Primul este numit **prelucrare de grup *(batch)***, în care comenzile de prelucrare sînt programate în timp într-o ordine logică. De exemplu, operațiunile unei zile sau ale unei săptămîni sînt prelucrate împreună (fiind un grup). Ulterior, este rulat un program separat pentru a actualiza Cartea mare și a întocmi balanța de verificare și rapoartele financiare. Prelucrarea fișelor de pontaj ale salariaților, întocmirea statelor de plată ale companiei și imprimarea cecurilor de plată într-o anumită zi din fiecare săptămînă sau lună sînt exemple de prelucrare de grup.

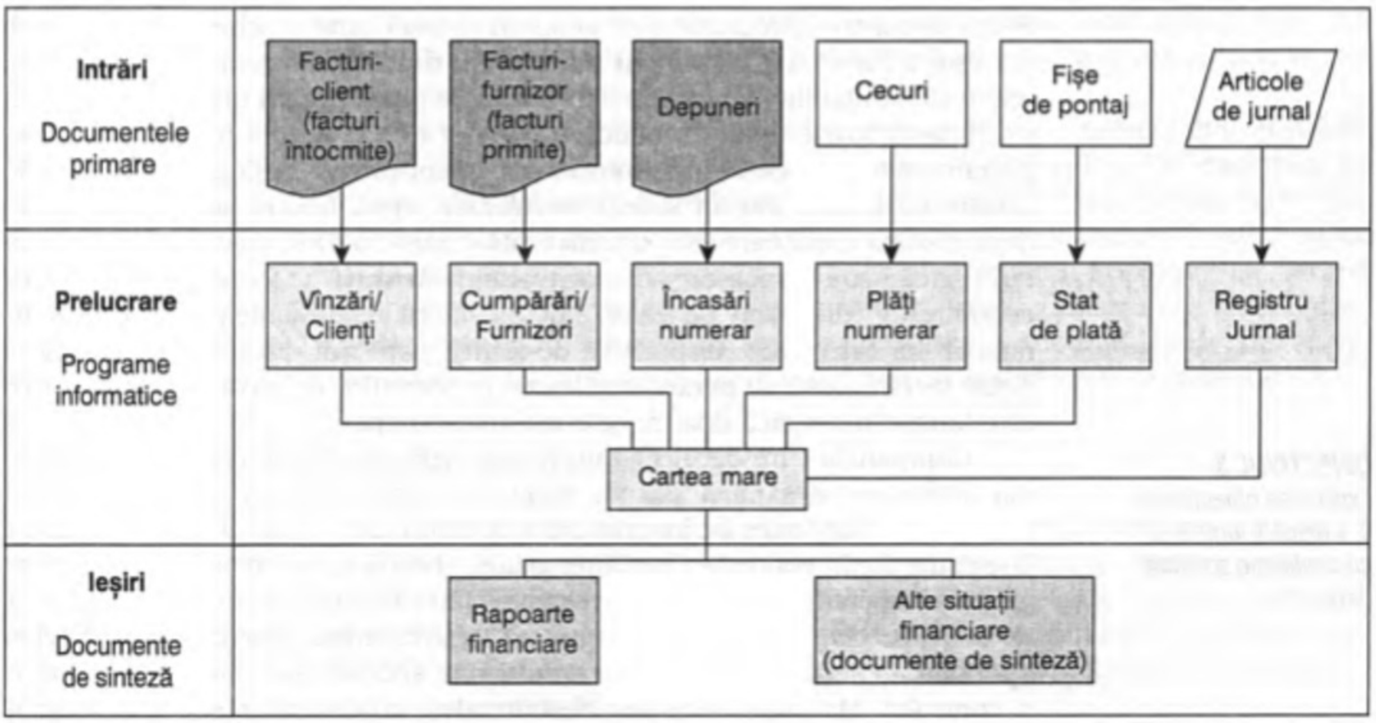
Cele mai multe sisteme generale permit, de asemenea, **prelucrarea în timp real *(on-line)***, în care terminalele îndepărtate sînt conectate la procesorul central, iar fișierele sînt actualizate pe cale electronică imediat ce operațiunea a fost efectuată. De exemplu, în momentul în care apare, o vînzare pe credit poate fi introdusă într-un terminal îndepărtat, care înregistrează și sistematizează operațiunea în conturile corespunzătoare și actualizează balanța de verificare.

Sistemele contabile bazate pe microcomputere

Cele mai multe companii cumpără sisteme contabile comerciale, care sînt deja programate să realizeze funcții contabile. Majoritatea acestor sisteme se bazează pe o variantă a prelucrării de grup, în care cîte o componentă a *software*-ului îndeplinește fiecare funcție majoră a sistemului contabil. Deși configurația unor astfel de sisteme, deseori numite ***software* de Carte mare**, diferă de la un sistem la altul, structura sa tipică este prezentată în Figura 6-1.

Observați că pentru fiecare funcție importantă există cîte un program *software* – vînzări/ clienți (sume de încasat), cumpărări/ furnizori (sume de plătit), încasări de numerar, eliberări de numerar, statul de plată și Registrul Jurnal. Dacă aceste pachete *software* interacționează între ele, ele sînt numite *programe integrate*.

Figura 6-1. Sistemul contabil bazat pe microcomputere

Operațiunile efectuate pentru îndeplinirea acestor funcții sînt bazate pe **documentele primare**, care reprezintă documente justificative scrise care consemnează fiecare operațiune. Documentele primare confirmă faptul că a avut loc o operațiune și furnizează detalii ale acesteia. De exemplu, cîte o factură-client ar trebui să se completeze în cazul fiecărei vînzări pe credit, iar fiecare cumpărare ar trebui să fie atestată de cîte o factură-furnizor. Chiar dacă operațiunile sînt înregistrate de către computer într-un fișier (pe dischetă sau *hard disc*), documentele trebuie păstrate astfel încît să poată fi examinate mai tîrziu, dacă apare vreo întrebare privind corectitudinea înregistrărilor contabile. Documentele primare pentru fiecare funcție sînt păstrate împreună într-un pachet și prelucrate în ordine prin programul corespunzător. Planificarea în timp a executării acestor programe depinde de fiecare funcție. De exemplu, operațiunile în numerar (cu plată imediată) și vînzările sînt prelucrate de obicei zilnic; statele de plată pot fi prelucrate numai o dată pe săptămînă sau a dată la două săptămîni.

După ce operațiunile au fost prelucrate, urmează o procedură care trebuie să sistematizeze și să actualizeze conturile din Cartea mare și să întocmească balanța de verificare. În final, sînt întocmite rapoartele financiare și alte situații contabile.

Sistemele de prelucrare de grup a datelor, folosite într-un sistem contabil microcomputerizat, se aseamănă foarte mult cu sistemele contabile manuale, care utilizează jurnalele cu destinație specială, și care există de zeci de ani. De fapt, obiectivul lor de bază este de a computeriza sistemele contabile existente, pentru a le face mai puțin consumatoare de timp și mult mai exacte și de încredere. Totuși, este foarte important pentru voi să înțelegeți ca principiu activitatea realizată de computer. Cunoașterea proceselor fundamentale ale contabilității vă garantează că înregistrările contabile sînt efectuate corect, contribuie la protejarea activelor companiei și stă la baza analizei rapoartelor financiare ale companiei.

Sistemul manual de prelucrare a datelor: jurnale și tehnici

Sistemul contabil prezentat pînă acum în această carte și schematizat în Figura 6-2 este o formă a **prelucrării manuale a datelor**. Prezentarea bazelor teoretice ale contabilității și a practicii contabile pe exemplul unei companii mici s-a dovedit foarte utilă. Introducerea datelor este efectuată manual, prin înregistrarea fiecărei operațiuni dintr-un document primar în Registrul Jurnal (dispozitiv de intrare într-un sistem electronic). Apoi, fiecare sumă debitoare și fiecare sumă creditoare este sistematizată (transferată) în contul corespunzător din Cartea mare (procesor și dispozitiv de memorare). O foaie de calcul sau un centralizator (dispozitiv de ieșire) sînt folosite ca instrumente pentru întocmirea rapoartelor financiare (dispozitive de ieșire), care sînt distribuite utilizatorilor. Acest sistem, deși util pentru explicarea concepțiilor de bază ale contabilității, este limitat în practică doar la cele mai mici companii.

OBIECTIVUL 3
Explicarea obiectivelor și a utilității jurnalelor cu destinație specială

Companiile care derulează un număr mare de operațiuni, poate sute sau mii în fiecare săptămînă sau zi, trebuie să dispună de o metodă mult mai eficientă și economică de înregistrare a operațiunilor în Jurnal și sistematizare a înregistrărilor în conturile din Cartea mare. Abordarea cea mai simplă constă în gruparea operațiunilor tipice ale companiei în categorii comune, pentru care să se utilizeze cîte un dispozitiv (unitate) intrare, numit **Jurnal cu destinație specială**. Obiectivele jurnalelor cu destinație specială sînt eficiența, economia și controlul. Mai mult decît atît, deși jurnalele cu destinație specială manuale

Figura 6-2. Etapele și dispozitivele unui sistem contabil manual.

sînt utilizate de companiile care încă nu și-au computerizat sistemele, conceptele care stau la baza acestor jurnale sînt respectate și de programele care formează sistemele contabile computerizate.

Majoritatea operațiunilor economice — de la 90% la 95% — se încadrează în una din următoarele patru categorii. Fiecare tip de operațiune poate fi înregistrat într-un jurnal cu destinație specială:

Operațiune	**Jurnal cu destinație specială**	**Abreviere de sistematizare**
Vînzare de mărfuri pe credit	Jurnalul de vînzări	V
Cumpărare pe credit	Jurnalul de cumpărări	C
Încasare imediată	Jurnalul de încasări	Î
Plată imediată	Jurnalul de plăți	P

Observați că aceste jurnale cu destinație specială corespund funcțiilor contabile prezentate în sistemul microcomputerizat din Figura 6-1, cu excepția statului de plată, pe care îl vom discuta în capitolul privind datoriile pe termen scurt și contabilitatea drepturilor de personal.

Jurnalul general (Registrul Jurnal) este folosit pentru înregistrarea operațiunilor care nu au fost cuprinse în nici una din categoriile speciale. De exemplu, cumpărările restituite, vînzările restituite și operațiunile de regularizare și de închidere sînt înregistrate în jurnalul general. (Atunci cînd operațiunile sînt sistematizate din jurnalul general în conturile din Cartea mare, abrevierea sistematizării folosită este **J**.)

Utilizarea jurnalelor cu destinație specială reduce considerabil eforturile depuse pentru înregistrarea și sistematizarea operațiunilor. De exemplu, în locul sumelor debitoare și creditoare corespunzătoare fiecărei operațiuni, în cele mai multe cazuri sînt sistematizate numai totalurile coloanelor — adică suma mai multor operațiuni. Pe lîngă aceasta, munca poate fi împărțită, iar fiecare jurnal repartizat în competența unui alt salariat. Aceasta diviziune a muncii este importantă pentru organizarea unui control intern adecvat, după cum menționăm și în capitolul privind controlul intern și operațiunile comerciale.

Jurnalul de vînzări

Jurnalele cu destinație specială sînt create pentru înregistrarea unor anumite tipuri de operațiuni. Prin urmare, toate operațiunile dintr-un jurnal cu destinație specială au drept rezultat debitarea și creditarea acelorași conturi. **Jurnalul de vînzări**, de exemplu, este creat pentru reflectarea tuturor vînzărilor pe credit (și numai a vînzărilor pe credit). Vînzările cu plata imediată sînt înregistrate în jurnalul de încasări.

OBIECTIVUL 4
Întocmirea și utilizarea următoarele tipuri de jurnale cu destinație specială: jurnalul de vînzări, jurnalul de cumpărări, jurnalul de încasări, jurnalul de plăți și alte jurnale necesare

Exemplul 6-1 prezintă o pagină dintr-un jurnal de vînzări tipic. În acest jurnal de vînzări sînt înregistrate șase operațiuni, implicînd cinci clienți. În momentul efectuării fiecărei vînzări, sînt întocmite mai multe exemplare ale facturii de vînzare. Departamentul contabil al vînzătorului folosește un exemplar pentru a efectua înregistrarea în jurnalul de vînzări. Data, numele clientului, numărul facturii, valoarea vînzării și uneori condițiile creditului sînt preluate din factură. Aceste date corespund coloanelor jurnalului de vînzări.

Observați modul în care jurnalul de vînzări permite o economie de timp:

1. Este necesar numai un singur rînd pentru a înregistra fiecare operațiune. Înregistrarea este formată dintr-o sumă trecută în debitul fiecărui client din contul Clienți. Creditarea contului corespondent Vînzări este implicită.
2. Nu este necesară scrierea denumirilor conturilor, deoarece fiecare operațiune este înregistrată în mod automat în debitul contului Clienți și în creditul contului Vînzări.
3. Nu este necesară nici o explicație, deoarece funcția jurnalului cu destinație specială este de a înregistra un singur tip de operațiune. În jurnalul de vînzări sînt înregistrate numai vînzările pe credit. Vînzările cu plata imediată sînt înregistrate în jurnalul de încasări.
4. O singură sumă — totalul vînzărilor pe credit dintr-o lună — trebuie sistematizată în Cartea mare. Aceasta este transferată de două ori: o dată în debitul contului Clienți și o dată în creditul contului Vînzări. Din Exemplul 6-1 puteți observa timpul economisit, cu doar șase operațiuni. Imaginați-vă cît timp se poate economisi atunci cînd sînt efectuate sute de operațiuni de vînzare.

Exemplul 6-1. Jurnalul de vînzări și conturile din Cartea mare corespunzătoare

Jurnal de vînzări — **Pagina 1**

Data		Cont debitat	Număr factură	Nr. Ref.	Debit/ Credit Clienți/ Vînzări
iulie	1	Peter Clark	721	✓	750
	5	Georgetta Jones	722	✓	500
	8	Eugene Cumbetland	723	✓	335
	12	Maxell Gertz	724	✓	1.165
	18	Peter Clark	725	✓	1.225
	25	Michael Powers	726	✓	975
					4.950
					(114 / 411)

Totalul se transferă în Cartea mare la **sfîrșit de lună**

Clienți 411

Data		Nr. Ref.	Debit	Credit	Sold Debit	Sold Credit
iulie	31	V1	4.950		4.950	

Vînzări 411

Data		Nr. Ref.	Debit	Credit	Sold Debit	Sold Credit
iulie	31	V1		4.950		4 950

Conturile de control (sintetice) și registrele auxiliare (analitice). Fiecare înregistrare din jurnalul de vînzări reprezintă o debitare a contului deschis fiecărui client în parte evidențiat prin contul general Clienți. În capitolele anterioare, am sistematizat toate aceste operațiuni în fișa de Carte mare a

OBIECTIVUL 5
Explicarea scopului și legăturilor dintre conturile de control și registrele auxiliare

contului Clienți. Totuși, o singură înregistrare în acest cont nu ne spune cît de mult a cumpărat, a plătit sau datorează fiecare client. În practică, aproape toate companiile care vînd pe credit țin evidențe ale creanțelor comerciale separat pentru fiecare client în parte. Dacă o companie are 6.000 de clienți din vînzări pe credit, ea deține 6.000 de creanțe. Includerea tuturor acestor conturi în Cartea mare, alături de alte conturi de active, datorii și capitaluri proprii va încărca foarte mult evidențele. În consecință, majoritatea companiilor țin conturile individuale ale clienților în afara Cărții mari și le plasează într-un registru separat, numit **registru auxiliar (analitic)**. În registrul auxiliar al creanțelor conturile clienților sînt organizate fie în ordine alfabetică, fie în ordine numerică (dacă pentru conturi se utilizează simboluri numerice).

Chiar atunci cînd o companie își grupează conturile individuale ale clienților într-un registru auxiliar al clienților, ea trebuie să mențină totuși și un cont de Clienți în registrul Cartea mare. Contul Clienți „controlează" registrul auxiliar și este numit **cont de control (sintetic)** sau *cont de verificare*. El efectuează un control, în sensul că totalul soldurilor conturilor analitice individuale din registrul auxiliar trebuie să fie egal cu soldul contului sintetic. Soldul acestui cont apare la data întocmiri Bilanțului în secțiunea Clienți. În cazul operațiunilor care se referă la conturi de creanțe, cum ar fi vînzările pe credit, înregistrările trebuie să fie sistematizate în conturile individuale ale clienților în fiecare zi. Sistematizările în contul de control din Cartea mare sînt efectuate cel puțin o dată pe lună. Dacă a fost transferată o sumă greșită, suma soldurilor conturilor clienților din registrul auxiliar nu va fi egală cu soldul contului de control Clienți din registrul Cartea mare. Atunci cînd aceste două sume nu corespund, contabilul știe că trebuie să găsească și să corecteze o greșeală.

Exemplul 6-2 artă cum funcționează conturile de control. Un singur cont de control din registrul Cartea mare însumează toate conturile analitice din registrul auxiliar. Deoarece datele din conturile individuale sînt actualizate zilnic, iar contul de control este sistematizat lunar, totalul conturilor analitice din registrul clienților este egal cu soldul contului de control numai după sistematizarea lunară. Balanța de verificare lunară este întocmită numai folosind conturile din Cartea mare.

Majoritatea companiilor folosesc și un registru auxiliar al furnizorilor. De asemenea, este posibilă utilizarea unui registru auxiliar pentru aproape toate conturile din Cartea mare, pentru care managementul vrea o evidență specifică pe elemente separate, cum ar fi Mărfuri, Efecte comerciale de încasat, Investiții pe termen scurt și Echipamente.

Etapele înregistrării în jurnalul de vînzări. Exemplul 6-2 ilustrează procedura de utilizare a jurnalului de vînzări :

1. Înscrieți fiecare factură de vînzare într-un singur rînd al jurnalului de vînzări. Înregistrați data, numele clientului, numărul facturii și valoarea vînzării. Nu este nevoie de o coloană pentru condiții de acordare a creditului comercial dacă acestea sînt identice pentru toate vînzările.
2. La sfîrșitul fiecărei zile, sistematizați fiecare vînzare individuală în contul clientului respectiv, deschis în registrul clienților. După ce fiecare vînzare este sistematizată, faceți un semn de control (sau numărul contului clientului, dacă este folosit) în coloana Nr. Ref. (număr de referință) al jurnalului de vînzări, pentru a indica faptul că operațiunea a fost sistematizată. În coloana Nr. Ref. pentru fiecare cont al clientului, înscrieți un **V** și numărul paginii din jurnalul de vînzări (**V1** înseamnă jurnalul de vînzări — pagina 1) pentru a indica sursa înregistrării.
3. La sfîrșitul lunii, totalizați coloana sumelor din jurnalul de vînzări, pentru a stabili totalul vînzărilor pe credit și sistematizați rezultatul obținut în conturile din Cartea

Exemplul 6-2. Relația dintre jurnalul de vînzări, registrul Cartea mare și registrul analitic al clienților și procedura de sistematizare

Jurnal de vînzări — **Pagina 1**

Data		Cont debitat	Număr factură	Nr. Ref.	Debit/ Credit Clienți/ Vînzări
iulie	1	Peter Clark	721	✓	750
	5	Georgetta Jones	722	✓	500
	8	Eugene Cumbetland	723	✓	335
	12	Maxell Gertz	724	✓	1.165
	18	Peter Clark	725	✓	1.225
	25	Michael Powers	726	✓	975
					4.950
					(114 / 411)

Sistematizați sumele individuale **zilnic** în conturile din registrul analitic

Sistematizați totalul la s**fîrșitul lunii** în conturile din Cartea mare

Registrul auxiliar al clienților

Peter Clark

Data		Nr. Ref.	Debit	Credit	Sold
iulie	1	V1	750		750
	18	V1	1.225		1.975

Eugene Cumberland

Data		Nr. Ref.	Debit	Credit	Sold
iulie	8	V1	335		335

Continuați sistematizarea pentru Maxwell Gretz, Georgetta Jones și Michael Powers

Registrul Cartea mare

Clienți — **411**

Data		Nr. Ref.	Debit	Credit	Sold Debit	Sold Credit
iulie	31	V1	4.950		4.950	

Vînzări — **411**

Data		Nr. Ref.	Debit	Credit	Sold Debit	Sold Credit
iulie	31	V1		4.950		4.950

mare (în debitul contului Clienți și creditul contului Vînzări). Plasați sub totalul jurnalului de vînzări numerele conturilor debitate și creditate, pentru a arăta că această etapă a fost parcursă. În registrul Cartea mare, indicați sursa înregistrării în coloana Nr. Ref. a fiecărui cont.

4. Verificați corectitudinea sistematizării prin însumarea soldurilor conturilor din registrul clienți și compararea rezultatului cu soldul total al contului de control Clienți din registrul Cartea mare. Puteți face acest lucru prin înscrierea conturilor într-o listă a clienților, ca în Exemplul 6-3 în ordinea în care sînt ținute evidențele. Această etapă este parcursă după sistematizarea încasării creanțelor comerciale din jurnalul de încasări.

Impozitele pe vînzări. Alte coloane, cum ar fi coloana pentru condițiile creditului, pot fi adăugate jurnalului de vînzări. Natura activității companiei stabilește dacă acestea sînt necesare.

Multe orașe și state obligă vînzătorii cu amănuntul să colecteze un impozit pe vînzări de la clienții lor și să vireze periodic totalul încasărilor către administrația orașului sau a statului. În acest caz, în jurnalul de vînzări este necesară o coloană suplimentară pentru a înregistra creditarea contului Impozite pe

Exemplul 6-3. Lista Clienților (creanțelor comerciale)

Vînzările Mitchell's Used Cars Lista clienților 31 Iulie 19xx	
Peter Clark	$1.975
Eugene Cumberland	335
Maxwell Gerty	1.165
Georgetta Jones	500
Michael Powers	975
Total Clienți	$4.950

vînzări de plătit pentru vînzările pe credit. Formularul utilizat pentru înregistrare este prezentat în Exemplul 6-4. Procedura de sistematizare în fișele conturilor este similară cu aceea descrisă anterior, cu excepția faptului că totalul coloanei Impozite pe vînzări de plătit trebuie să fie sistematizat la sfîrșitul lunii în creditul contului Impozite pe vînzări de plătit.

Majoritatea companiilor efectuează, de asemenea, vînzări cu plata imediată. Aceste vînzări sînt înregistrate de obicei într-o coloană a jurnalului de încasări, după cum prezentăm ulterior în acest capitol.

Jurnalul de cumpărări

Jurnalul de cumpărări se utilizează pentru înregistrarea cumpărărilor pe credit. El poate avea forma unui jurnal cu una sau mai multe coloane. În jurnalul cu o singură coloană, prezentat în Exemplul 6-5, sînt înregistrate numai cumpărările pe credit de mărfuri destinate revînzării către clienți. Aceste tipuri de operațiuni sînt înregistrate prin debitarea contului Cumpărări și creditarea contului Furnizori. Atunci cînd se utilizează jurnalul cu o singură coloană, cumpărarea pe credit a unor bunuri, altele decît mărfurile, se înregistrează în jurnalul general. Cumpărările cu plata imediată nu sînt înregistrate niciodată în jurnalul de cumpărări, ci în jurnalul de plăți, pe care îl vom prezenta mai tîrziu.

Similar contului Clienți, contul Furnizori din registrul Cartea mare este utilizat de majoritatea companiilor ca un cont de control. Pentru a ști cît datorează fiecărui furnizor, compania ține cîte un cont separat pentru fiecare datorie comercială într-un registru auxiliar al furnizorilor. Procesul de utilizare a registrului auxiliar și a contului de control din Cartea mare pentru clienți, descris anterior, se aplică și în cazul furnizorilor. Astfel, suma soldurilor conturilor analitice din registrul auxiliar al furnizorilor ar trebui să fie egală cu soldul contului de control Furnizori din Cartea mare. Și în acest caz, totalul lunar al cumpărărilor pe credit sistematizate zilnic în conturile analitice trebuie să fie egal cu totalul cumpărărilor pe credit, sistematizat lunar în contul de control.

Procedura de utilizare a jurnalului de cumpărări este foarte asemănătoare cu cea aplicată în cazul jurnalului de vînzări:

Exemplul 6-4. Extras din jurnalul de vînzări cu o coloană pentru impozitele pe vînzări

Jurnal de vînzări							Pagina 7
Data		Contul debitat	Numărul facturii	Nr. Ref.	Debit	Credit	
					Clienți	Impozite pe vînzări de plătit	Vînzări
sept.	1	Ralph P. Hake	727	✓	206	6	200

Exemplul 6-5. Relația dintre jurnalul de cumpărări cu o singură coloană, registrul Cartea mare și registrul auxiliar al furnizorilor

Jurnal de cumpărări — **Pagina 1**

Data		Contul creditat	Data facturii	Condiții	Nr. Ref.	Suma (Debit / Credit/ Cumpărări / Furnizori)
iulie	1	Jones Chevrolet	7/1	2/10, a/30	✓	2.500
	2	Marshall Ford	7/2	2/15, a/30	✓	300
	3	Dealer vînzări	7/3	a/30	✓	700
	12	Thomas Auto	7/11	a/30	✓	1.400
	17	Dealer vînzări	7/17	2/10, a/30	✓	3.200
	19	Thomas Auto	7/17	a/30	✓	1.100
						9.200
						(511 / 212)

Sistematizați sumele individuale **zilnic**

Sistematizați totalul la sfîrșitul **lunii**

Registrul auxiliar al furnizorilor

Dealer vînzări

Data		Nr. Ref.	Debit	Credit	Sold
iulie	3	C1		700	700
	17	C1		3.200	3.900

Jones Chevrolet

Data		Nr. Ref.	Debit	Credit	Sold
iulie	1	C1		2.500	2.500

Continuați sistematizarea pentru Marshall Ford și Thomas Auto

Registrul Cartea Mare

Furnizori — **212**

Data		Nr. Ref.	Debit	Credit	Sold Debit	Sold Credit
iulie	31	C1		9.200		9 200

Cumpărări — **511**

Data		Nr. Ref.	Debit	Credit	Sold Debit	Sold Credit
iulie	31	C1	9 200		9 200	

1. Înscrieți fiecare factură de cumpărare într-un singur rînd al jurnalului de cumpărări. Înregistrați data, numele furnizorului, numărul facturii, condițiile (dacă sînt date) și valoarea cumpărării. Nu este nevoie să se înregistreze condițiile de livrare în coloana pentru condiții, deoarece ele nu influențează data plății.
2. La sfîrșitul fiecărei zile, sistematizați fiecare cumpărare separată în contul furnizorului din registrul auxiliar al furnizorilor (datoriilor comerciale). După ce fiecare cumpărare este transferată, faceți un semn de control (sau înscrieți numărul contului furnizorului, dacă se utilizează simboluri numerice) în coloana Nr. Ref. (număr de referință) al jurnalului de cumpărări, pentru a indica faptul că respectiva cumpărare a fost sistematizată în fișa contului. În coloana Nr. Ref., în dreptul contului fiecărui furnizor, înscrieți litera **C** și numărul paginii din jurnalul de cumpărări (**C1** înseamnă jurnalul de cumpărări — pagina 1) pentru a indica sursa înregistrării.
3. La sfîrșitul lunii, faceți totalul coloanei sumelor și sistematizați rezultatul obținut în conturile din Cartea mare (în debitul contului Cumpărări și creditul contului Furnizori). Plasați sub totalul din jurnalul de cumpărări numerele conturilor debitate și creditate, pentru a ilustra că această etapă a fost parcursă.

Exemplul 6-6. Jurnal de cumpărări cu mai multe coloane

Jurnal de cumpărări — Pagina 1

Data		Contul creditat	Data facturii	Condiții	Nr. Ref.	Credit: Furnizori	Debite: Cumpărări	Cheltuieli de transport-aprovizionare	Materiale din magazin	Materiale de birou	Conturi diverse: Cont	Nr. Ref.	Suma
iulie	2	Jones Chevrolet	7/1	2/10, a/30	✓	2.500	2.500						
	2	Marshall Ford	7/2	2/15, a/30	✓	300	300						
	2	Shelby Car Delivery	7/2	a/30	✓	50		50					
	3	Dealer vînzări	7/3	a/30	✓	700	700						
	12	Thomas Auto	7/11	a/30	✓	1.400	1.400						
	17	Dealer vînzări	7/17	2/10, a/30	✓	3.200	3.200						
	19	Thomas Auto	7/17	a/30	✓	1.100	1.100						
	25	Osborne Supply	7/21	a/10	✓	187			145	42			
	28	Auto Supply	7/28	a/10	✓	200					Piese	120	200
						9.637	9.200	50	145	42			200
						(212)	(511)	(514)	(132)	(133)			(✓)

4. Verificați corectitudinea sistematizării prin însumarea soldurilor conturilor din registrul furnizorilor și comparați-o cu soldul contului de control Furnizori din registrul Cartea mare. Această etapă poate fi parcursă prin întocmirea unei liste a furnizorilor.

Jurnalul de cumpărări cu o singură coloană poate fi lărgit pentru a înregistra cumpărarea pe credit a unor bunuri, altele decît mărfuri, prin adăugarea unei coloane de debit separate pentru alte conturi utilizate mai frecvent. De exemplu, jurnalul cu multe coloane, prezentat în Exemplul 6-6, are coloane pentru Cheltuieli de transport-aprovizionare, Materiale de comercializare, Materiale de birou și Conturi diverse. În acest caz, suma totală înregistrată în creditul contului Furnizori ($9.637) este egală cu totalul sumelor înregistrate în debitul conturilor Cumpărări, Cheltuieli de transport-aprovizionare, Materiale de comercializare, Materiale de birou și Piese de schimb ($9.200 + $50 + $145 + $42 + $200). Iarăși, operațiunile individuale din coloana Furnizori sînt transferate cu regularitate în conturile de furnizori din registrul auxiliar al furnizorilor, iar totalurile fiecărei coloane din jurnal sînt sistematizate lunar în conturile corespunzătoare din registrul Cartea mare.

Jurnalul de încasări

Toate operațiunile care implică încasări imediate, fără amînare, sînt înregistrate în **jurnalul de încasări**. Exemple de asemenea operațiuni pot fi: încasările din vînzări cu plata imediată, disponibilități bănești încasate de la clienți în contul creditelor comerciale și încasări de mijloace bănești din alte surse. Jurnalul de încasări trebuie să aibă mai multe coloane, deoarece, deși toate încasările de numerar se aseamănă prin faptul că implică debitarea contului Mijloace bănești, ele se deosebesc prin faptul că necesită o varietate de înregistrări corespondente de creditare. Prin urmare, ar trebui să rețineți cîteva diferențe importante dintre jurnalul de încasări și celelalte jurnale pe care le-am descris. Printre aceste deosebiri se numără: o coloană suplimentară, numită Alte Conturi, folosirea numărului conturilor în coloana Nr. Ref. și transferarea zilnică a sumelor creditoare în conturile diverse.

Jurnalul de încasări, prezentat în Exemplul 6-7, se bazează pe următoarele operațiuni selectate din luna iulie:

Exemplul 6-7. Relația dintre Jurnalul de încasări, Cartea mare și registrul auxiliar al clienților

Jurnal de încasări — **Pagina 1**

Data		Contul debitat/ creditat	Nr. Ref.	Debite: Mijloace bănești	Debite: Discounturi aferente vînzărilor	Debite: Alte Conturi	Credite: Clienți	Credite: Vînzări	Credite: Alte Conturi
iulie	1	Henry Mitchell, Capital	311	20.000					20.000
	5	Vînzări		1 200				1.200	
	8	Georgetta Jones	✓	490	10		500		
	13	Vînzări		1.400				1.400	
	16	Peter Clark	✓	750			750		
	19	Vînzări		1.000				1.000	
	20	Echipamente	151	500					500
	24	Efecte comerciale de plătit	213	5.000					5.000
	26	Vînzări		1.600				1.600	
	28	Peter Clark	✓	588	12		600		
				32.528	22		1.850	5.200	25.500
				(111)	(412)		(114)	(411)	(✓)

Sistematizați **zilnic** sumele individuale în coloanele registrului auxiliar al clienților

Sistematizați totalurile la **sfîrșitul lunii**

Total nesistematizat

Sistematizați **zilnic** sumele individuale în coloana Alte Conturi

Cartea Mare

Mijloace bănești — **111**

Data		Nr. Ref.	Debit	Credit	Sold Debit	Sold Credit
iulie	31	Î1	32.528		32.528	

Clienți — **114**

Data		Nr. Ref.	Debit	Credit	Sold Debit	Sold Credit
iulie	31	V1	4.950		4.950	
	31	Î1		1.850	3 100	

Echipamente — **151**

Data		Nr. Ref.	Debit	Credit	Sold Debit	Sold Credit
Sold					500	
iulie	20	Î1		500	—	

Registrul auxiliar al clienților

Peter Clark

Data		Nr. Ref.	Debit	Credit	Sold
iulie	1	V1	750		750
	16	Î1		750	—
	18	V1	1.225		1.225
	28	Î1		600	625

Georgetta Jones

Data		Nr. Ref.	Debit	Credit	Sold
iulie	5	V1	500		500
	8	Î1		500	—

Continuați sistematizarea în conturile Efecte comerciale de plătit și Henry Mitchell, Capital

Continuați sistematizarea în conturile Vînzări și Discounturi aferente vînzărilor

Iulie	1	Henry Mitchell a investit 20.000$ într-o afacere cu mașini la mîna a doua.
	5	S-a vîndut cu plata imediată o mașină uzată, la prețul de 1.200$.
	8	S-a încasat de la Georgetta Jones suma de 500$, minus 2% discount.
	13	S-a vîndut cu plata imediată o mașină uzată, la prețul de 1.400$.
	16	S-a încasat de la Peter Clark suma de 750$.
	19	S-a vîndut cu plata imediată o mașină uzată, la prețul de 1.000$.
	20	S-au vîndut cu plata imediată unele echipamente neutilizate în activitate, la prețul de 500$. Valoarea rămasă de amortizat a echipamentelor era de 500$.
	24	S-a semnat o cambie în favoarea băncii pentru un credit de 5.000$.
	26	S-a vîndut cu plata imediată o mașină uzată, la prețul de 1.600$.
	28	S-a încasat o plată parțială de la Peter Clark, în sumă de 600$, minus 2% discount.

Jurnalul de încasări prezentat în Exemplul 6-7 are trei coloane debitoare și trei coloane creditoare. Cele trei coloane debitoare sînt:

1. *Mijloace bănești*. Fiecare înregistrare trebuie să aibă o sumă în această coloană, deoarece fiecare operațiune trebuie să reprezinte o încasare de disponibilități bănești.
2. *Discounturi aferente vînzărilor (sau Discounturi acordate)*. Această companie acordă un discount (bonificație, reducere) de 2%, cu scopul de a stimula achitarea la timp a datoriilor. Prin urmare, este utilă introducerea unei coloane separate pentru discounturi. Observați că în operațiunile din 8 și 28 iulie, sumele înregistrate în debitul conturilor Mijloace bănești și Discounturi aferente vînzărilor sînt egale cu suma înregistrată în creditul contului Clienți.
3. *Alte conturi*. Coloana Alte conturi (uneori numită Conturi diverse) este utilizată pentru operațiunile care implică o debitare atît a contului Mijloace bănești, cît și a altor conturi, în afara contului Discounturi aferente vînzărilor.

Coloanele creditoare sînt:

1. *Clienți*. Această coloană este folosită pentru înregistrarea încasării creanțelor comerciale de la clienți. Numele clientului este înscris în coloana Contul debitat/ creditat, astfel încît plata datoriei să poată fi înregistrată în contul corespunzător din registrul auxiliar al clienților. De obicei, sistematizările în conturile individuale de clienți se efectuează zilnic, astfel încît soldul contului fiecărui client este actualizat în fiecare zi.
2. *Vînzări*. Această coloană este utilizată pentru înregistrarea tuturor vînzărilor cu plata imediată, efectuate pe parcursul lunii. Firmele de vînzări cu amănuntul care utilizează aparate de casă vor efectua cîte o înregistrare la sfîrșitul fiecărei zile pentru totalul vînzărilor realizate prin fiecare aparat de casă. Bineînțeles, suma debitoare se înregistrează în coloana de debit a contului Mijloace bănești.
3. *Alte conturi*. Această coloană este folosită pentru partea de credit a oricărei înregistrări care nu reprezintă nici o încasare de la clienți (creanțe comerciale), nici o vînzare cu plata imediată. Denumirea contului ce urmează să fie creditat este indicată în coloana Contul debitat/ creditat. De exemplu, operațiunile din 1, 20 și 24 iulie presupun creditarea unor conturi, altele decît Clienți sau Vînzări. Aceste sistematizări individuale trebuie făcute zilnic (ori săptămînal dacă sînt puține operațiuni de acest tip). Dacă o companie descoperă că ea creditează în mod repetat un anumit cont în coloana Alte conturi, ea poate să adauge special pentru acest cont o altă coloană creditoare în jurnalul de încasări.

Procedura sistematizării sumelor înregistrate în jurnalul de încasări, prezentată în Exemplul 6-7, este următoarea:

1. Sistematizați zilnic sumele din coloana Clienți în fiecare cont individual din registrul auxiliar al clienților. Suma înregistrată în creditul contului clientului este aceeași cu cea trecută în creditul contului Clienți. Semnul de control din coloana Nr. Ref. a jurnalului de încasări indică faptul că acea sumă a fost transferată, iar nota **Î1** (Jurnalul de încasări — Pagina 1) din coloana Nr. Ref. a fiecărui cont din Cartea mare indică sursa înregistrării.
2. Sistematizați sumele debitoare/ creditoare din coloana Alte conturi zilnic sau la intervale scurte de timp pe parcursul lunii în fișele conturilor din Cartea mare. Scrieți numărul contului în coloana Nr. Ref. a jurnalului de încasări, pe măsură ce sumele individuale sînt transferate, pentru a indica faptul că sistematizarea a fost efectuată și scrieți **Î1** în coloana Nr. Ref. a fiecărui cont din Cartea mare, pentru a indica sursa înregistrării.
3. La sfîrșitul lunii, determinați totalul coloanelor din jurnalul de încasări. Suma totalurilor din coloanele debitoare trebuie să fie egală cu suma totalurilor coloanelor creditoare, astfel:

Totalurile coloanelor debitoare		**Totalurile coloanelor creditoare**	
Mijloace bănești	$32,528	Clienți	$ 1.850
Discounturi aferente vînzărilor	22	Vînzări	5.200
Alte conturi	0	Alte conturi	25.500
Total sume debitoare	$32.550	Total sume creditoare	$32.550

Această etapă este denumită *calcul încrucișat* — procedeu cu care ne-am întîlnit mai devreme.

4. Sistematizați totalurile coloanelor debitoare astfel:
   a. *Mijloace bănești* — transferat în debitul contului Mijloace bănești.
   b. *Discounturi aferente vînzărilor* — transferat în debitul contului Discounturi aferente vînzărilor.
5. Sistematizați totalurile coloanelor creditoare astfel:
   a. *Clienți* — transferat în creditul contului de control (sintetic) Clienți.
   b. *Vînzări* — transferat în creditul contului Vînzări.
6. Scrieți simbolurile conturilor sub fiecare coloană din jurnalul de încasări, după sistematizarea sumelor, pentru a indica faptul că această etapă a fost parcursă. Mențiunea **Î1** este înscrisă în coloana Nr. Ref. a fiecărui cont, pentru a indica sursa înregistrării.
7. Observați că totalurile coloanei Alte conturi nu sînt sistematizate pe ansamblu, deoarece fiecare înregistrare este transferată separat în momentul în care operațiunea are loc. Conturile individuale sînt sistematizate în etapa **2**. Plasați un semn de control la sfîrșitul fiecărei coloane, pentru a arăta că sumele din această coloană au fost transferate și că totalul nu se mai sistematizează.

Jurnalul de plăți

Toate operațiunile care implică plăți imediate, fără amînare, sînt înregistrate în **jurnalul de plăți** (de asemenea numit *jurnalul ieșirilor de disponibilități bănești*). Exemple ale unor astfel de operațiuni sînt: cumpărările cu plata imediată și achitarea datoriilor rezultate din cumpărări anterioare pe credit. Formularul jurnalului de plăți se aseamănă mult cu cel al jurnalului de încasări.

Jurnalul de plăți, prezentat în Exemplul 6-8, a fost întocmit pe baza următoarelor operațiuni selectate ale companiei Mitchell's Used Car Sales din luna iulie:

Iulie	2	S-a emis cecul nr. 101 pentru marfa (un automobil uzat) cumpărată de la Sondra Tidmore, 400$.
	6	S-a emis cecul nr. 102 pentru publicitate în ziarul *Daily Journal*, 200$.

8	S-a emis cecul nr. 103 pentru chiria lunară a terenului și clădirii pe numele Siviglia Agency, 250$.
11	S-a emis cecul nr. 104 pe numele Jones Chevrolet pentru factura din 1 iulie (înregistrată în jurnalul de cumpărări din Exemplul 6-5), 2.500$, mai puțin 2% discount aferent cumpărărilor.
16	S-a emis cecul nr. 105 pe numele Charles Kuntz, vînzător, în contul salariului său, 600$.
17	S-a emis cecul nr. 106 pe numele Marshall Ford pentru factura din 2 iulie (înregistrată în jurnalul de cumpărări din Exemplul 6-5), 300$, mai puțin 2% discount aferent cumpărărilor.
24	S-a emis cecul nr. 107 pe numele Grabow & Company pentru polița de asigurare pe doi ani, 480$.
27	S-a emis cecul nr. 108 în contul vînzărilor efectuate de dealer, corespunzător facturii din 17 iulie (înregistrată în jurnalul de cumpărări din Exemplul 6-5), 3.200$, mai puțin 2% discount aferent cumpărărilor.
30	S-au cumpărat echipamente de birou în valoare de 400$ și echipamente pentru service în valoare de 500$ de la A&B Equipment Company. S-a emis cecul nr.109 pentru suma totală.
31	S-a cumpărat un teren în valoare de 15.000$ de la Burns Real Estate. S-a emis cecul nr. 110, în valoare de 5.000$ și o cambie în valoare de 10.000$.

Jurnalul de plăți prezentat în Exemplul 6-8 are trei coloane creditoare și trei coloane debitoare. Coloanele creditoare din jurnalul de plăți sînt:

1. *Mijloace bănești*. Fiecare înregistrare trebuie să prezinte o sumă în această coloană, deoarece fiecare operațiune înregistrată în acest jurnal reprezintă în mod obligatoriu o plată imediată.
2. *Discounturi aferente cumpărărilor (sau Discounturi obținute)*. Atunci cînd se beneficiază de discounturi la cumpărări, ele sînt înregistrate în această coloană.
3. *Alte conturi*. Această coloană este utilizată pentru înregistrarea unor sume în creditul unor conturi, altele decît Mijloace bănești și Discounturi aferente cumpărărilor. Observați că operațiunea din 31 iulie reprezintă cumpărarea unui teren în valoare de 15.000$, contra unui cec de 5.000$ și unei cambii de 10.000$.

Coloanele debitoare sînt:

1. *Furnizori*. Această coloană este utilizată pentru înregistrarea plăților către furnizorii care au acordat credite comerciale companiei. Numele fiecărui furnizor este înscris în coloana beneficiarilor plății, astfel încît suma să poată fi înregistrată în contul său analitic din registrul auxiliar al furnizorilor.
2. *Alte conturi*. Disponibilitățile bănești pot fi cheltuite în scopuri diverse. Prin urmare, în jurnalul de plăți este necesară introducerea unei coloane pentru alte conturi. Denumirea contului care trebuie să fie debitat se înscrie în coloana Cont creditat/ debitat, iar suma se înregistrează în coloana debitoare Alte conturi. Dacă o companie descoperă că un anumit cont apare deseori în coloana Alte conturi, ea poate să adauge o coloană debitoare suplimentară în jurnalul de plăți.

Procedura sistematizării sumelor înscrise în jurnalul de plăți, prezentată în Exemplul 6-8, este următoarea:

1. Sistematizați zilnic sumele din coloana Furnizori în fișa fiecărui cont individual din registrul auxiliar al furnizorilor. Plasați un semn de control în coloana Nr. Ref. a jurnalului de plăți, pentru a indica faptul că suma a fost transferată.

Exemplul 6-8. Relația dintre Jurnalul de plăți, Cartea mare și Registrul auxiliar al furnizorilor

Jurnalul plăți în numerar — **Pagina 1**

Data		Nr. Cec	Beneficiar	Cont Creditat/ Debitat	Nr. Ref.	Credit: Mijloace bănești	Credit: Discounturi cumpărări	Credit: Alte conturi	Debit: Furnizori	Debit: Alte conturi
iulie	2	101	Sondra Tidmore	Cumpărări	511	400				400
	6	102	Daily Journal	Cheltuieli de publicitate	612	200				200
	8	103	Siviglia Agency	Cheltuieli privind chiria	631	250				250
	11	104	Jones Chevrolet		✓	2.450	50		2.500	
	16	105	Charles Kuntz	Cheltuieli de personal	611	600				600
	17	106	Marshall Ford		✓	294	6		300	
	24	107	Grabow&Company	Asigurare plătită în avans	119	480				480
	27	108	Dealer vînzări		✓	3.136	64		3.200	
	30	109	A&B Equipment	Echipamente de birou	144	900				400
				Echipamente de service	146					500
	31	110	Burns Real Estate	Efecte comerciale de plătit	213	5.000		10.000		
				Terenuri	141					15.000
						13.710	120	10.000	6.000	17.830
						(111)	(512)	(✓)	(212)	(✓)

Sistematizați **zilnic** sumele individuale în coloana Alte conturi

Sistematizați **zilnic** sumele individuale în coloana Furnizori

Sistematizați totalurile la **sfîrșit de lună**

Totaluri nesistematizate

Cartea Mare

Mijloace bănești — **111**

Data		Nr. Ref.	Debit	Credit	Sold Debit	Sold Credit
iulie	31	ÎN1	32.528		32.528	
	31	P1		13,710	18.818	

Asigurare plătită în avans — **119**

Data		Nr. Ref.	Debit	Credit	Sold Debit	Sold Credit
iulie	24	P1	480		480	

Continuați sistematizarea în conturile Terenuri, Echipamente de birou, Echipamente de service, Efecte comerciale de plătit, Cumpărări, Cheltuieli de personal, Cheltuieli de publicitate și Cheltuieli privind chiria

Continuați sistematizarea în conturile Discounturi aferente cumpărărilor și Furnizori

Registrul auxiliar al furnizorilor

Jones Chevrolet

Data		Nr. Ref.	Debit	Credit	Sold
iulie	1	C1		2.500	2.500
	11	P1	2.500		—

Marshall Ford

Data		Nr. Ref.	Debit	Credit	Sold
iulie	2	C1		300	300
	17	P1	300		—

Vînzări

Data		Nr. Ref.	Debit	Credit	Sold
iulie	3	C1		700	700
	17	C1		3.200	3.900
	27	P1	3.200		700

2. Sistematizați sumele debitoare/ creditoare din coloanele Alte conturi debitoare/ creditoare în conturile din Cartea mare, zilnic sau la intervale scurte de timp pe parcursul lunii. Scrieți simbolul contului în coloana Nr. Ref. a jurnalului de plăți, pe măsura transferării sumelor individuale, pentru a indica faptul că sistematizarea a fost efectuată și scrieți nota **P1** (Jurnalul de plăți — pagina 1) în coloana Nr. Ref. a fiecărui cont din Cartea mare.
3. La sfîrșitul lunii, se calculează totalurile coloanelor și se efectuează calculele încrucișate. Din aceste motive, suma totalurilor din coloanele creditoare trebuie să fie egală cu suma totalurilor coloanelor debitoare, după cum urmează:

Totalurile coloanelor creditoare		**Totalurile coloanelor debitoare**	
Mijloace bănești	$13.710	Clienți	$ 6.000
Discounturi aferente cumpărărilor	120	Alte conturi	17.830
Alte conturi	10.000	Total sume debitoare	$23.830
Total sume creditoare	$23.830		

4. Sistematizați la sfîrșitul lunii totalurile coloanelor Mijloace bănești, Discounturi aferente cumpărărilor și Furnizori în conturile corespunzătoare din registrul Cartea mare. Înscrieți simbolul contului sub fiecare coloană din jurnalul de plăți după ce aceasta a fost transferată, pentru a arăta că această etapă a fost parcursă și nota P1 în coloana Nr. Ref. a fiecărui cont din Cartea mare. Plasați un semn de control sub totalul fiecărei coloane de Alte conturi din jurnalul de plăți, pentru a arăta că sumele din coloană au fost transferate și că totalul nu se mai sistematizează.

Jurnalul general (Registrul Jurnal)

Operațiunile care nu presupun vînzări, cumpărări, încasări sau plăți de disponibilități bănești trebuie să fie înregistrate în jurnalul general. De obicei, există puține operațiuni de acest gen. Cele două operațiuni prezentate mai jos nu necesită înregistrare într-un jurnal cu destinație specială: restituirea mărfurilor și rambursarea contravalorii acestora sau creditarea contului cumpărătorului. De asemenea, în jurnalul general sînt înregistrate și operațiunile de regularizare și de închidere.

Iulie	25	S-a restituit una din cele două mașini cumpărate pe credit de la Thomas Auto pe data de 12 iulie, 700$ credit.
	26	S-a acceptat acordarea unui rabat de 35$ în contul lui Maxwell Gertz, pentru că un cauciuc al mașinii pe care acesta a cumpărat-o s-a spart.

Aceste înregistrări sînt prezentate în Exemplul 6-9. Observați că ele presupun debitarea sau creditarea unui cont de control (Clienți sau Furnizori). De asemenea, aici se înscrie și numele clientului sau al furnizorului. Atunci cînd în jurnalul general sînt efectuate asemenea debitări sau creditări ale unui cont de control, înregistrarea trebuie sistematizată de două ori: o dată în contul de control (sintetic) și o dată în contul individual (analitic) din registrul auxiliar. Această procedură asigură respectarea egalității dintre soldurile din registrul auxiliar și soldul contului de control. Observați că operațiunea din 26 iulie este sistematizată în debitul contului Vînzări restituite și rabaturi acordate din Cartea mare (reflectat prin simbolul 413), în creditul contului de control Clienți din Cartea mare (contul numărul 114) și în creditul contului analitic deschis pe numele lui Maxwell Gertz din registrul auxiliar al clienților (semnul de control).

Exemplul 6-9. Operațiunile înregistrate în jurnalul general

Data		Explicația	Nr. Ref.	Debit	Credit
iulie	25	Furnizori, Thomas Auto	212/✓	700	
		Cumpărări restituite și rabaturi obținute	513		700
		S-a restituit o mașină uzată, cumpărată pe credit; data facturii: 7/ 11			
	26	Vînzări restituite și rabaturi acordate	413	35	
		Clienți, Maxwell Gertz	114/✓		35
		Rabat pentru un cauciuc spart			

Flexibilitatea jurnalelor cu destinație specială

Jurnalele cu destinație specială reduc și simplifică eforturile contabilului și permit diviziunea muncii. Aceste jurnale trebuie elaborate astfel încît să se potrivească activității companiei în care sînt folosite. După cum am menționat anterior, dacă anumite conturi apar mai des în coloana Alte conturi a unui jurnal, ar fi o idee bună să se adauge o coloană nouă pentru acestea atunci cînd se întocmește o nouă pagină a unui jurnal cu destinație specială.

De asemenea, dacă unele operațiuni apar în mod repetat în jurnalul general, ar fi o idee bună să se deschidă un nou jurnal cu destinație specială. De exemplu, dacă Mitchell's Used Car Sales observă că oferă deseori rabaturi clienților, atunci ar putea dori să deschidă un jurnal pentru vînzări restituite și rabaturi acordate special pentru aceste operațiuni. Uneori, se utilizează și un jurnal pentru cumpărări restituite și rabaturi obținute. Pe scurt, jurnalele cu destinație specială trebuie concepute astfel încît să cuprindă tipurile de operațiuni pe care o companie le desfășoară în mod curent.

Recapitulare

Recapitularea obiectivelor de studiu

1. **Identificarea principiilor de proiectare a sistemelor contabile.**
   În proiectarea sistemelor contabile, proiectantul de sistem trebuie să țină cont de patru principii: cost-beneficiu, control, compatibilitate și flexibilitate.
2. **Identificarea elementelor de bază ale sistemelor computerizate în context general și la nivelul microcomputerelor.**
   Prelucrarea electronică a datelor reprezintă cel mai modern sistem de prelucrare a datelor, în care înregistrarea, sistematizarea și alte operațiuni de evidență sînt executate cu ajutorul unui computer. Un sistem computerizat tipic este format din *hardware* (echipamente), *software* (aplicații) și personal. Prelucrarea internă este specificată prin programele utilizate, care pot fi create astfel încît să permită prelucrarea de grup (gruparea operațiunilor similare, pentru a fi prelucrate la un moment specificat) sau în timp real (înregistrarea operațiunilor pe măsură ce acestea au loc). Există pachete comerciale de programe contabile pentru sistemele microcomputerizate, care utilizează în general prelucrarea de grup.
3. **Explicarea obiectivelor și a utilității jurnalelor cu destinație specială.**
   Un sistem tipic de prelucrare manuală a datelor este format dintr-o serie de jurnale cu destinație specială, fiecare fiind creat pentru înregistrarea unui singur

tip de operațiuni. Înregistrarea unui singur tip de operațiuni într-un singur jurnal reduce și simplifică activitatea de evidență a contabilului și permite diviziunea muncii. Această diviziune este foarte importantă pentru controlul intern.

4. **Întocmirea și utilizarea următoarelor tipuri de jurnale cu destinație specială: jurnalul de vînzări, jurnalul de cumpărări, jurnalul de încasări, jurnalul de plăți și alte jurnale necesare.**
   Un jurnal cu destinație specială este construit prin alocarea unei singure coloane unui anumit cont (de exemplu, debitările contului Mijloace bănești — în jurnalul de încasări, iar creditările aceluiași cont — în jurnalul de plăți). Celelalte coloane ale jurnalului depind de tipurile de operațiuni pe care le derulează în mod curent compania. De asemenea, jurnalele cu destinație specială au coloane pentru data operațiunii, explicații, denumirea conturilor analitice sau referințe.
5. **Explicarea scopului și legăturilor dintre conturile de control și registrele auxiliare.**
   Registrele auxiliare (analitice) conțin conturi individuale de un anumit tip, cum ar fi conturile clienților (creanțe comerciale) sau ale furnizorilor (datorii comerciale). Evidențele conturilor individuale sînt ținute separat într-un registru auxiliar, pentru a se evita aglomerarea Cărții mari. Suma soldurilor conturilor analitice trebuie să fie egală cu soldul contului de control (sintetic) din Cartea mare, pentru că sumele individuale sînt sistematizate zilnic în conturile analitice, iar totalurile coloanelor sînt sistematizate lunar în contul sintetic din jurnalul cu destinație specială.

Recapitularea noțiunilor și termenilor

În acest capitol s-au definit noțiunile și termenii ce urmează:

(O.S. 2) **Analist de sistem:** persoana care proiectează un sistem electronic de prelucrare a datelor în funcție de nevoile informaționale ale organizației.

(O.S. 5) **Cont de control (sintetic):** cont din Cartea mare, care reflectă soldul total (suma soldurilor) al unui grup de conturi analitice de același tip dintr-un registru auxiliar. Se mai numește și *cont de verificare.*

(O.S. 2) **Documente primare:** documente justificative scrise, care consemnează operațiuni, întocmite în vederea îndeplinirii fiecărei atribuții contabile fundamentale.

(O.S. 2) **Hardware:** echipamente necesare pentru funcționarea unui sistem computerizat de prelucrare a datelor.

(O.S. 3) **Jurnal cu destinație specială:** dispozitiv de intrare al unui sistem contabil, utilizat pentru înregistrarea unui singur tip de operațiuni.

(O.S. 4) **Jurnal de cumpărări:** tip de jurnal cu destinație specială, cu una sau mai multe coloane, utilizat pentru înregistrarea tuturor cumpărărilor pe credit.

(O.S. 4) **Jurnal de încasări:** tip de jurnal cu destinație specială, cu mai multe coloane, utilizat pentru înregistrarea operațiunilor care implică încasări de mijloace bănești.

(O.S. 4) **Jurnal de plăți:** tip de jurnal cu destinație specială, cu mai multe coloane, utilizat pentru înregistrarea plăților de disponibilități bănești. Se mai numește *jurnalul ieșirilor de disponibilități.*

(O.S. 4) **Jurnal de vînzări:** tip de jurnal cu destinație specială, utilizat pentru înregistrarea vînzărilor pe credit.

(O.S. 2) **Operator de computer:** persoana care exploatează computerul.

(O.S. 2) **Prelucrare de grup (batch):** formă a prelucrării datelor, prin care comenzile de prelucrare sînt programate în timp într-o ordine logică.

(O.S. 2) **Prelucrare în timp real (on-line):** formă a prelucrării datelor, prin care terminalele la distanță sînt conectate la un procesor central, iar fișierele sînt actualizate pe cale electronică pe măsura efectuării operațiunilor.

(O.S. 1) **Prelucrarea datelor:** modalitate prin care sistemul contabil culege date, le organizează într-o formă utilă și furnizează utilizatorilor informația rezultată.

(O.S. 3) **Prelucrare manuală a datelor:** sistem contabil prin care fiecare operațiune este introdusă manual dintr-un document primar în Registrul Jurnal (dispozitiv de intrare), iar fiecare sumă debitoare și creditoare este sistematizată manual în contul corespunzător din Cartea mare (procesor și dispozitiv de memorare), în vederea unei eventuale întocmiri a rapoartelor financiare (dispozitive de ieșire).

(O.S. 1) **Principiul compatibilității:** principiu care stipulează că proiectarea unui sistem trebuie făcută în corelație cu factorii organizaționali și umani ai unei companii.

(O.S. 1) **Principiul controlului:** principiu care afirmă că un sistem contabil trebuie să ofere toate instrumentele de control intern, necesare pentru a proteja activele firmei și pentru a asigura veridicitatea datelor.

(O.S. 1) **Principiul cost-beneficiu:** principiu care afirmă că beneficiile ce rezultă dintr-un sistem de contabilitate și din informația pe care acesta o furnizează trebuie sa fie egale sau mai mari decît costul acestora.

(O.S. 1) **Principiul flexibilității:** principiu care afirmă că un sistem contabil trebuie proiectat avînd în vedere o anumită flexibilitate, care să permită creșterea volumului de operațiuni și efectuarea unor modificări organizaționale.

(O.S. 2) **Program:** set de instrucțiuni și pași prin respectarea cărora se obțin rezultatele urmărite într-un proces computerizat.

(O.S. 2) **Programator:** persoana care scrie instrucțiunile pentru computer.

(O.S. 5) **Registru auxiliar (analitic):** registru ținut separat de registrul Cartea mare și care cuprinde un grup de conturi analitice de același tip; suma soldurilor conturilor din registrul auxiliar trebuie să fie egală cu soldul contului de control (sintetic) din Cartea mare.

(O.S. 1) **Sisteme contabile:** procese prin care datele se culeg și se organizează într-o formă utilă, iar rezultatele se comunică managementului; includ și analiza și înregistrarea operațiunilor, sistematizarea înregistrărilor, regularizarea și închiderea conturilor, precum și întocmirea rapoartelor financiare.

(O.S. 2) **Software de Carte mare:** programe pentru computere, care conțin instrucțiuni pentru îndeplinirea principalelor funcții contabile.

(O.S. 2) **Software:** totalitatea programelor dintr-un sistem electronic de prelucrare a datelor.

Test individual

Testați-vă cunoștințele din acest capitol, alegînd răspunsul corect pentru fiecare dintre următoarele întrebări.

(O.S. 1) 1. Proiectarea unui sistem care să permită unui vînzător cu amănuntul să-și extindă activitatea în teritoriu și să dezvolte noi produse poate fi rezultatul aplicării:
a. principiului cost-beneficiu; c. principiului compatibilității;
b. principiului controlului; d. principiului flexibilității.

(O.S. 1) 2. Luarea deciziei de a utiliza un sistem computerizat costisitor, în ipoteza că sistemul actual poate duce la o diminuare a vînzărilor și la nemulțumirea clienților, poate fi rezultatul aplicării:
a. principiului cost-beneficiu; c. principiului compatibilității;
b. principiului controlului; d. principiului flexibilității.

(O.S. 2) 3. Un exemplu de dispozitiv de ieșire *hardware* într-un sistem microcomputerizat este:
a. hard discul; c. procesorul central;
b. programul de computer; d. imprimanta.

(O.S. 3) 4. Jurnalele cu destinație specială sînt utilizate mai ales datorită faptului că majoritatea întreprinderilor au numeroase operațiuni care:
a. sînt greu de clasificat;
b. sînt în esență identice;

c. implică numai un număr foarte mic de conturi;
d. sînt ușor de clasificat.

(O.S. 4) 5. Totalul unui jurnal de vînzări cu o singură coloană este sistematizat în:
a. debitul contului Vînzări și creditul contului Clienți;
b. debitul contului Clienți și creditul contului Vînzări;
c. debitul contului Mijloace bănești și creditul contului Vînzări;
d. debitul contului Vînzări și creditul contului Mijloace bănești.

(O.S. 4) 6. Totalul zilnic al vînzărilor cu plata imediată se înregistrează în:
a. jurnalul de vînzări; c. jurnalul de plăți;
b. jurnalul de cumpărări; d. jurnalul de încasări.

(O.S. 4) 7. Unul dintre avantajele unui jurnal de cumpărări cu mai multe coloane se referă la faptul că acesta:
a. minimizează utilizarea jurnalului general;
b. elimină necesitatea unui registru auxiliar al furnizorilor;
c. cuprinde vînzările pe credit și cu plata imediată;
d. înregistrează numai vînzările pe credit.

(O.S. 4) 8. Dacă o companie are patru jurnale cu destinație specială și un jurnal general, care dintre operațiunile de mai jos va fi înregistrată în jurnalul general?
a. vînzare pe credit; c. restituirea unor mărfuri vîndute;
b. cumpărare pe credit; d. discounturile aferente cumpărărilor.

(O.S. 5) 9. Fiecare înregistrare din jurnalul de cumpărări impune o înregistrare în:
a. jurnalul general; c. Cartea mare;
b. registrul auxiliar al furnizorilor; d. contul Cumpărări.

(O.S. 5) 10. Omiterea sistematizării unei sume încasate de la un client în contul clientului respectiv din registrul auxiliar va fi descoperită cel mai probabil în momentul:
a. calculului totalurilor și al calculului încrucișat din jurnalul de încasări.
b. întocmirii balanței de verificare.
c. comparării totalului din registrul auxiliar cu soldul contului de control Clienți.
d. comparării activelor cu datoriile și capitalurile proprii din Bilanț.

Răspunsurile la testul individual se regăsesc la sfîrșitul acestui capitol.

Problemă de recapitulare
Jurnalul de cumpărări

(O.S. 1, 3, 4)) Caraban Company vinde cu amănuntul echipamente sportive și turistice. Compania instalează un sistem de evidență contabilă manuală, iar contabilul este confruntat cu decizia de a utiliza un jurnal de cumpărări cu o singură coloană sau cu mai multe coloane. Iată cîteva operațiuni legate de vînzări efectuate în luna ianuarie:

Ian. 5 A primit un transport de mărfuri de la Simons Corporation, condiții: 2/10, a/30, FOB port încărcare, data facturii: 4 ianuarie, 2.875$.
10 A primit o notă de plată de la Allied Freight pentru cheltuielile de transport aferente operațiunii de la 5 ianuarie, condiții: a/30, data facturii: 4 ianuarie, 416$.
15 A restituit o parte din mărfurile primite de la Simons Corporation, pentru că nu fuseseră comandate, 315$.
20 A cumpărat materiale de comercializare în valoare de 56$ și materiale de birou în valoare de 117$ de la Mason Company, condiții: a/30, data facturii: 20 ianuarie.
25 A primit un transport de mărfuri de la Thomas Manufacturing, în valoare de 1.882$, inclusiv cheltuieli de transport plătite de furnizor, 175$, condiții: a/30, FOB port încărcare, data facturii: 23 ianuarie.

Se cere

1. Înregistrați operațiunile de mai sus, utilizînd un jurnal de cumpărări cu o singură coloană și un jurnal general și menționați referințele de sistematizare pentru fiecare articol de jurnal. Folosiți următoarele conturi: Materiale de comercializare (116), Materiale de birou (117), Furnizori (211), Cumpărări (611), Cumpărări restituite și rabaturi obținute (612) și Cheltuieli de transport-aprovizionare (613).
2. Înregistrați operațiunile de mai sus, utilizînd un jurnal de cumpărări cu mai multe coloane și un jurnal general, calculați totalurile din jurnalul de cumpărări și menționați referințele de sistematizare pentru fiecare articol de jurnal.
3. Bazîndu-vă răspunsul pe principiile de proiectare a sistemelor, comparați cele două sisteme din punctul de vedere al numărului de articole de jurnal și de sistematizări.

Răspuns la problema de recapitulare

1. Înregistrarea operațiunilor într-un jurnal de cumpărări cu o singură coloană și în jurnalul general (Registrul Jurnal). Înscrierea referințelor de sistematizare.

Jurnal de cumpărări — **Pagina 1**

Data		Cont creditat	Data facturii	Condiții	Nr. Ref.	Suma
ian.	5	Simons Corporation	1/4	2/10, a/30	✓	2.875

Jurnal general — **Pagina 1**

Data	Explicația	Nr. Ref.	Debit	Credit
ian. 10	Cheltuieli de transport-aprovizionare	613	416	
	Furnizori, Allied Freight	211/✓		416
	Cheltuielile de transport aferente transportului de marfă de la Simons Corporation, condiții: a/30, data facturii: 4 ianuarie			
15	Furnizori, Simons Corporation	211/✓	315	
	Cumpărări restituite și rabaturi obținute	612		
	Restituiri de mărfuri necomandate			315
20	Materiale de comercializare	116	56	
	Materiale de birou	117	117	
	Furnizori, Mason Company	211/✓		173
	Cumpărare de materiale consumabile, condiții: a/30, data facturii: 20 ianuarie			
25	Cumpărări	611	1.707	
	Cheltuieli de transport-aprovizionare	613	175	
	Furnizori, Thomas Manufacturing	211/✓		1.882
	Cumpărare de mărfuri, condiții: a/30, furnizorul plătește transportul, data facturii: 23 ianuarie			

2. Înregistrarea operațiunilor într-un jurnal de cumpărări cu mai multe coloane și în jurnalul general (Registrul Jurnal). Calculul totalurilor celor două jurnale și înscrierea referințelor de sistematizare.
3. Primul sistem (cu jurnal de cumpărări cu o singură coloană) impune patru înregistrări în jurnalul general și o înregistrare în jurnalul de cumpărări, adică douăzeci de linii, inclusiv explicațiile. În plus, sînt necesare cincisprezece sistematizări în Cartea mare și registrul auxiliar al furnizorilor. (De asemenea, totalul din jurnalul de cumpărări trebuie sistematizat de două ori la sfîrșitul lunii: o dată

Jurnal de cumpărări — Pagina 1

Data		Contul creditat	Data facturii	Condiții	Nr. Ref.	Credit	Debite			
						Furnizori	Cumpărări	Cheltuieli de transport-aprovizionare	Materiale de comercializare	Materiale de birou
ian.	5	Simons Corporation	1/4	2/10, a/30	✓	2.875	2.875			
	10	Allied Freight	1/4	a/30	✓	416		416		
	20	Mason Company	1/20	a/30	✓	173			56	117
	25	Thomas Manufacturing	1/23	a/30	✓	1.882	1.707	175		
						5.346	4.582	591	56	117
						(211)	(611)	(613)	(116)	(117)

Fiecare dintre aceste totaluri este sistematizat zilnic în contul corespunzător din registrul auxiliar

Fiecare dintre aceste totaluri este sistematizat lunar în fișa contului corespunzător din Cartea mare

Jurnal general — Pagina 1

Data		Explicația	Nr. Ref.	Debit	Credit
ian.	15	Furnizori, Simons Corporation	211/✓	315	
		Cumpărări restituite și rabaturi obținute	612		315
		Înregistrarea restituirii mărfurilor necomandate			

Această sumă este transferată atît în contul de control (sintetic), cît și în contul auxiliar (analitic)

Această sumă este transferată în fișa contului din Cartea mare

în debitul contului Furnizori și o dată în creditul contului Cumpărări). Cel de-al doilea sistem (cu jurnal de cumpărări cu mai multe coloane) o singură înregistrare în jurnalul general și patru înregistrări în jurnalul de cumpărări. Trebuie scrise numai zece linii și efectuate numai șapte sistematizări (în plus, totalurile coloanelor din jurnalul de cumpărări se sistematizează la sfîrșitul lunii).

În ceea ce privește aplicarea principiului cost-beneficiu, beneficiile obținute în urma utilizării jurnalului de cumpărări extins, exprimate în unități de timp economisit, se pot identifica ușor din analiza făcută mai sus. În plus, probabilitatea de a greși este mai mică atunci cînd se utilizează un jurnal de cumpărări cu mai multe coloane. Astfel, principiul controlului este mai bine respectat în cazul celui de-al doilea sistem. Însă nu se poate stabili care dintre cele două sisteme este mai bun din punctul de vedere al principiului compatibilității, pentru că nu știm ponderea relativă a fiecărui tip de operațiune în activitatea totală. De exemplu, dacă numărul operațiunilor de tipul celei din data de 5 ianuarie este de zece ori mai mare decît numărul celorlalte operațiuni, atunci primul sistem ar putea fi mai compatibil cu nevoile companiei. Pe de altă parte, dacă sînt mai numeroase operațiunile de tipul celor din 10, 20 și 25 ianuarie, cel de-al doilea sistem ar putea fi mai potrivit. În sfîrșit, în ceea ce privește principiul flexibilității, jurnalul de cumpărări cu mai multe coloane este în mod evident mai flexibil, deoarece poate cuprinde mai multe tipuri de operațiuni și poate fi extins pentru a include, în caz de necesitate, și coloane pentru alte conturi.

Aplicații

Întrebări

1. Care este relația dintre sistemele contabile și prelucrarea datelor?
2. Ce funcție are prelucrarea datelor?
3. Prezentați cele patru principii ale proiectării sistemelor contabile.
4. Care sînt cele trei principii fundamentale ale unui sistem computerizat de prelucrare a datelor?
5. Care este diferența dintre hardware și software?
6. Care este scopul unui program pentru computer?
7. Care este diferența dintre prelucrarea de grup și prelucrarea în timp real?
8. Datele reprezintă materia primă a unui sistem computerizat. Schițați o schemă a fluxurilor de date prin diferitele componente ale unui sistem contabil microcomputerizat.
9. În ce mod jurnalele cu destinație specială economisesc timp în procesul de înregistrare și sistematizare a operațiunilor?
10. Pe parcursul lunii, Long Transit a avut 1.700 de vînzări pe credit.
    a. Dacă pentru înregistrarea vînzărilor compania utilizează un jurnal general cu două coloane, de cîte ori va fi scris cuvîntul *Vînzări*?
    b. Cîte sistematizări în contul Vînzări vor fi efectuate?
    c. Dacă firma folosește un jurnal de vînzări, de cîte ori va fi scris cuvîntul *Vînzări*?
    d. Cîte sistematizări în contul Vînzări vor fi efectuate?
11. Care este scopul contului de control Clienți? Ce relație există între acest cont și registrul auxiliar al clienților?
12. De ce în jurnalul de încasări și în jurnalul de plăți se efectuează calcule încrucișate?
13. O companie are următoarele conturi cu sold: 18 conturi de active, incluzînd contul Clienți, dar nu și conturile individuale ale clienților; 200 de conturi analitice ale clienților; 8 conturi de datorii, incluzînd contul Furnizori, dar nu și conturile individuale ale furnizorilor; 100 de conturi analitice ale furnizorilor, și 35 de conturi de capitaluri proprii, incluzînd conturi din Contul de rezultate — în total 361 de conturi. Cîte conturi vor apărea în total în registrul Cartea mare?

Exerciții de comunicare

Comunicare 6-1. Lessing Interiors *(O.S. 1, 2, 3)*

Lessing Interiors este o companie de design interior, înființată cu trei ani în urmă de Loretta Lessing. În primii doi ani de activitate ai companiei, Lessing oferea consultanță clienților privind organizarea și aranjarea apartamentelor de lux din Manhattan. Lessing nu vindea accesorii, ci încasa un tarif orar plus un procent din cumpărările totale făcute de clienții săi. Deși a înregistrat succes, firma avea un obiect de activitate foarte simplu și necesita un sistem contabil manual simplu, format din Jurnal și Carte mare. Pe parcursul anului trecut, Lessing și-a extins activitatea. Firma a deschis la etajul al doilea un atelier și a început să expună și să comercializeze accesorii selectate. Firma și-a angajat primii salariați și a început să cumpere și să vîndă pe credit. Pe măsură ce numărul operațiunilor zilnice derulate de companie a crescut, Lessing a realizat că sistemul contabil manual era foarte greoi, înregistrarea și sistematizarea tuturor operațiunilor necesitînd mult timp. În prezent, compania nu are un computer, însă planifică să-l cumpere și vi se adresează pentru consultanță. Evaluați sistemul contabil actual al companiei Lessing din punctul de vedere al respectării principiilor de proiectare a sistemelor (cu excepția principiului controlului) și faceți recomandări privind tipurile de sisteme contabile pe care le-ar putea instala Lessing.

Comunicare 6-2. Trecerea la un sistem computerizat *(O.S. 1)*

Kroch's & Brentano's, a patra mare firmă de comercializare a cărților din SUA, gestionează librării în regiunea Chicago. Firma este recunoscută pentru serviciile excelente și numărul mare de cărți din multiple domenii, cum ar fi artă, istorie, economie, tehnologie, turism și ficțiune. Compania este dispusă să comande orice carte în curs de tipărire.

Paragrafele de mai jos sînt extrase dintr-un articol despre modificarea sistemului de prelucrare a datelor utilizat de firmă:

Într-un birou din Wabash Avenue, plin de teancuri imense de cărți, William Rickman își dă sufletul în încercarea de a computeriza stocul de cărți cu peste 200.000 de titluri al companiei Kroch's & Brentano's.

Îl neliniștește faptul că noua tehnologie i-ar putea face pe clienți să creadă că Kroch's și angajații săi vor deveni mai reci și mai distanți. Însă dl Rickman, președintele în vîrstă de 42 de ani al companiei Kroch's, nu știe ce cărți se vînd sau unde — informații pe care le dețin majoritatea vînzătorilor cu amănuntul. În mod uimitor, lanțul de 20 de librării încă mai utilizează sistemul manual de evidență a stocurilor și vînzărilor.

„Știm că avem nevoie de informații și încercăm să le obținem, însă vrem să depunem toate eforturile necesare pentru a rămîne apropiați de clienții noștri și deschiși", spune el.[1]

Considerați că temerile dlui Rickman sînt întemeiate? Ce avantaje legate de stocul de mărfuri și de vînzări vor rezulta în urma introducerii noului sistem computerizat? Cum ar putea fi depășite posibilele dezavantaje ale noului sistem?

Comunicare 6-3. Aptitudini fundamentale de cercetare *(O.S. 2)*

În biblioteca facultății dvs., găsiți numerele din anul trecut ale uneia din următoarele publicații: *PC World, MacUser,* sau *MacWorld.* Găsiți un articol care analizează sau evaluează programe contabile de Carte mare (generale). Studiați articolul și comparați produsul cu sistemul contabil microcomputerizat și sistemul manual bazat pe jurnale cu destinație specială, prezentate în acest capitol. Ce asemănări și deosebiri ați identificat? Considerați că problemele prezentate în acest capitol pot fi rezolvate prin aplicarea unuia dintre aceste sisteme? Argumentați răspunsul? Pregătiți-vă să discutați la seminar informațiile obținute?

Exerciții

Exercițiul 6-1. Înregistrarea operațiunilor în jurnalele cu destinație specială *(O.S. 3)*

O companie utilizează un jurnal de vînzări cu o singură coloană, un jurnal de cumpărări cu o singură coloană, un jurnal de încasări, un jurnal de plăți și un jurnal general. În care din aceste jurnale va fi înregistrată fiecare din următoarele operațiuni?

1. S-a vîndut marfă pe credit.
2. S-a vîndut marfă cu plata imediată.
3. S-a acordat unui client un credit pentru marfa cumpărată pe credit și restituită.
4. S-a achitat un furnizor.
5. S-au plătit salariile personalului de birou.
6. Clientul a plătit pentru marfa cumpărată anterior pe credit.
7. S-au înregistrat operațiunile de regularizare și de închidere.
8. S-a cumpărat marfă pe credit.
9. S-au cumpărat pe credit materiale pentru departamentul de marketing.
10. S-au cumpărat cu plata imediată echipamente de birou.
11. S-a restituit marfa cumpărată pe credit.
12. S-au plătit impozitele.

---

[1] Lisa Collins, "Top-Seller Kroch's Seeks a New Plot", *Crain's Chicago Business*, 22 octombrie 1990.

Exercițiul 6-2. Caracteristicile jurnalelor cu destinație specială *(O.S. 3, 5)*

Kua Corporation utilizează un jurnal de vînzări cu o singură coloană, un jurnal de cumpărări cu o singură coloană, un jurnal de încasări, un jurnal de plăți și un jurnal general.

1. În care din jurnalele prezentate mai sus vă așteptați să găsiți cele mai puține operațiuni înregistrate?
2. La sfîrșitul exercițiului contabil, în ce cont sau conturi ar trebui sistematizat în debit și/ sau în credit totalul jurnalului de vînzări?
3. La sfîrșitul exercițiului contabil, în ce cont sau conturi ar trebui sistematizat în debit și/ sau în credit totalul jurnalului de cumpărări?
4. Care sînt cele două registre auxiliare care ar trebui probabil asociate cu jurnalele enumerate mai sus? Din care jurnale ar fi efectuate, în mod normal, sistematizările în fiecare din aceste registre auxiliare?
5. În care dintre aceste jurnale sînt înregistrate operațiunile de regularizare și de închidere?

Exercițiul 6-3. Identificarea conținutului unui jurnal cu destinație specială *(O.S. 4)*

Răspundeți la următoarele întrebări, legate de pagina dintr-un jurnal cu destinație specială prezentată mai jos.

1. Ce fel de jurnal este acesta?
2. Explicați fiecare operațiune înregistrată în jurnal.
3. Explicați următoarele: (a) numerele de sub linia de total, (b) semnul de verificare din coloana Nr. Ref., (c) cifrele 115 și 715 din coloana Nr. Ref. și (d) semnul de verificare de sub coloana Alte conturi.

Data		Cont creditat	Nr. Ref.	Debit		Credit		
				Mijloace bănești	Discounturi aferente vînzărilor	Clienți	Vînzări	Alte conturi
		Sold inițial		79.598	1.574	20.408	8.564	52.200
mai	25	Mae Johnson	✓	980	20	1.000		
	26	Efecte comerciale de încasat	115	2.240				2.000
		Venituri din dobînzi	715					240
	27	Vînzări contra numerar		1.920			1.920	
	31	Virgil Thomas	✓	400		400		
				85.138	1.594	21.808	10.484	54.440
				(111)	(412)	(114)	(411)	(✓)

Exercițiul 6-4. Jurnalul de cumpărări cu mai multe coloane *(O.S. 4)*

Gordon Company utilizează un jurnal de cumpărări cu mai multe coloane, ca cel prezentat în Exemplul 6-6.

Pe parcursul lunii iulie, Gordon a efectuat următoarele cumpărări:

iulie	1	A cumpărat pe credit de la Lujack Company marfă în valoare de 5.400$, data facturii: 1 iulie, condiții: 2/10, a/30.
	3	A primit de la Olinsky Freihgt nota de plată pentru transportul mărfii cumpărate pe 1 iulie, în valoare de 350$, condiții: a/30.
	18	A cumpărat de la Hobbs Company materiale în valoare de 240$; repartizate jumătate în magazin și jumătate în birou; data facturii: 16 iulie, condiții: a/30.
	23	A cumpărat pe credit de la Pascale Company mărfuri în valoare de 1.974$; valoarea totală include cheltuielile de transport-aprovizionare, de 174$; data facturii: 20 iulie, FOB port încărcare.

27 A cumpărat de la Hobss Company materiale de birou în valoare de 96$; data facturii: 27 iulie, condiții: a/30.

31 A cumpărat de la Rathbun Associates o poliță de asigurare pentru un an, în valoare de 480$, data facturii: 31 iulie, condiții: a/30.

1. Întocmiți un jurnal de cumpărări cu mai multe coloane, similar cu cel prezentat în Exemplul 6-6.
2. Înregistrați în jurnalul de cumpărări operațiunile menționate mai sus. Apoi totalizați coloanele și efectuați calculele încrucișate.

Exercițiul 6-5. Depistarea erorilor din jurnalele cu destinație specială *(O.S. 4, 5)*

O companie înregistrează cumpărările într-un jurnal de cumpărări cu o singură coloană, iar cumpărările restituite — în jurnalul său general. Pe parcursul lunii trecute, un contabil a comis erorile prezentate mai jos. Explicați cum ar putea fi depistată fiecare eroare.

1. A înregistrat corect cumpărarea de 191$ în jurnalul de cumpărări, dar a sistematizat în contul creditorului o cumpărare de 119$.
2. A adunat o sumă în plus la totalizarea coloanei Sume a jurnalului de cumpărări.
3. A sistematizat o cumpărare restituită din jurnalul general în contul Cumpărări restituite și rabaturi obținute și contul Furnizori, dar nu și în contul individual al creditorului.
4. A comis o eroare la stabilirea soldului contului unui creditor.
5. A sistematizat o cumpărare restituită în contul Furnizori, dar nu și în contul Cumpărări restituite și rabaturi obținute.

Exercițiul 6-6. Sistematizarea sumelor dintr-un jurnal de vînzări *(O.S. 4, 5)*

Prokop Corporation și-a început activitatea pe 1 iulie. Compania ține un jurnal de vînzări. La sfîrșitul lunii, acest jurnal se prezenta astfel:

		Jurnal de vînzări			Pagina 1
Data		**Contul debitat**	**Numărul facturii**	**Nr. Ref.**	**Suma**
iunie	3	Fran Smiley	1001		516
	8	Steve Pearl	1002		951
	12	Byung Koh	1003		642
	18	Fran Smiley	1004		291
	27	Maria Campos	1005		1.299
					3.699

1. Deschideți fișele de Carte mare pentru conturile Clienți (112) și Vînzări (411) și un registru auxiliar al clienților, cu cîte un cont separat pentru fiecare client. Efectuați sistematizările necesare din jurnalul de vînzări, înscriind referințele în jurnalul de vînzări și în conturile din Cartea mare, pe măsură ce lucrați.
2. Verificați registrul auxiliar al clienților prin întocmirea unei liste a clienților (creanțelor comerciale).

Exercițiul 6-7. Identificarea operațiunilor *(O.S. 4, 5)*

Herrera Company folosește un sistem contabil manual, cu un jurnal de vînzări, un jurnal de cumpărări, un jurnal de încasări, un jurnal de plăți și un jurnal general similare cu cele prezentate în text.

Pe data de 31 octombrie, contul Vînzări din Cartea mare se prezenta astfel:

Vînzări **Contul nr. 411**

Data		Articol	Nr. Ref.	Debit	Credit	Sold Debit	Sold Credit
oct.	31		V11		74.842		74.842
	31		Î7		42.414		117.256
	31		J17	117.256			—

Pe data de 31 octombrie, contul lui J. Tanner din registrul auxiliar al clienților se prezenta astfel:

J. Tanner **Contul nr. 10012**

Data		Articol	Nr. Ref.	Debit	Credit	Sold
oct.	8		V10	4.216		4.216
	12		J14		564	3.652
	18		Î6		1.000	2.652

1. Scrieți cîte o explicație pentru fiecare înregistrare din contul Vînzări, inclusiv jurnalul din care s-a sistematizat înregistrarea.
2. Scrieți cîte o explicație pentru fiecare înregistrare din contul J. Tanner, inclusiv jurnalul din care s-a sistematizat înregistrarea.

Exercițiul 6-8. Identificarea operațiunilor *(O.S. 4, 5)*

Medina Company utilizează un jurnal de vînzări, un jurnal de cumpărări cu o singură coloană, un jurnal de încasări, un jurnal de plăți și un jurnal general similare cu cele prezentate în text. Pe data de 30 aprilie, contul lui D. Peters din registrul auxiliar al clienților se prezenta astfel:

D. Peters

Data		Articol	Nr. Ref.	Debit	Credit	Sold
mar.	31		V4	2.448		2.448
apr.	7		J7		192	2.256
	12		Î5		600	1.656
	17		V6	684		2.340

Pe data de 30 aprilie, contul Yung Company din registrul auxiliar al furnizorilor se prezenta astfel:

Yung Company

Data		Articol	Nr. Ref.	Debit	Credit	Sold
apr.	18		C7		6.078	6.078
	20		J9	636		5.442
	25		P8	5.442		—

1. Scrieți cîte o explicație pentru fiecare înregistrare care afectează contul de creanțe clienți deschis lui D. Peters, inclusiv jurnalul din care s-a sistematizat înregistrarea.
2. Scrieți cîte o explicație pentru fiecare înregistrare care afectează contul de datorii față de furnizori deschis lui Yung Company, inclusiv jurnalul din care s-a sistematizat înregistrarea.

Studiu de caz

B. Dalton și Waldenbooks
(O.S. 1, 2)

La mijlocul anilor '60 se crea o piață nouă și promițătoare pentru comercianții de cărți: americanii erau mai instruiți și mai bogați. În plus, numărul mare de centre comerciale oferea spațiul perfect pentru o rețea națională de librării. Profitînd de această oportunitate, Dayton-Hudson Corporation, cu sediul în Minneapolis, a deschis lanțul de librării B. Dalton Bookseller, iar Carter Hawley Hale, cu sediul în Los Angeles, a început să-și extindă diviziunea Waldenbooks. Pînă în 1982, aceste două lanțuri au devenit detașat cele mai mari librării din țară și concurau între ele. Dalton deținea 575 de magazine și planifica să mai deschidă 556 pînă în 1987. Waldenbooks avea 750 de puncte de comercializare și planifica să mai deschidă 80 sau 90 în fiecare an.

Revista *Forbes* raporta că, deși Waldenbooks avea mai multe magazine, Dalton „pare a fi liderul competiției". Fiecare lanț a avut vînzări de aproape 250 mln$ în 1980, însă Dalton a vîndut cărți în valoare de aproximativ 132$/m² de suprafață comercială, iar Waldenbooks – numai 114$/m² de suprafață comercială. *Forbes* afirma că „sistemul electronic de evidență a stocurilor, instalat în 1966, este ceea ce oferă companiei Dayton acest avantaj competițional și este o explicație a faptului că profitul acestei companii înainte de impozitare este cu mult mai mare decît al companiei Walden". În domeniul comerțului cu cărți în prezent „succesul depinde mai curînd de distribuția rapidă și eficientă decît de o apreciere fundamentală a literaturii... se comandă cîte puțin din toate și se asigură capacitatea de a reînnoi stocul acelor titluri care se vînd repede."[2]

Se cere

1. Descrieți, cu propriile cuvinte, cum credeți că a aplicat Dalton cele patru principii de proiectare a sistemelor în 1966 pentru a crea sistemul său electronic de evidență a stocurilor, astfel încît a putut crește rapid și deveni mai profitabilă decît Waldenbooks.
2. Descrieți, cu propriile cuvinte, în ce mod permit următoarele componente ale unui sistem electronic de evidență a stocurilor companiei Dalton să-și reînnoiască rapid stocurile cărților care se vînd repede: documente justificative, date introduse, prelucrare, informație rezultată și distribuție.

Probleme – set A

Problema 6A-1. Jurnalele cu destinație specială și registrele auxiliare
(O.S. 4, 5)

Manner Company este o mică firmă de comerț cu amănuntul, care utilizează un sistem contabil manual, similar cu cel descris în acest capitol. La sfîrșitul lunii aprilie 19xx, registrele auxiliare ale clienților și ale furnizorilor prezentau următoarele solduri:

Clienți		**Furnizori**	
A. Barlett	$430	Baylor Company	$1.300
L. Lozowich	330	Gentrol Company	890
Total Clienți	$760	Total Furnizori	$2.190

Pe parcursul lunii mai, compania a fost angajată în următoarele operațiuni:

mai	2	S-a vîndut marfă pe credit unui nou client, R. Wood, în valoare de 570$, condiții: 2/10, a/30, factura nr. 1001.
	4	S-a încasat plata integrală de la L. Lozowich, nu s-a acordat discount.
	5	S-a plătit în contul Baylor Company suma integrală datorată, mai puțin 2% discount, cec nr. 201.

---

[2] Jeff Bryskal, "Dalton, Walden and the Amazing Money Machine", *Forbes*, 18 ianuarie 1982, p. 47.

	8	S-a acceptat o restituire de marfă de la R. Wood, cu rambursarea contravalorii, 170$.
	9	S-a plătit firmei Gentrol Company suma integrală datorată, nu s-a obținut nici un discount, cec nr. 202.
	12	S-a încasat de la R. Wood suma datorată, mai puțin discountul.
	15	S-a încasat o plată parțială de la A. Barlett, nu s-a acordat discount, 230$.
	22	S-a cumpărat marfă de la Baylor Company, 1.200$, condiții: 2/10, a/30, FOB port destinație, data facturii: 22 mai.
	23	S-a vîndut marfă pe credit lui L. Lozowich, 670$, condiții: 2/10, a/30, factura nr.1002.
	26	S-a cumpărat marfă de la Gentrol Company, 1.500$, condiții: 2/10, a/30, FOB port destinație, data facturii: 23 mai.
	31	S-a restituit marfă firmei Gentrol Company, cu rambursarea contravalorii, 600$.

Se cere

1. Întocmiți un jurnal de vînzări cu o singură coloană, un jurnal de cumpărări cu o singură coloană, un jurnal de încasări, un jurnal de plăți și un jurnal general asemănătoare cu cele prezentate în acest capitol. Manner Company folosește metoda brută de înregistrare a vînzărilor. Folosiți pagina 1 pentru toate referințele.
2. Deschideți fișele de Cartea mare ale conturilor Clienți (112) și Furnizori (211).
3. Deschideți în registrul auxiliar al clienților următoarele conturi: A. Barlett, L. Lozowich și R. Wood.
4. Deschideți în registrul auxiliar al furnizorilor următoarele conturi: Baylor Company și Gentrol Company.
5. Înregistrați operațiunile în jurnale și sistematizați-le în registrele auxiliare și conturile din Cartea mare corespunzătoare.
6. Însumați și efectuați calculele încrucișate și efectuați sistematizările de sfîrșit de lună aplicabile conturilor Clienți și Furnizori.
7. Confirmați soldurile de control ale conturilor Clienți și Furnizori, întocmind liste ale clienților și furnizorilor.

Problema 6A-2. Jurnalul de încasări și jurnalul de plăți *(O.S. 4)*

Stigman Company este o firmă mică de comerț cu amănuntul, care folosește un sistem manual de prelucrare a datelor, similar cu cel descris în acest capitol. Printre jurnalele sale cu destinație specială se numără jurnalul de încasări cu multe coloane și jurnalul de plăți cu multe coloane. Pe parcursul lunii noiembrie, Stigman Company a efectuat următoarele operațiuni privind disponibilitățile bănești:

nov.	1	A plătit lui R. Carsello 1.000$ chirie pentru luna noiembrie, cu cecul nr. 782.
	3	A plătit datoria comercială față de Cronos Wholesale, 2.300$, mai puțin 2% discount, cec nr. 783.
	4	A încasat de la J. Wilkes o creanță comercială de 1.000$, în perioada de discount.
	5	A efectuat vînzări cu plata imediată, 2.632$.
	8	A plătit companiei Murray Freight datoria comercială de 598$, cu cecul nr. 784.
	9	Proprietarul, Jerry Stigman, a investit în companie o sumă adițională de 10.000$ și un camion în valoare de 14.000$.
	11	A plătit datoria comercială față de Escobar Supply, 284$, cu cecul nr. 785.
	14	A efectuat vînzări cu plata imediată, 2.834$.
	15	A plătit suma de 310$ companiei Murray Freight pentru transportul mărfii care s-a recepționat în aceeași zi, cu cecul nr. 786.

16 A plătit către Ludlow Company datoria de 1.568$, mai puțin 2% discount, cu cecul nr. 787.
17 A încasat o creanță comercială de 120$ de la P. Sibley.
18 A efectuat vînzări cu plata imediată, 1.974$.
19 A încasat o cambie, 1.800$, plus 36$ dobîndă.
20 A cumpărat de la Escobar Supply materiale de birou, 108$, cu cecul nr. 788.
21 A plătit integral o cambie lui Kenilworth Bank, 4.100$, inclusiv 100$ dobîndă, cu cecul nr. 789.
24 A efectuat vînzări cu plata imediată, 2.964$.
25 A plătit lui Cronos Wholesale suma de 500$, mai puțin 2% discount, cu cecul nr. 790.
26 A plătit salariul lunar al vînzătoarei Linda Bisby, 1.100$, cec nr. 791.
27 A cumpărat echipamente de la Buffalo Company, în valoare de 16.000$, plătind 4.000$ cu cecul nr. 792 și semnînd o cambie pentru diferența rămasă.
30 Jerry Stigman a retras din afacere 1.200$, folosind cecul nr. 793.

Se cere

1. Înregistrați aceste operațiuni în jurnalul de încasări și în jurnalul de plăți.
2. Însumați coloanele și efectuați calculele încrucișate.

Problema 6A-3. Jurnalul de cumpărări și jurnalul general ***(O.S. 4, 5)***

Mejias Lawn Supply Company folosește un jurnal de cumpărări cu mai multe coloane și un jurnal general similare cu cele prezentate în text. De asemenea, compania are deschis un registrul auxiliar al furnizorilor. Informațiile de mai jos reprezintă operațiunile pe credit ale companiei din luna iulie.

iulie 2 S-au cumpărat mărfuri de la Noonan Fertilizer Company, 2.640$.
3 S-au cumpărat de la Pagone Supply Inc. materiale de birou în valoare de 166$ și materiale de comercializare în valoare de 208$.
5 S-au cumpărat de la Whitlock Company echipamente pentru curățenie în valoare de 1.865$.
7 S-au cumpărat de al Pagone Company echipamente de prezentare în valoare de 4.700$.
10 S-au cumpărat de la Toledo Lawn Equipment Company mașini de tuns iarba, pentru revînzare, în valoare de 8.400$ (inclusiv cheltuieli de transport de 350$).
14 S-au cumpărat de la Noonan Fertilizer Company mărfuri în valoare de 3.444$.
18 S-a cumpărat de la Toledo Lawn Equipment Company o mașină de tuns iarba, pentru a fi utilizată în activitatea proprie, în valoare de 950$ (inclusiv cheltuieli de transport de 70$).
23 S-au cumpărat de la Pagone Company materiale de comercializare în valoare de 54$.
27 S-a restituit o mașină de tuns iarba defectă, cumpărată pe 10 iulie, cu rambursarea integrală a contravalorii, 750$.

Se cere

1. Înregistrați aceste operațiuni în jurnalul de cumpărări cu mai multe coloane și jurnalul general. Considerați că toate condițiile sînt a/30 și că data facturii este aceeași cu data operațiunii.
2. Însumați coloanele și efectuați calculele încrucișate în jurnale.
3. Deschideți în Cartea mare următoarele conturi: Materiale de comercializare (116), Materiale de birou (117), Echipamente de tuns iarba (142), Echipamente de prezentare (144), Echipamente de curățenie (146), Furnizori (211), Cumpărări (611), Cumpărări restituite și rabaturi obținute (612) și Cheltuieli de transport-aprovizionare (613). Deschideți ,dacă este nevoie un registru auxiliar al furnizorilor. Sistematizați datele din jurnale în conturile din Cartea mare.

Problema 6A-4. Utilizarea tuturor jurnalelor cu destinație specială ***(O.S. 4, 5)***

Bromberg Book Store și-a început activitatea pe data de 1 mai. Pe parcursul lunii mai, au fost efectuate următoarele operațiuni:

mai	1	Linda Bromberg a început afacerea prin depunerea sumei de 42.000$ în contul bancar al noii companii.
	3	S-a emis cecul nr. C001 pe numele Lomax Rental pentru chiria pe o lună, 1.000$.
	4	S-a primit un transport de cărți de la Osgood Books, Inc., 15.680$, data facturii: 3 mai, condiții: 5/10, a/60, FOB port încărcare.
	5	S-a primit o notă de plată pentru costul transportului de la Linden Shippers pentru marfa primită cu o zi înainte, 790$, condiții: a/30.
	6	S-a primit un transport de la Forrest Books, 11.300$, data facturii: 6 mai, condiții: 2/10. a/30, FOB port încărcare.
	7	S-a emis cecul nr. C002 pe numele Pappas Freight pentru cheltuielile de transport din ziua precedentă, 574$.
	8	S-a emis cecul nr. C003 pe numele Yoo Equipment Company pentru echipamente de comercializare, 10.400$.
	9	S-au vîndut cărți către Horizon Center, 1.564 $, condiții: 5/10, a/30, factura nr. 1001.
	10	S-au restituit cărți către Osgood Books, Inc., cu rambursarea integrală a contravalorii, 760$.
	11	S-a emis cecul nr. C004 pe numele WCAM pentru publicitate la radio, 470$.
	12	S-a emis cecul nr. C005 pe numele Osgood Books, Inc. pentru suma datorată, mai puțin discountul.
	13	Vînzările cu plata imediată din primele două săptămîni au fost de 4.018$ (Pentru a scurta această problemă, vînzările contra numerar sînt înregistrate la intervale de timp și nu zilnic, cum s-ar face în practică.)
	14	S-a emis cecul nr. C006 pe numele Forrest Books, 6.000$, mai puțin discountul.
	15	S-a semnat o cambie bancară pentru 90 zile, cu rata dobînzii de 10% și s-a încasat 20.000$ în numerar.
	15	S-au vîndut cărți către Yosh Kawano, 260$, condiții: a/30, factura nr.1002.
	16	S-a emis o notă de creditare către Horizon Center pentru cărțile restituite, 124$.
	17	S-a încasat de la Horizon Center datoria rămasă, mai puțin discountul.
	18	S-au vîndut cărți către Ruth Mayhew, 194$, condiții: a/30, factura nr. 1003.
	19	S-a primit un transport de la Patton Publishing Company, 4.604$, data facturii: 18 mai, condiții: 5/10, a/60.
	20	S-au restituit cărțile cumpărate în plus de la Osgood Books, Inc., cu rambursarea prețului brut, 1.436$.
	21	S-au vîndut cărți către Horizon Center, 1.634$, condiții: 5/10, a/30, factura nr. 1004.
	23	S-a primit un transport de cărți de la Osgood Books, Inc., 2.374$, data facturii: 19 mai, condiții: 5/10, a/60, FOB port încărcare.
	24	S-a emis cecul nr. C007 pe numele Linden Shippers pentru suma datorată, plus cheltuielile de transport de 194$ aferente mărfurilor primite în ziua precedentă.
	27	Vînzări contra numerar din ultimele două săptămîni, 7.488$.
	29	S-a emis cecul nr. C008 în contul Drepturi de personal, pentru salariile vînzătorilor corespunzător primelor patru săptămîni ale lunii, 1.400$.
	31	Vînzări contra numerar în ultimele patru zile ale lunii, 554$.

Se cere

1. Întocmiți un jurnal de vînzări, un jurnal de cumpărări cu mai multe coloane, un jurnal de încasări, un jurnal de plăți și un jurnal general. Utilizați pagina 1 pentru toate referințele din jurnale.
2. Deschideți în Cartea mare următoarele conturi: Mijloace bănești (111), Clienți (112), Echipamente de comercializare (141), Furnizori (211), Efecte comerciale de plătit (212), Linda Bromberg, Capital (311), Vînzări (411), Discounturi aferente vînzărilor (412), Vînzări restituite și rabaturi acordate (413), Cumpărări (511), Discounturi aferente cumpărărilor (512), Cumpărări restituite și rabaturi obținute (513), Cheltuieli de transport-aprovizionare (514), Cheltuieli privind salariile vînzătorilor (611), Cheltuieli de publicitate (612) și Cheltuieli privind chiria (613).
3. Deschideți următoarele conturi în registrul auxiliar al clienților: Horizon Center, Yosh Kawano și Ruth Mayhew.
4. Deschideți următoarele conturi în registrul auxiliar al furnizorilor: Forrest Books; Linden Shippers; Osgood Books, Inc. și Patton Publishing Company.
5. Înregistrați operațiunile în jurnale și sistematizați-le în conturile corespunzătoare.
6. Însumați coloanele, efectuați calculele încrucișate în jurnale și sistematizările de la sfîrșitul lunii.
7. Întocmiți balanța de verificare a Cărții mari și confirmați soldurile conturilor de control Clienți și Furnizori prin întocmirea unei liste a clienților și furnizorilor.

Problema 6A-5. Utilizarea tuturor jurnalelor cu destinație specială
(O.S. 4, 5)

Midland Office Supply Company a efectuat în aprilie 19xx următoarele operațiuni:

apr. 1 A emis cecul nr. 2101 pe numele lui Charles Realty, în contul chiriei pentru luna aprilie, 2.200$.

3 A primit marfă de la Posten Company, 6.700$, data facturii: 3 aprilie, condiții: 2/10, a/30, FOB port încărcare.

4 A primit de la Mendes Transit o notă de plată pentru cheltuielile de transportare a mărfii primite anterior, 552$, condiții: a/10.

6 A vîndut marfă către M. Donlin, 1.600$, condiții: 2/10, a/30, factura nr. 3219.

7 A primit o notă de plată de la WRZR pentru publicitate radio, 634$, condiții: a/25 a lunii curente.

8 A primit o notă de creditare de la Posten Company pentru marfa restituită, 500$.

9 A emis cecul nr. 2102 pe numele Kaporis Insurance pentru polița de asigurare împotriva incendiilor și pierderilor, 974$.

10 A vîndut marfă către T. Major, 1.680$, condiții: 2/10, a/30, factura nr. 3220.

11 A primit marfă de la Posten Company, 3.700$, data facturii: 9 aprilie, condiții: 2/10, a/30, FOB port încărcare.

12 A primit de la Mendes Transit o notă de plată pentru cheltuieli de transportare a mărfii cumpărate anterior, 412$, condiții: a/10.

12 A emis o notă de credit către T. Major pentru marfa restituită, 80$.

13 A emis cecul nr. 2103 pe numele Posten Company pentru datoria apărută în urma cumpărării din 3 aprilie, mai puțin discountul.

14 A emis cecul nr. 2104 pe numele Mendes Transit pentru întreaga sumă datorată.

15 A încasat întreaga sumă datorată de la M. Donlin, mai puțin discountul.

15 Vînzările contra numerar în prima jumătate a lunii, 20.850$. (Pentru a scurta această problemă, vînzările contra numerar sînt înregistrate doar de două ori pe lună și nu zilnic, cum s-ar întîmpla în practică.)

17 A emis cecul nr. 2105 pe numele Van Buren Gas Company în contul notei de plată pentru încălzire, 238$.

18	A emis cecul nr. 2106 pe numele Posten Company, în valoare de 2.000$, mai puțin discountul, achitînd parțial suma datorată.
19	A încasat de la T. Major plata pentru jumătate din suma datorată, mai puțin 2%.
20	A vîndut marfă către L. Ostrander, 700$, condiții: 2/10, a/30, factura nr. 3221.
21	A primit o notă de credit de la WRZR, deoarece două dintre spoturile publicitare programate nu au fost puse pe post, 124$.
22	A vîndut marfă către T. Major, 318$, condiții: 2/10, a/30, factura nr. 3222.
23	A emis cecul nr. 2107 pe numele lui Metropolitan Power Company pentru cheltuielile lunare de întreținere, 566$
24	A vîndut marfă către M. Donlin, 992$, condiții: 2/10, a/30, factura nr. 3223.
25	A încasat de la L. Ostrander plata integrală a datoriei, mai puțin discountul.
25	A emis cecul nr. 2108 pe numele WRZR pentru sumă datorată.
27	A primit marfă de la Rosati Company, 5.400$, data facturii: 23 aprilie, condiții: 2/10, a/30, FOB port încărcare.
28	A emis cecul nr. 2109 pe numele lui Howell Freight pentru transportarea mărfii cumpărate anterior, 638$.
29	A emis cecul nr. 2110 pe numele Posten Company pentru întreaga sumă datorată.
29	A emis cecul nr. 2111, pentru salariile lunare, 8.400$.
30	Vînzări cu plata imediată în a doua jumătate a lunii, 20.426$.

Se cere

1. Întocmiți un jurnal de vînzări, un jurnal de cumpărări cu mai multe coloane, un jurnal de încasări, un jurnal de plăți și un jurnal general similare cu cele prezentate în acest capitol. Utilizați pagina 1 pentru toate referințele din jurnale.
2. Deschideți în Cartea mare următoarele conturi: Mijloace bănești (111), Clienți (112), Asigurare plătită în avans (113), Furnizori (211), Vînzări (411), Discounturi aferente vînzărilor (412), Vînzări restituite și rabaturi acordate (413), Cumpărări (511), Discounturi aferente cumpărărilor (512), Cumpărări restituite și rabaturi obținute (513), Cheltuieli de transport-aprovizionare (514), Cheltuieli de personal (521), Cheltuieli de publicitate (522), Cheltuieli privind chiria (531) și Cheltuieli de întreținere (532).
3. Deschideți următoarele conturi în registrul auxiliar al clienților: M. Donlin, T. Major și L. Ostrander.
4. Deschideți următoarele conturi în registrul auxiliar al furnizorilor: Mendes Transit. Rosati Company, Posten Company și WRZR.
5. Înregistrați operațiunile în jurnale și sistematizați-le corespunzător.
6. Însumați coloanele, efectuați calculele încrucișate în jurnale și sistematizările de la sfîrșitul lunii.
7. Întocmiți balanța de verificare a Cărții mari și confirmați soldurile conturilor sintetice Clienți și Furnizori prin întocmirea unei liste a clienților și furnizorilor.

Probleme – set B

Problema 6B-1. Jurnalele cu destinație specială și registrele auxiliare *(O.S. 4, 5)*

Sachs Company, o mică firmă de vînzări cu amănuntul, utilizează un sistem contabil manual, similar cu cel prezentat în acest capitol. La sfîrșitul lunii mai 19xx, conturile din registrele auxiliare ale clienților și furnizorilor prezentau următoarele solduri:

Clienți		Furnizori	
T. Bakof	$ 870	Cellcor Inc.	$2.900
R. Banz	650	Visidyne Company	460
Total clienți	$1.520	Total furnizori	$3.360

Pe parcursul lunii iunie, compania a derulat următoarele operațiuni:

iunie 2 A vîndut mărfuri pe credit către R. Banz, 920$, condiții 2/10, a/30, factura nr. 4001.
4 A încasat întreaga sumă datorată de R. Banz la începutul lunii iunie, mai puțin un discount de 2%.
5 A plătit Cellcor Inc. întreaga sumă datorată, mai puțin un discount de 2%, cec nr. 501.
8 A acceptat o restituire de mărfuri de la R. Banz, 220$.
9 A plătit Visidyne Company întreaga sumă datorată, nu s-a beneficiat de discount, cec nr. 502.
12 A încasat suma datorată de R. Banz, mai puțin discountul.
15 A încasat o parte din suma datorată de la T. Bakof, nu s-a acordat discount, 300$.
22 A cumpărat mărfuri de la Visidyne Company, 1.700$, condiții 2/10, a/30, FOB port destinație, data facturii 21 iunie.
23 A vîndut mărfuri pe credit lui F. Younger, 2.450$, condiții 2/10, a/30, factura nr. 4002.
26 A cumpărat mărfuri de la Cellcor Inc., 1.500$, condiții 2/10, a/30, FOB port destinație, data facturii 24 iunie.
30 A restituit contra credit mărfuri către Visidyne Company, 600$.

Se cere

1. Întocmiți un jurnal de vînzări, un jurnal de cumpărări cu o singură coloană, un jurnal de plăți, un jurnal de încasări și un jurnal general asemănător cu cele prezentate în acest capitol. Sachs Company utilizează metoda brută pentru înregistrarea vînzărilor. Utilizați pagina 1 pentru toate referințele.
2. Deschideți fișele de Carte mare ale următoarelor conturi: Clienți (112) și Furnizori (211).
3. Deschideți următoarele conturi analitice de clienți: T. Bakof, R. Banz și F. Younger.
4. Deschideți următoarele conturi analitice de furnizori: Cellcor Inc. și Visidyne Company.
5. Înregistrați operațiunile în jurnale și sistematizați-le în conturile corespunzătoare din registrele analitice și din Cartea mare.
6. Calculați totalurile și faceți calculele încrucișate în jurnale și efectuați sistematizările de la sfîrșitul lunii în conturile Clienți și Furnizori.
7. Verificați soldurile conturilor sintetice, întocmind liste ale clienților și furnizorilor.

Problema 6B-2. Jurnalul de încasări și jurnalul de plăți *(O.S. 4)*

Mai jos prezentăm detaliat toate operațiunile privind disponibilitățile bănești, derulate de Baylor Company în luna iulie. Compania utilizează un jurnal de încasări cu mai multe coloane și un jurnal de plăți asemănător cu cel prezentat în acest capitol.

iulie 1 Proprietarul, Eugene Baylor, a investit 50.000$ disponibilități bănești și echipamente în valoare de 24.000$ pentru a iniția afacerea.
2 A plătit chiria către Leonard Agency, 600$, cec nr. 75.
3 Vînzări cu plata imediată, 2.200$
6 A cumpărat echipamente de comercializare de la Gilmore Company, 5.000$, cec nr. 76.
7 A cumpărat cu plata imediată mărfuri de la Pascual Company, 6.500$, cec nr. 77.

8 A achitat factura primită de la Audretti Company, 1.800$, mai puțin 2% discount, cec nr. 78 (presupuneți că datoria față de furnizor a fost înregistrată anterior).
9 A plătit factura pentru servicii de publicitate primită de la WOSU, 350$, cec nr. 79.
10 Vînzări cu plata imediată, 3.910$
12 A încasat suma datorată de B. Erring, 800$.
13 A cumpărat cu plata imediată un camion la mîna a doua de la Pettit Company, 3.520$, cec nr. 80.
19 A primit suma de 4.180$ de la Monroe, în contul unui efect de comerț de 4.000$ plus dobînda.
20 A încasat 1.078$ (1.100$, minus 22$ discount) de la Young Lee.
21 Baylor a retras bani din contul firmei pentru cheltuieli personale, 2.000$, cec nr. 81.
23 A plătit factura primită de la Dautley Company, 2.500$, 2% discount, cec nr. 82.
26 A achitat Haywood Company cheltuielile de transport aferente mărfurilor primite, 60$, cec nr. 83.
27 Vînzări cu plata imediată, 4.800$.
28 A plătit salariul lunar lui C. Murphy, 1.400$, cec nr. 84.
31 A cumpărat un teren de la N. Archibald la prețul de 20.000$, plătind 5.000$ cu cecul nr. 85 și emițînd o cambie pentru restul sumei.

Se cere

1. Înregistrați operațiunile de mai sus în jurnalul de plăți și în jurnalul de încasări.
2. Calculați totalurile și faceți calculele încrucișate în jurnale.

Problema 6B-3. Jurnalul de cumpărări și jurnalul general *(O.S. 4, 5)*

Informațiile de mai jos reprezintă operațiunile pe credit realizate de McGarry Company pe parcursul lunii august. Compania utilizează un jurnal de cumpărări cu mai multe coloane și un jurnal general asemănătoare cu cele prezentate în acest capitol.

aug. 2 A cumpărat mărfuri de la Alvarez Company, 1.400$.
5 A cumpărat de la Meriweather Company un camion ce urmează a fi utilizat în activitatea firmei, 8.000$.
8 A cumpărat materiale de birou de la Daudridge Company, 400$.
12 A cumpărat dulapuri pentru dosare de la Daudridge Company, 550$.
14 A cumpărat mărfuri, 1.400$, și materiale de comercializare, 200$, de la Petrie Company.
17 A cumpărat materiale de comercializare de la Alvarez Company, 100$, și materiale de birou de la Hollins Company, 50$.
20 A cumpărat mărfuri de la Petrie Company, 1.472$.
24 A cumpărat mărfuri de la Alvarez Company, 2.452$; factura totală, în sumă de 2.452$, cuprindea și cheltuielile de transport, 232$.
26 A cumpărat materiale de birou de la Daudridge Company, 150$.
30 A cumpărat mărfuri de la Petrie Company, 290$.
31 A restituit contra credit mărfurile necorespunzătoare, achiziționate de la Petrie Company la 20 august, 432$.

Se cere

1. Înregistrați operațiunile de mai sus în jurnalul de cumpărări și jurnalul general. Presupuneți că toate cumpărările sînt făcute în condițiile a/30, iar data facturii coincide cu data operațiunii. Utilizați pagina 1 pentru toate referințele.
2. Calculați totalurile și faceți calculele încrucișate în jurnalul de cumpărări.

3. Deschideți fișele de Carte mare ale următoarelor conturi: Materiale de comercializare (116); Materiale de birou (117); Mijloace de transport (142); Echipamente de birou (144), Furnizori (211), Cumpărări (611); Cumpărări, restituite și rabaturi obținute (612) și Cheltuieli de transport-aprovizionare (613). Deschideți conturile analitice de furnizori necesare. Sistematizați sumele din jurnale în conturile din Cartea mare.

Problema 6B-4. Utilizarea tuturor jurnalelor cu destinație specială ***(O.S. 4, 5)***

Operațiunile de mai jos au fost derulate de Majid's Men's Wear pe parcursul lunii mai, prima lună de activitate a firmei:

mai	1	Farouk Majid a depus 40.000$ în contul bancar al noii companii.
	2	S-a emis cecul nr. 101 pe numele O'Neal Realty în contul chiriei pentru o lună, 2.400$.
	3	S-au primit mărfuri de la Worth Company, 14.000$, data facturii 2 mai, condiții 2/10, a/60, FOB port încărcare.
	4	A primit factura pentru cheltuielile de transport aferente mărfurilor cumpărate de la Chappell Company, 1.928$, condiții a/20.
	5	A emis cecul nr. 102 pe numele Kwan Company pentru echipamente de comercializare, 14.800$.
	6	A împrumutat 16.000$ de la bancă, pe baza unei cambii de 90 de zile, dobîndă 9%.
	7	Vînzări cu plata imediată în prima săptămînă, 3.964$. (Pentru a scurta această problemă, vînzările cu plata imediată se înregistrează săptămînal și nu zilnic, cum s-ar face în practică.)
	8	A vîndut mărfuri către Newfield School, 1.800$, condiții 2/10, a/30, factura nr. 1001.
	9	A vîndut mărfuri lui Scott Kravitz, 600$, condiții a/20, factura nr. 1002.
	10	A cumpărat un spațiu publicitar în *News-Chronicle*, 300$, condiții a/15.
	11	A emis cecul nr. 103 pentru cumpărarea din 3 mai, mai puțin discountul.
	12	A emis o notă de creditare pentru mărfurile restituite de Scott Kravitz, 60$.
	15	Vînzări cu plata imediată în a doua săptămînă, 6.984$.
	16	A primit mărfuri de la Worth Company, 3.800$, data facturii 15 mai, condiții 2/10, a/60, FOB port încărcare.
	17	A primit factura pentru cheltuielile de transport aferente mărfurilor cumpărate de la Chappell Company, 524$, condiții a/20.
	18	A primit mărfuri de la Merullo Company, 2.800$, data facturii 16 mai, condiții 1/10, a/60, FOB port destinație.
	18	A încasat întreaga contravaloare a mărfurilor vîndute, mai puțin discountul, de la Newfield School.
	20	A primit o notă de creditare de la Worth Company pentru mărfurile restituite, 200$.
	21	Vînzări cu plata imediată în a treia săptămînă, 5.824$.
	23	A emis cecul nr. 104 pentru suma totală datorată Chappell Company.
	24	A vîndut mărfuri către Newfield School, 1.368$, condiții 2/10, a/30, factura nr. 1003.
	25	A emis cecul nr. 105 pentru suma datorată Worth Company, mai puțin discountul.
	26	A vîndut mărfuri către Judy Ming, 744$, condiții a/20, factura nr. 1004.
	27	A emis cecul nr. 106 pentru suma datorată *News-Chronicle*.
	28	Vînzări cu plata imediată în a patra săptămînă, 3.948$.
	31	A emis cecul nr. 107 pentru salariile datorate personalului vînzător (contul Drepturi de personal) pentru luna mai, 7.200$.

Se cere

1. Întocmiţi un jurnal de vînzări, un jurnal de cumpărări cu mai multe coloane, un jurnal de încasări, un jurnal de plăţi şi un jurnal general. Utilizaţi pagina 1 pentru toate referinţele din jurnale.
2. Deschideţi în Cartea mare următoarele conturi: Mijloace băneşti (111), Clienţi (112), Echipamente de comercializare (141), Furnizori (211), Efecte comerciale de plătit (212), Farouk Majid, Capital (311), Vînzări (411), Discounturi aferente vînzărilor (412), Vînzări restituite şi rabaturi acordate (413), Cumpărări (511), Discounturi aferente cumpărărilor (512), Cumpărări restituite şi rabaturi obţinute (513), Cheltuieli de transport-aprovizionare (514), Cheltuieli privind salariile personalului vînzător (611), Cheltuieli de publicitate (612) şi Cheltuieli privind chiria (613).
3. Deschideţi următoarele conturi în registrul auxiliar al clienţilor: Scott Kravitz, Judy Ming şi Newfield School.
4. Deschideţi următoarele conturi în registrul auxiliar al furnizorilor: Chappell Company, Merullo Company, *News-Chronicle* şi Worth Company.
5. Înregistraţi operaţiunile în jurnale şi sistematizaţi-le corespunzător.
6. Însumaţi coloanele, efectuaţi calculele încrucişate în jurnale şi sistematizările de la sfîrşitul lunii.
7. Întocmiţi balanţa de verificare a Cărţii mari şi confirmaţi soldurile conturilor sintetice Clienţi şi Furnizori prin întocmirea unei liste a clienţilor şi furnizorilor.

Problema 6B-5. Utilizarea tuturor jurnalelor cu destinaţie specială *(O.S. 4, 5)*

Pe parcursul lunii octombrie, Sanchez Refrigeration Company a derulat următoarele operaţiuni:

oct.	1	A primit mărfuri de la Keagy Company, 5.000$, data facturii 29 septembrie, condiţii 2/10, a/30, FOB port încărcare.
	3	A emis cecul nr. 230 pe numele Starbuck Realtors în contul chiriei pe luna octombrie, 4.000$.
	4	A primit mărfuri de la Passarelli Manufacturing, 10.800$, data facturii 1 octombrie, condiţii 2/10, a/30, FOB port încărcare.
	6	A emis cecul nr. 231 pe numele Hare Company pentru reparaţii, 1.120$.
	7	A primit o notă de creditare de 800$ aferentă transportului de mărfuri din 4 octombrie de la Passarelli Manufacturing, pentru restituirea mărfurilor necorespunzătoare.
	8	A emis cecul nr. 232 pe numele Germ Company pentru cheltuielile de transport aferente transporturilor de pe 1 şi 4 octombrie, 368$.
	9	A vîndut mărfuri lui B. Kahn, 2.000$, condiţii 1/10, a/30, factura nr. 725.
	10	A emis cecul nr. 233 pe numele Keagy Company pentru întreaga sumă datorată, mai puţin discountul.
	11	A vîndut mărfuri către L. Nomura, 2.500$, condiţii 1/10, a/30, factura nr. 726.
	12	A emis cecul nr. 234 pe numele Passarelli Manufacturing pentru suma totală datorată, mai puţin discountul.
	13	A cumpărat pe credit un anunţ publicitar la WMBT, 900$, condiţii a/20.
	15	A emis o notă de creditare către L. Nomura pentru mărfurile restituite, 100$.
	16	Vînzările cu plata imediată au fost în prima jumătate a lunii de 19.340$. (Pentru a scurta această problemă, vînzările cu plata imediată se înregistrează de două ori pe lună şi nu zilnic, cum s-ar face în practică.)
	17	A vîndut mărfuri lui C. Jambois, 1.400$, condiţii 1/10, a/30, factura nr. 727.
	18	A primit un cec de la B. Kahn pentru vînzarea din 9 octombrie, mai puţin discountul.

19 A primit un cec de la L. Nomura pentru întreaga sumă datorată, mai puțin discountul.
20 A primit mărfuri de la Keagy Company, 5.600$, data facturii 19 octombrie, condiții 2/10, a/30, FOB port încărcare.
21 A primit de la Chacon Company factura pentru cheltuielile de transport aferente mărfurilor cumpărate, 1.140$, condiții a/5.
22 A emis cecul nr. 235 pentru cumpărarea anunțului publicitar din 13 octombrie.
24 A primit mărfuri de la Passarelli Manufacturing, 7.200$, data facturii 23 octombrie, condiții 2/10, a/30, FOB port încărcare.
25 A emis cecul nr. 236 în contul facturii pentru cheltuielile de transport din 21 octombrie.
26 A vîndut mărfuri lui B. Kahn, 1.600$, condiții 1/10, a/30, factura nr. 728.
28 A primit o notă de creditare de la Passarelli Manufacturing, pentru mărfurile necorespunzătoare primite pe 24 octombrie, 600$.
29 A emis cecul nr. 237 pe numele Makita Company pentru cumpărarea de echipamente de birou, 700$.
30 A emis cecul nr. 238 pe numele Keagy Company, pentru jumătate din suma datorată pentru cumpărările din 20 octombrie, mai puțin discountul.
30 A primit un cec pentru întreaga sumă datorată de C. Jambois, nu s-a acordat discount.
31 Vînzările cu plata imediată în cea de-a doua jumătate de lună au fost de 23.120$.
31 A emis cecul nr. 239 în contul salariilor lunare ale personalului vînzător (contul Drepturi de personal), 8.600$.

Se cere

1. Întocmiți un jurnal de vînzări, un jurnal de cumpărări cu mai multe coloane, un jurnal de încasări, un jurnal de plăți și un jurnal general pentru Sanchez Refrigeration Company, similare cu cele prezentate în acest capitol. Utilizați pagina 1 pentru toate referințele din jurnale.
2. Deschideți în Cartea mare următoarele conturi: Mijloace bănești (111), Clienți (112), Echipamente de birou (141), Furnizori (211), Vînzări (411), Discounturi aferente vînzărilor (412), Vînzări restituite și rabaturi acordate (413), Cumpărări (511), Discounturi aferente cumpărărilor (512), Cumpărări restituite și rabaturi obținute (513), Cheltuieli de transport-aprovizionare (514), Cheltuieli privind salariile personalului vînzător (521), Cheltuieli de publicitate (522), Cheltuieli privind chiria (531) și Cheltuieli privind reparațiile (532).
3. Deschideți următoarele conturi în registrul auxiliar al clienților: C. Jambois, B. Kahn și L. Nomura.
4. Deschideți următoarele conturi în registrul auxiliar al furnizorilor: Chacon Company, Keagy Company, Passarelli Manufacturing și WMBT.
5. Înregistrați operațiunile în jurnale și sistematizați-le corespunzător.
6. Însumați coloanele, efectuați calculele încrucișate în jurnale și sistematizările de la sfîrșitul lunii.
7. Întocmiți balanța de verificare a Cărții mari și confirmați soldurile conturilor sintetice Clienți și Furnizori prin întocmirea unei liste a clienților și furnizorilor.

Exercițiu de decizie financiară

Rw Finer Foods Company
(O.S. 3, 4, 5)

Rw Finer Foods Company, deținută de Robert Washington, este un magazin alimentar local care acceptă numerar sau cecuri ca plată pentru bunurile cumpărate. Cunoscut pentru lipsa sa de formalitate, magazinul a înregistrat un succes puternic și a crescut o dată cu comunitatea. Totuși, pe lîngă această creștere, s-a înregistrat și

o creștere a numărului de cecuri false completate de clienți pentru cumpărări de bunuri. Washington este îngrijorat de dificultățile legate de contabilizarea acestor cecuri refuzate la plată, astfel încît vă solicită o consultanță în această problemă.

Pe lîngă un jurnal de cumpărări și un jurnal de plăți, compania are un jurnal care combină jurnalul de vînzări cu o singură coloană și jurnalul de încasări. Acest jurnal hibrid a funcționat în trecut, datorită faptului că toate vînzările sînt efectuate cu plata imediată (inclusiv cele prin cecuri), iar aproape toate încasările reprezintă operațiuni de vînzări. Astfel, coloana unică reprezintă o debitare a contului Mijloace bănești și o creditare a contului Vînzări.

Cecurile refuzate la plată sînt înregistrate separat în jurnalul general, prin debitarea contului Clienți și creditarea contului Mijloace bănești. Atunci cînd clientul plătește totuși un cec inițial refuzat, se face o altă înregistrare în jurnalul general, debitîndu-se contul Mijloace bănești și creditîndu-se contul Clienți. Washington ține cecurile refuzate la plată într-un plic. Atunci cînd un client vine să plătească un cec inițial refuzat, el îi restituie cecul. Nu se ține nici o altă evidență a cecurilor refuzate la plată.

Analizînd problema, descoperiți că în medie compania primește zece cecuri false pe zi, în sumă totală de 1.000$. Ca parte din soluționarea acestei probleme, îi recomandați proprietarului firmei să emită cartele speciale de încasare a cecurilor pentru clienții ale căror solduri sînt confirmate în avans. Cartela trebuie prezentată atunci cînd clientul oferă un cec ca plată pentru produsele alimentare cumpărate. În plus, recomandați să se deschidă un jurnal special pentru cecurile refuzate la plată, să se țină un registru auxiliar al acestor cecuri, iar jurnalul mixt de vînzări/ încasări să fie extins (coloană distinctă pentru cecuri refuzate, iar apoi încasate).

Se cere

1. Desenați și intitulați coloanele noului jurnal pentru cecuri refuzate la plată și ale jurnalului mixt de vînzări/ încasări extins.
2. Presupuneți că într-o lună se înregistrează 300 de cecuri refuzate la plată și 280 de încasări, iar evidențele se închid lunar. Cîte linii scrise se pot economisi lunar prin înregistrarea cecurilor refuzate la plată și a încasării lor ulterioare în jurnale speciale? (Nu țineți cont de efectul registrului auxiliar.)
3. Descrieți natura și utilizarea registrului auxiliar (analitic). Ce avantaje considerați că poate prezenta deschiderea unui asemenea registru?
4. În ipoteza că pentru fiecare înregistrare și sistematizările corespunzătoare este nevoie de aproximativ două minute și jumătate în vechiul sistem de evidență a cecurilor refuzate la plată și doar un minut în noul sistem, care sînt economiile lunare, dacă această activitate are un cost de 20$ pe oră? Ce economii suplimentare, și poate mai semnificative, ar putea fi realizate prin utilizarea noului sistem?

Răspunsuri la testul individual

1. d	3. d	5. b	7. a	9. b
2. a	4. b	6. d	8. c	10. c

Problemă de sinteză: Fenwick Fashions Company

Fenwick Fashions Company a fost prezentată în capitolul referitor la contabilitatea operațiunilor comerciale. Aici, continuăm exemplul prin realizarea ciclului contabil în luna ianuarie 19x2, utilizînd jurnalele cu destinație specială.

Planul de conturi și balanța de verificare finală din 31 decembrie 19x1 pentru Fenwick Fashions Company se prezintă astfel:

Denumirea contului	Simbolul contului	Debit	Credit
Mijloace bănești	111	$ 29.410	
Clienți	112	42.400	
Mărfuri	113	48.300	
Asigurare plătită în avans	114	11.600	
Materiale de comercializare	115	1.060	
Materiale de birou	116	636	
Terenuri	141	4.500	
Clădiri	142	20.260	
Amortizare cumulată, clădiri	143		$ 8.250
Echipamente de birou	144	8.600	
Amortizare cumulată, echipamente de birou	145		5.000
Furnizori	211		25.683
Gloria Fenwick, Capital	311		127.833
Gloria Fenwick, Retrageri	312		
Profit și pierdere	314		
Vînzări	411		
Vînzări restituite și rabaturi acordate	412		
Discounturi aferente vînzărilor	413		
Cumpărări	511		
Cumpărări restituite și rabaturi obținute	512		
Discounturi aferente cumpărărilor	513		
Cheltuieli de transport-aprovizionare	514		
Cheltuieli privind salariile personalului vînzător	611		
Cheltuieli de transport-livrare	612		
Cheltuieli privind publicitatea	613		
Cheltuieli privind asigurările, vînzări	614		
Cheltuieli privind materialele de comercializare	615		
Cheltuieli privind salariile personalului administrativ	621		
Cheltuieli privind asigurările, generale	622		
Cheltuieli privind materialele de birou	623		
Cheltuieli privind serviciile telefonice	624		
Cheltuieli privind întreținerea	625		
Cheltuieli privind amortizarea clădirilor	626		
Cheltuieli privind amortizarea echipamentelor de birou	627		
Total		$166.766	$166.766

Registrele auxiliare (analitice) de clienți și furnizori ale companiei prezentau la 31 decembrie 19x1 următoarele conturi și solduri:

Lista clienților

Boris Acton	$ 2.300
Lisa Cartwright	1.800
Henry Montin	–
Turnstyle Apparel Centers	38.300
Total clienți	$42.400

Lista furnizorilor

Daily Gazette	–
Easton Freight	$ 350
Jason Styles	4.500
Jones Supply House	–
Modern Fashions	8.900
Zalesk Shoes	11.933
Total furnizori	$25.683

Pe parcursul lunii ianuarie 19x2, Fenwick Fashions a derulat următoarele operațiuni:

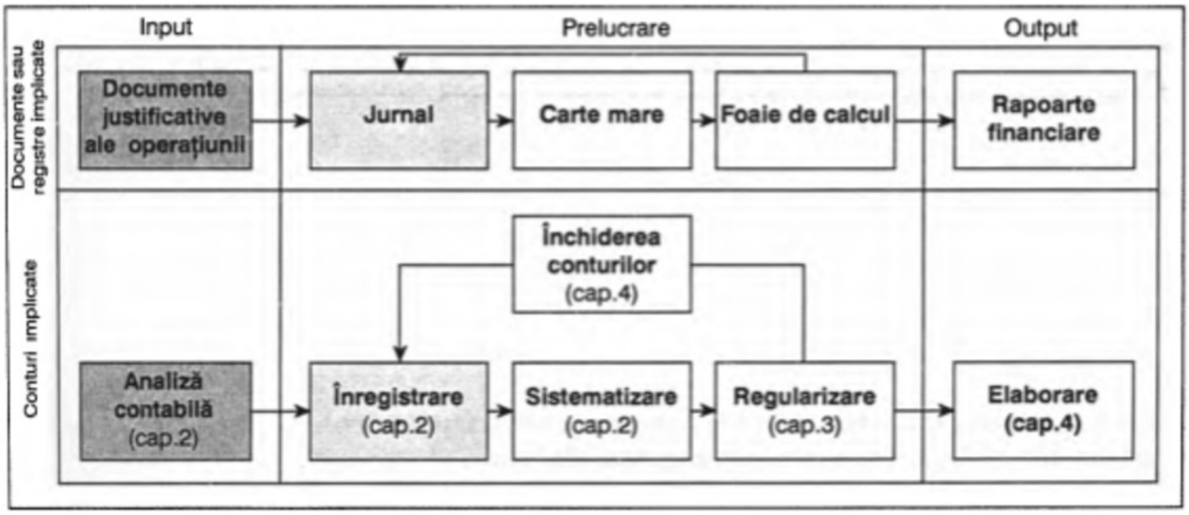
ian.	2	A încasat suma datorată de la Turnstyle Apparel Centers, nu s-a acordat discount, 12.000$.
	4	A vîndut mărfuri pe credit lui Lisa Cartwright, condiții 2/10, a/30, FOB port destinație, factura nr. 2330, 1.400$.
	4	A primit factura pentru cheltuielile de transport aferente mărfurilor din operațiunea precedentă de la Easton Freight, cu data de azi, condiții a/30, 90$.
	5	A plătit suma datorată Jason Styles, mai puțin discountul de 2% pentru plata în zece zile, cec nr. 1441.
	6	A acceptat restituirea mărfurilor necorespunzătoare de la Boris Acton, contra creditării contului, 1.100$.
	8	A restituit mărfuri contra credit către Zalesk Shoes, 753$.
	9	A încasat suma datorată de la Lisa Cartwright pentru vînzarea din decembrie, acordînd un discount de 2%.
	10	A primit un transport de mărfuri de la Modern Fashions, data facturii 8 ianuarie, condiții 2/10, a/30, FOB port încărcare, 1.900$.
	10	A primit factura pentru cheltuielile de transport aferente mărfurilor din operațiunea precedentă de la Easton Freight, cu data de azi, condiții a/30, 180$.
	11	A plătit Easton Freight suma datorată la începutul lunii, cec nr. 1442, 350$.
	12	A achitat parțial suma datorată Zalesk Shoes, fără discount, cec nr. 1443, 8.000$.
	14	A încasat întreaga contravaloare a mărfurilor vîndute pe 4 ianuarie de la Lisa Cartwright, mai puțin 2% discount.
	15	A vîndut pe credit mărfuri către Turnstyle Apparel Centers, condiții a/30, FOB port încărcare, factura nr. 2331, 5.000$.
	16	Vînzări cu plata imediată pentru prima jumătate a lunii, 9.110$.
	16	A plătit salariile pentru jumătate de lună, cec nr. 1444, plătibil în contul Drepturi de personal, 2.000$. Salariile sînt împărțite astfel: 1.100$ personal vînzător și 900$ personal administrativ.
	17	A plătit Modern Fashions întreaga sumă datorată la 31 decembrie (fără discount) și pentru mărfurile primite pe 10 ianuarie, data facturii 8 ianuarie, minus discount, cec nr. 1445.
	19	A vîndut mărfuri pe credit lui Henry Montin, condiții 2/10, a/30, FOB port destinație, factura nr. 2332, 900$.

19 A primit factura pentru cheltuielile de transport aferente mărfurilor din operaţiunea precedentă de la Easton Freight, cu data de azi, condiţii a/30, 50$.
20 A primit o factură de la *Daily Gazette* pentru anunţuri publicitare, data facturii 15 ianuarie, condiţii a/30, 850$.
21 A primit un transport de materiale de la Jones Supply House, data facturii 18 ianuarie, condiţii a/30, FOB port destinaţie, 360$. Materialele sînt înregistrate astfel: 200$ materiale de comercializare şi 160$ materiale de birou.
22 A plătit MidBell pentru factura telefonică din luna ianuarie, cec nr. 1446, 120$.
23 A primit un transport de mărfuri de la Jason Styles, data facturii 22 ianuarie, condiţii 2/10, a/30, FOB port încărcare, 4.100$.
23 A primit factura pentru cheltuielile de transport aferente mărfurilor din operaţiunea precedentă de la Easton Freight, cu data de azi, condiţii a/30, 220$.
25 A vîndut mărfuri pe credit lui Lisa Cartwright, condiţii 2/10, a/30, FOB port destinaţie, factura nr. 2333, 1.400$.
25 A primit factura pentru cheltuielile de transport aferente mărfurilor din operaţiunea precedentă de la Easton Freight, cu data de azi, condiţii a/30, 90$.
26 A completat un cec pe numele Gloria Fenwick pentru retragerea lunară, cec nr. 1447, 1.900$.
27 A plătit factura pentru serviciile de întreţinere pe luna ianuarie, cec nr. 1448, 410$.
28 A încasat de la Henry Montin jumătate din suma datorată pentru vînzarea din 19 ianuarie, mai puţin discountul.
31 A plătit salariile pentru a doua jumătate a lunii, cec nr. 1449, plătibil în contul Drepturi de personal, 2.000$. Salariile sînt împărţite astfel: 1.100$ personal vînzător şi 900$ personal administrativ.
31 Vînzări cu plata imediată în a doua jumătate a lui ianuarie, 6.960$.

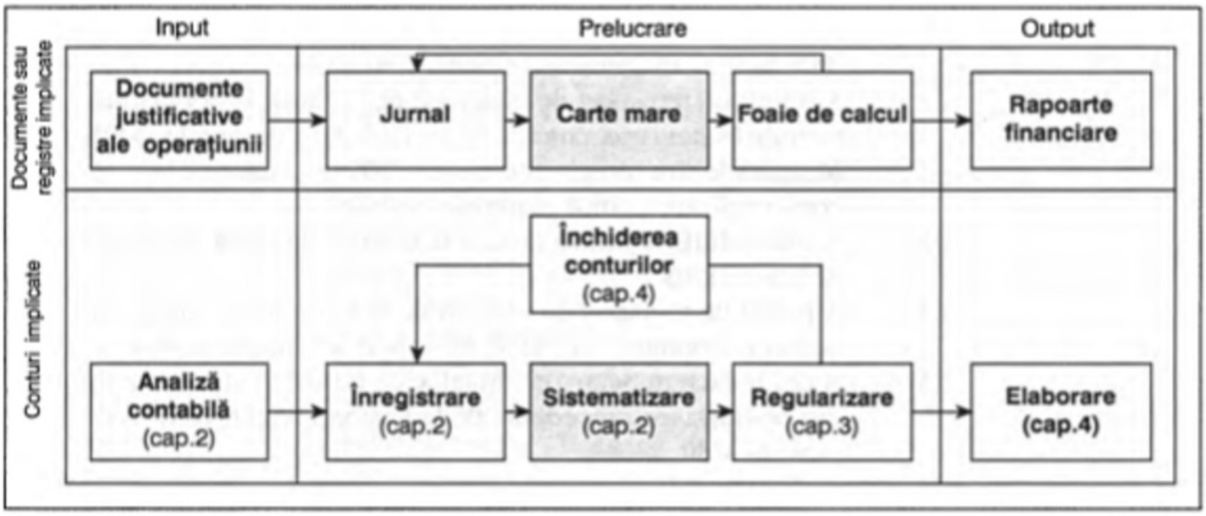
Fenwick Fashions Company utilizează un jurnal de vînzări cu o singură coloană, un jurnal de cumpărări cu mai multe coloane, un jurnal de încasări, un jurnal de plăţi şi un jurnal general. De asemenea, ea are registre auxiliare pentru clienţi şi furnizori. Fişe de Carte mare sînt deschise pentru toate conturile din balanţa de verificare. Presupuneţi că toate jurnalele încep luna ianuarie cu pagina 13, cu excepţia jurnalului general, care începe cu pagina 20.

Se cere

1. Înregistraţi operaţiunile lunii ianuarie în jurnale şi efectuaţi sistematizările necesare ale sumelor individuale.

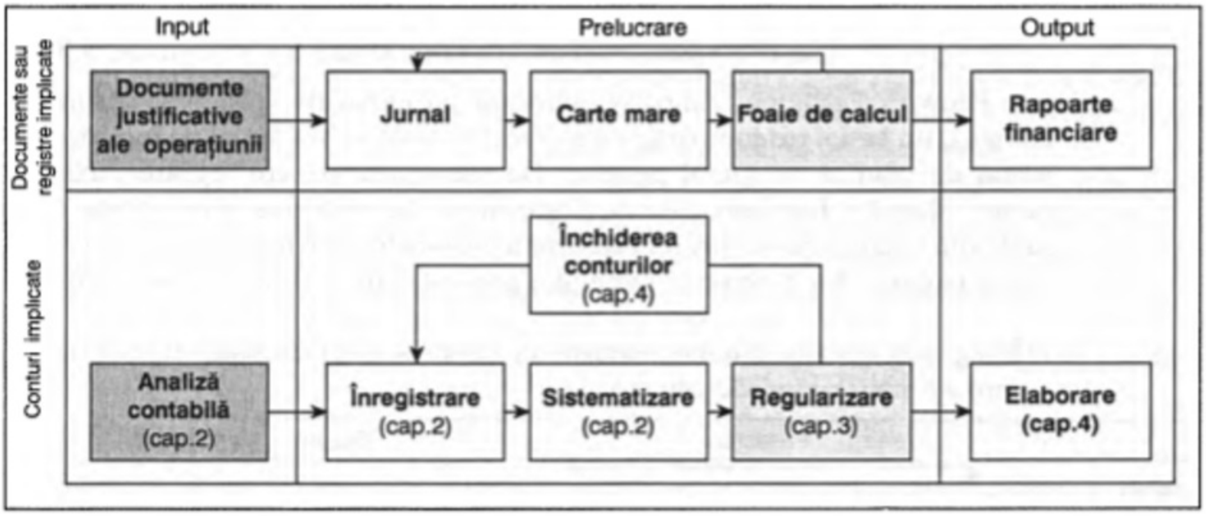

2. Calculați totalurile, faceți calculele încrucișate în jurnale și efectuați sistematizările de sfîrșit de lună.

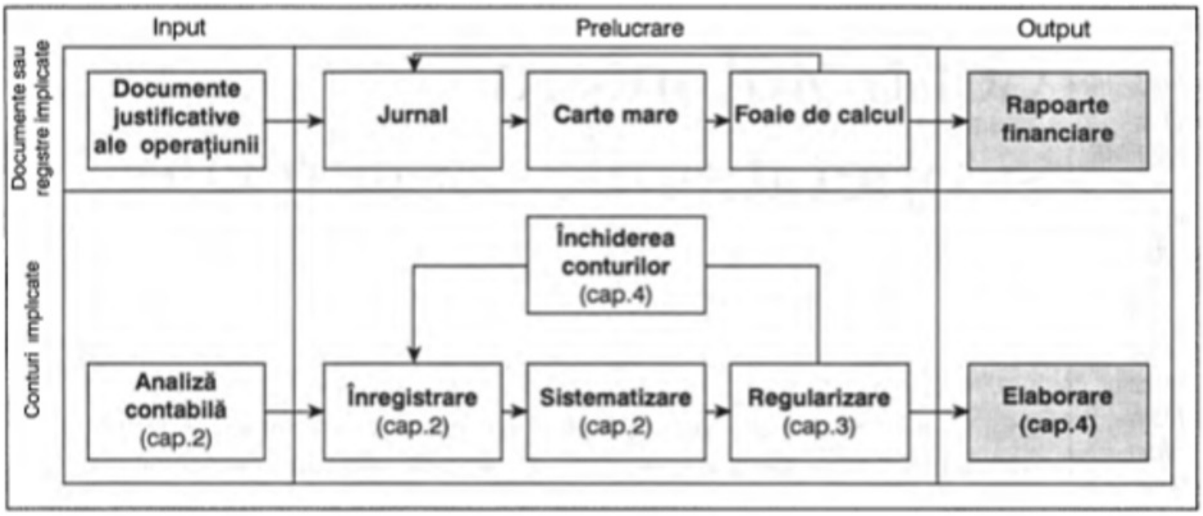

3. Întocmiți o balanță de verificare în coloanele „Balanță de verificare" ale unei foi de calcul și completați-o în continuare, ținînd cont de următoarele informații:
   a. Stoc final de mărfuri , 42.300$.
   b. Asigurare expirată (alocată 30% pentru vînzări și 70% generală), 900$.
   c. Stocul final de materiale de comercializare, 590$.
   d. Stocul final de materiale de birou, 280$.
   e. Amortizarea estimată a clădirilor, 220$.
   f. Amortizarea estimată a echipamentelor de birou, 200$.

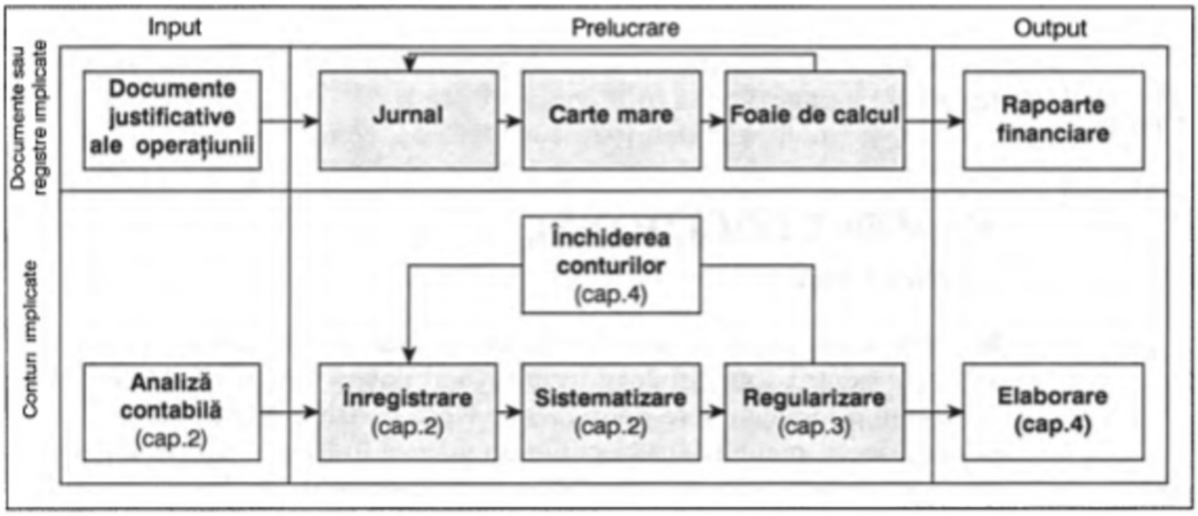
   În procesul de completare a foii de calcul, utilizați fie metoda înregistrărilor de regularizare, fie metoda înregistrărilor de închidere.

4. Pe baza foii de calcul, întocmiţi Contul de rezultate, Situaţia capitalurilor proprii şi Bilanţul contabil.

5. Întocmiţi o listă a clienţilor şi o listă a furnizorilor pentru a confirma soldurile conturilor sintetice.
6. Pe baza foii de calcul, înregistraţi şi sistematizaţi operaţiunile de regularizare.
7. Pe baza foii de calcul, înregistraţi şi sistematizaţi operaţiunile de închidere.
8. Întocmiţi balanţa de verificare finală.

Această problemă de sinteză acoperă toate obiectivele de studiu din capitolul referitor la contabilitatea operaţiunilor comerciale şi obiectivele 3-5 din capitolul privind sistemele contabile şi jurnalele cu destinaţie specială.

OBIECTIVE DE STUDIU

1. *Definirea* controlului intern *și identificarea celor trei elemente ale structurii sale, plus șapte exemple de tehnici de control.*
2. *Descrierea limitelor inerente ale controlului intern.*
3. *Aplicarea tehnicilor de control în anumite operațiuni comerciale.*
4. *Descrierea unui cont bancar și ilustrarea controlului mijloacelor bănești prin întocmirea fișei de confruntare a soldurilor de disponibilități.*
5. *Demonstrarea modului de utilizare a unui sistem de casă simplu.*
6. *Definirea* sistemului de vouchere *și prezentare componentelor acestuia.*
7. *Descrierea și parcurgerea celor cinci etape ale utilizării unui sistem de vouchere.*

CAPITOLUL 7

Controlul intern și operațiunile comerciale

Unul dintre cele patru principii de proiectare a sistemelor, identificate în capitolul privind sistemele contabile și registrele speciale, este principiul controlului. Sistemul contabil efectuează controlul prin intermediul unui ansamblu de acțiuni și tehnici, denumit *structură de control intern*, sau mai simplu control intern.

Acest capitol este o prezentare a conceptului de control intern și a aplicării sale în anumite operațiuni comerciale, inclusiv operațiunile bancare și operațiunile din cadrul sistemului de vouchere. Toate tehnicile de control descrise în acest capitol sînt aplicabile și altor tipuri de agenți economici, cum ar fi prestatorii de servicii sau producătorii. Însă utilizarea acestor tehnici în operațiunile comerciale oferă cea mai bună modalitate de prezentare. După parcurgerea acestui capitol ar trebui să cunoașteți obiectivele de studiu enunțate în partea stîngă a paginii.

MOMENT DECIZIONAL
Audio Trak

■ Audio Trak, un vînzător cu amănuntul specializat în sisteme audio adaptate pentru automobile, a instalat în al doilea trimestru al anului 1992 un sistem de inventariere permanentă. Noul sistem a permis firmei să-și dimensioneze mai eficient stocurile de mărfuri în funcție de vînzări și să elaboreze rapoarte financiare lunare. Deși sistemul a dus la o creștere a vînzărilor și a veniturilor, marja brută din Conturile de rezultate lunare scădea atît sub nivelul anticipat de management, cît și sub media pe ramură. La sfîrșitul anului 1992 inventarierea fizică a pus în evidență un stoc efectiv de mărfuri mult mai mic decît cel scriptic înregistrat prin metoda inventarului permanent. Stocurile de mărfuri ale unor magazine prezentau diferențe mai mari, dar pe ansamblu toate aveau minusuri de inventar. Managementul s-a întrebat care sînt cauzele acestor pierderi și ce măsuri ar putea fi luate pentru a le evita în viitor.

Minusurile de inventar la mărfuri se datorează probabil furturilor din magazine și delapidărilor. Managementul trebuie să-și revizuiască serios controlul în anumite magazine și să instaleze un sistem care să protejeze mărfurile de aceste tipuri de furt. După cum veți vedea în continuare, acest obiectiv poate fi atins prin intermediul unei structuri de control intern, care va crea un mediu favorabil respectării politicilor companiei, al unui sistem contabil adecvat și al unor tehnici specifice proiectate pentru siguranța mărfurilor. ■

Structura controlului intern: elemente și tehnici fundamentale

Contabilitatea firmelor specializate în comerț se axează pe cumpărări și vînzări. Aceste operațiuni implică anumite conturi de active — Mijloace bănești, Clienți și Mărfuri — care sînt vulnerabile la furturi și delapidări. Această vulnerabilitate are două explicații. Prima constă în faptul că banii și mărfurile sînt destul de ușor de furat. Ca de-a doua vizează faptul că aceste active sînt implicate într-un număr mare de operațiuni — vînzări cu plata imediată, încasări prin cont (viramente), plăți pentru cumpărări, primiri și livrări de mărfuri etc. O firmă specializată în comerț poate înregistra pierderi importante de bani și mărfuri dacă nu ia măsuri de protecție a activelor sale. Cel mai indicat mod de a realiza acest lucru este elaborarea și menținerea unei bune structuri de control intern.

Definirea controlului intern

OBIECTIVUL 1
Definirea controlului intern *și identificarea celor trei elemente ale structurii sale, plus șapte exemple de tehnici de control*

Controlul intern a fost definit tradițional ca ansamblul politicilor și tehnicilor utilizate de management pentru protejarea activelor firmei și pentru asigurarea exactității și fiabilității evidențelor contabile. De asemenea, acesta cuprinde și controlul eficienței activității de exploatare și al respectării politicilor manageriale. Cu alte cuvinte, managementul nu urmărește doar siguranța activelor și fiabilitatea evidențelor contabile, ci și derularea unei activități eficiente și în concordanță cu politicile sale. În acest scop, el va crea o structură de control intern, formată din trei elemente: mediul controlului, sistemul contabil și tehnicile de control.[1]

Mediul controlului reflectă atitudinea de ansamblu, competența și acțiunile generale ale proprietarilor și managerilor companiei. Acesta cuprinde filozofia și stilul de conducere ale managementului, structura organizațională a companiei, metodele de atribuire a autorității și responsabilității și politicile și practicile legate de personal. Personalul trebuie să fie suficient de calificat pentru a-și îndeplini responsabilitățile, ceea ce înseamnă că angajații trebuie să fie instruiți și informați. De exemplu, managerul unui magazin de vînzări cu amănuntul ar trebui să-și instruiască personalul pentru a îndeplini sarcinile privind vînzările cu plata imediată, vînzările pe cărți de credit, restituirile de mărfuri și restituirea contravalorii mărfurilor vîndute anterior. Este evident că funcționarea unui sistem contabil, indiferent cît de bine proiectat, depinde de persoanele care îl operează. Mediul controlului cuprinde de asemenea verificări curente ale respectării procedeelor fixate. De exemplu, companiile mari au deseori personal pentru audit intern, care revizuiește sistemul de control intern al companiei pentru a verifica buna funcționare a acestuia și respectarea procedeelor. În unitățile mai mici, aceste revizuiri sînt efectuate de proprietari și manageri.

Sistemul contabil este format din metodele și evidențele stabilite de management pentru identificarea, culegerea, analiza, clasificarea, înregistrarea și raportarea datelor privind operațiunile unei companii și pentru asigurarea îndepliniri obiectivelor controlului intern.

În sfîrșit, managementul deține mai multe **tehnici de control** în arsenalul său, pentru a proteja activele companiei și pentru a asigura fiabilitatea evidențelor contabile:

---

[1] *Professional Standards* (New York: American Institute of Certified Public Accountants, 1 iunie, 1989), Vol. 1, Sec. AU 319.06-.11.

1. **Autorizarea** — toate operațiunile și activitățile trebuie autorizate în mod corespunzător de către management. Într-un magazin de vînzări cu amănuntul, de exemplu, anumite operațiuni, cum ar fi vînzările cu plata imediată obișnuite, sînt autorizate mai simplu; altele, precum întocmirea documentului pentru restituirea banilor, ar putea necesita aprobarea managerului.
2. **Înregistrarea operațiunilor** — toate operațiunile trebuie înregistrate pentru a facilita elaborarea rapoartelor financiare și pentru a stabili o responsabilitate pentru active. Într-un magazin de vînzări cu amănuntul, de exemplu, aparatul de casă înregistrează vînzările, restituirea contravalorii bunurilor și alte operațiuni pe plan intern pe hîrtie sau suport magnetic, astfel încît casierul să poată fi tras la răspundere pentru banii încasați și mărfurile vîndute în timpul său de lucru.
3. **Documente și registre** — proiectarea și utilizarea unor documente adecvate contribuie la asigurarea înregistrării corecte a operațiunilor. De exemplu, pentru a se asigura înregistrarea tuturor operațiunilor, facturile și alte documente trebuie numerotate, urmărindu-se înregistrarea tuturor numerelor în contabilitate.
4. **Accesul limitat** — accesul la active trebuie să fie permis numai cu autorizarea managementului. De exemplu, magazinele de vînzări cu amănuntul ar trebui să utilizeze aparate de casă, la care să aibă acces numai casierul responsabil de banii din casă. Alți angajați nu trebuie să aibă posibilitatea de a deschide aparatul de casă în absența casierului. În mod similar, depozitele și magaziile ar trebui să fie accesibile numai personalului autorizat. Accesul la evidențele contabile, inclusiv la computerele companiei, trebuie de asemenea controlat.
5. **Verificarea periodică independentă** — evidențele contabile trebuie verificate prin confruntarea cu activele fizice de o persoană diferită de cele care răspund de registre și active. De exemplu, la sfîrșitul fiecărei ture sau zile proprietarul sau managerul magazinului trebuie să numere banii din casă și să compare suma cu cea înregistrată în aparatul de casă pe bandă sau pe disc magnetic. Alte exemple de verificare independentă sînt confruntările lunare ale extraselor de cont bancare (prezentate în continuarea acestui capitol) și inventarierile fizice periodice.
6. **Separarea responsabilităților** — planul de organizare trebuie să separe responsabilitățile funcționale. Autorizarea operațiunilor, conducerea unui departament, manipularea activelor și ținerea evidenței activelor departamentului nu trebuie să fie cuprinse în responsabilitatea aceleiași persoane. De exemplu, într-un magazin de aparate electrocasnice sau tehnică audio-video, fiecare angajat trebuie să răspundă de o singură parte a operațiunii. Vînzătorul preia comanda și completează factura. Alt angajat primește banii sau cartea de credit de la client. Atunci cînd clientului i se întocmește chitanța (și numai atunci) un al treilea angajat ridică produsul din depozit și îl oferă clientului. O persoană din departamentul de contabilitate înregistrează ulterior vînzările de pe banda de control a aparatului de casă, comparîndu-le cu facturile întocmite pentru vînzări și actualizînd stocurile din evidențe. Această separare a îndatoririlor înseamnă că nici o greșeală, involuntară sau nu, nu poate fi făcută fără a fi remarcată de cel puțin o altă persoană.
7. **Procedee stricte de personal** — în managementul personalului care îndeplinește sarcinile și funcțiile fiecărui departament trebuie respectate anumite practici stricte. Printre acestea se numără: supervizarea, rotația persoanelor-cheie între posturi diferite, insistența ca angajații să-și ia concediile cuvenite și solicitarea unor garanții de la angajații care manipulează numerar sau active. Aceste procedee de personal contribuie la asigurarea cunoașterii îndatoririlor de către angajați, a onestității lor și a dificultății înfăptuirii și ascunderii delapidărilor pe parcursul timpului. Garantarea semnifică verificarea minuțioasă a trecutului unui angajat și asigurarea companiei împotriva oricărui furt din partea acelei persoane. Garantarea nu asigură prevenirea furtului, dar ea previne sau reduce pierderea economică în cazul în care acesta se produce.

Limitele controlului intern

OBIECTIVUL 2
Descrierea limitelor inerente ale controlului intern

Nici un sistem de control intern nu este perfect. Atîta timp cît anumite persoane sînt însărcinate cu aplicarea procedeelor de control, sistemul de control intern este vulnerabil din cauza greșelilor umane. Erorile pot apărea datorită neînțelegerii, greșelilor de judecată, neglijenței, neatenției sau oboselii. Separarea îndatoririlor poate fi anulată prin asociere (colaborare) — înțelegere secretă între angajați cu scopul de a înșela compania. De asemenea, procedeele stabilite de management pot fi ineficiente în fața erorilor sau a relei-credințe a angajaților. Sau, controalele eficiente la început pot deveni ineficiente datorită modificării condițiilor.[2] În anumite cazuri, costurile elaborării și aplicării unor sisteme complicate pot depăși efectele lor favorabile. Într-o companie mică, de exemplu, implicarea activă a proprietarului poate fi un substituent practic pentru o anumită separare a obligațiilor.

Controlul intern al operațiunilor comerciale

OBIECTIVUL 3
Aplicarea tehnicilor de control în anumite operațiuni comerciale

Procedee stricte de control intern sînt necesare în toate aspectele unei afaceri, însă mai ales atunci cînd sînt implicate active. Activele sînt vulnerabile mai ales în momentul intrării sau ieșirii lor din patrimoniu. Cînd se efectuează vînzări, de exemplu, mijloace bănești sau alte active intră în patrimoniu, iar bunuri sau servicii ies din acesta. Prin urmare, trebuie introduse anumite procedee prin care să se prevină furturile pe parcursul acestor operațiuni. În mod asemănător, trebuie controlate operațiunile privind cumpărarea de active și achitarea datoriilor. Majoritatea acestor operațiuni pot fi protejate prin elaborarea unor sisteme de vînzări și de personal adecvate. În plus, trebuie protejate activele existente în patrimoniu, cum ar fi mijloacele bănești, plasamentele de capital, stocurile, echipamentele și utilajele.

În acest capitol vom aplica tehnicile de control intern într-o serie de operațiuni comerciale, cum ar fi vînzările cu plata imediată, încasările, cumpărările și plățile. Controlul intern pentru alte tipuri de operațiuni este prezentat în capitolele următoare. După cum am menționat anterior, procedee similare se aplică în activitatea agenților economici prestatori de servicii și producători.

Aplicarea eficientă a sistemului de control intern în operațiunile comerciale poate conduce la realizarea unor obiective importante care aparțin atît contabilității, cît și managementului general. De exemplu, două obiective contabile ale controlului intern sînt:

1. Prevenirea pierderilor de mijloace bănești sau stocuri datorate furturilor sau fraudei.
2. Furnizarea unor evidențe contabile exacte privind operațiunile comerciale și soldurile conturilor.

Iar trei obiective manageriale mai ample ale controlului intern ar putea fi:

1. Menținerea unui nivel suficient al stocurilor disponibile, fără să se producă fenomenul de suprastocare.
2. Menținerea unui nivel suficient al mijloacelor bănești, care să permită achitarea cumpărărilor la timp și obținerea unor discounturi aferente cumpărărilor.
3. Menținerea unui nivel minim al pierderilor din credite comerciale, limitînd vînzările pe credit la clienții care după toate probabilitățile vor plăti la timp.

---

[2] *Ibidem*, Sec. AU 320.35.

Un instrument de control care răspunde obiectivelor manageriale generale este bugetul activității de trezorerie, care proiectează încasările și plățile viitoare. Prin menținerea unui sold corespunzător al disponibilităților bănești, compania poate beneficia de discounturi aferente cumpărărilor, este pregătită să apeleze la credite atunci cînd este necesar și evită efectele negative ale incapacității de a-și achita datoriile la scadență. Pe de altă parte, dacă o companie înregistrează la un moment dat un exces de mijloace bănești disponibile, acestea pot fi investite, obținîndu-se o dobîndă pentru perioada de neutilizare.

O tehnică de control contabil mai specifică se referă la separarea sarcinilor care implică manipularea mijloacelor bănești. Această separare semnifică faptul că furtul nedescoperit este extrem de rar, exceptînd cazurile de înțelegere secretă între doi sau mai mulți angajați. Subdivizarea obligațiilor se realizează mai ușor în firmele mari decît în cele mici, unde o singură persoană poate îndeplini mai multe sarcini. Eficiența controlului intern al disponibilităților bănești variază în funcție de mărimea și profilul companiei. Totuși, majoritatea firmelor ar trebui să aplice următoarele procedee:

1. Separarea funcțiilor de autorizare, ținere a evidențelor contabile și păstrare (custodie) a disponibilităților bănești.
2. Limitarea numărului de persoane care au acces la bani.
3. Desemnarea specifică a persoanelor responsabile de manipularea banilor.
4. Utilizarea cît mai amplă a serviciilor bancare și reducerea numerarului disponibil la minim.
5. Constituirea de garanții pentru toți angajații care au acces la disponibilitățile bănești.
6. Protejarea fizică a numerarului existent prin utilizarea aparatelor de casă, a caselor de bani și a seifurilor.
7. Angajarea unei persoane care nu este implicată în manipularea sau înregistrarea mijloacelor bănești pentru a efectua verificări inopinate ale numerarului disponibil.
8. Înregistrarea imediată a tuturor încasărilor de numerar.
9. Depunerea cît mai rapidă la bancă a numerarului încasat.
10. Efectuarea plăților mai curînd prin cec decît în numerar.
11. Angajarea unei persoane fără atribuții în ceea ce privește autorizarea, efectuarea sau înregistrarea operațiunilor privind disponibilitățile bănești, pentru a confrunta soldul contului Mijloace bănești cu extrasul de cont primit de la bancă.

Observați că fiecare dintre aceste procedee contribuie la protejarea disponibilităților bănești și face imposibil ca o persoană oarecare să aibă acces la numerar, să fure sau să-l utilizeze în alt scop fără a fi descoperită.

Controlul încasării vînzărilor cu plata imediată

Încasarea mijloacelor bănești din vînzările de bunuri și servicii se poate realiza prin intermediul poștei sau pe loc (fără documente) sub forma cecurilor sau a numerarului. Oricare ar fi sursa, mijloacele bănești trebuie înregistrate în momentul încasării. Acest lucru se realizează în general prin efectuarea unei înregistrări în jurnalul de încasări. După cum am menționat în capitolul privind sistemele contabile și registrele speciale, această acțiune are drept rezultat o evidență scrisă a încasărilor de mijloace bănești și are drept scop prevenirea erorilor și împiedicarea furturilor.

Controlul mijloacelor bănești încasate prin poștă. Încasările de mijloace bănești efectuate prin poștă sînt vulnerabile în fața furtului comis de către angajații care le recepționează. Totuși, acest mod de operare se extinde, datorită expansiunii vînzărilor prin comenzi poștale. Pentru a controla aceste încasări, clienții trebuie să fie determinați să plătească cu cecuri în loc de numerar.

De asemenea, mijloacele bănești primite prin poștă trebuie manipulate de doi sau mai mulți angajați. Angajatul care deschide corespondența trebuie să întocmească o listă în trei exemplare cu mijloacele bănești primite. Lista trebuie să conțină numele fiecărui plătitor, scopul pentru care au fost trimiși banii și suma trimisă. Un exemplar este remis împreună cu mijloacele bănești casierului, care depozitează banii în casă. Al doilea exemplar este remis departamentului contabil, pentru a se înregistra în jurnalul de încasări. Al treilea exemplar al listei rămîne la persoana care a deschis corespondența. Erorile pot fi depistate cu ușurință, datorită faptului că suma depozitată de casier trebuie să corespundă cu suma primită și cu cea înregistrată în jurnalul de încasări.

Controlul numerarului încasat pe loc (în punctul de comercializare). Principalele două modalități de a controla încasările din vînzări cu plata imediată constau în utilizarea aparatelor de casă și a chitanțelor numerotate. Suma vînzării cu plata imediată trebuie marcată în aparatul de casă în momentul vînzării. Aparatul de casă trebuie amplasat astfel încît clientul să poată vedea suma înregistrată. Fiecare aparat de casă trebuie să aibă o bandă internă pe care să înregistreze operațiunile zilei respective. La sfîrșitul zilei, casierul va număra banii din aparatul de casă și îi va depune în casierie. Un alt angajat va scoate banda din aparatul de casă și va înregistra încasările de mijloace bănești din ziua respectivă în jurnalul de încasări. Suma depusă și suma înregistrată pe bandă trebuie să coincidă; în caz contrar, orice diferențe trebuie justificate și evidențiate în contabilitate. Marile rețele de vînzări cu amănuntul realizează în mod curent această operațiune prin conectarea directă a aparatului de casă la un calculator. Astfel, fiecare operațiune este înregistrată în contabilitate în momentul în care are loc. Această metodă realizează separarea responsabilităților privind încasarea mijloacelor bănești, depozitarea mijloacelor bănești și ținerea evidențelor contabile, asigurînd un control intern corespunzător.

În anumite magazine, controlul intern este și mai consolidat datorită utilizării chitanțelor numerotate și a unui aparat de casă (sau casierie) central unde toate vînzările sînt marcate și colectate de către o persoană care nu a participat la vînzare. Prin această tehnică, vînzătorul completează în momentul vînzării o chitanță numerotată, din care un exemplar se remite cumpărătorului, iar al doilea rămîne la vînzător. La sfîrșitul zilei, toate chitanțele trebuie contabilizate, iar suma totală a vînzărilor ce rezultă din chitanțe trebuie să coincidă cu suma totală a vînzărilor înregistrată în aparatul de casă.

Minusurile sau plusurile de casă. Atunci cînd se derulează multe operațiuni care implică încasări de mijloace bănești, este inevitabilă producerea unor greșeli minore. De exemplu, aparatele de casă din băcănii și magazinele de vînzări cu amănuntul înregistrează deseori minusuri sau plusuri de mijloace bănești la sfîrșitul zilei. Atunci cînd minusurile înregistrate de un anumit aparat de casă au un nivel prea mare, ele trebuie investigate.

Contul **Plusuri sau minusuri de casă** se debitează cu minusurile și se creditează cu plusurile de mijloace bănești. Dacă la sfîrșitul zilei un aparat de casă prezintă vînzări cu plata imediată înregistrate în valoare de 675$, dar conține numai 670$ în numerar, se va face următoarea înregistrare:

Mijloace bănești	670	
Plusuri sau minusuri de casă	5	
Vînzări		675
Înregistrarea vînzărilor cu plata imediată; s-a constatat un minus de casă de 5$		

Utilizarea unui cont separat pentru înregistrarea plusurilor sau minusurilor de casă urmărește atragerea atenției managementului asupra abaterilor. La sfîrșitul

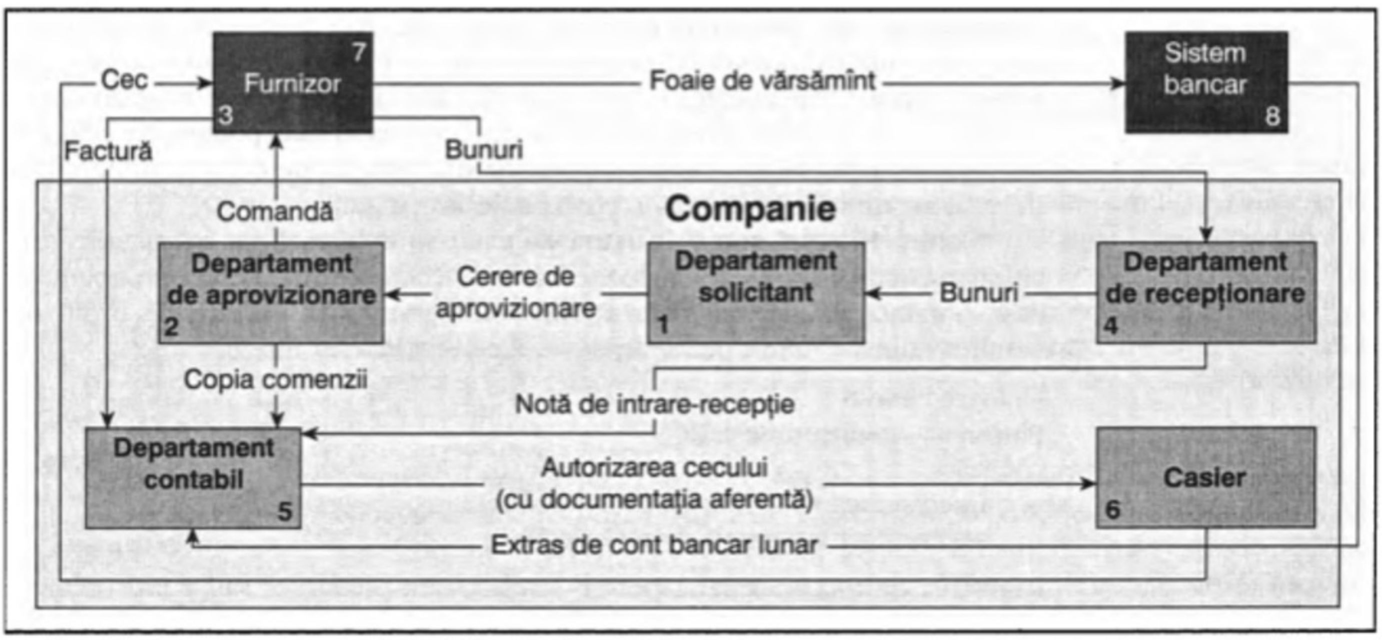
exercițiului contabil, soldul debitor al contului Plusuri sau minusuri de casă este reflectat ca o cheltuială generală de exploatare în Contul de rezultate; soldul creditor al acestui cont este reflectat în categoria altor venituri.

Controlul cumpărărilor și al plăților de mijloace bănești

Plățile imediate sînt în mod deosebit vulnerabile la fraudă și delapidare. Într-un caz recent, casierul unuia dintre cei mai mari vînzători de bijuterii din țară a fost acuzat de furtul sumei de 500.000$, prin achitarea sistematică în contul impozitelor federale pe profit a unor sume mai mari decît cele cuvenite și însușirea cecurilor de restituire a sumelor plătite în plus care erau trimise înapoi companiei.

Pentru a se evita acest tip de furt, plățile trebuie efectuate numai pe baza unei autorizări speciale, însoțită de documente care să confirme validitatea și suma plății. În plus, trebuie utilizat pe cît posibil principiul separării responsabilităților în operațiunile privind cumpărările de bunuri și servicii și efectuarea plăților corespunzătoare. Gradul de separare a responsabilităților diferă în funcție de mărimea agentului economic. Figura 7-1 prezintă modul în care acest tip de control poate fi efectuat în companiile suficient de mari pentru a realiza o maximă separare a responsabilităților. În acest exemplu, cinci unități interne (departamentul solicitant, departamentul de aprovizionare, departamentul contabil, departamentul de recepționare și casierul) și două contacte externe (furnizorul și sistemul bancar) dețin un anumit rol în planul de control intern. Observați că și documentele justificative dețin un rol important în acest plan. Planul este sintetizat în Tabelul 7-1. În cadrul acestui plan, fiecare acțiune este documentată și supusă verificării de către cel puțin o persoană. De exemplu, departamentul solicitant nu poate face o înțelegere secretă cu furnizorul, pentru că departamentul de recepționare înregistrează în mod independent chitanțele, iar departamentul contabil verifică prețurile. Departamentul de recepționare, la rîndul său, nu poate fura bunurile pentru că sumele înregistrate în notele de intrare-recepție trebuie să coincidă cu cele din facturi. Din același motiv, furnizorul nu poate factura mai multe bunuri decît a livrat. Activitatea departamentului contabil este verificată de către casier, iar acesta la rîndul lui este verificat de departamentul contabil.

Figura 7-1. Controlul intern al cumpărărilor și al plăților pentru bunuri și servicii

Tabelul 7-1. Planul de control intern pentru cumpărări și plăți de mijloace bănești

Document justificativ	Întocmit de	Remis către	Verificare și procedee complementare
1. Cerere de aprovizionare	Departamentul solicitant	Departamentul de aprovizionare	Departamentul de aprovizionare verifică autorizarea
2. Comandă	Departamentul de aprovizionare	Furnizor	Furnizorul expediază bunurile sau serviciile în conformitate cu comanda primită
3. Factură	Furnizor	Departamentul contabil	Departamentul contabil primește factura de la furnizor
4. Notă de intrare-recepție	Departamentul de recepționare	Departamentul contabil	Departamentul contabil compară sumele din factură, comandă și nota de intrare-recepție și verifică prețurile
5. Autorizarea cecului	Departamentul contabil	Casier	Departamentul contabil atașează autorizarea cecului la factură, comandă și nota de intrare-recepție
6. Cec	Casier	Furnizor	Casierul verifică toate documentele înaintea completării cecului
7. Foaie de vărsămînt	Furnizor	Banca furnizorului	Furnizorul compară cecul cu factura. Banca deduce valoarea cecului din contul cumpărătorului
8. Extras de cont	Banca cumpărătorului	Departamentul contabil	Departamentul contabil compară suma și numele plătitorului din cecul remis împreună cu autorizarea cecului

Figurile de la 7-2 pînă la 7-6, care prezintă documente tipice utilizate în acest plan de control intern, reflectă operațiunea de achiziționare a douăzeci de cutii de rulouri de hîrtie pentru fax. Pentru început, biroul de credite (departamentul solicitant) al Martin Maintenance Company completează o **cerere de aprovizionare** pentru douăzeci de cutii de rulouri de hîrtie pentru fax (Figura 7-2). Șeful departamentului o aprobă și o remite departamentului de aprovizionare. Angajații departamentului de aprovizionare completează o **comandă**, prezentată în Figura 7-3. Comanda este adresată vînzătorului și conține o descriere a articolelor comandate, prețul estimativ, condițiile și data livrării și alte instrucțiuni de livrare. Martin Maintenance Company nu achită facturile care nu sînt însoțite de numărul comenzii.

Figura 7-2. Cererea de aprovizionare

CERERE DE APROVIZIONARE Nr. 7077
Martin Maintenance Company

De la: Biroul de credite
Pentru: Departamentul de aprovizionare

Data: 6 septembrie 19xx
Vînzătorul indicat: Henderson Supply Company

Cantitate	Număr	Descriere
20 cutii	X 144	rulouri de hîrtie pentru fax

Motivaţia solicitării
Aprovizionarea biroului pentru şase luni

Aprobat, *B.M.*

A se completa de către Departamentul de aprovizionare

Data comenzii 9/8/xx
Nr. comandă J 102

Figura 7-3. Comanda

COMANDĂ Nr. J 102

Martin Maintenance Company
8428 Rocky Island Avenue
Chicago, Illinois 60643

Pentru: Henderson Supply Company, 2525 25th Street, Mesa, Illinois 61611
Livrare către: Martin Maintenance Company, adresă specificată

Data 8 septembrie 19xx
FOB Destinaţie
Livrare pînă la 12 septembrie 19xx
Condiţii 2/10, n/30

Vă rugăm să livraţi următoarele:

Cantitate	✓	Număr	Descriere	Preţ	U.M.	Valoare
20 cutii		X 144	rulouri hîrtie pentru fax	12.00	cutie	$240.00

Numerele comenzilor trebuie să apară pe toate documentele de livrare şi pe toate facturile

Comandat de
Marcha Owen

Figura 7-4. Factura

FACTURĂ Nr. 0468

Henderson Supply Company
2525 25th Street
Mesa, Illinois 61611

Data 12 septembrie 19xx

Numărul comenzii dvs. J 102

Vîndut către:

Martin Maintenance Company
8428 Rocky Island Avenue
Chicago, Illinois 60643

Expediat către:

Identic

Reprezentant pentru vînzări: Joe Jacobs

Cantitate		Descriere	Preț	U.M.	Sumă
Comandată	Expediată				
20	20	X 144 rulouri hîrtie pentru fax	12.00	cutie	$240.00

FOB Destinație	Condiții: 2/10, n/30	Data expedierii: 9/12/xx	Via: opțional

După primirea comenzilor, vînzătorul, Henderson Supply Company, expediază bunurile (în acest caz le livrează) și trimite o **factură** (Figura 7-4) pe numele Martin Maintenance Company. Factura conține informații privind cantitatea și descrierea bunurilor livrate și condițiile de plată. Dacă nu pot fi expediate odată toate bunurile comandate, se indică și data fixată pentru următoarea livrare.

Atunci cînd bunurile ajung la departamentul de recepționare al Martin Maintenance Company, un angajat al acestuia înregistrează descrierea, cantitatea și starea bunurilor în nota de intrare-recepție. Departamentului de recepționare nu i se remite o copie a comenzii sau a facturii, astfel încît angajații săi nu știu ce ar trebui să se primească. Astfel, ei nu sînt tentați să fure bunurile care ar putea fi livrate în plus.

Figura 7-5. Autorizarea cecului

AUTORIZAREA CECULUI

	NUMĂR	VERIF.
Cerere de aprovizionare	7077	✓
Comandă	J 102	✓
Notă de intrare-recepție	JR 065	✓
FACTURĂ	0468	
Preț		✓
Calcule		✓
Condiții		✓

Aprobat pentru plată, J. Joseph

Figura 7-6. Cec cu cupon de remitere atașat

Nr. 1787

9/21 19 xx

A SE PLĂTI LA ORDINUL Henderson Supply Company $ 235.0

Două sute treizeci și cinci și 20/100 - - - - - - - - - - - Dolari

THE LAKE PARK NATIONAL BANK
Chicago, Illinois

Martin Maintenance Company

0:031301532:·80306474· prin *Arthur Martin*

Cupon de remitere

Data	Nr. com.	Descriere	Sumă
9/21/xx	J 102	20 X 144 rulouri hîrtie pentru fax	
		Conform facturii Nr.0468	$240.00
		Minus 2% discount	4.80
		Net	$235.20
		Martin Maintenance Company	

Nota de intrare-recepție este remisă departamentului contabil, unde este comparată cu datele din comandă și factură. Dacă toate datele coincid, departamentul contabil completează o **autorizare a cecului** și o atașează celor trei documente-suport. Formularul autorizării cecului prezentat în figura 7-5 are spații separate pentru fiecare element ce trebuie verificat pe măsura examinării documentelor. Observați că departamentul contabil deține toate documentele justificative ale operațiunii, însă nu are acces la activele achiziționate. Aceasta semnifică faptul că persoanele care dețin funcții contabile nu pot obține avantaje prin falsificarea documentelor cu scopul de a comite fraude.

În sfîrșit, casierul examinează toate documentele și completează un **cec** (Figura 7-6) pentru suma din factură, minus reducerile corespunzătoare. În anumite sisteme, departamentul contabil completează cecul, astfel încît casierul nu are decît obligația să-l verifice și să-l semneze. Apoi cecul este remis furnizorului, împreună cu un cupon de remitere, care conține obiectul plății. Furnizorul care nu va primi suma cuvenită va protesta, desigur, oferind astfel o formă de control extern asupra plății. Furnizorul depune cecul la bancă, iar aceasta returnează cecul achitat împreună cu următorul extras de cont bancar al Martin Maintenance Company. În cazul în care casierul a completat cecul cu o sumă greșită (sau a deteriorat un cec completat dinainte), problema va apărea în această etapă într-un comunicat către bancă.

Sistemul descris prezintă mai multe variante. Acest exemplu este oferit ca un sistem simplu care asigură un control intern adecvat.

Operațiunile bancare

Facilitățile oferite de bănci sînt de asemenea importante pentru întreprindere în procesul de control al încasărilor de plăților de mijloace bănești. Băncile reprezintă un loc de depozitare sigur pentru numerar, instrumente negociabile și alte documente economice de valoare, cum ar fi acțiunile și obligațiunile. Utilizarea cecurilor bancare pentru efectuarea plăților permite îmbunătățirea controlului într-o companie, prin reducerea sumelor deținute în numerar și prin menți-

nerea unei evidențe permanente a tuturor plăților. Mai mult decît atît, băncile pot fi parteneri ai companiei într-o serie întreagă de operațiuni importante, cum ar fi încasarea și plata anumitor tipuri de datorii și schimbul valutar.

Contul bancar

OBIECTIVUL 4
Descrierea unui cont bancar și ilustrarea controlului mijloacelor bănești prin întocmirea fișei de confruntare a soldurilor de disponibilități

Contul bancar reprezintă un cont deschis de firmă la o bancă, în care se depun disponibilitățile pentru a fi păstrate în siguranță și din care se retrag disponibilități prin completarea cecurilor. Procedura de deschidere a unui cont bancar variază. În orașele mici, unde angajații băncii cunosc toate activitățile economice locale, deschiderea unui cont poate fi foarte simplă. În orașele mari, banca ar putea solicita informații financiare și diferite recomandări.

Unul dintre documentele de verificare utilizate de bănci este **fișa specimenelor de semnături**. Atunci cînd firma deschide un cont, această fișă trebuie semnată de persoana care face depozitul cu aceeași semnătură cu care va autoriza cecurile. Fișa specimenelor de semnături este necesară pentru ca automatul bancar să poată identifica semnătura de pe cecuri. Atunci cînd o firmă deschide un cont, proprietarii trebuie să semneze o autorizație, prin care dau dreptul anumitor persoane să semneze cecuri pentru acest cont. Banca primește o copie a acestei autorizații.

Depozitele

Atunci cînd face un depozit, persoana respectivă completează o **foaie de vărsămînt** (de obicei în dublu exemplar), de forma celei prezentate în Figura 7-7. Această foaie de vărsămînt conține informații privind fiecare cec și bancnotele și moneda divizionară depuse.

Figura 7.7. Foaie de vărsămînt

FOAIE DE VĂRSĂMÎNT
THE LAKE NATIONAL PARK
Chicago, Illinois

Data 10/6/xx

Nume Martin Maintenace Company
Adresă 8428 Rocky Island Avenue
Chicago, Illinois 60643

SUMA	BANCNOTE	22	00
	MONEDĂ DIVIZIONARĂ	2	50
	CECURI – LISTĂ INDIVIDUALĂ		
	G. Mason	30	00
	R Enterprises	39	00
	Preston Company	206	50
TOTAL		300	00
Minus sume ridicate			–
TOTAL DEPOZIT		300	00

Extrasul de cont

O dată pe lună, banca trimite fiecărui deponent o situație a contului său bancar și îi restituie cecurile anulate, pe care le-a plătit din contul de depozit. Cecurile restituite se numesc *cecuri anulate*, deoarece banca le ștampilează sau le anulează, pentru a arăta că au fost achitate. **Extrasul de cont** reflectă soldul contului la începutul lunii, depozitele, cecurile achitate, alte debitări și creditări efectuate în cont pe parcursul lunii și soldul contului la sfîrșitul lunii. Extrasul de cont este prezentat în Figura 7-8.

Figura 7-8. Extras de cont

Extrasul de cont al
THE LAKE NATIONAL PARK
Chicago, Illinois

Martin Maintenance Company
8428 Rocky Island Avenue
Chicago, Illinois 60643

Cont de cecuri
nr. 8030-647-4
Perioada de acoperire
30 sept. - 31 oct. 19xx

Sold inițial	Cecuri/ Debite - nr.	Depozite/ Credite - nr.	COM	Sold curent
$2.645,78	$4.319,33 –15	$5.157,12 –7	$12,50	$3.471,07

CECURI/ DEBITE				DEPOZITE/ CREDITE			SOLDURI ZILNICE	
Data primirii	Cec nr.	Suma		Data primirii	Suma		Data	Suma
							09/30	2.645,78
10/01	564	100,00		10/01	586,00		10/01	2.881,78
10/01	565	250,00		10/05	1.500,00		10/04	2.825,60
10/04	567	56,18		10/06	300,00		10/05	3.900,46
10/05	566	425,14		10/16	1.845,50		10/06	4.183,34
10/06	568	17,12		10/21	600,00		10/12	2.242,34
10/12	569	1.705,80		10/24	300,00	NC	10/16	3.687,84
10/12	570	235,20		10/31	25,62	DOB	10/17	3.589,09
10/16	571	400,00					10/21	4.189,09
10/17	572	29,75					10/24	3.745,59
10/17	573	69,00					10/25	3.586,09
10/24	574	738,50					10/28	3.457,95
10/24		5,00	ND				10/31	3.471,07
10/25	575	7,50						
10/25	577	152,00						
10/28		128,14	FA					
10/31		12,50	COM					

Explicația simbolurilor:

NC — notă de creditare
ND — notă de debitare
FA — fără acoperire

COM — comision
CE — corectare a erorii
OD — overdraft
DOB — dobîndă la soldul mediu

Ultima sumă din această coloană reprezintă soldul contului dvs.

Vă rugăm să examinați extrasul; dacă în termen de zece (10) zile nu se comunică nici o eroare, contul va fi considerat corect.

Întocmirea fișei de confruntare a soldurilor de disponibilități

Foarte rar se întîmplă ca soldul contului Mijloace bănești al unei companii să coincidă cu soldul reflectat în extrasul de cont bancar. Anumite operațiuni care apar în evidențele companiei s-ar putea să nu fie înregistrate de bancă, iar anumite operațiuni ale băncii s-ar putea să nu apară în evidențele companiei. Prin urmare, o etapă necesară a controlului intern constă în justificarea atît a soldului contului din extrasul de cont bancar, cît și a soldului contului Mijloace bănești din evidențele contabile interne. **Confruntarea soldurilor de disponibilități** reprezintă procesul prin care se constată diferențele dintre extrasul de cont bancar și soldul contului Mijloace bănești din evidențele companiei. Acest proces implică adunări și scăderi de sume din cele două conturi, pentru a se ajunge la un sold al mijloacelor bănești rectificat.

Cele mai frecvente exemple de operațiuni reflectate în evidențele companiei, dar care nu se regăsesc în evidențele băncii sînt:

1. **Cecuri aflate în circulație** — reprezintă cecuri emise și înregistrate de companie, dar care nu apar încă în extrasul de cont bancar.
2. **Depozite în tranzit** — reprezintă depozite trimise la bancă prin poștă sau prin altă modalitate, care însă nu au fost primite la timp pentru a fi înregistrate în extrasul de cont bancar.

Operațiuni care apar în extrasul de cont bancar, însă nu sînt înregistrate de companie pot fi:

1. **Comisioane (COM)** — băncile nu pot gestiona conturile mici fără a încasa anumite comisioane pentru serviciile oferite. Numeroase bănci își stabilesc comisioanele în funcție de anumiți factori, cum ar fi soldul mediu al contului pe parcursul lunii sau numărul de cecuri trase.
2. **Cecuri fără acoperire (FA)** — reprezintă cecuri depuse de o companie, care nu sînt plătite atunci cînd banca acestei companii le prezintă la banca emitentului. Banca înregistrează suma în contul companiei și îi restituie cecul, astfel încît aceasta să încerce să încaseze suma datorată. Dacă banca a dedus cecul FA din extrasul de cont, dar compania nu l-a dedus din evidențele sale, trebuie efectuată o rectificare în fișa de confruntare a soldurilor de disponibilități. De obicei, deponentul schimbă contul în care se încadrează cecul FA din Mijloace bănești în Clienți, deoarece compania trebuie să încaseze acest cec de la persoana sau compania care l-a emis.
3. **Venituri din dobînzi (DOB)** — de obicei, băncile plătesc dobînzi pentru soldul mediu al contului unei companii. Aceste conturi mai sînt numite *NOW* sau *money market*, însă pot avea și alte forme. Dobînda este reflectată în extrasul de cont.
4. **Alte speze bancare și creditări** — băncile mai percep taxe și pentru alte servicii, cum ar fi încasarea și plata cambiilor, blocarea plăților prin cecuri și tipărirea cecurilor. Banca îi comunică deponentului fiecare deducere prin includerea unei note de debitare (ND) în extrasul lunar. Uneori, banca poate servi ca intermediar în încasarea efectelor comerciale ale titularului de cont. În aceste cazuri, în extrasul de cont se include o notă de creditare (NC).

Orice greșeală comisă fie de bancă, fie de titularul contului trebuie corectată imediat.

Etapele confruntării soldurilor de disponibilități. Etapele întocmirii fișei de confruntare a soldurilor de disponibilități sînt:

1. Se compară depunerile reflectate în extrasul de cont cu depunerile înregistrate în evidențele contabile. Orice depozite în tranzit trebuie adunate la soldul bancar. (Depozitele în tranzit de luna trecută și care nu au apărut în extrasul de cont pe luna curentă trebuie investigate imediat.)
2. Se regăsesc cecurile restituite în extrasul de cont, verificîndu-se dacă toate cecurile au fost emise de companie, dacă au fost deduse corespunzător din contul bancar al acesteia și dacă au semnăturile corecte.
3. Se aranjează cecurile anulate restituite de bancă în ordinea numerelor și se compară cu evidența cecurilor emise. Se face o listă cu cecurile emise, dar care nu sînt reflectate în extrasul de cont. (Se urmărește introducerea tuturor cecurilor aflate încă în circulație din lunile precedente.) Se deduce suma cecurilor aflate în circulație din soldul bancar.
4. Se deduce din soldul contabil toate notele de debitare emise de bancă (cum ar fi cecurile FA și comisioanele) care nu sînt încă înregistrate în evidențele companiei.
5. Se adună la soldul contabil toate dobînzile obținute sau notele de creditare emise de bancă (încasarea unui efect de comerț) care nu sînt încă înregistrate în evidențele companiei.
6. Se înregistrează în Jurnal toate articolele din extrasul de cont care nu au fost înregistrate în evidențele companiei, ca și toate corectările necesare pentru erorile comise de companie.

Exemplificarea confruntării soldurilor de disponibilități. Extrasul de cont poate fi întocmit în orice zi a lunii. Confruntarea lunară a soldurilor este efectuată în ziua primirii extrasului de cont de la bancă. Extrasul de cont pentru luna octombrie, întocmit la data de 31 octombrie, pentru Martin Maintenance Company (Figura 7-8) reflectă un sold de 3.471,07$. Să presupunem că la 31 octombrie, evidențele Martin Maintenance Company prezintă un sold al disponibilităților bănești de 2.405,91$. Scopul confruntării soldurilor de disponibilități constă în identificarea articolelor care generează diferența dintre cele două sume și determinarea soldului corect al mijloacelor bănești. Fișa de confruntare a soldurilor pentru Martin Maintenance Company este prezentată în Exemplul 7-1. Elementele numerotate din exemplu se referă la următoarele:

1. Un depozit în sumă de 276,00$ a fost trimis băncii prin poștă la 31 octombrie și nu a fost înregistrat de aceasta.
2. Cinci cecuri emise în octombrie sau în lunile anterioare nu au fost încă achitate de bancă:

Cec nr.	Data	Suma
551	14 sept.	$150,00
576	30 oct.	40,68
578	31 oct.	500,00
579	31 oct.	370,00
580	31 oct.	130,50

3. Depunerea sumelor încasate din vînzări cu plata imediată din 6 octombrie nu a fost înregistrată corect în evidențele companiei ca 330,00$. Banca a înregistrat suma corectă, 300,00$.
4. Printre cecurile restituite se afla o notă de creditare, prin care banca anunța că a încasat un efect de comerț de la A. Jacobs, în sumă de 280,00$ plus 20,00$ dobîndă aferentă creditului comercial. În plus, s-a atașat și o notă de debitare pentru taxa de încasare de 5,00$. În evidențele Martin Maintenance Company nu s-a efectuat nici o înregistrare.

Exemplul 7-1. Fișa de confruntare a soldurilor de disponibilități

Martin Maintenance Company
Fișa de confruntare a soldurilor de disponibilități
31 octombrie 19xx

Sold bancar, 31 octombrie		$ 3.471,07
① Plus depozitul în tranzit de pe 31 octombrie		276,00
		$ 3.747,07
② Minus cecuri aflate în circulație		
nr. 551	$150,00	
nr. 576	40,68	
nr. 578	500,00	
nr. 579	370,00	
nr. 580	130,50	1.191,18
Sold bancar rectificat, 31 octombrie		**$2.555,89**
Sold contabil, 31 octombrie		$ 2.405,91
Plus:		
④ Efecte comerciale încasate de bancă, inclusiv 20,00$ venituri din dobînzi	$300,00	
⑦ Venituri din dobînzi	25,62	325,62
		$ 2.731,53
Minus:		
③ Supraevaluarea depozitului din 6 octombrie	$ 30,00	
④ Taxe de încasare	5,00	
⑤ Cec FA emis de Arthur Clubb	128,14	
⑥ Comisioane	12,50	175,64
Sold contabil rectificat, 31 octombrie		**$2.555,89**

Notă: Numerele încercuite se referă la elementele enumerate din textul de mai sus.

5. Împreună cu extrasul de cont s-a primit și un cec fără acoperire în sumă de 128,14$. Acest cec a fost primit de la un client pe nume Arthur Clubb. Cecul fără acoperire nu a fost reflectat în evidențele contabile ale companiei.
6. Banca a remis și o notă de debitare pentru comisionul lunar de 12,50$. Acest comision nu a fost încă înregistrat de Martin Maintenance Company.
7. Dobînda obținută de companie pentru soldul mediu al contului său a fost de 25,62$.

Exemplul 7-1 arată că, pornind de la sumele lor diferite, atît soldul bancar, cît și soldul contabil sînt rectificate pentru a se ajunge la suma de 2.555,89$. Acest sold rectificat reprezintă suma mijloacelor bănești deținute de companie la 31 octombrie; aceasta este suma ce trebuie să apară în Bilanțul contabil încheiat la 31 octombrie.

Înregistrarea operațiunilor după confruntarea soldurilor. Soldul rectificat al mijloacelor bănești este diferit atît față de extrasul de cont, cît și față de evidențele contabile proprii ale companiei. Soldul bancar va fi corectat atunci cînd cecurile aflate în circulație vor fi depuse spre încasare și cînd depozitul în tranzit va fi primit și înregistrat. Compania trebuie să efectueze anumite înregistrări pentru a corecta soldul contabil, toate articolele reflectate de bancă, încă neînregistrate de companie trebuie evidențiate în Jurnal, ca și înregistrarea de corectare a erorii, astfel:

oct.	31	Mijloace bănești	300,00	
		Efecte comerciale de încasat		280,00
		Venituri din dobînzi		20,00
		Încasarea de către bancă a unui efect de comerț în valoare de 280,00$, plus dobînda de 20,00$ de la A. Jacobs		
	31	Mijloace bănești	25,62	
		Venituri din dobînzi		25,62
		Dobîndă încasată pentru soldul mediu al contului bancar		
	31	Vînzări	30,00	
		Mijloace bănești		30,00
		Corectarea erorii de înregistrare a depozitului de 300,00$ din 6 octombrie ca 330,00$		
	31	Clienți, Arthur Clubb	128,14	
		Mijloace bănești		128,14
		Cec FA primit de la Arthur Clubb și restituit de bancă		
	31	Cheltuieli privind comisioane și taxe bancare	17,50	
		Mijloace bănești		17,50
		Comision bancar (12,50$) și taxă pentru încasare (5,00$) aferente lunii octombrie		

Altfel, operațiunile pot fi înregistrate prin unul sau două articole compuse, pentru a economisi timp și spațiu, astfel:

oct.	31	Mijloace bănești	149,98	
		Vînzări	30,00	
		Clienți, Arthur Clubb	128,14	
		Cheltuieli privind comisioane și taxe bancare	17,50	
		Efecte comerciale de încasat		280,00
		Venituri din dobînzi		45,62
		Elementele din fișa de confruntare a soldurilor de disponibilități		

MOMENT DECIZIONAL

National Realty

■ National Realty este o agenție imobiliară de mărime medie, cu birouri în paisprezece state. Firma este specializată în spații comerciale și leasing. În mod obișnuit, firma acționează ca agent de leasing pentru clădiri administrative mari. Pentru a atrage contracte mari, agenții trebuie deseori să efectueze cheltuieli din bani proprii pentru prezentări, mese, distracții, transport cu taxiul și alte mijloace, poștă rapidă și alte cheltuieli. Pe parcursul unei luni, un agent poate efectua cheltuieli de cîteva sute de dolari. În trecut, firma deconta aceste cheltuieli după ce agentul întocmea

un decont de cheltuieli, la care atașa bonurile sau chitanțele corespunzătoare. Cu toate acestea, agenții se plîngeau că decontarea dura prea mult, descurajîndu-i să apeleze la resurse personale atunci cînd era nevoie și să depună anumite eforturi. Ce tip de sistem ar permite ca restituirea sumelor să se facă mai rapid, menținîndu-se în același timp un control al acestor tipuri de cheltuieli?

National Realty utiliza un sistem al plafonului de casă pentru menținerea unui fond pentru cheltuieli mărunte în numerar, în general la nivelul sumei de 500$, deschis la fiecare dintre sediile firmei. Fondul este controlat de managerul adjunct al fiecărei filiale. Prin acest sistem, agenților li se decontează imediat cheltuielile aprobate, în momentul prezentării bonului sau chitanței ce atestă plata sumei respective. Fondurile sînt supuse verificărilor fără notificare din partea departamentului de audit intern al firmei. Procedeele aplicate pentru crearea, utilizarea și alimentarea unui fond pentru cheltuieli mărunte în numerar sînt prezentate în secțiunea următoare. ■

Procedeele legate de cheltuielile în numerar

OBIECTIVUL 5
Demonstrarea modului de utilizare a unui sistem de casă simplu

În anumite circumstanțe, nu este practic să se efectueze toate plățile prin cec. De exemplu, în majoritatea firmelor apare deseori necesitatea unor plăți mărunte, cum ar fi cele pentru timbre poștale, poșta primită, expedierea documentelor sau cumpărări de rechizite de birou și alte cheltuieli de acest tip.

Pentru situațiile în care plata prin cec este incomodă, majoritatea companiilor au prevăzut un **fond pentru cheltuieli mărunte în numerar.** Una dintre cele mai bune metode pentru exercitarea controlului asupra acestui fond este utilizarea **sistemului plafonului (limitei) de casă.** Prin acest sistem, se creează un fond pentru cheltuieli mărunte în numerar de mărime fixă, care se realimentează periodic cu suma necesară pentru aducerea sa la plafonul stabilit.

Crearea fondului pentru cheltuieli mărunte în numerar

Anumite companii au un casier, secretară sau recepționer care administrează fondul pentru cheltuieli mărunte în numerar. Pentru a crea fondul, compania emite un cec pentru suma care se estimează că acoperă cheltuielile mărunte pentru o perioadă cuprinsă între două și patru săptămîni. Cecul este depus spre încasare la bancă, iar numerarul ridicat este depus într-o cutie, sertar sau plic.

Singura înregistrare care se impune la crearea fondului este pentru a evidenția cecul, astfel:

oct.	14	Fond pentru cheltuieli mărunte în numerar	100,00	
		Mijloace bănești		100,00
		Crearea fondului pentru cheltuieli mărunte în numerar		

Efectuarea plăților din fondul pentru cheltuieli mărunte în numerar

Gestionarul fondului pentru cheltuieli mărunte în numerar trebuie să întocmească un voucher, sau autorizație scrisă, pentru fiecare cheltuială, de tipul celui prezentat în Figura 7-9. Pe fiecare voucher, persoana care administrează fondul înscrie data, suma și scopul plății. Voucherul este semnat de persoana care beneficiază de plată.

Figura 7-9. Voucher (act justificativ) pentru cheltuieli în numerar

VOUCHER PENTRU CHELTUIELI ÎN NUMERAR

Nr. X 744
Data 23 oct. 19xx

Pentru Tarife poştale
În contul Cheltuieli poştale
Suma $2,86

W.S.	Tom. L.
Aprobat de	Primit de

Gestionarul trebuie să fie informat că periodic se vor face verificări inopinate ale fondului. Numerarul existent în fond, plus suma tuturor voucherelor trebuie să fie egal în orice moment cu suma reflectată în contul Fond pentru cheltuieli mărunte în numerar.

Alimentarea fondului pentru cheltuieli mărunte în numerar

La anumite intervale de timp stabilite, atunci cînd suma din fond ajunge la un nivel foarte scăzut, dar şi atunci cînd se încheie exerciţiul contabil, fondul pentru cheltuieli mărunte în numerar este realimentat printr-un cec emis de gestionarul său, conţinînd o sumă egală cu totalul cheltuielilor efectuate din fond pînă în acel moment. Uneori pot apărea diferenţe nesemnificative în suma rămasă în fond la momentul realimentării. În aceste cazuri, valoarea diferenţei se înregistrează în contul Plusuri sau minusuri de casă, în debit dacă este o diferenţă pozitivă (plus de numerar) şi în credit dacă diferenţa este negativă (minus de numerar).

Să presupunem că după două săptămîni fondul pentru cheltuieli mărunte creat anterior are un sold de numerar de 14,27$, iar voucherele pentru cheltuieli în numerar se prezintă astfel: cheltuieli poştale, 25,00$; materiale, 30,55$ şi cheltuieli de transport, 30,00$. Pentru realimentarea fondului se va face următoarea înregistrare:

oct.	28	Cheltuieli poştale	25,00	
		Materiale	30,55	
		Cheltuieli de transport-aprovizionare	30,00	
		Plusuri sau minusuri de casă	0,18	
		Mijloace băneşti		85,73
		Realimentarea fondului de cheltuieli mărunte în numerar		

Observaţi că în debitul contului Fond pentru cheltuieli mărunte în numerar se fac înregistrări numai atunci cînd acest fond se creează. De fiecare dată cînd se alimentează fondul, se debitează conturi de active sau cheltuieli. În majoritatea cazurilor, în contul Fond pentru cheltuieli mărunte în numerar nu se mai face nici o înregistrare, cu excepţia cazurilor în care firma vrea să modifice suma fixă alocată fondului.

Fondul pentru cheltuieli mărunte în numerar trebuie realimentat la sfîrşitul unui exerciţiu contabil, pentru a-l readuce la suma fixă stabilită la creare şi pentru a verifica dacă modificările au fost reflectate şi în conturile corespun-

zătoare din rapoartele financiare ale exercițiului curent. Dacă, printr-o omisiune, fondul pentru cheltuieli mărunte în numerar nu a fost realimentat la sfîrșitul exercițiului, cheltuielile aferente acestui exercițiu trebuie totuși reflectate în Contul de rezultate. Ele sînt evidențiate printr-o înregistrare de regularizare, prin care se debitează conturile de cheltuieli și se creditează contul Fond pentru cheltuieli mărunte în numerar. Drept rezultat, fondul și contul pentru cheltuieli mărunte în numerar se vor reduce cu suma înregistrării de regularizare. În rapoartele financiare, soldul contului Fond pentru cheltuieli mărunte în numerar este combinat de obicei cu celelalte conturi care reflectă mijloacele bănești.

Sistemul de vouchere

OBIECTIVUL 6
Definirea sistemului de vouchere *și prezentarea componentelor acestuia*

Un **sistem de vouchere** reprezintă orice sistem care furnizează documente justificative și autorizații scrise pentru operațiunile economice. Aici, vom prezenta un sistem de vouchere pentru cheltuielile unei companii. Acesta este format din evidențe și tehnici pentru activitatea sistematică de colectare, înregistrare și achitare a cheltuielilor unei companii. Obiectivul său este menținerea unui control cît mai strict asupra cheltuielilor. Prin acest sistem se exercită un control intern foarte puternic, deoarece atribuțiile și responsabilitățile aferente următoarelor funcții sînt separate:

1. Autorizarea cheltuielilor.
2. Primirea bunurilor și serviciilor.
3. Avizarea obligației de plată prin examinarea facturilor primite de la furnizori din punctul de vedere al: corectitudinii prețurilor, valorii facturii (cantitate ori preț), cheltuielilor de transport și condițiilor de creditare.
4. Achitarea cheltuielilor prin cec și utilizarea discounturilor acordate.

Prin aplicarea acestui sistem de vouchere, orice obligație de plată trebuie înregistrată în momentul în care este contractată. O autorizație scrisă, denumită **voucher**, trebuie completată pentru fiecare cheltuială viitoare, iar cecurile se întocmesc numai pentru voucherele aprobate. Nici o persoană nu are dreptul atît să autorizeze cheltuielile, cît și să emită cecurile. În companiile mari, atribuțiile privind autorizarea cheltuielilor, verificarea primirii bunurilor și serviciilor, verificarea facturilor primite, înregistrarea obligațiilor de plată și întocmirea cecurilor sînt deținute de persoane diferite. Astfel, atît pentru controlul contabil, cît și pentru cel managerial, fiecare cheltuială trebuie analizată și verificată foarte atent înainte de a fi achitată. Pentru fiecare operațiune, aprobarea scrisă produce o serie de documente justificative, sau ceea ce se mai numește **bază de control (de audit)**.

Deși există mai multe modalități de aplicare a unui sistem de vouchere, majoritatea sistemelor se bazează pe utilizarea următoarelor documente: (1) voucher, (2) cec voucher, (3) registru de vouchere și (4) registru de cecuri.

Voucherele

Voucherele pot fi utilizate de orice companie pentru controlul cheltuielilor. Voucherul reprezintă o autorizație scrisă pentru fiecare cheltuială și stă la baza unei înregistrări contabile. Cîte un voucher separat se atașează fiecărei facturi în momentul în care aceasta este primită și i se atribuie un număr. Voucherele sînt numerotate. În sistemul de plăți în numerar prezentat anterior în acest capitol, voucherul înlocuiește formularul de autorizare a cecului. Pe fața unui

voucher tipic (Figura 7-10) se înscriu informații importante privind obligația de plată. Voucherul trebuie să fie semnat de persoanle autorizate înaintea efectuării plății. Pe verso, voucherul conține informații privind conturile și sumele ce trebuie înregistrate în debitul și creditul acestora. Voucherul identifică operațiunea prin numărul voucherului și numărul cecului și este înregistrat în registrul de vouchere și registrul de cecuri. Aceste etape de lucru sînt prezentate mai jos.

Cecul voucher

Deși cecurile obișnuite pot fi utilizate foarte eficient într-un sistem de vouchere, multe companii apelează la un formular numit **cec voucher**, reprezentînd un cec în care se menționează beneficiarului motivul emiterii cecului. Această informație este înscrisă fie direct pe cec, fie pe un cupon detașabil.

Figura 7-10. Fața și verso ale unui formular tipic de voucher

VOUCHER — FAȚĂ

Thomas Appliance Company

Beneficiar	Belmont Products	Voucher nr.	704
Adresă	Gary, Indiana	Data scadenței	7/13
		Data plății	7/13
Condiții	2/10, a/30	Cec nr.	205

Data	Factura nr.	Explicație	Suma
7/3	XL1066	10 seifuri Model 70X14	1.200 - -

Aprobat *M.N.* (Inspector) Aprobat *A. Thomas* (Casier)

VOUCHER —VERSO

Cont debitat	Simbol	Sumă		
			Voucher nr.	704
			Beneficiar	Belmont Products
Cumpărări	511	1.200,00	Adresă	Gary, Indiana
Transport-aprovizionare	512			
Cheltuieli privind chiria	631			
Cheltuieli privind salariile	611		Suma facturii	1.200,00
			Minus discount	24,00
			Net	1.176,00
Cheltuieli privind întreținerea	635		Data scadenței	7/13
			Data plății	7/13
			Cec nr.	205
Total		$1.200,00		

Registrul de vouchere

Registrul de vouchere reprezintă jurnalul în care se înregistrează inițial voucherele după aprobare. Registrul de vouchere înlocuiește jurnalul de cumpărări pe care l-am prezentat în capitolul privind sistemele contabile și jurnalele cu destinație specială. Există o diferență majoră între cele două jurnale: toate plățile — cheltuieli, salarii, mijloace fixe, precum și cumpărările de mărfuri — sînt înregistrate în registrul de vouchere; numai cumpărările de mărfuri pe credit sînt consemnate în jurnalul de cumpărări cu o singură coloană.

Un registru de vouchere este prezentat în Exemplul 7-2. Observați că în locul coloanei „Furnizori" apare o nouă coloană, denumită „Vouchere de plătit". După cum puteți vedea, prima înregistrare din registrul de vouchere evidențiază primirea facturii pentru serviciile de întreținere. Aceasta este înregistrată în debitul contului Cheltuieli privind întreținerea și în creditul contului Vouchere de plătit (și nu Furnizori). Pe data de 6 iulie, această factură pentru servicii de întreținere a fost achitată cu cecul nr. 203.

Registrul de cecuri

Într-un sistem de vouchere, **registrul de cecuri** înlocuiește jurnalul de plăți, deoarece reprezintă jurnalul în care cecurile sînt înregistrate pe măsura întocmirii lor (Exemplul 7-3). Analizați cu multă atenție legătura dintre registrul de vouchere și registrul de cecuri. Contractarea unei obligații de plată este evidențiată în registrul de vouchere, iar achitarea datoriei respective — în registrul de cecuri.

Utilizarea unui sistem de vouchere

OBIECTIVUL 7
Descrierea și parcurgerea celor cinci etape ale utilizării unui sistem de vouchere

Utilizarea unui sistem de vouchere presupune parcurgerea următoarelor cinci etape:

1. Întocmirea voucherului.
2. Înregistrarea voucherului.
3. Achitarea voucherului.
4. Sistematizarea sumelor din registrul de vouchere și registrul de cecuri.
5. Totalizarea voucherelor neplătite.

1. **Întocmirea voucherului:** cîte un voucher se întocmește pentru fiecare obligație de plată. Toate documentele — comenzi, facturi și note de intrare-recepție — trebuie atașate la voucher în momentul prezentării acestuia spre aprobare. Multe companii își achită obligațiile față de angajați dintr-un cont bancar separat, deschis pentru salarii. Cîte un voucher se întocmește pentru totalul statului de plată. Cecul aferent acestui voucher este apoi depus în contul de salarii, pentru care se emit apoi cecuri de salarii individuale.
2. **Înregistrarea voucherului:** totate voucherele aprobate trebuie înregistrate în registrul de vouchere, după modelul prezentat în Exemplul 7-2. De exemplu, voucherul nr. 704 corespunde cumpărării de la Belmont Products și a fost prezentat în Figura 7-10. Voucherele care nu prezintă aprobările sau documentele justificative corespunzătoare trebuie verificate imediat. În această exemplificare, toate cumpărările sînt înregistrate la prețul burt de achiziție. Dacă se utilizează metoda înregistrării la prețul net de achiziție, cumpărările ar fi înregistrate la prețul net de discountul anticipat.
3. **Achitarea voucherului:** după înregistrare, voucherul este depus într-un dosar de vouchere neplătite. Numeroase companii își ordonează voucherele în funcție de ziua scadenței plății, astfel încît se pot întocmi cecuri zilnice pentru achitarea

Exemplul 7-2. Registrul de vouchere

Registru de vouchere

Data		Voucher nr.	Beneficiar	Plată		Credit	Debit		
				Data	Cec nr.	Vouchere de plătit	Cumpărări	Transp.-aproviz.	Materiale de comerc.
19xx									
iulie	1	701	Common Utility	7/6	203	75			
	2	702	Ade Realtx	7/2	201	400			
	2	703	Buy Rite Supplies	7/6	202	25			
	3	**704**	**Belmont Products**	**7/13**	**205**	**1.200**	**1.200**		
	6	705	M&M Freight			60		60	
	7	706	J.Jay, Fond pentru cheltuieli mărunte	7/7	204	50			
	8	707	Belmont Products	7/18	208	600	600		
	11	708	M&M Freight			30		30	
	11	709	Mack Truck			5.600			
	12	710	Livingstone Wholesale	7/22	209	785	750	35	
	14	711	Salarii	7/14	206	2.200			
	17	712	First National Bank	7/17	207	4.250			
	20	713	Livingstone Wholesale			525	500	25	
	21	714	Belmont Products			400	400		
	24	715	M&M Freight			18		18	
	30	716	Salarii	7/30	210	2.200			
	31	717	J.Jay, Fond pentru cheltuieli mărunte	7/31	211	47		17	
	31	718	Maintenance Company			175			
	31	719	Store Supply Company			350			350
						18.990	3.450	185	350
						(211)	(511)	(512)	(116)

tuturor voucherelor exigibile în ziua respectivă. Astfel, se poate beneficia de toate discounturile oferite pentru achitarea promptă a facturilor. După achitare, voucherele sînt ordonate după număr.

La data scadenței voucherului, persoanelor autorizate să semneze li se prezintă un cec completat cu suma corectă, însoțit de voucher și documente justificative. Apoi cecul este evidențiat în registrul de cecuri, după modelul prezentat în Exemplul 7-3. De exemplu, Belmont Products este achitată cu cecul nr. 205. Atît data plății, cît și numărul cecului sînt introduse în registrul de vouchere pe aceeași linie cu voucherul corespunzător. Această informație contribuie la completarea unei situații a voucherelor neplătite (vezi etapa **5**). Dacă pentru înregistrarea cumpărărilor se utilizează metoda netă, atunci în locul coloanei creditoare „Discounturi aferente cumpărărilor" apare coloana debitoare „Discounturi neutilizate".

O problemă apare în legătură cu plata unor vouchere atunci cînd se înregistrează cumpărări restituite sau rabaturi aferente cumpărărilor corespunzătoare operațiunii pentru care s-au întocmit acestea. De exemplu, să presupunem că o parte dintr-un transport de mărfuri este necorespunzătoare din punct de vedere calitativ și se restituie furnizorului contra creditării contului de datorie. În momentul în care se restituie marfa sau se acordă rabatul, în Jurnal trebuie înregistrat un articol, prin care să se debiteze contul Vouchere de plătit și să se crediteze contul Cumpărări

Exemplul 7-2. *(continuare)*

Pagina 1

Debit								
						Alte conturi		
Mater. birou	Ch. salarii vînzători	Ch. salarii birou	Reparații, vînzări	Reparații, generale	Ch. între-ținere	Denumire	Simbol	Sumă
					75			
						Ch. priv. chiria	631	400
25								
						Fond de cheltuieli în numerar	121	50
						Mijloace transport	148	5.600
	1.400	800						
						Efecte de plătit	212	4.000
						Ch. priv. dobînzi	645	250
	1.400	800						
20						Ch.mărunte	649	10
			100	75				
45	2.800	1.600	100	75	75			10.310
(117)	(611)	(612)	(621)	(622)	(635)			(✓)

restituite și rabaturi obținute, iar pe voucherul din dosarul de vouchere trebuie făcută o mențiune specială a acestei operațiuni. În momentul plății numai *suma netă* a voucherului — suma inițială minus restituirea sau rabatul și orice discount aplicabil — trebuie plătită și evidențiată în registrul de cecuri. În loc să menționeze această modificare pe voucher, anumite companii anulează voucherul inițial și întocmesc unul nou pentru suma ce urmează a fi plătită.

4. **Sistematizarea sumelor din registrul de vouchere și registrul de cecuri:** sistematizarea sumelor evidențiate în registrul de vouchere și în registrul de cecuri se aseamănă foarte mult cu sistematizarea sumelor din jurnalul de cumpărări și jurnalul de plăți. Singura diferență constă în faptul că în locul contului Furnizori se utilizează contul Vouchere de plătit.
5. **Totalizarea voucherelor neplătite:** la un moment dat, suma voucherelor din dosarul voucherelor neplătite trebuie să fie egală cu soldul creditor al contului Vouchere de plătit. Astfel, un registru auxiliar de tipul celui prezentat în capitolul referitor la sistemele contabile și jurnalele cu destinație specială nu este necesar. La sfîrșitul fiecărui exercițiu contabil, trebuie calculată suma totală a voucherelor neplătite din dosar, pentru a se verifica soldul contului Vouchere de plătit. Exemplul 7-4, o situație a voucherelor neplătite, reprezintă o listă a tuturor

Exemplul 7-3. Registrul de cecuri

Registru de cecuri

Cec nr.	Data		Beneficiar	Voucher nr.	Debit: Vouchere de plătit	Credit: Discounturi aferente cumpărărilor	Credit: Mijloace bănești
	19xx						
201	iulie	2	Ade Realty	702	400		400
202		6	Buy Rite Supplies	703	25		25
203		6	Common Utility	701	75		75
204		7	J.Jay, Fond pentru cheltuieli mărunte în numerar	706	50		50
205		**13**	**Belmont Products**	**704**	**1.200**	**24**	**1.176**
206		14	Salarii	711	2.200		2.200
207		17	First National Bank	712	4.250		4.250
208		18	Belmont Products	707	600	12	588
209		22	Livingstone Wholesale	710	785	15	770
210		30	Salarii	716	2.200		2.200
211		31	J.Jay, Fond pentru cheltuieli mărunte în numerar	717	47		47
					11.832	51	11.781
					(211)	(513)	(111)

voucherelor neplătite din Exempul 7-2. Registrul de vouchere (Exemplul 7-2) și registrul de cecuri (Exemplul 7-3) sînt confruntate și aduse la același nivel prin operațiuni simple de scădere, astfel:

Sold creditor al contului Vouchere de plătit din registrul de vouchere	$18.990
Minus soldul debitor al contului Vouchere de plătit din registrul de cecuri	11.832
Sold creditor al contului Vouchere de plătit din situația voucherelor neplătite	$ 7.158

Exemplul 7-4. Situația voucherelor neplătite

Thomas Appliance Company
Situația voucherelor neplătite
31 iulie, 19xx

Beneficiar	Număr voucher	Sumă
M&M Freight	705	$ 60
M&M Freight	708	30
Mack truck	709	5.600
Livingstone Wholesale	713	525
Belmont Products	714	400
M&M Freight	715	18
Maintenance Company	718	175
Store Supply Company	719	350
Total vouchere neplătite		$7.158

Uneori, denumirea de cont Vouchere de plătit apare și în Bilanțul contabil al unor companii. Cu toate acestea, în practică se preferă utilizarea termenului Furnizori, mai cunoscut și mai larg acceptat, chiar și atunci cînd se utilizează un sistem de vouchere.

Recapitulare

Recapitularea obiectivelor de studiu

1. **Definirea *controlului intern* și identificarea celor trei elemente ale structurii sale, plus șapte exemple de tehnici de control.**
Controlul intern reprezintă ansamblul de politici și procedee utilizate de management pentru protejarea activelor companiei și pentru asigurarea exactității și fiabilității evidențelor contabile. De asemenea, controlul intern contribuie și la eficientizarea operațiunilor și respectarea politicilor manageriale. Structura de control intern este formată din trei elemente: mediul controlului, sistemul contabil și tehnicile de control. Exemple de tehnici de control sînt: autorizarea corespunzătoare a operațiunilor; înregistrarea operațiunilor în vederea întocmirii rapoartelor financiare și pentru stabilirea răspunderii pentru active; utilizarea unor documente și evidențe bine proiectate; accesul limitat la active; confruntarea periodică independentă a activelor disponibile cu evidențele contabile; separarea atribuțiilor pe funcțiile de autorizare, operațiuni, gestiune a activelor și ținere a evidențelor; aplicarea unor politici stricte de personal.
2. **Descrierea limitelor inerente ale controlului intern.**
Orice sistem de control intern depinde de persoanele care îl aplică. Prin urmare, eficiența controlului intern este limitată de calitățile și comportamentul persoanelor implicate. Eroarea umană, asocierea în scopuri ilicite, intervenția managementului și incapacitatea de a identifica modificările de condiții pot contribui toate la apariția unor deficiențe în funcționarea sistemului.
3. **Aplicarea tehnicilor de control în anumite operațiuni comerciale.**
Există o serie de tehnici care permit exercitarea unui control intern strict asupra vînzărilor, încasărilor, cumpărărilor și plăților. În primul rînd, funcțiile de autorizare, ținere a registrelor și gestiune trebuie separate. În al doilea rînd, sistemul contabil trebuie să asigure protecția fizică a activelor (mai ales în ceea ce privește mijloacele bănești și stocul de mărfuri), utilizarea serviciilor bancare, înregistrarea și depunerea promptă a încasărilor de mijloace bănești și plata prin cec. În al treilea rînd, persoanele care au acces la mijloace bănești și mărfuri trebuie să fie desemnate printr-o procedură specifică și să fie în număr limitat. În al patrulea rînd, contul Mijloace bănești trebuie confruntat (rectificat) în fiecare lună, iar o persoană care nu autorizează, desfășoară sau înregistrează operațiunile bănești trebuie să efectueze controale inopinate ale mijloacelor bănești disponibile.
4. **Descrierea unui cont bancar și ilustrarea controlului mijloacelor bănești prin întocmirea fișei de confruntare a soldurilor de disponibilități.**
Contul bancar reprezintă un cont pe care compania îl deschide pe numele său la o bancă, în care se depun mijloacele bănești pentru păstrare în siguranță și din care acestea se retrag apoi în primul rînd prim completarea de cecuri. Termenul *confruntare a soldurilor de disponibilități* semnifică identificarea diferențelor dintre soldul care apare în extrasul de cont bancar și soldul contabil al contului mijloace bănești din evidențele interne ale companiei. Soldul bancar este rectificat cu valoarea cecurilor emise și aflate în circulație și cu depozitele în tranzit. Soldul contabil al deponentului este rectificat cu valoarea comisioanelor pentru servicii, a cecurilor FA, a dobînzilor obținute și cu sumele debitoare și creditoare mărunte.
5. **Demonstrarea modului de utilizare a unui sistem de casă simplu.**
Sistemul de casă reprezintă o metodă de a exercita controlul asupra cheltuielilor mărunte prin crearea unui fond în sumă fixă. Fondul pentru cheltuieli mărunte în

numerar, un exemplu al aplicării sistemului de casă, se creează prin debitarea contului Fond pentru cheltuieli mărunte în numerar și creditarea contului Mijloace bănești. Acest fond este alimentat prin debitarea diverselor conturi de cheltuieli sau active și creditarea contului mijloace bănești. Fiecare plată din acest fond trebuie să aibă la bază un voucher pentru cheltuieli mărunte în numerar.

6. **Definirea sistemului de vouchere și prezentarea componentelor acestuia.** Un sistem de vouchere este orice sistem care oferă documente justificative și autorizare scrisă pentru operațiunile economice. Acesta este format din autorizații (vouchere), cecuri voucher, un jurnal special pentru înregistrarea voucherelor (registrul de vouchere) și un jurnal special pentru înregistrarea cecurilor voucher (registru de cecuri).
7. **Descrierea și parcurgerea celor cinci etape ale utilizării unui sistem de vouchere.** Cele cinci etape ce trebuie parcurse în procesul de utilizare a unui sistem de vouchere sînt: (1) întocmirea voucherului, (2) înregistrarea voucherului, (3) achitarea voucherului, (4) sistematizarea sumelor din registrul de vouchere și registrul de cecuri și (5) totalizarea voucherelor neplătite.

Recapitularea noțiunilor și termenilor

În acest capitol au fost definite următoarele noțiuni și termeni:

(O.S. 3) **Autorizare de cec:** formular întocmit de departamentul contabil după compararea notei de intrare-recepție pentru bunurile primite cu comanda și factura.

(O.S. 6) **Bază de control (audit):** seria de documente justificative care atestă aprobarea scrisă dată de persoanele autorizate dintr-o companie în cursul examinării și verificării de rutină a obligațiilor de plată înaintea efectuării plății.

(O.S. 3) **Cec:** ordin scris adresat băncii de a plăti suma specificată din depozitele constituite.

(O.S. 6) **Cec voucher:** formular de cec utilizat într-un sistem de vouchere; menționează motivul emiterii cecului.

(O.S. 3) **Cerere de aprovizionare:** cerere de cumpărare scrisă, întocmită de un departament oarecare al firmei și remisă departamentului de aprovizionare.

(O.S. 3) **Comandă:** formular întocmit de departamentul de aprovizionare și remis unui vînzător, care conține informații privind articolele comandate, prețul lor estimativ, condițiile și data livrării și alte instrucțiuni privind livrarea.

(O.S. 4) **Confruntare a soldurilor de disponibilități:** procedură contabilă prin care se identifică diferențele dintre soldul mijloacelor bănești care apare în extrasul de cont bancar și soldul contului Mijloace bănești din evidențele contabile interne ale deponentului.

(O.S. 1) **Control intern:** ansamblul politicilor și tehnicilor utilizate de companie în scopul de a-și proteja activele, de a verifica exactitatea și fiabilitatea datelor sale contabile, de a promova eficiența activității de exploatare și de a stimula respectarea politicilor sale.

(O.S. 4) **Extras de cont bancar:** document care reflectă soldul contului bancar la începutul lunii, depozitele, cecurile plătite, alte debitări și creditări efectuate pe parcursul lunii și soldul la sfîrșitul lunii.

(O.S. 3) **Factură:** formular remis cumpărătorului de către vînzător, care conține informații privind cantitatea și prețul bunurilor sau serviciilor livrate și condițiile de plată.

(O.S. 4) **Fișa specimenelor de semnături:** fișă semnată de un deponent în același mod în care acesta presupune că va semna cecurile; se utilizează pentru autentificarea semnăturilor de pe cecurile emise de o companie pe contul deschis în bancă.

(O.S. 4) **Foaie de vărsămînt:** formular completat de un deponent, care cuprinde sumele în monedă divizionară și bilete de bancă, precum și fiecare cec depus la bancă.

(O.S. 5) **Fond pentru cheltuieli mărunte în numerar:** fond creat de o companie în vederea efectuării unor plăți de sume mici în numerar.

(O.S. 1) **Garantare:** procesul de verificare minuțioasă a trecutului unui angajat cu scopul de a asigura compania împotriva unui furt comis de acea persoană.

(O.S. 1) **Mediul controlului:** este format din atitudinea de ansamblu, competența și acțiunile generale ale proprietarilor și managerilor unei companii, așa cum se reflectă în filozofia și stilul de conducere, în structura organizațională a companiei, în metodele de atribuire a autorității și responsabilității și în politicile și practicile legate de personal.

(O.S. 3) **Notă de intrare-recepție:** formular întocmit de departamentul de recepționare al unei companii, care conține informații privind cantitatea și starea bunurilor primite.

(O.S. 3) **Plusuri sau minusuri de casă:** cont debitat cu minusurile și creditat cu plusurile de mijloace bănești din casă; urmărește atragerea atenției managementului asupra activităților necorespunzătoare.

(O.S. 6) **Registru de cecuri:** într-un sistem de vouchere, reprezintă jurnalul în care cecurile voucher sînt înregistrate în momentul întocmirii.

(O.S. 6) **Registru de vouchere:** jurnalul în care se evidențiază inițial voucherele după aprobare.

(O.S. 1) **Sistem contabil:** ansamblul metodelor și evidențelor stabilite pentru identificarea, culegerea, analiza, clasificarea, înregistrarea și raportarea datelor privind operațiunile unei companii și pentru asigurarea îndeplinirii obiectivelor controlului intern.

(O.S. 5) **Sistem de casă:** sistem de efectuare a controlului asupra plăților mărunte în numerar prin crearea unui fond în sumă fixă, care este realimentat periodic cu suma necesară aducerii sale la nivelul fixat.

(O.S. 6) **Sistem de vouchere:** orice sistem care furnizează documente justificative și autorizații scrise pentru toate operațiunile economice ale unei companii.

(O.S. 1) **Structură de control intern:** structură creată în scopul protejării activelor și al asigurării unor evidențe contabile fiabile; este formată din mediul controlului, sistemul contabil și tehnicile de control.

(O.S. 1) **Tehnici de control:** procedee și politici stabilite de management pentru asigurarea îndeplinirii obiectivelor controlului intern.

(O.S. 6) **Voucher:** autorizație scrisă ce se întocmește pentru fiecare obligație de plată a unei companii în momentul contractării acesteia.

(O.S. 5) **Voucher pentru cheltuieli mărunte în numerar:** formular semnat de persoana care primește o sumă în numerar de la o companie, în care se menționează data, suma și scopul plății.

Test individual

Testați-vă cunoștințele, alegînd răspunsul corect pentru fiecare dintre următoarele întrebări.

(O.S. 1) 1. Structura de control intern cuprinde toate elementele care urmează, cu excepția:
   a. atitudinii managementului față de control;
   b. evidențelor și sistemului contabil;
   c. gradului de autonomie deținut de diferite diviziuni din cadrul companiei;
   d. tehnicilor specifice de control al operațiunilor.

(O.S. 1) 2. Separarea responsabilităților privind operațiunile ce implică mijloace bănești semnifică faptul că persoane diferite trebuie să dețină atribuții privind autorizarea, păstrarea și:
   a. aprobarea; c. controlul;
   b. ținerea evidențelor contabile; d. protejarea.

(O.S. 2) 3. Care dintre următoarele cauze prezintă cea mai mică probabilitate de a provoca un eșec al sistemului de control intern?
   a. erorile și greșelile umane;
   b. îndeplinirea de către angajați a îndatoririlor stabilite;
   c. controlul complet al managementului asupra unei operațiuni;
   d. înțelegerea dintre doi angajați în scopul comiterii unui furt de active.

(O.S. 3) 4. Care dintre următoarele documente trebuie prezentate și supuse aprobării înaintea întocmirii autorizării cecului?

a. cererea de aprovizionare și comanda;
b. comanda și nota de intrare-recepție;
c. cererea de aprovizionare, comanda și factura;
d. comanda, factura și nota de intrare-recepție.

(O.S. 4) 5. Într-o fișă de confruntare a soldurilor de disponibilități, valoarea cărora dintre următoarele elemente se va adăuga soldului bancar?
a. cecuri aflate în circulație; c. comision pentru servicii;
b. depozite în tranzit; d. dobîndă la soldul contului.

(O.S. 4) 6. Care dintre următoarele elemente reflectate într-o fișă de confruntare a soldurilor de disponibilități impune înregistrarea unui articol de Jurnal?
a. cecuri aflate în circulație; c. dobîndă la soldul contului;
b. depozite în tranzit; d. soldul rectificat al contului Mijloace bănești.

(O.S. 5) 7. Înregistrarea prin care se realimentează un fond de cheltuieli mărunte în numerar în sumă de 50$, care prezintă un sold de 20$ și o chitanță pentru cheltuieli poștale în valoare de 30$ va cuprinde o creditare a contului:
a. mijloace bănești; c. cheltuieli poștale;
b. fond de cheltuieli mărunte în numerar; d. tarife poștale plătite în avans.

(O.S. 6) 8. Sistemul de vouchere permite intensificarea controlului intern, prin cerința de întocmire a unui voucher pentru a autoriza achitarea unei obligații de plată în momentul în care această obligație este:
a. plătită; c. planificată;
b. contractată; d. auditată.

(O.S. 7) 9. Pentru a ajuta compania să plătească în cursul perioadei de discount, voucherele neplătite sînt îndosariate în ordinea:
a. numerelor de voucher; a. datei la care suma este exigibilă;
b. datei autorizării; b. numerelor de cec.

(O.S. 7) 10. Prin sistemul de vouchere, la sfîrșitul exercițiului contabil suma datoriilor față de furnizori din Bilanțul contabil trebuie să fie egală cu:
a. totalul situației voucherelor neplătite;
b. suma plătită creditorilor pe parcursul exercițiului contabil;
c. totalul registrului auxiliar al furnizorilor;
d. nici una din variantele de mai sus.

Răspunsurile la testul individual se regăsesc la sfîrșitul acestui capitol.

Problemă de recapitulare
Confruntarea soldurilor de disponibilități

Informațiile prezentate mai jos sînt extrase din evidențele contabile ale Maynard Company. Nota de creditare din 15 aprilie este pentru încasarea unui efecte de comerț, inclusiv 100$ dobîndă. Cecurile numărul 1714, pentru 210$, și 1715, pentru 70$, erau în circulație la 31 martie.

Din jurnalul de încasări	Pagina 14
Data	Debit Mijloace bănești
apr. 1	560
10	1.440
17	780
30	2.900
	5.680

Din jurnalul de plăți		Pagina 18
Data	Număr cec	Credit Mijloace bănești
apr. 4	1716	580
6	1717	800
17	1718	1.050
25	1719	110
		2.540

Din Cartea mare

						Sold	
						Mijloace bănești	**Cont nr. 111**
Data		**Articol**	**Nr. ref.**	**Debit**	**Credit**	**Debit**	**Credit**
mar.	31	Sold				4.200	
apr.	30		Î14	5.680		9.880	
	30		P18		2.540	7.340	

Din extrasul de cont bancar al companiei

Cecuri și alte debite							
Data	**Nr. cec**	**Suma**	**Depozite**			**Sold**	
4/5	1714	210	4/2	560		4/1	4.480
4/5	1716	580	4/11	1.440		4/2	5.040
4/12	1717	800	4/15	1.500	NC	4/5	4.250
4/28		20 COM	4/17	780		4/11	5.690
			4/28	220	DOB	4/12	4.890
						4/15	6.390
						4/17	7.170
						4/28	7.370

NC — notă de creditare COM — comision DOB — dobîndă

Se cere

1. Întocmiți fișa de confruntare a soldurilor de disponibilități la data de 30 aprilie 19xx.
2. Întocmiți articolele de Jurnal corespunzătoare.

Răspuns la problema de recapitulare

1. Întocmirea fișei de confruntare a soldurilor de disponibilități

Maynard Company
Fișa de confruntare a soldurilor de disponibilități
30 aprilie 19xx

Sold bancar, 30 aprilie 19xx		$ 7.370
Plus depozitul în tranzit de pe 30 aprilie		2.900
		$10.270
Minus cecuri aflate în circulație		
nr. 1715	$ 70	
nr. 1718	1.050	
nr. 1719	110	1.230
Sold bancar rectificat, 30 aprilie 19xx		$ 9.040
Sold contabil, 30 aprilie 19xx		$ 7.340
Plus: Efect comercial încasat de bancă,		
inclusiv 100$ venituri din dobînzi	$1.500	
Venituri din dobînzi	220	1.720
		$ 9.060
Minus comisioane și speze bancare		20
Sold contabil rectificat, 30 aprilie 19xx		$ 9.040

2. Efectuarea înregistrărilor din Jurnal

			Debit	Credit
apr.	30	Mijloace bănești	1.500	
		Efecte comerciale de încasat		1.400
		Venituri din dobînzi		100
		Încasarea unui efect comercial de către bancă		
	30	Mijloace bănești	220	
		Venituri din dobînzi		220
		Dobînzi pentru soldul contului bancar		
	30	Cheltuieli privind comisioanele și spezele bancare	20	
		Mijloace bănești		20
		Comisioane pentru serviciile bancare prestate în luna aprilie		

Aplicații

Întrebări

1. Majoritatea persoanelor consideră controlul intern ca fiind ansamblul modalităților utilizate pentru a îngreuna comiterea fraudelor și a ușura depistarea lor. Puteți identifica și alte obiective importante ale controlului intern?
2. Care sînt cele trei elemente care formează structura de control intern?
3. Dați cîteva exemple de tehnici de control intern.
4. De ce este necesară separarea atribuțiilor pentru asigurarea unui control intern strict?
5. Într-o întreprindere mică uneori este imposibilă separarea completă a atribuțiilor personalului. Care sînt cele trei practici pe care le poate aplica o întreprindere mică pentru a asigura realizarea obiectivelor de control intern asupra disponibilităților bănești?
6. La Thrifty Variety Store, fiecare vînzător numără banii din aparatul său de casă la sfîrșitul zilei, apoi scoate banda de casă și întocmește un formular zilnic privind operațiunile cu numerar, evidențiind orice diferențe apărute. Aceste informații sînt verificate de un angajat din casierie, care numără banii, compară totalul cu formularul întocmit de vînzător, apoi predă banii casierului. Care sînt neajunsurile acestui sistem de control intern?
7. Cum se poate exercita controlul asupra disponibilităților bănești în cazul unui cinematograf?
8. Ce indică un sold creditor al contului Plusuri sau minusuri de casă?
9. La sfîrșitul zilei, numărarea combinată a banilor din toate casele unui magazin scoate în evidență un minus de casă de 17,20$. În ce cont se va înregistra acest minus de mijloace bănești? Acest cont va fi creditat sau debitat?
10. Unul dintre principiile de bază ale controlului intern constă în separarea atribuțiilor. Ce presupune acest principiu în legătură cu relațiile dintre angajații unei companii și posibilitatea ca doi sau mai mulți dintre aceștia să sustragă active ale companiei?
11. De ce se întocmește fișa de confruntare a soldurilor de disponibilități?
12. Să presupunem că fiecare dintre elementele de mai jos a apărut într-o fișă de confruntare a soldurilor de disponibilități. Care dintre ele va reprezenta (1) o adunare la soldul din extrasul de cont bancar, (2) o deducere din soldul extrasului de cont bancar, (3) o adunare la soldul contabil și (4) o deducere din soldul contabil? Înscrieți numărul corect în dreptul fiecărui element.

a. Cecuri emise și aflate în circulație.
b. Depozite în tranzit.
c. Comisioane bancare.
d. Cecuri FA restituite împreună cu extrasul de cont.
e. Efect de comerț încasat de bancă.
Care dintre aceste elemente impune o înregistrare în Jurnal?

13. Care sînt obiectivele creării unui fond pentru cheltuieli mărunte în numerar? Din punctul de vedere al controlului intern, care este semnificația mărimii acestui fond?
14. Ce conturi sînt debitate atunci cînd se creează fondul de cheltuieli mărunte în numerar? Ce conturi sînt debitate atunci cînd se realimentează fondul de cheltuieli mărunte în numerar?
15. Fondul de cheltuieli mărunte în numerar trebuie realimentat în ultima zi a unui exercițiu contabil? Argumentați răspunsul.
16. Explicați modul în care fiecare dintre următoarele elemente contribuie la desfășurarea controlului intern asupra disponibilităților bănești: (a) confruntarea soldurilor de disponibilități, (b) fondul pentru cheltuieli mărunte în numerar, (c) registru de casă cu chitanțe tipărite, (d) chitanțe pentru vînzări cu plata imediată tipărite și numerotate, (e) concediu normal pentru casier, (f) două semnături pe cecuri și (g) cecuri numerotate.
17. Care este cel mai mare avantaj al unui sistem de vouchere?
18. Înaintea aprobării la plată a unui voucher pentru o cumpărare de mărfuri, în mod obișnuit ar trebui comparate trei documente pentru a se verifica suma obligației de plată. Care sînt aceste trei documente?
19. Atunci cînd se utilizează sistemul de vouchere, există contul sintetic Furnizori și registrul auxiliar de furnizori? Pregătiți-vă să argumentați răspunsul.
20. O companie care utilizează în prezent un jurnal general, un jurnal de vînzări, un jurnal de cumpărări, un jurnal de încasări și un jurnal de plăți hotărăște să adopte un sistem de vouchere. Care dintre cele cinci jurnale s-ar modifica sau înlocui? Cu ce ar trebui ele înlocuite?
21. Care este ordinea corectă de completare pentru (a) voucherele neplătite și (b) voucherele plătite?

Exerciții de comunicare

Comunicare 7-1. Tehnici fundamentale de control *(O.S. 1)*

Togs, unul dintre cele mai mari lanțuri de magazine de încălțăminte sport din Virginia și statele vecine, își organizează magazinele astfel încît fiecare dintre ele are un aparat de casă și acceptă numerar, cecuri sau cărți de credit aprobate pentru plata bunurilor pe care le comercializează. Pe lîngă managerul de magazin, personalul mai cuprinde un casier și cîțiva vînzători. Sugerați care dintre tehnicile de control intern — autorizare, înregistrarea operațiunilor, documente și evidențe, acces limitat, verificare periodică independentă, separarea atribuțiilor și politici stricte de personal — ar trebui utilizate pentru a controla încasările de numerar ale firmei.

Comunicare 7-2. Sistemul de control al materialelor consumabile *(O.S. 1, 2, 3)*

Industrial Services Company oferă servicii de reparații pentru fabricile din regiunea West Bend, Wisconsin. Compania, care cumpără o cantitate mare de materiale consumabile pentru curățat, s-a confruntat în mod constant cu probleme de depășire a cheltuielilor prevăzute pentru aceste articole în bugetul de venituri și cheltuieli. În trecut, materialele erau păstrate într-o încăpere neîncuiată, de unde personalul administrativ lua cantitățile necesare. Comenzile pentru materiale adiționale erau făcute periodic de un funcționar din departamentul contabil pentru un furnizor pe termen lung. În evidențe nu se înregistrau decît cumpărările. O dată pe an, se efectua o inventariere a materialelor consumabile în vederea întocmirii rapoartelor financiare.

Pentru a rezolva problema bugetară, managementul a introdus recent un nou sistem de control și achiziționare a materialelor consumabile. Prin acest sistem, pentru materialele consumabile s-a rezervat un depozit cu sistem de securitate, de care răspunde un gestionar. Materialele sînt solicitate de supervizorii activităților. Fiecărei activități i se atribuie o anumită cantitate de materiale, pe baza unei analize a consumurilor. În depozit, gestionarul urmărește nivelul la care se află stocul de materiale și întocmește o cerere de aprovizionare atunci cînd este nevoie de cantități suplimentare de materiale. Cererea de aprovizionare este transmisă funcționarului din departamentul de aprovizionare, o funcție nouă introdusă, care este singurul responsabil pentru autorizarea cumpărărilor și care întocmește comenzile către furnizori. Prețurile practicate de cîțiva dintre furnizori sînt monitorizate în mod constant, pentru a se asigura obținerea celui mai mic preț. Atunci cînd materialele sînt primite de la vînzător, gestionarul le verifică și completează o notă de intrare-recepție, pe care o trimite departamentului contabil, unde fiecare plată către furnizor este documentată prin cererea de aprovizionare, comanda și nota de intrare-recepție. Departamentul contabil ține și evidența stocului de materiale, a materialelor achiziționate de gestionari și a materialelor primite. O dată pe lună se efectuează inventarierea fizică a materialelor din depozit de către supervizor, iar rezultatele sînt comparate cu evidențele privind stocul de materiale ținute de departamentul contabil.

Arătați în ce mod noul sistem aplică sau nu fiecare dintre cele șapte tehnici de control prezentate în acest capitol. Reprezintă fiecare tehnică nouă aplicată o îmbunătățire a vechiului sistem?

Comunicare 7-3. Aptitudini fundamentale de cercetare *(O.S. 1, 3)*

Vizitați o reprezentanță locală a unui lanț național de unități de vînzare cu amănuntul — un restaurant fast-food, un magazin de casete sau un magazin de blugi sau alte tipuri de îmbrăcăminte. Observați timp de o oră și notați cît mai multe detalii legate de structura de control intern a companiei. De obicei, cel mai bine este să efectuați observările în orele mai active ale zilei. Cum ați evalua mediul controlului? Ce aspecte ale sistemului contabil al companiei sînt foarte evidente? Ce tehnici de control, incluzînd autorizarea, înregistrarea operațiunilor, documentele și evidențele, accesul limitat, verificarea periodică independentă, separarea atribuțiilor și politicile stricte de personal, ați putut observa? Pregătiți-vă să prezentați observațiile făcute la seminar.

Exerciții

Exercițiul 7-1. Utilizarea evidențelor contabile în controlul intern *(O.S. 1)*

Cercetarea atentă a evidențelor contabile și a rapoartelor financiare poate conduce la descoperirea fraudelor și delapidărilor. Fiecare dintre următoarele situații ar putea indica o scăpare a controlului intern. Indicați fraudele sau delapidările posibile din fiecare situație.

1. Cheltuielile salariale ale unei filiale au crescut cu 30% în 19x2 față de 19x1, cu toate că filiala a fost autorizată să păstreze aceeași structură de personal (patru persoane), iar în 19x2 salariile au fost majorate cu numai 5%.
2. Restituirile și rabaturile privind vînzările au crescut de la 5% la 20% din valoarea vînzărilor în primele două luni ale anului 19x2, după ce în 19x1, datorită nivelului foarte ridicat al vînzărilor, personalul de comercializare a primit premii substanțiale.
3. Marja brută a scăzut de la 40% din valoarea vînzărilor nete în 19x1 pînă la 30% în 19x2, deși nu au avut loc modificări ale prețurilor. Stocul final a fost cu 50% mai mic la sfîrșitul anului 19x2 decît stocul de la începutul anului. Nu există nici o explicație imediată a diminuării stocului.
4. O analiză a încasărilor zilnice ale aparatului de casă arată că unul dintre casieri acceptă în mod constant mai multe cupoane de bonificație (bonusuri) pentru cumpărări decît ceilalți casieri.

Exercițiul 7-2.
Tehnicile de control
(O.S. 1)

Sean O'Mara, care gestionează o băcănie mică, a elaborat următoarele politici vizînd activitatea casierilor:

____ 1. Fiecare casier are propriul aparat de casă, la care nu are acces nici o altă persoană.
____ 2. Fiecare casier poate accepta cecuri pentru cumpărări cu o valoare mai mică de 50$, cu respectarea identificării corespunzătoare. Cecurile cu o valoare mai mare de 50$ trebuie aprobate de O'Mara înainte de a fi acceptate.
____ 3. Fiecare vînzare trebuie marcată în aparatul de casă și consemnată într-o chitanță (bon) remisă clientului. Fiecare vînzare se înregistrează pe o bandă în interiorul aparatului de casă.
____ 4. La sfîrșitul fiecărei zile O'Mara numără banii din aparatul de casă și compară rezultatul cu totalul sumelor de pe banda din interiorul acestuia.

Identificați cu ajutorul unei litere care dintre următoarele condiții ale controlului intern corespund fiecăreia dintre politicile de mai sus:

a. Operațiunile sînt executate pe baza unei autorizări generale sau specifice a managementului.
b. Operațiunile sînt înregistrate astfel încît (1) să permită elaborarea rapoartelor financiare și (2) să mențină răspunderea pentru active.
c. Accesul la active este permis numai cu acordul managementului.
d. Responsabilitatea pentru active înregistrate este comparată cu activele existente la anumite intervale de timp.

Exercițiul 7-3.
Tehnicile de control intern
(O.S. 1)

Ruth's Video Store a fixat următoarele politici privind cumpărările de casete video noi în fiecare dintre filialele sale:

____ 1. Angajații sînt obligați să-și ia concedii și responsabilitățile sînt rotate periodic.
____ 2. O dată pe lună o persoană de la sediul central vizitează fiecare filială pentru a analiza evidențele privind recepționările și pentru a compara stocul faptic de casete video cu stocul scriptic din evidențe.
____ 3. Cumpărările de casete noi trebuie autorizate prin comenzi întocmite la sediul central și plătite de casierul din sediul central. Notele de intrare-recepție sînt întocmite la nivelul fiecărei filiale și remise biroului central.
____ 4. Toți noii angajați beneficiază de o instrucțiune de o oră privind recepționarea și clasificarea casetelor noi.
____ 5. Compania menține un sistem de inventariere permanentă care ține evidența tuturor casetelor achiziționate, vîndute și existente în patrimoniu.

Identificați cu ajutorul unei litere care dintre următoarele tehnici de control intern corespund fiecăreia dintre politicile de mai sus (pot exista răspunsuri multiple):

a. Autorizare.
b. Înregistrarea operațiunilor.
c. Documente și evidențe contabile.
d. Acces limitat.
e. Verificare periodică independentă.
f. Separarea responsabilităților.
g. Politici stricte de personal.

Exercițiul 7-4.
Evaluarea controlului intern
(O.S. 1)

Stabilirea unor modalități convenabile de asigurare a reprezentanților de vînzări cu mijloacele bănești necesare pentru cheltuieli accidentale, cum ar fi invitarea unui client la cină, este o problemă cu care se confruntă multe companii. Orice companie are un plan pe baza căruia reprezentanții de vînzări primesc avansuri de mijloace bănești din casa (fondul) pentru cheltuieli mărunte în numerar. Fiecare avans este confirmat prin autorizarea dată de managerul de vînzări. Reprezentantul

returnează chitanțele pentru cheltuielile efectuate și banii neutilizați, care sînt depuși din nou în casa pentru cheltuieli mărunte în numerar. Casierul acestei case are responsabilitatea de a urmări egalitatea dintre chitanțe și banii returnați și avansul acordat. În momentul în care avansurile sînt rambursate sau justificate, suma cheltuielilor efectuate de reprezentant este înregistrată în debitul contului Cheltuieli directe privind vînzările.

Care sînt punctele slabe ale acestui sistem? Ce principiu fundamental de control intern nu este respectat? Ce îmbunătățiri puteți sugera?

Exercițiul 7-5. Evaluarea controlului intern *(O.S. 1, 3)*

Un contabil și asistenții săi răspund de următoarele procedee: (a) încasarea tuturor plăților în numerar; (b) ținerea Cărții mari; (c) ținerea registrului auxiliar al clienților; (d) ținerea registrelor cronologice ale vînzărilor, cumpărărilor și încasărilor și (e) elaborarea rapoartelor lunare trimise clienților. Ca serviciu oferit clienților și angajaților, compania permite contabilului să plătească cecurile de pînă la 50$ cu mijloace bănești provenite din încasări.

Ce punct slab privind controlul intern prezintă acest sistem?

Exercițiul 7-6. Confruntarea soldurilor de disponibilități *(O.S. 4)*

Întocmiți fișa de confruntare a soldurilor de disponibilități pe baza următoarelor informații:

a. Soldul din extrasul de cont bancar la 31 octombrie, 8.454,54$.
b. Soldul din evidențele contabile interne la 31 octombrie, 6.138,04$.
c. Depozite în tranzit, 1.134,42$.
d. Cecuri aflate în circulație, 3.455,92$.
e. Comisioane bancare, 5,00$.

Exercițiul 7-7. Confruntarea soldurilor de disponibilități: date lipsă *(O.S. 4)*

Calculați sumele corecte în locul fiecărei litere din tabelul următor:

Sold din extrasul de cont	$ a	$26.700	$945	$5,970
Depozite în tranzit	1.800	b	150	375
Cecuri aflate în circulație	4.500	3.000	c	225
Sold din evidențele contabile	10.350	28.200	675	d

Exercițiul 7-8. Încasarea unui efect de comerț de către bancă *(O.S. 4)*

Edmunds Corporation a primit o notificare de la banca sa în extrasul de cont privind încasarea de către aceasta din urmă a unui efect comercial în valoare de 4.000$, plus 20$ dobîndă, de la B. Regalado și creditarea contului Edmunds Corporation cu totalul, minus o taxă de încasare de 30$.

Explicați cum influențează aceste elemente fișa de confruntare a soldurilor de disponibilități. Întocmiți articolul de Jurnal necesar pentru înregistrarea informațiilor de mai sus în evidențele contabile ale companiei.

Exercițiul 7-9. Înregistrările legate de fondul pentru cheltuieli mărunte în numerar *(O.S. 5)*

Fondul pentru cheltuieli mărunte în numerar al Lemke Company se prezintă la 31 iulie 19xx (sfîrșitul exercițiului contabil) după cum urmează:

Numerar disponibil		$122,46
Vouchere pentru cheltuieli mărunte în numerar		
Cheltuieli de transport-aprovizionare	$45,72	
Cheltuieli poștale	42,38	
Flori pentru un angajat internat la spital	37,00	
Materiale de birou	$52,44	177,54
Total		$300,00

Avînd în vedere că există disponibilități bănești, va apărea pe data de 31 iulie nevoia de a suplimenta fondul pentru cheltuieli mărunte în numerar? Argumentați răspunsul. Întocmiți un articol de Jurnal prin care să se alimenteze fondul.

Exercițiul 7-10. Operațiuni privind fondul pentru cheltuieli mărunte în numerar
(O.S. 5)

O companie mică menține un fond pentru cheltuieli mărunte în numerar. În septembrie și octombrie, au avut loc următoarele operațiuni:

a. Fondul a fost creat la 1 septembrie, în sumă de 100,00$, pe baza încasării cecului nr. 2707.
b. La 30 septembrie, fondul avea numerar de 15,46$ și următoarele chitanțe: tarife poștale, 40,00$; materiale, 24,94$; servicii de transport, 12,40$ și ștampilă de cauciuc, 7,20. Cecul nr. 2778 a fost emis pentru a suplimenta fondul.
c. La 31 octombrie, fondul avea numerar de 22,06$ și următoarele chitanțe: tarife poștale, 34,20$; materiale, 32,84$ și servicii de transport, 6,40$. Gestionarul fondului în numerar nu a putut justifica minusul de casă. Cecul nr. 2847 a fost emis pentru a suplimenta fondul.

Întocmiți articolele de Jurnal pentru înregistrarea fiecărei operațiuni.

Exercițiul 7-11. Înregistrările sistemului de vouchere (inclusiv fondul de numerar)
(O.S. 5, 7)

Daruma Company utilizează un sistem de vouchere pentru a efectua controlul asupra obligațiilor de plată. În ultima perioadă au avut loc următoarele operațiuni:

a. Voucherul nr. 500 a fost întocmit pentru o cumpărare de mărfuri de la Foster Corp., 1.600$.
b. Cecul nr. 201 a fost emis pentru achitarea voucherului nr. 500.
c. Voucherul nr. 501 a fost întocmit pentru crearea unui fond de numerar, cu J. DaFoe în calitate de casier al acestuia, 200$.
d. Cecul nr. 202 a fost emis pe numele lui J. DaFoe, casier al fondului de numerar, pentru achitarea voucherului nr. 501.
e. Voucherul nr. 502 a fost întocmit pentru suplimentarea fondului de numerar, care conținea 60$ în numerar și chitanțe pentru: materiale, 54$; tarife poștale, 72$ și cheltuieli mărunte, 14$.
f. Cecul nr. 203 202 a fost emis pe numele lui J. DaFoe, casier al fondului de numerar, pentru achitarea voucherului nr. 502.

Înregistrați fiecare dintre aceste operațiuni într-un registru de vouchere sau de cecuri, calculați sumele totale și faceți calculele încrucișate în registre.

Exercițiul 7-12. Înregistrările într-un sistem de vouchere
(O.S. 7)

Crissman Company utilizează un sistem de vouchere. Câteva dintre operațiunile legate de acesta sînt:

aug.	1	Pentru achiziționarea de echipamente de birou de la Sanders Equipment Company s-a emis voucherul nr. 352, 720$, condiții a/30.
	4	Pentru achiziționarea de mărfuri de la Hubbard Corporation s-a emis voucherul nr. 353, 1.400$, condiții 2/10, a/30, FOB port încărcare.
	5	Pentru plata cheltuielilor de transport aferente mărfurilor primite pe 4 august și facturate de Floyd Freight s-a emis voucherul nr. 354, 175$, condiții a/10.
	14	S-a emis cecul nr. 846 pentru achitarea voucherului nr. 353.
	15	S-a emis cecul nr. 847 pentru achitarea voucherului nr. 354.
	30	S-a emis cecul nr. 848 pentru achitarea voucherului nr. 352.

Înregistrați fiecare dintre aceste operațiuni într-un registru de vouchere sau de cecuri, calculați sumele totale și faceți calculele încrucișate în registre.

Studiu de caz

J. Walter Thompson
(O.S. 1, 3)

J. Walter Thompson Co. (JWT) este una dintre ele mai mari agenții de publicitate din lume, cu facturi anuale în sumă totală de peste 1 mlrd $. Una dintre unitățile sale mai mici este departamentul de televiziune, care cumpără dreptul de a distribui

programe de televiziune și vinde aceste drepturi unor posturi locale, beneficiind în schimb de timp de publicitate, pe care îl vinde clienților agenției. Aceste operațiuni se finalizează foarte rar cu plata efectivă a banilor între unitate și posturile de televiziune, însă unitatea trebuie să constate veniturile în momentul schimbării programelor de televiziune pentru timpul de publicitate, care va fi utilizat ulterior de clienți.

Wall Street Journal a consemnat la 17 februarie 1982 că această companie „a descoperit înregistrări contabile fictive, care au mărit veniturile departamentului de programe de televiziune."[3] Articolul continua cu afirmația că „unitatea de programe a evidențiat venituri de 29,3 mln $ pe parcursul unei perioade de cinci ani, însă 24,5 mln $ din această sumă au fost fictivi" și că „iregularitățile contabile nu au implicat plăți de mijloace bănești... iar clienților agenției [JWT] nu li s-au întocmit facturi incorecte. ...Vînzările fictive au fost înregistrate astfel încît să se evite întocmirea de facturi către clienții care au apelat la servicii publicitare. Singurul efect al acestor operațiuni a constat în supraevaluarea gradului în care unitatea își realiza obiectivele privind veniturile și profitul."

Directorul financiar al JWT a indicat că „discrepanțele au început să iasă în evidență... atunci cînd compania s-a reorganizat în vederea subordonării tuturor funcțiilor contabile directorului financiar din sediul central al firmei. Anterior, spune acesta, compania avea o contabilitate descentralizată, fiecare unitate avînd evidențe proprii."

Se cere

1. Exemplificați o înregistrare prin care se constată veniturile din schimbul dintre un drept de a difuza un program de televiziune și timp publicitar, precum și o înregistrare care să reflecte facturarea unui client pentru timpul de publicitate utilizat. Explicați modul în care a fost comisă frauda.
2. Ce motive ar putea avea șeful unității de programe pentru comiterea acestei fraude, dacă nu s-au sustras mijloace bănești sau alte active?
3. Ce principii de control intern au fost încălcate, astfel încît această fraudă a putut fi continuată timp de cinci ani? Cum a permis corectarea deficiențelor sistemului de control intern să se depisteze frauda?

Probleme — set A

Problema 7A-1.
Controlul intern
(O.S. 1, 2)

Lyons Company, o mare companie comercială care deține în stocurile sale peste 85.000 de articole diferite, a instalat recent un nou sistem computerizat pentru controlul stocurilor. Sistemul electronic de stocare a datelor oferă un acces direct la evidențele actualizate privind stocurile și conține informații pertinente privind articolele din stocuri. Sistemul este dotat cu o rețea de cincisprezece computere, amplasate în diferite puncte din depozit și spațiile comerciale. Prin utilizarea acestor terminale, angajații pot obține informații din sistemul electronic privind orice articol din stocuri. Pentru a face o investigație, se utilizează o tastatură similară cu cea a unei mașini de scris. Răspunsul este afișat imediat pe ecran. Pe măsură ce stocurile sînt recepționate, expediate sau transferate, angajații actualizează evidențele din sistemul electronic prin intermediul computerelor.

Se cere

1. Ce deficiențe potențiale ale controlului intern prezintă acest sistem?
2. Ce sugestii aveți pentru ameliorarea controlului intern al companiei?

Problema 7A-2.
Confruntarea soldurilor de disponibilități
(O.S. 4)

Informațiile de mai jos se referă la Hernandez Company și sînt valabile pentru data de 30 noiembrie 19xx:

[3] Paul Blustein, "JWT Sees Pretax Write-Off of $18 Million; Fictious Accounting Entries at Unit Cited", *Wall Street Journal*, 17 februarie 1982, p.16.

a. Soldul contabil al mijloacelor bănești era la 30 noiembrie de 113.675,28$. Soldul din extrasul de cont bancar la aceeași dată era de 141.717,08$.
b. Un depozit în sumă de 14.249,84$, reprezentînd mijloace bănești încasate la 30 noiembrie, nu a apărut în extrasul de cont bancar.
c. Cecurile emise și aflate în circulație însumează 7.293,64$.
d. Un cec de 2.420,00$ restituit împreună cu extrasul de cont a fost înregistrat în jurnalul de plăți la valoarea de 2.024,00$. Cecul era pentru servicii de publicitate.
e. Comisioanele pentru servicii bancare prestate în luna noiembrie au fost în sumă totală de 26,00$.
f. Banca a încasat un efect comercial de 36.400,00$ în numele Hernandez Company. Valoarea nominală a efectului era de 36.000,00$.
g. Împreună cu extrasul de cont a fost restituit un cec FA în valoare de 1.140,00$, emis de un client, Emma Matthews.
h. Banca a dedus din greșeală cecul de 800,00$ emis de Mota Corporation.
i. Banca a raportat o creditare a contului cu suma de 960,00$, reprzentînd dobînda la soldul bancar mediu.

Se cere

1. Întocmiți fișa de confruntare a soldurilor de disponibilități pentru Hernandez Company la 30 noiembrie 19xx.
2. Întocmiți articolele de Jurnal necesare pentru înregistrarea operațiunilor consemnate în fișa de confruntare a soldurilor de disponibilități.
3. Determinați suma mijloacelor bănești care ar trebui să apară în Bilanț la 30 noiembrie.

Problema 7A-3. Confruntarea soldurilor de disponibilități ***(O.S. 4)***

Informațiile prezentate mai jos sînt extrase din evidențele Kowalski Company:

Din jurnalul de încasări	Pagina 19
Data	Debit Mijloace bănești
apr. 1	914
8	1.012
15	3.240
22	2.646
30	1.942
	9.754

Din jurnalul de plăți		Pagina 12
Data	Număr cec	Credit Mijloace bănești
apr. 1	531	14
3	532	283
4	533	416
5	534	27
	535 (nul)	
6	536	5
11	537	5.746
12	538	709
21	539	1.246
22	540	76
		8.522

Din Cartea mare

Mijloace bănești						Cont nr. 111	
						Sold	
Data		Articol	Nr. ref.	Debit	Credit	Debit	Credit
mar.	31	Sold				2.465	
apr.	30		Î9	9.754		12.219	
	30		P12		8.522	3.697	

TURNBULL NATIONAL BANK				Extras de cont al Kowalski Company Jarvis and Oak Streets				
CECURI/ DEBITE				DEPOZITE/ CREDITE			SOLDURI ZILNICE	
Data primirii	Cec nr.	Suma		Data primirii	Suma		Data	Suma
							4/01	3.785,00
4/03	500	100,00		4/03	914,00		4/03	4.099,00
4/03	505	500,00		4/09	1.012,00		4/05	3.625,00
4/05	530	460,00		4/16	3.240,00		4/07	3.209,00
4/05	531	14,00		4/23	2.646,00		4/09	4.194,00
4/07	533	416,00		4/27	408,00	NC	4/13	4.174,00
4/09	534	27,00		4/30	42,00	DOB	4/15	3.267,00
4/13	536	5,00					4/16	6.507,00
4/13		15,00	FA				4/23	9.153,00
4/15	538	907,00					4/25	3.407,00
4/25	537	5.746,00					4/27	3.739,00
4/27	540	76,00					4/30	3.777,00
4/30		4,00	COM					

Explicația simbolurilor:
NC — notă de creditare　　COM — comision　　FA — fără acoperire
ND — notă de debitare　　DOB — dobîndă la soldul mediu

Cecul FA a fost primit de la clientul P. Kemp pentru o cumpărare de mărfuri. Nota de creditare se referă la un efect comercial de 400$, plus dobînda, încasat de bancă. Cecul nr. 535 a fost completat greșit și anulat de bancă. Cecul nr. 538 pentru o cumpărare de mărfuri a fost înregistrat greșit în jurnalul de plăți, cu suma de 709$ în locul celei de 907$. La 1 aprilie, se aflau în circulație următoarele cecuri: nr. 500 cu 100$, nr. 505 cu 500$, nr. 529 cu 260$ și nr. 530 cu 460$.

Se cere

1. Întocmiți fișa de confruntare a soldurilor la data de 30 aprilie 19xx.
2. Întocmiți articolele de Jurnal necesare pentru rectificarea conturilor.
3. Ce sumă ar trebui să apară în Bilanț ca mijloace bănești la 30 aprilie?

Problema 7A-4. Operațiuni privind fondul în numerar *(O.S. 5)*

O companie mică are un fond în numerar pentru cheltuieli mărunte. Operațiunile de mai jos au avut loc în lunile iunie și iulie:

a. Fondul a fost creat la nivelul sumei de 300,00$ la 1 iunie, în baza încasărilor din cecul nr. 1515.
b. La 30 iunie, în fond existau 46,38$ numerar și următoarele chitanțe: tarife poștale, 120,00$; materiale, 74,82$; servicii de transport, 37,20$ și ștampilă de cauciuc, 21,60$. Cecul nr. 1527 a fost completat pentru suplimentarea fondului.
c. La 31 iulie, în fond existau 66,18$ numerar și următoarele chitanțe: tarife poștale, 102,60$; materiale, 98,52$ și servicii de transport, 19,20$. Cecul nr. 1621 a fost completat pentru suplimentarea fondului.

Se cere

Întocmiți articolele de Jurnal necesare pentru înregistrarea acestor operațiuni.

Problema 7A-5. Operațiunile din cadrul unui sistem de vouchere *(O.S. 7)*

Pe parcursul lunii iulie, Treehouse Toy Shop a derulat următoarele operațiuni:

iul.	1	A întocmit voucherul nr. 205, plătibil casierului fondului în numerar, pentru a crea un fond pentru cheltuieli mărunte în numerar de 500$.
	2	A emis cecul nr. 330 pentru voucherul nr. 205.

3	A întocmit voucherul nr. 206, plătibil către Khalit Distributing, pentru un transport de mărfuri, 1.600$, data facturii 3 iulie, condiții 2/10, a/60, FOB port încărcare. Khalit a plătit în avans cheltuielile de transport în valoare de 120$ și le-a inclus în valoarea facturii, care are un total de 1.720$.
5	A întocmit voucherul nr. 207, plătibil către Meehan Realty, pentru chiria pe luna iulie, 2.400$.
5	A emis cecul nr. 331 pentru voucherul nr. 207.
6	A întocmit voucherul nr. 208, plătibil către Shriver Distributors, pentru mărfuri, 2.000$, data facturii 6 iulie, condiții 2/10, a/60, FOB port încărcare.
7	A întocmit voucherul nr. 209, plătibil către Garland Express, pentru cheltuielile de transport-aprovizionare aferente mărfurilor primite pe 6 iulie, 128$, condiții a/10.
8	A întocmit voucherul nr. 210, plătibil către Crawford Hardware, pentru echipamente de birou, 800$, condiții a/30.
10	A primit o notă de creditare de la Shriver Distributors pentru mărfurile deteriorate restituite, 200$.
11	A întocmit voucherul nr. 211, plătibil către Shriver Distributors, pentru mărfuri, 2.600$, data facturii 10 iulie, condiții 2/10, a/60, FOB port încărcare.
12	A întocmit voucherul nr. 212, plătibil către Garland Express, pentru cheltuielile de transport-aprovizionare aferente mărfurilor primite pe 11 iulie, 188$, condiții a/10.
13	A emis cecul nr. 332 pentru voucherul nr. 206.
14	A întocmit voucherul nr. 213, plătibil proprietarului companiei, Hilary Loeb, pentru cheltuieli personale, 2.000$.
16	A emis cecul nr. 333 pentru voucherul nr. 213.
16	A emis cecul nr. 334 pentru voucherul nr. 208. S-a înregistrat o restituire pe 10 iulie.
17	A emis cecul nr. 335 pentru voucherul nr. 209.
18	A întocmit voucherele nr. 214, 215, 216 și 217, fiecare în valoare de 1.200$, plătibile către Kovler Furniture, pentru mobilă de birou cu un preț de factură de 4.800$, plătită 1 imediat și cîte ¼ în rate lunare pe următoarele trei luni.
19	A emis cecul nr. 336 pentru voucherul nr. 214.
19	A emis cecul nr. 337 pentru voucherul nr. 211.
20	A emis cecul nr. 338 pentru voucherul nr. 212.
21	A întocmit voucherul nr. 218, plătibil către Majumar Supply, 540$ (380$ în contul Materiale de comercializare și 160$ în contul Materiale de birou), condiții a/10 sfl.
22	A întocmit voucherul nr. 219, plătibil către Belmonte Videocassettes, pentru mărfuri, 660$, data facturii 20 iulie, condiții 2/10, a/30, FOB port încărcare. Cheltuielile de transport sînt plătite de furnizor și incluse în suma totală a facturii, 60$.
23	A întocmit voucherul nr. 220, plătibil către Southfield National Bank, pentru achitarea unui efect comercial de 8.000$, plus 200$ dobîndă.
23	A emis cecul nr. 339 pentru voucherul nr. 220.
25	A întocmit voucherul nr. 221, plătibil către Howe Insurance Company, pentru o poliță de asigurare de un an, 960$.
26	A emis cecul nr. 340 pentru voucherul nr. 221.
27	A întocmit voucherul nr. 222, plătibil către Shriver Distributors, pentru mărfuri, 1.200$, data facturii 26 iulie, condiții 2/10, a/60, FOB port încărcare.

28	A întocmit voucherul nr. 223, plătibil către Garland Express, pentru cheltuielile de transport-aprovizionare aferente mărfurilor primite pe 27 iulie, 76$.
29	A întocmit voucherul nr. 224, plătibil în contul Drepturi de personal, pentru plata salariilor lunare, 15.800$ (a se repartiza astfel: Cheltuieli privind salariile personalului vînzător, 8.800$ și Cheltuieli privind salariile personalului administrativ, 7.000$).
29	A emis cecul nr. 341 pentru voucherul nr. 224.
30	A emis cecul nr. 342 pentru voucherul nr. 219.
31	A întocmit voucherul nr. 225 pentru a suplimenta fondul pentru cheltuieli mărunte în numerar. O inventariere a banilor din fond scoate în evidență100$ în numerar și următoarele chitanțe: tarife poștale, 88$; materiale de birou, 68$; telegramă, 12$; flori pentru un angajat internat la spital, 60$ și tarife pentru servicii de transport, 108$. Suma dintre numerarul existent și chitanțe este cu 64$ mai puțin decît soldul contabil al fondului în numerar.
31	A emis cecul nr. 343 pentru voucherul nr. 225.

Se cere

1. Înregistrați operațiunile într-un registru de vouchere (pagina 18), un registru de cecuri (pagina 12) și un jurnal general (pagina 10), aplicînd metoda brută.
2. Întocmiți fișa contului Vouchere de plătit (211) și sistematizați acele sume din înregistrările din jurnal și registre care afectează acest cont. Se presupune că acest cont, Vouchere de plătit, avea la 30 iunie sold zero.
3. Verificați soldul contului Vouchere de plătit prin întocmirea unei situații a voucherelor neplătite.

Probleme — set B

Problema 7B-1. Controlul intern *(O.S. 1, 2)*

Ravikumar Company, o firmă de dimensiuni mici, își organizează departamentul contabil astfel încît acesta să exercite un control intern maxim, ținînd cont de restricția resurselor limitate. În departamentul contabil există trei angajați (1, 2 și 3), fiecare avînd o anumită experiență în domeniul contabilității. Departamentul contabil trebuie să îndeplinească următoarele funcții: (a) să țină Registrul Jurnal (jurnalul general), (b) să țină registrul analitic al furnizorilor, (c) să țină registrul analitic al clienților, (d) să completeze cecurile pentru a fi semnate, (e) să mențină jurnalul de plăți, (f) să emită note de creditare pentru mărfuri restituite și rabaturi, (g) să confrunte soldul contului bancar și (h) să gestioneze și să depună numerarul încasat.

Se cere

1. În ipoteza că fiecare angajat își exercită numai funcțiile desemnate, atribuiți funcțiile enumerate mai sus celor trei salariați, astfel încît să se asigure cel mai înalt grad de control intern posibil.
2. Identificați patru combinații posibile ale funcțiilor care să nu dea rezultate favorabile.

Problema 7B-2. Confruntarea soldurilor de disponibilități *(O.S. 4)*

Informațiile de mai jos se referă la Jorge Mendoza Company și sînt valabile pentru data de 31 octombrie 19xx:

a. Soldul contabil al mijloacelor bănești era la 31 octombrie de 21.327,08$. Soldul din extrasul de cont bancar la aceeași dată era de 26.175,73$.
b. Un depozit în sumă de 2.610,47$, reprezentînd mijloace bănești încasate la 31 octombrie, nu a apărut în extrasul de cont bancar.
c. Cecurile emise și aflate în circulație însumează 1.968,40$.

d. Un cec în sumă de 960,00$ restituit împreună cu extrasul de cont a fost înregistrat în jurnalul de plăți incorect, la suma de 690,00$. Cecul era pentru achiziționarea de mărfuri cu plata imediată.
e. Comisioanele pentru servicii bancare prestate în luna octombrie au fost în sumă totală de 12,50$.
f. Banca a încasat un efect comercial de 6.120,00$ în numele Jorge Mendoza Company. Valoarea nominală a efectului era de 6.000,00$.
g. Împreună cu extrasul de cont a fost restituit un cec FA în valoare de 91,78$, emis de un client, Beth Franco.
h. Banca a dedus din greșeală din contul companiei un cec de 425,00$ emis de o altă companie.
i. Banca a raportat o creditare a contului cu suma de 170,00$, reprezentînd dobînda la soldul bancar mediu aferentă lunii octombrie.

Se cere

1. Întocmiți fișa de confruntare a soldurilor de disponibilități a Jorge Mendoza Company pentru data de 31 octombrie 19xx.
2. Întocmiți articolele de Jurnal necesare pentru rectificarea conturilor.
3. Determinați suma mijloacelor bănești care ar trebui să apară în Bilanț la 31 octombrie.

Problema 7B-3. Confruntarea soldurilor de disponibilități ***(O.S. 4)***

Informațiile prezentate mai jos sînt extrase din evidențele Vandermeer Company:

Din jurnalul de încasări		Pagina 22
Data		**Debit Mijloace bănești**
sept.	1	2.832
	9	28.972
	16	26.428
	23	20.974
	30	15.604
		94.810

Din jurnalul de plăți		Pagina 106
Data	**Număr cec**	**Credit Mijloace bănești**
sept. 1	1551	2.436
4	1552	44
7	1553	12
8	1554	38.800
9	1555	5.240
13	1556	18.270
17	1557	28
18	1558	372
19	1559	11.324
		76.526

Din Cartea mare

Mijloace bănești						**Cont nr. 111**	
						Sold	
Data		**Articol**	**Nr. ref.**	**Debit**	**Credit**	**Debit**	**Credit**
aug.	31	Sold				21.140	
sept.	30		Î22	94.810		115.950	
	30		P106		76.526	39.424	

FIRST NATIONAL BANK			Extras de cont al Vandermeer Company Vandermeer, MO			
CECURI/ DEBITE			DEPOZITE/ CREDITE		SOLDURI ZILNICE	
Data primirii	Cec nr.	Suma	Data primirii	Suma	Data	Suma
					9/01	24.832,00
9/03	1531	1.020,00	9/03	3.228,00	9/03	26.976,00
9/03	1550	64,00	9/10	28.972,00	9/04	24.532,00
9/04	1551	2.436,00	9/13	3.308,00 NC	9/06	24.488,00
9/04	1547	8,00	9/17	26.428,00	9/10	53.460,00
9/06	1552	44,00	9/24	20.974,00	9/11	12.130,00
9/11	1554	38.800,00	9/30	202,00 DOB	9/12	6.890,00
9/11	1549	2.530,00			9/13	10.198,00
9/12	1555	5.240,00			9/17	36.626,00
9/18	1556	18.270,00			9/18	18.328,00
9/18	1557	28,00			9/19	18.248,00
9/19		80,00 FA			9/24	39.222,00
9/25	1559	11.324,00			9/25	27.898,00
9/30		34.00 COM			9/30	28.066,00

Explicația simbolurilor:
NC — notă de creditare COM — comision FA — fără acoperire
ND — notă de debitare DOB — dobîndă la soldul mediu

Cecul FA a fost primit de la clientul P. James pentru o cumpărare de mărfuri. Nota de creditare reprezintă un efect comercial încasat de bancă, în valoare de 3.200$, plus dobînda. Depozitul din data de 1 septembrie, înregistrat de Vandermeer ca vînzări cu plata imediată în valoare de 2.832$, a fost înregistrat corect de bancă la suma de 3.228$. La 1 septembrie, se aflau în circulație următoarele cecuri: nr. 1531 cu 1.020$, nr. 1547 cu 8$, nr. 1548 cu 70$, nr. 1549 cu 2.530$ și nr. 1550 cu 64$.

Se cere

1. Întocmiți fișa de confruntare a soldurilor la data de 30 septembrie 19xx.
2. Întocmiți articolele de Jurnal necesare pentru rectificarea conturilor.
3. Ce sumă ar trebui să apară în Bilanț ca mijloace bănești la 30 aprilie?

Problema 7B-4. Operațiuni privind fondul în numerar *(O.S. 5)*

Broadway Theater Company a creat un fond în numerar pentru cheltuieli mărunte în barul său, astfel încît plata pentru livrările de mică valoare să se facă la primire. Operațiunile de mai jos au avut loc în lunile iulie și august:

iul.	1	Fondul a fost creat în sumă de 400,00$ din încasarea unui cec emis în acest scop.
	31	În fond există 31,42$ numerar și următoarele chitanțe: mărfuri primite, 204,30$; servicii de transport, 65,74$; servicii de spălătorie, 84,00$ și cheltuieli mărunte, 14,54$. Pentru suplimentarea fondului a fost completat un cec.
aug.	31	În fond există 55,00$ numerar și următoarele chitanțe: mărfuri primite, 196,84$; servicii de transport, 76,30$; servicii de spălătorie, 84,00$ și cheltuieli mărunte, 7,86$. Gestionarul fondului nu poate justifica surplusul de numerar din fond. Pentru suplimentarea fondului a fost completat un cec.

Se cere

Întocmiți articolele de Jurnal necesare pentru înregistrarea acestor operațiuni.

Problema 7B-5. Operațiunile din cadrul unui sistem de vouchere *(O.S. 7)*

Pe parcursul lunii octombrie, Galileo Company a derulat următoarele operațiuni:

oct. 1 A întocmit voucherul nr. 5260, plătibil către Connor Realty, pentru chiria pe luna octombrie, 2.100$.

2 A emis cecul nr. 4325 pentru voucherul nr. 5260.

3 A întocmit voucherul nr. 5261, plătibil către Parisi Company, pentru un transport de mărfuri, 12.600$, data facturii 2 octombrie, condiții 2/10, a/30, FOB port destinație.

4 A întocmit voucherul nr. 5262, plătibil către Granville Supply House, pentru materiale consumabile, 1.950$, repartizabile astfel: 1.350$ în contul Materiale de comercializare și 600$ în contul Materiale de birou, condiții a/10.

5 A întocmit voucherul nr. 5263, plătibil către Suburban Power and Light, pentru servicii lunare, 942$.

5 A emis cecul nr. 4326 pentru voucherul nr. 5263.

8 A întocmit voucherul nr. 5264, plătibil către Luchow Company, pentru mărfuri, 5.100$, data facturii 6 octombrie, condiții 2/10, a/60, FOB port încărcare. Luchow Company a plătit în avans cheltuielile de transport în valoare de 438$ și le-a inclus în valoarea facturii, care are un total de 5.538$.

9 A emis cecul nr. 4327 pentru voucherul nr. 5261.

10 A emis cecul nr. 4328 pentru voucherul nr. 5262.

11 A întocmit voucherul nr. 5265, plătibil către Goodman Company, pentru mărfuri, 2.910$, data facturii 9 octombrie, condiții 2/10, a/30, FOB port încărcare.

12 A întocmit voucherul nr. 5266, plătibil către Corcoran Freight Company, pentru cheltuielile de transport aferente mărfurilor primite de la Goodman Company, 354$, condiții a/10 sfl.

15 A emis cecul nr. 4329 pentru voucherul nr. 5264.

16 A restituit Goodman Company mărfuri necorespunzătoare în valoare de 660$, contra credit.

17 A întocmit voucherul nr. 5267, plătibil către Granville Supply House, pentru materiale consumabile, 1.125$, repartizabile astfel: 600$ în contul Materiale de comercializare și 525$ în contul Materiale de birou, condiții a/10.

18 A întocmit voucherul nr. 5268, plătibil către Lake National Bamk, pentru achitarea unui efect comercial de 90 de zile, 15.000$, plus 450$ dobîndă.

21 A emis cecul nr. 4330 pentru voucherul nr. 5268.

22 A emis cecul nr. 4331 pentru voucherul nr. 5265, mai puțin restituirea din 16 octombrie.

23 A întocmit voucherul nr. 5269, plătibil către Luchow Company, pentru mărfuri, 6.300$, data facturii 21 octombrie, condiții 2/10, a/30, FOB port încărcare. Luchow Company a plătit în avans cheltuielile de transport în valoare de 618$ și le-a inclus în vaioarea facturii, care are un total de 6.918$.

24 A întocmit voucherul nr. 5270, plătibil către Statewide Telephone Company, 111$. Plățile pentru serviciile telefonice sînt considerate cheltuieli privind întreținerea.

28 A emis cecul nr. 4332 pentru voucherul nr. 5270.

29 A întocmit voucherul nr. 5271, plătibil în contul Drepturi de personal, pentru plata salariilor lunare, 51.600$ (a se repartiza astfel: Cheltuieli privind salariile personalului vînzător, 39.900$ și Cheltuieli privind salariile personalului administrativ, 11.700$).

30 A emis cecul nr. 4333 pentru voucherul nr. 5271.

31 A emis voucherul nr. 5272, plătibil către Bender Maintenance Company, 1.080$, care se repartizează astfel: 2/3 în contul Cheltuieli privind reparațiile, vînzări și 1/3 în contul Cheltuieli privind reparațiile, administrative.

Se cere

1. Înregistrați operațiunile într-un registru de vouchere (pagina 18), un registru de cecuri (pagina 28) și un jurnal general (pagina 25), aplicînd metoda brută.
2. Întocmiți fișa contului Vouchere de plătit (211) și sistematizați acele sume din înregistrările din jurnal și registre care afectează acest cont. Se presupune că acest cont, Vouchere de plătit, avea la 30 septembrie sold zero.
3. Verificați soldul contului Vouchere de plătit prin întocmirea unei situații a voucherelor neplătite.

Exercițiu de decizie financiară

Finley's
(O.S. 1, 2, 3)

Finley's este un magazin universal de vînzări cu amănuntul, care are mai multe secții. Tehnicile sale de control intern al cumpărărilor și vînzărilor cu plata imediată sînt prezentate mai jos.

Vînzări cu plata imediată. Fiecare vînzare cu plata imediată este marcată în aparatul de casă al secției respective de către un vînzător desemnat. Aparatul de casă produce un bon de vînzare, care este remis clientului împreună cu produsele achiziționate. Pe o bandă continuă, aflată în interiorul aparatului de casă, se face o copie a bonului de vînzare. La sfîrșitul fiecărei zile, se apasă o tastă pentru „total" și aparatul de casă înscrie vînzările totale ale zilei pe o bandă continuă. Apoi, vînzătorul descuie casa, preia suma totală a vînzărilor, numără numerarul din casă, reține 100$ pentru rest și predă numerarul încasat casierului. Apoi, vînzătorul înregistrează sumele din banda aparatului de casă și este gata pentru operațiunile zilei următoare.

Cumpărări cu plata imediată. Toate produsele sînt comandate de un agent de aprovizionări, la cererea șefilor de secții. Atunci cînd se primesc bunurile, funcționarul departamentului de recepție întocmește în trei exemplare o notă de intrare-recepție. Primul exemplar este trimis agentului de aprovizionări, al doilea este remis șefului de secție, iar al treilea este reținut de funcționarul departamentului de recepție a mărfurilor. Facturile sînt remise imediat departamentului contabil, pentru a se asigura efectuarea plății în perioada de discount. După achitare, factura este remisă agentului de aprovizionări pentru a fi comparată cu comanda și cu nota de intrare-recepție și apoi este restituită departamentului contabil pentru îndosariere.

Se cere

Pentru fiecare din situațiile prezentate mai sus identificați cel puțin un neajuns major al sistemului de control intern. Ce sugestii aveți pentru perfecționarea sistemului?

Răspunsuri la testul individual

1. c	3. b	5. b	7. a	9. c
2. b	4. d	6. c	8. b	10. a

OBIECTIVE DE STUDIU

1. *Prezentarea obiectivelor rapoartelor financiare.*
2. *Prezentarea caracteristicilor calitative ale informației contabile și descrierea relațiilor dintre acestea.*
3. *Definirea și descrierea utilizării convențiilor* comparabilității, permanenței metodelor, importanței relative (pragului de semnificație), prudenței, bunei informări *și* fezabilității.
4. *Sintetizarea conceptelor ce stau la baza contabilității financiare și a legăturilor dintre acestea și etica raportării financiare.*
5. *Identificarea și descrierea principalelor componente ale unui Bilanț sistematizat.*
6. *Întocmirea Conturilor de rezultate sistematizate analitice (detaliate) și sintetice (simplificate).*
7. *Utilizarea rapoartelor financiare sistematizate pentru evaluarea simplă a lichidității și profitabilității.*

CAPTOLUL 8

Convențiile contabile și rapoartele financiare sistematizate

Rapoartele financiare reprezintă cel mai important mijloc prin care informația contabilă este comunicată factorilor de decizie. Pentru factorii de decizie din afara întreprinderii, rapoartele financiare, care sînt de obicei auditate de contabili independenți, reprezintă deseori unica sursă de informații disponibilă direct de la companie. Astfel, devine esențial ca toți studenții economiști să cunoască foarte bine obiectivele și conceptele ce stau la baza raportării financiare, ca și formele și metodele de evaluare a rapoartelor financiare. Această cunoaștere reprezintă baza studierii mai aprofundate a contabilității. După parcurgerea acestui capitol, ar trebui să stăpîniți obiectivele de studiu enunțate în partea stîngă a paginii.

MOMENT DECIZIONAL

The Gap, Inc.

■ Corporațiile publică rapoarte anuale cu scopul de a-și distribui rapoartele financiare și de a comunica alte informații relevante pentru acționari și terțe persoane din afara întreprinderii. Datorită faptului că acești utilizatori nu au acces direct la evidențele contabile, ei trebuie să se bazeze pe informațiile conținute în raportul anual. Pe lîngă rapoartele financiare și informațiile suplimentare, managementul trebuie să-și prezinte propriile metode, pentru a ajuta cititorul să înțeleagă datele din rapoarte.

Managementul The Gap, Inc., unul dintre cei mai puternici vînzători cu amănuntul din SUA, specializat în haine de ocazie și sport pentru bărbați, femei și copii, i-a ajutat pe cititorii raportului său anual din 1989, prezentînd pe prima pagină o serie de date statistice sub titlul „Informații financiare". Majoritatea datelor din serie se bazau pe informații din rapoartele financiare din anul precedent. Pe lîngă informații atît de importante, cum ar fi vînzările nete, profituri nete și total active, apăreau o serie de indicatori, inclusiv capitalul lucrativ (fondul de rulment), lichiditatea generală, gradul de îndatorare, profiturile nete ca procent din vînzările nete și rata rentabilități financiare. Bineînțeles, acești indicatori nu au nici o semnificație decît dacă persoana cunoaște atît elementele componente, cît și implicațiile lor. Datorită faptului că este foarte important să știți să citiți și să interpretați rapoartele financiare, acest capitol prezintă categoriile și clasificările utilizate în Bilanțuri și Conturi de rezultate și cîțiva dintre cei mai importanți indicatori ai analizei financiare. Capitolul începe cu descrierea obiectivelor, caracteristicilor și convențiilor ce stau la baza elaborării rapoartelor financiare. ■

Obiectivele informației financiare [1]

OBIECTIVUL 1
Prezentarea obiectivelor rapoartelor financiare

SUA au o economie de schimb foarte dezvoltată. În acest tip de economie, majoritatea bunurilor și serviciilor sînt schimbate contra bani sau drepturi asupra banilor în loc să fie utilizate sau schimbate în natură de către producători. Majoritatea agenților economici (ca număr) sînt organizați sub forma întreprinderilor individuale și a asociațiilor. Însă, după cum am remarcat anterior (în capitolul referitor la contabilitatea ca sistem informațional), cel mai mare volum de activitate se derulează prin companii deținute de publicul investitor, denumite corporații. Printre acestea se numără multe corporații mari care desfășoară operațiuni de cumpărare, vînzare și atrag resurse de finanțare pe piețele din SUA și din întreaga lume.

Prin emiterea acțiunilor și obligațiunilor care sînt tranzacționate pe piața financiară, agenții economici își pot majora capitalul pentru activitățile de producție și comercializare. Investitorii sînt interesați mai curînd de remunerarea capitalului (venituri din dividende) și de prețul de piață al investițiilor lor, decît de gestionarea companiei. Creditorii doresc să știe dacă un agent economic poate rambursa un împrumut în condițiile stabilite. Prin urmare, atît investitorii, cît și creditorii vor să știe dacă o companie poate sau nu genera fluxuri de lichidități pozitive. Rapoartele financiare sînt importante pentru ambele grupuri în derularea acestei analize. Ele oferă informații prețioase, care contribuie la determinarea de către investitori și creditori a capacității întreprinderii de a plăti dividende și de a rambursa creditele și a plăti dobînzile. Astfel, piața alocă resursele limitate acelor agenți economici care le pot utiliza cît mai eficient.

Nevoile utilizatorilor și mediul economic general prezentate mai sus formează baza celor trei obiective ale rapoartelor financiare, stabilite de Comisia Standardelor de Contabilitate Financiară (FASB), care constau în:[2]

1. *A furniza informații utile pentru deciziile de investiții și de creditare* — rapoartele financiare ar trebui să ofere informații care să-i ajute pe investitorii și creditorii actuali și potențiali să ia decizii raționale privind investițiile și creditarea. Rapoartele trebuie să fie astfel formulate încît să fie clare pentru toți cei ce au un anumit volum de cunoștințe economice și doresc să studieze cu atenție informațiile oferite.
2. *A oferi informații utile pentru evaluarea fluxurilor de lichidități viitoare* — rapoartele financiare trebuie să ofere informații care să-i ajute pe investitorii (proprietarii) și creditorii actuali și potențiali să determine volumul, evoluția în timp și riscul încasărilor viitoare din dividende și dobînzi, precum și veniturile din vînzarea, răscumpărarea sau ajungerea la scadență a acțiunilor sau obligațiunilor.
3. *A oferi informații privind resursele economice, drepturile asupra acestor resurse și modificările acestora* — rapoartele financiare trebuie să ofere informații privind activele, datoriile și capitalurile proprii ale întreprinderii, precum și despre influența operațiunilor economice asupra acestor active, datorii și capitaluri proprii.

Rapoartele financiare externe de uz general reprezintă cea mai importantă modalitate de a prezenta periodic unor terțe persoane din afara întreprinderii informațiile colectate și prelucrate de sistemul contabil. Din acest motiv, aceste rapoarte — Bilanțul, Contul de rezultate, Situația capitalurilor proprii și Situația fluxurilor de lichidități — reprezintă cel mai important produs al siste-

---

[1] Această discuție se bazează pe articolul "Objectives of Financial Reporting by Business Enterprises", *Statements of Financial Accounting Concepts No 1* (Stamford, Conn.: Financial Accounting Standards Board, 1978), par. 6-16 și 28-40.

[2] *Ibidem*, par. 32-54.

mului contabil. Aceste rapoarte financiare sînt considerate „de uz general" datorită faptului că se adresează unui cerc larg de beneficiari. Ele sînt „externe" pentru că utilizatorii provin din mediul extern al întreprinderii. Din cauza unui potențial conflict de interese dintre manageri, care trebuie să întocmească rapoartele, și investitori și creditori, care investesc în companie sau îi acordă credite, aceste rapoarte sînt deseori auditate de contabili din exteriorul întreprinderii, pentru a mări încrederea în fiabilitatea lor.

Caracteristicile calitative ale informației contabile [3]

OBIECTIVUL 2
Prezentarea caracteristicilor calitative ale informației contabile și descrierea relațiilor dintre acestea

Studenții care urmează pentru prima dată un curs de contabilitate își pot imagina cu ușurință că știința contabilă este foarte exactă. Această idee este susținută și de faptul că toate problemele din acest manual și din alte cursuri introductive pot fi rezolvate. Toate sumele corespund; toate egalitățile se realizează. În precizia sa, contabilitatea pare similară cu matematica. În acest curs, bazele științei contabile sînt prezentate la început într-o formă simplă, pentru a vă ajuta să le înțelegeți. Cu toate acestea, în practică informația contabilă nu este nici simplă, nici precisă și rareori satisface toate cerințele. FASB (Comisia Standardelor de Contabilitate Financiară) evidențiază acest lucru în următoarea afirmație:

> Informațiile oferite de rapoartele financiare sînt deseori rezultatul unor cuantificări mai curînd aproximative decît exacte. Cuantificările implică de obicei numeroase estimări, clasificări, sintetizări, raționamente și sistematizări. Produsul activității economice într-o economie dinamică este incert și rezultă din combinațiile mai multor factori. Astfel, în ciuda impresiei de exactitate pe care o creează rapoartele financiare, cu cîteva excepții, cuantificările reprezintă aproximări, care se pot baza mai curînd pe reguli și convenții decît pe sume exacte.[4]

Scopul informațiilor contabile — de a oferi datele de bază de care au nevoie diferiți utilizatori pentru a lua decizii fundamentate — este un ideal. Diferența dintre ideal și actual constituie cea mai interesantă și controversată parte a contabilității. Pentru a facilita procesul de interpretare a informației contabile, FASB a determinat **caracteristicile calitative** ale informațiilor contabile, care reprezintă standarde pentru aprecierea acestor informații. În plus, mai există și convențiile general acceptate privind înregistrarea și raportarea, care simplifică interpretarea. Relațiile dintre aceste concepte sînt prezentate în Figura 8-1.

Cele mai importante caracteristici calitative sînt claritatea și utilitatea. **Claritatea** depinde atît de contabil, cît și de factorul de decizie. Contabilul întocmește rapoartele financiare în concordanță cu practicile acceptate, producînd informații importante, care se presupune că sînt clare. Însă factorul de decizie trebuie să hotărască ce informație să utilizeze, cum să o utilizeze și ce semnificație are aceasta.

Pentru ca informația contabilă să îndeplinească cerința de **utilitate**, ea trebuie să prezinte două caracteristici calitative de bază: relevanță și fiabilitate. **Relevanța** semnifică faptul că informația poate influența luarea unei decizii. Cu alte cuvinte, dacă nu ar fi fost disponibile informații relevante, s-ar fi luat o

---

[3] Discuția din acest paragraf se bazează pe articolul "Qualitative Characteristics of Accounting Information", *Statement of Financial Accounting Concepts No.2* (Stamford, Conn.: Financial Accounting Standards Board, 1980).

[4] *Statements of Financial Accounting Concepts No 1*, par. 20.

altă decizie. Pentru a fi relevantă, informația trebuie să prezinte fapte trecute (feedback), să contribuie la formularea previziunilor și să fie oportună. De exemplu, Contul de rezultate oferă informații privind activitatea companiei din anul trecut (feedback) și ajută la planificarea activității pentru anul viitor (previziune). Totuși, pentru a fi utilă, informația trebuie de asemenea să fie comunicată cît mai repede după încheierea anului, pentru a influența operațiunile din anul următor (oportunitate).

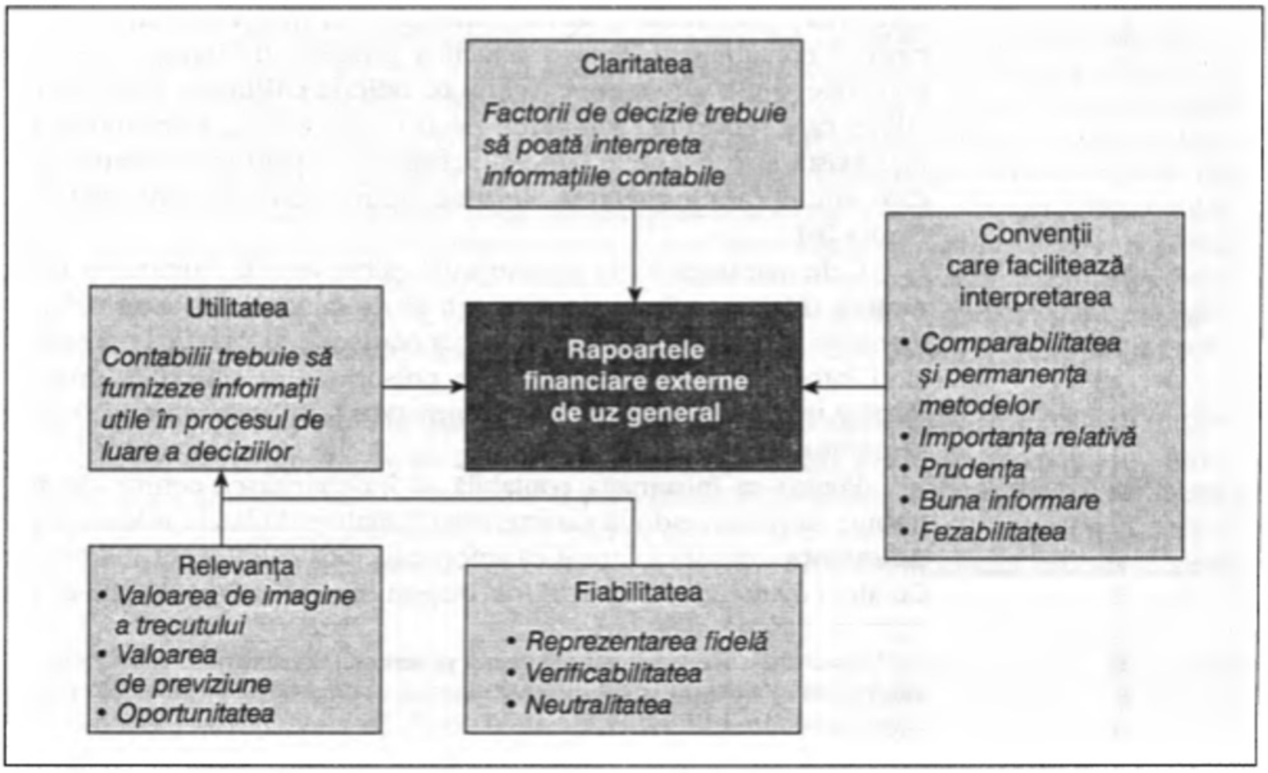
Pe lîngă relevanță, informația trebuie să prezinte **fiabilitate**. Cu alte cuvinte, utilizatorul trebuie să se poată baza pe această informație. Ea trebuie să reprezinte cu adevărat fenomenul pe care se presupune că-l reprezintă. Ea trebuie să fie credibilă și verificabilă de către părți independente care ar utiliza aceleași metode de cuantificare. De asemenea, informația trebuie să fie neutră. Contabilitatea trebuie să reflecte activitatea economică cît mai exact posibil, fără a prezenta situații mai „colorate" cu scopul de a influența pe cineva într-o anumită direcție. De exemplu, Bilanțul trebuie să reflecte resursele economice, obligațiile și capitalurile proprii ale unei întreprinderi cît mai exact, în conformitate cu principiile contabile general acceptate, iar acest Bilanț ar trebui să fie verificabil de către un auditor.

Convențiile (principiile) care facilitează interpretarea informațiilor contabile

OBIECTIVUL 3
Definirea și descrierea utilizării convențiilor comparabilității, permanenței metodelor, importanței relative (pragului de semnificație), prudenței, bunei informări *și* fezabilității

Într-o mare măsură, întocmirea rapoartelor financiare se bazează pe estimări și pe regulile arbitrare ale constatării și repartizării. În această carte, vom atrage atenția asupra anumitor probleme legate de rapoartele financiare. Una dintre acestea rezidă în neconstatarea schimbării valorii banilor datorită fenomenului inflaționist. O altă problemă se referă la trecerea imobilizărilor necorporale, cum ar fi cheltuielile de cercetare și dezvoltare, în activ dacă sînt achiziționate din afara companiei și pe cheltuieli dacă sînt realizate în cadrul companiei.

Figura 8-1. Caracteristicile calitative și convențiile referioare la informația contabilă

Existența acestor probleme nu ar trebui să ducă la concluzia că rapoartele financiare nu sînt utile; ele sînt esențiale. Cu toate acestea, utilizatorii trebuie să știe cum să le interpreteze. Pentru a facilita această interpretare, contabilii se bazează pe parcursul înregistrării operațiunilor și în elaborarea rapoartelor financiare pe cinci convenții: (1) comparabilitatea și permanența metodelor, (2) importanța relativă (pragul de semnificație), (3) prudența, (4) buna informare și (5) fezabilitatea.

Comparabilitatea și permanența metodelor

Una dintre caracteristicile care face informațiile contabile mai utile este comparabilitatea. Informațiile privind o companie sînt mai utile dacă pot fi comparate cu fapte similare referitoare la această companie din diferite perioade de timp sau referitoare la o altă companie, pentru aceeași perioadă de timp. **Comparabilitatea** înseamnă că informațiile sînt prezentate astfel încît factorul de decizie să poată identifica asemănările, diferențele și evoluțiile ce caracterizează perioade de timp sau companii diferite.

Aplicarea consecventă a anumitor metode de cuantificare și procedee contabile este foarte importantă pentru asigurarea comparabilității. Principiul (convenția) **permanenței metodelor** impune ca un anumit procedeu contabil, odată adoptat, să fie utilizat în continuare pe parcursul unui exercițiu, iar orice schimbare de metodă să fie adusă la cunoștința utilizatorilor informațiilor contabile. Astfel, în absența unei note care să menționeze schimbarea, utilizatorii rapoartelor financiare pot presupune că nu s-a efectuat nici o modificare arbitrară în abordarea contabilă a unui anumit cont sau articol, care să afecteze interpretarea rapoartelor.

Dacă managementul decide că un anumit procedeu este necorespunzător și trebuie schimbat, principiile contabile general acceptate impun ca modificarea și efectele monetare ale acesteia să fie prezentate într-o anexă la rapoartele financiare:

> Natura și justificarea modificării principiului contabil și efectele acesteia asupra profitului trebuie reflectate în rapoartele financiare ale exercițiului în care aceasta a avut loc. Justificarea schimbării trebuie să explice clar de ce este mai potrivit noul principiu adoptat.[5]

De exemplu, pe parcursul anului curent, o companie ar putea raporta că și-a schimbat metoda de evaluare a stocurilor din cauză că managementul consideră că noua metodă reflectă mai realist circuitul cheltuielilor.

Importanța relativă (pragul de semnificație)

Termenul de **prag de semnificație** se referă la importanța unui element sau a unui fapt. Dacă un element sau un fapt prezintă importanță, înseamnă că acesta este relevant pentru utilizatorii rapoartelor financiare. Cu alte cuvinte, un element este important (semnificativ) atunci cînd utilizatorul ar fi luat o altă decizie dacă nu-l cunoștea. Contabilul se confruntă adesea cu decizii privind elemente sau fapte minore, care nu prezintă mare importanță pentru utilizatori, indiferent de modul în care sînt evidențiate. De exemplu, în capitolul privind achiziționarea și amortizarea activelor imobilizate, noi sugerăm că este mai practică înregistrarea directă a instrumentelor mărunte pe cheltuieli decît amortizarea lor ca active. De asemenea, cheltuielile de capital de valoare mică, sub 500$, pot fi trecute pe cheltuieli mai curînd decît înregistrate ca echipamente și amortizate.

[5] Accounting Principles Board, "Accounting Changes", *Opinion No 20* (New York: American Institute of Certified Public Accountants, 1971), par.17.

În general, un element prezintă importanță relativă (este semnificativ) dacă se presupune fundamentat că evidențierea sa va influența deciziile utilizatorilor rapoartelor financiare. Importanța relativă (pragul de semnificație) a unui element se determină în mod normal prin raportarea valorii sale bănești la valoarea anumitor elemente ale rapoartelor financiare, precum venitul net sau totalul activelor. Anumiți contabili consideră că atunci cînd un element are o importanță relativă mai mare sau egală cu 5% din venitul net, el este semnificativ. Totuși, pe lîngă valoare, pragul de semnificație mai depinde și de natura elementului. De exemplu, pentru o companie multimilionară, omiterea înregistrării unui articol în valoare de 5.000$ poate fi nesemnificativă, însă descoperirea unui furt sau a unei mite de 5.000$ poate avea o importanță foarte mare. De asemenea, suma mai multor erori nesemnificative poate avea o valoare importantă. Contabilii sînt cei care apreciază importanța relativă a multor elemente, iar utilizatorii rapoartelor financiare depind de corectitudinea și exactitatea acestor raționamente.

Prudența

Contabilii încearcă să-și fundamenteze deciziile pe logică și pe probe, astfel încît să asigure reflectarea cît mai exactă a faptelor. Cu toate acestea, în procesul de apreciere și estimare ei se confruntă adesea cu îndoieli. În asemenea cazuri, se acționează conform principiului **prudenței**. Acest principiu consemnează că, atunci cînd un contabil se confruntă cu îndoieli majore în privința procedeului contabil pe care ar trebui să îl utilizeze, trebuie să-l aplice pe acela care nu va conduce la o supraevaluare a activelor și veniturilor.

Una dintre cele mai frecvente aplicări ale principiului prudenței se referă la utilizarea metodei valorii celei mai mici între cost și prețul pieței în contabilitatea plasamentelor pe termen scurt (vezi capitolul referitor la activele lichide curente) și a stocurilor (vezi capitolul referitor la stocuri). Prin această metodă, dacă valoarea de piață este mai mare decît costul, elementul se înregistrează la valoarea mai mică, la cost. Dacă valoarea de piață este mai mică decît costul, elementul se evidențiază în contabilitate la valoarea mai prudentă, cea de piață.

Principiul prudenței poate fi un instrument util în cazurile îndoielnice, însă aplicarea sa abuzivă conduce la elaborarea unor rapoarte financiare incorecte și false. Să presupunem că cineva aplică eronat această convenție, trecînd pe cheltuieli un activ imobilizat în momentul cumpărării. Profitul și activul exercițiului curent vor fi subevaluate, iar profitul exercițiilor viitoare va fi supraevaluat. Din acest motiv, contabilii trebuie să recurgă la convenția prudenței numai atunci cînd apare o îndoială cu privire la procedeul contabil ce trebuie aplicat.

Buna informare

Principiul **bunei informări** (al divulgării integrale) impune ca rapoartele financiare și anexele acestora să prezinte toate informațiile relevante pentru înțelegerea lor de către utilizatori. Cu alte cuvinte, informația contabilă trebuie să furnizeze toate explicațiile necesare pentru a nu fi interpretată greșit. Notele explicative (anexele) sînt considerate parte integrantă a rapoartelor financiare. De exemplu, după cum am menționat anterior, orice modificare intervenită de la un exercițiu contabil la altul trebuie raportată. În general, forma rapoartelor contabile poate influența utilitatea lor în luarea anumitor decizii. De asemenea, anumite articole, cum ar fi suma cheltuielilor privind amortizarea din Contul de rezultate și amortizarea cumulată din Bilanț, sînt esențiale pentru utilizatorii rapoartelor financiare.

Alte exemple de bună informare impusă de Comisia Standardelor de Contabilitate Financiară (FASB) și alte organisme oficiale sînt datele referitoare

la: principiile contabile aplicate la întocmirea rapoartelor, condițiile fundamentale de îndatorare ale companiei, obligațiile și contingențele (evenimentele imprevizibile), precum și evenimentele importante care se vor derula după data întocmirii raportului. Cu toate acestea, la un moment dat rapoartele financiare devin atît de confuze încît anexele mai mult împiedică decît favorizează înțelegerea acestora. Pe lîngă informațiile ce trebuie reflectate în mod obligatoriu, aplicarea principiului bunei informări se bazează și pe raționamentele managementului și ale contabililor care întocmesc rapoartele financiare.

În ultimii ani, convenția bunei informări a fost influențată de utilizatorii informațiilor contabile. În scopul de a proteja investitorii, auditorii independenți, bursele de valori și SEC (Securities and Exchange Commission — Comisia Hîrtiilor de Valoare) au înaintat multiple solicitări de informare către societățile pe acțiuni. SEC a insistat în mod deosebit asupra obligativității bunei informări. În consecință, în prezent publicul are la dispoziție informații mai multe și mai calitative privind corporațiile decît în perioadele anterioare.

Fezabilitatea

Principiul **fezabilității** (cost-beneficiu) stă la baza tuturor caracteristicilor calitative și a celorlalte convenții. El afirmă că beneficiile aduse de furnizarea unor noi informații contabile trebuie să fie mai mari decît costurile legate de aceasta. Bineînțeles, trebuie atinse anumite nivele minime de relevanță și fiabilitate pentru ca informațiile contabile să fie utile. Totuși, pe lîngă aceste nivele minime, este de competența FASB și SEC, în calitate de solicitanți ai informațiilor, și a contabilului, în calitate de furnizor de informații, să analizeze costurile și beneficiile (avantajele) în fiecare caz. Majoritatea costurilor legate de furnizarea informațiilor sînt suportate de la început de furnizori; beneficiile însă apar atît la furnizori, cît și la utilizatori. În sfîrșit, atît costurile, cît și beneficiile se reflectă asupra societății sub forma prețurilor și a beneficiilor sociale datorate alocării mai eficiente a resurselor.

Costurile și beneficiile unei anumite solicitări de divulgare a informațiilor contabile sînt atît directe, cît și indirecte, atît imediate, cît și reportate. Cu alte cuvinte, este dificil să estimezi costurile și beneficiile finale ale unei reglementări costisitoare și pe termen lung. FASB, de exemplu, permite anumitor companii mari să realizeze în rapoartele lor financiare o informare suplimentară referitor la efectele modificării costurilor curente (ne referim la acest lucru în capitolul privind contabilitatea internațională și investițiile între companii). Majoritatea companiilor optează pentru neprezentarea acestor informații, considerînd că toate costurile legate de producerea și furnizarea lor depășesc beneficiile înregistrate de utilizatorii rapoartelor lor financiare. Fezabilitatea reprezintă o problemă cu care se confruntă toate organele de normalizare, inclusiv FASB și SEC. Deși nu există modalități exacte de cuantificare a costurilor și beneficiilor, principiul fezabilității se aplică în multe din activitățile unui contabil.

Conceptele contabilității financiare și etica raportării

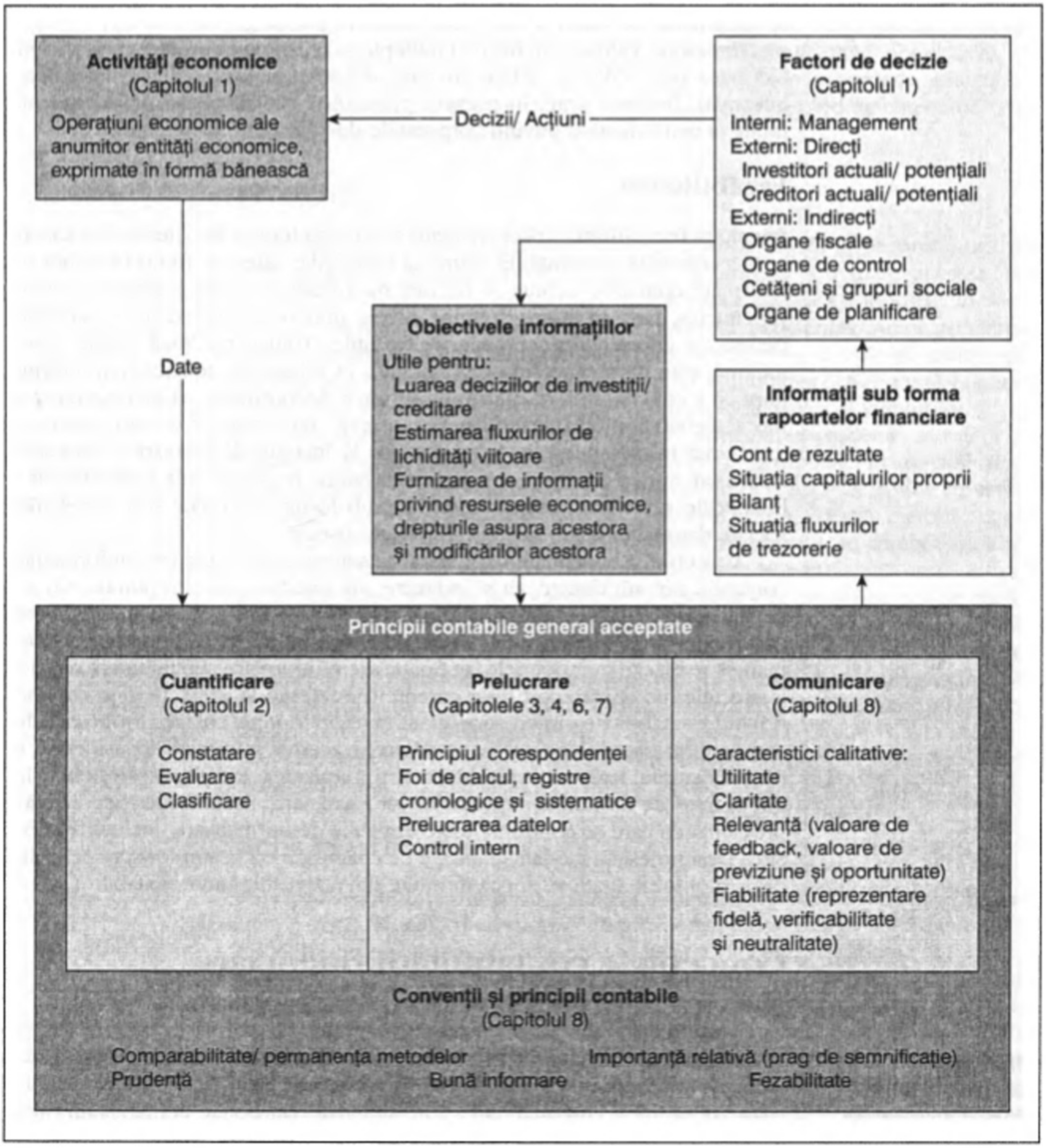
OBIECTIVUL 4
Sintetizarea conceptelor ce stau la baza contabilității financiare și a legăturilor dintre acestea și etica raportării financiare

În acest manual s-a pus accentul atît pe relațiile dintre conceptele contabile și tehnicile și procedeele practice, cît și pe raționamentele subiective care stau la baza aplicării lor. În continuare, vom sintetiza conceptele contabilității financiare prezentate pînă acum și vom scoate în evidență modul în care raționamentele pe baza cărora acestea se aplică generează o responsabilitate etică din partea furnizorului de informații.

O sinteză a conceptelor contabilității financiare

Primul capitol al acestui manual a prezentat contabilitatea ca sistem informațional ce contribuie la luarea deciziilor economice de către management. Acest sistem informațional este prezentat mai detaliat în Figura 8-2, incluzînd și conceptele contabilității financiare pe care urmează să le prezentăm în continuare. Pe ansamblu, Figura 8-2 prezintă sistemul informațional ca un proces

Figura 8-2. O sinteză a conceptelor contabilității financiare

continuu, cu circuit închis. Oamenii iau decizii pentru a desfășura acțiuni; aceste decizii și acțiuni influențează activitățile economice, care sînt succesiv cuantificate, prelucrate și comunicate înapoi factorilor de decizie sub forma rapoartelor financiare, care răspund nevoilor de informații sau obiectivelor acestora.

Factorii de decizie sînt reprezentați de utilizatorii interni (management) și utilizatorii externi, direcți și indirecți, ai informațiilor contabile. Investitorii și creditorii actuali și potențiali sînt utilizatori direcți; organele fiscale, organele de control, cetățenii și grupurile sociale și organele de planificare sînt utilizatori indirecți. Contabilii cuantifică anumite (dar nu toate) activități economice ale unor entități economice diverse (agenți economici, agenții guvernamentale, organizații non-profit și persoane fizice). În cazul fiecărei entități economice specifice, măsurarea operațiunilor economice se face în formă bănească.

Cuantificarea, prelucrarea și comunicarea informațiilor contabile se realizează în conformitate cu principiile contabile general acceptate (GAAP — Generally Accounting Principles), care cuprind toate regulile, procedeele și convențiile necesare pentru definirea practicii contabile la un moment dat. Cea mai importantă sursă a GAAP este Comisia Standardelor de Contabilitate Financiară (FASB), dar printre alte surse se numără și alte organe de autoritate, cum ar fi Institutul American al Contabililor Publici Autorizați (AICPA), precum și practicile tradiționale.

În procesul de cuantificare a operațiunilor economice, trebuie definite trei caracteristici. În primul rînd, prin constatare se determină momentul în care a avut loc operațiunea. În al doilea rînd, prin evaluare se determină valoarea operațiunii. De obicei, valoarea atribuită unei operațiuni se stabilește la nivelul costului (schimbul de valoare realizat în momentul constatării operațiunii). În al treilea rînd, prin clasificare se impune identificarea conturilor specifice în care trebuie înregistrată operațiunea. Atunci cînd aceste trei determinări se realizează în conformitate cu GAAP, operațiunea poate fi înregistrată în evidențele contabile.

Prelucrarea datelor contabile este simplificată dacă datele sînt stocate într-un mod care permite accesarea lor rapidă și ușoară în vederea întocmirii rapoartelor și dărilor de seamă financiar-contabile. Contabilitatea ținută manual sau pe suport magnetic, utilizarea foilor de calcul, a registrelor cronologice și sistematice sprijină această activitate. Mai mult decît atît, este important să existe un control intern asupra prelucrării datelor contabile, astfel încît să se protejeze activele și să se asigure o evidență exactă. În sfîrșit, principiul corespondenței (sau independenței exercițiului) este aplicat prin intermediul metodei acumulărilor, astfel încît profitul realizat de o întreprindere să fie reflectat corect.

În acest capitol ați aflat despre caracteristicile calitative ale informațiilor contabile și despre convențiile (principiile) contabile pe care se bazează aplicarea GAAP. Cunoașterea acestor caracteristici și convenții este esențială pentru interpretarea rapoartelor financiare care sînt prezentate factorilor decizionali. În sfîrșit, este importantă înțelegerea faptului că procesul contabil se realizează în funcție de obiectivele informaționale comunicate de factorii de decizie contabililor. Această legătură consolidează funcția principală a contabilității: furnizarea de informații utile factorilor decizionali.

Etica și raportarea financiară

Utilizatorii rapoartelor financiare depind de modul de judecată al contabililor în aplicarea conceptelor contabile, atunci cînd întocmesc aceste rapoarte. Această dependență creează o anumită responsabilitate de a acționa etic în procesul de raportare pentru managementul și contabilii unei companii. Întocmirea inten-

ționată a unor rapoarte financiare false se numește **raportare financiară frauduloasă**[6] și poate fi rezultatul deformării evidențelor contabile ale unei companii — manipularea evidenței stocurilor, falsificarea operațiunilor (vînzări sau comenzi fictive) — sau aplicarea greșită a principiilor contabile (evidențierea ca activ a unui element ce trebuia trecut pe cheltuieli).

Motivația raportării frauduloase își are originea în mai multe surse — de exemplu, dorința de a obține un preț mai mare la vînzarea companiei, respectarea obiectivelor proprietarilor sau obținerea unui împrumut. În alte cazuri, mobilul constă în interesul personal, cum ar fi compensarea suplimentară, promovarea sau evitarea penalizărilor pentru nerealizări. Costurile personale ale acestor acțiuni pot fi foarte mari — pedepse penale și pierderi financiare pot fi suportate de persoanele care autorizează sau întocmesc rapoarte financiare frauduloase. Și alte persoane, printre care investitori și creditori ai companiei, alți angajați și clienți, suportă efectele negative ale raportării financiare frauduloase.

Motivații ale raportării financiare frauduloase există într-o anumită măsură în orice companie. Este de competența managementului să asigure raportarea financiară exactă, dar este și responsabilitatea contabililor din interiorul companiei să aplice standarde etice înalte în desfășurarea obligațiilor lor profesionale, pentru a evita implicarea într-o activitate de raportare financiară frauduloasă. Raportarea financiară etică impune ca toți contabilii să aplice conceptele contabilității financiare astfel încît să prezinte o imagine fidelă a operațiunilor companiei și a situației sale financiare și să nu inducă în eroare utilizatorii rapoartelor financiare.

Bilanțul sistematizat

OBIECTIVUL 5
Identificarea și descrierea principalelor componente ale unui Bilanț sistematizat

Modelele de Bilanț pe care le-am prezentat pînă acum în acest manual prezentau conturile grupate pe categorii în active, datorii și capitaluri proprii. Din cauză că și o companie foarte mică poate avea sute de conturi, doar enumerarea acestora pe categoriile mari nu este foarte relevantă pentru utilizatorul documentului de sinteză. Stabilirea unor subcategorii în cadrul categoriilor principale face deseori ca rapoartele financiare să fie mult mai utile. Investitorii și creditorii analizează și evaluează relațiile ce există între subcategorii. Rapoartele financiare externe de uz general care sînt divizate în subcategorii utile sînt numite **rapoarte financiare sistematizate**.

Bilanțul reflectă situația financiară a unei companii la un moment dat. Subdiviziunile Bilanțului sistematizat prezentate în Exemplul 8-1 sînt tipice pentru majoritatea companiilor din SUA. Subdiviziunile capitalurilor proprii depind, firește, de forma de organizare a întreprinderii.

Activele

Activele unei companii sînt împărțite deseori în patru categorii: (1) active circulante; (2) investiții; (3) imobilizări corporale și (4) imobilizări necorporale. Anumite companii utilizează și o a cincea categorie, „alte active", pentru diferite active care nu se încadrează în nici una dintre celelalte grupări. Aceste categorii sînt prezentate în ordinea lichidității lor (ușurința cu care un activ poate fi transformat în mijloace bănești). De exemplu, activele circulante sînt considerate a fi mai lichide decît imobilizările corporale.

---

[6] National Commission on Fraudulent Financial Reporting, *Report of the National Commission on Fraudulent Financial Reporting* (Washington, D.C., 1987), p.2.

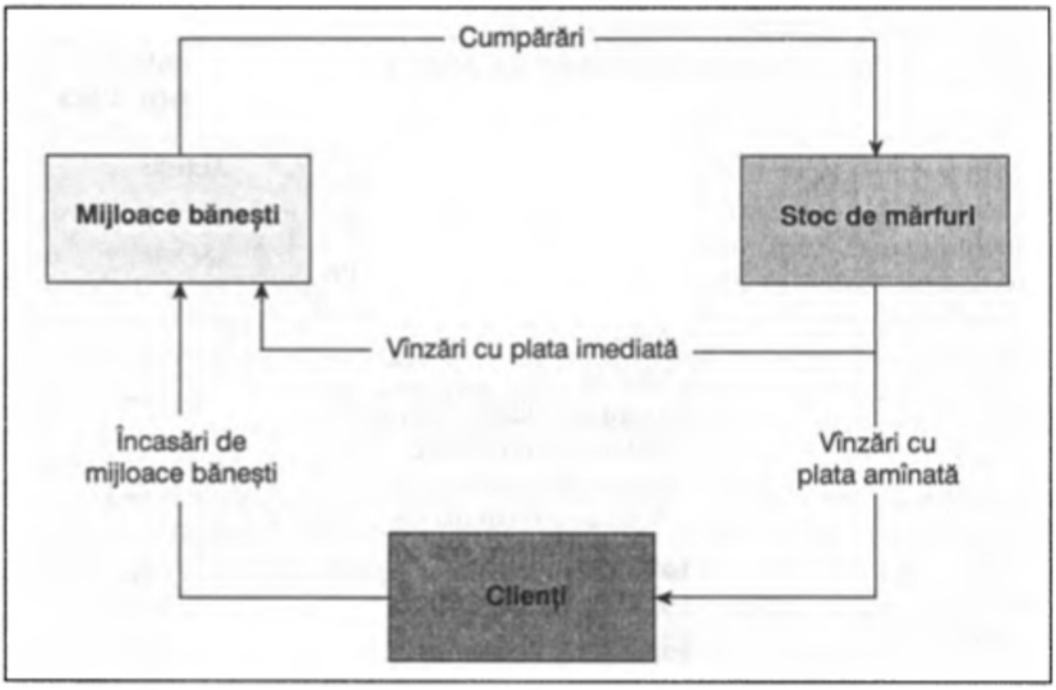
Exemplul 8-1. Bilanțul sistematizat al Shafer Auto Parts Company

Shafer Auto Parts Company
Bilanț
31 decembrie 19xx

Active			
Active circulante			
Mijloace bănești		$10.360	
Plasamente pe termen scurt		2.000	
Efecte comerciale de încasat		8.000	
Clienți		35.300	
Mărfuri		60.400	
Asigurare plătită în avans		6.600	
Materiale comerciale		1.060	
Materiale de birou		636	
Total active circulante			$124.356
Investiții			
Terenuri deținute pentru utilizări viitoare			5.000
Imobilizări corporale			
Terenuri		$ 4.500	
Clădiri	$20.650		
Minus amortizare cumulată	8.640	12.010	
Echipamente de producție	$18.400		
Minus amortizare cumulată	9.450	8.950	
Echipamente de birou	$ 8.600		
Minus amortizare cumulată	5.000	3.600	
Total imobilizări corporale			29.060
Imobilizări necorporale			
Mărci comerciale			500
Total active			$158.916
Datorii			
Datorii pe termen scurt			
Efecte comerciale de plătit		$15.000	
Furnizori		25.683	
Salarii de plătit		2.000	
Total datorii pe termen scurt			$ 42.683
Datorii pe termen lung			
Ipoteci de plătit			17.800
Total datorii			$ 60.483
Capitaluri proprii			
Fred Shafer, Capital			98.433
Total datorii și capitaluri proprii			$158.916

Activele circulante. **Activele circulante** (pe termen scurt sau curente) sînt formate din mijloace bănești sau alte active care se estimează rezonabil a fi transformate în bani (încasate), vîndute sau consumate pe parcursul anului următor sau al unui ciclu normal de exploatare al unei întreprinderi, dacă acesta are o durată mai mare de un an. Ciclul de exploatare normal al unei companii reprezintă timpul mediu necesar pentru ca un input de mijloace bănești să se transforme într-un output de mijloace bănești. După cum se vede

Figura 8-3. Ciclul de exploatare

în Figura 8-3, mijloacele bănești pot fi utilizate pentru cumpărări de mărfuri, care sînt vîndute cu plata imediată (numerar) sau amînată (creanță), dacă vînzarea se face în cont (pe credit). Dacă se vinde pe credit, creanța rezultată trebuie încasată înaintea încheierii ciclului de exploatare.

Pentru majoritatea companiilor, ciclul normal de exploatare este mai mic de un an, însă există și excepții. Companiile de prelucrare a tutunului, de exemplu, trebuie să condiționeze tutunul timp de doi sau trei pentru a-l comercializa. Cu toate acestea, stocul de tutun este considerat activ circulant, pentru că va fi vîndut în cursul ciclului normal de exploatare. Un alt exemplu sînt companiile care vînd în rate. Plățile eșalonate pentru un televizor sau un aragaz se pot desfășura pe douăzeci și patru sau treizeci și șase de luni, totuși aceste creanțe sînt considerate active circulante.

Mijloacele bănești reprezintă fără îndoială un activ circulant. Plasamentele pe termen scurt, efectele comerciale, creditele comerciale acordate (clienți) și stocurile sînt de asemenea active circulante (pe termen scurt), pentru că urmează a fi transformate în mijloace bănești pe parcursul anului următor sau al ciclului normal de exploatare în majoritatea firmelor. În Bilanț, ele sînt reflectate în ordinea ușurinței cu care pot fi transformate în bani (lichiditate). Contabilitatea acestor active circulante este prezentată în capitolul privind activele lichide pe termen scurt (curente).

Cheltuielile efectuate în avans (anticipate), cum ar fi chiriile și asigurările plătite în avans și stocurile de diferite materiale achiziționate mai curînd pentru consum decît pentru vînzare, trebuie de asemenea clasificate ca active circulante. Aceste tipuri de active sînt circulante (pe termen scurt) în sensul că dacă n-ar fi fost achiziționate cu anticipație, ar fi fost necesară o cheltuială curentă de mijloace bănești pentru a le obține.[7]

Atunci cînd se decide dacă un activ este sau nu circulant, are importanță ideea de „estimare rezonabilă". De exemplu, Plasamente pe termen scurt este un cont care reflectă investițiile temporare de mijloace bănești neutilizate sau care nu sînt necesare pe termen scurt în activitatea de exploatare. Manage-

[7] *Accounting Research and Terminology Bulletin*, ultima ediție (New York: American Institute of Certified Public Accountants, 1961), p. 20.

mentul poate estima rezonabil că va vinde aceste titluri de valoare pe parcursul anului sau ciclului de exploatare următor, atunci cînd vor interveni nevoi suplimentare de mijloace bănești. Investițiile în titluri de valoare pe care managementul nu estimează că le va vinde pe parcursul anului următor și care nu implică plasarea temporară a unor disponibilități bănești neutilizate trebuie reflectate în categoria investiții a unui Bilanț sistematizat.

Investițiile. Categoria **investițiilor** include active, în general de natura imobilizărilor (pe termen lung), care nu sînt utilizate în activitatea de exploatare normală a unei întreprinderi și pe care managementul nu planifică să le transforme în bani pe parcursul anului următor. Elementele incluse în această categorie sînt: hîrtiile de valoare deținute cu titlu de investiție pe termen lung, efectele comerciale de încasat pe termen lung, terenurile deținute pentru utilizări viitoare, utilajele și instalațiile de lucru neutilizate în activitatea de exploatare și fondurile speciale create pentru achitarea unei datorii sau cumpărarea unei clădiri. De asemenea, în această categorie se includ investițiile permanente și de valoare mare într-o altă companie, efectuate cu scopul de a controla acea companie. Aceste subiecte sînt tratate în capitolul privind investițiile între companii.

Imobilizările corporale. Categoria de **imobilizări corporale** include active pe termen lung care sînt utilizate în activitatea continuă de exploatare a întreprinderii. Ele reprezintă locul de desfășurare a exploatării (terenuri și clădiri) și echipamentele pentru fabricarea, comercializarea, livrarea și deservirea produselor companiei. Din acest motiv, aceste active se mai numesc *active de exploatare* sau, uneori, *mijloace fixe*, *active corporale* sau *active cu durată lungă de viață*. Deja știți că prin amortizare costul acestor imobilizări (cu excepția terenurilor) se repartizează pe toată perioada de timp în care sînt utilizate. Amortizarea trecută pe cheltuieli se înregistrează în conturile de Amortizare cumulată. Ordinea exactă în care apar în Bilanț imobilizările corporale nu este identică peste tot; în practică, diferite conturi sînt deseori combinate pentru a nu încărca raportul financiar. De exemplu:

Imobilizări corporale		
Terenuri		\$ 4.500
Clădiri și echipamente	\$47.650	
Minus amortizarea cumulată	23.090	24.560
Total imobilizări corporale		\$29.060

Imobilizările corporale mai includ și resursele naturale deținute de companie, cum ar fi terenuri împădurite, zăcăminte petroliere și de gaze și mine de cărbuni. Activele care nu sînt utilizate în cursul normal al exploatării trebuie trecute în categoria investițiilor, după cum am menționat anterior. În cele două capitole privind activele imobilizate vom analiza pe larg imobilizările corporale.

Imobilizările necorporale. **Imobilizările necorporale** reprezintă active pe termen lung care nu au existență fizică, dar prezintă o valoare bazată pe drepturile sau privilegiile pe care le conferă deținătorului lor. Exemple sînt: brevetele, drepturile de autor, fondul comercial, franchisele și mărcile comerciale. Aceste active se înregistrează la cost (preț de achiziție), care se repartizează pe perioada estimată de existență a dreptului sau privilegiului. Imobilizările necorporale sînt prezentate în capitolul privind activcle imobilizate: alte probleme și tipuri.

Alte active. Anumite companii utilizează categoria de **alte active** pentru a grupa toate activele deținute de companie, altele decît activele circulante și imobilizările corporale. Alte active pot include investiții și imobilizări necorporale.

Datoriile (obligațiile)

Datoriile sînt împărțite în două mari categorii: datorii curente (pe termen scurt) și datorii pe termen lung.

Datoriile pe termen scurt. Categoria **datorii pe termen scurt** constă din obligații scadente în mai puțin de un an sau în cursul ciclului normal de exploatare al întreprinderii (dacă acesta este mai mare de un an). În general, aceste datorii sînt achitate din active circulante sau prin contractarea unor noi datorii pe termen scurt. Sub acest titlu se grupează: efectele comerciale de plătit, creditele comerciale primite (furnizori), partea (rata) curentă a unor datorii pe termen lung, salariile de plătit, impozitele de plătit și avansurile primite de la clienți (venituri încasate în avans). Datoriile curente sînt prezentate mai detaliat într-un capitol separat.

Datoriile pe termen lung. Obligațiile unei întreprinderi care au scadență mai mare de un an sau decît ciclul normal de exploatare, sau care urmează să fie achitate din active pe termen lung, se numesc **datorii pe termen lung**. Creditele ipotecare (ipotecile de plătit), efectele comerciale pe termen lung, creditele obligatare (obligațiunile de plătit), pensiile datorate salariaților și datoriile legate de închirieri (leasinguri) pe termen lung se încadrează în general în această categorie. Datoriile pe termen lung sînt prezentate mai tîrziu.

Capitalurile proprii

Termenii *capitaluri proprii*, *drepturi ale proprietarului*, *capital* și *patrimoniu (activ) net* se utilizează concomitent și exprimă partea din companie ce aparține proprietarului. Primii trei termeni sînt preferați celui de *avere netă*, deoarece majoritatea activelor se înregistrează la costul inițial, nu la valoarea actuală. Din acest motiv, dreptul de proprietate nu reprezintă și „averea". El este de fapt un drept asupra activelor companiei.

În general, abordarea contabilă a activelor și datoriilor nu este influențată de forma de organizare a agenților economici. Cu toate acestea, secțiunea de capitaluri proprii din Bilanț diferă în funcție de tipul de agent economic: întreprindere individuală, asociație sau corporație (societate pe acțiuni).

Întreprinderea individuală. Știți deja cum arată secțiunea de capitaluri proprii a bilanțului unei întreprinderi individuale din exemplul Shafer Auto Parts (vezi Exemplul 8-1) și anume astfel:

Capitaluri proprii	
Fred Shafer, Capital	$98.433

Asociația. Secțiunea de capitaluri proprii din Bilanțul unei asociații se poate prezenta astfel:

Capitaluri proprii (sau Capital asociat)		
A.J. Martin, Capital	$21.666	
R.C. Moore, Capital	35.724	
Total capitaluri proprii		$57.390

Corporația (societatea pe acțiuni). Prin lege, corporațiile reprezintă entități juridice distincte. Proprietarii acestora sînt acționarii. Secțiunea de capitaluri proprii din Bilanțul unei corporații se numește capital acționar (sau capitalul acționarilor) și cuprinde două părți: capital social și profituri reținute la dispoziția întreprinderii sau acumulare de capital. Aceasta s-ar putea prezenta astfel:

Capital acționar

Capital social		
Acțiuni obișnuite — valoare nominală 10$/acțiune, 5.000 acțiuni autorizate, emise și existente pe piață	$50.000	
Aport de capital peste valoarea nominală	10.000	
Total capital social		$60.000
Profituri reținute la dispoziția întreprinderii		37.500
Total capital acționar		$97.500

Conturile de capitaluri proprii reflectă sursele de proveniență ale activelor și drepturile asupra acestora. Bineînțeles, aceste drepturi nu sînt delimitate asupra anumitor active, ci asupra totalului lor. Prin urmare, contul de Capital social și acumulat al unei societăți pe acțiuni reflectă drepturile acționarilor săi asupra activelor și, de asemenea, indică sursele de finanțare ale acestor active. Contul **Capital social** reflectă valoarea activelor investite direct de către acționari. În general, capitalul social este prezentat în Bilanțurile societăților pe acțiuni prin două sume: (1) valoarea nominală a acțiunilor emise și (2) sumele vărsate în excedent față de valoarea nominală per acțiune. În exemplul de mai sus, acționarii au investit sume egale cu valoarea nominală a acțiunilor emise (5.000 × 10$), plus $10.000 suplimentar.

Contul **Profituri reținute la dispoziția întreprinderii** se mai numește uneori Capital Acumulat, deoarece el reflectă drepturile acționarilor asupra activelor obținute ca rezultat al activității de exploatare și reinvestite în corporație. Distribuirile de active către acționari, denumite *dividende*, reduc soldul contului Profituri reținute la dispoziția întreprinderii, așa cum retragerile de active de către proprietarul unei companii diminuează soldul contului Capital. Astfel, soldul contului Profituri reținute la dispoziția întreprinderii, în forma sa cea mai simplă, reflectă profiturile companiei, minus dividendele plătite acționarilor pe toată perioada existenței societății pe acțiuni.

Formele Contului de rezultate

Pentru managementul intern, un Cont de rezultate detaliat, ca cel despre care ați învățat în capitolul referitor la contabilitatea operațiunilor comerciale și cel al Shafer Auto Parts Company din Exemplul 8-2, poate fi utilizat pentru analiza performanțelor companiei. În raportul companiei Shafer, marja brută din vînzări minus cheltuielile privind exploatarea se numește **rezultatul exploatării**, iar o secție nouă, **alte venituri și cheltuieli**, a fost adăugată pentru a cuprinde veniturile și cheltuielile care nu privesc exploatarea. Ultima secțiune include veniturile din plasamente (investiții) de capital (cum ar fi dividendele și dobînzile pentru acțiuni, obligațiuni și depozite bancare) și dobînzile încasate pentru creditele acordate clienților. Aceasta mai cuprinde și cheltuielile privind dobînzile și alte cheltuieli ce sînt generate de împrumuturi. Dacă firma are și alte venituri și cheltuieli care nu privesc direct activitatea de exploatare, și acestea sînt incluse în ultima secțiune a Contului de rezultate. Prin urmare, un analist care vrea să compare două companii fără a lua în considerare metodele lor de finanțare — adică înainte de a examina secțiunea altor venituri și cheltuieli — se va axa pe rezultatul exploatării. Informațiile privind cheltuielile cu impozitul pe profit și profitul pe acțiune nu apar în Contul de rezultate al Shafer Auto Parts Company, pentru că ele se aplică în contabilitatea corporațiilor (societăților pe acțiuni).

OBIECTIVUL 6
Întocmirea Conturilor de rezultate sistematizate analitice (detaliate) și sintetice (simplificate)

În scopuri de raportare externă, Contul de rezultate este prezentat în general în formă condensată. **Rapoartele financiare condensate** prezintă numai categoriile principale ale raportului. Există două forme generale ale Contului de rezultate condensat, forma analitică (detaliată) și forma sintetică

Exemplul 8-2. Contul de rezultate al Shafer Auto Parts Company

Shafer Auto Parts Company Cont de rezultate pentru anul încheiat la 31 decembrie 19xx			
Vînzări			
Vînzări brute			$299.156
Minus: Vînzări restituite			
și rabaturi acordate	$ 6.300		
Discounturi aferente vînzărilor	3.200		9.500
Vînzări nete			$289.656
Costul bunurilor vîndute			
Stoc inițial de mărfuri, 1 ianuarie 19xx		$ 64.800	
Cumpărări	$168.624		
Cheltuieli de transport-aprovizionare	8.236	176.860	
Mărfuri disponibile pentru vînzare		$241.660	
Stoc final de mărfuri, 31 decembrie 19xx		60.400	
Costul bunurilor vîndute			181.260
Marja brută din vînzări			$108.396
Cheltuieli de exploatare			
Cheltuieli privind vînzările			
Cheltuieli privind salariile personalului			
comercial	$ 22.500		
Cheltuieli privind chiria și reparațiile	5.600		
Cheltuieli privind livrările de mărfuri	5.740		
Cheltuieli privind publicitatea	10.000		
Cheltuieli privind asigurările comerciale	1.600		
Cheltuieli privind materialele			
de comercializare	1.540		
Cheltuieli privind amortizarea clădirilor	2.600		
Cheltuieli privind amortizarea			
echipamentelor de livrare	5.200		
Total cheltuieli privind vînzările		$ 54.780	
Cheltuieli generale și administrative			
Cheltuieli privind salariile			
personalului administrativ	$ 26.900		
Cheltuieli privind asigurările generale	4.200		
Cheltuieli privind materialele			
consumabile de birou	1.204		
Cheltuieli privind amortizarea			
echipamentelor generale și administrative	2.200		
Total cheltuieli generale și administrative		34.504	
Total cheltuieli de exploatare			89.284
Rezultatul exploatării			$ 19.112
Alte venituri și cheltuieli			
Venituri din dobînzi		$ 1.400	
Minus cheltuieli privind dobînzile		2.631	
Surplus de alte cheltuieli față de alte venituri			1.231
Venit net			$ 17.881

(simplificată). **Forma analitică**, ilustrată în Exemplul 8-3, determină venitul net prin aceeași metodă step-by-step (progresivă) ca și Contul de rezultate al Shafer Auto Parts Company prezentat în Exemplul 8-2, cu diferența că sînt

Exemplul 8-3. Contul de rezultate condensat analitic (detaliat) al Shafer Auto Parts Company

Shafer Auto Parts Company **Cont de rezultate** **pentru anul încheiat la 31 decembrie 19xx**		
Vînzări		$ 289.656
Costul bunurilor vîndute		181.260
Marja brută din vînzări		$ 108.396
Cheltuieli de exploatare		
Cheltuieli privind vînzările	$ 54.780	
Cheltuieli generale și administrative	34.504	
Total cheltuieli din exploatare		89.284
Rezultatul exploatării		$ 19.112
Alte venituri și cheltuieli		
Venituri din dobînzi	$ 1.400	
Minus cheltuieli privind dobînzile	2.631	
Diferența dintre alte cheltuieli și alte venituri		1.231
Venit net (profit impozabil)		$ 17.881

reflectate numai totalurile categoriilor principale. În general, cheltuielile privind exploatarea sînt descompuse pe componentele de bază, prezentîndu-se totalul cheltuielilor privind vînzările și al cheltuielilor generale și administrative. De asemenea, și secțiunea altor venituri și cheltuieli este de obicei prezentată în structură.

Forma sintetică, ilustrată în Exemplul 8-4, determină venitul net într-o singură etapă, prin plasarea principalelor categorii de venituri în prima parte a raportului și a principalelor categorii de costuri și cheltuieli în partea a doua.

Fiecare dintre aceste forme prezintă anumite avantaje. Forma analitică reflectă elementele utilizate în determinarea venitului net; forma sintetică prezintă avantajul simplității. Aceste două forme sînt utilizate cam în proporții egale de către marile companii din SUA.

Exemplul 8-4. Contul de rezultate condensat sintetic (simplificat) al Shafer Auto Parts Company

Shafer Auto Parts Company **Cont de rezultate** **pentru anul încheiat la 31 decembrie 19xx**		
Venituri		
Venituri nete din vînzări (vînzări nete)		$ 289.656
Venituri din dobînzi		1.400
Total venituri		$ 291.056
Costuri și cheltuieli		
Costul bunurilor vîndute	$ 181.260	
Cheltuieli privind vînzările	54.780	
Cheltuieli generale și administrative	34.504	
Cheltuieli privind dobînzile	2.631	
Total costuri și cheltuieli		273.175
Venit net (profit impozabil)		$ 17.881

Alte rapoarte financiare

Celelalte două rapoarte financiare necesare pentru înţelegerea operaţiunilor financiare ale unei companii sînt: Situaţia capitalurilor proprii şi Situaţia fluxurilor de trezorerie.

Situaţia capitalurilor proprii a Shafer Auto Parts Company este prezentată în Exemplul 8-5. Situaţia profiturilor reţinute la dispoziţia întreprinderii are un conţinut foarte asemănător. În locul soldului iniţial şi final al contului de capital, aceasta reflectă soldul iniţial şi final al contului de profituri reţinute la dispoziţia întreprinderii, în locul retragerilor apar dividendele plătite acţionarilor, iar venitul net este însumat în mod asemănător. Capitolele privind capitalul social, profiturile reţinute la dispoziţia întreprinderii şi Conturile de rezultate ale societăţilor pe acţiuni prezintă problemele specifice ale secţiunii capitalurilor proprii din Bilanţul corporaţiilor.

O formă simplă a Situaţiei fluxurilor de trezorerie a fost prezentată în capitolul referitor la contabilitatea ca sistem informaţional. Acest raport foarte important este descris mai detaliat într-un capitol separat.

Utilizarea rapoartelor financiare sistematizate

OBIECTIVUL 7
Utilizarea rapoartelor financiare clasificate pentru evaluarea simplă a lichidităţii şi profitabilităţii

Anterior în acest capitol aţi învăţat că obiectivele raportării financiare, conform Comisiei Standardelor de Contabilitate Financiară (FASB), constau în furnizarea de informaţii utile pentru luarea deciziilor de creditare şi de investiţii, pentru estimarea fluxurilor monetare viitoare şi pentru determinarea resurselor economice, a drepturilor asupra acestor resurse şi a modificărilor acestora. Aceste obiective sînt legate de două dintre cele mai importante scopuri ale managementului — menţinerea unui nivel corespunzător de lichiditate şi atingerea unui nivel satisfăcător de profitabilitate — datorită faptului că deciziile luate de investitori şi creditori se bazează în principal pe estimarea lichidităţii şi profitabilităţii potenţiale a unei companii. Analiza următoare se axează pe aceste două obiective fundamentale.

În această secţiune o serie de grafice prezintă valoarea medie a unor indicatori pentru şase domenii de activitate economică, bazate pe date din *Standarde şi indicatori industriali*, o publicaţie Dun&Bradstreet. Apar cîte două exemple din ramura prestărilor de servicii: firme de servicii contabile şi de transporturi auto interne; două din ramura comerţului: firme de vînzări cu livrare la domiciliu şi băcănii (vînzări de produse alimentare) şi două din ramura producţiei: firme producătoare de bunuri farmaceutice şi de bunuri electrocasnice. Shafer Auto Parts Company se încadrează în ramura vînzărilor cu livrare la domiciliu.

Exemplul 8-5. Situaţia capitalurilor proprii a Shafer Auto Parts Company

Shafer Auto Parts Company **Situaţia capitalurilor proprii** **pentru anul încheiat la 31 decembrie 19xx**	
Fred Shafer, Capital, 1 ianuarie 19xx	$ 100.552
Venitul net anual	17.881
	$ 118.433
Minus retrageri	20.000
Fred Shafer, Capital, 31 decembrie 19xx	$ 98.433

Calculul lichidității

Lichiditatea presupune existența unor disponibilități bănești suficiente pentru achitarea la scadență a datoriilor companiei și pentru acoperirea nevoilor neprevăzute de mijloace bănești. Doi indicatori utilizați pentru calculul lichidității sînt capitalul lucrativ (fondul de rulment) și lichiditatea generală.

Fondul de rulment. Primul indicator, **fondul de rulment**, reprezintă suma cu care totalul activelor circulante depășește totalul datoriilor pe termen scurt. Acesta este un indicator important al lichidității, datorită faptului că datoriile pe termen scurt reprezintă obligații ce trebuie achitate într-o perioadă mai mică de un an, iar activele circulante (curente, pe termen scurt) reprezintă active ce urmează a fi transformate în bani sau consumate într-o perioadă mai mică de un an sau decît ciclul normal de exploatare (dacă acesta are o durată mai mare de un an). Prin definiție, datoriile curente trebuie plătite din active curente. Astfel, excesul de active circulante față de datoriile pe termen scurt reprezintă active circulante nete disponibile pentru continuarea activităților economice. Această diferență constituie fondul de rulment, ce poate fi utilizat pentru cumpărarea de stocuri (active circulante), obținerea de credite și finanțarea unor vînzări în creștere. Lipsa fondului de rulment poate conduce la falimentul companiei.

Pentru Shafer Auto Parts Company, fondul de rulment se calculează astfel:

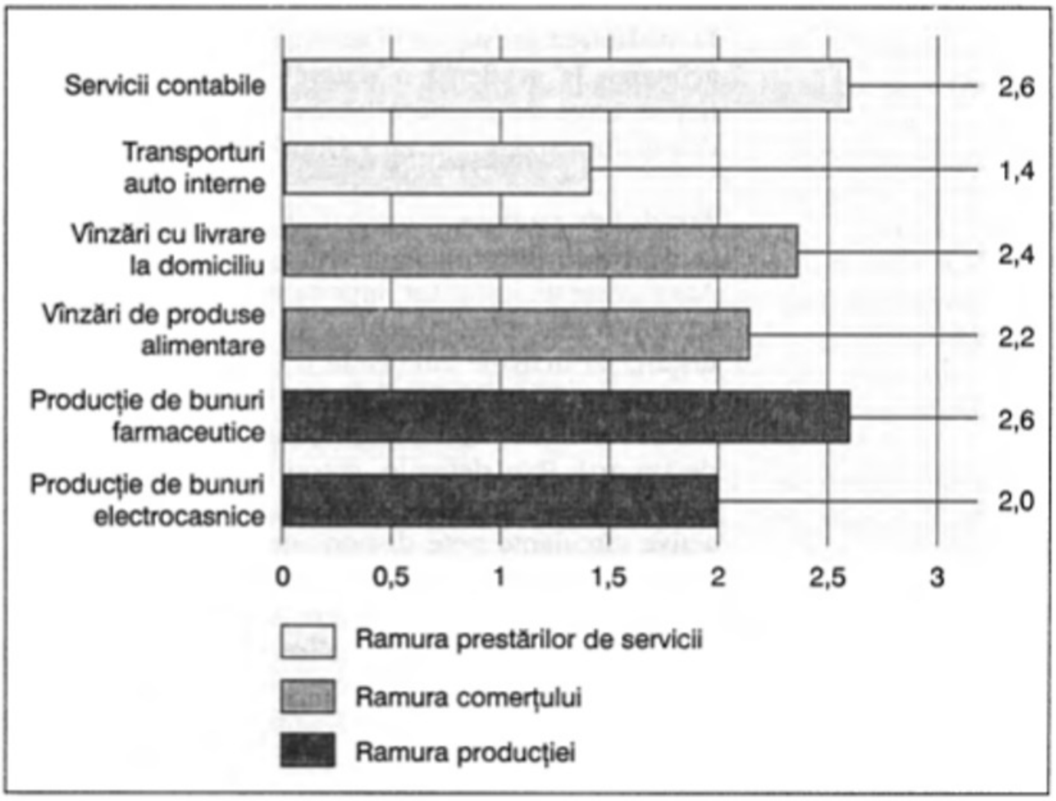
Active circulante	$ 124.356
Minus datorii pe termen scurt	42.683
Fond de rulment	$ 81.673

Lichiditatea generală (current ratio). Cel de-al doilea indicator de calcul al lichidității, lichiditatea generală, este strîns legat de fondul de rulment și este considerat de numeroși bancheri și alți creditori a fi un bun indicator al capacității companiei de a-și achita facturile și de a rambursa creditele contractate. **Lichiditatea generală** reprezintă raportul dintre activele circulante (curente, pe termen scurt) și datoriile pe termen scurt (curente). Pentru Shafer Auto Parts Company, aceasta se calculează astfel:

$$\text{Lichiditate generală} = \frac{\text{active circulante (curente)}}{\text{datorii pe termen scurt}} = \frac{\$\ 124.356}{\$\ 42.683} = 2{,}9$$

Pe baza indicatorului lichidității generale, se poate interpreta că Shafer deține active circulante în valoare de 2,9$ pentru fiecare 1$ datorii pe termen scurt. Este acest nivel satisfăcător sau nu? Răspunsul presupune compararea indicatorului din anul curent cu cei din anii anteriori și cu cei ai unor companii de succes din aceeași ramură. Lichiditatea generală medie variază semnificativ de la o ramură la alta, după cum vedeți în Figura 8-4. Pentru companiile de transporturi auto interne, care nu dețin stocuri de mărfuri, lichiditatea generală este de 1,4. Prin contrast, firmele de servicii contabile și cele de produse farmaceutice au o lichiditate generală de 2,6. Shafer Auto Parts Company, cu o rată de 2,9, depășește media ramurii vînzărilor cu livrare la domiciliu, care este de 2,4. Bineînțeles, o lichiditate generală foarte scăzută poate fi nefavorabilă, însă și o rată foarte mare poate avea aceeași semnificație, indicînd că firma nu își utilizează eficient activele.

Figura 8-4. Lichiditatea generală medie în domeniile de activitate selectate

Sursa: Date preluate din Dun and Bradstreet, *Industry and Ratios*, 1990-91.

Determinarea profitabilității

O importanță similară cu achitarea la timp a facturilor curente o are și **profitabilitatea** — capacitatea de a obține un profit satisfăcător. Ca obiectiv de urmărit, profitabilitatea concurează cu lichiditatea în ceea ce privește atenția managementului, deoarece activele lichide, deși prezintă o importanță majoră, nu sînt resursele cele mai „generatoare de profit". Disponibilitățile bănești, de exemplu, reflectă o anumită putere de cumpărare, iar un profit satisfăcător se poate realiza numai dacă puterea de cumpărare este utilizată în scopul achiziționării de active generatoare de profit (și mai puțin lichide), cum ar fi activele circulante (stocurile) și activele imobilizate.

Printre indicatorii de bază care reflectă capacitatea unei companii de a obține profit se numără: (1) marja profitului, (2) viteza de rotație a activelor, (3) rentabilitatea activelor, (4) gradul de îndatorare și (5) rentabilitatea capitalurilor proprii. Pentru a efectua o evaluare reprezentativă a companiei, se impune compararea în timp a indicatorilor de profitabilitate, ca și raportarea acestora la standardele (mediile) altor companii concurente din aceeași ramură de activitate.

Marja profitului. Indicatorul **marja profitului** arată procentul de venit net (profit) pe care îl generează fiecare 1$ de venituri din vînzări. Acesta se determină prin raportarea venitului net la vînzările nete. A nu se confunda acest indicator cu marja brută din vînzări, care nu este un indicator relativ, ci mai degrabă suma cu care veniturile depășesc costul bunurilor vîndute.

Shafer Auto Parts Company are o marjă a profitului de 6,2%, calculată astfel:

$$\text{Marja profitului} = \frac{\text{venit net (profit impozabil)}}{\text{vînzări nete}} = \frac{\$\ 17.881}{\$\ 289.656} = 0{,}062\ (6{,}2\%)$$

Pentru fiecare dolar de vînzări nete, Shafer Auto Parts Company a obținut 6,2 cenți profit. O variație a acestui indicator cu 1% sau 2% poate semnifica diferența dintre un an bun și unul foarte profitabil.

Viteza de rotație a activelor. **Viteza de rotație a activelor** arată cît de eficient sînt utilizate activele pentru a produce vînzări. Aceasta este calculată prin raportarea vînzărilor nete la activele totale medii și reflectă ce sumă de vînzări a fost generată de 1$ active. O companie cu o viteză de rotație a activelor mai mare își utilizează activele mai productiv decît una cu o viteză de rotație mai mică. Activele totale medii se calculează prin însumarea valorii activelor totale de la începutul anului cu cea a activelor totale de la sfîrșitul anului și împărțirea rezultatului la 2 (active totale medii).

Presupunînd că activele totale ale Shafer Auto Parts Company au avut la începutul anului o valoare de 148.620$, viteza de rotație a activelor se va calcula astfel:

$$\text{Viteza de rotație a activelor} = \frac{\text{vînzări nete}}{\text{active totale medii}}$$

$$= \frac{\$\ 289.656}{(\$\ 148.620 + \$\ 158.916)/2}$$

$$= \frac{\$\ 289.656}{\$\ 153.768} = 1{,}89 \text{ rotații (ori)}$$

Shafer Auto Parts Company produce vînzări în valoare de 1,89$ pentru fiecare 1$ de active totale medii. Acest indicator reflectă relația dintre o sumă din Contul de rezultate și una din Bilanț.

Rentabilitatea activelor. Atît marja profitului, cît și viteza de rotație a activelor prezintă anumite limite. Indicatorul marja profitului nu ia în considerare activele necesare pentru producerea profitului, iar viteza de rotație a activelor nu ține cont de suma profitului realizat. Indicatorul **rentabilitatea activelor** depășește aceste deficiențe prin raportarea venitului net la activele totale medii. El se calculează astfel:

$$\text{Rentabilitatea activelor} = \frac{\text{venit net (profit impozabil)}}{\text{active totale medii}}$$

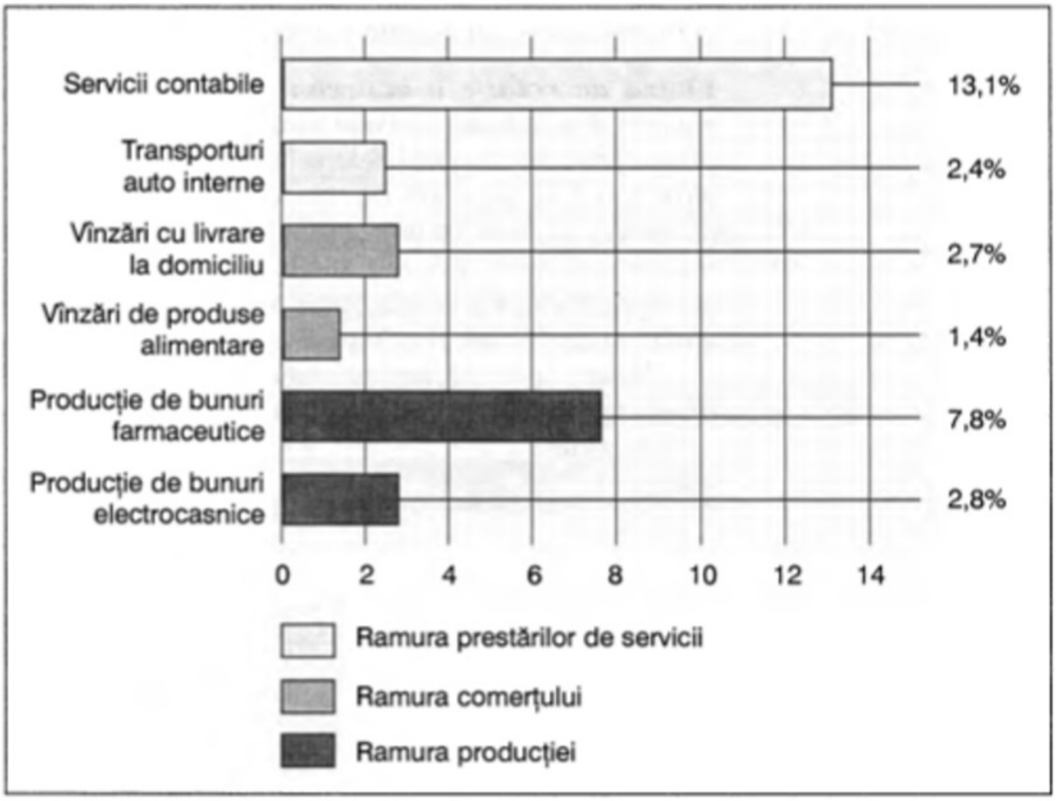
$$= \frac{\$\ 17.881}{(\$\ 148.620 + \$\ 158.916)/2}$$

$$= \frac{\$\ 17.881}{\$\ 153.768} = 0{,}116\ (11{,}6\%)$$

Pentru fiecare dolar investit, activele Shafer Auto Parts Company au generat 11,6 cenți de venit net. Acest indicator arată capacitatea de a genera profit (marja profitului) a resurselor companiei și cît de eficient își utilizează compania toate activele (viteza de rotație a activelor).

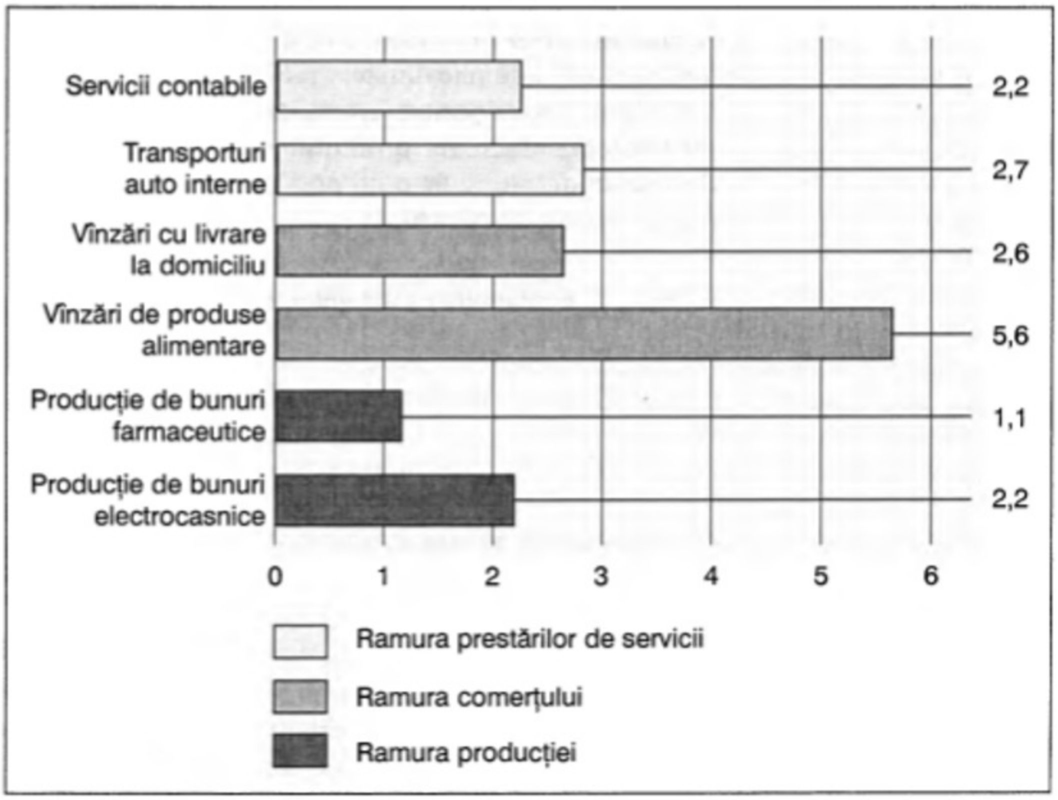
Prin urmare, rentabilitatea activelor reunește cei doi indicatori: marja profitului și viteza de rotație a activelor:

Figura 8-5. Marja profitului medie în domeniile de activitate selectate

Sursa: Date preluate din Dun and Bradstreet, *Industry and Ratios*, 1990-1991.

Figura 8-6. Viteza de rotație a activelor în domeniile de activitate selectate

Sursa: Date preluate din Dun and Bradstreet, *Industry and Ratios*, 1990-1991.

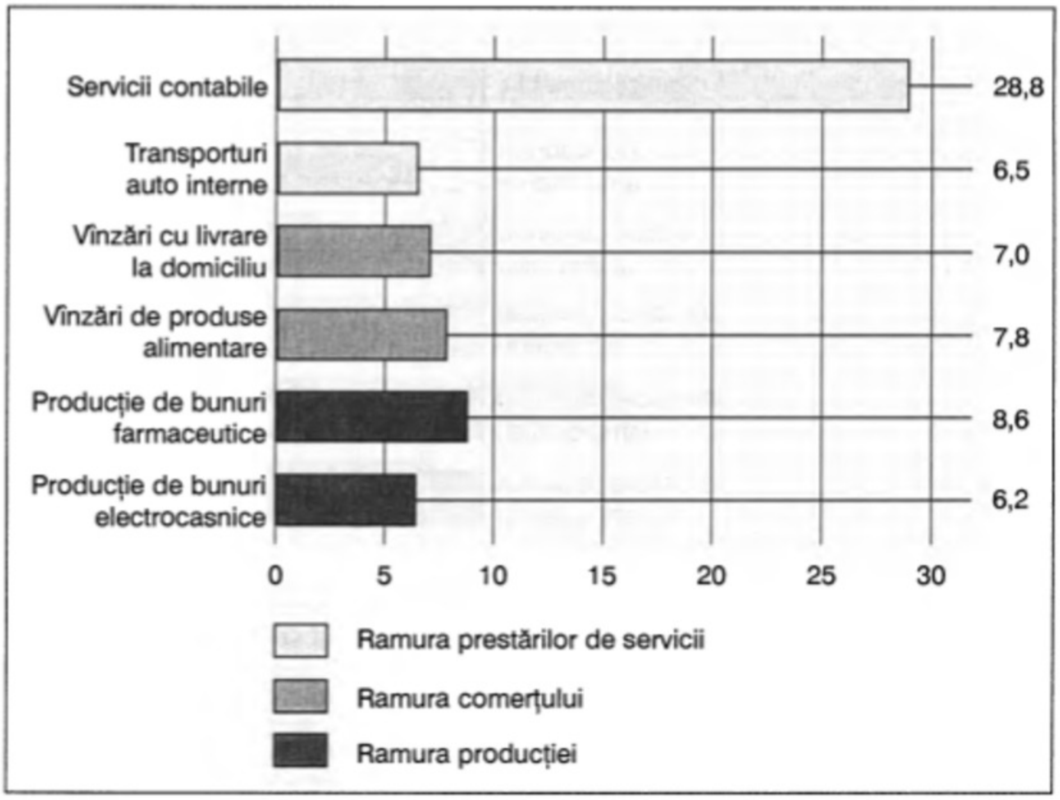
marja profitului	×	viteza de rotație a activelor	=	rentabilitatea activelor
6,2%	×	1,88 ori	=	11,6%

Prin urmare, managementul unei companii poate îmbunătăți profitabilitatea generală prin creșterea fie a marjei profitului, fie a vitezei de rotație a activelor, fie a ambilor indicatori. În mod asemănător, în procesul de evaluare a profitabilității generale a unei companii, utilizatorul raportului financiar trebuie să țină cont de modul în care cei doi indicatori interacționează pentru a rezulta rentabilitatea activelor.

Analiza atentă a Figurilor 8-5, 8-6 și 8-7 pune în evidență modalitățile diferite în care ramurile selectate combină marja profitului și viteza de rotație a activelor pentru a genera o anumită rentabilitate a activelor. De exemplu, băcăniile și companiile farmaceutice au o rentabilitate a activelor apropiată ca valoare, însă ele ajung la acest rezultat pe căi diferite. Băcăniile au o marjă a profitului foarte mică, de 1,4%, care, înmulțită cu o viteză mare de rotație a activelor, de 5,6 ori, rezultă într-o rentabilitate a activelor de 7,8%. Companiile farmaceutice, pe de altă parte, au o marjă a profitului foarte mare, de 7,8%, și o rotație mică a activelor, de 1,1 ori, rezultînd o rentabilitate a activelor de 8,6%. Firmele de servicii contabile au cea mai mare rentabilitate a activelor, de 28,8%, deoarece prezintă o marjă bună a profitului, de 13,1%, combinată cu o viteză destul de bună de rotație a activelor, de 2,2 ori.

Marja profitului a Shafer Auto Parts Company, de 6,2%, este de două ori mai mare decît media ramurii de vînzări cu livrare la domiciliu, de 2,7%, însă viteza de rotație a activelor, de 1,88 ori, este mai mică decît media pe ramură, de 2,6 ori. Shafer sacrifică viteza de rotație a activelor în scopul de a obține o marjă a profitului mai mare. Este evident că această strategie are efect, deoarece rentabilitatea activelor realizată de compania Shafer, de 11,6% depășește media pe ramură, de 7%.

Figura 8-7. Rentabilitatea medie a activelor în domeniile de activitate selectate

Sursa: Date preluate din Dun and Bradstreet, *Industry and Ratios*, 1990-1991.

Gradul de îndatorare. Un alt indicator util este **gradul de îndatorare**, care reflectă proporția în care compania este finanțată de creditori, în comparație cu cea finanțată de proprietar. Acest indicator se calculează prin raportarea datoriilor totale la capitalurile proprii. Un grad de îndatorare egal cu 1 are semnificația că datoriile totale sînt egale cu capitalurile proprii, că jumătate din activele companiei sînt finanțate de creditori. O valoare de 0,5 arată că o treime din active sînt finanțate de creditori. O companie cu un grad de îndatorare mare este mai vulnerabilă în perioadele de recesiune economică, deoarece trebuie să-și recompenseze creditorii. Pe de altă parte, investițiile proprietarului nu trebuie rambursate, iar retragerile pot fi amînate atunci cînd situația companiei este afectată de conjunctura economică.

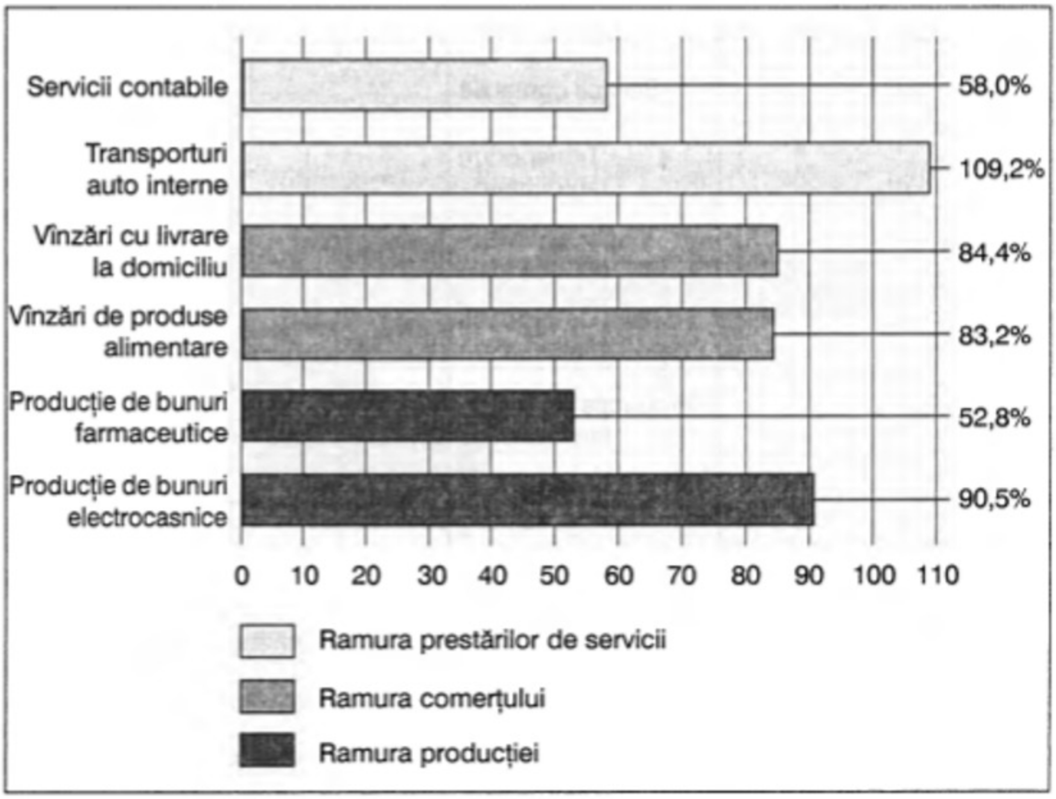
Pentru Shafer Auto Parts Company, gradul de îndatorare se calculează astfel:

$$\text{Grad de îndatorare} = \frac{\text{datorii totale}}{\text{capitaluri proprii}} = \frac{\$\ 60.483}{\$\ 98.433} = 0{,}614 \text{ (sau } 61{,}4\%\text{)}$$

Valoarea de 61,4% a gradului de îndatorare al Shafer Auto Parts Company arată că aproape 40% din companie este finanțată de creditori și puțin peste 60% — de Fred Shafer.

Gradul de îndatorare nu se încadrează pe deplin nici în indicatorii de lichiditate, nici în cei de profitabilitate. În mod evident, el prezintă o importanță mai mare pentru analiza lichidității, deoarece este legat de datorii și de achitarea acestora. Totuși, el este relevant și pentru profitabilitate, din două motive. În primul rînd, creditorii sînt interesați de proporția în care compania este finanțată prin îndatorare, căci cu cît este mai mare gradul de îndatorare al unei întreprinderi, cu atît aceasta trebuie să realizeze un profit mai mare pentru a

Figura 8-8. Gradul mediu de îndatorare în domeniile de activitate selectate

Sursa: Date preluate din Dun and Bradstreet, *Industry and Ratios*, 1990-1991.

asigura plata dobînzilor către creditori. În al doilea rînd, și proprietarii sînt interesați de proporția în care compania este finanțată prin îndatorare. Suma dobînzilor ce trebuie plătite pentru credite afectează suma profitului ce rămîne pentru a recompensa investițiile proprietarului. De asemenea, indicatorul grad de îndatorare arată cît de mult poate compania să-și extindă activitatea prin contractarea unor împrumuturi adiționale pe termen lung. Figura 8-8 arată că gradul de îndatorare în ramurile selectate variază de la un nivel minim de 52,8% în industria farmaceutică pînă la 109,2% în transporturile auto interne.

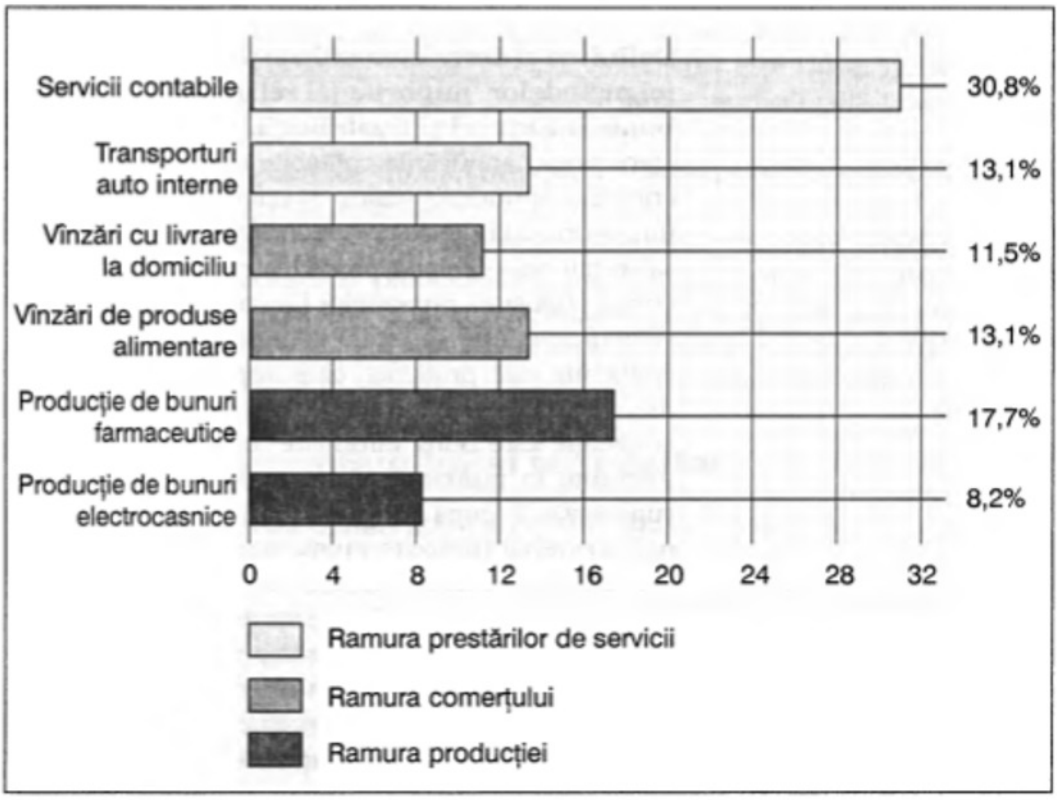
Rentabilitatea capitalurilor proprii. În mod normal, Fred Shafer vrea să știe cît a cîștigat prin investiția sa în companie. **Rentabilitatea capitalurilor proprii** ale lui Fred Shafer se calculează prin raportarea venitului net la capitalurile proprii medii. Sumele capitalurilor proprii inițiale și finale necesare pentru calculul mediei se regăsesc în Situația capitalurilor proprii (vezi Exemplul 8-5). Rentabilitatea capitalurilor proprii ale companiei se calculează astfel:

$$\text{Rentabilitatea capitalurilor proprii} = \frac{\text{venit net (profit impozabil)}}{\text{capitaluri proprii medii}}$$

$$= \frac{\$\ 17.881}{(\$\ 100.552 + \$\ 98.433)/2}$$

$$= \frac{\$\ 17.881}{\$\ 99.492.50} = 0{,}18 \text{ (sau 18\%)}$$

Figura 8-9. Rentabilitatea medie a capitalurilor proprii în domeniile de activitate selectate

Sursa: Date preluate din Dun and Bradstreet, *Industry and Ratios*, 1990-1991.

În anul 19xx, Shafer Auto Parts Company a obținut 18 cenți pentru fiecare dolar investit de către proprietar, Fred Shafer.

Dacă acest nivel al indicatorului este acceptabil sau nu depinde de mai mulți factori, cum ar fi performanțele companiei din anii anteriori sau cele ale altor companii concurente din aceeași ramură de activitate. După cum rezultă din analiza comparativă a indicatorului rentabilitatea capitalurilor proprii (Figura 8-9), firmele de servicii contabile sînt cele mai profitabile, cu un nivel de 30,8%. Firmele producătoare de bunuri electrocasnice sînt cel mai puțin profitabile, avînd o rentabilitate a capitalurilor proprii de 8,2%. Rentabilitatea medie a capitalurilor proprii a Shafer Auto Parts Company, de 18%, depășește media pe ramura vînzărilor cu livrare la domiciliu, de 11,5%.

Recapitulare

Recapitularea obiectivelor de studiu

1. Prezentarea obiectivelor rapoartelor financiare.
Obiectivele raportării financiare constau în: (1) a furniza informațiile necesare pentru luarea deciziilor de investiții și de creditare, (2) a furniza informațiile care pot fi utilizate pentru estimarea fluxurilor viitoare de lichidități și (3) a furniza informații despre resursele economice, drepturile asupra acestor resurse și modificările acestora.

2. Prezentarea caracteristicilor calitative ale informației contabile și descrierea relațiilor dintre acestea.
Claritatea depinde de cunoștințele utilizatorului informațiilor și de capacitatea contabilului de a furniza informații utile. Utilitatea este o funcție a celor două caracteristici fundamentale: relevanța și fiabilitatea. Informațiile sînt relevante atunci cînd afectează luarea unei decizii. Informația relevantă are valoare de reprezentare a faptelor trecute, valoare de previziune și este oportună. Pentru a fi fiabilă, informația trebuie să reprezinte fidel subiectul său, să fie verificabilă și neutră.

3. Definirea și descrierea utilizării convențiilor comparabilității, permanenței metodelor, importanței relative (pragului de semnificație), prudenței, bunei informări și fezabilității.
Deoarece cuantificările contabile nu sînt exacte, în practică se respectă anumite convenții (principii) pentru a facilita interpretarea rapoartelor financiare de către utilizatori. Una dintre aceste convenții este permanența metodelor, care impune să se utilizeze aceleași procedee contabile de la un exercițiu la altul și sporește comparabilitatea rapoartelor financiare. Cea de-a doua convenție este pragul de semnificație, care se referă la importanța relativă a unui element. Cea de-a treia convenție este prudența, care impune utilizarea procedeului care prezintă cea mai mică probabilitate de supraevaluare a activelor și veniturilor. Ce de-a patra convenție este buna informare, care semnifică includerea tuturor informațiilor relevante în rapoartele financiare. A cincea convenție este fezabilitatea, care sugerează că, după atingerea unui nivel minim de informații, informațiile adiționale ar trebui furnizate numai dacă beneficiile ce rezultă din acestea depășesc costurile legate de producerea lor.

4. Sintetizarea conceptelor ce stau la baza contabilității financiare și a legăturilor dintre acestea și etica raportării financiare.
Contabilitatea este un sistem informațional care facilitează procesul de luare a deciziilor prin cuantificarea, prelucrarea și transmiterea către factorii de decizie a unor informații sub forma rapoartelor financiare referitoare la operațiunile unei entități economice. Pentru interpretarea și utilizarea rapoartelor financiare este importantă înțelegerea principiilor contabile general acceptate, a caracteristicilor

calitative şi a convenţiilor contabile care stau la baza sistemului informaţional contabil. Raportarea financiară etică semnifică faptul că aceste concepte sînt aplicate în scopul de a informa, nu de a dezinforma.

5. **Identificarea şi descrierea principalelor componente ale unui Bilanţ sistematizat.**
   Bilanţul sistematizat are următoarele componente:

Active	**Datorii**
Active circulante	Datorii pe termen scurt
Investiţii	Datorii pe termen lung
Imobilizări corporale	
Imobilizări necorporale	**Capitaluri proprii**
(Alte active)	(Această categorie depinde de forma de organizare a companiei)

   Activul circulant este acel activ care se estimează rezonabil a fi transformat în bani pe parcursul anului sau al ciclului normal de exploatare următor (dacă acesta depăşeşte un an). Investiţiile reprezintă imobilizări care nu sînt utilizate în activitatea normală de exploatare a unei întreprinderi. Imobilizările corporale reprezintă active imobilizate care se utilizează în activitatea curentă de exploatare. Imobilizările necorporale reprezintă active imobilizate a căror valoare este dată de drepturile sau privilegiile pe care le conferă proprietarului. O datorie pe termen scurt este o datorie care se estimează rezonabil a fi achitată pe parcursul anului sau al ciclului normal de exploatare următor (dacă acesta depăşeşte un an). Datoriile pe termen lung sînt datorii care au scadenţa mai mare de un an sau decît ciclul normal de exploatare. Secţiunea de capitaluri proprii (capital acţionar) a unei corporaţii diferă de cea a unei întreprinderi individuale prin faptul că are subdiviziuni rezervate capitalului social (activele investite de acţionari) şi profiturilor reţinute la dispoziţia întreprinderii (drepturile acţionarilor asupra activelor obţinute în urma desfăşurării activităţii de exploatare şi reinvestite în companie).

6. **Întocmirea Conturilor de rezultate sistematizate analitice (detaliate) şi sintetice (simplificate).**
   Conturile de rezultate condensate, întocmite pentru scopuri de raportare externă, pot avea formă analitică sau sintetică. În forma analitică venitul net este determinat în cinci etape; în forma sintetică venitul net este calculat într-o singură etapă. De obicei, forma analitică are şi o secţiune distinctă pentru alte cheltuieli şi alte venituri.

7. **Utilizarea rapoartelor financiare sistematizate pentru evaluarea simplă a lichidităţii şi profitabilităţii.**
   Una dintre principalele utilizări ale rapoartelor financiare sistematizate constă în evaluarea lichidităţii şi profitabilităţii unei companii. Doi indicatori simpli ai lichidităţii sînt fondul de rulment şi lichiditatea generală. Cinci indicatori simpli ai profitabilităţii sînt marja profitului, viteza de rotaţie a activelor, rentabilitatea activelor, gradul de îndatorare şi rentabilitatea capitalurilor proprii.

Recapitularea noţiunilor şi termenilor

În acest capitol s-au definit noţiunile şi termenii ce urmează:

(O.S. 5) **Active circulante:** mijloace băneşti sau alte active care se estimează rezonabil a fi transformate în bani, vîndute sau consumate în cursul unui an sau al unui ciclu normal de exploatare (dacă durata acestuia depăşeşte un an).

(O.S. 5) **Alte active:** toate activele deţinute de o companie, altele decît activele circulante şi imobilizările corporale.

(O.S. 6) **Alte venituri şi cheltuieli:** secţiune a unui Cont de rezultate sistematizat, care include cheltuielile şi veniturile care nu au legătură directă cu activitatea de exploatare.

(O.S. 3) **Buna informare:** convenția conform căreia rapoartele financiare și anexele lor trebuie să prezinte toate informațiile relevante pentru înțelegerea situației financiare a companiei de către utilizatori.

(O.S. 5) **Capital social:** conturile care reflectă investițiile acționarilor în corporație. Se mai numește capital vărsat (contribuit).

(O.S. 2) **Caracteristici calitative:** standarde pentru aprecierea informațiilor pe care contabilii le furnizează factorilor de decizie.

(O.S. 2) **Claritate:** deținerea calității de inteligibilitate; una din caracteristicile calitative ale informațiilor contabile.

(O.S. 3) **Comparabilitate:** convenția conform căreia informațiile trebuie prezentate astfel încît factorul de decizie să poată identifica asemănările, diferențele și evoluțiile ce caracterizează perioade de timp sau companii diferite.

(O.S. 5) **Datorii pe termen lung:** datorii ale unei companii, care au scadență mai mare de un an sau decît ciclul normal de exploatare; datorii ce urmează a fi achitate din active imobilizate.

(O.S. 5) **Datorii pe termen scurt:** obligații cu scadență în cursul unui an sau al unui ciclu normal de exploatare (dacă durata sa depășește un an).

(O.S. 3) **Fezabilitate (cost-beneficiu):** convenția conform căreia beneficiile obținute în urma furnizării informațiilor contabile trebuie să fie mai mari decît costurile legate de producerea acesteia.

(O.S. 2) **Fiabilitate:** deținerea caracteristicilor de reprezentare fidelă, verificabilitate și neutralitate; una din caracteristicile calitative ale informațiilor contabile.

(O.S. 7) **Fond de rulment:** indicator al lichidității; suma cu care totalul activelor circulante depășește totalul datoriilor pe termen scurt.

(O.S. 6) **Forma analitică (detaliată):** formă a Contului de rezultate în care venitul net se determină în mai multe etape.

(O.S. 6) **Forma sintetică (simplificată):** formă a Contului de rezultate în care venitul net se determină într-o singură etapă.

(O.S. 7) **Grad de îndatorare:** indicator care măsoară relația dintre activele finanțate de creditori și cele finanțate de proprietari; raportul dintre datoriile totale și capitalurile proprii.

(O.S. 5) **Imobilizări corporale:** active corporale de natura imobilizărilor, care sînt utilizate în activitatea continuă de exploatare a unei întreprinderi. Se mai numesc active de exploatare, mijloace fixe, active corporale sau active cu durată lungă de viață.

(O.S. 5) **Imobilizări necorporale:** active imobilizate care nu au substanță fizică, însă au o valoare dată de drepturile sau privilegiile pe care le conferă deținătorului.

(O.S. 5) **Investiții:** active, în general de natura imobilizărilor, care nu sînt utilizate în cursul normal al activității de exploatare a unei companii și pe care managementul nu intenționează să le transforme în bani în cursul anului următor.

(O.S. 7) **Lichiditate generală:** indicator al lichidității; raportul dintre activele circulante și datoriile pe termen scurt.

(O.S. 7) **Lichiditate:** existența unor disponibilități bănești suficiente pentru achitarea la scadență a datoriilor companiei și pentru acoperirea nevoilor neprevăzute de mijloace bănești.

(O.S. 7) **Marja profitului:** indicator al profitabilității; procentul de venit net pe care îl generează fiecare 1$ de venituri din vînzări; raportul dintre venitul net și vînzările nete.

(O.S. 3) **Permanența metodelor:** convenția conform căreia un anumit procedeu contabil, odată adoptat, nu trebuie modificat pe parcursul unui exercițiu, iar orice eventuală schimbare de metodă trebuie adusă la cunoștința utilizatorilor informației contabile.

(O.S. 3) **Pragul de semnificație (importanța relativă):** convenția conform căreia un element sau fapt reflectat într-un raport financiar trebuie să prezinte importanță pentru utilizatorii acestor rapoarte.

(O.S. 7) **Profitabilitate:** capacitatea unei întreprinderi de a obține un profit (venit net) satisfăcător.

(O.S. 5) **Profituri reținute la dispoziția întreprinderii:** cont ce reflectă drepturile acționarilor asupra activelor obținute din activitatea de exploatare și reinvestite în companie. Se mai numește Capital acumulat.

(O.S. 3) **Prudență:** convenția conform căreia, atunci cînd se confruntă cu două alternative la fel de acceptabile, contabilul trebuie să opteze pentru procedeul care prezintă cea mai mică probabilitate de supraevaluare a activelor și veniturilor.

(O.S. 6) **Rapoarte financiare condensate:** rapoarte financiare pentru scopuri de raportare externă, care prezintă numai principalele categorii de informații.

(O.S. 1) **Rapoarte financiare externe de uz general:** modalitatea prin care informațiile colectate și prelucrate prin sistemul contabil sînt transmise periodic investitorilor, creditorilor și altor persoane interesate din afara întreprinderii.

(O.S. 5) **Rapoarte financiare sistematizate:** rapoarte financiare externe de uz general, care sînt divizate în subcategorii.

(O.S. 4) **Raportare financiară frauduloasă:** întocmirea intenționată a unor rapoarte financiare false.

(O.S. 2) **Relevanță:** influențarea directă a procesului de luare a unei decizii; una din caracteristicile calitative ale informațiilor contabile.

(O.S. 7) **Rentabilitatea activelor:** indicator al profitabilității care arată cît de eficient își utilizează o companie activele; raportul dintre venitul net și activele totale medii.

(O.S. 7) **Rentabilitatea capitalurilor proprii:** indicator al profitabilității care se referă la profitul obținut de o întreprindere, comparativ cu investiția proprietarului în aceasta; raportul dintre venitul net și capitalurile proprii medii.

(O.S. 6) **Rezultatul exploatării:** marja brută din vînzări minus cheltuielile de exploatare.

(O.S. 2) **Utilitate:** deținerea calităților de relevanță și fiabilitate; una din caracteristicile calitative ale informațiilor contabile.

(O.S. 7) **Viteza de rotație a activelor:** indicator care măsoară cît de eficient sînt utilizate activele pentru a produce vînzări; raportul dinte vînzările nete și activele totale medii.

Test individual

Testați-vă cunoștințele din acest capitol, alegînd răspunsul corect pentru fiecare dintre următoarele întrebări.

(O.S. 1) 1. Raportarea financiară furnizează informații utile în fiecare din situațiile următoare, *cu excepția*:
a. luării deciziilor de investiții și de creditare;
b. estimării fluxurilor de lichidități;
c. luării deciziilor de angajare;
d. estimării resurselor economice, a drepturilor asupra acestora și a modificărilor lor.

(O.S. 2) 2. Informațiile contabile sînt utile atunci cînd sînt:
a. oportune și părtinitoare;
b. relevante și fiabile;
c. relevante și nesigure;
d. corecte și exacte.

(O.S. 3) 3. Ignorarea unei sume pentru că este foarte mică în comparație cu rapoartele financiare luate ca ansamblu reprezintă aplicarea convenției:
a. pragului de semnificație;
b. prudenței;
c. bunei informări;
d. comparabilității.

(O.S. 4) 4. Contabilitatea se ocupă de furnizarea de informatii factorilor de decizie. Cadrul general de reguli pe care le respectă contabilii în desfășurarea acestei activități de furnizare a informațiilor se poate defini cel mai bine prin noțiunea de:
a. operațiuni economice;
b. prelucrarea datelor;
c. principii contabile general acceptate;
d. legislație fiscală.

(O.S. 5) 5. Un efect comercial de încasat cu scadență peste doi ani ar fi clasificat în mod normal ca:

a. activ circulant; c. imobilizare corporală;
b. investiție; d. imobilizare necorporală.

(O.S. 5) 6. Porțiunea curentă a unei datorii pe termen lung va fi clasificată în mod normal ca:
a. activ circulant; c. datorie pe termen lung;
b. datorie pe termen scurt; d. capital propriu.

(O.S. 6) 7. Unul din dezavantajele Contului de rezultate analitic constă în faptul că:
a. marja brută din vînzări nu este reflectată distinct;
b. alte venituri și cheltuieli sînt reflectate separat de cele legate de exploatare;
c. nu sînt reflectate cheltuielile privind dobînzile;
d. nu poate fi determinat costul bunurilor vîndute.

(O.S. 7) 8. Care dintre indicatorii de mai jos măsoară lichiditatea?
a. rentabilitatea capitalurilor proprii; c. marja profitului;
b. rentabilitatea activelor; d. lichiditatea generală.

(O.S. 7) 9. Venitul net este o componentă a formulei tuturor indicatorilor de mai jos, *cu excepția*:
a. marjei profitului; c. gradului de îndatorare;
b. rentabilității activelor; d. rentabilității capitalurilor proprii.

(O.S. 7) 10. Dacă o companie are o marjă a profitului de 4% și o viteză de rotație a activelor de 3 ori, rentabilitatea activelor va fi de aproximativ:
a. 1,3%; c. 4%;
b. 3%; d. 12%.

Răspunsurile la testul individual se regăsesc la sfîrșitul acestui capitol.

Problemă de recapitulare Analiza lichidități și profitabilității prin indicatori

(O.S. 7) Flavin Shirt Company s-a confruntat în ultimii ani cu o concurență puternică a produselor din import. Mai jos prezentăm o sinteză a informațiilor pentru ultimii doi ani:

	19x2	19x1
Active circulante	$ 200.000	$ 170.000
Total active	880.000	710.000
Datorii pe termen scurt	90.000	50.000
Datorii pe termen lung	150.000	50.000
Capitaluri proprii	640.000	610.000
Vînzări	1.200.000	1.050.000
Venit net	60.000	80.000

Activele totale și capitalurile proprii la începutul anului 19x1 au fost de 690.000$, respectiv 590.000$.

Se cere Utilizați (1) analiza lichidității și (2) analiza profitabilității pentru a argumenta situația financiară din ce în ce mai proastă a Flavin Shirt Company.

Răspuns la problema de recapitulare

1. Analiza lichidității

	Active circulante	Datorii pe termen scurt	Fond de rulment	Lichiditate generală
19x1	$170.000	$50.000	$120.000	3,40
19x2	200.000	90.000	110.000	2,22
Creștere (diminuare) a fondului de rulment			$(10.000)	
Diminuare a lichidității generale				1,18

Atît fondul de rulment, cît și lichiditatea generală au înregistrat o diminuare pentru că, deși activele circulante au crescut cu 30.000$ (200.000$ - 170.000$), datoriile pe termen scurt au înregistrat o creștere mai puternică, de 40.000$ (90.000$ - 50.000$) din 19x1 pînă în 19x2.

2. Analiza profitabilității

	Vînzări			Active totale medii			Capitaluri proprii medii	
	Venit net	Vînzări	Marja profitului	Suma	Viteza de rotație a activelor	Rentabilit. activelor	Suma	Rentabilit. capit. proprii
19x1	$ 80.000	$1.050.000	7,6 %	$700.000[1]	1,50	11,4 %	$600.000[3]	13,3 %
19x2	60.000	1.200.000	5,0 %	795 000[2]	1,51	7,5 %	625 000[4]	9,6 %
Creștere (descreștere)	$(20.000)	$ 150.000	(2,6) %	$ 95.000	0,01	(3,9) %	$ 25.000	(3,7) %

[1] ($690.000 + $710.000) ÷ 2
[2] ($710.000 + $880 000) ÷ 2
[3] ($590.000 + $610.000) ÷ 2
[4] ($610.000 + $640.000) ÷ 2

Venitul net a înregistrat o diminuare cu 20.000$, în ciuda faptului că vînzările au crescut cu 150.000$, iar activele totale medii au crescut cu 95.000$. Drept rezultat, au scăzut marja profitului, de la 7,6% la 5,0%, și rentabilitatea activelor, de la 11,4% la 7,5%. Viteza de rotație a activelor a înregistrat o modificare nesemnificativă, necontribuind astfel la diminuarea profitabilității companiei. Descreșterea rentabilității capitalurilor proprii, de la 13,3% la 9,6%, a fost mai mică decît cea a rentabilității activelor, deoarece creșterea activelor totale a fost finanțată prin îndatorare și nu prin capitaluri proprii, după cum rezultă din următoarea analiză a structurii capitalurilor:

	Total datorii	Capitaluri proprii	Grad de îndatorare
19x1	$100.000	$610.000	16,4 %
19x2	240.000	640.000	37,5 %
Creștere	$140.000	$ 30.000	21,1 %

Datoriile totale au crescut cu 140.000$ în timp ce capitalurile proprii au înregistrat o creștere de 30.000$. Drept rezultat, partea din activele companiei finanțată prin îndatorare în raport cu cea finanțată din capitaluri proprii a crescut de la 16,4% la 37,5%.

Aplicații

Întrebări

1. Care sînt cele trei obiective ale raportării financiare?
2. Care sînt caracteristicile calitative ale informațiilor contabile și ce semnificație au ele?
3. Care sînt convențiile (principiile) contabile? În ce mod contribuie fiecare dintre ele la interpretarea informațiilor financiare?
4. Ce relație există între obiectivele informatiilor financiare, rapoartele financiare, factorii de decizie, activitățile economice și raportarea financiară etică?
5. Care este scopul rapoartelor financiare sistematizate?
6. Care sînt cele patru categorii fundamentale de active?
7. Ce criterii trebuie să îndeplinească un activ pentru a fi activ circulant (curent, pe termen scurt)? În ce condiții un activ este considerat circulant, cu toate că nu va fi transformat în mijloace bănești în mai puțin de un an? Care sînt cele două exemple de active care se încadrează în această categorie?
8. În ce ordine trebuie prezentate activele circulante?
9. Care este diferența dintre un plasament pe termen scurt reflectat în secțiunea activelor circulante și o hîrtie de valoare reflectată în secțiunea de investiții din Bilanț?
10. Ce este o imobilizare necorporală? Dați cel puțin trei exemple.
11. Cum se numesc cele două categorii principale de datorii?
12. Care sînt principalele diferențe dintre secțiunea de capitaluri proprii a unei întreprinderi individuale și secțiunea corespunzătoare a unei societăți pe acțiuni (corporații)?
13. Explicați diferențele dintre capitalul subscris și profiturile reținute la dispoziția întreprinderii.
14. Explicați prin ce diferă forma analitică a Contului de rezultate de forma sintetică. Care sînt avantajele relative ale fiecăreia?
15. De ce alte venituri și cheltuieli sînt reflectate distinct de veniturile și cheltuielile din exploatare în Contul de rezultate analitic?
16. Definiți *lichiditatea* și prezentați doi indicatori ai acesteia.
17. Cum se calculează lichiditatea generală și de ce este ea importantă?
18. Care dintre cele două obiective este mai important — lichiditatea sau profitabilitatea? Argumentați răspunsul.
19. Care sînt cei cinci indicatori ai profitabilității?
20. „Rentabilitatea activelor este un indicator mai bun al profitabilității decît marja profitului." Evaluați această afirmație.

Exerciții de comunicare

Comunicare 8-1.
Convențiile contabile
(O.S. 3)

Mason Parking, care își desfășoară activitatea într-o parcare subterană amenajată în centrul orașului Chicago, are un ciclu de exploatare egal cu anul calendaristic. Ea oferă servicii de parcare clienților cu ziua și cu ora, dar și abonamente pentru clienții care plătesc taxa în avans pe o lună. În mod obișnuit, compania înregistra toate încasările ca venituri în momentul primirii lor. Majoritatea clienților care cumpără abonamente lunare plătesc întreaga sumă datorată cu o lună înainte de luna în care li se oferă dreptul de a parca. Auditorii companiei au recomandat ca, începînd cu 1991, compania să înregistreze încasările din abonamente lunare prin metoda acumulărilor, debitînd contul Tarife de parcare încasate în avans. Aplicînd această metodă, s-a determinat că încasările totale ale anului 1991 au fost de 2.500.000$, iar încasările primite în 1991, dar aferente anului 1992 erau de 125.000$. Discutați relevanța convențiilor contabile referitoare la permanența metodelor, importanța relativă și buna informare în ceea ce privește înregistrarea veniturilor din abonamente lunare de parcare prin metoda acumulărilor.

Comunicare 8-2.
Etica și raportarea financiară
(O.S. 4)

Salem Software, cu sediul lîngă Boston, creează programe informatice și le vinde instituțiilor financiare. Firma utilizează o metodă contabilă agresivă, prin care veniturile din vînzări de sisteme sînt înregistrate în funcție de o anumită proporție a producției finite. Adică, veniturile aferente proiectelor realizate parțial (neterminate) sînt constatate în funcție de proporția în care acest proiect a fost realizat. Dacă un proiect este 50% finalizat, firma înregistrează 50% din valoare contactului ca venit. În 1992, estimările preliminare pentru un proiect de 5 mln $ au fost că acesta este terminat în proporție de 75%. Deoarece estimarea gradului de finisare este o determinare subiectivă, managementul a solicitat să se raporteze realizarea în proporție de 90% a proiectului. Această modificare va permite managementului să își atingă obiectivele financiare stabilite pentru acel an, beneficiind astfel de premii substanțiale la sfîrșitul anului. Considerați că acțiunea managementului în acest caz este etică? Dacă ați fi contabil-șef în această companie și vi s-ar solicita să întocmiți un nou raport, ați face acest lucru? Ce măsuri ați întreprinde?

Comunicare 8-3.
Etica și raportarea financiară
(O.S. 4)

Treon Microsystems, Inc., un producător de microcipuri pentru PC din Silicon Valley, tocmai a încheiat inventarierea fizică de sfîrșit de an, preliminară întocmirii rapoartelor financiare. Pentru a sărbători, întregul departament contabil merge la un restaurant local. În calitate de contabil-șef, vă alăturați petrecerii. La restaurant, inițiați o discuție cu angajatul unuia din cei patru concurenți ai firmei dvs. După un timp, această persoană vă dezvăluie faptul că firma concurentă planifică introducerea peste șaizeci de zile a unui nou produs, care va determina uzura morală a principalului produs al companiei dvs.

Luni dimineața, mergeți la directorul financiar cu această informație, susținînd că s-ar putea să fie nevoie de o trecere a stocurilor pe cheltuieli și o reducere a venitului net. Spre surprinderea dvs., directorul financiar vă spune că ați făcut bine că ați venit la el, însă insistă să nu dezvăluiți această problemă. El susține că „probabil este un zvon și, chiar dacă ar fi adevărat, avem suficient timp să trecem stocurile pe cheltuieli în șaizeci de zile". Vă întrebați dacă aceasta este soluția cea mai bună. Sînteți sigur că sursa dvs. deținea informații exacte. De asemenea, știți că salariile managerilor, inclusiv al directorului financiar, depind de venitul net obținut. Ce înseamnă raportarea financiară frauduloasă? Este această situație un exemplu de raportare financiară frauduloasă? Ce măsuri ați întreprinde în acest caz?

Comunicare 8-4.
Aptitudini fundamentale de cercetare
(O.S. 7)

Majoritatea bibliotecilor universitare și publice dețin rapoartele anuale ale celor mai mari societăți pe acțiuni. În unele biblioteci aceste rapoarte pot fi găsite și pe microfișe. Mergeți la bibliotecă și solicitați raportul anual al unei companii cunoscute dvs. În acest raport, identificați cele patru rapoarte financiare principale și anexele acestora. Faceți o analiză a lichidității, incluzînd calculul fondului de rulment și a lichidității generale. Faceți o analiză a profitabilității, calculînd marja profitului, viteza de rotație a activelor, rentabilitatea activelor, gradul de îndatorare și rentabilitatea capitalurilor proprii.

Exerciții

Exercițiul 8-1.
Concepțiile și convențiile (principiile) contabile
(O.S. 3)

Fiecare dintre afirmațiile de mai jos încalcă una dintre convențiile contabile. Spuneți care dintre următoarele convenții este încălcată: comparabilitatea și permanența metodelor, importanța relativă (pragul de semnificație), prudența, buna informare sau fezabilitatea.

1. O serie de rapoarte, a căror întocmire necesită mult timp și este costisitoare, sînt prezentate Consiliului de Administrație în fiecare lună, deși nu sînt niciodată utilizate.
2. O companie își schimbă metoda de evidențiere a amortizării.
3. Compania din cazul **2** nici nu indică în rapoartele financiare că metoda de amortizare a fost schimbată, nici nu specifică influența schimbării asupra venitului net.
4. O nouă clădire administrativă situată lîngă uzină este evidențiată în debitul contului Spații de producție, deoarece ea are o valoare foarte mică în comparație cu uzina.

5. Contul de activ care evidențiază un camion de transport încă utilizat în activitatea de exploatare reflectă valoarea reziduală, deși valoarea rămasă de amortizat prin metoda de amortizare convențională este mai mare.

Exercițiul 8-2. Conceptele contabilității financiare ***(O.S. 1, 2, 3, 4)***

Categoriile de mai jos, notate cu litere, reprezintă o schemă de clasificare a conceptelor contabilității financiare. Marcați termenii enumerați cu litera corespunzătoare categoriei în care se încadrează.

a. factori de decizie (utilizatori ai informațiilor contabile).
b. activități sau entități economice relevante pentru cuantificarea contabilă.
c. obiective ale informației contabile.
d. probleme ale cuantificării contabile.
e. probleme ale prelucrării contabile.
f. caracteristici calitative.
g. convenții (principii) contabile.
h. rapoarte financiare.

____ 1. Prudență.
____ 2. Verificabilitate.
____ 3. Situația fluxurilor de trezorerie.
____ 4. Importanță relativă.
____ 5. Fiabilitate.
____ 6. Constatare.
____ 7. Fezabilitate.
____ 8. Claritate.
____ 9. Operațiuni economice.
____ 10. Permanența metodelor.
____ 11. Buna informare.
____ 12. Furnizare de informații utile investitorilor și creditorilor.
____ 13. Entități economice distincte.
____ 14. Clasificare.
____ 15. Management.
____ 16. Neutralitate.
____ 17. Control contabil intern.
____ 18. Evaluare.
____ 19. Investitori.
____ 20. Oportunitate.
____ 21. Relevanță.
____ 22. Furnizare de informații utile pentru estimarea încasărilor viitoare de mijloace bănești.

Exercițiul 8-3. Clasificarea conturilor: Bilanțul ***(O.S. 5)***

Categoriile de mai jos, notate cu litere, reprezintă schema de clasificare a unui Bilanț, iar termenii numerotați reprezintă titluri de conturi. Găsiți pentru fiecare cont litera corespunzătoare a categoriei în care se încadrează acesta.

a. Active circulante.
b. Investiții.
c. Imobilizări corporale.
d. Imobilizări necorporale.

a. Datorii pe termen scurt.
b. Datorii pe termen lung.
c. Capitaluri proprii.
d. Inexistente în Bilanț.

____ 1. Mărci comerciale.
____ 2. Clădiri deținute spre vînzare.
____ 3. Chirii plătite în avans.
____ 4. Salarii de plătit.
____ 5. Efecte comerciale de plătit. cu scadență peste cinci ani.
____ 6. Clădire utilizată în exploatare.
____ 7. Fond constituit pentru achitarea datoriilor pe termen lung.
____ 8. Stocuri.
____ 9. Asigurări plătite în avans.
____ 10. Cheltuieli privind amortizarea.
____ 11. Clienți.
____ 12. Cheltuieli privind dobînzile.
____ 13. Venituri încasate în avans.
____ 14. Investiții pe termen scurt.
____ 15. Amortizare cumulată.
____ 16. M. Cepeda, Capital.

Exercițiul 8-4. Întocmirea Bilanțului sistematizat ***(O.S. 5)***

Datele ce urmează se referă la o societate pe acțiuni: Mijloace bănești, 31.200$; Plasamente în hîrtii de valoare ale statului cu scadență de șase luni, 16.400$; Clienți, 38.000$; Stocuri, 40.000$; Chirie plătită în avans, 1.200$; Investiții în hîrtii de valoare (pe termen lung), 20.000$; Terenuri, 8.000$; Clădiri, 70.000$; Amortizare cumulată, clădiri, 14.000$; Echipamente, 152.000$; Amortizare cumulată, echipamente, 17.000$; Drepturi de autor, 6.200$; Furnizori, 51.000$; Venituri încasate în avans, 2.800$; Obligațiuni de plătit, 60.000$; Acțiuni obișnuite — 10$ valoare nominală, 10.000 acțiuni autorizate, emise și aflate în circulație, 100.000$; Aport de capital peste valoarea nominală, 50.000$ și Profituri reținute la dispoziția întreprinderii, 88.200$. Întocmiți un Bilanț sistematizat; omiteți titlul.

Exercițiul 8-5. Clasificarea conturilor: Contul de rezultate *(O.S. 6)*

Pe baza schemei de clasificare de mai jos, aparținînd unui Cont de rezultate analitic, găsiți pentru fiecare cont categoria corespunzătoare.
a. venituri din vînzări.
b. costul bunurilor vîndute.
c. cheltuieli privind vînzările.
d. cheltuieli generale și administrative.
e. alte venituri și cheltuieli.
f. inexistent în Contul de rezultate.

____ 1. cumpărări.
____ 2. discounturi aferente vînzărilor.
____ 3. stoc inițial de mărfuri.
____ 4. venituri din dividende.
____ 5. cheltuieli privind publicitatea.
____ 6. cheltuieli privind salariile personalului administrativ.
____ 7. cheltuieli privind livrările.
____ 8. asigurare plătită în avans.
____ 9. cheltuieli privind întreținerea.
____ 10. cheltuieli privind salariile personalului de comercializare.
____ 11. cheltuieli privind chiria.
____ 12. cumpărări restituite și rabaturi obținute.
____ 13. cheltuieli de transport-aprovizionare.
____ 14. cheltuieli privind amortizarea echipamentelor de livrare.
____ 15. impozite de plătit.
____ 16. cheltuieli privind dobînzile.

Exercițiul 8-6. Întocmirea Conturilor de rezultate *(O.S. 6)*

Datele ce urmează se referă la o întreprindere individuală: Vînzări, 405.000$; Costul bunurilor vîndute, 220.000$; Cheltuieli privind vînzările, 90.000$; Cheltuieli generale și administrative, 60.000$; Cheltuieli privind dobînzile, 4.000$ și Venituri din dobînzi, 3.000$.
1. Întocmiți un Cont de rezultate condensat sintetic.
2. Întocmiți un Cont de rezultate condensat analitic.

Exercițiul 8-7. Contul de rezultate condensat analitic *(O.S. 6)*

Mai jos este prezentat un Cont de rezultate condensat sintetic. Convertiți aceste informații într-un Cont de rezultate condensat analitic și specificați ce informații suplimentare oferă forma analitică, în comparație cu forma sintetică.

Narajah Furniture Company
Cont de rezultate
pentru anul încheiat la 30 iunie 19xx

Venituri		
Vînzări nete	$ 1.197.132	
Venituri din dobînzi	5.720	
Total venituri		$ 1.202.852
Costuri și cheltuieli		
Costul bunurilor vîndute	$ 777.080	
Cheltuieli privind vînzările	203.740	
Cheltuieli generale și administrative	100.688	
Cheltuieli privind dobînzile	13.560	
Total costuri și cheltuieli		1.095.068
Venit net (profit impozabil)		$ 107.784

Exercițiul 8-8. Indicatorii de lichiditate *(O.S. 7)*

Următoarele conturi și soldurile lor au fost preluate din Cartea mare a Mount Cedar Company:

Furnizori	$ 49.800
Clienți	30.600
Mijloace bănești	4.500
Partea curentă a datoriilor pe termen lung	30.000
Investiții pe termen lung	31.200
Titluri de valoare ușor negociabile	37.800
Mărfuri	76.200
Efecte comerciale de plătit, 90 de zile	45.000
Efecte comerciale de plătit, 2 ani	60.000
Efecte comerciale de încasat, 90 de zile	78.000
Efecte comerciale de încasat, 2 ani	30.000
Asigurare plătită în avans	1.200
Imobilizări necorporale	180.000
Profituri reținute la dispoziția întreprinderii	84.900
Salarii de plătit	2.550
Materiale consumabile	1.050
Impozite pe proprietăți imobiliare de plătit	3.750
Venituri încasate în avans	2.250

Calculați (1) fondul de rulment și (2) lichiditatea generală.

Exercițiul 8-9. Indicatorii de profitabilitate *(O.S. 7)*

Următoarele solduri finale sînt preluate din rapoartele financiare ale Overton Company: Total active, 852.000$; Total datorii, 344.000$; Capitaluri proprii, 508.000$; Vînzări nete, 1.564.000$; Costul bunurilor vîndute, 972.000$; Cheltuieli de exploatare, 404.000$ și Retrageri, 80.000$. Pe parcursul anului care a trecut, activele totale au crescut cu 150.000$. Capitalurile proprii totale au fost influențate numai de venitul net și de retrageri.

Calculați (1) marja profitului, (2) viteza de rotație a activelor, (3) rentabilitatea activelor, (4) gradul de îndatorare și (5) rentabilitatea capitalurilor proprii.

Exercițiul 8-10. Calculul indicatorilor *(O.S. 7)*

Bilanțul și Contul de rezultate simplificate ale unei întreprinderi individuale se prezintă astfel:

Bilanț
31 decembrie 19xx

Active		**Datorii**	
Active circulante	$ 100.000	Datorii pe termen scurt	$ 40.000
Investiții	20.000	Datorii pe termen lung	60.000
Imobilizări corporale	293.000	Total datorii	$ 100.000
Imobilizări necorporale	27.000		
Total active	$ 440.000	**Capitaluri proprii**	
		S. Carroll, Capital	340.000
		Total datorii și capitaluri proprii	$ 440.000

Cont de rezultate
pentru anul încheiat la 31 decembrie 19xx

Venituri din vînzări (nete)	$ 820.000
Costul bunurilor vîndute	500.000
Marja brută din vînzări	$ 320.000
Cheltuieli de exploatare	270.000
Venit net	$ 50.000

Activele totale și capitalurile proprii aveau la începutul anului 19xx o valoare de 360.000$, respectiv 280.000$.

1. Calculați următorii indicatori de lichiditate: (a) fond de rulment și (b) lichiditate generală.
2. Calculați următorii indicatori de profitabilitate: (a) marja profitului, (b) viteza de rotație a activelor, (c) rentabilitatea activelor, (d) gradul de îndatorare și (e) rentabilitatea capitalurilor proprii.

Studiu de caz

Albertson's, Inc., A&P și American Stores Co.[8]
(O.S. 7)

Trei dintre cele mai mari lanțuri de magazine alimentare din SUA sînt Albertson's, Inc.; The Great Atlantic & Pacific Tea Company, Inc. (A&P) și American Stores Corporale (pe lîngă Jewel, Alpha Beta, Osco, Skaggs și altele). La sfîrșitul anului fiscal 1990, Albertson's, A&P și American Stores aveau un venit net de 196,6 mln$, respectiv 146,7 mln$ și 118,1 mln$. Este dificil să se estimeze care dintre companii a fost cea mai profitabilă numai pe baza acestor informații, deoarece ele nu țin cont de mărimea relativă a vînzărilor, de amploarea companiei și de investițiile fiecăreia. Pentru a efectua analiza financiară a celor trei companii, prezentăm datele de mai jos (în milioane):

	Albertson's	A&P	American Stores
Vînzări nete 1990	$7.422,7	$11.148,0	$22.004,1
Total active 1990	1.591,0	2.831,6	7.398,0
Total active 1989	1.862,7	2.640,4	7.010,4
Total datorii 1990	933,2	1.739,4	6.196,2
Total datorii 1989	790,5	1.669,5	5.892,0
Capitaluri proprii 1990	929,5	1.092,2	1.201,8
Capitaluri proprii 1989	800,5	970,8	1.118,4

Se cere

1. Determinați care dintre companii a fost cea mai profitabilă în 1990, calculînd marja profitului, viteza de rotație a activelor, rentabilitatea activelor, gradul de îndatorare și rentabilitatea capitalurilor proprii pentru fiecare dintre cele trei companii. Comentați profitabilitatea relativă a acestor companii.
2. Ce vă pot spune acești indicatori despre factorii de care depinde o rentabilitate a activelor adecvată în domeniul comerțului cu produse alimentare?
3. Cum ați caracteriza utilizarea finanțării prin îndatorare în ramura comercializării produselor alimentare și modul în care cele trei companii utilizează această cale.

Probleme — set A

Problema 8A-1. Convențiile contabile
(O.S. 3)

În fiecare din următoarele cazuri, ar fi putut fi încălcate principiile contabile.

1. După studii minuțioase, Gerson Company, cu reprezentanțe în patruzeci de state, a ajuns la concluzia că în viitor ar trebui schimbată metoda sa de amortizare a mobilierului de birou. Noua metodă este adoptată pentru anul curent, iar schimbarea este menționată în rapoartele financiare.

[8] Informații extrase din rapoartele anuale ale Albertson's, Inc.; The Great Atlantic & Pacific Tea Company, Inc. și American Stores Co.

2. În trecut, Jafari Corporation a înregistrat fiecare tip de cheltuieli de exploatare în conturi sintetice (de exemplu, Cheltuieli privind salariile, Cheltuieli privind amortizarea și Cheltuieli privind întreținerea). Managementul a hotărît că, în ciuda costurilor adiționale legate de ținerea evidențelor, Contul de rezultate al companiei trebuie să reflecte fiecare tip de cheltuieli de exploatare în structurarea sa pe cheltuieli privind vînzările și cheltuieli generale și administrative.
3. Corey, auditorul Addison Corporation, a constatat că unul dintre conducătorii companiei a autorizat plata unei mite de 3.000$ către un reprezentant al oficialităților locale. Managementul a contrazis această afirmație, motivînd că suma era atît de mică în comparație cu mărimea companiei (vînzări în valoare de 3.000.000$) încît plata ilegală nu ar trebui dezvăluită.
4. Farrell Book Store a construit o mică dependință pe lîngă clădirea principală pentru noul compartiment de jocuri electronice. Deoarece nu se știa dacă noul compartiment va avea succes și va fi menținut, contabilul a optat pentru o abordare prudentă, înregistrînd dependința ca pe o cheltuială.
5. De la înființarea sa cu zece ani în urmă, Vazquez Company a aplicat aceeași metodă general acceptată de evidență a stocurilor. Deoarece metoda de inventar nu a fost schimbată niciodată, compania nu declară în rapoartele sale financiare ce metodă utilizează.

Se cere

Pentru fiecare caz, menționați principiul aplicabil, explicați pe scurt dacă abordarea este sau nu în conformitate cu convenția respectivă și cu principiile contabile general acceptate și argumentați răspunsul.

Problema 8A-2. Formele Contului de rezultate *(O.S. 6)*

Prezentăm mai jos situația conturilor de rezultate ale Kissell Hardware Company la data de 31 iulie 19x3, sfîrșitul anului. Stocul inițial de mărfuri a fost de 172.800$, iar stocul final — de 145.000$. Kissell Hardware Company este o întreprindere individuală.

Denumirea contului	Debit	Credit
Vînzări		922.200
Vînzări restituite și rabaturi acordate	42.400	
Discounturi aferente vînzărilor	11.400	
Cumpărări	449.000	
Cumpărări restituite și rabaturi obținute		16.240
Discounturi aferente cumpărărilor		7.600
Cheltuieli de transport-aprovizionare	34.800	
Cheltuieli privind salariile personalului comercial	124.320	
Cheltuieli privind materialele de comercializare	3.280	
Cheltuieli privind chiria spațiilor comerciale	14.400	
Cheltuieli privind întreținerea spațiilor comerciale	5.920	
Cheltuieli privind publicitatea	33.600	
Cheltuieli privind amortizarea echipamentelor de livrare	8.800	
Cheltuieli privind salariile personalului administrativ	58.480	
Cheltuieli privind materialele de birou	19.520	
Cheltuieli privind chiria spațiilor administrative	4.800	
Cheltuieli privind întreținerea spațiilor administrative	2.000	
Cheltuieli privind serviciile poștale	4.640	
Cheltuieli privind asigurările	5.360	
Cheltuieli diverse	2.880	
Cheltuieli privind salariile personalului administrativ	84.000	
Cheltuieli privind dobînzile	11.200	
Venituri din dobînzi		840

Se cere

Pe baza acestor informații, întocmiți următoarele:
1. Un Cont de rezultate detaliat.
2. Un Cont de rezultate condensat în formă analitică.
3. Un Cont de rezultate condensat în formă sintetică.

Problema 8A-3.
Bilanțul sistematizat
(O.S. 5)

Prezentăm mai jos situația conturilor din balanța de verificare întocmită după înregistrarea operațiunilor de închidere a Kissell Hardware Company la data de 31 iulie 19x3, sfîrșitul anului.

Denumirea contului	Debit	Credit
Mijloace bănești	31.000	
Plasamente pe termen scurt	33.000	
Efecte comerciale de încasat	10.000	
Clienți	276.000	
Mărfuri	145.000	
Chirii plătite în avans	1.600	
Asigurări plătite în avans	4.800	
Materiale comerciale	1.280	
Materiale de birou	440	
Avans pentru publicitate viitoare	3.680	
Clădiri neutilizate	49.600	
Terenuri	22.400	
Echipamente de livrare	41.200	
Amortizare cumulată, echipamente de livrare		28.400
Taxa de franșiză (redevență)	4.000	
Furnizori		114.600
Salarii de plătit		5.200
Dobînzi de plătit		840
Efecte comerciale pe termen lung de plătit		80.000
Warren Kissell, Capital		394.960

Se cere

Pe baza acestor date, întocmiți un Bilanț sistematizat.

Problema 8A-4.
Analiza indicatorilor: lichiditate și profitabilitate
(O.S. 7)

În ultimii doi ani, Criss Products Company a fost nemulțumită de rezultatele activității de exploatare. Presupunînd că sînteți contabilul companiei, aveți la dispoziție următoarele informații:

	19x3	19x2
Active circulante	$ 45.000	$ 35.000
Total active	145.000	110.000
Datorii pe termen scurt	20.000	10.000
Datorii pe termen lung	20.000	—
Capitaluri proprii	105.000	100.000
Vînzări nete	262.000	200.000
Venit net	16.000	11.000

La înc· ·utul anului 19x2 activele totale și capitalurile proprii total erau de 90.000$, respectiv 80.000$.

Se cere

1. Calculați următorii indicatori de lichiditate pentru anii 19x2 și 19x3: (a) fond de rulment și (b) lichiditate generală. Interpretați diferențele dintre cei doi ani.
2. Calculați următorii indicatori de profitabilitate pentru anii 19x2 și 19x3: (a) marja profitului, (b) viteza de rotație a activelor, (c) rentabilitatea activelor, (d) gradul de îndatorare și (e) rentabilitatea capitalurilor proprii. Interpretați modificarea performanțelor de la un an la altul.

Problema 8A-5.
Întocmirea și analiza rapoartelor financiare sistematizate
(O.S. 5, 6, 7)

Wu Company vinde echipamente sportive pentru exterior. La sfîrșitul anului, 31 decembrie 19x4, în Contul de rezultate erau prezentate următoarele informații: Cheltuieli administrative, 175.600$; Costul bunurilor vîndute, 700.840$; Cheltuieli privind dobînzile, 45.280$; Venituri din dobînzi, 5.600$; Vînzări nete, 1.428.780$ și Cheltuieli privind vînzările, 440.400$.

În Bilanț erau prezentate următoarele informații (după efectuarea înregistrărilor de închidere): Furnizori, 65.200$; Clienți, 209.600$; Amortizare cumulată, echipamente de livrare, 34.200$; Amortizare cumulată, accesorii comerciale, 84.440$;

Mijloace băneşti, 56.800$; Ming Wu, Capital, 718.600$; Echipamente de livrare, 177.000$; Stocuri, 273.080$; Investiţii în Rosenberg Corporation (pe termen lung), 112.000$; Plasamente în bonuri de tezaur ale guvernului SUA (pe termen scurt), 79.200$; Efecte comerciale de plătit pe termen lung, 200.000$; Efecte comerciale de plătit pe termen scurt, 100.000$; Cheltuieli efectuate în avans pe termen scurt, 11.520$ şi Accesorii comerciale, 283.240$.

La 31 decembrie 19x3 activele totale aveau o valoare de 1.048.800$, iar retragerile efectuate pe parcursul anului 19x4 au o valoare de 120.000$.

Se cere

1. Pe baza informaţiilor de mai sus, să se întocmească (a) Contul de rezultate în forma sintetică, (b) Situaţia capitalurilor proprii şi (c) Bilanţul sistematizat.
2. Pe baza rapoartelor întocmite, să se calculeze următorii indicatori: (a) fond de rulment şi lichiditatea generală (pentru lichiditate) şi (b) marja profitului, viteza de rotaţie a activelor, rentabilitatea activelor, gradul de îndatorare şi rentabilitatea capitalurilor proprii (pentru profitabilitate).

Probleme — set B

Problema 8B-1. Convenţiile contabile ***(O.S. 3)***

În fiecare din cazurile prezentate mai jos există posibilitatea să fi fost încălcate convenţiile contabile.

1. Wolin Manufacturing Company utilizează metoda costului pentru determinarea valorii bilanţiere a stocurilor, cu excepţia cazurilor în care valoarea de piaţă a acestora este mai mică decît costul, caz în care se utilizează pentru înregistrare valoarea de piaţă. La sfîrşitul anului curent, valoarea de piaţă a stocurilor este de 221.000$, iar costul — de 240.000$. Wolin utilizează suma de 221.000$ în calculul venitului net, pentru că managementul consideră că aceasta este o acţiune mai prudentă.
2. Mesic Company are vînzări anuale de 15.000.000$. Ea practică înregistrarea tuturor articolelor cu un cost mai mic de 300$ direct pe cheltuieli în anul în care sînt achiziţionate. Pe parcursul anului curent, compania a achiziţionat cîteva scaune pentru sala de conferinţe, la preţul unitar de 291$, inclusiv cheltuielile de transport. Deşi s-a estimat că scaunele au o durată de viaţă de zece ani, ele au fost înregistrate ca şi cheltuieli, conform politicii companiei.
3. Hayden Company şi-a închis evidenţele la 31 iulie 19x2, preliminar întocmirii raportului său anual. La 30 iulie 19x2 un incendiu a distrus una dintre cele două fabrici ale companiei. Deşi compania avea asigurare împotriva incendiilor şi nu a suportat nici o pierdere în urma distrugerii clădirii, s-a estimat că acesta va produce o diminuare semnificativă a vînzărilor în 19x3. Daunele provocate de incendiu nu au fost raportate în rapoartele financiare ale anului 19x2, pentru că s-a considerat că operaţiunile acelui an nu au fost afectate de acesta.
4. Padron Drug Company consumă o parte substanţială a profiturilor sale pentru activităţi de cercetare şi dezvoltare. Compania a raportat pe ansamblu cheltuielile sale de cercetare-dezvoltare în sumă de 7.500.000$, însă managementul a decis recent să se înceapă clasificarea cheltuielilor pe proiecte, în ciuda faptului că aceasta va majora cheltuielile de evidenţă contabilă.
5. Pe parcursul anului curent, Schiff Company a trecut de la o metodă general acceptată de evidenţă a stocurilor la alta.

Se cere

Pentru fiecare caz, spuneţi care este convenţia aplicabilă şi explicaţi pe scurt dacă (şi de ce) abordarea practicată este în conformitate cu convenţia respectivă şi cu principiile contabile general acceptate.

Problema 8B-2. Forma ale Contului de rezultate ***(O.S. 6)***

La data de 30 iunie 19x2, conturile de rezultate reflectate în balanţa de verificare rectificată întocmită la sfîrşitul anului pentru Tasheki Hardware Company se prezenta astfel:

Denumirea contului	Debit	Credit
Vînzări		541.230
Vînzări restituite și rabaturi acordate	10.228	
Discounturi aferente vînzărilor	5.070	
Cumpărări	212.336	
Cumpărări restituite și rabaturi obținute		4.282
Discounturi aferente cumpărărilor		1.877
Cheltuieli de transport-aprovizionare	11.221	
Cheltuieli privind salariile personalului comercial	102.030	
Cheltuieli privind materialele de comercializare	1.642	
Cheltuieli privind chiria, spații comerciale	18.000	
Cheltuieli privind întreținerea, spații comerciale	11.256	
Cheltuieli privind publicitatea	21.986	
Cheltuieli privind amortizarea accesoriilor de comercializare	6.778	
Cheltuieli privind salariile personalului administrativ	47.912	
Cheltuieli privind materialele de birou	782	
Cheltuieli privind chiria, spații administrative	4.000	
Cheltuieli privind amortizarea echipamentelor de birou	3.251	
Cheltuieli privind întreținerea, spații administrative	3.114	
Cheltuieli privind serviciile poștale	626	
Cheltuieli privind asigurările	2.700	
Cheltuieli mărunte	481	
Cheltuieli privind dobînzile	3.600	
Venituri din dobînzi		800

Stocul inițial de mărfuri a avut o valoare de 175.200$, iar stocul final are o valoare de 157.650$. Tasheki Hardware Company este întreprindere individuală.

Se cere

Pe baza informațiilor furnizate, întocmiți următoarele:
1. Contul de rezultate detaliat.
2. Contul de rezultate condensat analitic.
3. Contul de rezultate condensat sintetic.

Problema 8B-3. Bilanțul contabil sistematizat *(O.S. 5)*

Conturile din balanța de verificare finală, întocmită la 30 iunie 19x2 pentru Tasheki Hardware Company se prezintă astfel:

Denumirea contului	Debit	Credit
Mijloace bănești	24.000	
Plasamente pe termen scurt	13.150	
Efecte comerciale de încasat	45.000	
Clienți	76.570	
Stoc de mărfuri	156.750	
Chirie plătită în avans	2.000	
Asigurare plătită în avans	1.200	
Materiale de comercializare	426	
Materiale de birou	97	
Terenuri deținute pentru extinderi viitoare	11.500	
Accesorii de comercializare	72.400	
Amortizare cumulată, accesorii de comercializare		22.000
Echipamente de birou	24.100	
Amortizare cumulată, echipamente de birou		12.050
Mărci comerciale	4.000	
Furnizori		109.745
Salarii de plătit		787
Dobînzi de plătit		600
Efecte comerciale de plătit (scadente peste trei ani)		36.000
Thomas Tasheki, Capital		250.011

Se cere

Pe baza informațiilor furnizate, întocmiți un Bilanț contabil sistematizat.

Problema 8B-4. Analiza prin indicatori: lichiditate și profitabilitate *(O.S. 7)*

Mai jos prezentăm o sinteză a datelor preluate din Contul de rezultate și Bilanțul D'Angelo Construction Company pentru ultimii doi ani:

	19x4	19x3
Active circulante	$ 366.000	$ 310.000
Total active	2.320.000	1.740.000
Datorii pe termen scurt	180.000	120.000
Datorii pe termen lung	800.000	580.000
Capitaluri proprii	1.340.000	1.040.000
Vînzări nete	4.600.000	3.480.000
Venit net	300.000	204.000

Totalul activelor și capitalurile proprii la începutul anului 19x3 erau de 1.360.000$, respectiv 840.000$.

Se cere

1. Calculați următorii indicatori ai lichidității pentru 19x3 și 19x4: (a) fond de rulment și (b) lichiditate generală. Interpretați diferențele dintre cei doi ani.
2. Calculați următorii indicatori ai profitabilității pentru 19x3 și 19x4: (a) marja profitului, (b) viteza de rotație a activelor, (c) rentabilitatea activelor, (d) gradul de îndatorare și (e) rentabilitatea capitalurilor proprii. Interpretați modificarea performanțelor de la un an la altul.

Problema 8B-5. Întocmirea și analiza rapoartelor financiare sistematizate *(O.S. 5, 6, 7)*

Următoarele conturi (în ordine alfabetică) și sume au fost preluate sau calculate din balanța de verificare rectificată de sfîrșit de an, întocmită la 30 iunie 19x4 pentru Skowron Lawn Equipment Center: Amortizare cumulată, clădiri, 52.400$; Amortizare cumulată, echipamente, 34.800$; Ann Skowron, Capital, 422.420$; Ann Skowron, Retrageri, 47.800$; Cheltuieli generale și administrative, 121.200$; Cheltuieli privind dobînzile, 24.400$; Cheltuieli privind vînzările, 202.700$; Clădiri, 220.000$; Clienți, 169.400$; Costul bunurilor vîndute, 492.000$; Echipamente, 151.200$; Efecte comerciale de încasat, 24.000$; Efecte comerciale de plătit (pe termen scurt), 50.000$; Furnizori, 72.600$; Ipoteci de plătit, 180.000$; Mărci comerciale, 13.500$; Mijloace bănești, 21.280$; Plasamente pe termen scurt (100 acțiuni General Motors), 13.000$; Stocuri, 112.300$; Terenuri (utilizate în activitatea de exploatare), 58.000$; Terenuri deținute pentru utilizări viitoare, 40.000$; Vînzări (nete), 896.000$ și Venituri din dividende, 2.560$. La 30 iunie 19x3, activele totale erau de 687,900$.

Se cere

1. Pe baza informațiilor de mai sus, să se întocmească (a) Contul de rezultate în forma condensată analitică, (b) Situația capitalurilor proprii și (c) Bilanțul sistematizat.
2. Calculați următorii indicatori ai lichidității: (a) fond de rulment și (b) lichiditate generală. Interpretați diferențele dintre cei doi ani.
3. Calculați următorii indicatori ai profitabilității: (a) marja profitului, (b) viteza de rotație a activelor, (c) rentabilitatea activelor, (d) gradul de îndatorare și (e) rentabilitatea capitalurilor proprii. Interpretați modificarea performanțelor de la un an la altul.

Exercițiu de decizie financiară

Cruz Tapestries Company *(O.S. 7)*

Carla Cruz este acționarul majoritar și președintele Cruz Tapestries Company, care vinde en gros covoare magazinelor de vînzări cu amănuntul. Deoarece Cruz nu era mulțumită de profiturile obținute de companie în 19x3, în 19x4 ea a decis o creștere a prețurilor, sperînd astfel să crească marja brută din vînzări, de la 30% în 19x3 la 35% în 19x4. Cruz este mulțumită că în 19x4 venitul net a înregistrat într-adevăr o creștere, după cum se vede din prezentarea comparativă a Conturilor de rezultate, astfel:

	19x4	19x3
Venituri		
Vînzări nete	$611.300	$693.200
Costuri și cheltuieli		
Costul bunurilor vîndute	397.345	485.240
Cheltuieli privind vînzările și cheltuielile administrative	154.199	152.504
Total costuri și cheltuieli	$551.544	$637.744
Venit net	$ 59.756	$ 55.456

Activele totale ale Cruz Tapestries Company au fost în 19x2 de 623.390$, în 19x3 de 693.405$, iar în 19x4 de 768.455$.

Se cere

1. Considerați că profitabilitatea Cruz Tapestries Company a înregistrat cu adevărat o evoluție pozitivă? *Indiciu:* calculați marja profitului și rentabilitatea activelor și comentați cele două rezultate.
2. De ce factori a ținut cont Cruz în evaluarea profitabilității companiei? *Indiciu:* calculați viteza de rotație a activelor și comentați rolul pe care aceasta îl joacă în determinarea profitabilității.

Răspunsuri la testul individual

1. c	3. a	5. b	7. a	9. c
2. b	4. c	6. b	8. d	10. d

PRINCIPIILE DE BAZĂ ALE CONTABILITĂȚII

CONTABILITATE FINANCIARĂ

PARTEA ÎNTÎI
Modelul contabil de bază

PARTEA A DOUA
Detalieri ale modelului contabil de bază

PARTEA A TREIA
Cuantificarea activelor și datoriilor pe termen scurt și prezentarea acestora în rapoartele financiare

- Capitolul 9
  - Activele lichide curente
- Capitolul 10
  - Stocurile
- Capitolul 11
  - Datoriile pe termen scurt și contabilitatea salariilor
- Capitolul 12
  - Activele imobilizate: achiziție și amortizare
- Capitolul 13
  - Activele imobilizate: alte probleme și tipuri

PARTEA A PATRA
Contabilitatea asociațiilor și corporațiilor

PARTEA A CINCEA
Rapoartele speciale și analiza informațiilor contabile

CONTABILITATE DE GESTIUNE

PARTEA A ȘASEA
Conceptele de bază ale contabilității de gestiune

PARTEA A ȘAPTEA
Sistemele de calculație a costurilor produselor

PARTEA A OPTA
Analiza deciziilor pentru planificare și control

Partea a treia tratează fiecare dintre cele trei tipuri principale de active, precum și datoriile pe termen scurt și contabilitatea salariilor, punînd un accent deosebit pe efectul cuantificării acestora asupra venitului net și pe reflectarea lor în rapoartele financiare. De asemenea, el oferă o prezentare a problemelor referitoare la venituri și cheltuieli și la contabilitatea resurselor naturale și a imobilizărilor necorporale.

PARTEA A TREIA

Cuantificarea activelor și datoriilor pe termen scurt și prezentarea acestora în rapoartele financiare

---

Capitolul 9 se axează asupra principalelor tipuri de active lichide pe termen scurt: mijloace bănești și plasamente pe termen scurt, creanțe asupra clienților și efecte comerciale de încasat.

Capitolul 10 prezintă conceptele și tehnicile contabile referitoare la stocuri și discută importanța lor pentru determinarea profitului.

Capitolul 11 tratează datoriile pe termen scurt și contabilitatea salariilor.

Capitolul 12 prezintă achiziția mijloacelor fixe și conceptele și tehnicile amortizării.

Capitolul 13 prezintă mai detaliat aplicarea principului corespondenței în cazul cheltuielilor de gestiune și de capital și al activelor amortizabile. El tratează și contabilitatea resurselor naturale și a imobilizărilor necorporale.

OBIECTIVE DE STUDIU

1. *Contabilitatea mijloacelor bănești și a plasamentelor pe termen scurt.*
2. *Definirea clienților (creanțe comerciale) și explicarea relațiilor dintre politicile de creditare, vînzări și creanțe incerte.*
3. *Aplicarea metodei provizioanelor în contabilitatea creanțelor incerte, inclusiv utilizarea metodei ponderii din vînzările nete și a metodei vechimii creanțelor în estimarea creanțelor incerte.*
4. *Identificarea metodelor de finanțare a creanțelor și alte probleme legate de creanțe.*
5. *Definirea și descrierea unui efect comercial și efectuarea calculelor legate de efecte comerciale.*
6. *Înregistrarea în Jurnal a operațiunilor privind efectele comerciale de încasat.*

CAPITOLUL 9

Activele lichide curente

În capitolele referitoare la contabilitate ca sistem informațional, la convențiile contabile și la rapoartele financiare sistematizate, profitabilitatea și lichiditatea au fost identificate ca fiind două probleme principale ale managementului. În acest capitol veți studia activele ce se asociază direct cu lichiditatea unei întreprinderi. **Activele lichide curente** (pe termen scurt) reprezintă active financiare ce rezultă în urma operațiunilor bănești, de investire a banilor și de creditare. Acestea cuprind: disponibilități bănești, plasamente pe termen scurt, creanțe asupra clienților și efecte comerciale de încasat. Activele lichide curente au o utilitate mare datorită faptului că sînt de obicei disponibile în termen scurt pentru achitarea datoriilor pe termen scurt. Alte active — corporale, cum ar fi stocurile și mijloacele fixe, sau necorporale — sînt mai puțin lichide. După parcurgerea acestui capitol, trebuie să cunoașteți obiectivele de studiu enunțate în partea stîngă a paginii.

MOMENT DECIZIONAL

Bell Atlantic Corporation

■ Managementul trebuie să utilizeze activele unei companii pentru maximizarea profitului obținut, concomitent cu menținerea lichidității companiei. Această cerință privește activele lichide curente ale companiei, ca și activele productive precum terenurile, clădirile și echipamentele. Bell Atlantic Corporation, un furnizor important de servicii de comunicații și transport date, telefonie mobilă, întreținere a calculatoarelor, leasing de echipamente și finanțare de produse deține aproape 3 miliarde de dolari în active lichide curente. După cum a fost raportată în Bilanțul din raportul anual al companiei pentru 1990, la sfîrșitul anului situația acestor active se prezenta astfel (milioane dolari):

Mijloace bănești și echivalente monetare	$ 94,7
Plasamente pe termen scurt	15,0
Clienți, mai puțin provizioane de 123,9$	2.080,2
Efecte comerciale de încasat nete	605,0
Total active lichide curente	$2.794,9

Cu toate că aceste active reprezintă doar puțin peste 10% din totalul activului Bell Atlantic, ele au o importanță majoră pentru strategia prin care compania își realizează scopurile. Tehnicile de gestiune a activelor utilizate de Bell Atlantic urmăresc ca aceste active să rămînă lichide și disponibile pentru operațiunile companiei. De asemenea, aceste tehnici maximizează dobînda încasată pentru active și minimizează pierderile din deprecierea valorii de piață a plasamentelor sau din neachitarea facturilor de către clienți. Mai mult decît atît, compania menține un nivel minim al disponibilităților bănești, prin investirea celor de care nu are nevoie în mod curent. Acest capitol pune accentul pe contabilitatea și gestiunea acestor active lichide curente. ■

Contabilitatea mijloacelor bănești și a plasamentelor pe termen scurt

OBIECTIVUL 1
Contabilitatea mijloacelor bănești și a plasamentelor pe termen scurt

În raportul anual al Bell Atlantic Corporation se face referință la *mijloace bănești și echivalente monetare*. Dintre acești doi termeni, cel de *mijloace bănești* este mai ușor de înțeles. Acestea reprezintă activele cu cel mai mare grad de lichiditate și cel mai ușor disponibile pentru achitarea obligațiilor de plată. Anterior am tratat problema controlului încasărilor și plăților în capitolul privind contabilitatea operațiunilor comerciale, însă nu am abordat conținutul contului Mijloace bănești din Bilanț. **Mijloacele bănești** sînt formate în principal din monedă divizionară și bilete de bancă disponibile, cecuri, ordine de plată ale clienților și depozite în conturi bancare de cecuri (curente). Categoria de mijloace bănești poate include și **soldul minim obligatoriu** existent în cont, ca o sumă ce nu poate fi utilizată decît în anumite condiții. Soldul minim admisibil reprezintă suma minimă impusă de bancă pe care o companie trebuie să o dețină în contul său bancar, ca parte a acordului privind soldul creditor al contului. Un asemenea acord limitează disponibilitățile bănești și poate reduce lichiditatea companiei. Din aceste motive, Comisia Titlurilor de Valoare (SEC) obligă companiile să reflecte mărimea oricărui sold minim existent într-o anexă la rapoartele financiare.

Termenul de *echivalente monetare* este puțin mai dificil de înțeles. În anumite momente, compania poate constata că are mai multe disponibilități decît ar avea nevoie pentru a-și achita obligațiile curente. Acest surplus de mijloace bănești nu trebuie sa rămînă nefructificat, mai ales în perioadele de creștere a ratei dobînzii. Prin urmare, conducerea poate decide periodic investirea fondurilor neutilizate în depozite la termen sau certificate de depozit emise de bănci și alte instituții financiare, în hîrtii de valoare ale statului, cum ar fi bonurile de tezaur, sau alte titluri de valoare. Aceste operațiuni sînt pe bună dreptate denumite investiții (sau plasamente). Dacă însă aceste investiții au o durată mai mică de 90 de zile, ele sînt numite **echivalente monetare**, datorită faptului că aceste fonduri pot fi transformate în lichidități atît de rapid încît în Bilanț ele sînt considerate mijloace bănești. Și Bell Atlantic aplică acest procedeu, iar politica sa în acest domeniu este următoarea: „În momentul achiziției, compania consideră echivalente monetare toate plasamentele cu lichiditate mare și termen de exigibilitate mai mic de sau egal cu 90 de zile. Echivalentele monetare sînt înregistrate la prețul de achiziție, care se apropie de valoarea lor de piață.“ O analiză recentă a practicilor aplicate de 600 de corporații americane importante arată că 134 dintre acestea (22%) folosesc termenul *mijloace bănești* ca titlu pentru articolul de Bilanț corespunzător, iar 358 dintre acestea (60%) folosesc expresia *mijloace bănești și echivalente monetare*. 93 de companii (16%) au combinat mijloacele bănești cu titlurile de valoare ușor negociabile.[1] Mărimea medie a disponibilităților bănești variază de asemenea de la o ramură la alta.

Atunci cînd plasamentele au un termen de exigibilitate ce depășește 90 de zile, dar compania intenționează sa le păstreze numai pînă în momentul cînd va apărea necesitatea de lichidități pentru operațiuni curente, ele sînt numite **plasamente pe termen scurt** sau **titluri de valoare ușor negociabile**. Bell Atlantic prezintă următoarea politică în ceea ce privește plasamentele pe termen scurt: „Plasamentele pe termen scurt reprezintă investiții cu un termen cuprins între 91 de zile și 12 luni de la data achiziției.“ Plasamentele pe care compania intenționează să le dețină pe parcursul unei perioade ce depășește

---

[1] *Accounting Trends and Techniques* (New York: American Institute of CPAs, 1990), p. 88.

un an sînt numite investiții pe termen lung (sau financiare). După cum am mai menționat în capitolul referitor la principiile contabile și rapoartele financiare, plasamentele pe termen lung sînt incluse în Bilanț într-o categorie separată, de investiții, și nu în categoria activelor circulante. Deși aceste investiții se pot dovedi la fel de ușor negociabile ca plasamentele pe termen scurt, ele se deosebesc prin faptul că managementul companiei intenționează să le păstreze pentru o perioadă de timp nedefinită.

Inițial, plasamentele pe termen scurt se înregistrează la prețul de achiziție. Sa presupunem că la 1 martie ST Company a achiziționat contra sumei de $97.000 bonuri de tezaur, ce reprezintă titluri de credit (îndatorare) pe termen scurt ale statului. Bonurile au o scadență de 120 de zile și o valoare de rambursare de $100.000. În contabilitatea ST Company se va face următoarea înregistrare:

Martie	1	Plasamente pe termen scurt (sau Titluri de plasament)	97.000	
		Mijloace bănești		97.000
		Achiziționarea bonurilor de tezaur ale SUA scadente în 120 de zile și cu o valoare de rambursare de $100.000		

Venitul obținut din plasamente pe termen scurt este înregistrat pe măsura încasării. De exemplu, dividendele și dobînzile la acțiuni și obligațiuni deținute ca plasamente pe termen scurt vor fi înregistrate ca Venituri din dividende sau Venituri din dobînzi în momentul încasării. De exemplu, dacă ST Company încasează în momentul scadenței dobînzi la bonurile de tezaur, rezultă următorul articol contabil:

Iunie	29	Mijloace bănești	100.000	
		Venituri din dobînzi		3.000
		Plasamente pe termen scurt		97.000
		Încasarea contravalorii bonurilor de tezaur răscumpărate și înregistrarea venitului corespunzător		

În momentul vînzării plasamentelor pe termen scurt de obicei poate rezulta un cîștig (venit) sau o pierdere (cheltuială). Să presupunem că ST Company vinde la 5 decembrie 5.000 de acțiuni ale Mobil Corporation. Acțiunile au fost cumpărate la un preț de $70/acțiune, inclusiv comisionul brokerului. La vînzare compania obține un preț de $60/acțiune (net, fără comisionul brokerului), rezultînd următorul articol contabil:

Dec.	5	Mijloace bănești	300.000	
		Pierderi din vînzarea plasamentelor	50.000	
		Plasamente pe termen scurt		350.000
		Vînzarea a 5.000 de acțiuni Mobil Corporation la un preț de $60/acțiune, fără comisioane		

În *Statement of Financial Accounting Standards No.12*, Comisia Standardelor de Contabilitate Financiară (FASB) impune ca plasamentele în hîrtii de valoare care reprezintă titluri de credit (îndatorare), cum ar fi bonurile de tezaur ale statului sau obligațiunile emise de întreprinderi, să fie reflectate la prețul de achiziție, cu excepția situațiilor în care se consideră că valoarea titlurilor oscilează permanent. Pe de altă parte, Comisia impune ca reflectarea

în Bilanț a plasamentelor în hîrtii de valoare care reprezintă titluri de capital (participare), cum ar fi acțiunile, să se facă la nivelul valorii celei mai mici dintre costul istoric și prețul de piață la data întocmirii Bilanțului.[2] De exemplu, să presupunem că la sfîrșitul anului, 31 decembrie, ST Company deține 10.000 de acțiuni Mobil Corporation, achiziționate la un preț de $70/acțiune și a căror valoare de piață este în acest moment de $60/acțiune. Pentru a se constata pierderea de valoare corespunzătoare și pentru a se reduce valoarea activului prin intermediul unui cont rectificativ, se face următoarea înregistrare de regularizare:

Dec.	31	Cheltuieli privind deprecierea plasamentelor pe termen scurt	100.000	
		Provizioane pentru pierderi din reevaluarea plasamentelor pe termen scurt		100.000
		Înregistrarea scăderii valorii de piață a plasamentelor pe termen scurt		

Astfel, pierderea va fi raportată în Contul de rezultate. Deși nu se prezintă întotdeauna ca articol separat, soldul contului de provizioane este reflectat prin valoarea bilanțieră a plasamentelor pe termen scurt astfel:

Active circulante

Plasamente pe termen scurt (la cea mai mică valoare dintre cost și prețul de piață; costul este egal cu 700.000$)	600.000$

Creșterile ulterioare ale valorii de piață a plasamentelor pot fi reflectate, dar numai pînă la limita prețului de înregistrare la intrarea acestora în patrimoniu (cost). Creșterile valorii de piață a acțiunilor peste prețul de înregistrare (de achiziție) nu sînt reflectate. Atunci cînd sînt cedate plasamente a căror depreciere fusese anterior reflectată, cîștigul sau pierderea corespunzătoare sînt date de diferența dintre prețul de vînzare și prețul inițial de achiziție, indiferent de soldul contului Provizioane pentru deprecierea plasamentelor pe termen scurt. De exemplu, dacă ST Company vinde la 15 ianuarie 2.000 de acțiuni Mobil, la un preț de $62/acțiune pe care le deținea la sfîrșitul anului, înregistrarea va fi:

Ian.	15	Mijloace bănești	124.000	
		Pierderi din vînzarea plasamentelor	16.000	
		Plasamente pe termen scurt		140.000
		Vînzarea a 2.000 de acțiuni Mobil, cu o pierdere de 2.000 acțiuni × (70$ - 62$) = 16.000$		

La sfîrșitul următorului exercițiu contabil, soldul contului de provizioane se rectifică în plus sau minus, pentru a reflecta orice diferență dintre prețul de înregistrare și valoarea de piață a tuturor plasamentelor pe termen scurt existente în patrimoniu la acel moment. Soldul creditor al acestui cont poate fi adus la zero (rezultînd un venit) dacă valoarea de piață depășește prețul de achiziție a titlului de valoare. Totuși, oricît ar crește valoarea de piață a plasamentelor pe termen scurt, nivelul la care acestea sînt reflectate în contabilitate nu poate depăși prețul inițial de înregistrare (de achiziție). Dacă o companie deține mai

---

[2] *Statement of Financial Accounting Standards No 12,* "Accounting for Certain Marketable Securities" (Stamford, Conn.: Financial Accounting Standards Board, 1975).

multe feluri de plasamente, aceste reguli se aplică valorii lor totale la sfîrșitul fiecărui exercițiu contabil.

Contabilitatea acestor plasamente contravine principiului costului istoric, prin care Bilanțul trebuie să reflecte valoarea inițială a activului pînă în momentul vînzării acestuia. Contabilii justifică această abatere bazîndu-se pe principiul prudenței, adică înregistrează imediat o pierdere potențială, dar amînă reflectarea unui venit potențial pînă la realizarea efectivă a acestuia.

Contabilitatea clienților (creanțelor comerciale)

OBIECTIVUL 2
Definirea clienților (creanțe comerciale) și explicarea relațiilor dintre politicile de creditare, vînzări și creanțe incerte

Alte două categorii importante de active lichide curente sînt creanțele asupra clienților și efectele comerciale de încasat. Ambele sînt rezultatul vînzărilor pe credit către clienți. Companiile de vînzări cu amănuntul, cum ar fi Sears sau Roebuck, au făcut accesibile vînzările pe credit pentru aproape orice persoană din SUA. Vînzările cu amănuntul s-au extins în toate domeniile datorită acceptării decalării plăților clienților cu o lună sau mai mult după vînzarea mărfii. Deși este mai puțin evidentă, extinderea relațiilor de credit comercial în domeniul vînzărilor cu ridicata și al ramurilor producătoare a fost mai puternică decît în cel al vînzărilor cu amănuntul. În continuare, acest capitol tratează subiectul contabilității creanțelor asupra clienților și a efectelor comerciale de încasat, care au un rol important în extinderea relațiilor de credit comercial.

Clienții (creanțele comerciale, facturile de încasat) reprezintă active lichide curente ce rezultă în urma vînzărilor pe credit cu ridicata sau cu amănuntul. Acest tip de amînare a plăților este deseori denumit **credit comercial**.

Politicile de credit și creanțele incerte

Companiile care practică vînzările pe credit vor dori în mod normal clienți solvabili. Prin urmare, majoritatea companiilor își creează procedee de control pentru a mări probabilitatea vînzărilor către clienți care își vor onora obligațiile la scadență. Ca rezultat al adoptării acestor proceduri, orice companie dispune de obicei de un departament de credite. Responsabilitățile acestui compartiment cuprind: examinarea fiecărei persoane sau companii care solicită un credit și aprobarea sau respingerea vînzării pe credit către acel client. În general, departamentul de credite va solicita informații privind resursele financiare și datoriile clientului. În plus, acest departament poate apela la referințele personale ale clientului sau la agenții specializate de credite, ce pot oferi informații suplimentare privind clientul respectiv. Pe baza acestor informații, departamentul va decide asupra acordării unui credit comercial acelui client. Prin urmare, el se poate pronunța asupra sumei de plată, poate limita mărimea creditului sau cere clientului să depună în garanție anumite active.

Indiferent însă de gradul de meticulozitate și eficiență a sistemului de control al creditelor, compania va avea întotdeauna un număr de clienți care nu pot sau nu vor sa plătească. Datoriile acestor clienți sînt numite **creanțe incerte**, sau datorii insolvabile, și reprezintă o pierdere sau o cheltuială legată de vînzările pe credit. De ce totuși companiile vînd pe credit dacă se așteaptă ca o parte din creanțele sale să nu fie achitate? Răspunsul este că astfel compania estimează că va vinde mult mai mult decît dacă n-ar fi oferit credite comerciale, sporindu-și prin urmare veniturile.

Corelarea pierderilor din creanțe incerte cu vînzările

Contabilitatea creanțelor incerte se bazează pe principiul corespondenței separării sau (independenței exercițiului). Cheltuielile trebuie corelate cu vînzările pe care le generează ulterior. Dacă pierderile din creanțe neîncasate apar într-un proces de creștere a veniturilor din vînzări, ele trebuie suportate pe seama acelor venituri din vînzări. Compania nu poate ști în momentul acordării unui credit comercial dacă datoria va fi sau nu achitată. De fapt, numai pînă la epuizarea tuturor posibilităților de încasare ar putea trece un an sau mai mult. Chiar dacă pierderea nu va putea fi constatată decît într-un exercițiu contabil ulterior, ea rămîne totuși aferentă exercițiului în care a fost efectuată vînzarea. Prin urmare, pierderile din creanțe incerte trebuie estimate (previzionate), iar mărimea anticipată devine cheltuială în anul fiscal în care s-au efectuat vînzările. Această metodă de contabilitate a creanțelor incerte este numită **metoda provizioanelor**.

De exemplu, presupunem că Cottage Sales Company a efectuat majoritatea vînzărilor sale pe credit pe parcursul primului an de activitate. La sfîrșitul anului, mărimea creanțelor asupra clienților a ajuns la 100.000$. În acest moment, conducerea hotărăște examinarea posibilităților de încasare a acestor creanțe. Aproximativ 6.000$ din 100.000$ creanțe asupra clienților au fost estimate a fi incerte. Prin urmare, cheltuielile privind creanțele asupra clienților aferente primului an de activitate au fost evaluate la 6.000$. La data de 31 decembrie a acelui an se va face următoarea înregistrare de regularizare:

dec.	31	Cheltuieli privind creanțe incerte	6.000	
		Provizioane privind creanțele incerte		6.000
		Înregistrarea cheltuielilor estimate privind creanțele incerte pe anul 19x1		

Contul Cheltuieli privind creanțele incerte apare în formularul Contului de rezultate ca o cheltuială de exploatare. Contul **Provizioane privind creanțele incerte** apare în Bilanț ca un cont rectificativ ce se deduce din contul Clienți.[3] Acesta reduce valoarea creanțelor asupra clienților la mărimea considerată recuperabilă sau estimată a fi încasată, după cum urmează:

Active circulante		
Mijloace bănești		$ 10.000
Plasamente pe termen scurt		15.000
Clienți	**$100,000**	
minus Provizioane privind creanțe incerte	**6.000**	**94.000**
Stocuri		56.000
Total active circulante		$175.000

Metoda provizioanelor aplicată în contabilitatea creanțelor incerte afirmă că, în conformitate cu principiul corespondenței, întreprinderea trebuie să considere că o pierdere din creanțe incerte apare în momentul efectuării vînzării către client. Cu toate acestea, compania nu va putea ști cu siguranță decît peste cîtva timp dacă acel client nu-și va achita obligația. De aceea, mărimea pierderii trebuie estimată și atribuită vînzărilor sau veniturilor exercițiului corespunzător. Mărimea estimată a creanțelor incerte nu poate fi însă

[3] Scopul contului Provizioane privind creanțele incerte constă în a reduce valoarea brută a creanțelor asupra clienților la suma estimată a putea fi recuperată. Prin opoziție, scopul unui alt cont rectificativ, cel de Amortizare cumulată, consta ***nu*** în a reduce soldul brut al conturilor de imobilizări la valoarea reală, ci în a reflecta ce parte din valoarea de înregistrare a imobilizărilor a fost trecută pe cheltuielile exercițiilor contabile anterioare.

scăzută din contul unui anumit client, dar nici din contul sintetic Clienți, căci ar afecta egalitatea dintre soldul contului sintetic și suma soldurilor conturilor analitice deschise pentru fiecare client într-un registru auxiliar. În schimb, această mărime a creanțelor incerte este înscrisă în creditul contului Provizioane privind creanțele incerte.

Estimarea cheltuielilor privind creanțele incerte

Deoarece în momentul întocmirii rapoartelor financiare este imposibil să se știe cu exactitate care din creanțe vor fi incerte, se impune estimarea unui nivel al cheltuielilor care să acopere pierderile anuale previzionate. Bineînțeles, estimările pot varia în mare măsură. Dacă managementul adoptă un punct de vedere optimist și prevede o pierdere mică din cauza creanțelor incerte, mărimea netă a creanțelor comerciale asupra clienților va fi mai mare decît în cazul în care managementul ar ocupa o poziție pesimistă. Venitul net va fi, de asemenea, mai mare în ipoteza unei poziții optimiste, deoarece cheltuielile estimate sînt mai mici. Contabilul companiei face o estimare bazată pe experiența trecută și pe condițiile economice actuale. De exemplu, se presupune că pierderile din creanțele incerte sînt mai mari într-o perioadă de recesiune decît pe parcursul unei perioade de creștere economică. Decizia finală luată de management privind mărimea cheltuielilor va depinde de informația obiectivă, cum ar fi analiza contabilului, și de o serie de factori calitativi (subiectivi), cum ar fi opinia investitorilor, bancherilor, creditorilor și altora despre performanța companiei. Indiferent de considerentele calitative, pierderile estimate din creanțele incerte ar trebui să fie realiste.

Contabilul are la dispoziție două metode generale pentru estimarea cheltuielilor privind creanțele incerte aferente unui exercițiu financiar-contabil: metoda ponderii în vînzările nete și metoda vechimii creanțelor.

OBIECTIVUL 3
Aplicarea metodei provizioanelor în contabilitatea creanțelor incerte, inclusiv utilizarea metodei ponderii din vînzările nete și a metodei vechimii creanțelor în estimarea creanțelor incerte

Metoda ponderii în vînzările nete. **Metoda ponderii în vînzările nete** pune următoarea întrebare: Cît din vînzările nete ale anului acesta nu vor fi încasate? Răspunsul determină mărimea cheltuielilor privind creanțele incerte pentru anul curent.

De exemplu, să presupunem că următoarele sume reprezintă soldurile finale ale Hassel Company pentru anul 19x9:

Vînzări	
	645.000

Vînzări restituite și rabaturi acordate	
40.000	

Discounturi aferente vînzărilor pentru creanțe incerte	
5.000	

Provizioane privind creanțele incerte	
	3.600

De asemenea, să presupunem că pierderile efective din creanțe incerte din ultimii trei ani au fost următoarele:

An	Vînzări nete	Pierderi din creanțe incerte	Ponderea în vînzări
19x6	$ 520.000	$10.200	1.96
19x7	595.000	13.900	2.34
19x8	585.000	9.900	1.69
Total	$1.700.000	$34.000	2.00

Termenul de vînzări nete este utilizat în multe companii pentru a desemna vînzările nete pe credit. Dacă, însă, compania are vînzări cu plata imediată substanțiale, atunci ar trebui folosit termenul vînzări nete pe credit. Managementul consideră că valoarea creanțelor incerte va reprezenta în continuare aproximativ 2% din vînzările nete. Cheltuielile privind creanțele incerte pentru anul 19x9 sînt deci estimate astfel:

0.02 × (645.000$ - 40.000$ - 5.000$) = 0.02 × 600.000$ = 12.000$

Articolul contabil pentru înregistrarea acestei estimări este:

dec.	31	Cheltuieli privind creanțele incerte	12.000	
		Provizioane privind creanțele incerte		12.000
		Înregistrarea cheltuielilor privind creanțele incerte la 2% din vînzările nete de 600.000$		

După ce înregistrarea de mai sus este sistematizată în Cartea mare, provizioanele pentru creanțe incerte vor avea un sold de 15.600$, determinat după cum urmează:

Provizioane privind creanțele incerte — **Sold**

Data		Articol	Debit	Credit	Debitor	Creditor
dec.	31	Sold				3.600
	31	Regularizare	12.000			15.600

Soldul este compus din 12.000$ creanțe incerte estimate aferente vînzărilor din 19x9 și din 3.600$ creanțe incerte estimate din anii precedenți. Acestea din urmă încă nu au fost corelate cu creanțele incerte efective, rezultate din vînzările acestor ani.

Metoda vechimii creanțelor. **Metoda vechimii creanțelor** pune întrebarea: Ce parte din soldul final al creanțelor asupra clienților nu va fi încasată? Răspunsul stabilește soldul la sfîrșit de an al provizioanelor pentru creanțe incerte. Diferența dintre această mărime și soldul efectiv al provizioanelor pentru creanțe incerte reprezintă cheltuielile pentru anul curent. În teorie, această metodă ar trebui să producă același rezultat ca și metoda procentului din vînzările nete, dar în practică acest lucru se întîmplă rareori.

Vechimea creanțelor reprezintă procesul de evidență a fiecărui client debitor în ordinea scadenței datoriei sale. Dacă datoria clientului este restantă, există posibilitatea ca aceasta să nu fie achitată. Și cu cît este mai mare restanța, cu atît această probabilitate este mai mare. Analiza creanțelor în funcție de scadență este foarte utilă pentru management în evaluarea politicii sale de creditare și încasare a creanțelor și semnalează posibilele probleme. Lista clienților Myer Company în ordinea scadenței este prezentată în Exemplul 9-1. Fiecare client este clasificat ca fiind curent sau restant cu 1-30 zile, 31-60 zile, 61-90 zile sau mai mult de 90 zile. Ponderea fiecărei categorii de clienți incerți este de asemenea prezentată.

Contabilii folosesc metoda vechimii creanțelor pentru a stabili soldul corect al contului Provizioane pentru creanțe incerte. În Exemplul 9-2, experiența anterioară arată că doar 1% din clienții curenți și 2% din clienții restanți nu vor fi încasați. De asemenea, aceasta arată că din debitorii restanți cu 31-60 zile, 61-90 zile și peste 90 zile nu vor fi încasați 10 %, 30 % și 50 % respectiv. În total, se estimează că din datoria totală a clienților, de 44.400$, nu va fi încasată suma de 2.459$.

Exemplul 9-1. Analiza creanțelor comerciale după vechime

Myer Company
Analiza creanțelor după vechime
31 decembrie 19xx

Client	Total	Curente (neajunse la scadență)	1-30 zile restante	31-60 zile restante	61-90 zile restante	Peste 90 zile restante
A. Arnold	$ 150		$ 150			
M. Benoit	400			$ 400		
I. Connolly	1.000	$ 900	100			
K. DiCarlo	250				$ 250	
Diverși	42.600	21.000	14.000	3.800	2.200	$1.600
Total	$44.400	$21.900	14.250	$4.200	$2.450	$1.600
Ponderea creanțelor incerte		1,0	2,0	10,0	30,0	50,0

Să presupunem că la data de 31 decembrie soldul contului Provizioane pentru creanțe incerte al Myer Company este de 800$. Prin urmare, cheltuielile estimate privind creanțele incerte pentru anul curent sînt de 1.659$, calculate după cum se prezintă în Exemplul 9-2.

Creanțe incerte estimate	$2.459
Minus sold creditor — Provizioane pentru creanțe incerte	**800**
Cheltuieli privind creanțele incerte	$1.659

Cheltuielile privind creanțele incerte sînt înregistrate după cum urmează:

dec.	31	Cheltuieli privind creanțele incerte	1.659	
		Provizioane pentru creanțe incerte		1.659
		Înregistrarea provizioanelor pentru creanțe incerte la nivelul pierderilor estimate		

Soldul rezultat al contului Provizioane pentru creanțe incerte este de 2.459$, determinat după cum urmează:

Exemplul 9-2. Calculul creanțelor incerte estimate

Myer Company
Creanțe incerte estimate
31 decembrie 19xx

	Suma	Ponderea considerată incertă	Provizioane pentru creanțe incerte
Curente	$21.900	1	$ 219
1-30 zile	14.250	2	285
31-60 zile	4.200	10	420
61-90 zile	2.450	30	735
Peste 90 zile	1.600	50	800
	$44.400		$2.459

Provizioane pentru creanțe incerte					Sold	
Data		Articol	Debit	Credit	Debitor	Creditor
dec.	31	Sold				800
	31	Regularizare		1.659		2.459

Deoarece soldul creditor de 800$ al acestui cont a fost reportat, căci numai o parte din sumele estimate la începutul anului au fost trecute deocamdată la pierderi, pentru a aduce contul Provizioane pentru creanțe incerte la nivelul estimat se impune o regularizare de numai 1.659$. Dacă, însă, contul de provizioane pentru creanțe incerte ar avea un sold debitor de 800$, cheltuielile estimate privind creanțele incerte ale anului ar fi de 3.259$, calculate în felul următor:

Creanțe incerte estimate	$2.459
Plus sold debitor — Provizioane pentru creanțe incerte	**800**
Cheltuieli privind creanțele incerte	$3.259

Cheltuielile privind creanțele incerte sînt înregistrate după cum urmează:

dec.	31	Cheltuieli privind creanțele incerte	3.259	
		Provizioane pentru creanțe incerte		3.259
		Înregistrarea provizioanelor pentru creanțe incerte corespunzător nivelului pierderilor estimate		

După această înregistrare, contul Provizioane pentru creanțe incerte are un sold creditor de 2.459$, determinat după cum urmează:

Provizioane pentru creanțe incerte					Sold	
Data		Articol	Debit	Credit	Debitor	Creditor
dec.	31	Sold			800	
	31	Regularizare		3.259		2.459

În acest caz, au fost trecute pe cheltuieli cu 800$ mai multe creanțe incerte decît s-a prevăzut în regularizarea din exercițiul anterior. În scopul aducerii soldului contului Provizioane pentru creanțe incerte la noul nivel estimat de 2.459$, cheltuielile privind creanțele incerte pentru anul respectiv trebuie să fie de 3.259$.

Compararea celor două metode. Ambele metode de estimare urmăresc să stabilească nivelul cheltuielilor privind creanțele incerte pentru anul curent conform principiului corespondenței, dar ele realizează acest lucru în moduri diferite. Metoda ponderii în vînzările nete este concepută din punctul de vedere al Contului de rezultate. Ea presupune că pentru fiecare dolar din vînzări o anumită parte nu va fi încasată, iar această parte reprezintă o cheltuială a anului curent. Deoarece această metodă corelează veniturile cu cheltuielile, ea este în concordanță cu principiul corespondenței. Totuși, această metodă nu ține cont de soldul curent al contului Provizioane pentru creanțe incerte. Partea vînzărilor nete care se estimează a nu fi încasată este adăugată la soldul curent al contului de provizioane.

Metoda vechimii creanțelor este concepută din perspectiva Bilanțului contabil și este o metodă de evaluare mult mai directă. Ea presupune că din fiecare dolar al creanțelor comerciale, o anumită parte nu va fi încasată și această parte reprezintă soldul contului de provizioane la sfîrșitul anului. Și această metodă respectă principiul corespondenței, deoarece cheltuiala reprezintă diferența dintre soldul contului care este și soldul care ar trebui să fie. Această diferență se presupune a fi corespunzătoare anului curent.

Înregistrarea unei creanțe incerte ca pierdere

Atunci cînd devine clar că o anumită creanță nu va fi încasată, această sumă ar trebui să fie înregistrată ca o pierdere (scoasă din evidență) prin contul Provizioane pentru creanțe incerte. Rețineți că aceste creanțe incerte au fost trecute deja pe cheltuieli atunci cînd s-a format provizionul. De exemplu, să presupunem că R. Deering, care datorează Myer Company suma de *trecere la pierderi* a acestui debitor insolvabil este următoarea:

ian.	15	Provizioane pentru creanțe incerte	250	
		Clienți, R. Deering		250
		Trecerea la pierderi a datoriei incerte a lui R. Deering; Deering declarat insolvabil pe 15 ianuarie		

Deși trecerea la pierderi elimină sumele incerte din contul Clienți, ea nu influențează valoarea netă estimată a creanțelor comerciale. Trecerea la pierderi doar reduce contul lui R. Deering la zero și reduce cu aceeași mărime soldul contului Provizioane pentru creanțe incerte.

	Solduri înainte de trecerea la pierderi	**Solduri după trecerea la pierderi**
Clienți	$44.400	$44.150
Minus: Provizioane pentru creanțe incerte	2.459	2.209
Valoarea netă estimată a Clienților	$41.941	$41.941

De ce creanțele trecute la pierderi diferă de cele estimate. Totalul creanțelor trecute la pierderi într-un anumit an va fi rareori egal cu totalul estimat al creanțelor incerte. Contul de provizioane va avea un sold creditor atunci cînd totalul clienților trecuți la pierderi este mai mic decît totalul creanțelor incerte estimate. Contul de provizioane va avea un sold debitor atunci cînd totalul clienților trecuți la pierderi este mai mare decît totalul creanțelor incerte estimate.

Operațiunea de regularizare efectuată pentru a înregistra cheltuielile privind creanțele incerte estimate în anul curent va elimina orice sold debitor existent la sfîrșitul exercițiului contabil. Dacă este folosită metoda ponderii în vînzările nete, noul sold al contului de provizioane după înregistrarea de regularizare va fi egal cu partea vînzărilor estimate a nu fi încasate, minus vechiul sold debitor. Dacă este folosită metoda vechimii creanțelor, suma regularizării trebuie să fie egală cu datoriile incerte estimate plus soldul debitor al contului Provizioane pentru creanțe incerte. Bineînțeles, dacă estimările sînt în mod repetat greșite, soldul contului de provizioane va deveni neobișnuit de mare, indicînd că managementul ar trebui să revizuiască formulele utilizate de companie pentru estimare.

Recuperarea creanțelor trecute la pierderi. Uneori, un client a cărui datorie a fost trecută la pierderi ca fiind incertă va fi mai tîrziu capabil să achite integral sau parțial suma datorată. Atunci cînd acest lucru se întîmplă, trebuie efectuate două înregistrări: una pentru a storna trecerea la pierderi anterioară (care acum este incorectă) și alta pentru a arăta încasarea creanței.

De exemplu, să presupunem că la 1 septembrie R. Deering, după declararea pe 15 ianuarie a falimentului său, a anunțat compania că el ar avea posibilitatea să plătească 100$ din datoria sa și a trimis un cec de 50$. Articolele contabile pentru înregistrarea acestei operațiuni vor fi următoarele:

sept.	1	Clienți, R. Deering	100	
		Provizioane pentru creanțe incerte		100
		Restabilirea unei părți din creanțe asupra lui R. Deering, acum considerată ca fiind certă, anterior trecută la pierderi pe 15 ianuarie		
	1	Mijloace bănești	50	
		Clienți, R. Deering		50
		Încasarea creanței de la R. Deering		

Partea certă a datoriei lui R. Deering trebuie să fie restabilită în contul său și înregistrată în creditul contului Provizioane pentru creanțe incerte din două motive. În primul rînd, ar fi greșit să trecem la pierderi pe 15 ianuarie întreaga sumă de 250$, deoarece numai 150$ sînt în realitate incerte. În al doilea rînd, contul analitic de clienți al lui R. Deering ar trebui să reflecte capacitatea acestuia de a plăti o parte din banii datorați, în ciuda falimentului său. Documentarea acestei acțiuni va crea, pentru viitoarele creditări ale contului acestui client, o imagine clară a creditărilor sale anterioare.

MOMENT DECIZIONAL
Fleetwood Enterprises, Inc.[4]

■ În 1987, Fleetwood Enterprises, Inc., liderul național în producția de vehicule pentru recreație și case din prefabricate, a creat Fleetwood Credit Corporation pentru a finanța vînzările produselor sale. Fleetwood Credit s-a extins rapid; în 1990, ea a finanțat peste 35% din vînzările totale ale companiei. Deoarece cumpărătorii de vehicule de recreație și case din prefabricate au nevoie de mai mulți ani pentru a achita contravaloarea produselor achiziționate, ce metodă de accelerare a încasării acestor creanțe poate fi folosită de Fleetwood?

Conducerea Fleetwood a hotărît să vîndă o parte importantă din creanțele asupra clienților deținute de Fleetwood Credit Corporation pentru a asigura flexibilitatea financiară a companiei și pentru a disponibiliza fondurile pentru o viitoare extindere. În 1990, datoriile clienților, în valoare de 143,3 milioane de dolari, au fost vîndute investitorilor, iar soldul rămas a fost de 191,8 milioane dolari. Chiar dacă aceste creanțe au fost cedate, compania poate fi susceptibilă să plătească 15,5 milioane dolari pentru creanțele care au o achitare incertă. Dacă datoriile clienților sînt plătite după cum s-a prevăzut, Fleetwood nu are obligații viitoare. ■

[4] Informație extrasă din raportul anual din 1990 al Fleetwood Enterprises, Inc.

Finanțarea creanțelor comerciale

OBIECTIVUL 4
Identificarea metodelor de finanțare a creanțelor și alte probleme legate de creanțe

Flexibilitatea financiară este importantă pentru majoritatea companiilor. Companiile care au sume substanțiale de active imobilizate în creanțe comerciale ar putea să nu dorească sau să nu poată să aștepte încasarea acestor datorii. Multe firme își creează propriile companii financiare, care să ajute clienții să cumpere produsele lor. De exemplu, Ford Motor Co. are Ford Motor Credit Company (FMCC), General Motors Corp. are General Motors Acceptance Corporation (GMAC), iar Sears are Sears Roebuck Acceptance Corporation (SRAC). Unele companii împrumută fonduri prin depunerea în gaj a creanțelor asupra clienților pentru garantarea creditelor obținute. Dacă compania nu rambursează creditul, creditorul poate să ia gajul, în acest caz creanțele comerciale, și să-l transforme în mijloace bănești pentru a recupera suma împrumutată.

De asemenea, companiile ar putea obține fonduri prin vînzarea sau transferarea conturilor de clienți unei alte entități, numită **factor**. Această operațiune de vînzare sau transfer al conturilor de creanțe este denumită **factoring** și poate fi efectuată cu sau fără recurs (apel). *Fără recurs* înseamnă că factorul, care cumpără conturile de creanțe, suportă orice pierdere din creanțele incerte. Acceptarea de către companie a cărților de credit, cum ar fi VISA, MasterCard sau American Express, este un exemplu de factoring fără apel, deoarece emitenții cărților de credit acceptă riscul de neplată. *Cu recurs* înseamnă că vînzătorul creanței este obligat să plătească suma respectivă cumpărătorului, dacă debitorii nu își achită datoriile. Factorul, bineînțeles, percepe pentru serviciile sale un comision. Comisionul pentru vînzările cu recurs reprezintă de obicei 1% din suma creanței. Pentru vînzările fără recurs, comisionul este mai mare deoarece riscul factorului este mai mare.

Alte probleme legate de creanțele comerciale

Creanțele din vînzări în rate. Vînzările în rate reprezintă o parte substanțială a creanțelor companiilor de vînzări cu amănuntul. Magazinele universale, magazinele de obiecte electrocasnice și rețelele de vînzări cu amănuntul, toate comercializează bunuri care sînt achitate printr-o serie de plăți decalate în timp. Companii precum J.C. Penney și Sears au milioane de dolari în aceste conturi de **creanțe din vînzări în rate**. Deși perioada de plată poate fi de douăzeci și patru de luni sau mai mult, creanțele din vînzări în rate sînt clasificate ca active curente, în cazul în care asemenea politici de credit sînt utilizate în mod curent în ramură. În cazul vînzărilor în rate se aplică reguli contabile speciale. Deoarece aceste reguli pot fi foarte complicate, studierea lor este cuprinsă într-un curs mai avansat.

Vînzările prin cărți de credit. Mulți vînzători cu amănuntul permit clienților lor să transfere unei terțe persoane obligația de a le achita cumpărările, persoană pe care clientul o va plăti mai tîrziu. Aceste operațiuni sînt efectuate de obicei pe baza cărților de credit. Cele mai utilizate cinci tipuri de cărți de credit sînt: American Express, Carte Blanche, Diners Club, MasterCard și VISA. Clientul deschide o linie de împrumut la creditor (emitentul cărții de credit) și primește o cartelă din plastic pentru a o folosi la cumpărări. Dacă vînzătorul acceptă cartea de credit respectivă, în momentul vînzării este întocmită o factură semnată de client. Vînzătorul trimite apoi factura creditorului și încasează banii. Deoarece vînzătorul nu trebuie să stabilească relații de credit cu clientul, să urmărească încasarea creanței unui client sau să imobilizeze bani în conturile de creanțe, el obține un avantaj economic oferit de creditor. Din aceste motive, creditorul nu achită sută la sută din suma facturii, ci reține un discount de 2% pînă la 6% din facturile vînzărilor prin cărți de credit.

Pentru evidenţa vînzărilor prin cărţi de credit este folosită una din cele două tehnici disponibile, în funcţie de faptul dacă vînzătorul trebuie să aştepte încasarea de la creditor sau poate să depună imediat facturile vînzărilor într-un cont de cecuri. Exemplul următor ilustrează primul procedeu. Să presupunem că la sfîrşitul zilei un restaurant are facturi American Express în valoare totală de 1.000$ şi că discountul utilizat de American Express este de 4%. Aceste vînzări sînt înregistrate după cum urmează:

Clienţi, American Express	960	
Cheltuieli privind discounturile aferente cărţilor de credit	40	
Vînzări		1.000
Vînzări efectuate prin cărţi de credit American Express; discountul este de4 %		

Vînzătorul trimite facturile American Express către compania emitentă a cardului şi încasează mai tîrziu plata în contul acestora, la 96% din valoarea lor nominală. Atunci cînd se încasează mijloacele băneşti, înregistrarea este următoarea:

Mijloace băneşti	960	
Clienţi, American Express		960
Încasarea plăţii de la American Express pentru facturile din vînzări, la 96% din valoarea nominală		

Al doilea procedeu este tipic pentru vînzările efectuate cu cărţi de credit bancare, cum ar fi VISA şi MasterCard. Să presupunem că restaurantul a efectuat vînzări în valoare de 1.000$ cu cărţi de credit VISA şi că VISA percepe un discount de 4% din vînzări. De asemenea, să presupunem că facturile vînzărilor au fost depuse într-un cont special VISA deschis pe numele companiei, aproximativ în acelaşi mod în care au fost depuse cecurile din vînzările cu plata imediată. Aceste vînzări sînt înregistrate în felul următor:

Mijloace băneşti	960	
Cheltuieli privind discountul aferent cărţilor de credit	40	
Vînzări		1.000
Vînzări cu cărţi de credit VISA		

Metoda trecerii directe pe cheltuieli. Unele companii debitează direct un cont de cheltuieli în momentul cînd o creanţă incertă este trecută la pierderi, în locul folosirii contului Provizioane pentru creanţe incerte. Această **metodă a trecerii directe pe cheltuieli** nu este în concordanţă cu teoria contabilă general acceptată, deoarece ea nu încearcă să coreleze veniturile cu cheltuielile. Creanţele incerte sînt trecute pe cheltuieli în exerciţiul contabil în care au fost depistate şi nu în exerciţiul în care s-a efectuat vînzarea. În Bilanţul contabil, creanţele asupra clienţilor sînt reflectate la valoarea brută şi nu la valoarea posibilă de încasat, deoarece nu se utilizează nici un cont de Provizioane pentru creanţe incerte. Totuşi, pentru calcularea profitului impozabil conform reglementărilor fiscale federale poate fi folosită numai metoda trecerii directe pe cheltuieli. Metoda provizioanelor se mai aplică încă la elaborarea rapoartelor financiare, deoarece este mai potrivită din punctul de vedere al teoriei contabile.

Soldurile creditoare ale conturilor de creanţe. Uneori, clienţii plătesc mai mult decît datoria lor, din greşeală sau anticipînd cumpărările viitoare. Atunci cînd conturile clienţilor, deschise în registrul analitic, au solduri creditoare,

soldul contului sintetic Clienți nu ar trebui să apară în Bilanțul contabil ca sumă a tuturor soldurilor conturilor analitice de creanțe asupra clienților. Totalul acelor conturi cu solduri creditoare ar trebui să fie reflectat ca o datorie pe termen scurt, deoarece compania are o obligație față de acești clienți pentru plățile efectuate în plus.

Creanțele diverse (Debitorii diverși). În Bilanțul contabil, contul Clienți trebuie să fie rezervat vînzărilor către clienții obișnuiți în cursul normal al activității. În cazul în care se acordă credite sau se efectuează vînzări care nu se încadrează în această categorie și implică angajați, manageri ai corporației sau proprietari, acestea ar trebui să fie prezentate în Bilanțul contabil separat, într-un cont de activ denumit Creanțe asupra salariaților și managerilor.

Contabilitatea efectelor comerciale

OBIECTIVUL 5
Definirea și descrierea unui efect comercial și efectuarea calculelor legate de efecte comerciale

Un **efect de comerț** reprezintă o promisiune necondiționată de a plăti o anumită sumă la cerere sau la o dată viitoare fixată. Persoana care semnează efectul comercial și astfel promite să plătească este numită *trăgător*. Persoana căreia trebuie să i se plătească suma specificată este numită *beneficiar* sau *purtător*. Efectul de comerț (cambie) prezentat în Figura 9-1 este emis pe data de 20 mai 19x1 și este o promisiune necondiționată a trăgătorului, Samuel Mason, de a plăti o sumă definită sau capitalul inițial (1.000$) în favoarea beneficiarului, Cook Countrz Bank & Trust Company, la o dată viitoare, 18 august 19x1. Cambia este purtătoare a unei rate a dobînzii de 8%. Beneficiarul reflectă toate efectele pe care le deține și care au o scadență mai mică de un an în secțiunea activelor circulante a Bilanțului contabil sub titlul **Efecte de încasat**. Trăgătorul le reflectă în secțiunea datoriilor pe termen scurt a Bilanțului contabil sub titlul **Efecte de plătit**.

Această parte a capitolului este dedicată în principal efectelor de comerț primite de la clienți. De natura activității depinde cît de frecvent se primesc de la clienți efecte de comerț în contul produselor vîndute. Firmele care vînd bunuri de lungă durată sau scumpe, cum ar fi utilajele sau autovehiculele, vor accepta deseori efecte comerciale. Printre avantajele efectelor de comerț se numără faptul că ele sînt purtătoare de dobîndă și reprezintă un drept legal al creditorului mai mare decît cel generat de conturile de creanțe comerciale. În plus, vînzarea efectelor de comerț către bănci este o metodă de finanțare frecvent utilizată. Aproape toate companiile vor primi măcar din cînd în cînd efecte comerciale și multe companii primesc efecte în contul datoriilor restante.

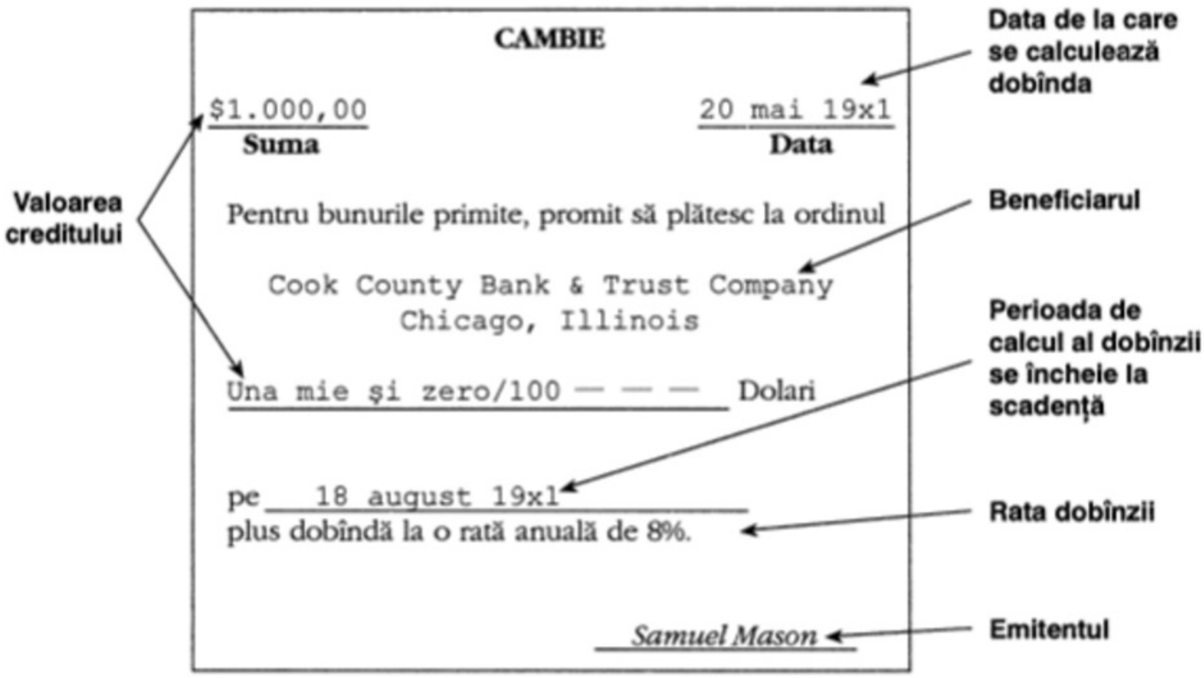
Calculele aferente efectelor de comerț

În evidența efectelor de comerț, este important să reținem o serie de termeni. Acești termeni sînt (1) scadență, (2) durata efectului, (3) dobînda și rata dobînzii, (4) valoarea finală, (5) scontul și (6) încasări din scontare.

Scadența. **Scadența** este data la care efectul comercial trebuie să fie plătit. Ea trebuie fie să se indice clar în textul efectului, fie să se poată deduce din datele indicate în acest text. Printre cele mai obișnuite exprimări ale scadenței sînt următoarele:

1. O dată specificată, cum ar fi „14 noiembrie 19xx".
2. Un număr specific de luni după data emiterii efectului, de exemplu „3 luni după data emiterii".
3. Un număr specific de zile după data emiterii efectului, de exemplu „60 zile după data emiterii".

Figura 9-1. Cambia

Nu este nici o problemă în a determina scadența atunci cînd aceasta este specificată. Atunci cînd scadența este exprimată sub forma unui număr de luni după data emiterii efectului comercial, se folosește aceeași zi din luna viitoare indicată. De exemplu, o cambie emisă pe 20 ianuarie, care are scadența peste două luni, trebuie să fie plătită pe 20 martie.

Atunci cînd scadența este exprimată printr-un număr specific de zile de la data emiterii efectului comercial, aceasta trebuie să fie bazată pe un număr exact de zile. În calcularea scadenței, este important să se excludă data emiterii efectului. De exemplu, o cambie emisă pe 20 mai și scadentă în 90 zile, va trebui plătită pe 18 august, dată calculată în felul următor:

Zile rămase din luna mai	11
Zile din iunie	30
Zile din iulie	31
Zile din august	18
Total zile	90

Durata efectului. Determinarea **duratei efectului**, sau a intervalului său de timp în zile, este o problemă opusă celei de stabilire a scadenței. Cunoașterea duratei efectului comercial este importantă, deoarece dobînda este calculată pentru un număr exact de zile. Nu există nici o problemă atunci cînd scadența este stabilită ca un număr specific de zile de la data emiterii efectului (caz în care durata este egală cu acest număr de zile specificat). Totuși, dacă scadența este o dată specificată, trebuie determinat numărul exact de zile. Să presupunem că o cambie este emisă pe 10 mai și este scadentă pe 10 august. Durata cambiei este de 92 zile, determinată în felul următor:

Zile rămase din luna mai (31-10)	21
Zile din iunie	30
Zile din iulie	31
Zile din august	10
Total zile	92

Dobînda și rata dobînzii. **Dobînda** este costul împrumutării banilor sau venitul obținut în urma acordării unui împrumut în bani, în funcție de punctul de vedere: al debitorului sau al creditorului. Mărimea dobînzii depinde de trei factori: capitalul inițial (suma de bani dată sau luată cu împrumut), rata dobînzii și durata creditului. Formula folosită pentru calculul dobînzii este următoarea:

Capitalul inițial × rata dobînzii × intervalul de timp = dobînda

Rata dobînzii este de obicei anuală. De exemplu, dobînda de 8% pentru o cambie de un an, cu o valoare de 1.000$, ar fi egală cu 80$ (1.000$ × 8/100 × 1 = 80$).

Dacă termenul sau intervalul de timp al cambiei ar fi fost trei luni și nu un an, dobînda ar fi fost 20$ (1.000$ × 8/100 × 3/12 = 20$).

Atunci cînd termenul unui efect de comerț este exprimat în zile, pentru calculul dobînzii trebuie folosit numărul exact de zile. Pentru a păstra simplitatea calculelor, vom determina dobînda în baza anului de 360 de zile.[5] Prin urmare, dacă termenul cambiei de mai sus ar fi de 45 zile, dobînda ar fi de 10$, calculată în felul următor: (1.000$ × 8/100 × 45/360 = 10$).

Valoarea finală. **Valoarea finală** a unui efect de comerț este suma totală încasată la scadență. Valoarea finală este valoarea nominală plus dobînda. Valoarea finală a unei cambii de 90 zile, 8% dobîndă, 1.000$ este calculată în felul următor:

Valoarea finală = Capitalul inițial + dobînda
= 1.000$ + (1.000$ × 8/100 × 90/360)
= 1.000$ + 20$
= 1.020$

Mai există așa-numitele cambii nepurtătoare de dobîndă. Pentru acest tip de efecte, valoarea finală este valoarea nominală sau capitalul inițial. În acest caz, capitalul inițial include costul dobînzii corespunzătoare.

Scontul. **A sconta** un efect de comerț înseamnă a-l încasa în avans. **Scontul** reprezintă mărimea dedusă a dobînzii. Băncile folosesc adesea această metodă atunci cînd împrumută bani pe bază de efecte de comerț. Mărimea scontului este calculată în felul următor:

Scont = valoarea finală × rata scontului × intervalul de timp

De exemplu, să presupunem că o cambie are o valoare finală de 1.000$, este scadentă în 90 de zile și este scontată la rata scontului de 10%:

Scontul = 1.000$ × 10/100 × 90/360 = 25$

Încasările din scontare. În mod normal, atunci cînd cineva împrumută bani pe baza unui efect de comerț, suma pe care o primește sau o împrumută este valoarea nominală a efectului sau capitalul inițial. Însă atunci cînd un efect

---

[5] Practica de calcul al dobînzii variază. Multe bănci folosesc un an de 360 zile pentru creditele comerciale și 365 de zile pe an pentru creditele de consum. Alte bănci folosesc un an de 365 de zile pentru toate creditele. În această carte, folosim un an de 360 zile, pentru simplificarea calculelor.

comercial este scontat, suma pe care deținătorul efectului o primește, numită **încasări din scontare**, este calculată în felul următor:

Încasări din scontare = valoarea finală — scontul

Astfel, în exemplul anterior, încasările vor fi calculate în felul următor:

Încasări din scontare = 1.000$ - (1.000$ × 10/100 × 90/360)
= 1.000$ - 25$
= 975$

Acest calcul este foarte simplu atunci cînd valoarea finală este dată, ca în exemplul de aici. Însă atunci cînd valoarea finală trebuie determinată, calculul este mult mai complicat în cazul în care un efect comercial purtător de dobîndă și emis de un client este scontat la bancă. În acest caz, valoarea finală trebuie mai întîi calculată, utilizînd formula prezentată mai sus. Apoi scontul este calculat pe baza valorii finale. În final, încasările sînt determinate prin deducerea scontului din valoarea finală. De exemplu, suma încasată din scontarea la bancă la data emiterii a unei cambii de 2.000$, 8%, 90 zile, rata scontului de 10%, ar fi de 1.989$.

Valoarea finală = capital inițial + dobîndă
= 2.000$ + (2.000$ × 8/100 × 90/360)
= 2.000$ + 40$
= 2.040$

Scont = valoarea finală × rata scontului × număr de zile
= 2.040$ × 10/100 × 90/360
= 51$

Încasări din scontare = valoarea finală — scont
= 2.040$ - 51$
= 1.989$

În acest exemplu, cambia a fost scontată la bancă în aceeași zi în care a fost emisă. De obicei, va trece o anumită perioadă de timp între data la care cambia este emisă și data la care este scontată. Într-un astfel de caz, numărul de zile folosit pentru calculul scontului ar trebui să fie numărul de zile rămase pînă la scadență, deoarece acesta este intervalul de timp pentru care banca acordă un credit companiei deținătoare a cambiei. De exemplu, să presupunem că, în cazul cambiei anterioare, compania deținătoare a efectului așteaptă 30 de zile pentru scontarea cambiei la bancă. Cu alte cuvinte, la data scontării, mai sînt 60 (90-30) de zile pînă la scadență. Încasările sînt stabilite în felul următor:

Valoarea finală = capital inițial + dobîndă
= 2.040$ (de mai sus)

Scont = valoarea finală × rata scontului × număr de zile
= 2.040$ × 10/100 × 60/360
= 34$

Încasări = valoarea finală — scont
= 2.040$ - 34$
= 2.006 $

Diferența de 17$ (51$ - 34$) între scontul celor două cazuri este egală cu scontul aferent celor 30 zile care au trecut între emiterea și scontarea cambiei (2.040 × 10/100 × 30/360 = 17$).

Înregistrările contabile exemplificate

OBIECTIVUL 6
Înregistrarea în Jurnal a operațiunilor privind efectele comerciale de încasat

Înregistrările contabile referitoare la efectele comerciale de încasat se împart în cinci categorii: (1) primirea efectului, (2) încasarea efectului, (3) înregistrarea unui efect refuzat la plată, (4) scontarea efectului și (5) înregistrările de regularizare.

Primirea unui efect de comerț. Să presupunem că pe data de 1 iunie s-a primit de la un client, J. Halsted, o cambie de 30 zile cu 12% dobîndă, în contul unei datorii existente de 4.000$. Înregistrarea acestei operațiuni este următoarea:

iunie	1	Efecte comerciale de încasat	4.000	
		Clienți, J. Halsted		4.000
		Primirea unei cambii, 30 zile, 12 % dobîndă		

Încasarea unui efect de comerț. Atunci cînd valoarea cambiei plus dobînda este încasată peste 30 de zile, înregistrarea este următoarea:

iulie	1	Mijloace bănești	4.040	
		Efecte comerciale de încasat		4.000
		Venituri din dobînzi		40
		Încasarea de la J. Halsted a unei cambii de 30 zile, 12% dobîndă		

Înregistrarea unui efect de comerț refuzat la plată. Atunci cînd trăgătorul nu plătește la scadență, se spune că efectul comercial este refuzat la plată. Purtătorul sau beneficiarul unui **efect refuzat la plată** ar trebui să efectueze o înregistrare pentru a transfera întreaga valoare a datoriei din contul Efecte comerciale de încasat într-un cont de clienți (creanțe) deschis pe numele debitorului. Dacă J. Halsted refuză să plătească cambia sa la data de 1 iulie, se va efectua următoarea înregistrare:

iulie	1	Clienți, J. Halsted	4.040	
		Efecte comerciale de încasat		4.000
		Venituri din dobînzi		40
		Refuzarea la plată de către J. Halsted a unei cambii de 30 zile, 12% dobîndă		

Dobîndă acumulată se înregistrează, deoarece, deși J. Halsted nu a plătit cambia, el rămîne obligat să plătească atît capitalul inițial, cît și dobînda.

Prin transferul unui efect de comerț refuzat la plată într-un cont de creanțe se realizează două lucruri. În primul rînd, în contul Efecte comerciale de încasat rămîn doar efectele care nu au ajuns încă la scadență și sînt probabil negociabile și posibil de încasat. În al doilea rînd, se efectuează o înregistrare în contul de clienți deschis trăgătorului, consemnîndu-se că acesta a refuzat să plătească o cambie. Această înregistrare ar putea fi utilă în luarea deciziei privind extinderea creditului pentru clientul respectiv.

Scontarea unui efect de comerț. Vînzarea efectelor de încasat este numită de obicei scontare, deoarece banca deduce dobînda din valoarea finală a efectului, pentru a determina valoarea încasării din scontare. Purtătorul unui efect comercial (de obicei beneficiarul) andosează efectul și îl remite băncii. O bancă presupune că va încasa valoarea finală a efectului (capitalul inițial plus dobînda) la data scadenței, dar, de asemenea, are dreptul de recurs față de andosator sau vînzătorul efectului. Dacă trăgătorul refuză să plătească, andosatorul este obligat să plătească băncii. În terminologia contabilă, se spune că andosatorul are o obligație (sau datorie) condiționată. **Obligația condiționată** reprezintă o datorie potențială, care poate să se transforme într-o datorie reală dacă se produce un posibil eveniment ulterior. În acest caz, evenimentul ulterior ar fi neachitarea efectului de către trăgător.

Deși vînzarea efectelor comerciale de încasat este efectuată către mulți cumpărători individuali, vom presupune în acest exemplu că o cambie în valoare de 1.000$, 12% dobîndă și durată de 90 de zile este remisă băncii cu 60 de zile înainte de scadență și banca o scontează la o rată a scontului de 15%, contra numerar. Mijloacele bănești de încasat (încasările din scontare) sînt calculate ca fiind valoarea finală minus scontul și înregistrate astfel:

Mijloace bănești	1.004,25	
Efecte comerciale de încasat		1.000,00
Venituri din dobînzi		4,25
Scontarea unei cambii de 12 % și 90 de zile, cu 60 de zile înainte de scadență la rata scontului de 15%		

Valoarea finală:	
1.000$ + (1.000$ × 12/100 × 90/360)	= $1.030,00
Minus scont:	
1.030$ × 15/100 × 60/360	= 25,75
Încasări din scontarea cambiei de încasat	$1.004,25

Deoarece dobînda de încasat la scadență, de 30,00$, este mai mare decît scontul, diferența de 4,25$ este înregistrată în creditul contului Venituri din dobînzi. Dacă încasările ar fi mai mici decît valoarea nominală a cambiei, diferența ar trebui înregistrată în debitul contului Cheltuieli privind dobînzile. De exemplu, dacă încasările ar fi fost de 995,75$ și nu 1.004,25$, contul Cheltuieli privind dobînzile ar trebui debitat cu 4,25$ și nu ar trebui să se facă nici o înregistrare în contul Venituri din dobînzi.

Observați că nici durata perioadei de scontare, nici rata scontului nu sînt aceleași cu termenul și rata dobînzii ce caracterizează efectul comercial. Aceasta este o situație obișnuită. De asemenea, observați că este creditat contul Efecte comerciale de încasat. Deși această înregistrare scoate efectul de comerț din evidență, țineți minte că dacă trăgătorul nu poate sau nu va plăti băncii valoarea finală, andosatorul este obligat față de bancă să achite efectul.

Înainte de data scadenței efectului scontat, banca va anunța trăgătorul că ea este deținătoarea efectului și că plata trebuie să fie efectuată direct pe numele băncii. Dacă trăgătorul plătește băncii așa cum s-a convenit, nu este necesară nici o înregistrare în evidența contabilă a andosatorului. Dacă trăgătorul nu plătește efectul și dobînda la data scadenței, se consideră că efectul este refuzat la plată. Pentru al obliga pe andosator să plătească efectul, banca

trebuie să-l anunțe despre refuzul la plată. Banca îl va anunța pe andosator în mod normal prin protestarea efectului, cu alte cuvinte prin întocmirea și remiterea către trăgător a unui aviz (notă) de protest. **Nota de protest** este un act judecătoresc prin care se constată că un efect a fost prezentat trăgătorului pentru plată și trăgătorul a refuzat să plătească. În mod normal, banca va percepe un **comision de protest** pentru protestarea efectului de comerț, comision care trebuie plătit de către trăgător o dată cu achitarea sumei datorate aferentă efectului refuzat la plată.

În cazul în care la scadență cambia scontată din exemplul anterior este refuzată la plată de către trăgător, andosatorul ar trebui să efectueze următoarele înregistrări o dată cu achitarea datoriei:

	Debit	Credit
Clienți, Numele trăgătorului	1.040	
Mijloace bănești		1.040
Plata către bancă a capitalului inițial și a dobînzii aferente cambiei scontate (valoarea finală 1.030$), plus comisionul de protest de 10$; cambia a fost refuzată la plată de către trăgător		

Pînă la data achitării cambiei sau trecerii la pierderi ca fiind incertă, se calculează dobînda suplimentară pentru valoarea finală plus comisionul de protest.

Efectuarea înregistrărilor de regularizare. Efectul comercial primit într-un anumit exercițiu financiar-contabil ar putea să ajungă la scadență abia într-un exercițiu următor. Deoarece dobînda aferentă efectului este calculată în sume mici în fiecare zi pe durata acestuia, conform principiului corespondenței, este necesar să se repartizeze dobînda acumulată pe perioada căreia îi aparține. De exemplu, să presupunem că pe data de 31 august a fost primită o cambie de 60 zile, 8% dobîndă și 2.000$ valoare și compania întocmește rapoartele financiare lunar. Pentru a arăta cum s-a calculat și înregistrat dobînda aferentă lunii septembrie, pe data de 30 septembrie trebuie efectuată următoarea înregistrare de regularizare:

			Debit	Credit
sept.	30	Dobînzi de încasat	13,33	
		Venituri din dobînzi		13,33
		Înregistrarea dobînzii acumulate în 30 zile, aferentă cambiei de încasat 2.000$ × 8/100 × 30/360 = 13,33$		

Contul Dobînzi de încasat este un cont de active circulante din Bilanțul contabil. O dată cu încasarea valorii cambiei plus dobînda pe data de 30 octombrie, este efectuată următoarea înregistrare[6] :

			Debit	Credit
oct.	30	Mijloace bănești	2.026,67	
		Efecte comerciale de încasat		2.000,00
		Dobînzi de încasat		13,33
		Venituri din dobînzi		13,34
		Încasarea cambiei plus dobînda		

---

[6] Unele firme pot să urmeze practica de stornare a înregistrării de regularizare din 30 septembrie. În cazul nostru, am presupus că nu s-a efectuat nici o operațiune de stornare.

După cum s-a văzut din aceste operațiuni, atît în septembrie, cît și în octombrie s-a obținut cîte o jumătate din dobînda cîștigată.

Recapitulare

Recapitularea obiectivelor de studiu

1. Contabilitatea mijloacelor bănești și a plasamentelor pe termen scurt.

Mijloacele bănești sînt formate din bilete de bancă și monedă divizionară disponibile, cecuri și ordine de plată primite de la clienți și depozite în conturi bancare. Plasamentele pe termen scurt, denumite uneori și titluri de valoare ușor negociabile, cuprind depozitele la termen, certificatele de depozit, titluri ale datoriei publice (de stat), acțiuni și alte titluri de valoare care sînt achiziționate pentru o perioadă scurtă de timp (de obicei sub un an) și care se înregistrează la preț de achiziție (cost). După achiziție, plasamentele în titluri de credit sînt reflectate în evidența contabilă la cost, cu excepția cazurilor în care se înregistrează o permanentă scădere a prețului de piață al acestor valori. Plasamentele în titluri de capital se reflectă în contabilitate la valoarea cea mai mică între cost și prețul de piață. În cazul în care costul titlurilor de capital este mai mare decît prețul lor de piață, se creează un provizion pentru reducerea valorii titlurilor de capital, astfel încît aceasta să reflecte prețul de piață.

2. Definirea clienților (creanțelor comerciale) și explicarea relațiilor dintre politicile de creditare, vînzări și creanțe incerte.

Creanțele comerciale (creanțe asupra clienților, facturi de încasat) reprezintă active lichide curente ce rezultă în urma vînzărilor pe credit către clienți. Sumele datorate de fiecare client se regăsesc în registrul auxiliar (analitic).

Deoarece creditele sînt oferite în vederea creșterii vînzărilor, creanțele incerte legate de vînzări ar trebui trecute pe cheltuieli în exercițiul în care au fost efectuate vînzările. Totuși, din cauza perioadei de timp ce poate trece între momentul efectuării vînzărilor și momentul în care se constată că nu vor putea fi încasate creanțele contabilul trebuie să estimeze suma creanțelor incerte ce există la un moment dat.

3. Aplicarea metodei provizioanelor în contabilitatea creanțelor incerte, inclusiv utilizarea metodei ponderii din vînzările nete și a metodei vechimii creanțelor în estimarea creanțelor incerte.

Cheltuielile privind creanțele incerte se estimează fie prin metoda ponderii în vînzările nete, fie prin metoda vechimii creanțelor. Atunci cînd se utilizează prima metodă, creanțele incerte se estimează ca un procent din vînzările perioadei. Atunci cînd se utilizează cea de-a doua metodă, asupra creanțelor grupate în funcție de scadență se aplică anumite cote procentuale. Aplicarea unei a treia metode, scoaterea directă din evidență (trecerea directă pe cheltuieli), se impune atunci cînd se întocmește declarația fiscală pentru impozitul pe profit, dar aceasta nu se utilizează și în evidența contabilă, deoarece contravine principiului corespondenței.

Provizioane pentru creanțe incerte este un cont rectificativ al contului Clienți. Atunci cînd se face estimarea creanțelor incerte, se debitează contul Cheltuieli privind creanțele incerte și se creditează contul de provizioane. Atunci cînd se constată faptul că datoria unui anumit client nu va putea fi recuperată, aceasta se extrage din contul Clienți, prin debitarea contului de provizioane și creditarea contului Clienți. Dacă creanța scoasă astfel din evidență este ulterior încasată,

înregistrarea anterioară este stornată, iar încasarea creanţei se înregistrează prin modalitatea general folosită.

4. Identificarea metodelor de finanţare a creanţelor şi alte probleme legate de creanţe.

Metodele de finanţare a creanţelor cuprind: depunerea în gaj a creanţelor asupra clienţilor ca garanţie pentru creditele obţinute şi vînzarea sau factoring-ul creanţelor asupra clienţilor cu sau fără recurs.

Conturile de creanţe asupra clienţilor care prezintă sold creditor nu trebuie clasificate în Bilanţul contabil ca sumă negativă în contul Clienţi, ci ca datorii pe termen scurt. Creanţele din vînzări în rate trebuie clasificate ca active circulante (curente) în cazul în care aceste tehnici de vînzare se aplică în mod curent în domeniul de activitate al companiei. Creanţele asupra companiilor emitente de cărţi de credit trebuie clasificate ca active circulante. Creanţele asupra angajaţilor, managerilor, acţionarilor şi alte creanţe contractate în afara cursului normal al activităţii de exploatare nu trebuie reflectate în categoria creanţelor comerciale. Ele trebuie considerate fie active circulante, fie active imobilizate, în funcţie de data la care se estimează că se va produce încasarea.

5. Definirea şi descrierea unui efect comercial şi efectuarea calculelor legate de efecte comerciale.

Un efect de comerţ reprezintă o promisiune necondiţionată de a plăti o anumită sumă la cerere sau la o dată viitoare fixată. Companiile care vînd bunuri de lungă durată şi valoare mare, cum ar fi utilajele sau automobilele, acceptă deseori efecte de comerţ, care pot fi vîndute băncilor ca metodă de finanţare.

În contabilitatea efectelor de comerţ este important să se cunoască modul de calcul al următoarelor valori: scadenţa, durata efectului, dobînda şi rata dobînzii, valoarea finală, scontul şi încasările din scontare. Scontarea este operaţiunea prin care creditorul deduce dobînda în avans în momentul acordării unui împrumut în contul efectului comercial.

6. Înregistrarea în Jurnal a operaţiunilor privind efectele comerciale de încasat.

Înregistrările contabile legate de efectele comerciale de încasat se împart în cinci categorii: primirea unui efect, încasarea unui efect, înregistrarea unui efect refuzat la plată, scontarea unui efect şi operaţiuni de regularizare.

Recapitularea noţiunilor şi termenilor

În acest capitol s-au definit noţiunile şi termenii ce urmează:

(O.S. 1) **Active lichide curente (pe termen scurt):** active financiare, care rezultă în urma operaţiunilor băneşti, de investiţii sau de creditare.

(O.S. 2) **Clienţi (creanţe comerciale):** active lichide curente ce rezultă din vînzări pe credit la nivel en gros sau en détail.

(O.S. 6) **Comision de protest:** comisionul stabilit de bancă pentru întocmirea şi expedierea notei de protest.

(O.S. 4) **Creanţe din vînzări în rate:** creanţe comerciale, plătibile într-o serie de rate eşalonate în timp.

(O.S. 2) **Creanţe incerte:** creanţe comerciale asupra unor clienţi care nu pot sau nu vor să-şi plătească datoriile.

(O.S. 2) **Credit comercial:** credit acordat clienţilor de vînzătorii en gros sau en détail.

(O.S. 5) **Dobîndă:** costul împrumutării banilor sau venitul din împrumutarea banilor, în funcţie de punctul de vedere abordat: al creditorului sau al debitorului.

(O.S. 5) **Durata efectului:** perioada de timp, exprimată în zile, care se scurge între data de emitere a unui efect comercial și data scadenței acestuia.

(O.S. 1) **Echivalente monetare:** plasamente pe termen scurt care vor fi transformate în disponibilități bănești în mai puțin de nouăzeci de zile.

(O.S. 6) **Efect comercial refuzat la plată:** efect comercial pe care trăgătorul nu poate sau nu vrea să-l plătească la scadență.

(O.S. 5) **Efect de comerț:** promisiune necondiționată de a plăti o anumită sumă la cerere sau la o dată viitoare fixată.

(O.S. 5) **Efecte comerciale de încasat:** noțiune generală care desemnează ansamblul efectelor de comerț deținute de entitatea căreia i se promite plata anumitor sume (beneficiar).

(O.S. 5) **Efecte comerciale de plătit:** noțiune generală care desemnează ansamblul efectelor de comerț deținute de persoana care promite să plătească anumite sume (trăgător) altor entități.

(O.S. 4) **Factor:** entitate care cumpără creanțele comerciale.

(O.S. 4) **Factoring:** operațiune de vînzare sau transferare a creanțelor comerciale.

(O.S. 5) **Încasări din scontare:** suma primită de deținătorul efectului atunci cînd sconteazǎ un efect de comerț; încasări = valoarea finală — scont.

(O.S. 3) **Metoda ponderii în vînzările nete:** metodă de estimare a creanțelor incerte, care se bazează pe ipoteza că o porțiune previzibilă a vînzărilor nu va fi încasată.

(O.S. 2) **Metoda provizioanelor:** metodă de contabilitate a creanțelor incerte, prin care suma creanțelor care se estimează că nu vor putea fi încasate este înregistrată pe cheltuieli în exercițiul în care s-au efectuat vînzările corespunzătoare acestor creanțe.

(O.S. 4) **Metoda trecerii directe pe cheltuieli:** metodă de contabilitate a creanțelor incerte, prin care, în momentul identificării unor creanțe a căror încasare este incertă, se debitează direct un cont de cheltuieli în locul aplicării metodei provizioanelor; această metodă contravine principiului corespondenței, însă este obligatorie pentru calculul impozitului pe beneficii.

(O.S. 3) **Metoda vechimii creanțelor:** metodă de estimare a creanțelor incerte, care se bazează pe ipoteza că o porțiune previzibilă a creanțelor comerciale nu va fi încasată.

(O.S. 1) **Mijloace bănești:** monedă divizionară și bilete de bancă disponibile, cecuri și ordine de plată primite de la clienți și depozite bancare în conturi de cecuri (la vedere).

(O.S. 6) **Notă de protest:** act judecătoresc prin care se constată că un efect a fost prezentat trăgătorului pentru plată și trăgătorul a refuzat să plătească.

(O.S. 6) **Obligație condiționată:** datorie potențială, care poate să se transforme într-o datorie reală dacă se produce un posibil eveniment ulterior.

(O.S. 1) **Plasamente pe termen scurt (titluri de valoare ușor negociabile):** investiții temporare ale disponibilităților bănești excedentare, care vor fi deținute pînă în momentul în care vor fi necesare pentru achitarea datoriilor curente.

(O.S. 2) **Provizioane pentru creanțe incerte:** cont rectificativ care servește la reducerea valorii creanțelor la suma estimată a fi încasată.

(O.S. 5) **Scadență:** data la care efectul comercial trebuie plătit.

(O.S. 5) **Scontare:** (verb: a sconta) a deduce dobînda în avans; (substantiv: scont) suma dobînzii deduse în avans.

(O.S. 1) **Sold minim obligatoriu:** suma minimă impusă de bancă pentru a fi păstrată în cont, ca parte a unui contract de creditare.

(O.S. 5) **Valoare finală:** totalul sumelor încasate la scadență în contul unui efect de comerț, incluzînd capitalul inițial și dobînda acumulată.

(O.S. 3) **Vechimea creanțelor:** procesul de reflectare a creanței fiecărui client în contul Clienți în ordinea scadențelor sumelor datorate.

Test individual

Testați-vă cunoștințele din acest capitol, alegînd răspunsul corect pentru fiecare dintre următoarele întrebări.

(O.S. 1) 1. Un bon de tezaur emis de guvernul SUA și scadent în nouăzeci de zile este achiziționat la prețul de 97.000$. La încasarea sumei de 100.000$, articolul de Jurnal va conține o:

a. creditare a contului Venituri din dobînzi cu suma de 3.000$;
b. debitare a contului Venituri din plasamente cu suma de 3.000$;
c. creditare a contului Cheltuieli privind plasamentele cu suma de 3.000$;
d. creditare a contului Venituri din plasamente cu suma de 3.000$.

(O.S. 2) 2. Principiul corespondenței:

a. impune înregistrarea unei valori estimate a creanțelor cu încasare incertă;
b. este încălcat prin aplicarea metodei provizioanelor;
c. are drept rezultat înregistrarea unei sume exacte pentru cheltuieli privind creanțele incerte;
d. impune ca toate cheltuielile privind creanțele incerte să fie înregistrate în momentul în care clientul respectiv nu își achită datoria.

(O.S. 3) 3. Care dintre următoarele metode de înregistrare a creanțelor incerte poate fi descrisă cel mai bine ca fiind o metodă ce se aplică prin prisma Contului de rezultate?

a. metoda vechimii creanțelor;
b. metoda trecerii directe pe cheltuieli;
c. metoda ponderii în vînzările nete;
d. **a** și **b**.

(O.S. 3) 4. Existența unui sold debitor al contului Provizioane privind creanțele incerte ar putea însemna că:

a. au fost supraevaluate cheltuielile privind creanțele incerte;
b. au fost trecute la pierderi mai multe creanțe incerte decît s-au estimat;
c. se utilizează metoda vechimii creanțelor;
d. s-a comis o greșeală de sistematizare.

(O.S. 4) 5. Prin aplicarea metodei ponderii din vînzările nete s-au estimat cheltuieli anuale privind creanțele incerte de 54.000$. Dacă înainte de regularizare contul Provizioane privind creanțele incerte are un sold creditor de 16.000$, care va fi soldul său după regularizare?

a. 16.000$;
b. 38.000$;
c. 54.000$;
d. 70.000$.

(O.S. 3) 6. Prin aplicarea metodei vechimii creanțelor, s-au estimat cheltuieli anuale privind creanțele incerte de 74.000$. Dacă înainte de regularizare contul Provizioane privind creanțele incerte are un sold creditor de 18.000$, care va fi soldul său după regularizare?

a. 18.000$;
b. 56.000$;
c. 74.000$;
d. 92.000$.

(O.S. 4) 7. Un vînzător cu amănuntul are facturi pentru vînzări prin cărți de credit VISA în sumă de 400$ și a depus documentele justificative la bancă. În ipoteza că discountul pentru plățile prin cărți de credit este de 5%, ce sumă s-ar înregistra în debitul contului Mijloace bănești și în creditul contului Vînzări corespunzător acestei operațiuni?

a. 400$ și 400$;
b. 380$ și 400$;
c. 380$ și 380$;
d. 400$ și 380$.

(O.S. 5) 8. Fiecare dintre elementele enumerate mai jos reprezintă o caracteristică a efectelor de comerț, cu excepția faptului că:
a. beneficiarul deține dreptul necondiționat de a încasa o anumită sumă la o dată stabilită.
b. suma de plătit poate fi determinată la data emiterii efectului.
c. data scadenței poate fi determinată la data emiterii efectului.
d. trăgătorul se angajează să plătească o anumită sumă în funcție de o serie de condiții ce se vor stabili la o dată ulterioară.

(O.S. 5) 9. Valoarea finală a unei cambii de 6.000$, 90 de zile și 10% dobîndă este de:
a. 600$. c. 6.600$.
b. 5.850$. d. 6.150$.

(O.S. 6) 10. Un efect comercial cu dobîndă de 10% este scontat la bancă, generînd încasări de 1.024$. În evidențele andosatorului (beneficiarului), înregistrarea acestei operațiuni va include o:
a. debitare a contului Mijloace bănești cu suma de 1.024$.
b. debitare a contului Venituri din dobînzi cu suma de 24$.
c. creditare a contului Efecte de încasat cu suma de 1.024$.
d. debitare a contului Efecte de încasat cu suma de 1.000$.

Răspunsurile la testul individual se regăsesc la sfîrșitul acestui capitol.

Problemă de recapitulare
Înregistrarea cheltuielilor privind creanțele incerte și a operațiunilor privind efectele comerciale de încasat

(O.S. 3, 5, 6) Farm Implement Company vinde mărfuri pe credit și acceptă în contul bunurilor cumpărate efecte de comerț, pe care le scontează la bancă. Pe parcursul anului fiscal, încheiat la 30 iunie, compania a efectuat vînzări nete de 1.200.000$, iar la sfîrșitul anului contul Clienți avea un sold de 400.000$, iar contul Provizioane pentru creanțe incerte — un sold debitor de 2.100$. În trecut, aproximativ 1,5% din vînzările nete nu au putut fi încasate. În plus, o analiză a creanțelor din punctul de vedere al scadenței evidențiază faptul că suma de 17.000$ nu va mai putea fi încasată.

Farm Implement Company a vîndut un tractor lui R.C. Sims. În contul bunului cumpărat, R.C. Sims a emis un efect comercial în valoare de 15.000$, 9% dobîndă, 90 de zile, cu data de 16 martie. La 31 martie, efectul a fost scontat la bancă la o rată a scontului de 10%. La 14 iunie, banca a anunțat compania că Sims a refuzat să achite efectul. Compania a plătit băncii valoarea finală a efectului comercial, plus comisionul de protest de 15$. La 29 iunie, compania a încasat întreaga sumă datorată de la Sims, plus dobîndă adițională calculată de la data refuzării la plată a efectului.

Se cere

1. Întocmiți articolele de Jurnal necesare pentru înregistrarea cheltuielilor privind creanțele incerte, aplicînd (a) metoda ponderii în vînzările nete și (b) metoda vechimii creanțelor.
2. Întocmiți articolele de Jurnal legate de efectul primit de la R.C. Sims.

Răspuns la problema de recapitulare

1. Articolele de Jurnal pentru înregistrarea cheltuielilor privind creanțele incerte.

a. Metoda ponderii în vînzările nete:

iunie	30	Cheltuieli privind creanțele incerte	18.000	
		Provizioane pentru creanțe incerte		18.000
		Înregistrarea cheltuielilor estimate privind creanțele incerte, ca 1,5% din 1.200.000$		

b. Metoda vechimii creanțelor:

iunie	30	Cheltuieli privind creanțele incerte	19.100	
		Provizioane pentru creanțe incerte		19.100
		Înregistrarea cheltuielilor estimate privind creanțele incerte. Soldul debitor al contului de provizioane se adună cu suma creanțelor incerte estimate: 2.100$ + 17.000$ = 19.100$		

2. Articolele de Jurnal legate de efectul comercial.

mar.	16	Efecte comerciale de încasat	15.000,00	
		Vînzări		15.000,00
		Vînzarea unui tractor către R.C. Sims; condițiile efectului de comerț: 9% dobîndă, 90 de zile		
	31	Mijloace bănești	15.017,97	
		Efecte comerciale de încasat		15.000,00
		Venituri din dobînzi		17,97
		Efect comercial scontat la bancă la o rată de 10%		
		Valoare finală:		
		15.000$ + (15.000$ × 9/100 × 90/360)	= 15.337,50$	
		Minus scont:		
		15.337,50$ × 10/100 × 75/360	= 319,53	
		Încasări din scontarea efectului de încasat		15.017,97
iunie	14	Clienți, R.C. Sims	15.352,50	
		Mijloace bănești		15.352,50
		Plata valorii finale a efectului scontat, plus comision de protest de 15$; efectul a fost refuzat la plată de Sims		
	29	Mijloace bănești	15.410,07	
		Clienți, R. C. Sims		15.352,50
		Venituri din dobînzi		57,57
		Încasarea întregii sume datorate de R.C. Sims 15.352,50$ + (15.352,50$ × 9/100 × 15/360) 15.352,50$ + 57,57$ = 15.410,07$		

Aplicații

Întrebări

1. Care sînt elementele reflectate în contul Mijloace bănești? Ce reprezintă un sold minim obligatoriu?
2. De ce o companie are nevoie de active lichide curente? De ce este acceptabilă metoda valorii celei mai mici dintre cost și valoarea de piață pentru evidența plasamentelor pe termen scurt?
3. De ce o companie acceptă să vîndă pe credit, dacă ea estimează că unele datorii nu vor fi achitate? Ce rol are departamentul de creditare în procesul de vînzare pe credit?
4. Conform principiilor contabile general acceptate, în ce moment al ciclului de vînzări și încasări apar pierderile din clienți incerți?

5. Dacă managementul estimează că 5.000$ din vînzările anuale nu vor fi încasate, ce înregistrare ar trebui efectuată la sfîrșit de an?
6. După înregistrările de regularizare și de închidere de la sfîrșitul anului, să presupunem că soldul contului Clienți este de 176.000$ și soldul contului Provizioane pentru creanțe incerte este de 14.500$. (a) Care este mărimea creanțelor posibile de încasat? (b) Dacă în prima lună a anului următor o datorie de 450$ a unui client declarat insolvabil a fost trecută la pierderi, care va fi mărimea creanțelor posibile de încasat rezultată?
7. Care va fi efectul asupra venitului net a unui punct de vedere optimist comparativ cu un punct de vedere pesimist al managementului în ceea ce privește creanțele incerte estimate?
8. Care este asemănarea dintre contul Provizioane pentru creanțe incerte și contul Amortizare cumulată? Care este deosebirea dintre aceste conturi?
9. Ce metodă de estimare a creanțelor incerte oferă managementului o imagine atît asupra situației încasărilor, cît și asupra calității globale a creanțelor asupra clienților?
10. Care este raționamentul fundamental al metodei ponderii din vînzările nete și al metodei vechimii debitorilor, utilizate pentru evaluarea creanțelor incerte?
11. De ce o creanță care a fost trecută la pierderi, ca avînd încasare incertă, trebuie să fie reînregistrată, dacă suma datorată a fost ulterior încasată?
12. Ce este un factor și ce înseamnă noțiunile *factoring cu recurs* și *factoring fără recurs*?
13. Ce principiu contabil este încălcat atunci cînd constatarea creanțelor incerte se face prin metoda trecerii directe pe cheltuieli? De ce?
14. Care din elementele prezentate mai jos ar trebui reflectate în contul Clienți? Pentru elementele care nu sînt incluse în contul Clienți, indicați secțiunea din Bilanț unde vor fi reflectate: (a) creanțe din vînzări în rate către clienți obișnuiți, rate plătibile lunar pe parcursul a trei ani; (b) solduri debitoare ale conturilor clienților; (c) creanțe asupra salariaților; (d) solduri creditoare ale conturilor clienților; (e) datorii ale managerilor companiei.
15. Ce este un efect de comerț? Cine este trăgătorul? Cine este beneficiarul?
16. Care va fi scadența următoarelor efecte comerciale: (a) cambie de 3 luni emisă pe 16 august, (b) cambie de 90 zile emisă pe 16 august, (c) cambie de 60 de zile emisă pe 25 martie?
17. Care este deosebirea dintre discountul pentru plata imediată și scontarea unei cambii?
18. Care este deosebirea dintre dobînda unui efect de comerț și scontul unui efect de comerț?

Exerciții de comunicare

Comunicare 9-1. Managementul disponibilităților bănești *(O.S. 1)*

Academia Publishing Company editează manuale școlare pentru profilul real și uman. Peste 50% din vînzările companiei au loc în lunile iulie, august și decembrie. Soldurile de mijloace bănești ale acesteia înregistrează cele mai ridicate nivele în lunile august, septembrie și ianuarie. În restul anului, încasările sale se situează la nivele destul de scăzute. Casierul companiei păstrează disponibilitățile bănești într-un cont bancar de cecuri (curent), cu o dobîndă foarte mică sau fără dobîndă, și achită din acest cont facturile primite la scadență. Pentru a-și menține activitatea, compania a contractat o serie de credite în lunile cu un nivel scăzut al vînzărilor. Creditele au fost rambursate în lunile cu încasări mai mari. O parte din manageri a sugerat companiei să instituie un nou plan de gestiune a disponibilităților bănești, prin care, pe măsura încasării, mijloacele bănești să fie investite în titluri de valoare ușor negociabile, care urmează să fie vîndute atunci cînd vor exista nevoi de lichidități. Astfel, pentru mijloacele bănești disponibile se vor obține venituri și este posibil să se înregistreze chiar și o creștere a prețului titlurilor de valoare, reducîn-

du-se nevoile de credite. Care sînt implicațiile contabile ale acestui plan de gestiune a disponibilităților? Acest plan prezintă și anumite dezavantaje?

Comunicare 9-2. Vînzările pe credit *(O.S. 2)*

Mitsubishi Corporation[7], o corporație japoneză cu activitate foarte diversificată, a instituit un plan de creditare, denumit Three Diamond, pentru clienții care cumpără principalele sale produse electronice, cum ar fi televizoarele cu ecran mare și videorecorderele, de la anumiți vînzători cu amănuntul. Prin acest plan, care a fost introdus în 1990, anumiți clienți care cumpără produsele în noiembrie nu sînt obligați să efectueze nici o plată pînă în aprilie și nu plătesc dobînzi pentru această perioadă. Mitsubishi plătește dealerului întreaga sumă, mai puțin un comision nesemnificativ, trimite cumpărătorului o carte de credit Mitsubishi și încasează suma datorată de la client în momentul stabilit. Din ce motive oferă compania aceste condiții avantajoase de creditare? Ce costuri implică acest plan? Care sînt implicațiile contabile?

Comunicare 9-3. Finanțarea activelor *(O.S. 4, 6)*

Siegel Appliances, Inc. este un mic producător de mașini de spălat și de uscat cu sediul în Michigan. Siegel vinde majoritatea mașinilor sale către marile companii de vînzări cu amănuntul la prețuri reduse, care plasează aceste produse pe piață sub propriile mărci. Siegel vinde mașinile în condițiile de credit comercial a/60. Dacă totuși un client solicită o perioadă mai lungă de amînare a plății, Siegel va accepta un efect de comerț cu un termen de pînă la nouă luni. În prezent, compania are probleme de lichiditate. Ea are o nevoie imediată de 5 mln$. Soldul contului său Mijloace bănești este de 200.000$, Clienți — de 2,3 mln$, iar Efecte comerciale de încasat — de 3,7 mln$. Cum ar putea managementul companiei Siegel utiliza creanțele asupra clienților și efectele comerciale de încasat pentru a obține disponibilitățile bănești de care are nevoie? În ce măsură credeți că va reuși compania să obțină mijloacele bănești necesare?

Comunicare 9-4. Aptitudini fundamentale de cercetare *(O.S. 1)*

Găsiți un număr recent al publicației *Wall Street Journal* în biblioteca instituției dvs. de învățămînt. Deschideți la secțiunea a treia (sau C), denumită „Money & Investing" și luați notițe privind plasamentele în acțiuni și bonuri de tezaur. Găsiți pagina cu cotațiile de la New York Stock Exchange (NYSE). Din lista acțiunilor, găsiți cinci companii care vă sînt cunoscute. Acestea ar putea fi companii ca IBM, Deere, McDonald's sau Ford. Copiați prețurile acțiunilor pe anul trecut și prețul de închidere din ședința curentă de bursă. De asemenea, transcrieți și dividendele pe acțiune (dacă există). Cu cît au variat în ultimul an valorile de piață ale acțiunilor obișnuite alese de dvs.? Demonstrează aceste date necesitatea evaluării plasamentelor pe termen scurt de acest tip la valoarea cea mai mică dintre cost și prețul de piață? Prin ce se deosebește contabilitatea plasamentelor pe termen scurt în aceste acțiuni obișnuite de contabilitatea plasamentelor pe termen scurt în bonuri de tezaur ale guvernului SUA? Cum se contabilizează dividendele încasate pentru aceste plasamente în acțiuni obișnuite? Pregătiți-vă să prezentați informațiile pe care le-ați obținut și să discutați rezultatele cercetării dvs. la seminar.

Exerciții

Exercițiul 9-1. Contabilitatea plasamentelor pe termen scurt în acțiuni *(O.S. 1)*

Pe data de 29 septembrie 19x3, Chelsea Corporation a cumpărat următoarele titluri de valoare pe termen scurt:

150 acțiuni IBM	$15.000
280 acțiuni General Motors	14.000
Total cost de achiziție	$29.000

[7] Informații extrase din pliantele promoționale primite de la Mitsubishi Corporation.

Pe data de 30 noiembrie, Chelsea a primit dividende de la IBM în sumă de 4,80$/ acțiune și de la General Motors în sumă de 1,60$/acțiune. La sfîrșitul anului, acțiunile IBM se vînd la prețul de 110$/acțiune, iar General Motors — de 40$/ acțiune. Pe 13 ianuarie 19x4, Chelsea vinde acțiunile General Motors contra sumei de 13.000$.

1. Întocmiți articolul de Jurnal pentru înregistrarea cumpărării.
2. Întocmiți articolul de Jurnal pentru înregistrarea încasării dividendelor.
3. Calculați valoarea de piață a portofoliului pe data de 31 decembrie 19x3 și întocmiți articolul de Jurnal pentru înregistrarea pierderii de valoare.
4. Întocmiți secțiunea plasamentelor pe termen scurt în Bilanțul contabil pentru data de 31 decembrie 19x3.
5. Întocmiți la data de 13 ianuarie 19x4 articolul de Jurnal pentru înregistrarea vînzării.

Exercițiul 9-2. Contabilitatea plasamentelor pe termen scurt ***(O.S. 1)***

În anumite perioade de timp din cursul anului său fiscal, Nicks Company își investește surplusul de mijloace bănești pînă cînd acestea sînt necesare. Pe data de 16 ianuarie, compania a investit 146.000$ în bonuri de tezaur ale SUA de 90 de zile, care au o valoare finală de 150.000$. Pe data de 15 aprilie, Nicks a cumpărat 10.000 de acțiuni ale Goodrich Paper la prețul de 40$/acțiune și 5.000 de acțiuni ale Keuron Power la prețul de 30$/acțiune. Bonurile de tezaur au fost scadente pe data de 16 aprilie și compania a încasat 150.000$. Pe data de 15 mai, ea a încasat dividendele trimestriale de 92,25$/ acțiune de la Keuron Power și 0,6$/acțiune de la Goodrich Paper. Pe data de 15 iunie, compania a vîndut toate acțiunile Goodrich Paper la prețul de 48$/acțiune. Pe data de 30 iunie, valoarea acțiunilor Keuron Power a fost de 28$/acțiune.

Întocmiți articolele contabile pentru înregistrarea operațiunilor din datele de 16 ianuarie, 15 aprilie, 16 aprilie, 15 mai, 15 iunie și 30 iunie. De asemenea, prezentați situația secțiunii investițiilor pe termen scurt din Bilanț la data de 30 iunie. Rotunjiți sumele pînă la un dolar.

Exercițiul 9-3. Înregistrări de regularizare: metoda vechimii creanțelor ***(O.S. 3)***

Contul Clienți al Kinsella Company are la sfîrșitul anului un sold debitor de 52.000$. Analiza individuală a vechimii creanțelor indică faptul că datoriile considerate a fi incerte au o valoare de 3.350$.

Prezentați articolele de Jurnal necesare pentru a înregistra cheltuielile privind creanțele incerte pentru fiecare din următoarele ipoteze: (a) contul Provizioane pentru creanțe incerte are înainte de regularizare un sold creditor de 400$ și (b) contul Provizioane pentru creanțe incerte are înainte de regularizare un sold debitor de 400$.

Exercițiul 9-4. Înregistrări de regularizare: metoda ponderii din vînzările nete ***(O.S. 3)***

La sfîrșitul anului, Lockport Enterprises estimează că suma cheltuielilor privind creanțele incerte va prezenta 0,7% din totalul vînzărilor nete de 30.300.000$. În prezent, soldul creditor al contului Provizioane pentru creanțe incerte este de 51.600$. Prezentați articolele de Jurnal necesare pentru a înregistra cheltuielile privind creanțele incerte.

Exercițiul 9-5. Comparație între metoda vechimii creanțelor și metoda ponderii din vînzările nete ***(O.S. 3)***

La începutul anului 19xx, soldurile conturilor Clienți și Provizioane pentru creanțe incerte au fost de 430.000$, respectiv 31.400$. Pe parcursul anului curent, vînzările pe credit au fost de 3.200.000$ și încasările în contul creanțelor comerciale au fost de 2.950.000$. În plus, s-au trecut la pierderi creanțe incerte în sumă de 35.000$. Folosind T-urile conturilor, determinați soldurile la sfîrșitul anului pentru conturile Clienți și Provizioane pentru creanțe incerte. Apoi, efectuați la sfîrșitul anului operațiunile de regularizare pentru a înregistra cheltuielile privind creanțele incerte și prezentați situația conturilor Clienți și Provizioane pentru creanțe incerte în Bilanțul contabil, pentru fiecare din următoarele condiții:

a. Managementul estimează că ponderea creanţelor incerte va fi de 1,2% din totalul vînzărilor pe credit.
b. Pe baza vechimii creanţelor, conducerea estimează că la sfîrşitul anului creanţele incerte vor fi în sumă de 38.700$.

Sistematizaţi rezultatele fiecărei înregistrări în contul Provizioane pentru creanţe incerte.

Exerciţiul 9-6. Înregistrarea cheltuielilor privind creanţele incerte *(O.S. 3)*

Cordero Office Supply Company vinde mărfuri pe credit. Pe parcursul anului fiscal încheiat la 31 iulie, compania a efectuat vînzări nete de 4.600.000$. La sfîrşitul anului, contul Clienţi prezenta un sold de 1.200.000$, iar contul Provizioane pentru creanţe incerte — un sold debitor de 6.800$. În trecut, aproximativ 1,4% din vînzările nete au fost incerte (nu au putut fi încasate). De asemenea, analiza vechimii creanţelor a scos în evidenţă că 60.000$ din creanţele asupra clienţilor sînt incerte. Întocmiţi articolele de Jurnal necesare pentru a înregistra cheltuielile privind creanţele incerte, utilizînd: (a) metoda ponderii în vînzările nete şi (b) metoda vechimii creanţelor.

Care este soldul contului Provizioane pentru creanţe incerte rezultat prin aplicarea fiecărei metode? Cum s-ar modifica răspunsul dvs. în cazul în care contul Provizioane pentru creanţe incerte ar avea un sold creditor de 6.800$ şi nu unul debitor?

Exerciţiul 9-7. Operaţiuni privind contul Clienţi *(O.S. 3)*

Presupunînd că se aplică metoda provizioanelor, întocmiţi articolele contabile pentru înregistrarea următoarelor operaţiuni:

12	iulie	19x4	S-a vîndut marfă în valoare de 1.800$ lui Vera Barnes, condiţii a/10.
18	oct.	19x4	S-a încasat de la Vera Barnes suma de 600$.
8	mai	19x5	S-a trecut la pierderi restul sumei datorate de Vera Barnes ca fiind incertă, după declararea falimentului ei.
22	iunie	19x5	S-a încasat de la Vera Barnes un cec neaşteptat de 200$.

Exerciţiul 9-8. Vînzări prin cărţi de credit *(O.S. 4)*

Întocmiţi articolele contabile de Jurnal pentru înregistrarea următoarelor operaţiuni ale Toni's Novelties Store.

Apr.	8	Analiza facturilor la sfîrşitul zilei a evidenţiat facturi American Express în valoare de 2.200$ şi Diners Club în valoare de 1.200$. American Express percepe un comision de 4%, iar Diners Club — de 5%.
	15	S-a încasat de la American Express 96% din valoarea nominală a facturilor şi de la Diners Club — 95%.
	19	Analiza facturilor la sfîrşitul zilei a evidenţiat facturi VISA în valoare de 800$, care sînt depuse într-un cont bancar special la valoarea integrală, minus 5% comision.

Exerciţiul 9-9. Calculul dobînzii *(O.S. 5)*

Determinaţi dobînda aferentă următoarelor cambii:
a. 22.800$, 10%, 90 zile.
b. 16.000$, 12%, 60 zile.
c. 18.000$, 9%, 30 zile.
d. 30.000$, 15%, 120 zile.
e. 10.800$, 6%, 60 zile.

Exerciţiul 9-10. Scontarea efectelor comerciale *(O.S. 5)*

Pentru a obţine mijloace băneşti, Perkowski Company a scontat la bancă două cambii pe data de 15 septembrie. Banca a perceput o rată a scontului de 15% din valoarea finală. Determinaţi încasările din scontare pentru fiecare din următoarele cambii:

Data cambiei	Valoarea	Rata dobînzii	Durata cambiei
a. 1 august	$19.000	10	120 zile
b. 20 iulie	$36.000	12	90 zile

Exercițiul 9-11. Operațiuni cu efecte comerciale de încasat ***(O.S. 6)***

Întocmiți articolele contabile din Jurnal pentru înregistrarea următoarelor operațiuni:

ian.	16	S-a vîndut pe credit către Brighton Corporation marfă în valoare de 36.000$, condiții a/30.
feb.	15	S-a acceptat de la Brighton Corporation o cambie în valoare de 36.000$, 10%, 90 zile, în contul creditului comercial.
mar.	17	S-a scontat la bancă, la o rată a scontului de 12%, cambia primită de la Brighton Corporation.
mai	16	S-a primit avizul că Brighton Corporation a refuzat la plată cambia. S-a achitat băncii valoarea finală a cambiei plus 15$ comision de protest.
iunie	15	S-a încasat plata integrală de la Brighton Corporation, inclusiv dobînda de 10%, calculată de la data refuzului cambiei la plată.

Exercițiul 9-12. Înregistrări de regularizare: cheltuieli privind dobînzile ***(O.S. 6)***

Întocmiți articolele de Jurnal (presupunînd că nu au fost efectuate înregistrări de stornare) pentru a înregistra următoarele operațiuni:

dec.	1	S-a primit o cambie de 90 zile, 12%, în valoare de 10.000$, în contul vînzărilor de mărfuri.
	31	S-a efectuat regularizarea de sfîrșit de an pentru venitul din dobînzi.
mar.	1	S-a încasat integral valoarea cambiei și dobînda.

Exercițiul 9-13. Operațiuni cu cambii de încasat ***(O.S. 6)***

Întocmiți articolele de Jurnal (presupunînd că nu au fost efectuate înregistrări de stornare) pentru a înregistra următoarele operațiuni:

Ian.	5	S-a acceptat o cambie de 4.800$, 60 zile, 10% dobîndă, emisă în aceeași zi, în contul amînării unei datorii restante a lui B. Martinez.
mar.	6	B. Martinez a achitat valoarea finală a cambiei sale de 4.800$.
	9	S-a acceptat o cambie de 3.000$, 60 zile, 12% dobîndă, emisă în aceeași zi, în contul amînării unei datorii restante a lui L. Waters.
mai	8	L. Waters a refuzat la plată cambia sa.
	12	S-a acceptat o cambie de 3.600$, 90 zile, 12% dobîndă, emisă în aceeași zi, în contul amînării unei datorii restante a lui T. Linker.
	16	S-a scontat la bancă, la o rată a scontului de 15%, cambia primită de la T. Linker
aug.	14	Deoarece nu s-a primit nici un protest legat de cambia lui T. Linker, s-a presupus că aceasta a fost plătită.
	14	S-a acceptat o cambie de 2.400$, 60 zile, 10% dobîndă, emisă în aceeași zi, în contul amînării unei datorii restante a lui T. Chao.
sept.	6	S-a scontat la bancă, la o rată a scontului de 15%, cambia primită de la T. Chao.
oct.	13	S-a primit o notă de protest legată de cambia lui T. Chao. S-a plătit băncii valoarea finală a cambiei, plus 40$ comision de protest.
	14	S-a primit o cambie de 6.000$, 60 zile, 12%, emisă în aceeași zi, în contul amînării unei datorii restante a lui F. Mendel.
nov.	13	S-a scontat la bancă, la o rată a scontului de 15%, cambia primită de la F. Mendel.
dec.	14	S-a primit o notă de protest legată de cambia lui T. Chao. S-a plătit băncii valoarea finală a cambiei, plus 40$ comision de protest.
	27	S-a încasat de la F. Mendel valoarea finală a cambiei refuzate la plată, comisionul de protest și 12% dobîndă, aferentă ambelor sume pentru cele 14 zile cu care s-a depășit scadența.
	31	S-a trecut la pierderi datoria lui L. Waters, în contrapartidă cu provizionul pentru creanțe incerte.

Studiu de caz

AmeriBank
(O.S. 2, 3, 5, 6)

AmeriBank este o instituție financiar-bancară amplă, cu filiale în întreaga lume. Următoarele date privind creditele și finanțările prin leasing acordate de AmeriBank sînt preluate din rapoartele anuale ale companiei din 1990 și 1991:

(milioane dolari)	**31 decembrie 1991**	**31 decembrie 1990**
Credite și finanțare prin leasing, net (Anexele 2,3 și 4)		
Pentru consum (net de sconturi încasate în avans, de 3.674$ în 1991 și 4.154$ în 1990)	$ 78.959	$ 68.243
Comerciale (net de sconturi încasate în avans, de 598$ în 1991 și 467$ în 1990)	55.754	59.439
Finanțare prin leasing	3.372	3.222
Credite și finanțare prin leasing, net de sconturi încasate în avans	$138.085	$130.904
Provizioane pentru pierderi potențiale din credite	(4.618)	(1.698)
Total credite și finanțare prin leasing, net	$133.467	$129.206

Următoarele date adiționale sînt preluate din Anexa 4 a aceluiași raport:

4. Modificări ale contului Provizioane pentru pierderi potențiale din credite

(milioane dolari)	**1991**	**1990**
Sold la începutul anului	$1.698	$1.235
Scăderi		
Pierderi din credite și finanțări prin leasing pentru consum	$1.271	$1.172
Recuperări din credite și finanțări prin leasing pentru consum	(247)	(214)
Pierderi nete din credite și finanțări prin leasing pentru consum	$1.024	$ 958
Pierderi din credite și finanțări prin leasing comerciale	$ 617	$ 489
Recuperări din credite și finanțări prin leasing comerciale	(144)	(76)
Pierderi nete din credite și finanțări prin leasing comerciale	$ 473	$ 413
Adunări		
Provizioane pentru pierderi potențiale din credite	$4.410	$1.825
Altele (în principal din soldurile conturilor de provizioane ale companiilor achiziționate și transfer al soldurilor conturilor de provizioane ale filialelor din străinătate)	7	9
Sold la sfîrșitul anului	$4.618	$1.698

Se cere

1. AmeriBank a înregistrat o proporție mai mare a pierderilor din credite comerciale sau din credite pentru consum? Situația pierderilor companiei s-a ameliorat în 1991 comparativ cu 1990? **Indiciu:** calculați proporția pierderilor nete din credite și finanțări prin leasing pentru consum în totalul creditelor pentru consum, precum și proporția pierderilor nete din credite și finanțări prin leasing comerciale în totalul creditelor comerciale pentru ambii ani. Nu țineți cont de efectele finanțării prin leasing, considerîndu-le lipsite de importanță relativă.
2. Estimările AmeriBank privind pierderile viitoare de ansamblu au devenit mai optimiste sau mai pesimiste în 1991 comparativ cu 1990? **Indiciu:** calculați proporția provizioanelor pentru pierderi potențiale din credite în totalul creditelor și finanțării prin leasing, net de sconturi încasate în avans, pentru ambii ani.
3. Întocmiți articolele de Jurnal pentru înregistrarea în 1991 a pierderilor și recuperărilor privind creditele și finanțările prin leasing comerciale și cele privind

creditele și finanțările prin leasing pentru consum, precum și a provizioanelor pentru pierderi potențiale din credite.

4. Atît creditele pentru consum, cît și cele comerciale sînt reflectate la valoarea netă de sconturi încasate în avans. Ce reprezintă un scont încasat în avans? În ipoteza că AmeriBank a acordat un credit comercial de 90 de zile, cu o valoare finală de 1.200$, la o rată anuală a scontului de 12%, cum va fi înregistrată această operațiune? Ce înregistrare se va face atunci cînd va fi încasată întreaga sumă a creditului?

Probleme — set A

Problema 9A-1. Metoda ponderii din vînzările nete *(O.S. 3)*

Pe data de 31 decembrie anul trecut, Bilanțul contabil al Marzano Company reflecta un sold al contului Clienți de 298.000$ și un sold creditor al contului Provizioane pentru creanțe incerte de 20.300$. Pe parcursul anului curent, în evidențele companiei au fost înregistrate următoarele operațiuni selectate: vînzări pe credit, 1.195.000$; vînzări restituite și rabaturi acordate, 73.000$; încasări de creanțe asupra clienților, 1.150.000$; creanțe trecute la pierderi, ca avînd încasare incertă, 16.000$; creanțe trecute la pierderi și recuperate pe neașteptate, 2.000$. În trecut, compania a stabilit că 1,6% din vînzările sale nete sînt incerte.

Se cere

1. Deschideți fișele de Carte mare ale contului sintetic Clienți (112) și contului Provizioane pentru creanțe incerte (113). Apoi introduceți în conturi soldurile inițiale.
2. Întocmiți articole contabile separate pentru a înregistra totalul celor cinci tipuri de operațiuni enumerate mai sus.
3. Întocmiți articolul de Jurnal din data de 31 decembrie, anul curent, pentru a înregistra cheltuielile anuale privind creanțele incerte estimate.
4. Sistematizați sumele corespunzătoare de la punctele **2** și **3** în conturile deschise la punctul **1**.

Problema 9A-2. Metoda vechimii creanțelor *(O.S. 3, 4)*

Pokorny Company aplică metoda vechimii creanțelor pentru a estima creanțele incerte. Contul de control Clienți a avut la începutul anului un sold debitor de 88.430$, iar contul Provizioane pentru creanțe incerte a avut un sold creditor de 7.200$. Pe parcursul anului, compania a înregistrat vînzări pe credit în valoare de 473.000$, vînzări restituite și rabaturi acordate de 4.200$, creanțe incerte trecute la pierderi de 7.900$ și încasări de la clienți de 450.730$. La sfîrșitul anului (31 decembrie), un contabil al companiei a efectuat o analiză a vechimii creanțelor. În partea de sus a paginii a șasea a raportului au apărut următoarele totaluri:

Contul clientului	Total	Curente	restante 1-30 de zile	restante 31-60 de zile	restante 61-90 de zile	restante peste 90 de zile
Sold inițial	$89.640	$49.030	$24.110	$9.210	$3.990	$3.300

Pentru a încheia analiza, au mai rămas următoarele conturi:

Cont	Sumă	Scadență
K. Froust	$ 930	14 ianuarie (anul viitor)
K. Groth	620	24 decembrie
R. Mejias	1.955	28 septembrie
C. Polk	2.100	16 august
M. Spears	375	14 decembrie
J. Yong	2.685	23 ianuarie (anul viitor)
A. Zorr	295	5 noiembrie
	$8.960	

Compania a dedus din experiența trecută că pentru estimarea creanțelor incerte sînt reprezentative următoarele ponderi:

Perioadă	Proporția considerată incertă
Curente	2
Restante 1-30 de zile	4
Restante 31-60 de zile	20
Restante 61-90 de zile	30
Restante peste 90 de zile	50

Se cere

1. Efectuați analiza creanțelor comerciale în funcție de scadență.
2. Determinați soldurile conturilor de control (sintetice) Clienți și Provizioane pentru creanțe incerte la sfîrșitul anului (înainte de regularizare).
3. Faceți o analiză, calculînd creanțele incerte estimate.
4. Întocmiți articolul de Jurnal necesar pentru înregistrarea cheltuielilor anuale privind creanțele incerte estimate. (Rotunjiți suma regularizării la întreg.)

Problema 9A-3. Operațiunile privind efecte comerciale de încasat *(O.S. 5, 6)*

Calderon Manufacturing Company a efectuat următoarele operațiuni care au implicat efecte comerciale:

ian.	14	S-a vîndut marfă către Wynton Bell Company în valoare de 37.000$, condiții a/30.
feb.	13	S-a încasat 8.400$ de la Wynton Bell Company și s-a primit o cambie de 90 de zile, 8% dobîndă pentru restul datoriei.
	23	S-a scontat la bancă, la o rată a scontului de 15%, cambia primită de la Wynton Bell Company.
mai	14	Deoarece nu s-a primit nici un protest, s-a considerat că Wynton Bell Company a plătit cambia băncii.
	15	S-a primit o cambie de 60 zile, 12% dobîndă, de la Ted Feller Company, în contul datoriei restante de 12.000$.
	30	S-a scontat la bancă, la o rată a scontului de 15%, cambia primită de la Ted Feller Company.
iulie	14	S-a primit un aviz că Ted Feller Company a refuzat la plată cambia. S-a plătit băncii valoarea finală a cambiei, plus 40$ comision de protest.
	20	S-a primit un cec de la Ted Feller Company, reprezentînd plata valorii finale a cambiei, 40$ comision de protest și 12% dobîndă pentru șase zile întîrziere de la scadență.
	25	S-a vîndut marfă către Marie Luciano Company în valoare de 36.000$, achitîndu-se 6.000$ și restul pe credit.
	31	S-a primit o cambie de 30.000$, 45 zile, 10% dobîndă, de la Marie Luciano Company, pentru suma rămasă din datorie.
aug.	5	S-a scontat la bancă, la o rată a scontului de 15%, cambia primită de la Marie Luciano Company.
sept.	14	S-a primit un aviz că Marie Luciano Company a refuzat la plată cambia. S-a plătit băncii valoarea finală a cambiei, plus 40$ comision de protest.
	25	S-a trecut la pierderi datoria incertă a Marie Luciano Company, în baza informațiilor că ea a fost declarată falită.

Se cere

Întocmiți articolele contabile de Jurnal pentru a înregistra aceste operațiuni.

Problema 9A-4. Operațiunile privind efecte comerciale de încasat *(O.S. 5, 6)*

Walter's Auto Store a efectuat următoarele operațiuni:

ian.	2	S-a acceptat o cambie în valoare de 28.200$, 90 zile, 14% dobîndă, de la Tom Carson în contul prelungirii termenului datoriei restante.
	5	S-a acceptat o cambie de 8.700$, 90 zile, 12% dobîndă de la Judy Leckler în contul unei datorii restante.

	10	S-a acceptat o cambie de 13.500$, 90 zile, 10% dobîndă de la Sung Ko ca o prelungire a termenului datoriei restante.
	12	S-a scontat la bancă, la o rată a scontului de 14%, cambia primită de la Tom Carson.
	25	S-a scontat la bancă, la o rată a scontului de 14%, cambia primită de la Sung Ko.
	30	S-a acceptat o cambie de 15.600$, 90 zile, 12% dobîndă de la Myra Alvarez în contul unei datorii restante.
apr.	2	S-a primit un aviz că Tom Carson a refuzat la plată cambia sa. S-a plătit băncii valoarea finală a cambiei, plus 75$ comision de protest.
	5	Judy Leckler a refuzat la plată cambia sa.
	10	Nu s-a primit nici o notă de protest pentru cambia lui Sung Ko și s-a considerat că el și-a achitat obligațiile față de bancă.
	22	S-a încasat întreaga sumă datorată de la Tom Carson, incluzînd valoarea finală, comisionul de protest și 15% dobîndă pentru douăzeci zile întîrziere.
	25	S-a trecut la pierderi datoria incertă a lui Judy Leckler, deoarece ea nu a putut fi găsită.
	30	Myra Alvarez și-a plătit integral cambia plus dobînda.

Se cere

Întocmiți articolele de Jurnal pentru a înregistra aceste operațiuni.

Problema 9A-5.
Finanțarea pe termen scurt prin scontarea cambiilor clienților
(O.S. 5, 6)

Beliot Company se confruntă cu o penurie severă de lichidități, datorată încetinirii vînzărilor și numeroaselor creanțe restante. Vicepreședintele financiar a analizat situația și a descoperit un număr important de creanțe restante. El recomandă companiei (a) să obțină efecte de comerț de la debitorii restanți pentru a încuraja clienții să plătească la timp și pentru a cîștiga o dobîndă pentru aceste sume și (b) să genereze mijloace bănești prin scontarea cambiilor la bancă la rata dobînzii curentă. Pe durata primei luni a acestui program, compania a avut succes, după cum se prezintă și în tabelul următor:

Compania	Valoarea cambiei	Durata cambiei	Data cambiei	Rata dobînzii	Data scontului	Rata scontului
Rivera Manufacturing Company	$420.000	60 zile	5 aprilie	15%	7 aprilie	15%
Jawali Company	340.000	60 zile	10 aprilie	12%	13 aprilie	15%
Tisdale Corporation	220.000	60 zile	15 aprilie	14%	20 aprilie	15%

Rivera Manufacturing Company și Jawali Company și-au achitat cambiile la scadență. Tisdale Corporation a refuzat să achite cambia la scadență. Cambia a fost achitată ulterior de către Beliot Company, inclusiv comisionul de protest al băncii, de 100$.

Se cere

1. Efectuați înregistrările din Jurnal necesare pentru evidențierea operațiunilor din 5, 7, 10, 13, 15 și 20 aprilie.
2. Care a fost suma totală a mijloacelor bănești generate în luna aprilie datorită aplicării planului propus?
3. Efectuați înregistrările din Jurnal necesare pentru evidențierea operațiunilor din 4, 9 și 14 iunie.
4. Cum ați evalua dvs. planul? Care sînt factorii de contrabalansare care apar în lunile ulterioare, cum ar fi iunie?

Probleme —set B

Problema 9B-1. Metoda ponderii din vînzările nete ***(O.S. 3)***

La 1 ianuarie 19xx, soldul contului Clienţi al Chappel Company era de 320.000$, iar contul Provizioane pentru creanţe incerte prezenta un sold creditor de 16.700$. Pe parcursul anului, compania a înregistrat următoarele operaţiuni:

a. Vînzări pe credit, 1.052.000$.
b. Vînzări restituite şi rabaturi acordate aferente operaţiunilor pe credit, 53.400$.
c. Încasări de creanţe de la clienţi, 993.000$.
d. Creanţe irecuperabile, trecute la pierderi, 19.800$.
e. Creanţe trecute la pierderi şi încasate ulterior, 4.200$.

În plus, experienţa trecută a companiei arată că 2,5% din vînzările nete pe credit nu vor fi încasate.

Se cere

1. Deschideţi fişa de Carte mare a contului sintetic Clienţi (112) şi a contului Provizioane pentru creanţe incerte (113). Apoi introduceţi în conturi soldurile iniţiale.
2. Întocmiţi articole de Jurnal separate pentru a înregistra cele cinci sume prezentate mai sus, reprezentînd totaluri ale unor tipuri de operaţiuni derulate pe parcursul anului.
3. Întocmiţi articolul de Jurnal din data de 31 decembrie pentru a înregistra cheltuielile anuale privind creanţele incerte estimate.
4. Sistematizaţi sumele corespunzătoare de la punctele **2** şi **3** în fişele deschise pentru conturile Clienţi şi Provizioane pentru creanţe incerte.

Problema 9B-2. Metoda vechimii creanţelor ***(O.S. 3, 4)***

DiPalma Jewelry Stores utilizează metoda vechimii creanţelor pentru estimarea creanţelor incerte. La 1 februarie 19x1, contul de control Clienţi prezenta un sold debitor de 446.341$, iar contul Provizioane pentru creanţe incerte prezenta un sold creditor de 43.000$. Pe parcursul anului, magazinul a înregistrat vînzări pe credit în valoare de 3.724.000$, vînzări restituite şi rabaturi acordate de 63.000$, creanţe irecuperabile trecute la pierderi de 44.300$ şi încasări de creanţe de la clienţi de 3.214.000$. Ca parte a operaţiunilor de sfîrşit de an (31 ianuarie 19x2), se face o analiză a vechimii creanţelor. Analiza este parţială. Totalurile acesteia se prezintă astfel:

Contul clientului	Total	Curente	restante 1-30 de zile	restante 31-60 de zile	restante 61-90 de zile	restante peste 90 de zile
Sold iniţial	$793.791	$438.933	$149.614	$106.400	$57.442	$41.402

Pentru a încheia analiza, au mai rămas următoarele conturi:

Cont	Sumă	Scadenţă
H. Caldwell	$10.977	15 ianuarie
D. Carlson	9.314	15 februarie (anul fiscal viitor)
M. Guokas	8.664	20 decembrie
F. Javier	780	1 octombrie
B. Loo	14.810	4 ianuarie
S. Qadri	6.316	15 noiembrie
A. Rosenthal	4.389	1 martie (anul fiscal viitor)
	$55.250	

Compania a dedus din experienţa trecută că pentru estimarea creanţelor incerte sînt reprezentative următoarele ponderi:

Perioadă	Proporția considerată incertă
Curente	2
Restante 1-30 de zile	5
Restante 31-60 de zile	15
Restante 61-90 de zile	25
Restante peste 90 de zile	50

Se cere

1. Efectuați analiza creanțelor comerciale în funcție de scadență.
2. Determinați soldurile conturilor Clienți și Provizioane pentru creanțe incerte la sfîrșitul anului (înainte de regularizare).
3. Faceți o analiză, calculînd creanțele incerte estimate.
4. Întocmiți articolul de Jurnal necesar pentru înregistrarea cheltuielilor anuale privind creanțele incerte estimate. (Rotunjiți suma regularizării la întreg.)

Problema 9B-3. Operațiunile privind efecte comerciale de încasat ***(O.S. 5, 6)***

Minarcik Manufacturing Company vinde caroserii pentru camioane. Pentru a-și îmbunătăți lichiditatea, Minarcik scontează orice efect de comerț primit. Compania derulează următoarele operațiuni privind efectele comerciale:

ian.	10	S-au vîndut caroserii către Glynn Company la prețul de 60.000$, condiții a/10.
	20	S-a acceptat o cambie de 90 de zile, 12% dobîndă, în contul datoriei Glynn Company.
	31	S-a scontat la bancă, la o rată a scontului de 14%, cambia primită de la Glynn Company.
apr.	20	Neprimind nici o notă de protest pentru cambia Glynn Company, s-a presupus că aceasta a fost achitată de debitor băncii.
mai	5	S-au vîndut caroserii către Nanni Company la prețul de 40.000$, condiții a/10.
	15	S-au încasat 8.000$ și o cambie de 60 de zile, 13% dobîndă și valoare de 32.000$ în contul sumei datorate de Nanni Company.
	25	S-a scontat la bancă, la o rată a scontului de 14%, cambia primită de la Nanni Company.
iulie	14	S-a primit un aviz că Nanni nu și-a achitat cambia. S-a plătit băncii valoarea finală a cambiei, plus comisionul de protest de 40$.
aug.	2	S-a trecut la pierderi creanța Nanni Company ca fiind irecuperabilă, după primirea unei informații despre falimentul companiei.
	5	S-a primit o cambie de 90 de zile, 11% dobîndă, în valoare de 30.000$ de la Sayeed Company în contul unei creanțe.
	15	S-a scontat la bancă, la o rată a scontului de 14%, cambia primită de la Sayeed Company.
nov.	3	S-a primit un aviz că Sayeed Company nu și-a achitat cambia. S-a plătit băncii valoarea finală a cambiei, plus comisionul de protest de 40$.
	9	A încasat întreaga sumă datorată de la Sayeed Company, inclusiv 15% dobîndă pentru cele 6 zile de depășire a termenului de scadență.

Se cere

Întocmiți articolele contabile de Jurnal pentru a înregistra aceste operațiuni.

Problema 9B-4. Operațiunile privind efecte comerciale de încasat ***(O.S. 5, 6)***

Hazlett Company acceptă efecte comerciale în contul vînzărilor către clienți. Operațiunile privind efectele comerciale derulate în lunile august și octombrie se prezintă astfel:

aug.	6	S-a acceptat o cambie în valoare de 27.000$, 60 de zile, 10% dobîndă, de la Coughlin Company în contul unei cumpărări de mărfuri.

	8	S-a acceptat o cambie în valoare de 21.000$, 60 de zile, 11% dobîndă, de la Papadakis Electronics în contul unei cumpărări de mărfuri.
	13	S-a scontat la bancă, la o rată a scontului de 15%, cambia primită de la Coughlin Company.
	23	S-a scontat la bancă, la o rată a scontului de 15%, cambia primită de Papadakis Electronics.
	28	S-a acceptat o cambie în valoare de 63.000$, 60 de zile, 9% dobîndă, de la Lai Company în contul unei cumpărări de mărfuri.
	30	S-a acceptat o cambie în valoare de 42.000$, 60 de zile, 12% dobîndă, de la Bishop Company în contul unei cumpărări de mărfuri.
oct.	5	Nu s-a primit nici o notă de protest pentru cambia emisă de Coughlin Company și s-a considerat că s-au achitat obligațiile față de bancă.
	7	S-a primit un aviz că Papadakis Electronics a refuzat la plată cambia sa. S-a plătit băncii valoarea finală a cambiei, plus 54$ comision de protest.
	27	Lai Company a achitat cambia și dobînda datorată.
	29	Bishop Company a refuzat la plată cambia pe care a semnat-o.

Se cere

Întocmiți articolele de Jurnal pentru înregistrarea acestor operațiuni.

Problema 9B-5. Finanțarea pe termen scurt prin scontarea cambiilor clienților *(O.S. 5, 6)*

Managementul Vogel Lawn Products își vinde produsele unor distribuitori cu 120 de zile înainte de începerea sezonului estival. Dl Vogel a conceput împreună cu reprezentantul băncii sale un plan de finanțare a creanțelor din vînzări. Planul presupune ca firma să primească o cambie de 120 de zile, 10% dobîndă pentru fiecare vînzare către un distribuitor. Fiecare efect de comerț va fi scontat la bancă la o rată a scontului de 12%. Acest plan va asigura companiei Vogel un flux de lichidități suficient pentru desfășurarea activității companiei.

Pe parcursul lunilor ianuarie și februarie, Vogel a efectuat următoarele vînzări în cadrul planului:

Compania	Valoarea cambiei	Data cambiei	Data scontului
Mears Hardware	$ 920.000	7 ianuarie	9 ianuarie
Fromm Stores	1.640.000	12 ianuarie	15 ianuarie
Shin Markets	580.000	19 ianuarie	18 februarie

* Se presupune că februarie are 28 de zile.

În cursul lunii mai, toți distribuitorii au plătit efectele de comerț la scadență, cu excepția Fromm Stores, care nu și-a achitat cambia. Cambia a fost plătită în totalitate cu 30 de zile mai tîrziu, inclusiv 10% dobîndă adițională calculată la valoarea finală și comisionul de protest bancar de 100$.

Se cere

1. Efectuați înregistrările din Jurnal necesare pentru evidențierea operațiunilor Vogel Lawn Products (rotunjiți sumele pînă la întreg) din 7, 9, 12, 15, 19 ianuarie și 18 februarie.
2. Care a fost suma totală a mijloacelor bănești generate în luna ianuarie datorită scontării efectelor comerciale de încasat?
3. Efectuați înregistrările din Jurnal necesare pentru evidențierea operațiunilor Vogel Lawn Products din 12 mai și 11 iunie.
4. Cum ați evalua dvs. planul? Ce risc își asumă managementul?

Exercițiu de decizie financiară

Bates Christmas Tree Company
(O.S. 1)

Activitatea Bates Christmas Tree Company este sezonieră: creșterea și comercializarea brazilor pentru Crăciun. Pînă la 1 ianuarie, după un sezon de succes, compania are mijloace bănești disponibile ce depășesc nevoile sale pe mai multe luni. Compania înregistrează un nivel foarte scăzut al cheltuielilor între lunile ianuarie și octombrie și o creștere foarte mare a acestora în timpul lunilor de tăiere și expediere a brazilor, noiembrie și decembrie. Managementul companiei aplică tehnica investirii disponibilităților bănești neutilizate în titluri de valoare ușor negociabile, care pot fi vîndute pe măsură ce fondurile sînt necesare pentru desfășurarea activității de exploatare. Anul fiscal al companiei se încheie la 30 iunie. La 10 ianuarie anul curent, compania dispune de mijloace bănești în sumă de 372.800$. Ea păstrează 20.000$ disponibili pentru cheltuielile de exploatare și investește restul astfel:

100.000$ în bonuri de tezaur pe 3 luni	$ 97.800
1.000 acțiuni Ford Motor Co. (40$/acțiune)	40.000
2.500 acțiuni McDonald's (40$/acțiune)	100.000
1.000 acțiuni IBM (115$/acțiune)	115.000
Total plasamente pe termen scurt	$352.800

Pe parcursul următoarelor cîteva luni, compania încasează de două ori dividende trimestriale de la fiecare companie (să presupunem, la 10 februarie și 10 mai): 1$/acțiune de la Ford, 0,125$/acțiune McDonald's și 1,10$/acțiune de la IBM. Bonurile de tezaur sînt răscumpărate la valoare nominală la 10 aprilie. La 1 iunie managementul vinde 500 de acțiuni McDonald's la prețul de 45$/acțiune. La 30 iunie, valoarea de piață a plasamentelor se prezintă astfel:

Ford Motor Co.	$51/acțiune
McDonald's	$36/acțiune
IBM	$105/acțiune

Încă o dată compania încasează dividende trimestriale de la fiecare companie (să presupunem la 10 august). Toate acțiunile rămase sînt vîndute la 1 noiembrie la următoarele prețuri:

Ford Motor Co.	$45/acțiune
McDonald's	$34/acțiune
IBM	$126/acțiune

Se cere

1. Înregistrați operațiunile privind plasamentele care au avut loc la 10 ianuarie, 10 februarie, 10 aprilie, 10 mai și 1 iunie. Efectuați regularizarea corespunzătoare la 30 iunie și înregistrați operațiunile privind plasamentele din 10 august și 1 noiembrie.
2. Cum vor fi reflectate plasamentele pe termen scurt în Bilanțul contabil întocmit la 30 iunie?
3. După 1 noiembrie, care este soldul contului Provizioane pentru reducerea valorii de piață a plasamentelor pe termen scurt și ce se va întîmpla cu acest cont în iunie anul viitor?
4. Cum ați evalua dvs. strategia Bates Christmas Tree Company referitoare la mijloacele bănești neutilizate?

Răspunsuri la testul individual

1. a	3. c	5. d	7. b	9. d
2. a	4. b	6. c	8. d	10. a

OBIECTIVE DE STUDIU

1. *Definirea* stocului de mărfuri *și prezentarea modului în care cuantificarea stocurilor afectează determinarea venitului net.*
2. *Definirea* costului stocului *și corelarea sa cu fluxul real al bunurilor și fluxul costurilor.*
3. *Calculul valorii stocului, folosind baza costului și (a) metoda identificării specifice; (b) metoda costului mediu; (c) metoda FIFO (primul intrat - primul ieșit); (d) metoda LIFO (ultimul intrat - primul ieșit).*
4. *Prezentarea efectelor fiecărei metode asupra determinării venitului net (profitului) și a impozitului pe profit în perioadele cu prețuri oscilante.*
5. *Aplicarea sistemului de inventariere continuă pentru ținerea evidenței stocurilor și a costului bunurilor vîndute.*
6. *Aplicarea regulii mărimii celei mai mici între cost și valoarea de piață pentru evaluarea stocurilor.*
7. *Estimarea costului stocului final, folosind (a) metoda prețului cu amănuntul și (b) metoda profitului brut.*

CAPITOLUL 10

Contabilitatea stocurilor

Principala sursă de venituri a companiilor de vînzări cu amănuntul și cu ridicata constă în vînzarea mărfurilor. În exprimare bănească (mărime absolută), stocul bunurilor deținute pentru vînzare reprezintă unul dintre cele mai mari active ale unei companii comerciale. Costul bunurilor vîndute reprezintă cea mai mare deducere din valoarea vînzărilor, deoarece mărfurile se cumpără și se vînd în mod continuu. De fapt, acest cost este deseori mai mare decît suma tuturor celorlalte cheltuieli. De asemenea, stocurile sînt foarte importante și pentru companiile producătoare. Aceste companii dețin trei tipuri de stocuri: materii prime utilizate pentru fabricarea produselor, produse parțial finisate (deseori numite producție în curs) și produse finite disponibile pentru vînzare.

Numeroase companii, în special cele producătoare, încearcă să-și reducă stocurile prin trecerea la un **mediu de operare în timp real** (JIT: just-in-time). În acest mediu, în loc să acumuleze stocuri pentru utilizarea ulterioară, companiile colaborează îndeaproape cu furnizorii, pentru a coordona și a programa aprovizionările astfel încît bunurile să sosească „în timp util" pentru a fi consumate. Astfel, mai puțin capital este imobilizat în stocuri, iar costurile legate de păstrarea stocurilor sînt reduse considerabil. Acest capitol tratează problema cuantificării stocurilor, subliniază importanța lor în determinarea venitului net și explică o serie de metode diferite de determinare, evaluare și estimare a stocurilor. Deși exemplele folosite în acest capitol se referă în principal la companiile comerciale, conceptele și tehnicile sînt aplicabile și companiilor producătoare. După parcurgerea acestui capitol, ar trebui să stăpîniți obiectivele de studiu enunțate.

Activele pot fi împărțite în două categorii. Activele financiare, cum sînt cele studiate în capitolul referitor la activele lichide pe termen scurt, care includ: mijloacele bănești, plasamentele pe termen scurt, creanțele comerciale (clienții) și efectele comerciale de încasat. Aceste active reprezintă drepturi asupra unor mijloace bănești sau active care pot fi transformate ușor în mijloace bănești. Al doilea tip de active reprezintă un cost neexpirat (netrecut pe cheltuieli) care încă nu a fost corelat cu veniturile corespunzătoare (la producerea cărora a contribuit). Printre aceste active se numără cheltuielile efectuate în avans, stocurile, imobilizările corporale, resursele naturale și imobilizările necorporale.

MOMENT DECIZIONAL

Amoco Corporation[1]

■ Cea mai importantă problemă contabilă cu care se confruntă managementul în legătură cu cel de-al doilea tip de active este modul de aplicare a principiului corespondenței în scopul determinării venitului net. În aplicarea principiului corespondenței, trebuie să se răspundă la două întrebări importante: (1) Ce parte din activ a expirat sau a fost consumată pe parcursul exercițiului financiar-contabil curent și ar trebui reflectată în

[1] Informație extrasă din raportul anual pentru 1990 al Amoco Corporation.

Contul de rezultate ca o cheltuială? (2) Ce parte din activ încă nu s-a consumat sau nu este expirată și ar trebui să rămînă în Bilanțul contabil? Aceste două întrebări sînt importante mai ales pentru companii precum Amoco Corporation, una din cele mai mari companii din lume. Această companie petrolieră și chimică lider are imobilizări foarte mari de capital în stocuri, cheltuieli efectuate în avans și active imobilizate. În 1990, Amoco a avut peste 24 miliarde dolari investiți în aceste tipuri de active. Aplicarea diferită a principiului corespondenței pentru aceste active poate produce diferențe de 1 miliard de dolari sau mai mult asupra venitului net al Amoco din orice an, venit net care numai în 1990 a fost de 1,9 miliarde dolari. În acest capitol veți învăța să aplicați principiul corespondenței în cazul stocurilor. În capitolele ulterioare, veți aplica acest principiu în contabilitatea activelor imobilizate, incluzînd imobilizările corporale; resursele naturale și imobilizările necorporale. ■

Stocurile și determinarea venitului net

OBIECTIVUL 1
Definirea stocului de mărfuri *și prezentarea modului în care cuantificarea stocurilor afectează determinarea venitului net*

Stocul de mărfuri cuprinde toate bunurile existente în patrimoniu și destinate vînzării în cursul normal al activității, inclusiv bunurile în tranzit. Deoarece în mod normal ele vor fi transformate în mijloace bănești în decurs de un an, se consideră că stocul de mărfuri se încadrează în categoria activelor circulante. El este prezentat în Bilanțul contabil imediat după contul Clienți, deoarece este mai puțin lichid decît creanțele comerciale (facturile de încasat).

Institutul American al Contabililor Publici Autorizați (AICPA) a stabilit că „un obiectiv important al contabilității stocurilor constă în determinarea corectă a venitului net, prin procesul de corelare a cheltuielilor cu veniturile corespunzătoare."[2] Observați că scopul este determinarea celei mai corecte mărimi a venitului net, nu a celei mai realiste valori a stocului. După cum veți vedea, aceste două obiective sînt adesea incompatibile, iar datorită acestui fapt, obiectivul determinării venitului net are prioritate față de stabilirea unei mărimi realiste a stocurilor în Bilanțul contabil.

Analiza marjei brute din vînzări și calculul costului bunurilor vîndute

Analiza urmărește să arate modul în care costul atribuit stocului afectează marja brută din vînzări și costul bunurilor vîndute. Marja brută din vînzări este calculată ca diferență dintre vînzările nete ale exercițiului și costul bunurilor vîndute. Costul bunurilor vîndute se determină prin deducerea valorii stocului final din costul bunurilor disponibile pentru vînzare. Din cauza acestor relații, cu cît este mai mare valoarea stocului final, cu atît costul bunurilor vîndute va fi mai mic și marja brută rezultată va fi mai mare. Invers, cu cît este mai mică valoarea stocului final, cu atît costul bunurilor vîndute va fi mai mare, iar marja brută va fi mai mică. *Prin urmare, valoarea atribuită stocului final va determina ce parte din costul bunurilor disponibile pentru vînzare va fi dedusă din vînzările nete, ca fiind costul bunurilor vîndute și ce parte va fi reportată în exercițiul viitor ca sold inițial.* Rețineți faptul că valoarea bunurilor disponibile pentru vînzare include stocul inițial (costul neexpirat reportat din exercițiul anterior) plus cumpărările nete din exercițiul curent. Efectele unor erori în determinarea costului stocului final asupra venitului net sînt demonstrate în paragraful următor.

---

[2] American Institute of Certified Public Accountants, Accounting Research Bulletin No. 43 (New York: AICPA, 1953), chapter 4.

Efectele erorilor de cuantificare a stocurilor

Principala problemă legată de separarea bunurilor disponibile pentru vînzare în două componente — bunuri vîndute și bunuri nevîndute — constă în atribuirea unui cost bunurilor nevîndute, care reprezintă stocul final. Această parte a bunurilor disponibile pentru vînzare atribuită stocului final este folosită pentru a determina apoi costul bunurilor vîndute. Din acest motiv, orice eroare comisă în determinarea mărimii stocului existent în patrimoniu la sfîrșitul exercițiului financiar-contabil va produce o eroare corespunzătoare în marja brută din vînzări și în venitul net din Contul de rezultate. Valoarea activelor și a capitalurilor proprii raportată în Bilanțul contabil va fi de asemenea greșită cu aceeași mărime. Consecințele supraevaluării sau subevaluării stocurilor sînt prezentate în cele trei situații simplificate de mai jos. În fiecare caz, stocul inițial, cumpărările nete și costul bunurilor disponibile pentru vînzare au fost determinate corect. În prima situație, stocul final a fost stabilit corect. În a doua situație, stocul este supraevaluat cu 6.000$; în a treia situație, stocul este subevaluat cu 6.000$.

Situația 1. Stocul final stabilit corect la 10.000$

Costul anual al bunurilor vîndute		Contul anual de rezultate	
Stoc inițial	$12.000	Vînzări nete	$100.000
Cumpărări nete	58.000	**Costul bunurilor vîndute**	**60.000**
Costul bunurilor disponibile pentru vînzare	$70.000	Marja brută din vînzări	$ 40.000
Stoc final	**10.000**	Cheltuieli de exploatare	32.000
Costul bunurilor vîndute	**$60.000**	**Venit net**	**$ 8.000**

Situația 2. Stocul final supraevaluat cu 6.000$

Costul anual al bunurilor vîndute		Contul de rezultate anual	
Stoc inițial	$12.000	Vînzări nete	$100.000
Cumpărări nete	58.000	**Costul bunurilor vîndute**	**54.000**
Costul bunurilor disponibile pentru vînzare	$70.000	Marja brută din vînzări	$ 46.000
Stoc final	**16.000**	Cheltuieli de exploatare	32.000
Costul bunurilor vîndute	**$54.000**	**Venit net**	**$ 14.000**

Situația 3. Stocul final subevaluat cu 6.000$

Costul anual al bunurilor vîndute		Contul de rezultate anual	
Stoc inițial	$12.000	Vînzări nete	$100.000
Cumpărări nete	58.000	**Costul bunurilor vîndute**	**66.000**
Costul bunurilor disponibile pentru vînzare	$70.000	Marja brută din vînzări	$ 34.000
Stoc final	**4.000**	Cheltuieli de exploatare	32.000
Costul bunurilor vîndute	**$66.000**	**Venit net**	**$ 2.000**

În toate cele trei situații, costul total al bunurilor disponibile pentru vînzare a fost de 70.000$. Diferențele în venitul net au rezultat din modul în care acești 70.000$ au fost împărțiți între stocul final și costul bunurilor vîndute.

Deoarece stocul final al unui exercițiu devine sold inițial al exercițiului următor, este important să se cunoască faptul că o eroare intervenită în evaluarea stocului afectează nu numai exercițiul contabil curent, ci și pe cel următor. Folosind datele din Situațiile **1** și **2**, Conturile de rezultate pentru cei doi ani succesivi prezentate în Exemplul 10-1 ilustrează acest efect de reportare de la o perioadă la alta.

Exemplul 10-1. Efectul determinării eronate a stocului final asupra anului curent și a anului următor

Efectul determinării eronate a stocului asupra anului curent
Cont de rezultate
pentru anul încheiat la 31 decembrie 19x1

	Evaluarea corectă a stocului final		Supraevaluarea stocului final	
Vînzări nete		$100.000		$100.000
Costul bunurilor vîndute				
Stoc inițial, 1 ian. 19x1	$12.000		$12.000	
Cumpărări nete	58.000		58.000	
Costul bunurilor destinate vînzării	$70.000		$70.000	
Minus: Stoc final, 31 dec. 19x1	**10.000**		**16.000**	
Costul bunurilor vîndute		**60.000**		**54.000**
Marja brută din vînzări		**$ 40.000**		**$ 46.000**
Cheltuieli de exploatare		32.000		32.000
Venit net		**$ 8.000**		**$ 14.000**

Efectul determinării eronate a stocului asupra anului următor
Cont de rezultate
pentru anul încheiat la 31 decembrie 19x2

	Evaluarea corectă a stocului final		Supraevaluarea stocului final	
Vînzări nete		$130.000		$130.000
Costul bunurilor vîndute				
Stoc inițial, 1 ian. 19x2	**$10.000**		**$16.000**	
Cumpărări nete	68.000		68.000	
Costul bunurilor pentru vînzare	$78.000		$84.000	
Minus: Stoc final, 31 dec. 19x2	13.000		13.000	
Costul bunurilor vîndute		**65.000**		**71.000**
Marja brută din vînzări		**$ 65.000**		**$ 59.000**
Cheltuieli de exploatare		50.000		50.000
Venit net		**$ 15.000**		**$ 9.000**

		Stoc supraevaluat la 31 dec. 19x1	
	Stoc stabilit corect	**Venitul net raportat va fi**	**Venitul net raportat va fi supraevaluat (subevaluat)**
Venit net pentru 19x1	$ 8.000	$14.000	$6.000
Venit net pentru 19x2	15.000	9.000	(6.000)
Total venit net pentru doi ani	$23.000	$23.000	—

Observați că pe parcursul acestei perioade de doi ani erorile care au intervenit în determinarea venitului net se vor compensa. De pildă, în Exemplul 10-1, supraevaluarea stocului final din 19x1 a cauzat o supraevaluare cu 6.000$ a stocului inițial din anul următor, rezultînd o subevaluare cu 6.000$ a venitului net în cel de-al doilea an. Acest efect de compensare este prezentat în tabelul din Exemplul 10-1.

Deoarece totalul venitului net din cei doi ani este același, ar putea exista tendința de a crede că erorile apărute în procesul de determinare a valorii stocurilor n-ar trebui să ne îngrijoreze. Totuși, aceste erori contravin principiului corespondenței. În plus, multe decizii ale managerilor, creditorilor și investitorilor sînt luate în bază anuală și depind de venitul net determinat de contabil. Contabilul are obligația de a face ca mărimea venitului net determinată pentru fiecare an să aibă o valoare informațională cît mai utilă.

Efectele erorilor produse în determinarea valorii stocului de mărfuri asupra venitului net pot fi sintetizate astfel:

Anul 1	Anul 2
Stoc final supraevaluat	**Stoc inițial supraevaluat**
Costul bunurilor vîndute subevaluat	Costul bunurilor vîndute supraevaluat
Venit net supraevaluat	Venit net subevaluat
Stoc final subevaluat	**Stoc inițial subevaluat**
Costul bunurilor vîndute supraevaluat	Costul bunurilor vîndute subevaluat
Venit net subevaluat	Venit net supraevaluat

Dacă presupunem că mărimea impozitului pe profit nu produce efecte, o modificare sau eroare în determinarea valorii stocurilor se transformă într-o modificare sau eroare de aceeași mărime în calculul venitului net. Astfel, cuantificarea stocului este importantă și constituie subiectul acestui capitol în continuare.

Cuantificarea (măsurarea) stocurilor

Costul atribuit stocului final depinde de două mărimi: cantitate și preț. Cel puțin o dată pe an, orice companie trebuie să efectueze numărarea fizică efectivă a tuturor articolelor destinate vînzării existente în patrimoniu. Acest proces se numește inventariere fizică și este prezentat în capitolul privind contabilitatea operațiunilor comerciale. Deși companiile pot să efectueze inventarierea în orice moment pe parcursul anului, majoritatea își inventariază patrimoniul numai la sfîrșitul exercițiului financiar-contabil. Activitatea de inventariere constă în: (1) numărarea, cîntărirea sau măsurarea articolelor existente în patrimoniu, (2) stabilirea prețului fiecărui articol și (3) înmulțirea acestor două valori pentru stabilirea costului total al stocurilor.

Mărfurile în tranzit

Deoarece stocul de mărfuri cuprinde toate articolele existente în patrimoniul companiei și deținute pentru vînzare, trebuie să fie examinat statutul oricăror mărfuri aflate în tranzit, care au fost vîndute sau cumpărate de compania care face inventarierea, pentru a se determina dacă acestea ar trebui incluse în stocul de mărfuri. După cum s-a explicat în capitolul privind contabilitatea operațiunilor comerciale, condițiile contractului de livrare vor indica momentul în care dreptul de proprietate a fost transferat. Bunurile vîndute și livrate în condițiile „FOB punct destinație" vor trebui incluse în stocul de mărfuri, în timp ce bunurile vîndute în condițiile „FOB punct încărcare" nu vor fi cuprinse în valoarea stocului. Invers, bunurile cumpărate și expediate în condițiile „FOB punct încărcare" vor fi incluse în stocul de mărfuri, iar cele expediate în condițiile „FOB punct destinație" nu vor fi cuprinse în valoarea stocului.

Mărfurile existente în patrimoniu, dar neincluse în stoc

În momentul efectuării inventarierii fizice, compania ar putea să dețină în patrimoniu bunuri asupra cărora nu are drept de proprietate. Un tip de bunuri care se încadrează în această categorie sînt mărfurile vîndute și care urmează să fie livrate către cumpărător. În momentul efectuării vînzării, dreptul de proprietate trece la cumpărător și valoarea acestor mărfuri nu ar trebui inclusă în cuantificarea stocului. Al doilea tip îl constituie bunurile luate în consignație. **Depunerea în consignație** reprezintă depozitarea unor bunuri de către proprietarul lor (cunoscut sub denumirea de *consignator*) în spațiul unei alte companii (*consignatar*). Dreptul de proprietate asupra bunurilor depuse în consignație rămîne la consignator pînă cînd consignatarul vinde bunurile. Prin urmare, bunurile primite în consignație nu ar trebui incluse în inventarierea fizică a stocului de mărfuri al consignatarului, deoarece ele încă aparțin consignatorului.

Evaluarea stocurilor la cost

OBIECTIVUL 2
Definirea costului stocului *și corelarea sa cu fluxul real al bunurilor și fluxul costurilor*

Evaluarea stocurilor constituie una din cele mai interesante și dezbătute probleme în contabilitate. După cum s-a demonstrat, valoarea atribuită stocului final poate avea o influență foarte mare asupra venitului net determinat pentru fiecare din doi ani consecutivi. Impozitele federale pe profit se calculează asupra sumei venitului net, astfel încît evaluarea stocurilor poate avea și un efect considerabil asupra nivelului impozitelor de plătit. Din aceste motive, autoritățile fiscale federale au analizat efectele diverselor procedee utilizate pentru evaluarea stocurilor și au emis norme specifice privind admisibilitatea diverselor metode. Drept rezultat, contabilul se confruntă uneori cu problema alegerii între determinarea corectă a venitului net și minimizarea impozitului pe profit.

Există o serie de metode acceptate pentru evaluarea stocurilor în scopul întocmirii rapoartelor financiare. Majoritatea sînt bazate fie pe cost, fie pe mărimea cea mai mică între cost și valoarea de piață. Ambele tipuri de metode sînt acceptate pentru calculul impozitului pe profit. Mai întîi, vom explica varianta evaluării stocurilor pe baza costului, iar apoi ne vom întoarce la metoda mărimii celei mai mici între cost și valoarea de piață.

Definiția costului

Conform AICPA, „Baza primară de evidență a stocurilor este costul, care a fost definit ca fiind prețul plătit sau recompensa bănească acordată pentru obținerea unui activ."[3] Interpretarea generală a acestei definiții a **costului stocului** a concluzionat că acesta include următoarele elemente: (1) prețul din factură minus discounturi aferente cumpărărilor, (2) cheltuielile de transport-aprovizionare, inclusiv asigurarea în tranzit și (3) taxele și tarifele aplicabile. Alte costuri — legate de comandă, recepționare, stocare — ar trebui în principiu să fie de asemenea incluse în costul stocului. În practică, totuși, repartizarea (alocarea) acestor costuri pe articolele specifice ale stocului este atît de dificilă încît ele sînt de obicei considerate ca fiind o cheltuială a exercițiului contabil curent și nu un cost al stocului.

Metodele de evaluare a stocurilor la cost

Prețurile celor mai multe categorii de mărfuri variază pe parcursul anului. Loturi identice de marfă pot fi cumpărate la prețuri diferite. În plus, atunci cînd

[3] *Ibidem.*

sînt cumpărate și vîndute articole identice, deseori este greu de identificat care anume dintre acestea au fost vîndute și care încă sînt în stoc. Din aceste motive, este necesar să se facă o ipoteză în legătură cu ordinea în care articolele sînt vîndute. Deoarece ordinea de vînzare estimată ar putea să nu fie aceeași cu ordinea de vînzare reală, ipoteza se referă în realitate la *fluxul (circuitul) costurilor* și nu la *fluxul (circuitul) stocurilor fizice*.

Astfel, termenul **fluxul bunurilor** se referă la mișcarea fizică efectivă a bunurilor în cursul desfășurării operațiunilor companiei, iar termenul **fluxul costurilor** se referă la asocierea costurilor cu circuitul lor *estimat (presupus, convențional)* în cadrul operațiunilor companiei. Fluxul estimat al costului poate fi identic sau nu cu fluxul real al bunurilor. Afirmația poate părea ciudată la prima vedere, dar conform principiilor contabile general acceptate sînt disponibile mai multe fluxuri estimate ale costurilor. De fapt, uneori este de preferat să se utilizeze un flux estimat al costului, care nu are nici o legătură cu fluxul bunurilor, deoarece el permite o mai bună estimare a venitului net, care, după cum s-a afirmat anterior, reprezintă obiectivul principal al evaluării stocurilor.

De obicei, contabilii evaluează stocurile utilizînd una din următoarele metode general acceptate, fiecare bazîndu-se pe o ipoteză diferită privind fluxul costurilor: (1) metoda identificării specifice; (2) metoda costului mediu; (3) metoda primul intrat - primul ieșit (FIFO) și (4) metoda ultimul intrat - primul ieșit (LIFO). Alegerea metodei depinde de natura activității, de efectele financiare ale metodei și de costurile implementării sale.

Pentru a ilustra cele patru metode, se vor utiliza următoarele date pentru luna iunie:

Data inventarierii, 30 iunie

Iunie 1	Stoc de mărfuri	50 unități × $1,00	$ 50
6	S-au cumpărat	50 unități × $1,10	55
13	S-au cumpărat	150 unități × $1,20	180
20	S-au cumpărat	100 unități × $1,30	130
25	S-au cumpărat	150 unități × $1,40	210
Bunuri disponibile pentru vînzare		500 unități	$625
Vînzări		280 unități	
Stoc de mărfuri la 30 iunie		220 unități	

Observați că cele 500 de unități disponibile pentru vînzare au un cost total de 625$. În mod simplificat, problema determinării valorii stocului constă în a repartiza suma de 625$ între cele 280 de unități vîndute și cele 220 de unități existente.

OBIECTIVUL 3a
Calculul valorii stocului, folosind baza costului și metoda identificării specifice

Metoda identificării specifice. În cazul în care unitățile din stocul final pot fi identificate ca provenind din anumite cumpărări, pentru evaluarea stocului poate fi folosită **metoda identificării specifice**. De exemplu, să presupunem că stocul de la 30 iunie era alcătuit din 50 unități din stocul de la 1 iunie, 100 unități din cumpărarea din 13 iunie și 70 unități din cumpărarea din 25 iunie. Costul de atribuit stocului conform metodei identificării specifice va fi de 268$, determinat în felul următor:

Evaluarea stocului, 30 iunie — Metoda identificării specifice

50 unități × $1,00	$ 50	Costul bunurilor disponibile	
100 unități × $1,20	120	pentru vînzare	$625
70 unități × $1,40	98	**Minus stocul din 30 iunie**	**268**
220 unități la costul de	**$268**	Costul bunurilor vîndute	$357

Metoda identificării specifice ar putea fi utilizată în operațiunile de vînzare - cumpărare care implică articole de valoare mare, cum ar fi automobilele, utilajele complexe și operele de artă. Deși această metodă ar putea părea logică, ea nu este aplicată de multe companii, deoarece prezintă două dezavantaje evidente. În primul rînd, în multe cazuri este dificil și incomod să se țină evidența cumpărării și vînzării unor articole individuale. În al doilea rînd, atunci cînd compania operează cu articole de aceeași natură, identificarea articolului care a fost vîndut devine arbitrară; prin urmare, compania își poate spori sau reduce venitul net, optînd pentru trecerea la vînzări a articolelor cu un cost mai mare sau mai mic.

OBIECTIVUL 3b
Calculul valorii stocului, folosind baza costului și metoda costului mediu

Metoda costului mediu. Conform **metodei costului mediu**, se presupune că determinarea costului stocului se bazează pe costul mediu al bunurilor disponibile pentru vînzare pe parcursul exercițiului. Costul mediu se calculează prin împărțirea costului total al bunurilor disponibile pentru vînzare la numărul total de unități disponibile pentru vînzare. Astfel, se obține un cost mediu ponderat pe unitate, care se atribuie unităților din stocul final. În exemplul nostru, stocul final ar fi de 275$ sau 1,25$ pe unitate, determinat în felul următor:

Evaluarea stocului, 30 iunie — Metoda costului mediu

Iunie	1	Stoc	50 unități × $1.00	$ 50
	6	S-au cumpărat	50 unități × $1.10	55
	13	S-au cumpărat	150 unități × $1.20	180
	20	S-au cumpărat	150 unități × $1.30	130
	25	S-au cumpărat	150 unități × $1.40	210
Total			500 unități	$625

Costul mediu pe unitate: 625$ ÷ 500 = 1,25$
Stocul final: 220 unități × 1,25$ = 275$

Costul bunurilor disponibile pentru vînzare	$625
Minus stocul din 30 iunie	275
Costul bunurilor vîndute	$350

Metoda costului mediu tinde să anuleze efectele creșterii sau descreșterii prețurilor, deoarece costul stocului final calculat conform acestei metode este influențat de toate prețurile plătite pe parcursul anului și de prețul stocului inițial. Unii, totuși, critică metoda costului mediu, deoarece ei cred că pentru determinarea venitului și luarea deciziilor sînt mult mai relevante prețurile recente.

OBIECTIVUL 3c
Calculul valorii stocului, folosind baza costului și metoda FIFO (primul intrat - primul ieșit)

Metoda primul intrat - primul ieșit (FIFO: first-in, first-out). **Metoda FIFO**, este bazată pe presupunerea că primelor articole vîndute ar trebui să li se aloce costurile primelor articole cumpărate. Se pornește de la ipoteza conform căreia costurile aferente bunurilor existente în patrimoniu la sfîrșitul exercițiului provin din ultimele cumpărări, iar costurile atribuite bunurilor vîndute provin din cumpărările anterioare. Metoda FIFO de determinare a costului stocurilor poate fi utilizată de către orice companie, indiferent de fluxul real al bunurilor, deoarece presupunerea se face în legătură cu fluxul costurilor și nu al bunurilor.

În exemplul nostru, dacă se utilizează metoda FIFO, atunci stocul din 30 iunie ar fi de 301$. Acesta este determinat în felul următor:

Evaluarea stocului, 30 iunie — FIFO

150 unități la 1,40$ cumpărate la 25 iunie	$210
70 unități la 1,30$ cumpărate la 20 iunie	91
220 unități la costul de	**$301**
Costul bunurilor disponibile pentru vînzare	$625
Minus stocul din 30 iunie	**301**
Costul bunurilor vîndute	$324

Efectul metodei FIFO constă în evaluarea stocului final la cele mai recente prețuri (pentru companie — costuri) și atribuie bunurilor vîndute prețurile cele mai vechi. Pe parcursul perioadelor de creștere susținută a prețurilor, metoda FIFO produce cea mai mare valoare posibilă a venitului net, iar costul bunurilor vîndute este apropriat de nivelul prețului la momentul cînd aceste bunuri au fost cumpărate. O altă cauză a acestui rezultat este că firmele tind să sporească prețurile de vînzare o dată cu creșterea costurilor, indiferent de faptul că stocurile s-ar putea să fi fost cumpărate înainte de creșterea prețurilor. Efectul invers apare în perioadele de descreștere a prețurilor. Din aceste motive, critica cea mai mare adusă metodei FIFO se referă la faptul că aceasta amplifică efectele ciclului economic asupra venitului net.

OBIECTIVUL 3d
Calculul valorii stocului, folosind baza costului și metoda LIFO (primul intrat - ultimul ieșit)

Metoda ultimul intrat - primul ieșit (LIFO: last-in, first-out). **Metoda LIFO** de stabilire a costului stocului este bazată pe ipoteza conform căreia costurile (prețurile) ultimelor articole cumpărate ar trebui să fie repartizate asupra primelor articole utilizate sau vîndute, iar costul stocului final reflectă mărfurile cumpărate anterior.

Conform acestei metode, costul stocului din 30 iunie ar fi de 249$, calculat în felul următor:

Evaluarea stocului, 30 iunie — LIFO

50 unități la 1,00$ din stocul de la 1 iunie	$ 50
50 unități la 1,10$ cumpărate la 6 iunie	55
120 unități la 1,20$ cumpărate la 13 iunie	144
220 unități la costul de	**$249**
Costul bunurilor disponibile pentru vînzare	$625
Minus stocul din 30 iunie	**249**
Costul bunurilor vîndute	$376

Efectul metodei LIFO constă în evaluarea stocului la cel mai vechi preț și includerea în costul bunurilor vîndute a costului celor mai recente bunuri cumpărate. Această estimare, bineînțeles, nu corespunde cu mișcarea reală efectivă a bunurilor din majoritatea companiilor.

Totuși, există un argument logic puternic de susținere a acestei metode, bazat pe faptul că o anumită mărime a stocului este necesară pentru a asigura continuitatea activității. Atunci cînd stocul este vîndut, el trebuie înlocuit cu mai multe bunuri. Cei ce susțin metoda LIFO argumentează că cea mai corectă determinare a venitului net se obține în cazul în care costurile curente ale mărfurilor sînt corelate cu prețurile curente de vînzare, indiferent care din unitățile fizice de marfă sînt vîndute. Atunci cînd se înregistrează o creștere sau o reducere a prețurilor, metoda LIFO va contribui la stabilirea costului bunurilor vîndute cît mai aproape de nivelul prețului la momentul vînzării acestor bunuri. De fapt, metoda LIFO tinde să stabilească o valoare mai mică a venitului net în cursul perioadelor inflaționiste și o valoare mai mare a venitului net în

perioadele cu deflație, comparativ cu celelalte metode de evaluare a stocurilor. Astfel, perioadele de avînt și de declin ale ciclului economic tind să fie nivelate. În acest sens, un factor important se referă la faptul că fluxul costurilor și determinarea venitului net sînt mult mai importante decît mișcarea fizică a bunurilor și evaluarea bilanțieră.

De asemenea, metodei LIFO i se poate aduce și un contra argument. Deoarece evaluarea stocului din Bilanț reflectă prețuri vechi, această valoare este deseori ireală comparativ cu valoarea curentă a stocului. Astfel, anumiți indicatori bilanțieri, cum ar fi fondul de rulment sau lichiditatea imediată, pot fi distorsionați și trebuie interpretați cu atenție.

Compararea și efectele metodelor alternative de evaluare a stocurilor

OBIECTIVUL 4
Prezentarea efectelor fiecărei metode asupra determinării venitului net (profitului) și a impozitului pe profit în perioadele cu prețuri oscilante

Metodele identificării specifice, costului mediu, FIFO și LIFO au fost deja prezentate. Metoda identificării specifice este bazată pe costul curent, iar celelalte trei metode sînt bazate pe ipoteze privind fluxul costurilor. Să comparăm efectele celor patru metode asupra venitului net, folosind aceleași date din exemplele anterioare și presupunînd că vînzările lunii iunie au fost de 500$.

	Metoda identificării specifice	Metoda costului mediu	FIFO	LIFO
Vînzări	$500	$500	$500	$500
Costul bunurilor vîndute				
Stoc inițial	$ 50	$ 50	$ 50	$ 50
Cumpărări	575	575	575	575
Costul bunurilor disponibile pentru vînzare	$625	$625	$625	$625
Minus stocul final	**268**	**275**	**301**	**249**
Costul bunurilor vîndute	**$357**	**$350**	**$324**	**$376**
Marja brută din vînzări	**$143**	**$150**	**$176**	**$124**

Avînd în vedere că iunie a fost o lună de creștere a prețurilor, observăm că prin metoda LIFO, care determină costul bunurilor vîndute pe baza celor mai recente prețuri care sînt, în acest caz, cele mai mari, se obține cea mai mică marjă brută. Invers, prin metoda FIFO, care determină costul bunurilor vîndute pe baza celor mai vechi prețuri care sînt, în acest caz, cele mai mici, se obține cea mai mare marjă brută. Marja brută obținută conform metodei costului mediu se situează între marjele obținute prin metodele LIFO și FIFO. Prin urmare, este evident faptul că această metodă are un efect mai puțin pronunțat asupra venitului net.

Pe parcursul unei perioade de descreștere a prețurilor vor apărea efecte inverse. Metoda LIFO va produce o marjă brută mai mare decît metoda FIFO. Este evident faptul că alegerea metodei de evaluare a stocurilor are cea mai mare importanță pe parcursul perioadelor prelungite în care se înregistrează schimbări ale prețurilor într-o singură direcție, fie de creștere, fie de descreștere.

Efectul asupra rapoartelor financiare. Fiecare din aceste patru metode de evaluare a stocurilor este acceptată pentru întocmirea rapoartelor financiare publicate. Fiecare dintre aceste metode prezintă anumite avantaje și dezavantaje și nici una nu poate fi considerată cea mai bună sau perfectă. Factorii care trebuie

luați în considerare în alegerea metodei de evaluare a stocurilor se referă la efectele fiecărei metode asupra rapoartelor financiare, a impozitelor pe profit și a deciziilor manageriale.

Principala problemă legată de identificarea celei mai bune metode de evaluare a stocurilor pentru o anumită companie constă în faptul că stocurile apar atît în Bilanțul contabil, cît și în Contul de rezultate. După cum am văzut, metoda LIFO este cea mai recomandată în scopul întocmirii Contului de rezultate, deoarece ea corelează veniturile cu costul bunurilor vîndute. Însă ea nu este cea mai bună metodă de determinare a valorii curente a stocurilor din Bilanțul contabil, în special pe parcursul unei perioade mai lungi de creșteri sau descreșteri ale prețurilor. Pe de altă parte, metoda FIFO este cea mai recomandată pentru elaborarea Bilanțului contabil, deoarece valoarea stocului final determinată astfel este cea mai apropiată de valoarea curentă, oferind astfel o imagine mult mai reală asupra activelor circulante ale companiei. Utilizatorii rapoartelor financiare trebuie să dețină informații privind diferitele metode de evaluare a stocurilor, astfel încît că poată aprecia efectele aplicării acestora.

Efectul asupra impozitelor pe profit. Serviciul Fiscal (IRS) a elaborat mai multe norme metodologice privind evaluarea stocurilor în scopul determinării impozitului federal pe profit. Orice companie poate opta pentru o serie de metode, printre care metoda identificării specifice, a costului mediu, FIFO și LIFO, precum și metoda mărimii celei mai mici între cost și valoarea de piață. Odată aleasă, însă, metoda trebuie utilizată cu consecvență de la un an la altul. Orice schimbare a metodei de evaluare a stocurilor în scopul determinării impozitului pe profit trebuie aprobată de IRS.[4] Această cerință asigură aplicarea principiului contabil al permanenței metodelor, deoarece schimbarea metodei de evaluare a stocurilor poate avea drept rezultat fluctuații importante ale venitului net (profitului) și ar face dificilă interpretarea Contului de rezultate de la un an la altul. O companie își poate schimba metoda de evaluare a stocurilor numai dacă această acțiune are motive bine întemeiate. Natura și efectele acestei schimbări trebuie prezentate în rapoartele financiare ale companiei.

Numeroși contabili consideră că utilizarea metodei FIFO sau a metodei costului mediu în perioadele în care se înregistrează creșteri de prețuri are drept rezultat raportarea de către firmă a unui profit mai mare decît cel real, plătind în consecință impozite pe profit mai mari. Profitul este supraevaluat, deoarece costul bunurilor vîndute este subevaluat comparativ cu prețurile curente. Pe de o parte, compania trebuie să-și achiziționeze stocurile de înlocuire la prețuri mai mari, iar pe de altă parte sînt necesare și fonduri suplimentare pentru a plăti impozitele pe profit. În perioada 1979-1982, caracterizată printr-o inflație puternică, s-a considerat că miliardele de dolari raportate ca profituri și impozitate au rezultat în urma corelării necorespunzătoare a costurilor curente cu veniturile, din cauza aplicării metodelor FIFO și a costului mediu. În consecință, multe companii au trecut la metoda LIFO, încurajate de previziunile conform cărora prețurile vor continua să crească.

Dacă o companie folosește metoda LIFO în scopul determinării profitului impozabil, IRS impune ca aceeași metodă să fie utilizată și în evidența

---

[4] Singura excepție de la această regulă constă în faptul că plătitorul de impozit trebuie să comunice IRS despre trecerea de la orice altă metodă la LIFO, dar nu are nevoie de o aprobare preliminară din partea IRS pentru a efectua această schimbare.

contabilă. De asemenea, IRS nu permite aplicarea metodei mărimii celei mai mici dintre cost și valoarea de piață dacă pentru stabilirea costului stocurilor se utilizează metoda LIFO. În acest caz, poate fi aplicat numai costul determinat prin metoda LIFO. Totuși, această regulă nu împiedică o companie să apeleze la metoda mărimii celei mai mici între costul LIFO și valoarea de piață în scopul întocmirii rapoartelor financiare. (Utilizarea metodei mărimii celei mai mici dintre cost și valoarea de piață este discutată mai jos în acest capitol.)

Într-o perioadă de creștere a prețurilor, o companie care utilizează ca bază metoda LIFO poate descoperi că stocurile din Bilanțul contabil sînt evaluate la un cost mult mai mic decît prețul plătit în mod curent pentru aceleași articole. Managementul trebuie să monitorizeze această situație cu atenție, deoarece, dacă valoarea stocului de la sfîrșitul anului se situează sub nivelul stocului inițial, compania va descoperi că plătește impozit pe profit pe diferența dintre costul curent și vechiul cost LIFO din evidențele contabile. Atunci cînd apare, această situație este numită **lichidarea LIFO**, deoarece în urma vînzărilor stocurile s-au redus sub nivelul stabilit în anii anteriori. Lichidarea LIFO poate fi prevenită prin achiziționarea unor cantități suficiente înainte de încheierea anului, pentru restabilirea nivelului dorit al stocurilor. Uneori, lichidarea LIFO nu poate fi evitată în situația opririi producției sau întreruperii livrărilor, cum se întîmplă în cazul unei greve.

Utilizarea sistemului de inventariere continuă (inventarului permanent)

OBIECTIVUL 5
Aplicarea sistemului de inventariere continuă pentru ținerea evidenței stocurilor și a costului bunurilor vîndute

Sistemul de evidență a stocurilor utilizat pînă acum în această carte a fost **sistemul inventarierii periodice (inventarul intermitent).** Conform acestui sistem, pe parcursul anului nu este ținută o evidență detaliată a stocurilor, iar pentru stabilirea stocului final trebuie efectuată o inventariere fizică la sfîrșitul anului. Costul bunurilor vîndute nu poate fi stabilit pînă la terminarea inventarierii fizice.

Sistemul de inventariere periodică este folosit în multe companii de vînzări cu amănuntul și cu ridicata (en gros și en détail), deoarece aceasta nu necesită un efort important din partea personalului administrativ. Dezavantajul esențial al sistemelor de inventariere periodică constă în lipsa unor evidențe detaliate privind stocurile existente în patrimoniu la un moment dat. Asemenea informații detaliate ar permite managementului să răspundă întrebărilor clienților privind produsele disponibile, să stabilească mult mai eficient cantitatea de mărfuri de comandat, astfel încît să se evite penuria de stocuri și să controleze costurile financiare legate de imobilizarea mijloacelor bănești în stocuri.

Sistemul care furnizează asemenea informații este **sistemul de inventariere continuă (inventarul permanent)**. În baza acestui sistem, este ținută o evidență permanentă a stocurilor, prin înregistrarea continuă a cumpărărilor și vînzărilor de articole din stoc. Prin urmare, cantitatea stocurilor existente în patrimoniu și costul bunurilor vîndute sînt cunoscute pe toată durata exercițiului financiar-contabil. În trecut, costul ridicat legat de munca personalului de birou necesară pentru aplicarea acestui sistem de evidență a făcut ca el să fie utilizat în principal pentru bunurile de valoare mare și de volum mic. Totuși, o dată cu utilizarea tot mai largă a computerelor și a etichetelor și marcajelor

electronice, sistemul inventarierii continue a devenit mai simplu și mai puțin costisitor și, în consecință, mai larg utilizat. De exemplu, marcarea electronică a produselor alimentare a permis magazinelor alimentare să țină o evidență permanentă a stocurilor; și etichetele atașate produselor vîndute de magazinele de haine, produse casnice, precum și de magazinele cu vînzări la prețuri reduse, cum sînt Sears și Kmart, le permit să exercite un control mai bun asupra stocurilor și comenzilor.

Înregistrările contabile din cadrul sistemului inventarierii continue

Diferența esențială între sistemele inventarului permanent și cel al inventarului periodic constă în faptul că în cazul sistemului de inventariere continuă contul Stoc de mărfuri este actualizat (corectat) continuu cu valoarea cumpărărilor, vînzărilor și a altor operațiuni legate de stocuri pe măsura efectuării acestora. În cadrul sistemului de inventariere periodică, soldul contului Stoc de mărfuri rămîne neschimbat la nivelul inițial, pînă la înregistrarea inventarierii fizice de la sfîrșitul exercițiului. Conform sistemului inventarului permanent, contul Costul bunurilor vîndute este utilizat în momentul efectuării vînzărilor pentru a acumula costul bunurilor vîndute către clienți. Pentru a ilustra aceste diferențe, operațiunile unui magazin de vînzări cu ridicata sînt înregistrate respectînd principiile ambelor sisteme de evidență a stocurilor, după cum urmează:

1. Se recepționează 100 de cutii cu dischete la costul de 12.000$, condiții 2/ 10, a/ 30, FOB punct destinație. Se utilizează metoda netă de înregistrare a cumpărărilor.

Sistemul de inventariere continuă

Stoc de mărfuri	11.760	
Furnizori		11.760
Cumpărarea mărfurilor la prețul de cumpărare net; condiții 2/ 10, a/ 30, FOB punct destinație		

Sistemul de inventariere periodică

Stoc de mărfuri	11.760	
Furnizori		11.760
Cumpărarea mărfurilor la prețul de cumpărare net; condiții 2/10, a/30, FOB punct destinație		

2. S-au vîndut 20 de cutii de dischete unui vînzător cu amănuntul la prețul total de 3.000$, condiții a/ 10, FOB punct încărcare.

Sistemul de inventariere continuă

Clienți	3.000	
Vînzări		3.000
Vînzarea a 20 de lăzi; condiții a/ 30, FOB punct încărcare		
Costul bunurilor vîndute	2.352	
Stoc de mărfuri		2:352
Se înregistrează costul bunurilor vîndute 20 cutii × 117,60$ = 2.352$		

Sistemul de inventariere periodică

Clienți	3.000	
Vînzări		3.000
Vînzarea a 20 de lăzi; condiții a/ 30, FOB punct încărcare		

3. S-a aranjat restituirea a 10 cutii de dischete furnizorului, cu rambursare integrală a contravalorii.

Sistemul de inventariere continuă			**Sistemul de inventariere periodică**		
Furnizori	1.176		Furnizori	1.176	
Stoc de mărfuri		1.176	Cumpărări restituite și rabaturi obținute		1.176
Se înregistrează restituirea mărfurilor cumpărate 10 cutii × 117,60$ = 1.176$			Se înregistrează cumpărările restituite		

4. Achitarea integrală a furnizorului, în perioada de discount.

Sistemul de inventariere continuă			**Sistemul de inventariere periodică**		
Furnizori	10.584		Furnizori	10.584	
Mijloace bănești		10.584	Mijloace bănești		10.584
Achitarea furnizorului 11.760$ - 1.176$ = 10.584$			Achitarea furnizorului 11.760$ - 1.176$ = 10.584$		

Observați diferențele dintre primele trei operațiuni. În fiecare caz, prin sistemul inventarierii continue, contul Stoc de mărfuri este actualizat o dată cu modificarea stocului fizic; contul Cumpărări și contul Cumpărări restituite și rabaturi obținute nu sînt utilizate. De asemenea, în operațiunea **2**, contul Costul bunurilor vîndute este actualizat în momentul vînzării.

Conform sistemului inventarului permanent, la sfîrșitul anului nu sînt necesare nici corectarea contului Stoc de mărfuri, nici înregistrările debitoare sau creditoare corespunzătoare din contul Profit și pierdere. Deoarece contul Stoc de mărfuri a fost actualizat continuu pe parcursul anului, nu este necesar să se stabilească valoarea stocului final în evidențele contabile. Înregistrarea care se impune este cea de închidere a contului Costul bunurilor vîndute prin contul Profit și pierdere.

Ținerea evidenței detaliate continue a stocurilor

Conform sistemului de inventariere continuă, pentru a cunoaște cantitățile și costurile articolelor individuale din stocul de mărfuri este necesară ținerea unei evidențe separate pentru fiecare tip de marfă. Contul Stoc de mărfuri este un cont de control (sintetic), căruia îi corespunde un registru auxiliar (analitic) de evidență individuală a articolelor de stoc. Acest mecanism este similar cu cel al contului de control Clienți și registrul său auxiliar. În registrul analitic al stocului de mărfuri, fiecare articol are o fișă (sau un fișier în sistemul electronic) în care cumpărările și vînzările sînt înregistrate în momentul efectuării. În Exemplul 10-2 este prezentat un model de fișă de evidență continuă a stocului. În orice moment, fișa va arăta numărul ascuțitoarelor de creioane existente în stoc. Totalul tuturor fișelor este egal cu valoarea stocului de mărfuri (soldul contului Stoc de mărfuri).

După cum se arată în Exemplul 10-2, pe data de 1 iunie există un stoc de 60 de ascuțitoare de creioane, care au un cost unitar de 5$. O vînzare din data de 4 iunie reduce stocul cu 10 ascuțitoare de creioane. Pe 10 iunie, sînt

Exemplul 10-2. Fișa de evidență continuă a stocului, FIFO

Articol: Ascuțitoare de creioane, Model D-222										
		S-au cumpărat			S-au vîndut			Sold		
Data		Unități	Cost	Total	Unități	Cost	Total	Unități	Cost	Total
Iunie	1							60	5,00	300,00
	4				10	5,00	50,00	50	5,00	250,00
	10	100	6,00	600,00				50 100	5,00 6,00	850,00
	20				**30**	**5,00**	**150,00**	**20** **100**	**5,00** **6,00**	**700,00**

cumpărate 100 de ascuțitoare de creioane la prețul unitar de 6$. Acum stocul este format din 50 de ascuțitoare cumpărate la preț unitar de 5$ și 100 de ascuțitoare cumpărate la preț unitar de 6$. Metoda de evidență a stocurilor aplicată în Exemplul 10-2 este FIFO, după cum se vede din vînzarea de pe 20 iunie. Întreaga cantitate vîndută, de 30 de ascuțitoare, este dedusă din cele 50 de ascuțitoare care au mai rămas din stocul inițial. Dacă era utilizată metoda LIFO, vînzările erau deduse din ultima cumpărare de 100 de ascuțitoare de creioane la preț unitar de 6$. Conform metodei LIFO, stocul rezultat ar fi de 670$ [(50 × 5$) + (70 × 6$)]. Un exemplu care prezintă ambele metode, FIFO și LIFO, apare în problema de recapitulare a acestui capitol.

Necesitatea inventarierii fizice în cazul sistemului de inventariere continuă

Utilizarea sistemului de inventariere continuă nu elimină necesitatea inventarierii fizice de la sfîrșitul exercițiului financiar-contabil. Evidența continuă arată articolele care ar trebui să existe în stoc, nu neapărat articolele care există efectiv în stoc. Ar putea exista cazuri de deteriorare, sustrageri de către salariați, furturi sau altele. Dacă a apărut o pierdere, ea este reflectată în contabilitate prin debitarea contului Cheltuieli privind minusuri de inventar și creditarea contului Stoc de mărfuri. Fișele individuale de stoc sau registrul auxiliar trebuie să fie, de asemenea, corectate.

Evaluarea stocurilor prin metoda mărimii celei mai mici dintre cost si valoarea de piață (MMCP)

OBIECTIVUL 6
Aplicarea regulii mărimii celei mai mici între cost și valoarea de piață pentru evaluarea stocurilor

Deși costul este de obicei cea mai corectă bază de evaluare a stocului, există momente cînd stocul poate fi prezentat corect în rapoartele financiare la o valoare mai mică decît costul său. Dacă din cauza deteriorării fizice, învechirii sau reducerii nivelului prețului, valoarea de piață a stocului scade sub mărimea costului și apare o pierdere. Această pierdere poate fi constatată (evidențiată) prin reducerea valorii stocului la valoarea de piață. Termenul **valoare de piață**

este folosit în acest caz în sensul de cost (preț) curent de înlocuire. Pentru o companie comercială, valoarea de piață o constituie suma pe care aceasta ar trebui s-o plătească în prezent pentru aceleași bunuri, cumpărate de la furnizorii obișnuiți și în cantitățile obișnuite. În aplicarea **regulii mai-mic-cost-sau-piață (MMCP)**, poate fi utilă considerarea acesteia ca fiind regula „mai-mic-cost-sau-costul-de-înlocuire".[5]

Metodele de aplicare a regulii MMCP

Există trei metode de bază pentru evaluarea stocului la mărimea cea mai mică dintre cost sau valoarea de piață: (1) metoda articol-cu-articol, (2) metoda categoriilor principale și (3) metoda stocului total. De exemplu, un magazin de echipamente stereo ar putea determina mărimea cea mai mică dintre costul și valoarea de piață pentru fiecare tip de difuzor, aparat de radio sau pick-up (articol-cu-articol); pentru toate difuzoarele, toate aparatele de radio și toate pick-up-urile (categorii principale); sau ansamblul difuzoarelor, aparatelor de radio și pick-up-urilor (total stoc).

Metoda articol-cu-articol. Atunci cînd este utilizată **metoda articol-cu-articol**, costul și valoarea de piață sînt comparate pentru fiecare articol din stoc. Articolele individuale sînt apoi evaluate la prețul cel mai mic.

Mai-mic-cost-sau-piață prin metoda articol-cu-articol

		Pe unitate		
	Cantitate	**Cost**	**Valoare piață**	**Mai-mic-cost-sau-piață**
Categoria I				
Articolul a	200	**$1,50**	$1,70	**$ 300**
Articolul b	100	2,00	**1,80**	**180**
Articolul c	100	**2,50**	2,60	**250**
Categoria II				
Articolul d	300	5,00	**4,50**	**1.350**
Articolul e	200	**4,00**	4,10	**800**
Stocul la valoarea cea mai mică dintre cost și piață				**$2.880**

Metoda categoriilor principale. Conform **metodei categoriilor principale**, sînt comparate costul total și valoarea de piață totală a fiecărei categorii de articole. Fiecare categorie este evaluată în evidențe la mărimea cea mai mică dintre cele două prețuri comparate.

Metoda stocului total. Conform **metodei stocului total**, întregul stoc este evaluat atît la cost, cît și la valoarea de piață, iar mărimea cea mai mică este utilizată pentru stabilirea costului înregistrat. Deoarece această metodă nu este acceptabilă în scopul determinării impozitului federal pe profit, ea nu este prezentată aici.

---

[5] În unele cazuri, *valoarea de piață* este determinată ca *valoarea posibilă de obținut* prin vînzarea stocului — adică prețul la care bunurile pot fi vîndute și nu prețul la care pot fi înlocuite. Cazurile în care valoarea posibilă de obținut determină valoarea de piață sînt întîlnite în practică mai rar, iar procedeele tehnice de evaluare sînt suficient de complexe pentru a fi tratate într-un curs contabil mai avansat.

Mai-mic-cost-sau-piață prin metoda categoriilor principale

		Pe unitate		Total		Mai-mic-cost-sau-piață
	Cantitatea	Cost	Valoare piață	Cost	Valoare piață	
Categoria I						
Articolul a	200	$1,50	$1,70	$ 300	$ 340	
Articolul b	100	2,00	1,80	200	180	
Articolul c	100	2,50	2,60	250	260	
Total				**$ 750**	$ 780	**$ 750**
Categoria II						
Articolul d	300	5,00	4,50	$1.500	$1.350	
Articolul e	200	4,00	4,10	800	820	
Total				$2.300	**$2.170**	**2.170**
Stocul la valoarea cea mai mică dintre cost și piață						**$2.920**

Evaluarea stocurilor prin estimare

Uneori, este necesar sau de dorit să se estimeze valoarea stocului final. Metodele cel mai frecvent utilizate în acest scop sînt metoda prețului cu amănuntul și metoda profitului brut.

Estimarea valorii stocurilor prin metoda prețului cu amănuntul

OBIECTIVUL 7a
Estimarea costului stocului final, folosind metoda prețului cu amănuntul

Metoda prețului cu amănuntul, după cum sugerează și denumirea sa, este aplicată în companiile de vînzări cu amănuntul. Există două motive principale care justifică utilizarea acestei metode. În primul rînd, deseori managementul cere ca rapoartele financiare să fie întocmite lunar și deoarece inventarierea fizică lunară este costisitoare și necesită mult timp, pentru estimarea valorii stocului deținut este utilizată metoda prețului cu amănuntul. În al doilea rînd, deoarece produsele dintr-un magazin de vînzări cu amănuntul au etichete și coduri pentru prețuri, este o practică obișnuită să se efectueze inventarierea fizică a stocului în magazine pe baza acestor etichete sau coduri și să se reducă valoarea totală a stocului la costul acestuia prin utilizarea metodei prețului cu amănuntul. Termenul *preț cu amănuntul* se referă la prețurile de vînzare pe piață ale articolelor din stoc.

Atunci cînd pentru estimarea stocului final este utilizată metoda prețului cu amănuntul, evidențele trebuie să reflecte stocul inițial la cost și la prețul cu amănuntul. De asemenea, evidențele trebuie să reflecte cantitatea bunurilor achiziționate pe parcursul exercițiului atît la cost, cît și la prețul cu amănuntul. Vînzările nete la prețul cu amănuntul reprezintă, desigur, soldul contului Vînzări, minus valoarea mărfurilor restituite și a rabaturilor acordate. Mai jos prezentăm un exemplu simplu al metodei prețului cu amănuntul.

Valoarea mărfurilor disponibile pentru vînzare este stabilită atît la cost, cît și la prețul cu amănuntul, prin prezentarea stocului inițial și a cumpărărilor nete ale exercițiului la cost și la prețul de vînzare estimat al bunurilor, adăugînd cheltuielile de transport-aprovizionare la coloana costului și însumînd coloanele. Raportul acestor două sume (cost-preț cu amănuntul) oferă o estimare a costului fiecărui dolar din valoarea vînzărilor cu amănuntul (ponderii costului în fiecare dolar de vînzări cu amănuntul). Valoarea estimată a stocului final la preț cu amănuntul este apoi determinată prin deducerea vînzărilor exercițiului din valoarea bunurilor disponibile pentru vînzare la prețul cu amănuntul pe parcursul exercițiului. Valoarea stocului la prețul cu amănuntul este apoi transformată în cost pe baza raportului cost-preț cu amănuntul.

Metoda de evaluare a stocului la prețul cu amănuntul	Cost	Preț cu amănuntul
Stoc inițial	$ 40.000	$ 55.000
Cumpărări nete ale exercițiului (fără cheltuieli de transport-aprovizionare)	107.000	145.000
Cheltuieli de transport aprovizionare	3.000	—
Mărfuri disponibile pentru vînzare	$150.000	$200.000
Raport cost-preț cu amănuntul: $\frac{150.000\$}{200.000\$} = 75\%$		
Vînzări nete ale exercițiului		160.000
Stoc final estimat la prețul cu amănuntul		$ 40.000
Raport cost-preț cu amănuntul	75%	
Cost estimat al stocului final	$ 30.000	

Costul stocului final poate fi estimat și prin aplicarea raportului cost-preț cu amănuntul asupra valorii totale la prețul cu amănuntul a stocului fizic inventariat la sfîrșitul exercițiului. În practică, aplicarea metodei prețului cu amănuntul este mult mai dificilă decît în acest exemplu simplu, din cauza mai multor complicații, cum ar fi modificările prețului cu amănuntul pe parcursul anului, marcările diferite ale produselor și variația volumului vînzărilor pentru diferitele tipuri de mărfuri.

Estimarea valorii stocurilor prin metoda profitului brut

OBIECTIVUL 7b
Estimarea costului stocului final, folosind metoda profitului brut

Metoda profitului brut pornește de la ipoteza conform căreia rata profitului brut al unei companii rămîne relativ constantă de la un an la altul. Această metodă este utilizată în locul metodei prețului cu amănuntul atunci cînd nu există evidențe privind prețurile cu amănuntul pentru stocul inițial și pentru cumpărări. Această metodă este acceptabilă pentru stabilirea costului stocurilor în vederea întocmirii rapoartelor financiare intermediare (provizorii), dar nu și pentru evaluarea stocurilor în scopul întocmirii rapoartelor financiare anuale. De asemenea, această metodă este utilă pentru estimarea mărimii stocurilor pierdute sau distruse prin furt, incendii sau alte situații neprevăzute. Companiile de asigurări utilizează deseori această metodă pentru verificarea cererilor de despăgubiri.

Metoda profitului brut este simplu de aplicat. În primul rînd, stabiliți costul bunurilor disponibile pentru vînzare în mod obișnuit (însumați cumpărările și stocul inițial). În al doilea rînd, estimați costul bunurilor vîndute prin deducerea marjei brute din vînzări estimate. În al treilea rînd, deduceți costul estimat al bunurilor vîndute din valoarea bunurilor disponibile pentru vînzare, în scopul estimării costului stocului final. Această metodă este prezentată mai jos.

Evaluarea stocului prin metoda profitului brut		
1. Stoc inițial la cost		$ 50.000
Cumpărări la cost		290.000
Costul mărfurilor disponibile pentru vînzare		$340.000
2. Minus costul estimat al bunurilor vîndute		
Vînzări la preț de vînzare	$400.000	
Minus marja brută din vînzări estimată, de 30%	120.000	
Costul estimat al bunurilor vîndute		280.000
3. Costul estimat al stocului final		$ 60.000

Recapitulare

Recapitularea obiectivelor de studiu

1. **Definirea *stocului de mărfuri* și prezentarea modului în care cuantificarea stocurilor afectează determinarea venitului net.**
   Stocul de mărfuri este format din totalitatea bunurilor existente în patrimoniu și deținute pentru vînzare în cursul normal al activității de exploatare. Obiectivul contabilității stocurilor constă în determinarea corectă a venitului net. Dacă stocul final este subevaluat sau supraevaluat, atunci o eroare corespunzătoare — de aceeași mărime bănească — va interveni în determinarea venitului net. Mai mult decît atît, deoarece stocul final al unui exercițiu reprezintă stocul inițial al exercițiului următor, evaluarea greșită a stocurilor afectează ambele exerciții contabile, deși efectele asupra fiecăruia sînt de semn contrar și se compensează.

2. **Definirea costului stocului și corelarea sa cu fluxul real al bunurilor și fluxul costurilor.**
   Costul stocurilor cuprinde: (1) prețul din factură minus discounturi aferente cumpărărilor, (2) cheltuielile de transport-aprovizionare, inclusiv asigurarea în tranzit și (3) taxele și tarifele aplicabile. Fluxul bunurilor se referă la mișcarea fizică efectivă a mărfurilor, în timp ce fluxul costurilor reprezintă modificările estimate (presupuse) ale costurilor în cursul activității unei întreprinderi.

3. **Calculul valorii stocului, folosind baza costului și (a) metoda identificării specifice; (b) metoda costului mediu; (c) metoda FIFO (primul intrat - primul ieșit); (d) metoda LIFO (ultimul intrat - primul ieșit).**
   Valoarea atribuită stocului final depinde de două mărimi: cantitate și preț. Cantitatea se determină prin inventarierea fizică a bunurilor. Determinarea prețului stocurilor se bazează de obicei pe estimarea fluxului costurilor, ce se derulează pe măsura cumpărării și vînzării bunurilor. În legătură cu fluxul costurilor, în general se fac patru ipoteze (estimări). Aceste ipoteze sînt reprezentate de cele patru metode de evaluare a stocurilor. Valoarea stocului poate fi determinată prin metoda identificării specifice, care atribuie fiecărui articol din stoc costul său efectiv, fiind însă rareori utilizată. Metoda costului mediu pornește de la ipoteza conform căreia costul stocului este egal cu costul mediu al bunurilor disponibile pentru vînzare pe parcursul exercițiului. Metoda primul intrat - primul ieșit (FIFO) pornește de la ipoteza conform căreia prețurile (costurile) primelor articole achiziționate trebuie corelate cu primele articole vîndute. Metoda ultimul intrat - primul ieșit (LIFO) pornește de la ipoteza conform căreia prețurile ultimelor articole achiziționate trebuie corelate cu primele articole vîndute. Metoda de evaluare a stocurilor aleasă poate avea rezultate diferite de fluxul fizic efectiv al bunurilor.

4. **Prezentarea efectelor fiecărei metode asupra determinării venitului net și a impozitului pe profit în perioadele cu prețuri oscilante.**
   Pe parcursul unor perioade în care se înregistrează creșteri de prețuri, metoda LIFO va avea drept rezultat cel mai mic venit net, iar metoda FIFO — cel mai mare venit net; venitul net determinat prin metoda costului mediu se va situa între aceste două extreme. Efectele inverse se produc în perioadele cu prețuri în scădere. Rezultatele aplicării metodei identificării specifice nu pot fi generalizate. Serviciul Fiscal (IRS) impune aplicarea metodei LIFO și în evidențele contabile dacă aceasta se utilizează în scopul determinării impozitului pe profit și interzice utilizarea mărimii celei mai mici între cost și valoarea de piață în cadrul metodei LIFO.

5. **Aplicarea sistemului de inventariere continuă pentru ținerea evidenței stocurilor și a costului bunurilor vîndute.**
   Prin sistemul inventarului periodic, valoarea stocului se determină prin numărarea fizică a articolelor existente în patrimoniu la sfîrșitul exercițiului financiar-

contabil. Prin sistemul inventarului permanent, contul sintetic Stoc de mărfuri este actualizat permanent, pe măsura efectuării vînzărilor și cumpărărilor pe parcursul exercițiului financiar-contabil. De asemenea, pe măsura efectuării vînzărilor, se utilizează contul Costul bunurilor vîndute pentru a acumula valoarea acestor vînzări.

6. **Aplicarea regulii mărimii celei mai mici între cost și valoarea de piață pentru evaluarea stocurilor.**
Regula mărimii celei mai mici între cost și valoarea de piață poate fi aplicată în cadrul metodelor de determinare a costului stocurilor, prezentate anterior. Această regulă afirmă că atunci cînd costul de înlocuire al stocurilor (valoarea de piață) este mai mic decît costul, în evidență se utilizează mărimea mai mică.

7. **Estimarea costului stocului final, folosind (a) metoda prețului cu amănuntul și (b) metoda profitului brut.**
Cele două metode de estimare a valorii stocurilor sînt metoda prețului cu amănuntul și metoda profitului brut. Prin metoda prețului cu amănuntul, valoarea stocurilor se determină la prețurile de vînzare cu amănuntul și este apoi diminuată la nivelul costului estimat prin aplicarea raportului dintre cost și prețul cu amănuntul. Prim metoda profitului brut, costul bunurilor vîndute este estimat prin reducerea vînzărilor cu marja brută din vînzări estimată. Costul estimat al bunurilor vîndute este apoi dedus din costul bunurilor disponibile pentru vînzare pentru a se estima valoarea stocurilor.

Recapitularea noțiunilor și termenilor

În acest capitol s-au definit noțiunile și termenii ce urmează:

(O.S. 2) **Costul stocului:** prețul plătit sau recompensa bănească acordată pentru obținerea unui activ; cuprinde prețul din factură minus discounturile aferente cumpărărilor, cheltuielile de transport-aprovizionare, plus asigurarea în tranzit și taxele sau tarifele aplicabile.

(O.S. 1) **Depunere în consignație:** depozitarea unor bunuri de către proprietar (consignator) în spațiul unei alte companii (consignatar).

(O.S. 2) **Fluxul bunurilor:** mișcarea fizică efectivă a bunurilor în cursul activității unei companii.

(O.S. 2) **Fluxul costurilor:** asocierea costurilor cu fluxul lor estimat în cursul activității unei companii.

(O.S. 4) **Lichidare LIFO:** reducerea valorii stocurilor sub nivelele înregistrate anterior, astfel încît venitul curent să fie majorat cu mărimea cu care prețurile curente depășesc costul istoric al stocurilor determinat prin metoda LIFO.

(O.S. 1) **Mediu de operare în timp real (just-in-time: JIT):** mediu de operare care urmărește reducerea stocurilor și în care companiile colaborează cu furnizorii în vederea coordonării și programării aprovizionărilor, astfel încît bunurile să fie recepționate exact în momentul în care sînt necesare.

(O.S. 6) **Metoda articol-cu-articol:** metodă de aplicare a regulii mai-mic-cost-sau-piață în evaluarea stocurilor, prin care costul și valoarea de piață sînt comparate pentru fiecare articol de stoc, care este ulterior evaluat la mărimea cea mai mică obținută.

(O.S. 6) **Metoda categoriilor principale:** metodă de aplicare a regulii mai-mic-cost-sau-piață în evaluarea stocurilor, prin care sînt comparate costul total și valoarea de piață totală pentru fiecare categorie de articole din stoc, care sînt ulterior evaluate la mărimea cea mai mică obținută.

(O.S. 3) **Metoda costului mediu:** metodă de evaluare a stocurilor, prin care se pornește de la ipoteza conform căreia costul stocului se determină pe baza costului mediu al tuturor bunurilor disponibile pentru vînzare.

(O.S. 3) **Metoda identificării specifice:** metodă de determinare a costului stocurilor, prin care se identifică și se delimitează costul fiecărui articol din stoc.

(O.S. 7) **Metoda prețului cu amănuntul:** metodă de estimare a valorii stocurilor utilizată de companiile de vînzări cu amănuntul, prin care stocul la valoarea cu amănuntul este diminuat prin aplicarea raportului dintre cost și prețul cu amănuntul.

(O.S. 3) **Metoda primul intrat - primul ieșit (FIFO):** metodă de determinare a costului stocurilor, bazată pe ipoteza conform căreia costurile (preturile) primelor articole achiziționate trebuie alocate primelor articole vîndute.

(O.S. 7) **Metoda profitului brut:** metodă de estimare a valorii stocurilor care pornește de la ipoteza conform căreia rata profitului brut al unei companii rămîne relativ stabilă de la un an la altul.

(O.S. 6) **Metoda stocului total:** metodă de aplicare a regulii mai-mic-cost-sau-piață în evaluarea stocurilor, prin care se determină costul și valoarea de piață a întregului stoc, utilizîndu-se în evidență cel mai mic preț obținut; nu este o metodă acceptată pentru determinarea impozitului federal pe profit.

(O.S. 3) **Metoda ultimul intrat - primul ieșit (LIFO):** metodă de determinare a costului stocurilor, bazată pe ipoteza conform căreia costurile (prețurile) ultimelor articole achiziționate trebuie alocate primelor articole vîndute.

(O.S. 6) **Regula mai-mic-cost-sau-piață (MMCP):** metodă de evaluare a stocurilor la o mărime mai mică decît costul acestora, în cazul în care valoarea de înlocuire (de piață) este mai mică decît costul.

(O.S. 5) **Sistemul inventarierii continue (inventarul permanent):** metodă de evidență a cantității fizice a stocurilor prin menținerea unor evidențe detaliate continue ale vînzărilor și cumpărărilor.

(O.S. 5) **Sistemul inventarierii periodice (inventarul intermitent):** metodă de evidență a cantității fizice a stocurilor prin efectuarea unei numărări a articolelor de stoc la sfîrșitul exercițiului și ajustarea contului de stocuri cu noul sold.

(O.S. 1) **Stoc de mărfuri:** ansamblul bunurilor existente în patrimoniu și deținute pentru vînzare în cursul normal al activității.

(O.S. 6) **Valoare de piață:** costul curent de înlocuire al stocurilor.

Test individual

Testați-vă cunoștințele din acest capitol, alegînd răspunsul corect pentru fiecare dintre următoarele întrebări.

(O.S. 1) 1. O supraestimare a stocului final al unui exercițiu contabil are drept rezultat:
   a. o supraestimare a stocului final al exercițiului următor;
   b. o subestimare a venitului net al exercițiului următor;
   c. o supraestimare a venitului net al exercițiului următor;
   d. nici un efect asupra venitului net al exercițiului următor.

(O.S. 2) 2. Care dintre următoarele costuri (cheltuieli) *nu* vor fi incluse în costul stocului?
   a. Bunuri deținute în consignație;
   b. Bunuri achiziționate aflate în tranzit, FOB punct încărcare;
   c. Cheltuieli de transport-achiziționare;
   d. Prețul facturat.

(O.S. 3) 3. Septembrie 1 Stoc 10 × 4,00$
   8 Cumpărări 40 × 4,40$
   17 Cumpărări 20 × 4,20$
   25 Cumpărări 30 × 4,80$ Vînzări 70

Pe baza acestor informații, costul bunurilor vîndute, determinat prin metoda costului mediu este de:
   a. 133,20$; c. 310,80$;
   b. 444,00$; d. 304,50$.

(O.S. 3) 4. Presupunînd aceleași date din întrebarea **3**, stocul final determinat prin metoda primul-intrat, primul-ieșit (FIFO) este de:
   a. 144,00$; c. 388,50$;
   b. 300,00$; d. 444,00$.

(O.S. 3) 5. Presupunînd aceleași date din întrebarea **3**, stocul final determinat prin metoda ultimul intrat - primul ieșit (LIFO) este de:
a. 316$; c. 300$;
b. 444$; d. 128$.

(O.S. 4) 6. Într-o perioadă în care se înregistrează creșteri de prețuri, care dintre următoarele metode de evaluare a stocurilor are în general drept rezultat cea mai mică valoare a venitului net?
a. metoda costului mediu; c. metoda LIFO;
b. metoda FIFO; d. nu se poate spune fără informații adiționale.

(O.S. 5) 7. Prin metoda inventarului permanent, o cumpărare de mărfuri este înregistrată în debitul contului:
a. profit și pierdere; c. cumpărări;
b. costul bunurilor vîndute; d. stoc de mărfuri.

(O.S. 6) 8. Atunci cînd se aplică metoda mărimii celei mai mici dintre cost și valoarea de piață în cazul stocurilor, termenul „valoare de piață" semnifică în general:
a. costul inițial, minus deteriorările fizice;
b. valoarea de revînzare;
c. costul inițial (istoric);
d. costul de înlocuire.

(O.S. 7) 9. Care dintre următoarele companii vor utiliza cel mai probabil metoda prețului cu amănuntul în gestiunea stocurilor?
a. o companie de produse agricole;
b. o companie de reparații ale echipamentelor electronice;
c. un vînzător de utilaje grele;
d. un magazin de haine bărbătești.

(O.S. 7) 10. O companie de vînzări cu amănuntul are bunuri disponibile pentru vînzare în valoare de 1.000.000$ la preț cu amănuntul și 600.000$ la cost și un stoc final în valoare de 100.000$, evaluat la preț cu amănuntul. Care este costul estimat al bunurilor vîndute?
a. 60.000$; c. 900.000$;
b. 100.000$; d. 540.000$.

Răspunsurile la testul individual se regăsesc la sfîrșitul acestui capitol.

Problemă de recapitulare
Sistemele de inventariere periodică și continuă

(O.S. 3, 5) Tabelul de mai jos sintetizează stocul inițial, cumpărările și vînzările aferente singurului produs al Psi Company pe parcursul lunii ianuarie.

Data	Stoc inițial			Cumpărări			Unități vîndute
	Unități	Cost	Total	Unități	Cost	Total	
ian. 1	1.400	$19	$26.600				
4							300
8				600	$20	$12.000	
10							1.300
12				900	21	18.900	
15							150
18				500	22	11.000	
24				800	23	18.400	
31							1.350
Totaluri	1.400		$26.600	2.800		$60.300	3.100

Se cere

1. Presupunînd că această companie utilizează sistemul inventarului periodic, calculați costul ce urmează să fie atribuit stocului final prin aplicarea metodei (a) FIFO și (b) LIFO.
2. Presupunînd că această companie utilizează sistemul inventarului permanent, calculați costul ce urmează să fie atribuit stocului final prin aplicarea metodei (a) FIFO și (b) LIFO. (**Indiciu:** este mai ușor să se utilizeze un formular similar cu fișa de inventariere permanentă prezentată în Exemplul 10-2.)

Răspuns la problema de recapitulare

	Unități	Valoare bănească
Stoc inițial	1.400	$26.600
Cumpărări	2.800	60.300
Disponibile pentru vînzare	4.200	$86.900
Vînzări	3.100	
Stoc final	1.100	

1. Sistemul inventarului periodic
   a. Bază FIFO
      Stocul final este format din

Cumpărări din 24 ianuarie (800 × 23$)	$18.400	
Cumpărări din 18 ianuarie (300 × 22$)	6.600	$25.000

   b. Bază LIFO
      Stocul final este format din

Stoc inițial (1.100 × $19)	$20.900

2. Sistemul inventarului permanent
   a. Bază FIFO

Data		Cumpărări			Vînzări			Sold		
		Unități	Cost	Total	Unități	Cost	Total	Unități	Cost	Total
ian.	1							1.400	$19	$26.600
	4				300	$19	$ 5.700	1.100	19	20.900
	8	600	$20	$12.000				1.100	19	
								600	20	32.900
	10				1.100	19				
					200	20	24.900	400	20	8.000
	12	900	21	18.900				400	20	
								900	21	26.900
	15				150	20	3.000	250	20	
								900	21	23.900
	18	500	22	11.000				250	20	
								900	21	
								500	22	34.900
	24	800	23	18.400				250	20	
								900	21	
								500	22	
								800	23	53.300
	31				250	20				
					900	21				
					200	22	28.300	**300**	**22**	
								800	**23**	**25.000**

b. Bază LIFO

Data		Cumpărări			Vînzări			Sold		
		Unități	Cost	Total	Unități	Cost	Total	Unități	Cost	Total
ian.	1							1.400	$19	$26.600
	4				300	$19	$ 5.700	1.100	19	20.900
	8	600	$20	$12.000				1.100	19	
								600	20	32.900
	10				600	20				
					700	19	25.300	400	19	7.600
	12	900	21	18.900				400	19	
								900	21	26.500
	15				150	21	3.150	400	19	
								750	21	23.350
	18	500	22	11.000				400	19	
								750	21	
								500	22	34.350
	24	800	23	18.400				400	19	
								750	21	
								500	22	
								800	23	52.750
	31				800	23				
					500	22				
					50	21	30.450	**400**	**19**	
								700	**21**	**22.300**

Aplicații

Întrebări

1. Prin ce se deosebesc stocurile de activele lichide pe termen scurt și cum trebuie cuantificate stocurile în vederea determinării corecte a venitului net? Care este legătura dintre evidența stocurilor și principiul corespondenței?
2. Ce reprezintă stocul de mărfuri și care este obiectivul principal al cuantificării sale?
3. Dacă la sfîrșitul anului 19x8 stocul a fost din greșeală supraevaluat, ce efect va produce acest fapt asupra (a) venitului net din 19x8, (b) stocului final din Bilanțul contabil pe 19x8, (c) venitului net din 19x9 și (d) stocului final din Bilanțul contabil pe 19x9.
4. Fargo Sales Company este supraîncărcată la sfîrșitul exercițiului financiar-contabil, data de 30 iunie. În depozit s-a primit o comandă pentru 130 de unități de produs. Deși serviciul de livrări încearcă, el nu are posibilitatea de a livra produsul pe 30 iunie, astfel încît dreptul de proprietate încă nu a fost transmis. Ar trebui oare incluse cele 130 unități în inventarierea fizică a stocurilor de la sfîrșitul anului? Argumentați răspunsul.
5. Ce semnifică termenul *inventariere fizică*?
6. Ce costuri (cheltuieli) sînt incluse în costul stocului?
7. Care este diferența între fluxul bunurilor și fluxul costurilor?
8. În perioada unor creșteri constante de prețuri, care din cele trei metode — costul mediu, FIFO sau LIFO — va avea drept rezultat (a) cel mai mare cost al stocului, (b) cel mai mic cost al stocului, (c) cel mai mare venit net și (d) cel mai mic venit net?
9. O companie poate schimba metoda de determinare a costului stocului de la un an la altul? Explicați răspunsul.

10. Metodele FIFO și LIFO au drept rezultat valori diferite ale stocului final?
11. Conform cărei metode de abordare a fluxului costurilor (a) costurile cele mai vechi sînt atribuite stocului, (b) costurile cele mai recente sînt atribuite stocului, (c) costul mediu este atribuit costului?
12. Care sînt avantajele și dezavantajele relative ale metodelor FIFO și LIFO din punctul de vedere al managementului?
13. Care sînt efectele evaluării stocurilor asupra impozitelor pe profit?
14. Care dintre sisteme este mai costisitor de aplicat: inventarul permanent sau inventarul periodic? De ce?
15. Ce diferențe apar în evidența contabilă a vînzărilor și cumpărărilor și în înregistrările de închidere în cursul aplicării sistemelor de inventariere continuă și periodică?
16. Ce semnifică în expresia *mai-mic-cost-piață* termenul *piață*?
17. Ce metode pot fi utilizate pentru determinarea mărimii celei mai mici între cost și piață?
18. Care sînt argumentele managementului pentru utilizarea metodei profitului brut în evaluarea stocului?
19. Utilizarea metodei de evaluare la prețul cu amănuntul se referă la faptul că stocurile din Bilanțul contabil sînt evaluate la prețul cu amănuntul? Argumentați răspunsul.
20. Care din următoarele sisteme de evidență a stocurilor nu necesită efectuarea inventarierii fizice: (a) inventarul permanent, (b) inventarul periodic, (c) metoda prețului cu amănuntul și (d) metoda profitului brut?

Exerciții de comunicare

Comunicare 10-1. Stocurile, determinarea venitului net și etica profesională *(O.S. 1)*

Flare, Inc., care își încheie exercițiul contabil la 31 decembrie, are drept obiect de activitate crearea și vînzarea de haine pentru femei. Sandra Mason, președintele companiei, avea dubii în privința realizării obiectivelor de profitabilitate stabilite pentru anul 1992. De aceea, a fost mulțumită atunci cînd Flare a primit o comandă mare la data de 30 decembrie de la The Executive Woman, un lanț de magazine de elită cu produse destinate femeilor de afaceri. Mason a inițiat imediat înregistrarea vînzării în contabilitate, care a reprezentat 13% din vînzările anuale ale companiei Flare, însă a ordonat departamentului de gestiune a stocurilor să nu evidențieze separat bunurile ce urmează a fi livrate pînă la 1 ianuarie. Bunurile evidențiate separat nu sînt incluse în stoc pentru că au fost vîndute. La 31 decembrie, auditorii companiei au sosit pentru a superviza inventarierea fizică anuală, în cadrul aplicării metodei inventarului periodic. Care va fi efectul acțiunilor întreprinse de Mason asupra profitabilității companiei Flare din 1992? Care va fi efectul asupra profitabilității obținute în 1993? Este acțiunea lui Mason în conformitate cu etica profesională?

Comunicare 10-2. Metoda LIFO de evidență a stocurilor *(O.S. 4)*

În 1989, 96% din companiile producătoare de hîrtie și numai 24% din companiile producătoare de echipamente electronice au utilizat metoda LIFO pentru evidența stocurilor[6]. Prezentați metoda LIFO. Ce efecte are această metodă asupra venitului net raportat și a impozitelor pe profit în perioade de modificări ale prețurilor? Puteți justifica de ce în ramura producției de hîrtie se utilizează mai pe larg metoda LIFO decît în industria electronică?

Comunicare 10-3. Comparație între sistemul inventarierii continue și sistemul inventarierii periodice *(O.S. 5)*

The Foot Joint, Inc. gestionează patru magazine de încălțăminte sport în centrele comerciale din Omaha. Compania utilizează sistemul inventarierii periodice și efectuează trimestrial inventarierea fizică a stocurilor de mărfuri în vederea întocmirii rapoartelor financiare la sfîrșitul fiecărui trimestru. Compania a înregistrat

[6] American Institute of Certified Public Accountants, *Accounting Trends & Techniques* (New York: AICPA, 1990), p.106.

pierderi de mijloace bănești pe parcursul ultimelor două trimestre ale anului 1992 și în primul trimestru al anului 1993. Una dintre cauzele acestor pierderi, în opinia managementului, constă în faptul că o parte din magazine au rămas fără marfă, în timp ce altă parte aveau prea multe mărfuri disponibile. Conducerea este convinsă că, dacă s-ar întocmi rapoarte financiare lunare, compania s-ar putea adapta la evoluția diferită a volumului vînzărilor pe parcursul unui trimestru. Managerii au propus să se treacă la sistemul de inventariere continuă în al doilea trimestru al anului 1993 și să se întocmească rapoarte financiare la sfîrșitul fiecărei luni. Fiecare produs va fi marcat cu o etichetă identificabilă, care va fi scanată de fiecare dată cînd se va efectua o vînzare. Evoluțiile volumului vînzărilor vor fi monitorizate, astfel încît operațiunile privind achizițiile, transporturile și promovările pentru fiecare magazin să poată fi modificate lunar. Inventarierea fizică lunară nu va mai fi necesară în aceste condiții, deoarece valoarea stocului final de mărfuri se va putea determina pe baza evidențelor permanente ale stocurilor. Ce modificări ale metodelor de înregistrare a operațiunilor vor fi necesare în vederea introducerii sistemului inventarierii continue? Ce avantaje prezintă noul sistem? Care sînt dezavantajele? Vor mai fi necesare inventarierile fizice trimestriale?

Comunicare 10-4.
Aptitudini fundamentale de cercetare
(O.S. 2, 5)

Vizitați o companie locală de vînzări cu amănuntul — alimentară, magazin de haine, librărie, magazin de casete sau de aparate electrocasnice — și stabiliți o întîlnire cu managerul pentru un interviu de treizeci de minute referitor la sistemul de evidență contabilă a stocurilor utilizat de companie. Magazinul poate fi și o reprezentanță a unei companii mai mari. Răspundeți la întrebările prezentate mai jos, sintetizați răspunsurile într-un referat ce va fi predat și pregătiți-vă să discutați rezultatele cercetării dvs. la seminar.
Care este fluxul fizic al mărfurilor în magazin și ce documente se utilizează în legătură cu acest flux?
Ce documente se întocmesc atunci cînd se vînd mărfuri?
Magazinul ține o evidență continuă a stocurilor? Dacă răspunsul este pozitiv, aflați dacă evidențele sînt ținute numai în unități fizice sau și valoric (la cost). Dacă răspunsul este negativ, aflați ce sistem de evidență utilizează magazinul.
Cît de des efectuează compania inventarierea fizică?
Cum sînt întocmite rapoartele financiare ale magazinului?
Ce metodă utilizează compania pentru evaluarea stocurilor în scopul întocmirii rapoartelor financiare?

Exerciții

Exercițiul 10-1.
Efectele erorilor în stocuri
(O.S. 1)

Contul de rezultate condensat al Hamlin Company pentru doi ani este prezentat mai jos:

	19x4	19x3
Vînzări	$126.000	$105.000
Costul bunurilor vîndute	75.000	54.000
Marja brută din vînzări	$ 51.000	$ 51.000
Cheltuieli de exploatare	30.000	30.000
Venit net	$ 21.000	$21.000

După încheierea anului 19x4 s-a descoperit că a fost comisă o eroare, rezultînd o subevaluare a stocului final din 19x3 cu 9.000$.

Calculați venitul net corectat pentru 19x3 și 19x4. Ce efect va avea această eroare asupra venitului net și a capitalurilor proprii în 19x5?

Exercițiul 10-2.
Metodele de evaluare a stocurilor (stabilire a costului)
(O.S. 3)

Helen's Farm Store a efectuat pe parcursul anului următoarele cumpărări și vînzări:

Ian. 1	Stoc inițial	250 lăzi × $23		$ 5.750
Feb. 25	S-au cumpărat	100 lăzi × $26		2.600
Iun. 15	S-au cumpărat	400 lăzi × $28		11.200
Aug. 15	S-au cumpărat	100 lăzi × $26		2.600
Oct. 15	S-au cumpărat	300 lăzi × $28		8.400
Dec. 15	S-au cumpărat	200 lăzi × $30		6.000
Total bunuri disponibile pentru vînzare		1.350		$36.550
Total vînzări		1.000 lăzi		
Dec. 31	Stoc final	350 lăzi		

Se consideră că toate lăzile cumpărate pe 15 iunie și cîte 200 lăzi din stocul inițial din 1 ianuarie, din cumpărarea din 15 octombrie și din cumpărarea din 15 decembrie au fost vîndute.

Determinați costurile care ar trebui atribuite stocului final și costul bunurilor vîndute conform următoarelor ipoteze: (1) costurile sînt atribuite prin metoda identificării specifice; (2) costurile sînt atribuite în baza costului mediu; (3) costurile sînt atribuite în baza FIFO; (4) costurile sînt atribuite în baza LIFO. Ce concluzii pot fi trase din efectele fiecărei metode asupra Contului de rezultate și Bilanțului contabil ale Helen's Farm Store?

Exercițiul 10-3. Metodele de evaluare a stocurilor (stabilire a costului) ***(O.S. 3)***

Pe parcursul primului an de activitate, Jefferson Company a cumpărat 5.600 unități ale unui produs la prețul unitar de 21$. Pe parcursul anului al doilea, compania a cumpărat 6.000 de unități din același produs, la prețul unitar de 24$. Pe parcursul anului al treilea, ea a cumpărat 5.000$ unități la prețul unitar de 30$. Jefferson Company obișnuiește să aibă în fiecare an un stoc final de 1.000 unități. Compania își vinde mărfurile cu un adaos comercial de 100%, aplicat asupra costului.

Întocmiți situația bunurilor vîndute care să compare valoarea costului final și costul bunurilor vîndute pentru fiecare din cei trei ani, folosind (1) metoda FIFO și (2) metoda LIFO. Ce concluzii puteți să trageți pe baza rezultatelor obținute referitor la relația dintre modificările prețului unitar și valoarea stocului final?

Exercițiul 10-4. Efectele metodelor de evaluare a stocurilor asupra fluxurilor de disponibilități ***(O.S. 4)***

Ross Products, Inc. a vîndut în 19x1 120.000 lăzi de clei la prețul unitar de 40$/ladă. Stocul său inițial cuprindea 20.000 de lăzi la costul unitar de 24$/ ladă. Pe parcursul anului 19x1 ea a cumpărat 60.000 de lăzi la costul unitar de 28$/ ladă și 50.000 de lăzi la costul unitar de 30$/ladă. Cheltuielile de exploatare au fost de 1.100.000$ și rata impozitului pe profit aplicabilă este de 30%.

Utilizînd sistemul inventarierii periodice, calculați venitul net prin aplicarea metodei FIFO și a metodei LIFO pentru evaluarea stocurilor. Care dintre metode produce un flux pozitiv de mijloace bănești mai mare? Compania intenționează să cumpere 10.000 de lăzi la prețul unitar de 30$/ ladă chiar înaintea încheierii anului. Ce efect va avea cumpărarea propusă asupra venitului net și a fluxului de mijloace bănești, în cazul fiecărei metode? (**Indiciu:** Determinați care sînt consecințele asupra impozitului pe venit.)

Exercițiul 10-5. Caracteristicile metodelor de evaluare a stocurilor ***(O.S. 3, 4)***

Mai jos sînt prezentate diferite metode de evaluare a stocurilor, notate fiecare cu cîte o literă. În spațiul liber din dreptul fiecărei afirmații numerotate, înscrieți litera corespunzătoare metodei care este *cea mai* aplicabilă pentru afirmația dată.

a. Identificarea specifică
b. Costul mediu
c. FIFO
d. LIFO

_____ 1. Corelează costurile recente cu veniturile recente.
_____ 2. Consideră că fiecare articol al stocului este identificabil.

______ 3. Produce cel mai real sold în Bilanțul contabil.
______ 4. Produce cel mai mic venit net în perioadele de deflație.
______ 5. Produce cel mai mic venit net în perioadele de inflație.
______ 6. Corelează costurile cele mai vechi cu veniturile recente.
______ 7. Produce cel mai mare venit net în perioadele de inflație.
______ 8. Produce cel mai mare venit net în perioadele de deflație.
______ 9. Tinde să niveleze efectele inflației.
______ 10. Nu permite identificarea efectelor inflației.

Exercițiul 10-6. Sistemul de inventariere periodică și metodele de evaluare a stocurilor ***(O.S. 3, 4)***

În ordine cronologică, stocul, cumpărările și vînzările unui singur produs aferente lunii trecute, este următoarea:

			Unități	Cost unitar
Iunie	1	Stoc inițial	300	$10
	4	Cumpărare	800	11
	8	Vînzare	400	20
	12	Cumpărare	1.000	12
	16	Vînzare	700	20
	20	Vînzare	500	22
	24	Cumpărare	1.200	13
	28	Vînzare	600	22
	30	Vînzare	400	22

Folosind sistemul inventarierii periodice, calculați costul stocului final, costul bunurilor vîndute și marja brută din vînzări. Folosiți metodele FIFO și LIFO pentru evaluarea stocului. Explicați diferențele dintre marjele brute din vînzări obținute prin aplicarea acestor două metode.

Exercițiul 10-7. Metodele de evaluare a stocurilor: sistemele de inventariere continuă și periodică ***(O.S. 3, 5)***

Pe parcursul lunii iulie 19x2, Servex, Inc. a vîndut 250 de unități ale produsului său, Dervex, în valoare de 2.000$, din următoarele unități existente în patrimoniu:

	Unități	Cost
Stoc inițial	100	$1
Cumpărare 1	40	2
Cumpărare 2	60	3
Cumpărare 3	70	4
Cumpărare 4	80	5
Cumpărare 5	90	6

După cumpărarea 1 s-au vîndut 100 de unități, iar după cumpărarea 4 s-au vîndut 150 de unități. Din unitățile vîndute, 100 provin din stocul inițial și 150 din cumpărările 3 și 4.

Determinați costul bunurilor disponibile pentru vînzare existente în patrimoniu și numărul de unități ale stocului final. Apoi determinați valorile corespunzătoare costului bunurilor vîndute și stocului final în baza următoarelor ipoteze: (1) Costurile sînt atribuite conform sistemului de inventariere periodică, folosind (a) metoda identificării specifice, (b) metoda costului mediu, (c) metoda FIFO și (d) metoda LIFO. (2) Costurile sînt atribuite conform sistemului de inventariere continuă, folosind (a) metoda FIFO și (b) metoda LIFO. Determinați pentru fiecare variantă marja brută din vînzări.

Exercițiul 10-8. Sistemul de inventariere continuă și metodele de evaluare a stocului ***(O.S. 3, 5)***

Folosind datele din exercițiul 10-6 și considerînd că se aplică sistemul de inventariere continuă, calculați costul stocului final. costul bunurilor vîndute și marja brută a vînzărilor. Folosiți metodele de evaluare a stocului FIFO și LIFO. Explicați diferențele dintre marja brută din vînzări obținută prin cele două metode.

Exercițiul 10-9. Sistemele de inventariere periodică și continuă *(O.S. 5)*

Întocmiți articolele contabile din jurnalul general necesare pentru înregistrarea următoarelor operațiuni, aplicînd metoda cumpărărilor nete, în cadrul (1) sistemului de inventariere continuă și (2) sistemului de inventariere periodică.

mar.	11	S-au recepționat 4.000 de lăzi cu tablete de clorură la costul unitar de 200$/ ladă, condiții 2/10, a/ 30, FOB port destinație.
	15	S-au vîndut 200 de lăzi cu tablete la prețul unitar de 300$/ ladă, condiții a/1 0, FOB punct încărcare.
	17	S-au restituit 50 de lăzi cu tablete deteriorate, cu rambursarea integrală a contravalorii acestora.
	20	S-a achitat furnizorului întreaga sumă datorată după cumpărarea din 11 martie.

Exercițiul 10-10. Regula mai-mic-cost-piață *(O.S. 6)*

Mercurio Company își evaluează stocurile prezentate mai jos la mărimea cea mai mică dintre cost și valoarea de piață. Calculați valoarea stocului deținut de Mercurio Company, folosind (1) metoda articol-cu-articol și (2) metoda categoriilor principale.

		Pe unitate	
	Cantitate	**Cost**	**Valoare de piață**
Categoria I			
Articolul aa	200	$2,00	$1,80
Articolul bb	240	4,00	4,40
Articolul cc	400	8,00	7,50
Categoria II			
Articolul dd	300	12,00	13,00
Articolul ee	400	18,00	18,20

Exercițiul 10-11. Metoda prețului cu amănuntul *(O.S. 7)*

Roseanne's Dress Shop a avut în anul curent vînzări nete cu amănuntul în valoare de 500.000$. Din evidențele contabile au fost obținute următoarele informații suplimentare:

	La cost	**La prețul cu amănuntul**
Stoc inițial	$ 80.000	$120.000
Cumpărări nete (exclusiv transport aprovizionare)	280.000	440.000
Cheltuieli de transport aprovizionare	20.800	

1. Estimați stocul final al companiei la cost, folosind metoda prețului cu amănuntul.
2. Considerați că în urma inventarierii fizice efectuate la sfîrșitul anului s-a constatat un stoc existent în valoare de 36.000$, determinat la prețul cu amănuntul. Care este mărimea estimată a minusurilor de inventar (pierderi determinate de furt, deteriorări și alte cauze), determinată la cost?
3. Întocmiți articolele contabile pentru înregistrarea minusurilor de inventar la stocuri.

Exercițiul 10-12. Metoda profitului brut *(O.S. 7)*

Dale Nolan era acasă și urmărea un program tv, cînd a primit un telefon de la unitatea de pompieri. Firma sa a ars într-un incendiu. Compania de asigurări i-a cerut să dovedească pierderile sale de stocuri. Pe parcursul anului, pînă la data incendiului, compania lui Dale a avut vînzări în valoare de 450.000$ și cumpărări în valoare de 280.000$. Cheltuielile de transport-aprovizionare au fost de 13.700$, iar stocul inițial a fost de 45.000$. Dale obișnuia să stabilească în așa fel prețul produselor sale încît să obțină o marjă brută din vînzări de 40%.

Calculați pierderea estimată a lui Dale.

Studiu de caz

Hershey Foods Corporation[7]
(O.S. 2, 4)

O parte din Conturile de rezultate pentru anii 1989 și 1990 ale Hershey Foods Corporation, vestită pentru ciocolata sa și pentru produsele sale de patiserie, sînt prezentate mai jos (în mii).

	1990	1989
Vînzări nete	$2.715.609	$2.420.988
Costul bunurilor vîndute	1.588.360	1.455.612
Marja brută din vînzări	$1.127.249	$ 965.376
Cheltuieli privind vînzările, generale și administrative	776.668	655.040
Rezultatul din exploatare	$ 350.581	$ 310.336
Cheltuieli privind dobînzile	24.603	20.414
Venit net brut (înainte de impozitare)	$ 325.978	$ 289.922
Provizioane privind impozitele pe profit	145.636	118.868
Venit net (din exploatare)	$ 180.342	$ 171.054

* În datele pe 1990 nu a fost inclus cîștigul net din restructurarea activității, de 35.540$.

Într-o anexă cu informații suplimentare privind Bilanțul, Hershey a indicat că ține evidența majorității stocurilor sale pe baza ultimul intrat - primul ieșit (LIFO). Compania a mai raportat și faptul că valoarea stocurilor, determinată prin metoda LIFO, era de 309.837$ în 1989 și 379.108$ în 1990. În plus, compania a raportat că, dacă ar fi fost evaluate prin metoda FIFO, stocurile ar fi avut o valoare de 371.697$ în 1989 și 434.774$ în 1990.

Se cere

1. Întocmiți o situație în care să se compare venitul net obținut în 1990 în ipoteza aplicării metodei LIFO cu cel care s-ar fi obținut prin aplicarea metodei FIFO. Utilizați o cotă a impozitului pe profit de 45% (cota medie aplicată de Hershey în 1990).
2. De ce credeți că a optat managementul companiei Hershey pentru metoda LIFO de evaluare a stocurilor? De ce condiții economice depinde această opțiune? Pe baza calculelor efectuate la punctul **1**, considerați că acele condiții economice care erau relevante pentru Hershey au condus la utilizarea metodei LIFO în 1990? Argumentați răspunsul.

Probleme — set A

Problema 10A-1. Metodele de evaluare a stocurilor
(O.S. 3)

Pascual Door Company a vîndut pe parcursul anului 19x2 2.200 de uși la prețul unitar de 320$. Pe data de 1 ianuarie, stocul său inițial era de 130 de uși, la costul unitar de 112$. Pe parcursul anului au fost efectuate următoarele cumpărări:

Februarie	225 uși × 124$
Aprilie	350 uși × 130$
Iunie	700 uși × 140$
August	300 uși × 132$
Octombrie	400 uși × 136$
Noiembrie	250 uși × 144$

Cheltuielile de comercializare și administrative ale companiei au fost de 202.000$ și compania folosește sistemul de inventariere periodică.

Se cere

1. Întocmiți un tabel pentru determinarea costului bunurilor disponibile pentru vînzare.
2. Întocmiți cîte un Cont de rezultate pentru fiecare dintre următoarele ipoteze: (a) costurile sînt atribuite stocului pe baza metodei costului mediu; (b) costurile sînt atribuite stocului pe baza metodei FIFO; (c) costurile sînt atribuite stocului pe baza metodei LIFO.

[7] Informații reproduse din rapoartele anuale pe 1990 și 1989 ale Hershey Foods Corporation.

Problema 10A-2. Regula mai-mic-cost-piață ***(O.S. 6)***

Angajații companiei Kuberski's Shoes au efectuat inventarierea fizică, obținînd următoarele date:

	Perechi de pantofi	Per unitate Cost	Per unitate Valoare de piață
Pentru bărbați			
Negri	400	$44	$48
Maro	325	42	42
Albaștri	100	50	46
Gălbui	200	38	20
Pentru femei			
Albi	300	52	64
Roșii	150	46	40
Galbeni	100	60	50
Albaștri	250	50	66
Maro	100	40	60
Negri	150	40	50

Se cere

Determinați valoarea stocului la mărimea cea mai mică dintre cost și valoarea de piață, folosind (1) metoda articol-cu articol și (2) metoda categoriilor principale.

Problema 10A-3. Sistemul de inventariere periodică ***(O.S. 3)***

Stocul inițial, cumpărările și vînzările companiei Product LMR din lunile mai și iunie sînt prezentate mai jos. Compania întocmește rapoartele financiare lunar și folosește sistemul de inventariere periodică.

Mai	1	Stoc inițial	60 unități × 147$
	9	Vînzări	20 unități
	12	Cumpărări	100 unități × 156$
	25	Vînzări	70 unități
Iunie	5	Cumpărări	120 unități × 159$
	9	Vînzări	110 unități
	14	Cumpărări	50 unități × 162$
	19	Vînzări	80 unități
	24	Cumpărări	100 unități × 165$
	28	Vînzări	10 unități

Se cere

1. Calculați costul stocului final la 31 mai și 30 iunie în baza metodei FIFO. În plus, determinați costul bunurilor vîndute în lunile mai și iunie.
2. Calculați costul stocului final la 31 mai și 30 iunie în baza metodei LIFO. În plus, determinați costul bunurilor vîndute în lunile mai și iunie.
3. Întocmiți înregistrările contabile din jurnalul general pentru evidențierea vînzării pe credit către Panchali Company, în valoare de 27.300$.

Problema 10A-4. Sistemul de inventariere continuă ***(O.S. 3, 5)***

Folosiți aceleași date din problema 10A-3, cu excepția faptului că firma folosește sistemul de inventariere continuă.

Se cere

1. Considerați că firma utilizează metoda FIFO și fișele de inventariere continuă similare cu cele prezentate în Exemplul 10-2. Înregistrați operațiunile în fișe, folosind două sau mai multe linii. De asemenea, determinați costul bunurilor vîndute în lunile mai și iunie.
2. Considerînd că firma folosește metoda LIFO, înregistrați operațiunile într-o a doua fișă și determinați costul bunurilor vîndute în ambele luni.

3. Întocmiți articolele contabile din jurnalul general, pentru a înregistra cumpărarea pe credit din 14 iunie și vînzarea pe credit din 28 iunie, în valoare de 27.300$, considerînd că se folosește metoda LIFO pentru evaluarea stocului. Care sînt cantitatea și costul LIFO ale stocului la sfîrșitul lunii iunie?
4. Pe data de 30 iunie compania a constatat la inventariere că în patrimoniu există 22 de unități. Înregistrați orice diminuare a stocului necesară, conform metodei LIFO.

Problema 10A-5. Metoda prețului cu amănuntul *(O.S. 7)*

Overland Company a trecut recent la metoda prețului cu amănuntul de estimare a costului stocului final. Pentru a testa metoda, compania a efectuat o inventariere după implementarea acesteia. Costul, prețul cu amănuntul și stocul fizic se prezentau astfel:

	La cost	La prețul cu amănuntul
Stoc inițial la 1 iulie	$472,132	$ 622,800
Cumpărări	750.000	1.008.400
Cumpărări restituite și rabaturi obținute	(25.200)	(34.800)
Cheltuieli de transport-aprovizionare	8.350	
Vînzări		1.060.000
Vînzări restituite și rabaturi acordate		(28.000)
Stoc fizic la 31 iulie		508.200

Se cere

1. Întocmiți un tabel pentru a determina valoarea stocului companiei Overland la 31 iulie, folosind metoda prețului cu amănuntul.
2. Folosiți rata costului pentru a reduce valoarea stocului de la prețul cu amănuntul la cost.
3. Calculați mărimea estimată a diferențelor dintre stocurile evaluate la cost și la prețul cu amănuntul.

Problema 10A-6. Metoda profitului brut *(O.S. 7)*

Brandon Oil Products își stochează produsele petroliere în depozitul West Texas. Depozitul și cea mai parte a stocului au fost distruse integral de o furtună din 27 aprilie. Managerul depozitului trebuie să estimeze mărimea pierderii. El a descoperit în evidențe următoarele înregistrări:

Stoc inițial la 1 ianuarie	$1.320.000
Cumpărări, 2 ianuarie — 27 aprilie	780.000
Cumpărări restituite și rabaturi obținute, 2 ianuarie — 27 aprilie	(30.000)
Cheltuieli de transport - aprovizionare, începînd cu 2 ianuarie	16.000
Vînzări, 2 ianuarie — 27 aprilie	1.840.000
Vînzări restituite și rabaturi acordate, 2 ianuarie — 27 aprilie	(40.000)

Au fost recuperate stocuri în valoare de 420.000$ și care ar putea fi vîndute. Managerul ține cont și de faptul că marja brută medie din ramura produselor petroliere este de 48 procente.

Se cere

Întocmiți un tabel pentru a determina costul stocului distrus de furtună.

Probleme — set B

Problema 10B-1. Metodele de evaluare a stocurilor *(O.S. 3)*

Lattimer Company comercializează un singur produs, denumit Rulex. Datele din continuare reprezintă stocul inițial și cumpărările de produse Rulex pe parcursul ultimului an de activitate: stoc la 1 ianuarie, 68.000 de unități la costul de 22,00$; cumpărări februarie, 80.000 unități la 24,00$; cumpărări martie, 160.000 unități la 24,80$; cumpărări mai, 120.000 unități la 25,20$; cumpărări iulie, 2000.000 unități la 25,60$; cumpărări septembrie, 160.000 unități la 20,25$ și cumpărări noiembrie, 60.000 unități la 26,00$. Vînzările totale ale produsului Rolex au fost de 786.000 de unități, la prețul de 40$/unitate. Cheltuielile de comercializare și administrative totale anuale au fost de 10.204.000$. Lattimer Company utilizează un sistem de inventariere periodică.

Se cere

1. Întocmiţi un tabel pentru determinarea costului bunurilor disponibile pentru vînzare.
2. Întocmiţi cîte un Cont de rezultate pentru fiecare dintre următoarele ipoteze: (a) costurile sînt atribuite stocului pe baza metodei costului mediu; (b) costurile sînt atribuite stocului pe baza metodei FIFO; (c) costurile sînt atribuite stocului pe baza metodei LIFO.

Problema 10B-2. Regula mai-mic-cost-piaţă ***(O.S. 6)***

După efectuarea inventarierii fizice, contabilul Dorsey Company a întocmit următoarea fişă de inventar:

		Pe unitate	
	Cantitate	**Cost**	**Valoare de piaţă**
Linia de producţie 1			
Articol 11	190	$ 27	$ 30
Articol 12	270	12	15
Articol 13	210	24	21
Linia de producţie 2			
Articol 21	160	45	51
Articol 22	400	63	60
Articol 23	70	54	60
Linia de producţie 3			
Articol 31	290	78	60
Articol 32	310	90	84
Articol 33	120	102	117

Se cere

Determinaţi valoarea stocului la mărimea cea mai mică dintre cost şi valoarea de piaţă, folosind (1) metoda articol - cu articol şi (2) metoda categoriilor principale.

Problema 10B-3. Sistemul de inventariere periodică ***(O.S. 3)***

Stocul iniţial al companiei Product H şi datele privind cumpărările şi vînzările efectuate de aceasta sînt prezentate mai jos. Compania îşi închide evidenţele la sfîrşitul fiecărei luni şi utilizează sistemul de inventariere periodică.

Sept.	1	Stoc iniţial	50	unităţi × 204$
	9	Vînzări	30	unităţi
	15	Cumpărări	100	unităţi × 220$
	20	Vînzări	60	unităţi
Oct.	4	Cumpărări	100	unităţi × 216$
	10	Vînzări	110	unităţi
	16	Cumpărări	50	unităţi × 224$
	20	Vînzări	40	unităţi
	23	Cumpărări	60	unităţi × 234$
	25	Vînzări	30	unităţi
	31	Vînzări	20	unităţi

Se cere

1. Calculaţi costul stocului final al companiei Product H la 30 septembrie şi 31 octombrie în baza metodei FIFO. În plus, determinaţi costul bunurilor vîndute în septembrie şi octombrie.
2. Calculaţi costul stocului final al companiei Product H la 30 septembrie şi 31 octombrie în baza metodei LIFO. În plus, determinaţi costul bunurilor vîndute în septembrie şi octombrie.
3. Întocmiţi înregistrările contabile din jurnalul general pentru evidenţierea vînzării pe credit către Telander Corporation din 31 octombrie, în valoare de 8.000$.

Problema 10B-4. Sistemul de inventariere continuă ***(O.S. 3, 5)***

Folosiţi aceleaşi date din problema 10B-3, cu excepţia faptului că firma foloseşte sistemul de inventariere continuă.

Se cere

1. Considerați că firma utilizează metoda FIFO și fișele de inventariere continuă similare cu cele prezentate în Exemplul 10-2. Înregistrați operațiunile în fișe, folosind două sau mai multe linii. De asemenea, determinați costul bunurilor vîndute în lunile mai și iunie.
2. Considerînd că firma folosește metoda LIFO, înregistrați operațiunile într-o a doua fișă și determinați costul bunurilor vîndute în ambele luni.
3. Întocmiți articolele contabile din jurnalul general pentru a înregistra vînzarea și costul bunurilor vîndute corespunzătoare vînzării pe credit din 31 octombrie, către Telander Corporation, în valoare de 8.000$, considerînd că se folosește metoda LIFO pentru evaluarea stocului.
4. Presupunînd că această companie efectuează inventarierea fizică periodică la 31 octombrie, că valoarea stocului deținut de Product H este de 13.800$ și că pentru evaluarea stocurilor se utilizează baza FIFO, înregistrați o diferență de stocuri, dacă aceasta este necesară.

Problema 10B-5. Metoda prețului cu amănuntul *(O.S. 7)*

Maywood Company gestionează un magazin mare de vînzări la prețuri reduse și utilizează pentru evaluarea costului stocului final metoda prețului cu amănuntul. Managementul consideră că în ultimele săptămîni s-au înregistrat pierderi de stocuri neobișnuit de mari, datorate furturilor din magazine sau delapidărilor comise de angajați. Pentru a estima mărimea pierderii, compania a efectuat o inventariere fizică, ale cărei rezultate urmează să le compare cu costul estimat al stocurilor. Datele din evidențele contabile ale Maywood Company sînt prezentate în continuare:

	La cost	**La prețul cu amănuntul**
Stoc inițial la 1 martie	$102.976	$148.600
Cumpărări	143.466	217.000
Cumpărări restituite și rabaturi obținute	(4.086)	(6.400)
Cheltuieli de transport-aprovizionare	1.900	
Vînzări		218.366
Vînzări restituite și rabaturi acordate		(1.866)
Stoc fizic la 31 martie		124.900

Se cere

1. Întocmiți un tabel pentru a determina valoarea stocului final al companiei, folosind metoda prețului cu amănuntul.
2. Folosiți rata costului pentru a reduce valoarea stocului de la prețul cu amănuntul la cost.
3. Calculați mărimea estimată a diferențelor dintre stocurile evaluate la cost și la prețul cu amănuntul.

Problema 10B-6. Metoda profitului brut *(O.S. 7)*

Jauss & Sons reprezintă o companie mare de mobilă, care își desfășoară activitatea în două hale alăturate. În una dintre hale este amenajată o expoziție cu vînzare, iar cealaltă este utilizată pentru depozitarea mărfurilor. În noaptea de 9 mai, în depozitul de mărfuri a izbucnit un incendiu, care a distrus întregul stoc existent. Din fericire, incendiul nu s-a extins și asupra expoziției, astfel încît au fost salvate toate mărfurile expuse.

Deși compania a aplicat sistemul inventarierii continue, evidențele sale erau incomplete, iar ultima inventariere fizică riguroasă a fost efectuată la 31 decembrie. În plus, nu exista un sistem de control al fluxului de bunuri între depozit și expoziție. Astfel, era imposibil să se stabilească unde ar trebui să fie localizate bunurile din evidențe. Prin urmare, compania de asigurări a cerut o estimare independentă a volumului pierderilor.

Inspectorilor companiei de asigurări le-au fost furnizate următoarele informații:

1. Stoc de mărfuri la 31 decembrie	$1.454.800
2. Cumpărări, 1 ianuarie — 9 mai	2.412.200

3. Cumpărări restituite, 1 ianuarie — 9 mai	(10.706)
4. Cheltuieli de transport-aprovizionare, 1 ianuarie — 9 mai	53.100
5. Vînzări, 1 ianuarie — 9 mai	3.959.050
6. Vînzări restituite, 1 ianuarie — 9 mai	(29.800)
7. Stoc de mărfuri în hala de expoziție la 9 mai	402.960
8. Rata medie a profitului brut	44%

Se cere

Întocmiți un tabel pentru a estima valoarea stocurilor pierdute în urma incendiului.

Exercițiu de decizie financiară

BRT Company
(O.S. 3, 4)

Bell Refrigerated Trucks Company (BRT Company) cumpără camioane frigorifice de la producător și le revinde companiilor și persoanelor fizice care transportă bunuri perisabile la distanțe mari. BRT are succes în această nișă specializată de piață, deoarece oferă produse și servicii unice. Datorită costului ridicat al acestor camioane și al finanțării stocurilor, BRT încearcă să mențină stocurile la cel mai mic nivel posibil. La 1 iulie, compania nu avea nici stocuri și nici datorii, după cum se vede din Bilanțul prezentat mai jos:

BRT Company
Bilanț
1 iulie, 19xx

Active		Capitaluri proprii	
Mijloace bănești	$800.000	Larry Bell, Capital	$800.000
Total active	$800.000	Total capitaluri proprii	$800.000

La 9 iulie, BRT primește un camion la prețul de 300.000$. La 19 iulie, după creșterea prețurilor, un camion similar este primit la prețul de 320.000$. La 28 iulie, compania vinde unul dintre camioane la prețul de 390.000$. Cheltuielile efectuate pe parcursul lunii iulie sînt în sumă de 30.000$. Toate operațiunile au fost achitate imediat.

Se cere

1. Întocmiți Contul de rezultate și Bilanțul contabil pentru BRT la data de 31 iulie, utilizînd (a) metoda FIFO de evaluare a stocurilor și (b) metoda LIFO de evaluare a stocurilor. Explicați care sînt efectele fiecărei metode asupra rapoartelor financiare.
2. Se presupune că Larry Bell, proprietarul BRT Company, are o politică de a retrage în fiecare exercițiu o sumă de mijloace bănești egală cu venitul net obținut de companie. Ce efecte are această acțiune asupra Bilanțurilor întocmite în operațiunea **1** și cum se pot compara acestea cu Bilanțul de la începutul lunii? Ce metodă de evaluare a stocurilor considerați că produce cea mai realistă reprezentare a venitului net al BRT?
3. Se presupune că BRT este informată în legătură cu o creștere de prețuri de 20.000$ la camioanele frigorifice, care urmează să se producă la 1 august. Cum se reflectă această informație în politica de retrageri a proprietarului și ce efect va avea aceasta asupra operațiunilor lunii următoare?

Răspunsuri la testul individual

1. b	3. c	5. d	7. d	9. d
2. a	4. b	6. c	8. d	10. d

OBIECTIVE DE STUDIU

1. *Explicarea modului în care se aplică principiile legate de constatare, evaluare și clasificare în cazul datoriilor.*
2. *Identificarea, calculul și înregistrarea datoriilor pe termen scurt certe și estimate.*
3. *Definirea datoriilor potențiale (condiționate, neprevăzute).*
4. *Identificarea și determinarea datoriilor legate de contabilitatea salariilor.*
5. *Înregistrarea operațiunilor legate de contabilitatea salariilor.*

CAPITOLUL 11

Datoriile pe termen scurt și contabilitatea salariilor

Datoriile reprezintă una din cele trei componente de bază ale Bilanțului contabil. Există două categorii mari de datorii: pe termen scurt (curente) și pe termen lung. Acest capitol se referă la natura și cuantificarea datoriilor curente. Subiectul datoriilor pe termen lung este prezentat mai tîrziu în acest manual. Datorită faptului că o mare parte din datoriile pe termen scurt sînt generate de operațiunile privind salariile, prezentăm în acest capitol și principiile de bază ale contabilității salariilor. După parcurgerea acestui capitol, ar trebui să stăpîniți obiectivele de studiu enunțate în partea stîngă a paginii.

MOMENT DECIZIONAL
***USAir Group Inc.*[1]**

■ **Datoriile** sînt rezultatul operațiunilor trecute ale companiei; ele reprezintă obligații juridice privind cedarea unor active sau prestarea unor servicii în viitor. De exemplu, la sfîrșitul anului 1990, USAir Group Inc., o companie importantă de transport aerian, cu active totale în valoare de 6.574 milioane dolari SUA, avea datorii față de furnizori în valoare de 474 milioane dolari și cheltuieli acumulate de 815 milioane dolari, mare parte din care vor presupune în 1991 plata unor mijloace bănești. În plus, datoriile legate de transporturi și biletele neutilizate se cifrau la 481 milioane dolari. Biletele neutilizate reprezintă servicii viitoare ce urmează să fie prestate. Serviciile de transport aerian sînt prestate persoanelor care au cumpărat bilete, iar dacă aceste bilete nu au fost utilizate, valoarea lor trebuie rambursată. Biletele vîndute sînt tratate ca **datorii curente (pe termen scurt)**, deoarece ele reprezintă datorii sau obligații care ar trebui achitate pe parcursul unui an sau pe durata unui ciclu de exploatare, dacă acesta depășește un an. Conducerea companiei USAir a contractat aceste datorii pentru a asigura desfășurarea uniformă și continuă a activității curente. Prin urmare, ea trebuie să planifice achitarea sau stingerea acestor datorii pe baza activelor curente (circulante) sau a mijloacelor bănești generate de operațiunile companiei.

De asemenea, USAir are și **datorii pe termen lung** de 2.263 milioane dolari. Aceste datorii nu sînt scadente în anul sau ciclul de exploatare următor. Obiectivele urmărite de management în contractarea acestor datorii diferă mult de cele legate de contractarea datoriilor curente. Datoriile pe termen lung sînt utilizate pentru finanțarea activelor pe termen lung, cum ar fi în acest caz avioanele (mijloace fixe). Managementul dispune de mai multe variante de finanțare a activității companiei prin îndatorare pe termen scurt și pe termen lung. Prezentul capitol și capitolul dedicat datoriilor pe termen lung tratează aceste opțiuni din punct de vedere contabil. ■

---

[1] Informație extrasă din raportul anual al USAir pentru 1990.

Natura și cuantificarea datoriilor

OBIECTIVUL 1
Explicarea modului în care se aplică principiile legate de constatare, evaluare și clasificare în cazul datoriilor

În capitolele anterioare, problemele constatării, evaluării și clasificării erau aplicate asupra operațiunilor care implicau active. Aceste probleme se aplică în mod similar și în cazul datoriilor.

Constatarea (înregistrarea) datoriilor

În procesul de constatare a datoriilor, timpul reprezintă factorul cel mai important. Deseori, neînregistrarea unei datorii într-un exercițiu contabil este însoțită de neînregistrarea unei cheltuieli. Astfel, ea conduce la o subevaluare a cheltuielilor și o supraevaluare a profitului. O datorie se înregistrează în momentul în care se creează obligația. Această regulă este mult mai greu de aplicat decît pare. Atunci cînd printr-o operațiune compania este obligată să efectueze plăți viitoare, apare și este constatată o datorie, ca în cazul cumpărării bunurilor pe credit. Totuși, deseori datoriile curente nu sînt reprezentate de o operațiune directă. Unul din principalele obiective ale înregistrărilor de regularizare de la sfîrșitul exercițiului financiar-contabil se referă la constatarea datoriilor neînregistrate. Printre aceste datorii acumulate se numără datoriile față de personal și dobînzile de plătit. Alte datorii care pot fi doar estimate, cum ar fi impozitele de plătit, trebuie de asemenea constatate prin înregistrări de regularizare.

Pe de altă parte, deseori companiile semnează contracte privind operațiuni viitoare. De exemplu, o companie poate să se angajeze să plătească unui director cîte 50.000$ pe an pe o perioadă de trei ani, sau o autoritate publică poate să se angajeze să cumpere o cantitate nespecificată de cărbune la un anumit preț pe parcursul unei perioade de cinci ani. Aceste contracte, deși reprezintă angajamente ferme, nu sînt datorii (din punct de vedere contabil), deoarece ele se referă la operațiuni viitoare ale companiei și nu la cele trecute. Atîta timp cît nu există o obligație pe termen scurt, nu este constatată nici o datorie.

Evaluarea datoriilor

În Bilanțul contabil, datoriile sînt evaluate la suma de bani necesară pentru a achita obligația existentă sau la valoarea reală de piață a bunurilor de livrat sau a serviciilor de prestat. Cea mai mare parte a datoriilor au o valoare determinată, însă există și datorii a căror valoare trebuie estimată. De exemplu, un dealer de automobile care vinde o mașină cu un termen de garanție de un an este obligat să furnizeze pe parcursul anului piese de schimb și să ofere deservire tehnică. Angajamentul este ferm, deoarece vînzarea mașinii a avut loc, dar valoarea acestuia nu poate fi determinată cu certitudine, ci doar estimată. După cum veți vedea și în continuare, în rapoartele financiare pot fi cerute informații suplimentare privind valoarea de piață a datoriilor.

Clasificarea datoriilor

Clasificarea datoriilor pe termen scurt este asemănătoare cu cea a activelor circulante (curente). Doi indicatori importanți ai lichidității sînt fondul de rulment (activele circulante minus datoriile pe termen scurt) și lichiditatea generală (raportul dintre activele circulante și datoriile pe termen scurt). De obicei, se indică și suma datoriilor pe termen lung, astfel încît utilizatorul rapoartelor financiare să poată calcula raportul dintre datorii și capitaluri proprii (gradul de îndatorare).

Prezentarea datoriilor

Deoarece practicile trecute de prezentare (raportare) au fost considerate inadecvate, FASB (Comisia Standardelor de Contabilitate Financiară) a cerut

companiilor să-și îmbunătățească modul de prezentare a instrumentelor financiare.[2] **Instrumentele financiare** includ mijloacele bănești, titlurile de proprietate de tipul acțiunilor și orice alte contracte care reprezintă active pentru o companie și obligații pentru altă companie. Prin urmare, acestea reprezintă active financiare. Cu toate acestea, FASB este mai preocupată de prezentarea datoriilor financiare, cum ar fi creditele, ipotecile, obligațiunile, leasingurile și alte forme de finanțare, în special **datoriile extrabilanțiere**, care nu apar în Bilanțul contabil ca datorii, dar care expun compania la o pierdere posibilă din cauza riscului de credit. Riscul de credit reprezintă posibilitatea, oricît de puțin probabilă, de a se produce o pierdere din cauza nerespectării condițiilor instrumentului financiar de către cealaltă parte contractantă. De exemplu, dacă Maas Company garantează un credit acordat Chona Corporation, în evidențele contabile ale Maas Company nu se efectuează nici o înregistrare, deși se știe că dacă Chona nu reușește să ramburseze creditul, Maas va fi obligată să plătească și va suporta o pierdere (cheltuială). FASB impune ca astfel de angajamente să fie prezentate în anexele rapoartelor financiare ale Maas Company.

FASB impune ca toate companiile să prezinte informații privind valoarea reală a instrumentelor lor financiare, atît a celor încadrate ca active, cît și a celor clasificate drept datorii.[3] Prețurile de piață cotate furnizează în general mărimea cea mai fiabilă pentru determinarea valorii reale a acestor instrumente. Prețul de piață este definit ca fiind suma pentru care o unitate de negociere a instrumentului respectiv poate fi cumpărată sau vîndută de către un cumpărător potențial și un vînzător potențial, excluzînd vînzarea forțată sau lichidarea. De exemplu, dacă valoarea reală a datoriilor existente pe piață ale unei companii se schimbă din cauza modificării ratelor dobînzii (vezi capitolul privind datoriile pe termen lung), mărimea datoriilor din Bilanțul contabil al companiei nu se va modifica, dar anexele rapoartelor financiare vor trebui să reflecte valoarea curentă corectă a acestor datorii. Dacă prețurile de piață nu sînt cunoscute, pot fi utilizate estimări, determinate în funcție de valoarea prezentă a fluxurilor viitoare de mijloace bănești (prezentată mai tîrziu în acest capitol) sau de valoarea de piață a unor instrumente similare.

Principalele categorii de datorii pe termen scurt

În toate ramurile de activitate, datoriile pe termen scurt au o valoare care reprezintă aproximativ între o pătrime și o treime din valoarea totală a activelor. Acestea sînt grupate în două categorii principale: (1) datorii precis determinabile și (2) datorii estimate. Fiecare din aceste categorii este discutată în continuare.

Datoriile precis determinabile (certe)

OBIECTIVUL 2
Identificarea, calculul și înregistrarea datoriilor pe termen scurt certe și estimate

Datoriile pe termen scurt care sînt stipulate printr-un contract sau prin lege și pot fi măsurate cu precizie sînt numite **datorii precis determinabile**. Problemele contabile legate de aceste datorii constau în stabilirea existenței și

---

[2] *Statement of Financial Accounting Standards No 105*, "Disclosure of Information About Financial Instruments with Concentration on Credit Risk" (Stamford, Conn.: Financial Accounting Standards Board, 1990).

[3] *Statement of Financial Accounting Standards No 107*, "Disclosures About Fair Value of Financial Instruments" (Stamford, Conn.: Financial Accounting Standards Board, 1991).

mărimii lor și în verificarea corectitudinii înregistrării lor. Datoriile precis determinabile includ datoriile comerciale (furnizorii), creditele bancare și biletele de trezorerie, efectele comerciale de plătit, datoriile acumulate, dividendele de plătit, impozitele pe vînzări și accizele de plătit, ratele curente ale datoriilor pe termen lung, datoriile legate de personal și veniturile încasate în avans sau reportate (amînate).

Furnizorii. Contul Furnizori, uneori denumit și Creditori comerciali, reflectă datoriile pe termen scurt față de furnizori pentru bunuri livrate sau servicii prestate. Soldul contului Furnizori este de obicei detaliat într-un registru auxiliar (analitic) al furnizorilor, care conține cîte un cont individual pentru fiecare persoană sau companie față de care există o datorie. În sistemul de evidență prin vouchere, acest cont este numit Vouchere de plătit. Contabilitatea creditorilor comerciali a fost tratată pe larg în capitolele anterioare.

Creditele bancare și biletele de trezorerie. Deseori, managementul obține o **linie de credit** de la o bancă; acest aranjament permite companiei să împrumute fonduri atunci cînd are nevoie să finanțeze activitatea curentă de exploatare. De exemplu, Nordstrom, o rețea de magazine universale, a comunicat în raportul său anual pentru 1990 că departamentul său financiar are „o linie de credit de 150 milioane dolari negarantată, obținută de la un grup de bănci comerciale și care este disponibilă ca suport de lichiditate pentru datoriile pe termen scurt."[4] Atunci cînd se acordă o linie de credit, se semnează un efect de comerț pentru suma sa integrală; cu toate acestea, compania are o flexibilitate mare în utilizarea liniei de credit. Compania poate să-și sporească datoria pînă la limita stabilită atunci cînd are nevoie de mijloace bănești și să o reducă atunci cînd obține mijloacele bănești din alte operațiuni. Atît suma împrumutată, cît și rata dobînzii percepută de bancă pot să se modifice zilnic. Pentru menținerea liniei de credit, banca poate solicita companiei să se încadreze în anumiți parametri financiari (cum ar fi menținerea anumitor intervale ale ratei profitului, lichidității generale sau gradului de îndatorare). Companiile cu ratinguri de credit excelente pot să împrumute fonduri pe termen scurt prin emiterea **biletelor de trezorerie**. Biletele de trezorerie reprezintă împrumuturi negarantate și sînt vîndute publicului investitor, de obicei prin intermediul companiilor de investiții specializate. Porțiunea din linia de credit care este curent împrumutată și valoarea biletelor de trezorerie emise sînt de obicei reflectate împreună cu efectele comerciale de plătit în secțiunea datoriilor curente a Bilanțului contabil. Detaliile sînt prezentate într-o anexă la rapoartele financiare.

Efectele comerciale de plătit. Efectele comerciale pe termen scurt de plătit, care apar de asemenea în cursul normal al activității, sînt datorii reprezentate de cambii. Aceste efecte comerciale pot fi utilizate pentru garantarea creditelor bancare, pentru achitarea contravalorii unor bunuri și servicii primite de la furnizori și pentru garantarea creditelor obținute din alte surse.

Ca și în cazul efectelor de încasat, prezentate în capitolul referitor la activele lichide pe termen scurt, dobînda aferentă efectelor de plătit poate fi înscrisă pe fața cambiei (Cazul 1) sau poate fi dedusă în avans prin discount (reducere) din valoarea nominală a cambiei (Cazul 2). Articolele contabile pentru înregistrarea efectului comercial în ambele cazuri se prezintă astfel:

---

[4] Extras din raportul anual al Nordstrom pentru anul 1990.

Cazul 1 — Dobînda înscrisă separat

Data	Conturi și explicații	Debit	Credit
aug. 31	Mijloace bănești	5.000	
	Efecte comerciale de plătit		5.000
	Se înregistrează o cambie de 60 zile, 12%, cu dobînda înscrisă separat		

Cazul 2 — Dobînda inclusă în valoarea nominală

Data	Conturi și explicații	Debit	Credit
aug. 31	Mijloace bănești	4.900	
	Discounturi aferente efectelor comerciale de plătit	100	
	Efecte comerciale de plătit		5.000
	Se înregistrează o cambie de 60 zile, 12%, cu dobînda inclusă în valoarea nominală		

$$5.000\$ \times \frac{60}{360} \times 0{,}12 = 100\$$$

Observați că în Cazul 1 suma împrumutată este egală cu valoarea nominală a cambiei, iar în Cazul 2 sumă împrumutată (4.900$) este mai mică decît valoarea nominală (5.000$). Mărimea discountului este egală cu mărimea dobînzii pentru 60 zile.[5] Discounturi aferente efectelor comerciale de plătit este un cont rectificativ pentru contul Efecte comerciale de plătit și este dedus din valoarea cambiilor în Bilanțul contabil.

Pe data de 30 octombrie, atunci cînd cambia este plătită, fiecare variantă este înregistrată în felul următor:

Cazul 1 — Dobînda înscrisă separat

Data	Conturi și explicații	Debit	Credit
oct. 30	Efecte comerciale de plătit	5.000	
	Cheltuieli privind dobînzile	100	
	Mijloace bănești		5.100
	Se achită cambia cu dobînda înscrisă separat		

Cazul 2 — Dobînda inclusă în valoarea nominală

Data	Conturi și explicații	Debit	Credit
oct. 30	Efecte comerciale de plătit	5.000	
	Mijloace bănești		5.000
	Se achită cambia cu dobînda inclusă în valoarea nominală		
oct. 30	Cheltuieli privind dobînzile	100	
	Discounturi aferente efectelor comerciale de plătit		100
	Cheltuielile privind dobînzile, aferente unui efect comercial ajuns la scadență		

Figura 11-1. Două cambii, una cu dobînda înscrisă separat și una cu dobînda inclusă în valoarea nominală

Cazul 1 ***Dobinda inscrisă separat***

Chicago, Illinois — 31 august 19xx

Peste <u>şaizeci zile</u> după această dată mă angajez să plătesc First Federal Bank suma de <u>5.000$</u> plus dobînda la rata anuală de 12%.

Sandra Caron
Caron Corporation

Cazul 2 ***Dobînda inclusă în valoarea nominală***

Chicago, Illinois — 31 august 19xx

Peste <u>şaizeci zile</u> după această dată mă angajez să plătesc First Federal Bank suma de <u>5.000$</u>.

Sandra Caron
Caron Corporation

[5] Observați că, deși valoarea dobînzii în ambele cazuri este aceeași, rata dobînzii reale este ușor diferită, deoarece între sumele împrumutate există o mică diferență (5.000$ în Cazul 1 și 4.900$ în Cazul 2).

Datoriile acumulate. Principalul scop al înregistrărilor de regularizare de la sfîrșitul anului este constatarea și înregistrarea datoriilor care nu au fost încă reflectate în evidențele contabile. Această practică se aplică oricărui tip de datorii. De exemplu, în capitolul anterior au fost efectuate regularizări legate de datoriile legate de personal. După cum veți vedea, datoriile acumulate pot include și datorii estimate.

În cazul nostru, atenția este focalizată asupra dobînzii de plătit, care reprezintă o datorie precis determinabilă. Dobînda se acumulează zilnic pentru cambiile purtătoare de dobîndă. La sfîrșitul exercițiului financiar-contabil ar trebui efectuată o înregistrare de regularizare conform principiului corespondenței, pentru a se evidenția obligația de a plăti dobînda acumulată pînă la acel moment. Vom folosi din nou exemplul celor două cambii, prezentat anterior în acest capitol. Dacă presupunem că exercițiul contabil se încheie la 30 septembrie, sau după treizeci de zile de la data emiterii cambiei de șaizeci de zile, înregistrările de regularizare pentru fiecare caz vor fi următoarele:

Cazul 1 — Dobînda înscrisă separat

sept. 30	Cheltuieli privind dobînzile	50	
	Dobînzi de plătit		50
	Se înregistrează cheltuielile privind dobînda pe 30 de zile, aferentă cambiei cu dobîndă prezentată separat		

$$5.000\$ \times \frac{30}{360} \times 0{,}12 = 50\$$$

Cazul 2 — Dobînda inclusă în valoarea nominală

sept. 30	Cheltuieli privind dobînzile	50	
	Dobînzi de plătit		50
	Se înregistrează cheltuielile privind dobînda pe 30 de zile, aferentă cambiei cu dobîndă inclusă în valoarea nominală		

$$5.000\$ \times \frac{30}{360} \times 0{,}12 = 50\$$$

În Cazul 2, contul Discounturi aferente efectelor comerciale de plătit va avea acum un sold debitor de 50$, care va deveni o cheltuială privind dobînzile pe parcursul următoarelor treizeci de zile.

Dividendele de plătit. Dividendele bănești reprezintă o distribuție a profiturilor unei corporații. Plata dividendelor poate fi hotărîtă doar de Consiliul de Administrație al unei corporații. Datoria legată de plata dividendelor nu apare decît atunci cînd Consiliul declară sumele respective. De obicei între data declarării și data plății dividendelor există un scurt interval de timp. În acest interval scurt, dividendele declarate reprezintă datorii pe termen scurt ale corporației. Contabilitatea dividendelor este tratată pe larg în capitolul referitor la profiturile reținute la dispoziția întreprinderii și Contul de rezultate al corporațiilor.

Impozitele pe vînzări și accizele de plătit. Majoritatea statelor și multe orașe percep un impozit pe vînzări cu amănuntul. Există accize federale asupra unor produse, cum ar fi cauciucurile pentru automobile. Comerciantul care vinde bunuri care fac obiectul unor astfel de impozite trebuie să le colecteze și să le remită (plătească) periodic organului de stat corespunzător. Suma taxelor colectate reprezintă o datorie pe termen scurt, pînă la momentul remiterii lor către stat. De exemplu, să presupunem că un comerciant efectuează o vînzare care face obiectul unui impozit pe vînzări de 5% și al unor accize de 10%. Presupunînd că vînzarea a avut loc pe 1 iunie, înregistrarea corectă a vînzării va fi următoarea:

iunie 1	Mijloace bănești	115	
	Vînzări		100
	Impozit pe vînzări de plătit		5
	Accize de plătit		10
	Vînzarea mărfii și colectarea impozitului pe vînzări și a accizelor		

Vînzarea este înregistrată corect la valoarea de 100$, iar colectările de impozite sînt înregistrate ca datorii ce urmează să fie remise la data exigibilității organului de stat corespunzător.

Rata curentă a creditelor pe termen lung. Dacă o rată (porțiune) a unui împrumut pe termen lung este scadentă pe parcursul anului următor și trebuie să fie achitată pe seama activelor circulante, atunci suma corespunzătoare acesteia este clasificată corect ca datorie pe termen scurt. De exemplu, să presupunem că un împrumut de 500.000$ trebuie să fie rambursat în rate anuale de 100.000$ pe parcursul următorilor cinci ani. Rata de 100.000$ scadentă în anul curent ar trebui clasificată ca datorie pe termen scurt. Restul de 400.000$ ar trebui clasificat ca datorie pe termen lung. Observați că nu este nevoie de nici o înregistrare contabilă. În momentul întocmirii rapoartelor financiare, totalul datoriei de 500.000$ este împărțit pe categorii, după cum urmează:

Datorii pe termen scurt	
Rata curentă a datoriei pe termen lung	$100.000
Datorii pe termen lung	
Datorii pe termen lung	400.000

Datoriile legate de personal. O serie de datorii pe termen scurt sînt asociate contabilității salariilor. Aceste datorii sînt prezentate în secțiunea referitoare la drepturile de personal în continuarea acestui capitol.

Veniturile încasate în avans sau reportate (amînate). **Veniturile încasate în avans sau reportate** reprezintă obligații ale companiei de a livra bunuri sau a presta servicii în exercițiul financiar-contabil viitor, în contul sumelor încasate în avans de la un client. De exemplu, editorul unei reviste lunare, care încasează abonamente anuale în valoare de 240$, va efectua următoarea înregistrare:

Mijloace bănești	240	
Abonamente încasate în avans		240
Încasarea în avans a abonamentelor anuale		

În acest moment, editorul are o datorie, care se va reduce treptat, o dată cu trimiterea ediției lunare a revistei, după cum urmează:

Abonamente încasate în avans	20	
Venituri din abonamente		20
Livrarea ediției lunare a revistei		

Multe companii, cum ar fi cele de reparații, de construcții și de comenzi speciale, solicită din partea clientului un depozit sau un avans înainte de începerea lucrărilor. Aceste avansuri reprezintă de asemenea datorii pe termen scurt, pînă în momentul cînd bunurile sau serviciile sînt furnizate.

Datoriile estimate

Datoriile estimate sînt datorii sau obligații ferme ale unei companii, a căror mărime exactă nu poate fi cunoscută decît după o anumită dată. Deoarece nu există nici o îndoială privind existența obligației juridice, principala problemă contabilă constă în estimarea și înregistrarea sumei acestor datorii. Exemple de datorii estimate sînt impozitele pe profit, impozitele pe proprietate, garanțiile oferite pentru produse și sumele plătite pentru concedii.

Impozitele pe profit. Venitul net al unei corporații este impozitat de guvernul federal, majoritatea guvernelor statelor și unele orașe. Mărimea datoriilor privind impozitele pe profit depinde de rezultatele activității de exploatare. Adesea acestea nu sînt cunoscute cu exactitate decît după încheierea exercițiului financiar-contabil. Totuși, deoarece impozitele pe profit reprezintă o cheltuială a anului în care acest profit este realizat, este necesară o operațiune de regularizare pentru înregistrarea datoriei estimate privind impozitele pe profit. Iată un exemplu de asemenea înregistrare:

dec.	31	Cheltuieli privind impozitul federal pe profit	53.000	
		Impozit federal pe profit de plătit		53.000
		Se înregistrează impozitul federal pe profit estimat		

Rețineți că întreprinderile individuale și asociațiile *nu* plătesc impozit pe profit. Proprietarii lor trebuie să-și raporteze partea corespunzătoare din profitul firmei în declarații privind veniturile individuale.

Datoriile privind impozitele pe proprietate. Impozitele pe proprietate sînt impozitele percepute pentru bunuri imobiliare, cum ar fi terenurile și clădirile și bunuri mobile, cum ar fi stocurile și echipamentele. Impozitele pe proprietate sînt principala sursă de venit pentru administrațiile locale. De obicei acestea sînt calculate anual asupra valorii patrimoniului corespunzător. Deoarece anul fiscal al guvernelor locale și datele la care se calculează impozitele corespund rareori cu cele ale firmelor, este necesar să se estimeze mărimea impozitelor pe proprietate corespunzătoare fiecărei luni a anului. Să presupunem, de exemplu, că un guvern local are un an fiscal între 1 iulie și 30 iunie, impozitul aferent anului fiscal curent, care începe pe 1 iulie, este calculat pe 1 noiembrie, iar data achitării impozitului este 15 decembrie. Să presupunem, de asemenea, că pe 1 iulie Janis Corporation estimează că impozitul pe proprietate pentru anul care începe va fi de 24.000$. Înregistrarea de regularizare de efectuat pe 31 iulie, care va fi repetată pe 31 august, 30 septembrie și 31 octombrie, se prezintă astfel:

iulie	31	Cheltuieli privind impozitele pe proprietate	2.000	
		Datorii estimate privind impozitele pe proprietate		2.000
		Se înregistrează cheltuielile lunare privind impozitul estimat pe proprietate 24.000$ ÷ 12 luni = 2.000$		

Pe 1 noiembrie firma primește notificarea privind impozitul pe proprietate de plătit în sumă de 24.720$. Estimările făcute în iulie s-au dovedit a fi prea mici. Cheltuielile lunare ar trebui să fie de 2.060$. Deoarece diferența dintre suma reală și cea estimată este mică, compania decide să acopere în noiembrie valoarea subestimată în lunile anterioare. Prin urmare, cheltuielile privind impozitul pe proprietate din noiembrie sînt de 2.300$ [2.060$ + 4(60$)] și sînt înregistrate astfel:

nov.	30	Cheltuieli privind impozitele pe proprietate	2.300	
		Datorii estimate privind impozitele pe proprietate		2.300
		Se înregistrează impozitul estimat pe proprietate		

Contul Datorii estimate privind impozitul pe proprietate are acum un sold de 10.300$. Plata din 15 decembrie va fi înregistrată în felul următor:

dec.	15	Datorii estimate privind impozitele pe proprietate	10.300	
		Impozite pe proprietate plătite în avans	14.420	
		Mijloace bănești		24.720
		Se înregistrează plata impozitului pe proprietate		

Începînd cu 31 decembrie, în fiecare lună pînă la 30 iunie, cheltuielile privind impozitul pe proprietate sînt înregistrate prin debitarea contului Cheltuieli privind impozitele pe proprietate și creditarea contului Impozite pe proprietate plătite în avans cu suma de 2.060$. Pe data de 30 iunie, totalul acestor șapte înregistrări va reduce la zero soldul contului Impozit pe proprietate plătit în avans.

Datoriile privind garanțiile oferite pentru produse. Atunci cînd o companie oferă o garanție pentru produsul său, pe întreaga durată a termenului de garanție va exista o datorie a companiei față de client. Costul garanției este înregistrat în debitul unui cont de cheltuieli în perioada vînzării, deoarece aceasta reprezintă o caracteristică a produsului sau serviciului furnizat și prin urmare este inclusă în prețul plătit de client. Din experiență, ar trebui să fie posibilă estimarea cheltuielilor viitoare privind garanțiile. Unele produse sau servicii necesită mai puține servicii în garanție, altele — mai multe. Prin urmare, se va stabili un cost mediu pe produs sau serviciu.

De exemplu, să presupunem că o companie care produce tobe de eșapament garantează că va înlocui gratis orice tobă de eșapament dacă aceasta se defectează pe durata în care mașina este în proprietatea dvs. Compania percepe doar o taxă mică pentru serviciul de înlocuire a tobei de eșapament. Această garanție este o caracteristică importantă a modului de comercializare a produselor companiei. Anterior, 6% din produsele vîndute au fost returnate pentru înlocuire în baza garanției. Costul mediu al unei tobe de eșapament este de 25$. Să presupunem că în iulie au fost vîndute 350 de tobe de eșapament. Aceste datorii acumulate sînt evidențiate printr-o înregistrare de regularizare la sfîrșitul lunii iulie, după cum urmează:

iulie	31	Cheltuieli privind garanția produselor		525
		Datorii estimate privind garanția produselor		525
		Se înregistrează cheltuielile estimate privind garanția produselor		
		Număr de unități vîndute	350	
		Rata înlocuirilor în baza garanției	× 0.06	
		Unitățile estimate a fi înlocuite	21	
		Costul unitar estimat	× $25	
		Datoria estimată privind garanția produselor	$525	

Atunci cînd o tobă de eșapament este restituită pentru înlocuire în cursul perioadei de garanție a produsului, costul acesteia este acoperit pe baza contului Datorii estimate privind garanția produselor. De exemplu, să presupunem că un client restituie pe 5 decembrie o tobă de eșapament defectă și plătește 10$ pentru serviciile de înlocuire a acesteia. Să presupunem de asemenea că această tobă de eșapament costă 20$. Înregistrarea va fi următoarea:

dec.	5	Mijloace bănești	10	
		Datorii estimate privind garanția produselor	20	
		Venituri din prestări de servicii		10
		Mărfuri	20	
		Se înregistrează înlocuirea unei tobe de eșapament în baza garanției		

Datoriile privind concediile plătite. În majoritatea companiilor, angajații cîștigă dreptul la un număr de zile sau săptămîni de concediu plătit pentru munca prestată pe parcursul anului. De exemplu, un angajat poate beneficia de două săptămîni de concediu plătit pentru fiecare cincizeci de săptămîni lucrate.

Prin urmare, acestuia i se plătește un salariu calculat la cincizeci și două de săptămîni pentru numai cincizeci de săptămîni lucrate. Teoretic, costul acestor două săptămîni de concediu ar trebui să fie repartizat pe cheltuieli pe parcursul întregului an, astfel încît cheltuielile lunare să nu fie distorsionate. Concediul plătit reprezintă 4% (două săptămîni de concediu împărțite la cincizeci de săptămîni) din salariul angajatului. În fiecare săptămînă lucrată salariatul cîștigă o mică parte din suma plătită pentru concediul său. Datoriile privind concediile plătite pot atinge o valoare substanțială. De exemplu, Delta Airlines a raportat la sfîrșitul anului 1989 o obligație privind plata concediilor în sumă de 83.083.000$.[6]

Să presupunem că o companie cu o asemenea politică de plată a concediilor are un stat de plată în valoare de 21.000$, din care 1.000$ au fost plătiți salariaților pentru concediul din săptămîna încheiată la 20 aprilie. Deoarece în numeroase companii nu toți salariații au dreptul la un concediu plătit, din cauza rotației și regulilor privind termenul de angajare, se presupune că numai 75% din salariați vor beneficia în final de concediu plătit. Calculul cheltuielilor privind plata concediilor pe baza statului de plată al salariaților care nu se află în concediu (21.000$ - 1.000$), este următorul: 20.000$ × 4% × 75%= 600$. Înregistrarea cheltuielilor privind plata concediilor corespunzătoare săptămînii încheiate la 20 aprilie se face astfel:

apr.	20	Cheltuieli privind concediile plătite	600	
		Datorii estimate privind concediile plătite		600
		Se înregistrează cheltuielile estimate privind concediile plătite		

În momentul în care salariații primesc sumele pentru concediile lor, se efectuează o înregistrare de debitare a contului Datorii privind concediile plătite și de creditare a conturilor Mijloace bănești sau Salarii de plătit. De exemplu, înregistrarea plății concediilor salariaților, în mărime de 1.000$, se prezintă astfel:

Aug.	31	Datorii estimate privind concediile plătite	1.000	
		Mijloace bănești (Salarii de plătit)		1.000
		Se înregistrează plata concediilor salariaților		

Modul de tratare a plății concediilor, prezentat în acest capitol, poate fi aplicat și altor cheltuieli de personal, cum ar fi fondurile de premiere și contribuțiile la planul de pensii.

Datoriile potențiale

OBIECTIVUL 3
Definirea datoriilor potențiale *(condiționate, neprevăzute)*

O **datorie potențială** nu reprezintă o datorie existentă. Ea este, mai degrabă, o obligație condiționată și neprevăzută, deoarece depinde de producerea unui eveniment viitor și rezultă în urma unei operațiuni trecute. De exemplu, o companie de construcții care construiește un pod poate fi dată în judecată de către stat pentru utilizarea unor materiale de construcții improprii din punct de vedere ecologic. Operațiunea trecută este construcția podului în baza unui contract. Evenimentul viitor, a cărui apariție este necunoscută, este darea în judecată a companiei.

---

[6] Informație extrasă din raportul anual al Delta Airlines pentru anul 1989.

FASB a stabilit două condiții pentru identificarea situațiilor în care ar trebui înregistrată o datorie potențială: (1) obligația trebuie să fie probabilă și (2) valoarea acesteia trebuie estimată în mod rezonabil.[7] Datoriile estimate, cum sînt cele privind impozitul pe profit, garanțiile pentru produse și plata concediilor, prezentate anterior în acest capitol, satisfac aceste condiții. Prin urmare, ele sînt înregistrate (prin metoda acumulărilor) în evidențele contabile ale companiilor. Datoriile potențiale care nu satisfac ambele condiții (probabile și estimate rezonabil) sînt prezentate în anexele rapoartelor financiare. Pierderile generate de aceste datorii potențiale sînt înregistrate atunci cînd sînt satisfăcute condițiile stabilite de FASB.

De asemenea, datoriile potențiale pot să apară în urma încălcării reglementărilor guvernamentale, a operațiunilor de scontare a efectelor de comerț și în urma garantării datoriilor altor companii.

Introducere în contabilitatea salariilor

OBIECTIVUL 4
Identificarea și determinarea datoriilor legate de contabilitatea salariilor

Una dintre cele mai mari cheltuieli înregistrate de majoritatea companiilor o reprezintă cheltuielile privind salariile (costul forței de muncă) și taxele și impozitele legate de aceste sume. În anumite ramuri, cum ar fi serviciile bancare și de transport aerian, cheltuielile privind forța de muncă reprezintă mai mult de jumătate din cheltuielile totale de exploatare. Contabilitatea salariilor este importantă datorită sumelor mari implicate și faptului că angajatorul trebuie să respecte o serie de legi și norme complexe privind impozitele pe salarii. Angajatorul este obligat să se conformeze regulamentelor privind activitatea de raportare și evidență contabilă și răspunde de sumele reținute din drepturile salariale ale angajaților și de sumele datorate în contul impozitelor pe salarii.

În plus, sistemul de evidență contabilă a salariilor poate fi subiectul unor contestații și fraude. Fiecare angajat trebuie plătit la timp și solicită o explicație detaliată a sumelor pe care le primește. Sistemul de evidență contabilă a salariilor impune un control intern riguros și o prelucrare și distribuire eficientă a cecurilor, precum și o raportare corectă către organele de stat.

Această secțiune se va axa pe datoriile, evidențele și cerințele de control intern legate de contabilitatea salariilor. Deși exemplele din această secțiune corespund sistemului manual de evidență, pentru a ilustra concepțiile de bază, majoritatea agenților economici (inclusiv micile întreprinderi) utilizează computerul pentru prelucrarea datelor legate de contabilitatea salariilor. Cele trei tipuri de datorii legate de contabilitatea salariilor sînt (1) datorii legate de recompensarea salariaților (personalului), (2) datorii legate de reținerile din salariile angajaților și (3) datorii legate de impozitele pe salarii datorate de angajator.

Este important să se facă distincție între salariați (personal) și colaboratori (angajați prin contract, independenți). Principiile contabilității salariilor se aplică numai pentru personalul companiei. Compania plătește angajaților un salariu calculat orar sau lunar, aceștia fiind sub supravegherea și controlul său direct. Colaboratorii independenți nu sînt angajați ai companiei, astfel încît nu sînt incluși în evidențele contabile privind drepturile salariale. Aceste persoane oferă servicii firmei contra unei taxe, însă nu se află sub controlul și supravegherea directă a acesteia. Cîteva exemple de colaboratori independenți sînt contabilii publici autorizați, agențiile de publicitate și juriștii.

---

[7] *Statement of Financial Accounting Standards No 5,* "Accounting for Contingencies" (Stamford, Conn.: Financial Accounting Standards Board, 1975).

Datoriile privind recompensarea angajaților

Angajatorul datorează angajaților săi tarife și salarii. Termenul **tarife** se referă la plăți pentru serviciile prestate de angajați, calculate pe oră muncă sau pe unitate de produs. Termenul **salarii** se referă la recompensarea angajaților prin sume fixe plătite lunar sau anual. În general, angajații care beneficiază de acest tip de plăți sînt administratorii sau managerii.*

Pe lîngă stabilirea unor nivele minime ale salariilor, Legea Federală a Muncii (Federal Fair Labor Standards Act), reglementează și plățile pentru orele lucrate suplimentar. Angajatorii care participă la comerțul interstatal, de exemplu, trebuie să plătească tarife majorate pentru orele de lucru ce depășesc limita de patruzeci de ore pe săptămînă sau opt ore pe zi. Aceste tarife trebuie să fie de cel puțin 1,5 ori mai mari decît cele practicate pentru programul normal de lucru. Orele lucrate sîmbăta, duminica sau în sărbătorile legale trebuie de asemenea recompensate cu tarife de tipul celor practicate pentru orele lucrate peste program sau cu anumite premii, plata lor fiind reglementată prin mențiuni distincte în contractul de angajare. Tarifele pentru orele suplimentare negociate în cadrul sindicatelor (colectiv) sau a altor tipuri de contracte de angajare pot depăși aceste limite minime stabilite prin lege.

De exemplu, să presupunem că prin contractul de angajare, Robert Jones are dreptul la un tarif de bază de 8$/ oră, tarif de 1,5 ori mai mare decît cel de bază pentru orele lucrate peste programul zilnic de opt ore în cursul săptămînii și tarif de 2 ori mai mare decît cel de bază pentru orele lucrate sîmbătă, duminică sau în sărbătorile legale. Mai jos prezentăm numărul de ore lucrate de Robert Jones în fiecare zi pe parcursul unei săptămîni din luna ianuarie 19xx:

Zi a săptămînii	Total ore lucrate	Program normal	Suplimentar
Luni	10	8	2
Marți	8	8	0
Miercuri	8	8	0
Joi	9	8	1
Vineri	10	8	2
Sîmbătă	2	0	2
	47	40	7

Salariul lui Jones va fi calculat după cum urmează:

Program normal	40 ore × 8$	$320,00
Suplimentar, în timpul săptămînii	5 ore × 8$ × 1,5	60,00
Suplimentar, în weekend	2 ore × 8$ × 2	32,00
Salariu total		$412,00

Datoriile privind sumele reținute din salariile angajaților

Suma plătită angajaților este în general mai mică decît salariile cîștigate de aceștia, deoarece angajatorul este obligat prin lege să rețină anumite sume din salariile angajaților și să le remită direct organelor de stat în contul impozitelor și taxelor datorate de angajați. În această categorie de rețineri se încadrează taxele privind protecția socială și asigurările medicale, impozitele federale pe venituri și impozitele statale pe venituri. În plus, anumite sume sînt reținute în

* NT: în continuare, vom utiliza noțiunea generală de salarii pentru ambele forme de recompensare a angajaților menționate.

folosul angajatului, deseori chiar la solicitarea acestuia. Aceste sume se pot referi la: cote de participare la fondul de pensionare, plăți în contul asigurărilor medicale, prime de asigurare de viață, cotizații sindicale și contribuții caritabile. Indiferent de motivul pentru care din salariile angajaților se rețin anumite sume, angajatorul are obligația efectuării plății către organul de stat, fondul sau organizația corespunzătoare.

Taxele pentru protecție socială și asigurare medicală. O dată cu introducerea în SUA a programului de protecție socială în anii '30, guvernul federal a început să-și asume o responsabilitate din ce în ce mai mare în legătură cu bunăstarea cetățenilor săi. Programul de protecție socială oferă sprijin pentru cazuri de pensionare, handicap, întreținere, spitalizare și alte probleme medicale. De exemplu, una dintre principalele ramuri ale programului oferă spitalizare și asigurare medicală persoanelor care au depășit vîrsta de 65 de ani (Medicare).

Programul de protecție socială este finanțat prin taxele percepute de la salariați, angajatori și întreprinzători individuali. În jur de 90% dintre persoanele care lucrează în SUA se încadrează în acest program.

Legea Federală privind Asigurările (Federal Insurance Contributions Act) stabilește cuantumul impozitelor ce urmează a fi plătite pentru asigurarea funcționalității acestui program. În 1992, cota taxei pentru protecție socială a fost de 6,2%, iar cota taxei Medicare — de 1,45%, atît pentru angajați, cît și pentru angajatori. Aceste impozite sînt plătite atît de angajat, cît și de angajator și se calculează asupra salariului brut al angajatului sau asupra unei părți din acesta. Taxa pentru protecție socială se aplică asupra primilor 55.500$ cîștigați de angajat pe parcursul anului calendaristic. Taxa Medicare se aplică asupra primilor 130.200$ cîștigați de angajat pe parcursul anului calendaristic. Aceste sume pot fi modificate doar de Congres. Prin urmare, vom utiliza aceste limite pe tot parcursul manualului.

Cotele impozitelor plătite de angajat și de angajator sînt egale. Angajatorul deduce impozitele datorate de angajat din salariul acestuia și remite aceste sume, împreună cu alte rețineri din salarii privind protecția socială, cu taxele Medicare și cu alte impozite datorate de angajat, către organele de stat corespunzătoare. Din cauza inflației și a creșterii veniturilor sistemului de protecție socială, aceste sume sînt în atenția permanentă a Congresului. Ele pot fi modificate și trebuie verificate în fiecare an.

Pentru a exemplifica modul de plată a contribuțiilor la sistemul de protecție socială și asigurări medicale, să presupunem că Robert Jones a cîștigat anul acesta mai puțin de 55.500$ (inclusiv salariul său curent). Sumele reținute în contul taxei pentru protecție socială și a taxei Medicare, menționate pe cecul său în această săptămînă, se prezintă astfel: (412,00$ × 0,062) + (412,00$ × 0,0145) = 25,54$ + 5,97$ = 31,51$. Angajatorul trebuie să plătească aceeași sumă și să remită totalul de 63,02$ organului de stat corespunzător.

Impozitele federale pe venituri. Cea mai mare deducere din cîștigurile celor mai mulți angajați o reprezintă datoria lor estimată privind impozitul federal pe venituri. Sistemul de colectare a impozitului federal pe venituri se bazează pe principiul „reținere la sursă". Angajatorul este obligat să rețină suma impozitului din salariul angajatului și să o vireze organelor fiscale (IRS).

Suma ce urmează a fi reținută depinde de veniturile angajatului și de avantajele fiscale de care acesta beneficiază. Toți angajații sînt obligați prin lege să indice avantajele fiscale pentru care sînt eligibili prin completarea Formularului W-4 (certificat privind scutirile de la plata impozitelor și taxelor pe salarii). Fiecare angajat are dreptul la o scutire pe nume propriu și una pentru fiecare persoană aflată în întreținerea sa.

IRS furnizează angajatorilor tabele de calcul, pentru a le facilita determinarea sumelor ce urmează a fi reținute din salarii. De exemplu, Figura 11-2

reprezintă un tabel de calcul pentru reținerile din salarii corespunzătoare angajaților căsătoriți, plătiți o dată pe săptămînă. Retinerile din salariul săptămînal de 412,00$ al lui Robert Jones sînt de 31,00$. Suma se regăsește la intersecția dintre coloana pentru patru scutiri de la plata impozitelor (una pentru Robert și cîte una pentru cele trei persoane aflate în întreținerea sa) și rîndul cu tranșa de salariu $410 — 420. (Acest tabel este prezentat numai în scop de exemplificare. Tabelele de calcul actuale se schimbă periodic, în funcție de modificarea cotelor de impozitare și a legislației fiscale.)

Impozitele statale pe venituri. Majoritatea statelor percep impozite pe venituri, iar în majoritatea cazurilor tehnicile de reținere a acestora sînt similare cu cele aplicate pentru impozitele federale pe venituri.

Alte rețineri din salarii. Unele rețineri din salarii, cum ar fi sumele depuse regulat într-un fond de pensii, sînt obligatorii pentru fiecare angajat. Reținerea altor sume, cum ar fi cele pentru polițele de asigurare sau pentru programele de economisire, poate fi solicitată de angajat. Prin urmare, sistemul de contabilitate a salariilor trebuie să țină cont de fiecare angajat în ceea ce privește reținerile din salarii și înregistrarea acestora în evidențele contabile. Angajatorul este obligat să țină evidența tuturor reținerilor din salarii și să remită aceste sume în mod corespunzător.

Calculul salariului primit efectiv de un angajat: exemplificare

OBIECTIVUL 5
Înregistrarea operațiunilor legate de contabilitatea salariilor

Pentru a continua cu exemplul lui Robert Jones, să calculăm salariul primit efectiv de acesta. Știm că în total el a cîștigat în săptămîna încheiată la 18 ianuarie 412,00$, că impozitul pentru protecția socială datorat este de 25,54$, că taxa Medicare este de 5,97$ (el nu a cîștigat mai mult de 55.500$) și că reținerile din salarii în contul impozitului federal pe venit sînt în sumă de

Figura 11-2. Tabel cu tranșele de salarii

Plată săptămînală a salariului — angajați căsătoriți												
Salariu		Numărul de scutiri de impozit solicitate este de										
		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 sau mai mult
cel puțin	dar mai puțin de	Suma impozitului pe venit de reținut va fi de										
$300	310	$37	$31	$26	$20	$14	$9	$3	$0	$0	$0	$0
310	320	38	33	27	22	16	10	5	0	0	0	0
320	330	40	34	29	23	17	12	6	1	0	0	0
330	340	41	36	30	25	19	13	8	2	0	0	0
340	350	43	37	32	26	20	15	9	4	0	0	0
350	360	44	39	33	28	22	16	11	5	0	0	0
360	370	46	40	35	29	23	18	12	7	1	0	0
370	380	47	42	36	31	25	19	14	8	2	0	0
380	390	49	43	38	32	26	21	15	10	4	0	0
390	400	50	45	39	34	28	22	17	11	5	0	0
400	410	52	46	41	35	29	24	18	13	7	1	0
410	420	53	48	42	37	31	25	20	14	8	3	0
420	430	55	49	44	38	32	27	21	16	10	4	0

31,00$. Să presupunem de asemenea că el plătește cotizație sindicală de 2,00$, primă pentru asigurare medicală de 7,60$, primă pentru asigurare de viață de 6,00$, că depune 15,00$ pe săptămînă într-un cont de economii și contribuie cu 1,00$ pe săptămînă la United Charities. Salariul său net (primit efectiv) se va calcula astfel:

Venituri brute		$412,00
Deduceri		
Taxă pentru protecție socială	$25,54	
Taxă Medicare	5,97	
Impozit federal pe venit reținut	31,00	
Cotizații sindicale	2,00	
Asigurare medicală	7,60	
Asigurare de viață	6,00	
Carnet de economii	15,00	
Contribuții la United Charity	1,00	
Total deduceri		94,11
Salariu net (plătit efectiv)		$317,89

Statul de salarii. **Statul de salarii** reprezintă un document contabil care prezintă detaliat operațiunile firmei privind salariile și este întocmit pentru fiecare perioadă de plată. Formularul tipic al unui stat de salarii este prezentat în Exemplul 11-1. Observați că pentru fiecare angajat sînt menționate: numele, orele lucrate, veniturile, deducerile și salariul net. Comparați înregistrarea pentru Robert Jones din statul de salarii cu cea din fișa personală a aceluiași angajat din registrul veniturilor angajaților (Exemplul 11-2). Cu excepția primei coloane, care conține numele angajaților, și a ultimei coloane, care menționează dacă tariful sau salariul constituie o cheltuială privind vînzările sau o cheltuială administrativă, celelalte coloane sînt identice. Aceste formulare permit angajatorilor să înregistreze operațiunile privind salariile în evidențele contabile și să respecte reglementările legale privind raportarea. Ultimele două coloane sînt necesare pentru clasificarea cheltuielilor în evidențele contabile în cele două categorii: privind vînzările și administrative.

Înregistrarea operațiunilor privind salariile. Articolele de Jurnal prin care se înregistrează operațiunile legate de salarii se bazează pe datele din totalurile coloanelor din statul de salarii. Articolul de Jurnal pentru înregistrarea salariilor la data de 18 ianuarie este prezentat mai jos. Observați că fiecare cont debitat sau creditat reprezintă totalul unei coloane din statul de salarii. Dacă am considera statul de salarii un jurnal cu destinație specială, de tipul celor prezentate în capitolul referitor la jurnalele cu destinație specială, atunci totalurile

Exemplul 11-1. Statul de salarii

Stat de salarii — Perioada de plată: săptămîna încheiată la 18 ianuarie

		Venituri			Deduceri											
Nume angajat	Total ore	De bază	Suplimentare	Brute	Taxă protecție socială	Taxă Medicare	Impozit federal pe venituri	Cotizații sindicale	Asigurare medicală	Asigurare de viață	Carnet economii	Altele: A — United Charities	Venituri nete	Cec nr.	Ch. salarii personal vînzător	Ch. salarii personal administrativ
Linda Duval	40	160,00		160,00	9,92	2,32	11,00		5,80				130,96	923		160,00
John Franks	44	160,00	24,00	184,00	11,41	2,67	14,00	2,00	7,60			A 10,00	136,32	924	184,00	
Samuel Goetz	40	400,00		400,00	24,80	5,80	53,00		10,40	14,00		A 3,00	289,00	925	400,00	
Robert Jones	**47**	**320,00**	**92,00**	**412,00**	**25,54**	**5,97**	**31,00**	**2,00**	**7,60**	**6,00**	**15,00**	**A 1,00**	**317,89**	**926**	**412,00**	
Billie Matthews	40	160,00		160,00	9,92	2,32	14,00		5,80				127,96	927		160,00
Rosaire O'Brian	42	200,00	20,00	220,00	13,64	3,19	22,00	2,00	5,80				173,37	928	220,00	
James Van Dyke	40	200,00		200,00	12,40	2,90	20,00		5,80				158,90	929		200,00
		1 600,00	136,00	1 736,00	107,63	25,17	165,00	6,00	48,80	20,00	15,00	14,00	1 334,40		1 216,00	520,00

Exemplul 11-2. Registrul veniturilor angajaților

Registrul veniturilor angajaților

Numele angajatului	Robert Jones	**Număr protecție socială**	444-66-9999		
Adresa	777 20th Street	**Sex**	masculin	**Număr angajat**	705
	Marshall, Michigan 52603	**Necăsătorit** ______ **Căsătorit**	X	**Tarif săptămînal**	___
Data nașterii	20 septembrie 1962	**Scutiri de impozite (W-4)**	4	**Tarif orar**	$8
Funcția	Asistent vînzări	**Data angajării**	15 iulie 1988	**Data încetării contractului**	___

19xx		Venituri			Deduceri								Plata		
Perioada încheiată	Total ore	De bază	Suplimentare	Brute	Taxă protecție socială	Taxă Medicare	Impozit federal pe venituri	Cotizații sindicale	Asigurare medicală	Asigurare de viață	Carnet economii	Altele: A — United Charities	Venituri nete	Cec nr.	Venituri brute cumulate
ian. 4	40	320,00	0	320,00	19,84	4,64	17,00	2,00	7,60	6,00	15,00	A 1,00	246,92	717	320,00
11	44	320,00	48,00	368,00	22,82	5,34	23,00	2,00	7,60	6,00	15,00	A 1,00	285,24	822	688,00
18	47	320,00	92,00	412,00	25,54	5,97	31,00	2,00	7,60	6,00	15,00	A 1,00	317,89	926	1.100,00

coloanelor pot fi sistematizate direct în fișele de Carte mare ale conturilor, menționîndu-se în partea de jos a coloanei simbolurile corespunzătoare ale conturilor.

ian. 18	Cheltuieli privind salariile personalului vînzător	1.216,00	
	Cheltuieli privind salariile personalului administrativ	520,00	
	Taxă pentru protecția socială de plătit		107,63
	Taxă Medicare de plătit		25,17
	Impozit federal pe venit datorat de angajați		165,00
	Cotizații sindicale de plătit		6,00
	Prime de asigurare medicală de plătit		48,80
	Prime de asigurare de viață de plătit		20,00
	Depuneri pe carnete de economii de plătit		15,00
	Contribuții United Charities de plătit		14,00
	Salarii de plătit		1.334,40
	Stat de salarii săptămînal		

Evidența veniturilor angajaților. Fiecare angajator trebuie să țină o evidență a veniturilor și reținerilor din salarii pentru fiecare dintre angajații săi. În prezent, numeroase companii utilizează computerele pentru ținerea acestor evidențe, însă companiile mici continuă să aplice sistemul manual de evidență. Formularul manual al **registrului veniturilor angajaților** utilizat pentru Robert Jones este prezentat în Exemplul 11-2. Acest formular este proiectat pentru a ajuta angajatorii să respecte reglementările legale privind raportarea. Pentru fiecare deducere trebuie demonstrat că s-a efectuat plata către agenția corespunzătoare, iar angajații trebuie să primească anual o situație a deducerilor efectuate. Majoritatea coloanelor exprimă prin titlu conținutul lor. Observați, totuși, ultima coloană din dreapta pentru veniturile cumulate (total venituri obținute pînă în prezent). Această informație ajută angajatorul să respecte principiul aplicării taxelor privind protecția socială și a taxelor Medicare numai pînă la anumite nivele maxime ale salariilor. La sfîrșitul anului, angajatorul îi raportează angajatului în Formularul W-2, Situația salariilor și impozitelor, totalurile veniturilor și deducerilor fiscale anuale, iar angajatul utilizează acest formular pentru a-și completa declarația fiscală individuală. Angajatorul trimite o copie a formularului W-2 către IRS. Astfel, IRS poate verifica dacă angajatul a declarat toate veniturile obținute de la angajatorul respectiv.

Datoriile privind impozitele pe salarii plătite de angajator

Impozitele pe salarii prezentate pînă în acest moment erau deduse din veniturile brute ale angajaților, pentru a fi remise de către angajator organelor

fiscale corespunzătoare. Pe lîngă salariile brute, angajatorul trebuie să plătească trei impozite principale pe salarii: taxele pentru protecție socială și Medicare, contribuția la fondul de șomaj federal și contribuția la fondul de șomaj statal. Aceste taxe sînt considerate cheltuieli de exploatare.

Taxele pentru protecție socială și Medicare. Angajatorul trebuie să plătească taxa pentru protecție socială și taxa Medicare în cuantum egal cu cele plătite de angajați. Prin urmare, din statul de salarii din Exemplul 11-1, angajatorul va trebui să plătească o taxă pentru protecție socială de 107,63$ și o taxă pentru programul Medicare de 25,17$.

Contribuția la fondul de șomaj federal. Legea federală privind contribuția la fondul de șomaj (Federal Unemployment Tax Act) constituie o altă componentă a sistemului de protecție socială din SUA. Aceasta este concepută pentru acoperirea cheltuielilor legate de derularea programelor de sprijinire a șomerilor. Astfel, ea diferă de taxele pentru protecție socială și Medicare și de contribuțiile la fondul de șomaj statal. Sumele achitate în baza acestei legi (sau, alternativ, în contul contribuțiilor la fondul de șomaj statal, după cum vom explica mai jos) reprezintă sursa de finanțare a ajutoarelor de șomaj. Spre deosebire de taxele pentru protecție socială și Medicare, care sînt percepute atît de la angajați, cît și de la angajatori, contribuția la fondul de șomaj federal se aplică numai asupra angajatorilor.

Cota acestei contribuții poate varia. Recent, aceasta reprezenta 6,2% din primii 7.000$ cîștigați de fiecare angajat. Totuși, angajatorul beneficiază de reduceri la plata contribuției federale dacă plătește și contribuție la fondul de șomaj statal. Reducerea maximă acordată este de 5,4% pentru primii 7.000$ din veniturile fiecărui angajat. Majoritatea statelor fixează cotele contribuțiilor percepute la nivelul acestei cote maxime. Prin urmare, contribuția federală plătită va fi de 0,8% (6,2% - 5,4%) din totalul salariilor impozabile.

Contribuția la fondul de șomaj statal. Toate programele statale privind șomerii oferă alocații de șomaj, care sînt plătite șomerilor eligibili în acest sens. Această alocație este plătită dintr-un fond creat prin perceperea contribuției de 5,4% din primii 7.000$ cîștigați de fiecare angajat. În anumite state, angajatorii care oferă condiții deosebite sau creează noi locuri de muncă pot beneficia de reduceri ale acestei contribuții.

Înregistrarea impozitelor pe salarii. Potrivit Exemplului 11-1, statul de salarii brut pentru săptămîna încheiată la 18 ianuarie a fost de 1.736,00$. Deoarece este prima lună a anului, toți angajații au acumulat venituri mai mici de limitele maxime ale salariilor impozabile, de 55.500$ și 7.000$. Prin urmare, totalul taxei pentru protecția socială a fost de 107,63$, al taxei Medicare — de 25,17$ (egale cu sumele plătite de angajați), al contribuției la fondul de șomaj federal — de 13,89$ (0,008 × 1.736,00$) și al contribuției la fondul de șomaj statal — de 93,74$ (0,054 × 1.736,00$). Articolul prin care se înregistrează această cheltuială și datoria corespunzătoare în Jurnalul general se prezintă astfel:

ian. 18	Cheltuieli privind impozitele pe salarii	240,43	
	Taxă pentru protecția socială de plătit		107,63
	Taxă Medicare de plătit		25,17
	Contribuție la fondul de șomaj federal de plătit		13,89
	Contribuție la fondul de șomaj statal de plătit		93,74
	Cheltuieli săptămînale privind impozitele pe salarii		

Plata salariilor și a impozitelor pe salarii

După înregistrarea statului de salarii săptămînal, exemplificată anterior, apare o datorie privind salariile de plătit în sumă de 1.334,40$. Modul în care această datorie va fi achitată depinde de sistemul utilizat de companie. Numeroase companii aplică un cont special pentru salarii, asupra căruia se emit cecurile de plată a salariilor. Prin acest sistem, inițial se emite un cec asupra contului curent de cecuri pentru totalul veniturilor salariale nete din statul de salarii respectiv (1.334,40$), iar suma se depune într-un cont special de salarii, înainte de emiterea cecurilor pe numele angajaților. Dacă se combină sistemul de vouchere și contul special de salarii, se întocmește un voucher pentru totalul salariilor de plătit și se înregistrează în registrul de vouchere în debitul contului Cont bancar de salarii și creditul contului Vouchere de plătit.

Taxele combinate pentru protecție socială și Medicare (atît cele datorate de angajați, cît și cele datorate de angajatori), precum și impozitul federal pe venituri trebuie plătite cel puțin o dată pe trimestru. Plăți mai frecvente se impun atunci cînd datoria totală depășește suma de 500$. Contribuțiile la fondul de șomaj federal se plătesc anual dacă suma este mai mică de 100$. Dacă această datorie depășește suma de 100$ la sfîrșitul oricărui trimestru, este obligatorie efectuarea plății. Datele de plată diferă de la un stat la altul. Celelalte deduceri din salarii pot fi achitate în conformitate cu condițiile contractelor sau angajamentelor individuale corespunzătoare.

Recapitulare

Recapitularea obiectivelor de studiu

1. Explicarea modului în care se aplică principiile legate de constatare, evaluare și clasificare în cazul datoriilor.
Datoriile reprezintă obligații juridice ale firmei privind achitarea unor active sau prestarea unor servicii în viitor. Ele rezultă în urma unor operațiuni trecute și trebuie constatate în momentul în care se derulează o operațiune prin care compania se obligă să efectueze o plată viitoare. Datoriile sînt evaluate la suma de bani necesară pentru a acoperi obligația sau la valoarea reală de piață a bunurilor și serviciilor ce trebuie furnizate. Datoriile se clasifică în datorii pe termen scurt și datorii pe termen lung.

2. Identificarea, calculul și înregistrarea datoriilor pe termen scurt certe și estimate.
Cele două categorii principale de datorii pe termen scurt sînt datoriile precis determinabile (certe) și datoriile estimate. Deși datoriile certe, cum ar fi furnizorii, efectele comerciale de plătit, dividendele de plătit, datoriile acumulate și porțiunea curentă a datoriilor pe termen lung pot fi determinate cu exactitate, contabilul trebuie totuși să urmărească să nu omită datoriile care se încadrează în aceste categorii. Datoriile estimate, cum ar fi impozitele pe profit, impozitele pe proprietate, garanțiile pentru produse și altele, au o existență fermă, însă valoarea lor trebuie estimată și înregistrată în mod corespunzător.

3. Definirea datoriilor potențiale (condiționate, neprevăzute).
O datorie potențială reprezintă o obligație condiționată și neprevăzută, care rezultă în urma unei operațiuni trecute și depinde de producerea unui eveniment viitor. Exemple pot fi litigiile, disputele privind impozitul pe profit, efectele

comerciale scontate, garantarea datoriilor și costurile potențiale legate de modificarea reglementărilor juridice.

4. **Identificarea și determinarea datoriilor legate de contabilitatea salariilor.** Costurile legate de forța de muncă reprezintă una din cele mai importante componente ale costurilor totale ale celor mai multe întreprinderi. În plus, în legătură cu salariile apar trei categorii fundamentale de datorii. Angajatorul are datorii privind recompensarea angajaților, reținerile din salariile brute ale angajaților și impozitele pe salarii pe care trebuie să le plătească. Principalele rețineri din salarii sînt: taxele pentru protecția socială și Medicare, impozitele pe venituri federale și statale și reținerile solicitate de angajați. Principalele impozite plătite de angajator sînt: taxele pentru protecția socială și Medicare (de valoare egală cu cele plătite de angajat) și contribuțiile la fondul de șomaj statal și federal.

5. **Înregistrarea operațiunilor legate de contabilitatea salariilor.** Salariul și deducerile pentru fiecare angajat se înregistrează în fiecare perioadă de plată în statul de salarii. Din statul de salarii, detaliile privind veniturile fiecărui angajat sînt transferate în registrul veniturilor angajaților. Totalurile coloanelor statului de salarii sînt utilizate pentru întocmirea unui articol de Jurnal general prin care se înregistrează salariile și datoriile legate de acestea. În plus, mai este necesar un articol de Jurnal general pentru înregistrarea taxei plătite de angajator pentru protecție socială și Medicare și a contribuțiilor la fondul de șomaj statal și federal.

Recapitularea noțiunilor și termenilor

În acest capitol s-au definit noțiunile și termenii ce urmează:

(O.S. 2) **Bilete de trezorerie:** modalitate de atragere de fonduri prin împrumuturi negarantate, care sînt vîndute publicului larg, de obicei prin intermediul unor companii de investiții specializate.

(O.S. 1) **Datorii:** obligații juridice privind achitarea unor active sau prestarea unor servicii în viitor și care rezultă din operațiuni trecute.

(O.S. 3) **Datorie potențială:** obligație condiționată și neprevăzută, care depinde de producerea unui eveniment viitor și rezultă în urma unei operațiuni trecute.

(O.S. 2) **Datorii estimate:** datorii sau obligații ferme ale unei companii, a căror mărime exactă nu poate fi cunoscută decît după o anumită dată.

(O.S. 1) **Datorii extrabilanțiere:** angajamente care nu apar în Bilanțul contabil ca datorii, dar care expun compania la o pierdere posibilă din cauza riscului de credit.

(O.S. 1) **Datorii pe termen lung:** datorii sau obligații ce nu sînt scadente în cursul anului sau al ciclului normal de exploatare următor.

(O.S. 1) **Datorii pe termen scurt (curente):** datorii și obligații ce se estimează a fi acoperite pe durata unui an sau a unui ciclu normal de exploatare, dacă acesta este mai mare de un an.

(O.S. 2) **Datorii precis determinabile:** datorii pe termen scurt care sînt stipulate printr-un contract sau prin lege și pot fi măsurate cu precizie.

(O.S. 1) **Instrumente financiare:** mijloace bănești, titluri de proprietate și orice alte contracte care generează active în evidențele unei companii și obligații în evidențele altei companii.

(O.S. 2) **Linie de credit:** aranjament prestabilit încheiat cu o bancă comercială, care permite companiei să împrumute fonduri pe măsură ce are nevoie de disponibilități.

(O.S. 5) **Registrul veniturilor angajaților:** instrument cu ajutorul căruia se ține evidența veniturilor și reținerilor pentru fiecare angajat.

(O.S. 4) **Salarii:** recompensarea angajaților prin sume fixe plătite lunar sau anual.

(O.S. 5) **Stat de salarii:** prezentare detaliată a tuturor datelor privind salariile plătite de o firmă și care se întocmește în fiecare perioadă de plată.